הארץ

3.90 שקלים, יום חמישי י"א באלול התשנ"ד, 18 באוגוסט 1994 VOL76/22819 AUGUST 18 1994
כולל מע"מ, באילת 3.33 שקלים

Power Macintosh
כוח חדש. אפשרויות חדשות.
Apple
ידע מחשבים ותוכנה (ישראל 1982) בע"מ

פרס ומובארק נועדו באלכסנדריה; ועדת הקישור העליונה החליטה על פתיחת המעבר הבטוח

ישראל ואש"ף מגבשים התחייבות משותפת לפעול להדברת הטרור

מאת ירח טל וגיא בכור

הכינוס של ועדת הקישור העליונה, בראשות שר החוץ, שמעון פרס, ונביל שעת, הסתיים אמש בשורה של סיכומים, בין היתר על הפעלת המעבר הבטוח, שחרור אסירים פלסטינאים, הצבת שוטרים פלסטינאים במעברי הגבול בגשר אלנבי ורפיח, והצבת כוח בינלאומי בשטחי האוטונומיה.

דיוני הוועדה עמדו להסתיים אמש בהודעה משותפת לישראל ולפלסטינאים על גינוי הטרור והתחייבות להדברתו. הפלסטינאים ביקשו להסתפק בגינוי, אולם בלחץ ישראל הסכימו להתחייב לפעול לסיכולו. אמש, סמוך לחצות, נמסרה ההודעה לאישורם של ראש אש"ף, יאסר ערפאת, וראש הממשלה, יצחק רבין.

ראו עמוד 4א

ועדת הקישור, שהתכנסה ליום דיונים באלכסנדריה, סיכמה להפעיל באופן מיידי את המעבר הבטוח בין עזה לירדן, שיאובטח בידי כוח ישראלי. כן הוחלט כי הנסיעה במעבר תתבצע בשיירות, בליווי מאבטחים. לתושבי האוטונומיה שלא נושאים היתרי כניסה לישראל יורשה לעבור במעבר הבטוח פעמיים בשבוע, ואילו בעלי היתרי כניסה יוכלו לעבור בו ארבע פעמים בשבוע.

הוועדה קבעה ארבעה צירי מעבר. על מנת להבטיח את ביטחונם של העוברים יתבצע מדי יום המעבר בציר אחר, עליו לא תימסר הודעה מראש.

עוד סוכם אתמול כי קציני קישור פלסטינאים יוכלו להתייצב החל מהיום במעברי הגבול בגשר אלנבי וברפיח. הצדדים הודיעו לעשות מאמץ לצמצם את זמן המעבר במסוף רפיח משמונה עד שש שעות כיום לשעתיים בלבד. שר התחבורה, ישראל קיסר, יבדוק את הנהלים לקיצור הליכי המעבר.

סיכום הושג גם לגבי הנוכחות הזרה הבינלאומית הזמנית בעזה וביריחו. לפי סיכום זה יורכב הכוח מנציגים מאוסטרליה, קנדה, נורווגיה, טורקיה, פינלנד ושתי מדינות נוספות מהאיחוד האירופי, שטרם נקבעו. ישראל והממשל העצמי הפלסטיני ישגרו במשותף מכתבי הזמנה למדינות המשתתפות בכוח. הכוח ימנה לא יותר מ־400 איש, והוא יהיה בעל אופי אזרחי. מועד כניסת הכוח לאוטונומיה ומיקומו ייקבע בהמשך הדיונים בין ישראל לפלסטינאים.

בישיבה אתמול הוחלט עוד כי ישראל תשחרר 249 עצירים פלסטינאים נוספים, שעדיין מרצים תקופות מאסר או מעצר בבתי הכלא.

סאיב עריקאת, חבר המשלחת הפלסטינית בוועדה, אמר אמש, כי בשיחות נדון גם הרכבה של מועצת האוטונומיה. הנציגים הפלסטינאים רמזו לישראל על כוונתם כי המועצה תמנה מאה חברים מתשעה מחוזות, בהם ירושלים. "העלינו הצעה לכינון מועצה בת 100 חברים מתשעה מחוזות, שהחשוב ביניהם יהיה מחוז ירושלים", אמר. הוא הוסיף: "הצגנו בפני הנציגים הישראלים את מסמכי העבודה שלנו בנושא. מדובר בעיקר בטבעה של המועצה, הבחירות ובמספר החברים בה". לגבי העברת הסמכויות המו־

(סוף בעמוד 10א)

תצלום: אי־פי

חוסני מובארק ושמעון פרס, אתמול באלכסנדריה. פרס ביקש ממובארק כי יפעל להדברת הטרור בשטחי האוטונומיה

ברק דן עם עמיתו בצבא ארה"ב במשמעויות הסדרי ביטחון בגולן

הרמטכ"ל נפגש גם עם מיליונרים יהודים ובהם אדגר ברונפמן ולארי טיש

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

הרמטכ"ל אהוד ברק נפגש אתמול עם ראש המטות המשולבים בצבא ארה"ב, גנראל ג'ון שליקאשווילי, ודן עמו במשמעויותיהם של סידורי הביטחון שיהיה צורך להנהיג בגולן, אם וכאשר יהיה הסכם שלום עם סוריה. ברק הבהיר כי לא דן בפרטי ההסדר אלא ב"סוגי התהליכים והנושאים שניכנס בהם לדיונים כאשר נגיע לדיונים על הסדרי הביטחון".

הרמטכ"ל יצא שלשום לביקור עבודה בארה"ב. הוא אמור לשוב לישראל ביום ששי הקרוב.

גורם צבאי בכיר אמר כי "אין כל חידוש בדיוניו של הרמטכ"ל לגבי הערוץ הסורי ולמעשה עדיין אין כל פריצת דרך". הגורם הצבאי אמר כי אם ישראל תיסוג מרמת הגולן במובן יהיה צורך לדון בהסדרי הביטחון וההתרעה. "לא יעלה על הדעת שישראל תיסוג מרמת הגולן ולא יהיו לה סידורי ביטחון והגנה בטוחה גם מצד האמריקאים", אמר הגורם הצבאי הבכיר.

משלחת יהודית – לדמשק

ברק נשאל אם הוא דן עם הגנראל האמריקאי גם בצורכי המודיעין של ישראל ובאפשרות לשיגור חיילים אמריקאים לגולן. "לא הייתי רוצה להיכנס לפרטים", השיב. "זה מהרבה סיבות לא דבר נכון לעשות כרגע. אבל חשוב מאוד שהאמריקאים יבינו את הדקויות של בעיות הביטחון שעשויות להיווצר כתוצאה מהסדרים עם הסורים".

ברק ניצל את סיורו בארה"ב לפגישה עם בעלי הון יהודים בניו־יורק והם אדגר ברונפמן ולארי טיש, בעל השליטה ברשת סי־בי־אס. מבדיקה שערך אמש "הארץ" עולה כי אין בלוח הזמנים של הרמטכ"ל פגישות עם גורמים יהודיים בחו"ל. מקורות צבא רשמיים אישרו אמש ל"הארץ" כי בעת שחנה הרמטכ"ל חניית ביניים בניו־יורק הוא נפגש עם אישים שלא במסגרת הצבא.

במקביל לדיוניו של ברק במשמעויות של הסדר בגולן, מתברר כי נשיא סוריה, חאפז אל אסד, מסכים להיפגש בדמשק עם משלחת של ראשי הקהילות היהודיות בארה"ב.

נשיא מצרים, חוסני מובארק, גילה זאת אתמול בפגישתו עם שר החוץ שמעון פרס באלכסנדריה. בפגישה סיפר מובארק כי נפגש בשבוע שעבר עם משלחת של ראשי הקהילות היהודיות בארה"ב והללו העלו בפניו את המשאלה להיפגש עם נשיא סוריה.

מובארק הבטיח לסייע ומיד לאחר הפגישה התקשר לנשיא אסד והציע לו לקבל את משלחת המנהיגים היהודים. אסד נענה מיד לפנייה. מובארק רואה בכך סימן לנכונותו של אסד להגיע להסכם שלום עם ישראל ולנרמל את היחסים עם ישראל וגם עם העם היהודי.

בניזרי: אם מרצ תסכל את ההסכם הקואליציוני, ש"ס תפעל להקדמת הבחירות

אלוני הגישה לרבין הצעה לצירוף ש"ס

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

יו"ר סיעת ש"ס ח"כ שלמה בניזרי אמר אתמול כי אם מרצ תמנע בהטלת וטו את עיגון הסטטוס־קוו בענייני דת בחקיקה, ותסכל בכך את ההסכם הקואליציוני שהעבודה וש"ס חתמו לפני יותר משלושה שבועות, ש"ס תעבור לאופוזיציה ותצטרף למאמצי הליכוד להקדים את הבחירות לכנסת.

בניזרי אמר את הדברים בתגובה להודעת יו"ר סיעת מרצ בכנסת, ח"כ רן כהן, כי מרצ ממשיכה להתנגד בתוקף לעיגון הסטטוס־קוו בחקיקה, שיהפוך את החוקים הדתיים לחוקי־על במדינת ישראל. כהן אמר כי מרצ לא תהסס להפעיל את זכות הווטו שמקנה לה ההסכם הקואליציוני בינה לבין מפלגת העבודה כדי לסכל יוזמות חקיקה אלה, אם יעלו בממשלה. ח"כ כהן אמר את הדברים בעקבות פגישה שקיימו שלושה חברי סיעת ש"ס עם ראש הממשלה. בפגישה תבעו חברי ש"ס מרבין להודיע להם בהקדם אם בכוונתו למלא אחר ההסכם הקואליציוני שחתמו העבודה וש"ס.

השרה שולמית אלוני נפגשה אתמול עם ראש הממשלה יצחק רבין, והעלתה בפניו הצעה חדשה בעניין צירוף ש"ס לממשלה. רבין הודיע לאלוני כי יבחן את ההצעה וישיב עליה בפגישה

(סוף בעמוד 16א)

סקרים: התמיכה בקלינטון – לשפל חדש; הנשיא עשוי להיכשל במאבק על יוזמות החקיקה

תת שר האוצר והיועצת המשפטית של האוצר הודיעו על התפטרותם על רקע פרשת וייטווטר. הדמוקרטים חוששים מתבוסה בבחירות לקונגרס ולסנאט, שיתקיימו בנובמבר

מאת שלמה שמיר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). סקר דעת קהל שפורסם אתמול עולה כי רק 44% מהנשאלים הביעו שביעות רצון מתפקודו של נשיא ארצות הברית, ביל קלינטון. זהו אחוז התמיכה הנמוך ביותר שזוכה לו הנשיא מאז נבחר, לפני שנתיים.

60% מהמשתתפים בסקר סבורים כי לקלינטון יש חזון ל"אמריקה טובה יותר". אולם, נתון זה רק מבליט את התחושה הרווחת בקרב אמריקאים רבים, אותה מגלים הסקרים, כי הנשיא נתפס כמי שאינו מסוגל לקדם יוזמות חקיקה שהציב כיעדים מרכזיים של נשיאותו.

כמועמד לנשיאות הבטיח קלינטון כי יתמקד בחיסול הסחבת הכרונית המשתקת את עבודת החקיקה בשני הבתים. המאמצים הנואשים שנקט בימים האחרונים בתחילה להשגת רוב לאישור הצעת החוק שלו למלחמה בפשע, חשפו אותו כמנהיג חסר סמכות, שאינו מסוגל להטיל מרותו על המחוקקים. כישלונו בתחום זה יצר תחבת ואפס מעשה בגבעת הקפיטול, במידה שאינה זכורה בוואשינגטון שנים רבות.

גם מחוקקים חברי מפלגתו של קלינטון מסרבים להתיישר עם הקו שקבע בבית הלבן בנושאים חברתיים. 58 חברי קונגרס דמוקרטים הצטרפו לרפובליקאים בהצבעה נוהלית שהתקיימה בשבוע שעבר בבית הנבחרים, שסיכלה את העלאתה להצבעה של הצעת החוק למלחמה בפשע. רבים מבין אלה היו חברי קונגרס דמוקרטים שחורים, שמקובל להגדירם כתומכים מושבעים ביוזמות הנשיא בנושאים חברתיים.

סנאטורים וחברי קונגרס רפובליקאים נהנים בעליל מקשייו של הנשיא בגיוס רוב ליוזמותיו. מנהיג המיעוט בסנאט, בוב דול ועמיתו, מנהיג המיעוט בבית הנבחרים, ניוט גינגריץ', הבהירו כי בכוונתם לסייע לנשיא להשיג אישור להצעת החוק נגד הפשע בתנאי שיסכים לשינויים משמעותיים במרבית סעיפי הצעת החוק. עם זאת, בהופעות פומביות אין במגעים השניים ועמיתיהם מהצהרות בוטות כלפי הנשיא.

שלשום זימן קלינטון לבית הלבן חברי קונגרס רפובליקאים בכירים, במאמץ לגבש פשרה שתבטיח רוב להצעת החוק שלו למלחמה בפשע, שעלויות יישומה מסתכמות ב־34 מיליארד דולר. הרפובליקאים לחצו על הנשיא להסכים לשינויים משמעותיים באחרים מסעיפי הצעת החוק. בין השאר תבעו למחוק את הסעיף האוסר מכירת כלי נשק חם בעלי עוצמת אש גדולה. הנשיא מתנגד להסרת הסעיפים, אולם להערכת פרשנים בוואשינגטון ייאלץ לבסוף להיכנע ללחצי הרפובליקאים.

"נראה כי קלינטון הפסיד את הסיכוי לנצח במאבק על הצעת החוק נגד הפשע", כתב אתמול פרשן ה"דיילי ניוז". לדברי הפרשן, גורל דומה צפוי גם להצעת החוק של הנשיא בדבר רפורמות במערכת הבריאות.

פרשנים בוואשינגטון מציינים כי למרות השיפור המשמעותי המתמשך בכלכלה, סימנים לצמיחה מרשימה במשק האמריקאי ותוספת של 2 מיליון מקומות עבודה חדשים הנזקפת לזכות הממשל – נמשכת השחיקה ביוקרת הנשיא והכרסום במעמדו בזירה הפנימית. עובדה, שלהערכת הפרשנים, מצביעה על כך שהנשיא אינו מצליח להיחלץ מבעיית תדמית – בעיני אמריקאים רבים נתפס קלינטון כבלתי אמין.

צוברת תאוצה

לירידה ביוקרת הנשיא משמעות שלילית מיוחדת מבחינת המפלגה הדמוקרטית, כיוון שהיא צוברת תאוצה בעיצומה של מערכת בחירות לחלק נכבד ממושבי שני הבתים. הבחירות יתקיימו בנובמבר הקרוב. מקובל כי בבחירות במחצית תקופת כהונת הנשיא סופגת המפלגה השלטת הפסדים ומאבדת מושבים בקונגרס. אולם, השנה רווחים במפלגה הדמוקרטית חששות כי אבדן המושבים יהיה בשיעור משמעותי ביותר – התפתחות שתשלול מקלינטון, למשך השנתיים הבאות, את היכולת להשיג רוב לאישור הצעות חוק מרכזיות שהציב בראש סדר היום שלו ושהבטיח לבוחריו.

עורכי סקרים ומומחים ליחסי ציבור העובדים במטות בחירות של חברי קונגרס וסנאטורים העומדים לבחירה מחודשת בנובמבר, מייעצים למועמדים "לשמור מרחק" מהנשיא ולהימנע מהבלטת קשרים עמו. ה"ניו יורק טיימס" פרסם לא מכבר תזכיר שהפיץ עורך סקרים בקרב מועמדים דמוקרטים וצמרת המפלגה הדמוקרטית, שכלל המלצות ברוח זו.

התזכיר ממליץ למועמדים להימנע מלהתייחס בנאומיהם לתוכנית רפורמות הבריאות של

(סוף בעמוד 16א)

עליות של 3% במניות הישראליות בניו יורק

שוחט שוקל להתחיל בשבוע הבא בהליכי החקיקה של ההצעה למיסוי הבורסה

מאת צבי רבין וגדי מלץ

שר האוצר אברהם שוחט אמר אמש כי הוא שוקל להגיש כבר בשבוע הבא את הצעת החוק בדבר הטלת מס על רווחי הון בבורסה לאישור ועדת השרים לענייני חקיקה. זאת כדי לצמצם את תקופת אי הוודאות באשר לחקיקה בעניין. בתחילה דובר על כך שהצעה תוגש במסגרת ההצעה לתקציב המדינה, בסוף החודש.

שוחט אמר כי ברצונו להגיש את החקיקה לאישור הכנסת עם פתיחת מושב החורף בתחילת אוקטובר, ולא לחכות לסוף אוקטובר.

ראו עמודים 2א–3א

בעניין הציפיות לקראת פתיחת המסחר בבורסה ביום ראשון הקרוב אמר שוחט כי "אין סיבה אמיתית לכך שתהיה התמוטטות בשוק ההון. תיתכן רק סיבה פסיכולוגית".

בנוגע לעליית שערי המניות הישראליות הנסחרות בניו יורק אמר שר האוצר כי "אני לא יודע אם זו אינדיקציה, אבל זה מעיד על כך שאין פאניקה סביב המניות הישראליות שנסחרות שם".

המניות הישראליות הנסחרות בוול סטריט רשמו אתמול בסיום המסחר עליות של 3%. בזמן המסחר רשמו המניות עליות של 4%. העליות במניות נרשמו מיד עם פתיחת המסחר, אז עלו לרמת המחירים בה הן נסחרו במרבית שעות המסחר.

את עיקר המכירות רשמו גם אתמול משקיעים ישראלים, בעיקר המשקיעים הקטנים שהזרימו את ההוראות דרך סניפי הבנקים. גל מכירות זה הופיע בעיקר בשעה הראשונה למסחר. לקראת סיום המסחר הורגשה חולשה מסוימת, בעיקר במניות טבע, אר־סי־איי ותדיראן.

אלביט ואלרון, שרשמו שלשום ירידה של כ־13%, עלו אתמול ב־6%. מניית עידן, שירדה שלשום בכ־20%, רשמה אתמול בשיא עלייה של 40%.

עיקר הפעילות של המשקיעים האמריקאים היתה של גופים מוסדיים וקרנות. הברוקרים הפרטיים הקטנים יותר פעלו בשוליים, ורק כאשר מניה ירדה באופן חד מדי לדעתם, הם רכשו מניות. מרבית המשקיעים מעדיפים בשלב זה להמתין ולראות כיצד תתפתח מגמת המסחר בתל אביב בימים ראשון ושני.

מרבית חברות הברוקרים הגדולות בארה"ב הפעילות במניות הישראליות בוול סטריט מיהרו שלשום ואתמול להוציא MARKET UPDATE. בין החברות היו ליהמן, סמית ברניי, אוסקר, פורמן ועוד. לטענת חברות הברוקרים, מרבית המכירות היו תוצאה של בהלה של המשקיעים, ויש לנצל ההזדמנויות שנוצרו בכמה מניות. לטענתם, חלק מלחץ המכירות נוצר בגלל שהבורסה בתל אביב נסגרה ליומיים ומשקיעים רצים לשחרר כספים, אחרת לחץ המכירות היה קטן יותר.

טענתם העיקרית של המשקיעים האמריקאים למודי המס היא כי העובדה שהמס לא רטרואקטיבי, ויחול רק בסוף השנה, לא צריכה ליצור לחץ של מכירות.

מקור בכיר בשוק ההון העריך אתמול כי המסחר בבורסה ייפתח ביום ראשון הקרוב בירידות שערים, אך כעבור כמה ימים תתהפך המגמה. לדבריו, להחלטה להטיל מס על הבורסה לא תהיה השפעה על שוק ההון בטווח הארוך. הערכות אלה הוצגו בימים האחרונים בפני שר האוצר אברהם שוחט וראש הממשלה יצחק רבין.

"צריך לזכור שיש גורמים בשוק ההון שלגביהם לא קרה כלום, למשל קופות גמל, שעדיין יהיו פטורות ממס, וחברות עסקיות, ששילמו מס עד כה וימשיכו לשלם מס. אלה הגופים החזקים ביותר בשוק ההון, המהווים לפחות מחצית מהפעילות בשוק. לדעתי, הגופים האלה יחכו עד שמחירי המניות יירדו, ואז הם יתחילו להזרים ביקושים", אמר המקור הבכיר.

לדברי המקור הבכיר, עוצמת הירידות תלויה "בעצבים של המשקיעים המוסדיים, בהיסטריה של המשקיעים הלא־מוסדיים, ובדחפים של המשקיעים המוסדיים על הלא־מוסדיים. השאלה היא באיזה מחיר יהיו המשקיעים המוסדיים מוכנים להיכנס, וכמה סחורה הם יהיו מוכנים לקלוט".

המקור הבכיר הוסיף כי "אין ספק שהמסחר ייפתח ביום ראשון עם עודפי היצע. כמה יהיו עודפי ההיצע? זה תלוי במקדם ההיסטריה. ברגע שזה ייעצר, יתחילו העליות".

ודירקטוריון הבורסה יתכנס היום כדי להחליט אם לאפשר תנודה בלתי מוגבלת (תב"מ) במניות ובניירות הערך האחרים ביום ראשון הקרוב.

בגליון יום שישי של "הארץ"

יואל מרקוס
מנהיג קרטון ופלסטיק

לילי גלילי
בוקעתה מתגעגעת לסוריה

עדה אושפיז
מלכודת אש בראש העין

מיכל יניב
100 ימי החסר של מנדלה

עוזי בנזימן / שבוע
עליות וירידות בבורסת האמינות

תרבות וספרות

יעל לוטן
וונגוט – הומניזם והומור

אבנר הולצמן
גרשון שופמן – מנקודת מבט אנטישמית

מוסף הארץ

מצב השירה העברית: משוררים כותבים בעיקר למשוררים, ואפילו הקליקות נעלמו

גדעון לוי על תקרית אלימה במושב אחיטוב, אלוף גידול המלפפונים בישראל

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0370	+0.16%
שחור	3.06	—
סל		
יציג	3.3745	+0.13%

החברה מס' 1 בארץ
המייצרת מערכות
ON-LINE אל פסק
גמאטרוניק
טל: 02-821777

QTEXT 5.5

מעבד התמלילים עם כל התכונות הדרושות:

למשרד המודרני

עבודה שוטפת בתפריטים • שרטוט נוח של קוים וטבלאות • יצירת מסגרות • ביצוע חישובים מגוונים על טקסט • שילוב עברית אנגלית • מיון שורות • סימון מסמכים שעברו שינוי • סיעוף אוטומטי • מיזוג מכתבים (Mail-Merge) • רשימות תפוצה • קביעת הרשאות ברשת בגישה לקבצים • ספירת מילים במסמך • מסמכי "פורמט" מוגנים מפני שינויים אקראיים • הדפסה בריווח יחסי • תמיכה במדפסות לייזר (מגוון סוגי כתב) • תצוגה גראפית (WYSIWYG) • הערות שוליים • הפקת תוכן עניינים ואינדקס • עריכה של מסמכים ארוכים במיוחד • שורות סרגל ללא הגבלה • הדפסת מסמכים בשרשרת • שילוב של קבצים גראפיים בתוך טקסט • ניהול מדורים • ארגון מסמכים בספריות עפ"י נושאים • יצירת מסמכי תבנית בספריית מאסטר • ניהול ספריית משמד לעותק קודם • איתור מסמכים משוכלל • עבודה בו־זמנית על שני מסמכים • מנגנון גיבוי משוכלל • התאוששות אוטומטית מהפסקת חשמל • מגוון הוראות לשליטה בהדפסה • הפקת מדבקות • תמיכה ב־ XMS ו־EMS • תמיכה ב"עכבר" • עד 28 פקודות מאקרו • קישוריות למערכת ההפעלה • כתיבת Batch Files • עריכת מסמכים רחבים עד 200 טור • עריכת קבצי ASCII • **מגוון גירסאות מיוחדות:** QTEXT SPELLER להגהות בעברית ואנגלית • מילון עברי־אנגלי ואנגלי־עברי • QTEXT FAX+ שיגור מסמכים ישירות מהמחשב באמצעות כרטיס פקס • אלפון כתובות וטלפונים • הפקת דוחות • שדת פקסים ברשת • QTEXT LAN לעבודה ברשת • אופציה לדואר אלקטרוני למשתמשי רשת

QTEXT
מעבד התמלילים
המובן מאליו

דביר מוצרי תוכנה
ד.נ. הנגב 85330
טל. 07-910777, פקס. 07-910151
סניף תל־אביב: רח' החרוץ 6
טל. 03-5375234/5, פקס. 03-5375236

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דירקטוריון הבורסה יחליט היום אם לאפשר תנודה לא מוגבלת ביום א'

הבורסה תדחה את פתיחת המסחר בשעה אחת; אווירה של אי ודאות בשוק ההון

מאת שלמה פרידמן וצבי רבין

דירקטוריון הבורסה יתכנס היום כדי להחליט אם לאפשר תנודה בלתי מוגבלת (תב"מ) במניות ובניירות הערך הנסחרים ביום ראשון הקרוב. משמעות התנודה הבלתי מוגבלת היא כי שערי המניות יוכלו לרדת או לעלות ללא הגבלת שער של 10% הנהוגה כיום.

שאול ברונפלד, מנכ"ל הבורסה, אמר אתמול כי "הדבר היחיד שבטוח עכשיו הוא שהבורסה תדחה את התחלת המסחר או את כל שלבי המסחר בשעה אחת, כדי שהמשקיעים והבנקים יוכלו להתארגן ושהכל יהיה מסודר. לגבי התנודה שתותר – היום יתכנס הדירקטוריון, והוא יצטרך להחליט בסוגיה".

ככל הידוע, הנטייה היא לאפשר תנודה בלתי מוגבלת.

בשוק ההון שררה אתמול אווירה של אי ודאות כללית. למרבית הפעילים בשוק היו יותר שאלות מאשר תשובות. חלקם סבור כי התנהגות שוק המניות ביום ראשון תושפע מהתנהגות המניות הישראליות בוול סטריט.

"בבוקר האמנתי שצפויים ביום ראשון היצעים של מיליארד וחצי שקל, אבל עכשיו אני חושב שההיצעים לא יעלו על מיליארד שקל", אמר אמש מנהל בחברת ניהול תיקים גדולה לאחר שהתפרסמו נתוני המסחר בישראליות.

אי הוודאות גדולה במיוחד שורה בין מנהלי קרנות הנאמנות. הוראות המיסוי באשר לקרנות הנאמנות מטילות את תשלום המס על הקרנות עצמן, ולא על רוכשיהן. מנהלי הקרנות הביעו חשש מפדיונות גדולים שיגיעו מצד חברות המחזיקות בקרנות נאמנות.

חברות משלמות כבר כיום מס על רווחים מניירות ערך, ומכך נובע כי רווחים מהשקעה בקרנות נאמנות יגרמו לכפל מס. "לסוגיית כפל המס אצל חברות עדיין לא מצאנו פתרון", אמר אתמול אהוד ברזילי, יועץ נציב מס הכנסה.

"ירידות לפני ההודעה"

לפעילים בשוק ההון ברור כי ביום ראשון יהיו ירידות בבורסה. בנוגע לשיעור הירידה לא היתה דעה אחידה. "תיאורטית אני לא חושב שהשוק צריך ליפול מדרגה. יש כמה כוחות שפועלים בשוק אבל מולם ישנן קופות הגמל, שעליהן לא חל המס. מצד שני הירידות ביום ראשון יכולות להתפתח למגמה שלילית. אסור לשכוח שכבר לפני ההודעה על הטלת המס הבורסה רשמה ירידות במשך שלושה ימים", אמר אתמול מנהל חברת תיקים גדולה.

אין פאניקה

באשר למה שקרה בחברה שלו אמר המנהל כי "לקוחות טילפנו, ואני מאמין שיהיו הרבה טלפונים גם היום וגם מחר, אבל אין פאניקה. לא קיבלנו הוראות לחסל תיקים. אנחנו, בכל אופן, לא מתכוונים למכור בירידות חדות. להפך – אם יהיו ירידות חזקות אנחנו אפילו נקנה".

אם יחליט דירקטוריון הבורסה לאפשר תנועה בלתי מוגבלת בשערי המניות, יאפשר הדבר לציבור המשקיעים שירצה למכור מניות ביום ראשון אף בירידה הגבוהה מ-10%, לעשות זאת.

אם לא תותר תנועה בלתי מוגבלת, קיימת אפשרות כי כמה מניות ירשמו שערי מוכרים בלבד, וציבור המשקיעים לא יצליח למכור מניות.

כמה גורמים בשוק ההון מתנגדים להתרת מסחר ללא הגבלת שער, בנימוק כי ציבור המשקיעים המתוחכם ינצל את בהלת ציבור המשקיעים וירכוש מניות בירידות חדות.

הבורסה לא יכולה להכריח את חברי הבורסה להעביר רק הוראות עם הגבלת שער, אך היא תמליץ להם לעשות כן, ולהעביר רק הוראות שבהן המשקיעים ינקבו בהגבלת שער. הוראה זו באה למנוע ממניות לרדת בשיעורים חדים מאוד בגלל שמשקיעים ירצו למכור בכל מחיר.

יצוין כי לפני כמה שבועות ירדו כמה מניות בבר"מ ביום מסחר בודד ב-70%, אך ורק בגלל הזרמת פקודות בלא הגבלת שער, וזמן קצר לאחר מכן הן טיפסו חזרה מעלה.

לחץ על המערכת

על פי הערכת הבורסה, ייווצר ביום ראשון לחץ על מערכת המחשב שלה בגלל ריבוי הזרמת פקודות על ידי המשקיעים, ולכן הבורסה דוחה בשעה את מועד פתיחת המסחר.

המסחר לא יוגבל בשעות, ויארך בכל שיימשך.

אתמול לא נערך מסחר בניירות המסחר, אך הבורסה, וכך גם המסלקה, עבדו כרגיל. כל הדיווידנדים, פקיעות ומימושי אופציות נערכו כרגיל.

כמה חברות אף פרסמו אתמול את הדו"חות הכספיים, וקיימת הערכה כי ביום ראשון יפרסמו חברות רבות דו"חות כספיים, המסחר בניירותיהן ייפסק עקב הפרסום ובכך הן ימנעו ירידות חדות במסחר בבורסה שייפתח ביום ראשון.

שיחת היום / עם פרופ' איתן ששינסקי

על הטלת מס על רווחי הון בבורסה

ניתן לקזז הפסדים גם בלא לחייב הגשת דו"חות למס הכנסה

מה דעתך על החלטות שהותקבלו להטיל מיסוי על הבורסה?

אני תומך במהלך, ולדעתי הוא התבקש זה זמן רב. הוועדה שבראשה עמדתי המליצה בפברואר 88' לשר האוצר אז משה נסים להטיל מס בשיעור של 20%-25% על רווחים ריאליים בבורסה. עם זאת, הצענו שיבוצע קיזוז מלא ללא הגבלת זמן, כלומר שיהיה ניתן לקזז גם לאחר זמן רב הפסדים בבורסה. נסים התנגד להמלצה הספציפית הזאת, ובגינה גנז את הדו"ח כולו.

חלקים גדולים מהדו"ח בוצעו לאחר מכן, כמו החזרת קצבאות הילדים, שהיתה אחת ההמלצות המרכזיות שלנו, ביטול חלק גדול מההקלות באזורי הפיתוח וכדומה. עם הטלת מיסוי על הבורסה, מערכת המסים תהיה יותר מאוזנת. אין שום הצדקה להוציא את ההכנסות מהון ממערכת המס. בכללו של דבר, אם תועמד בפני הציבור האפשרות להטיל מיסוי נמוך יותר על הכנסות מעבודה ומיסוי נמוך על הכנסות מהון, לעומת מיסוי גבוה על הכנסות מהעבודה ופטור ממס על הבורסה – הייתי בוחר את החלופה הראשונה.

האם אתה תומך בהחלטת שוחט, שלא להתיר קיזוז הפסדים?

אני מצטער על כך שכעת לא יאפשרו את אלמנט הקיזוז, כי מס על רווחים בבורסה עם קיזוז הפסדים ידוע כמס שנוטה לעודד השקעות במניות. הוסבר כי ההחלטה האחרונה שלא לבצע קיזוז נבעה מקושי טכני. אך לדעתי, ניתן היה לאפשר קיזוז מלא גם מבלי לחייב את הנישומים במסירת דו"חות אישיים לשלטונות מס ההכנסה.

פרופ' ששינסקי עמד בראש ועדה שהגישה ב-88' המלצות למיסוי הבורסה

הבנקים – שממילא יגבו את המס מהלקוח ויעבירו את התקבולים לידי המדינה – יוכלו לזכות את הלקוח ב-10% בעת ההפסד ולהתחשבן אחר כך עם משרד האוצר. עריכת הקיזוז הייתה מחזקת את התמריץ להשקיע בבורסה. כידוע, שוללי המס טענו בין היתר כי הטלת המס תפגע בבורסה.

האם עיתוי ההודעה על הטלת מס הבורסה מתאים?

אף פעם אין עיתוי מתאים להטלת מסים. מסים צריכים להטיל לתקופות ארוכות, ואסור לעשות שינויים תכופים. מעבר לכך, כאשר הבורסה התייצבה באחרונה ברמה נמוכה יחסית לאחר הנפילות שפקדו אותה בתחילת השנה, הרי שזה זמן סביר להטיל עליה מס. אין כאן מעשה שהוא בבחינת תקיעת מקל בגלגלים של עגלה דוהרת. הבורסה תתרגל למצב החדש. בורסות רבות בעולם שבהן מוטלים מסים על רווחי הון פועלות מבלי שלמס הזה יש השפעות שליליות ניכרות על פעילותן. בארה"ב מס על רווחי הון הוא בגובה המס השולי, ושם אין קיזוזים ואין ניכוי אינפלציוני.

מאת צבי זרחיה

פרשנות / יצחק הדרי

פגמים חמורים

קיים צדק בהטלת מס על רווחי הון הנובעים ממימוש ניירות ערך סחירים, אולם ראשית יש לרפא כמה פגמים חמורים במס המוצע.

הפגם הבולט ביותר הוא התעלמות מהפסדי הון של המשקיעים בבורסה. השיעור הנמוך של המס אינו מצדיק התעלמות זו. הוא מתחייב מהעובדה שהקרקע עדיין אינה בשלה לרפורמה מקיפה, לפיה כל נישום בישראל יגיש דו"ח מס הכנסה, הדו"ח ייבדק על בסיס מדגמי, כנהוג בארה"ב. כאשר תוכל נציבות מס הכנסה לאמץ רפורמה כזאת יהיה מקום לשקול מחדש את המיסוי בישראל, לרבות סוגיית מיסוי רווחים מהבורסה, כמו גם מיסוי רווחים בחוץ לארץ המוסדרים כיום בצורה לקויה ומפלה.

אין מנוס ממיסוי

במצב החוקי והמנהלי הנוכחי, אין מנוס מהטלת מס על רווחי הון בורסאיים בשיעור נמוך, שייגבה על ידי הבנקים והברוקרים. עם זאת, יש לאפשר למי שחפץ בכך לקיים במסגרת הדו"ח השנתי למס הכנסה התחשבנות מלאה, שבמסגרתה יובאו בחשבון ההפסדים במהלך השנה. אם לאחר קיזוז הפסדים יהיה המס בשיעור 10% על רווחי הבורסה הריאליים נמוך מהמס ששילם הנישום במשך השנה, יוחזר לו ההפרש, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית.

חישוב זה אינו מסובך, ולרוב הבנקים יש כבר יכולת להמציאו לנישום מיד בתום השנה. מכל מקום יכולים הבנקים לרכוש יכולת זו עד תום 94', מועד כניסת המס לתוקף. הבחירה תהיה, כאמור, אופציונאלית, לפי החלטת הנישום. רשויות המס יצטרכו להתחייב שלא להכביד על נישומים אלה, ופרט למקרים חריגים – על פי קריטריונים שיובאו לידיעת הציבור – לא ינסו הרשויות לטעון שאותם נישומים הם סוחרים החייבים במס מלא על רווחיהם, במקום המס בגובה 10%.

המס, במתכונתו הנוכחית, מעורר סיכון שאל לממשלה ליטול על עצמה. ההחלטה על הטלתו עלולה להיפסל על ידי בג"ץ, היותו סותר את זכות הקניין של האזרח המעוגנת בחוק־יסוד כבוד האדם וחירותו. ניתן לטעון כי הוא פוגע בזכות זו "למעלה מן הנדרש", בניגוד לקבוע בחוק. תהיה זו טעות חמורה מצדה של הממשלה ליטול סיכון שכזה.

חשש מהעלאת שיעור המס

נוסף לפגם לעיל הובע חשש, כי הממשלה לא תסתפק בשיעור מס של 10%, ותבקש להגדילו בעתיד. על ידי חקיקה ניתן לקבוע הליך, שבמסגרתו העלאת שיעור המס לא תהיה פשוטה כלל ועיקר.

ברור שלא ניתן לקבוע שיעור שלא ניתן לשינוי, אך בהחלט ניתן לרכוש את אמון הציבור על ידי מעין שריון של שיעור המס בגובה 10%, שיובא לידיעת הציבור לפני פתיחת המסחר.

שר האוצר יצטרך לשקול מתן פטור מוחלט מן המס לכל מי שיחזיק נייר ערך סחיר תקופה ארוכה בטרם ימממש, לדוגמה: פטור למחזיק בנייר הערך חצי שנה או שנה לפחות. יהיה בכך תמריץ למשקיעים אמיתיים, משקיעים לטווח ארוך יחסית, כשהמס יחול בראש ובראשונה על מחפשי רווחים מהירים וספקולנטים, אשר בלאו הכי חייבים גם היום במס הכנסה, ואף בשיעור מלא של עד 50%, אם כי החוק לא מבוצע לגביהם.

פרופסור יצחק הדרי הוא מרצה בפקולטה למשפטים באוניברסיטת ת"א

מה קרה לך, פרס?

לפני שנה ניצחת על תהליך, שעשוי היה להבטיח לך מקום בהיסטוריה. היה לך חלק מכריע בהשגת הסכם־אוסלו ולפריצת־הדרך לפיוס היסטורי בין שני העמים, המנהלים ביניהם מאבק טראגי זה ארבעה דורות.

בחודשים האחרונים משתבש מעשה־השלום. האחריות לכך מוטלת לא במעט על ממשלת־ישראל. ואתה שותק.

בימים האחרונים אתה נגרר אחרי הבטחות והאסטמנות של יצחק רבין. הדיבורים שלך על הזמן המיזרח־תיכון־החדש נעלמו כלא היו. תחת זאת התחלת לדבר בסיגנון הישן. דבריהם של מנהיגי העם הפלסטיני – כך אמרת – שווים בעיניך "כקליפת השום". הממשלה מפירה את התחייבויותיה בעניין הרחבת תחומי הרשות הלאומית הפלסטינית לכל הגדה, נסיגת צה"ל מריכוזי האוכלוסיה ועריכת בחירות כלליות שם.

ואתה שותק.

הממשלה הניחה על שולחן הכנסת חוק שערורייתי, אנטי־דמוקרטי ואנטי־שלום, שנועד לשלול מהציבור הפלסטיני בירושלים כל זכות להתבטאות לאומית.

ואתה שותק.

רבין ותבר יועציו הצבאיים מגיעים להסכמים עם ירדן תוך ימים, וסוחבים את המשא־ומתן עם הפלסטינים חודשים ארוכים. כלפי הירדנים יש מחוות, דברי־נועם, יוזמות והכרעות. ואילו כלפי הפלסטינים יש רק קשיחות, קטנוניות, התנשאות.

ואתה שותק.

היונים בממשלה ובכנסת משותקות. מרץ וישלום עכשיו מתנוונים. רוב העיתונאים שותקי־השלום נאלמים.

רבים תלו בך תקוות, והם הולכים ונכזבים.

אל תרים ידיים, פרס. אל תיתן לרך הנולד למות!

כתבו לת"ד 11112, תל־אביב 61110, או התקשרו לטלפון 281361 עזרו לנו במימון הפעולות והמודעות הבאות!

גוש שלום

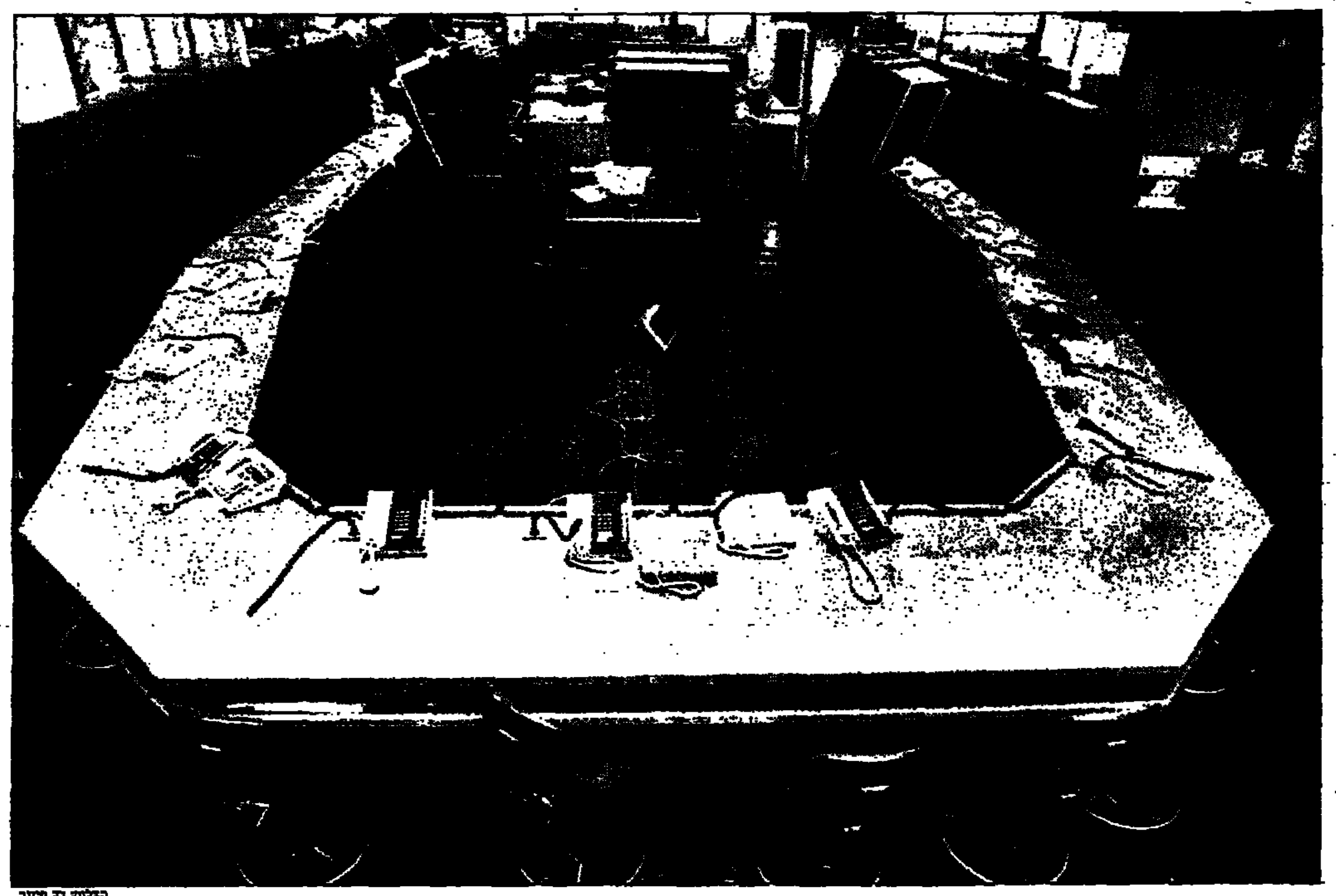

הורי המסחר הריקים בבורסה אתמול. אם יוחלט לאפשר תנודה בלתי מוגבלת בשערי המניות, יאפשר הדבר לציבור המשקיעים שירצה למכור מניות ביום ראשון אף בירידה הגבוהה מ-10%, לעשות זאת. אם לא תותר התנודה הבלתי מוגבלת, יש אפשרות שכמה מניות ירשמו שערי מוכרים בלבד, והמשקיעים לא יצליחו למכור מניות

חשש בבנקים: חברות וקופ"ג יברחו מקרנות הנאמנות ויעדיפו השקעה ישירה במניות

בכירים בבנקים: "נדרשת השקעה כבדה במנגנון הגבייה"; בכירים בשוק ההון: "הבנקים מנסים לסחוט את הממשלה"

מאת מרית גילת

עלות ההקמה של המערכת לגביית מס רווחי ההון נאמדת בכמה מיליוני שקלים לכל בנק; אם הממשלה לא תסבסד את הקמתה או תבטיח לבנקים "עמלת גבייה", העלות תגולגל ללקוחות, כתוספת לעמלות בניירות ערך. כך הדהדו אתמול בכירים בבנקים.

בבנק הפועלים דיווחו על הקמת צוות לבדיקת ההשלכות של הטלת המיסוי, בעיקר בהיבט התפעולי. לדבריהם, דרושה השקעה גדולה – במיוחד לנוכח לוח הזמנים. הצפוי – בבניית מערכת מתוחכמת, שתוכל לעבד היקפים גדולים של מידע ולאחסן אותם על־פני שנים. בבנק הפועלים ציינו כי ייתכן שיתוף פעולה בין הבנקים וחברי בורסה אחרים בפרויקט. אך בבנקים חוששים להשקיע במערכת החדשה כל עוד לא ברור אם תאשר ועדת הכספים את הטלת המס.

כיום, כאשר משקיע קונה מניה במחירים שונים, היא נרשמת בתיק הלקוח לפי עלות רכישה ממוצעת. תחת כללי מס רווחי הון נקבע כי במקרה של מכירת מניה שנרכשה בהזדמנויות שונות, ייעשה חישוב הרווח לפי כלל "פיפו" – ראשון נכנס, ראשון יוצא. כלומר, המס יחושב כאילו מכר המשקיע את המניה הראשונה שרכש.

פירוש הדבר הוא, שמאחר והאחריות לגביית המס מוטלת על הבנקים, הם ייאלצו לבנות תוכנה שתשמור את העלות של כל רכישה של כל מניה. את המידע הפרטני יצטרכו לאגור במשך שנים, עד שהלקוח ימכור את ני"ע.

ואולם, גורמים בכירים בשוק ההון, אמרו אתמול כי מדובר בהתאמה טכנית שניתנת לביצוע בקלות יחסית. "המידע מצוי כבר כיום, הוא רק לא מעובד", הסביר גורם בכיר בשוק. "הבנקים מהלכים אימים על הציבור כאמצעי לחץ להחייב את הממשלה לשלם להם דמי גבייה, בדיוק כמו שהיא משלמת לבנקים עמלת הפצה באג"ח ודמי אחזקה במק"מ".

בריחה מהקרנות

החשש הכבד ביותר בבנקים הוא מהפגיעה בקרנות הנאמנות, שהיו בשנים האחרונות הענף הרווחי ביותר במערכת. מיסוי הקרנות יביא למצב בו חברות, שמשלמות ממילא מס של 38%, ינטשו את ההשקעה בקרנות כדי להימנע מתשלום כפל מס. הסקטור העסקי מחזיק כיום מיליארדי שקלים בקרנות הנאמנות.

גם קופות גמל, שמצבן הפוך, יברחו מקרנות הנאמנות לטובת השקעה ישירה במניות, שפטורה עבורן ממס. כיום רשאיות הקופות להשקיע עד 5% מנכסיהן בקרנות, השקעתן בפועל נאמדת בכמה מיליארדי שקלים.

אותה הבעיה התעוררה כבר בנוגע להשקעה של קרנות הנאמנות באג"ח, שהריבית עליהן חייבת במס. היא נפתרה בזמנו על ידי הקמת קרנות "לא מסויגות" שאיפשרו לחברות לקזז את המס שנוכה על ידי הקרן, כאילו שהחזיקו את איגרות החוב בעצמן.

אלא שמס הכנסה הוציא תקנות חדשות המבטלות את זכות הקיזוז. בימים אלה מנהלות קרנות הנאמנות מו"מ עם מס הכנסה על הסדר חדש על־פיו תקבע כל קרן שיעור קיזוז אחיד לכל המשקיעים דרכה. אולם, החישוב מסובך מאוד, מאחר שאין כל קשר בין מועדי ההשקעה והמימוש של לקוח בקרן, לבין פעילותה בשוק ההון.

יועץ נציב מס הכנסה, אהוד ברזילי, אמר כי האוצר מודע לבעיה ובוחן פתרונות אפשריים. אולם, בכל הנראה, הבעיה תישאר. "אנחנו לא צופים פגיעה בשוק ההון עצמו מאחר שהחברות יוציאו את כספן מקרנות הנאמנות אבל יחזירו אותו בהשקעה ישירה במניות או בהשקעה דרך מנהלי תיקים", אמר.

ברזילי אמר כי נציבות מס הכנסה מחפשת במרץ דרך למנוע את הפגיעה ביחידים בפעילות בשוק המעו"ף. ההשקעה באופציות בנויה מטבעה על סוחרי השקעה קצרים, ועל גידור סיכונים באופן שהרווח בצד אחד מבטל את ההפסד בצד השני. מאחר שכללי המס החדש קובעים כי רק הרווח ממוסה, ללא זכות קיזוז הפסדים, מקשה הדבר על הציבור הרחב לבצע פעולות חיסוי.

למעשה, רק לקופות גמל, שלא חייבות כלל במס, ולחברות, שיוכלו להמשיך לקזז הפסדים כפי שהן עושות כיום, ישתלם לפעול בשוק המעו"ף. עובדה זו תתן למוסדיים יתרון נוסף על־פני המשקיעים היחידים, גם בפעילות בשוק המניות.

בכללים לגביית המס החדש כפי שפורסמו שלשום נקבע כי "העברה של מניה מחשבון לחשבון, לרבות הוספת עוד בעלים לחשבון, תיחשב כמכירה". ניתן היה להסיק כי אדם שרכש מניות ואחרי תקופה קצרה הוציא מהבנק את תעודות המניות והחזיק אותן אצלו, ייחשב כמי שמכר בנקודת זמן זו את המניות. מכאן, שחבות המס תהיה מחושבת לפי שינוי השער בפרק הזמן הקצר. בפועל, אותו אדם יכול היה להחזיק את התעודות שלוש שנים נוספות, ולמכור אותן אז ברווח של מאות אחוזים – פטור ממס.

אולם, לדברי ברזילי, אפשרות זו נשקלה על ידי מס הכנסה, ו"הפרצה" נסתמה. מס הכנסה יורה לבנק שדרכו התבצעה הרכישה לשמור את המידע על שער הקנייה. משיכת התעודות לא תיחשב למכירה. בעת שהמשקיע ימכור את המניות יהיה לו תמריץ למכור אותן דרך אותו בנק, כך שחישוב הרווח ייעשה כמו בכל עסקה אחרת. שאם לא כן, שער הקנייה לחישוב חבות המס ייחשב כאפס: המשקיע "ייקנס" במס בגובה 10% מהמחזור.

גורמים בשוק ההון העריכו אמש כי עם פתיחת המסחר ביום ראשון ייווצר פער בין ההתנהגות של מניות הבר"מ לבין המניות הכבדות. לגבי המניות הקלות, מעריכים בשוק כי תירשם בחודשים הקרובים עלייה חדה. זאת משום שלשחקנים יש אינטרס להקפיץ את השער כדי שיעמוד ברמה גבוהה ב-31 בדצמבר 94', שהוא התאריך הקבוע לחישוב חבות המס.

במניות הכבדות, אמרו בשוק, הסיכוי להעלות את השער במידה מספקת קטן, ולכן הרבה משקיעים יעדיפו לממש אותן כיום, לפני תאריך הטלת המס. נזכיר כי משקיעים שימכרו מניות אחרי תחילת 95' עלולים לשלם מס גם אם המכירה היא בהפסד כבר ביחס לעלות הרכישה – וזאת במידה שמחיר המימוש יהיה גבוה ממחיר המניה ביום האחרון של שנה זו.

ישראל ברון, לשעבר הממונה על הכנסות המדינה באוצר:

"הטלת המס תעצור הנפקות חדשות ותדרדר את הבורסה"

מאת צבי זרחיה

ישראל ברון, מי שהיה הממונה על הכנסות המדינה באוצר, מתח אתמול ביקורת על אופן הטלת המיסוי על הבורסה.

ברון אמר כי הוא תומך בהטלת מס על הבורסה, אבל הוא מתנגד לכך שהמס יוטל מבלי שיונהג דיווח של כלל האוכלוסיה למס הכנסה.

לדברי ברון, בהעדר חובת דיווח כללי, אין ברירה אלא לגבות את המס במקור, על ידי הבנקים. התוצאה היא שייתכן מצב שבו ישלם משקיע בבורסה מס מרווחיו על נייר ערך אחד, ויפסיד בנייר ערך אחר, בלא שההפסד יקוזז מהרווחים.

ברון הדגיש כי הוא אינו מאמין ב"תירוץ" של משרד האוצר, ששיעור המס הוא נמוך (10%) ולכן אפשר להטילו על הרווח בלבד". לדבריו, "עכשיו לא יימצא חתם שירצה לבצע את ההנפקות הללו, כי יש לצפות בקיום לירידות שערים בבורסה".

ברון מאמין כי בסופו של דבר לא יוטל מס על הבורסה. "לאחר ששר האוצר והנגיד ישמעו את נימוקי המתנגדים להטלת המס, ויראו שהבורסה יורדת ואין הנפקות, ושהכנסת לא תאשר בקלות את הטלת המס, הם יסוגו מההצעה". לדעתו יש לפתוח בדיון ציבורי על ההצעה למיסוי הבורסה.

מזג האוויר

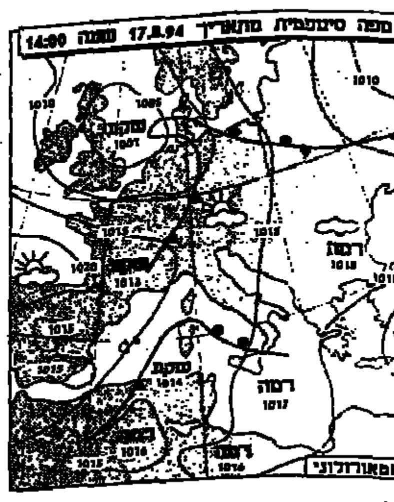

הקלה בעומס החום

היום צפויה הקלה בעומס החום בהרים ובפנים הארץ. במישור החוף יהיה הביל.

רוח מערבית עד צפון־מערבית תנשב במהירות של 20 עד 30 קמ"ש, וישררו תנאים גרועים לראייה.

תיאור המפה הסינופטית: אפיק עונתי מעל אזורנו. שקע מעל הים הצפוני גורם לגשמים במערב אירופה ובצפונה. בדרום אירופה הטמפרטורות עדיין גבוהות מהרגיל.

תשקיף לימי סוף השבוע: בימי שישי ושבת מזג האוויר ללא שינוי ניכר. ביום ראשון תחול עלייה קלה בטמפרטורות.

התחזית להיום

זריחת השמש - 06:07
שקיעת השמש - 19:21
זריחת הירח - 17:09
שקיעת הירח - 03:07

זיהום האוויר

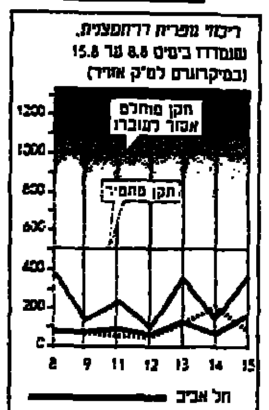

מפלס הכנרת

עומס החום

תחזית להיום	בוקר 7-12	צהריים 12-16	ערב 16-20	לילה 20-7
אזור תל אביב	בינוני	כבד	בינוני	קל
אזור חיפה	בינוני	כבד	בינוני	קל
אזור ירושלים	בינוני	בינוני	בינוני	קל
אזור הגליל	בינוני	בינוני	בינוני	קל
אזור הכנרת	בינוני	כבד	כבד	קל
בקעת הנגב (באר שבע)	בינוני	כבד	בינוני	קל
אזור אילת	בינוני	כבד	כבד	בינוני

הטמפרטורות בעולם

תחזית להיום	מינימום	מקסימום	מזג האוויר
איסטנבול	20	26	נאה
אמסטרדם	12	17	גשם
אתונה	25	34	נאה
בודפשט	17	24	גשם
בייג'ינג	*24	*33	מעונן*
בוקרשט	17	29	נאה
בריסל	12	19	מעונן חלקית
ברלין	13	20	גשם
וינה	14	21	גשם
ורשה	15	21	גשם
ז'נבה	13	20	מעונן חלקית
[illegible]	11	23	נאה
יוהנסבורג	*4	*20	בהיר*
לונדון	15	21	נאה
ליסבון	17	26	נאה
מדריד	23	34	נאה
מוסקבה	12	18	גשם
ניו יורק	17	28	גשם
סידני	*12	*21	מעונן*
פאריס	14	21	מעונן
פראג	15	22	גשם
פרנקפורט	14	21	מעונן חלקית
ציריך	14	22	גשם
קהיר	24	35	נאה
קופנהאגן	14	18	גשם
רומא	24	30	גשם

וילה יוקרתית
במקום הכי יפה בארץ
פרטים בעמ' 16 במוסף
וילות בחורש
שכונת הוילות של זכרון יעקב
טל'. 06-391251

נציב מס הכנסה: הבורסה תישאר חלופת השקעה מועדפת

מאת גדזי מלץ

נציב מס הכנסה, דורון לוי, סבור כי הטלת המס בשיעור 10% על רווחי הון בבורסה, עליה הכריז שלשום שר האוצר אברהם שוחט, לא תגרום לבריחת משקיעים מה־בורסה. "בריחת משקיעים היא פו־נקציה של האלטרנטיבות שעומדות לרשותם. אני לא יכול לבוא ולומר שהיום, בעקבות הט־לת מס בשיעור של 10%, יש אלט־רנטיבות יותר טובות. בוא נחשוב מה יעשה המשקיע עם הכסף. אם יש לו אלטרנטיבה טובה יותר, הוא יעבור לאלטרנטיבה הטובה יותר. אם לא, הוא יישאר באלטר־נטיבה הזאת. לא בהכרח יהיה שי־נוי".

לדברי לוי, "נכון הוא שבורסה בלי מס אטרקטיווית מבחינת המשקיע מאשר בורסה עם מס. אבל את המשקיע לא מעניינת תשואה נטו. נניח שבמקום אחר הוא יקבל תשואה ברוטו הרבה יו־תר גבוהה, שגם אחרי מסים תהיה עדיין גבוהה יותר מאשר רוו־חים בבורסה. הוא לא ילך לאפיק ההשקעה הזה בוודאי שכן. השא־לה היא איזה אלטרנטיבות קיימות בעבודה.

"היום יהיה לו שיקול נוסף. במ־קום שהוא יבדוק את הבורסה מב־חינת תשואה נטו, הוא יבדוק אותה על פי תשואה ברוטו, וישווה את התשואה ברוטו מול אפיקי השקעה אחרים".

צוטטת בעבר כמי שמתנגד להטלת מס על הבורסה. שינית את עמדתך?

"לא צוטטתי בעבר אף פעם. אמרו עלי, אבל לא צוטטתי אף פעם. הקפדתי תמיד על שני דב־רים: אחד, שלא להתראיין בעניין הזה, ולכן לא תמצאי ציטוט שלי; שניים, תמיד אמרתי במפורש שאני מפריד בין תפקידי כנציב מס הכנסה לבין תפקידי כחבר הנהלת האוצר.

"כנציב מס הכנסה, אני בעד מיסוי של כל המערכות. אבל מס הכנסה איננו נפרד ממשרד האו־צר, ושיקולים בעד הטלת מס הם שיקולים כלליים מעבר לזה, כי מהלך כזה משפיע על שוק ההון, על רשות החברות הממשלתיות וכן הלאה".

האם זה העיתוי המתאים להט־לת מס על הבורסה?

"להטיל מס על בורסה ולדבר על עיתוי מתאים זה כמו שאדם מקבל צו לצאת למילואים. אף פעם זה לא מתאים".

זה מתאים יותר כשהמחירים גבוהים או נמוכים?

"כשהמחירים גבוהים אומרים שלהטיל מס על הבורסה זה לא טוב, מכיוון שהדבר יגרום למפו־לת. כשהמחירים נמוכים אומרים שלא טוב להטיל מס על בורסה, מכיוון שהדבר ימנע את התאוש־שות. אין טוב ולא טוב. מס, בכ־לל, לא טוב. יש מישהו שאוהב לשלם מסים? כך שהעיתוי, לטע־מי, הוא חסר משמעות".

האם ייתכן שבעתיד תינתן אפשרות לקזז הפסדים בתשלומי מס על הבורסה?

"התלבטנו בין שלוש אלטר־נטיבות עיקריות: האחת היא מס מחזור; השנייה היא זו שקיבלנו אותה – מס בשיעור של 10% בלי מתן אפשרות לקיזוזים; והשליש־ית היא מס גבוה יותר עם מתן אפשרות לקיזוזים. מס מחזור מהו־וה, לטעמי, את האפשרות הכי פחות טובה, כי היא לא קשורה לחלוטין למיסוי ישיר. גם כאשר האדם מפסיד בנייר ערך עצמו, הוא צריך לשלם מס.

תצלום: יואב לנר

לוי: לא בהכרח יהיה שינוי

"לגבי מיסוי ישיר, צריך להבין שמס בעיקרון צריך להיות מס פשוט. על משקל המאוזניים, עומד מצד אחד מס צודק, ומצד שני עומדת פשטות ההפעלה. לאפשר קיזוז הפסדים צודק יותר מאשר מס נמוך שלא מאפשר זאת, אבל מצד שני, הקושי בהפעלה הרבה יותר משמעותי. ואז עולה השאלה אם לא כדאי ללכת על מס נמוך, והמירה, מסוימת פחות מדויק, מאשר ללכת על מס מדויק הכרוך בהגשת דו"חות, בסיפול בקרנות נאמנות, והסרבול של המ־ערכת".

כיצד צריכה מערכת המס להיערך ל־1 בינואר 1995?

"מערכת המס צריכה קודם כל להביא את החלטת הממשלה לקר־את חקיקה, חלק בחקיקה ראשית וחלק בחקיקת משנה – צווים ותק־נות.

"מערכת המס צריכה להיערך אך ורק במישור של קביעת החקי־קה, ולדאוג לכך שהחקיקה תהיה משלמת ושלא יהיו בעיות. את זה צריך לעשות מהר ככל הניתן, מהטעם הפשוט שאחרי שהחקיקה הזאת תהיה מוכנה, העבודה השוטפת תיעשה על ידי המערכת הבנקאית.

"מערכת הבנקים צריכה להו־סיף למערכת המחשב שלה מספר נתונים, כפי שיוצעו בתוך החקי־קה, וכל הפעולות הן בעצם פעו־לות של ניכוי מס במקור. אנחנו לא נדרשים לקבל מהמערכת הב־נקאית אינפורמציה לגבי כל בעל חשבון. אנחנו נקבל מהמערכת הבנקאית רק העברות כסף – העב־רות על סמך הניכויים במקור שמ־בצעת המערכת הבנקאית".

מה יהיה הדין לגבי עצמאים?

"צריך להבחין בין עצמאי הסו־חר במניות לבין עצמאים אחרים. עצמאי שאינו סוחר במניות אמנם נדרש להגיש דו"ח שנתי, ובמסג־רת הדו"ח השנתי שלו הוא יתאר את הרווחים שלו מניירות ערך כשם שהוא מתאר אותם היום, רק שהיום הוא רושם אותם בסעיף של הכנסות פטורות, והחל משנת 1995 הוא ירשום אותם בסעיף של הכנסות החייבות במס מוגבל. זה הכל. הוא לא יוכל לקזז הפסדים שיש לו מהפעילות העסקית שלו כנגד רווחים כאלה. עצמאי שסו־חר בניירות ערך צריך גם היום לדווח על כך כהכנסה החייבת במס, והוא ימשיך לדווח עליה כזאת".

מה להערכתך יקרה בבורסה ביום ראשון הבא?

"זה מאוד תלוי בכם, כלומר בכלי תקשורת. הסגנון שלנו צרי־כה להיות לתת לציבור עד כמה שניתן את מלוא האינפורמציה כדי שיוכל לערוך שיקול נבון, וא־תם האמצעי שדרכו אנחנו מעבי־רים את האינפורמציה. לא הייתי אומר שביום ראשון יתחילו עליות בבורסה. אבל אני חושב שהעובדה שבמשך ארבעה ימים יוכל הציבור לעכל את ההחלטה הזאת וללמוד אותה, תגרום לכך שלפחות כש־הוא ישקול מה הוא עושה ביום ראשון, זה יהיה עד כמה שאפשר לומר מתוך שיקול דעת, ולא מתוך פזיזות במתן הוראות מכירה או כדומה".

אתמול בטלוויזיה / רוביק רוזנטל

אין רגע דל

"מבט", ערוץ 1, 20:00.

"מבט" לא שינתה כמעט דבר מן הקונספציה שהונהגה בשעתו תחת ניהולו של דוד גלבוע. הערוץ הראשון מביא מהדורה מקצועית, מקיפה, אולי מייגעת פה ושם, אבל בהחלט מספקת. מהדורת אמש היתה מהדורה שגרתית של ימי שלום. אהוד ברק בחליפה מכין את הקרקע להסכם עם סוריה, וכפי שזה נראה ונשמע, גם לכניסתו הרשמית אל הפוליטיקה. בגיל שעת ושמעון פרס מדלגים על עוד מהמורות, עוקפים קצת את ערפאת, קצת את רבין. סגירת העיתון "אל־ביאן" בידי ישראל עברה בשקט מופתי לאחר הסערה בעקבות סגירת "א־נהאר". ערפאת סוגר כי הוא דיקטטור, ישראל סוגרת "מטעמי ביטחון". ומה מטריד את המפד"ל? מערת המכפלה. ומה מטריד את ביבי? הבורסה. האם רוני מילוא ואהוד אולמרט מתכתשים על מרגנת אופרה, אנחנו ממש באחרית הימים.

הטענות כלפי "מבט" על ארכנות היו נכונות במהדורה הזו, בעיקר לגבי הנושא המרכזי של היום, המס על הבורסה. יצחק הרדי הציג שאלות נוקבות, והיה זה המעניין יותר מההופעה המבולבלת של ד"ר יוסי גרוס שלשום. אחר כך נתקע גיל תמרי אצל ברוקרים של הבורסה האמריקאית, ובמוסף הכלכלה שמענו הערכות חוזרות – הבורסה לא מתרגשת מהמס הזה. גיל תמרי, שדרן מוכשר ומקסים, צריך ללטש את הופעותיו מחוץ לאולפן. הוא מתרגש יותר על המידה, מנפנף בידיו שלא לצורך ולא די מרוכז. קונספציית המגיש הקבוע עובדת, אבל מבלי להכריז על כך היא עברה פיחות. עודד שחר, אורן נהרי, אליעזר אמיד ומאיר איינשטיין מופיעים כמעט כמגישים זוטרים, באותה ניגודות, ומגוונים את הופעת היחיד של יבין. הם בהחלט עומדים באתגר.

ביומן הערב נחשפנו למגבלות המדיום. שום צלם טלוויזיה לא הצליח עדיין לתפוס את קילוס במצלמתו. הסבר אף של המהדורה היה תיאור מפורט של עמית הכט על משפחתו, שעשתה בשבילו סרט. הכט קצת מתח את הבדיחה. או אז קיבלנו מנה אחרונה מבית היוצר של שלמה שרף, האפשר באמת לכעוס על עמר ורקושביץ. גם גרמו לכך שהיה לנו מונדיאל בלי צרפת, וגם השאיר את שלמה שרף על כנו בכבודו.

ולסיכום, היו כמה רגעים ארוכים, אבל לא היה רגע דל. ועוד טוענים שאוגוסט הוא עונת מלפפונים.

"שאף מלה לא תצא מכאן" הזהיר שוחט את פקידיו בדיון בביתו על מיסוי הבורסה

באוצר רצו לשמור את האופציה לאפשר בעתיד קיזוזי הפסדים

מאת גדזי מלץ

מעט פקידים במשרד האוצר היו שותפים בסוד הכוונה להטיל מס על הבורסה. שר האוצר אברהם שוחט הזהיר את עובדי משרדו, בפגישה שהתקיימה לפני כמה שבועות בביתו, כי אם דבר ההצ־עה ידלוף, היא תרד מסדר היום. "אם אתם באמת רוצים להטיל מס על הבורסה, אז אני מבקש שמלה אחת לא תצא מכאן", אמר שוחט בדיון לילי שהתקיים בביתו ביר־ושלים, "כל הדלפה רק תטרפד את המהלך".

מקורבי שר האוצר אומרים כי הוא תמך למעשה בהטלת מס על הבורסה לפני יותר משנה, אז אף הקים צוות לבדיקת עניין מיסוי שוק ההון ולהגשת המלצות. אך כאשר פרטי ההמלצות התחילו לדלוף החוצה ולגרום לזעזועים בבורסה, החליט שוחט להקפיא את פעילות הוועדה ולא לעסוק בעניין עד שיימצא עיתוי מתאים יותר.

בסוף שנה לקראת הדיונים על תקציב המדינה, התחילו ראשי אג־פי המסים באוצר להעביר לעיון שר האוצר ניירות עמדה בדבר מי־סוי שוק ההון. הפקידים הניחו כי השנה, כמו בשנים קודמות, יירדו ההצעות על הסף, אך הפעם הפ־תיע אותם שוחט וביקש להזמינם לדיון בעניין. פקידים שהיו שות־פים למהלך מסבירים כי מי שהצ־ליח לשכנע את שוחט לשקול את העניין מחדש היה מנכ"ל האוצר, אהרן פוגל, הנחשב ליד ימינו ותו־מך נלהב בהטלת מס על הבורסה.

שני דיונים שנקבעו בעניין בוטלו בגלל התחייבויות אחרות של השר, והפקידים התחילו לחש־וש כי שוחט נסוג. כשסוף סוף הת־קיים הדיון בביתו של שוחט, הבינו הפקידים כי שר האוצר אכן שוקל את העניין ברצינות. למרות זאת הם סברו כי אין סיכוי להעביר את ההצעה, בגלל התנגדותו הנחרצת של ראש הממשלה יצחק רבין.

בתחילה היו רק פוגל, הממונה על הכנסות המדינה יורם גבאי, נציב מס הכנסה דורון לוי והממו־נה על תקציבים דוד ברודט שות־פים לסוד. בשלב מאוחר יותר צורף להתייעצויות גם הממונה על שוק ההון, מאיר שביט.

הוויכוח העיקרי בין פקידי האו־צר היה סביב שאלת דרך הביצוע. גבאי, שתמך בהתחלה במס מחזור, הסכים להצעה להטיל מס על רוו־חים; בתנאי שניכוי המס ייעשה במקור, ולא תינתן אפשרות לקזז הפסדים. בכך יימנע הצורך לחייב את כל המשקיעים להגיש דו"חות למס הכנסה. עם זאת, היה חשוב לפקידי האוצר להשאיר לעצמם אופציה בעתיד לאפשר קיזוזי הפסדים. לוי שכנע את גבאי כי אם יוטל מס מחזור, לא תהיה אפשרות כזאת בעתיד, אך אם יו־טל מס על רווחי הון, תישאר האופציה הזו בידיהם.

פוגל, גבאי ולוי הגיעו לביתו של שוחט ביום ראשון השבוע בלילה עם הצעה מוסכמת להטיל מס בשיעור של 10% על רווחי הון, בלי לתת למשקיעים אפשרות לקזז הפסדים. ביום שני בבוקר נו־עד שוחט עם רבין, ולהפתעת אנשי האוצר, הודיע כי רבין "נו־טה" להסכים למהלך.

בשלב זה הזמין שר האוצר את נגיד בנק ישראל יעקב פרנקל ללשכתו, כדי לבשר לו על ההחל־טה, וקיבל את ברכתו. שלשום בבוקר הוזמנו אנשי האוצר ללש־כת שר הביטחון בתל אביב. רבין נראה אז פחות משוכנע בדבר, וביקש לקבל הערכות על השפעת המהלך על הבורסה. כעבור שעה שוכנע ראש הממשלה כי לא תו־טל סכנה על הפעילות בשוק ההון, והודיע: "טוב, רוצו על זה". בינת־יים התרחב מעגל האנשים שהיו שותפים לסוד (ביניהם אנשי לש־כת מנכ"ל האוצר, צמרת בנק ישראל, יו"ר הרשות לניירות ערך, יו"ר הבורסה), ולכן הוחלט להו־דיע בפומבי על ההחלטה, לפני שיהיו הדלפות.

נתניהו: רבין מאמץ מדיניות של זיגזגים כלכליים, מלווים בהטעיה במצח נחושה

ח"כ נחמן מתכוון להגיש הצעת חוק לאי־הטלת מיסוי על הבורסה

מאת יוה טל וצבי זרחיה

"ראש הממשלה מאמץ מדיניות של זיגזגים כלכליים, מלווים בהטעיה במצח נחושה, ומכניס את המשק למערבולת של העדר יצי־בות ואובדן ביטחון הציבור בהנהגה הכלכלית, שבלעדיה לא ניתן יהיה לרסן את האינפלציה הדוה־רת ולעצור את הסחרור במחירי הדירות", כך אמר אתמול יו"ר הליכוד ח"כ בנימין נתניהו בתום התייעצויות שקיים עם חברי הלי־כוד בוועדות הכספים והכלכלה של הכנסת.

לדברי נתניהו, "הליכוד רואה בחומרה רבה את העובדה שראש הממשלה יצחק רבין עוסק בהונאת הציבור, ונוקט מדיניות כלכלית הפוכה לחלוטין מזו שהצהיר עליה בפומבי לפני שבועות ספורים בל־בד".

נתניהו אמר כי הליכוד אינו שולל עקרונית דיון במיסוי רווחי הון, אך לדעתו החוק המוצע "לו־קה בפגמים מהותיים המחייבים תיקונים יסודיים או חלופות חקיקתיות".

מרכז האופוזיציה בוועדת הכס־פים, ח"כ דן תיכון (ליכוד), הביע דאגה מכך ש"המצב יישאר פתוח במשך ארבעה וחצי חודשים. בת־קופה זו הבורסה עלולה להתרסק, מאחר ששוק ההון רגיש לכל הכר־זה. האוצר אמור היה להודיע על הולדתו של סוס, ויצא לו גמל. אנשים לא מקצועיים עסקו בדבר שלא מוכר להם.

"במצב הנוכחי יש אי־בהירות לגבי מיסוי על קרנות הנאמנות, ורק חוסר הבהירות עשוי למוטט את הבורסה. החלטת האוצר יוצרת בעיות לגבי מיסוי שוק המעו"ף", אמר תיכון. תיכון תבע לכנס בד־חיפות את ועדת הכספים ולקבל החלטה מיידית בעניין. לדבריו, "ראש ממשלה שמשקר צריך לל־כת הביתה".

ח"כ רון נחמן (ליכוד) מתכוון להעלות להצבעה במליאת הכנסת הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה, על פיה לא יוטל מס הכנ־סה על רווחים בבורסה.

נחמן הניח את הצעתו על שול־חן הכנסת כבר בדצמבר 93', ולנו־כח הצהרות ראש הממשלה ושר האוצר, שלא יוטל בשנתיים הקרו־בות מיסוי על הבורסה, הודיע כי יעלה אותה לאחר פגרת הקיץ של הכנסת.

לדברי נחמן, מיד לאחר הדיון בהצעת החוק שלו יוכל כל אזרח במדינה לדעת כיצד הצביע ומה חושב כל חבר כנסת על הטלת מיסוי על הבורסה. נחמן אמר כי "כבר לפני חודשים היה ברור שראש הממשלה משקר לעם, שלא ניתן לסמוך על דבריו וצריך לעגן את דבריו בחוק באמצעות החקי־קה".

מרכז הקואליציה בוועדת הכס־פים ח"כ אברהם פורז (מרצ) אמר כי ייאבק בוועדה כדי שניתן יהיה לקזז הפסדים בבורסה מהכנסות אחרות. לדבריו, רבין ושוחט הפרו בהתבטאויותיהם התחייבויות פומביות שנתנו לציבור, כי לא יוטל בעתיד מס על הבורסה. "גם אם יצהירו בעתיד כי לא יוטל מס מעבר ל־10%, ספק גדול אם הצי־בור יאמין להם", אמר פורז.

"העיתוי אומלל"

לדברי פורז, עיתוי הכרזת הצעדים אומלל. לדבריו, הבורסה נמצאת כעת בשפל, הכנסות המ־דינה ממסים עלו, והטלת המס עלולה לסכל את האפשרות של הממשלה להמשיך בתהליכי הה־פרטה של הבנקים, שלמרבה הצ־ער מרבית מניותיהם, וגם גרעיני השליטה בהם, מצויים בידי המ־משלה.

יו"ר הלובי החברתי ח"כ רפי אלול (עבודה) דרש מהממשלה להפנות את כספי מס הבורסה לפ־עילות למען השכבות החלשות. אלול אמר כי יש להפנות את הכספים לנושא המלחמה בעוני, כך שייהנו מהם קשישים, משפחות נזקקות, סטודנטים הנזקקים למל־גות וכדומה.

לוטו

אלה סכומי הזכיות בהגרלת ה"לוטו" מס' 33/94, שהתקיימה ב־16 באוגוסט 94':

בפרס ראשון לא זכה איש וסכום הפרס הועבר להגרלה הבאה.

בפרס שני זכו 4 אנשים, כל אחד בסך 29,517.10 שקל.

בפרס שלישי זכו 131 אנשים, כל אחד בסך 2,253.20 שקל.

בפרס רביעי זכו 7,171 אנשים, כל אחד בסך 74.10 שקל.

בפרס חמישי זכו 138,318 אנשים, כל אחד בסך 14.50 שקל.

בפרס שישי זכו 111,930 אנשים, כל אחד בסך 5.30 שקל.

מינימום הפרס הראשון להגרלה הבאה – 8,000,000 שקל.

הבהרה

מרשימתו של דורון רוזנבלום ("עולם הפרומו"), המתפרסמת היום במוסף "הארץ" (עמ' 13), נשמטו פסקאות הסיום. הן מובאות להלן:

[....]

אבל ה"פרומו" משתלב היטב בארץ ה"כאילו", שבה המושג "לרוץ לספר להבר'ה" מובא עד אבסורד: שבוע אחר שבוע מתראיינים בעיתונים אנשים שטרם עשו דבר בחייהם, ומספרים על מה שהיו יכולים להיות: על הספר שהיו יכולים לכתוב, על הילד שמתחשק להם השבוע להוליד, על אסטרופיסיקאים שהיו יכולים להיות, על הפרס שאולי ישקלו לעשות.

ה"פרומו" אינו פוסח על הפוליטיקה, שגם בה נקטפים פירות הצלחה עוד בטרם נשתל העץ: השלום עם הפלשתינאים הוא רק ה"פרומו" של השלום עם ירדן, שהוא ה"פרומו" של השלום עם סוריה, שהוא ה"פרומו" של הבחירות הבאות: ניצחון חיים רמון הוא רק ה"פרומו" של הפרטות בהסתדרות, שהן רק ה"פרומו" של הבחירות שאחרי הבאות. גאות הבורסה היא רק ה"פרומו" של הקריסה, ולהפך. ישראל עצמה היא כידוע רק ה"פרומו" של עמישראל, וכבר שנו חכמינו שהעולם הוא גשר צר מאוד – מעין "פרומו" אחד גדול, שעיקרו לאיכלום.

שלם וסע '95

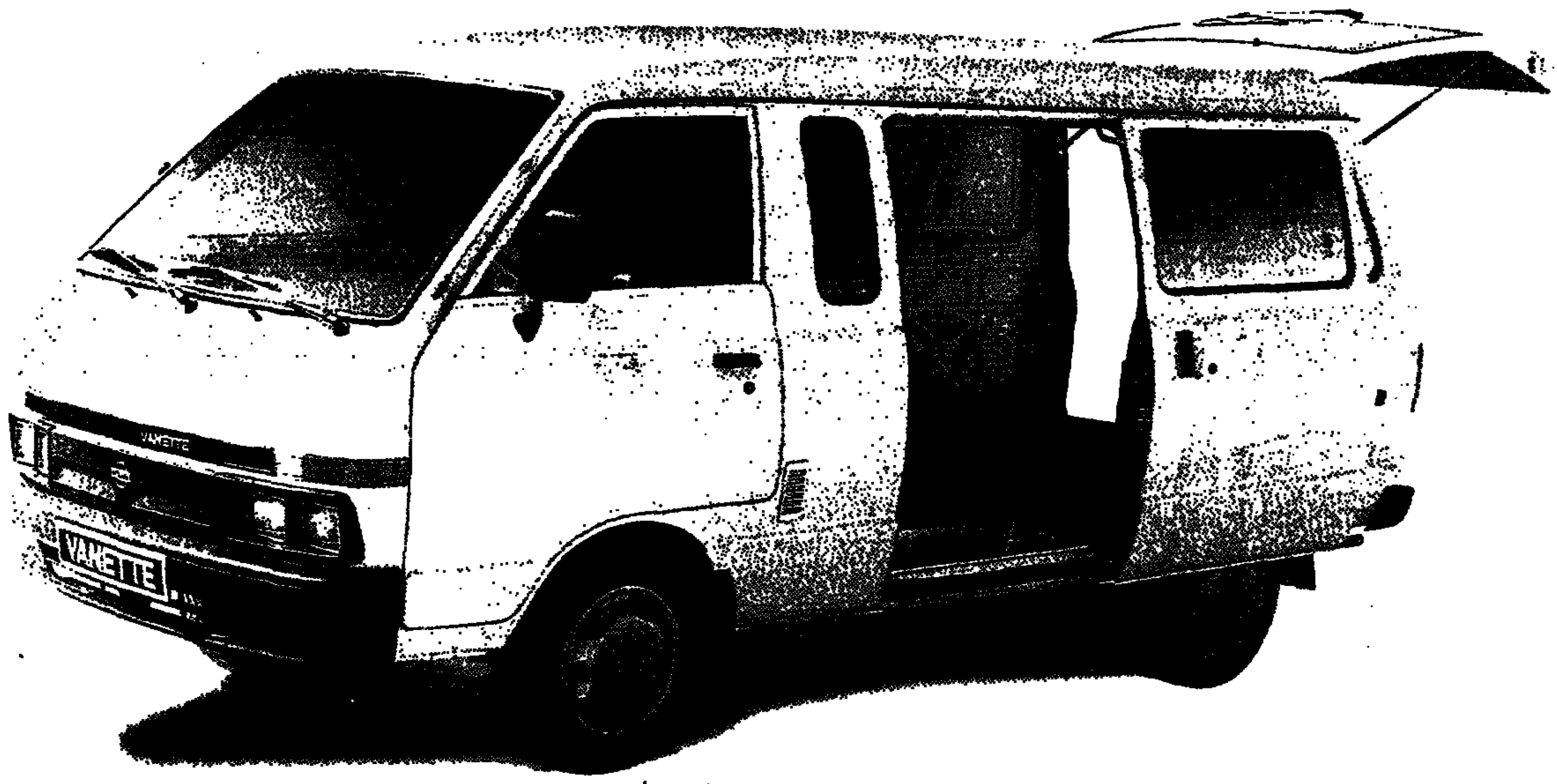

דגמי ואנט החדשים מוצעים עכשיו בתנאים מסחריים במיוחד:

רק **54,950** ש"ח

בתוספת מע"מ של 9,342 ש"ח

ותראו כמה הרבה אתם מקבלים: מנוע דיזל עם הזרקה, 3 כיווני טעינה; דלת אחורית + 2 דלתות הזזה בצדדים, רצפה נמוכה לטעינה נוחה, מזגן קדמי מקורי, הגה קל במיוחד.

הספקה מיידית

3 שנים אחריות או 100,000 ק"מ

המחירים כפופים למחירון מס: - 001 95' ולא כוללים מס בולים ואגרת רישוי.

אולמות תצוגה ראשיים: תל-אביב, רח' יד חרוצים 12 (כניסה מרח' ריב"ל), 03-6392111. חיפה, שד' ההסתדרות 161 (ליד צומת וולקן), 04-418294. ירושלים, "חיים לוי", רח' רכבים 15 תלפיות, 02-786633. חדרה, "חיים בורקין" תחנת דלק פז, צומת חדרה, 06-337699. נתניה, "ניסידן", רח' פנקס 20, 09-614464 פתח תקוה, "המוסך מרכזי ניסים את ישראל בע"מ, רח' אלכסנדר ינאי 18, טל 03-9312508/9347282 הרצליה, "א ד סוכנויות רכב". רח' סוקולוב 86, 09-588047. נצרת, "אליאס ב זהר בע"מ". בניין פנורמה, 06-571305. קרית גת, "אוטו גת", רח' סיוון 20, 07-811534. אשדוד, "צמרת", איזור התעשיה הצפוני, 08-521713. אשקלון, "אלבי את מנשה", אזור תעשייה צפוני, 07-750757. באר שבע, "עמינל ניסאן", רח' המסגר 9, עמק שרה, 07-280526. חיפה, "סוכנות ניסאן רכב חיפה בע"מ", רח' אלנבי 9, 04-644779. רחובות, "ראובן ומשה בע"מ", א. התעשיה, דרך יבנה, 08-362002,5. טבריה "א ד אוטוסרט בע"מ", א. תעשיה, 06-790483. ראשל"צ, "נכסים בע"מ", רח' הרצל 28, טל: 03-9674487.

פסיפיק יבואני מכוניות בע"מ. מקבוצת קרסו.

NISSAN

אשראי עד 70% בריבית הנוחה ביותר, ללא ערבים.

مصور من الأصل

هكذا من الأصل

שר התיירות הירדני הגיע לפגישה עם השר עוזי ברעם במלון מוריה בים המלח. ישראל מציגה עקרונותיה לסימון הגבול

משרדי התיירות של ישראל וירדן ישווקו במשותף חבילות תיור לאזרחי צפון אמריקה

תצלום: אי־פי

שר התיירות עוזי ברעם מגיש לעמיתו הירדני, מוחמד אל־עדוואן (משמאל), תמונת נוף של העיר העתיקה

מאת אילן שחורי ורויטל לוישטיין

שר התיירות הירדני, ד"ר מוחמד אל־עדוואן ביקר אתמול לראשונה בישראל ונפגש עם שר התיירות הישראלי, עוזי ברעם במלון מוריה לחוף ים המלח. שני השרים הסכימו כי ירדן וישראל ישווקו במשותף חבילות תיור לאזרחי ארה"ב, שיכללו את עמאן, פטרה, עקבה, אילת, ירושלים, טבריה ובית לחם.

שני השרים נפגשו בעבר באורח לא רשמי ביריד התיירות שהיה לפני כשנה בלונדון ובמארס ביריד בברלין. שר התיירות הירדני, הודיע שלשום במפתיע, על ביקורו בישראל. הוא דרש כי ביקורו יישמר בסוד עד שעת הפגישה. עם בואו הוא אמר כי הוא רואה בעצם בואו לישראל את ההישג העיקרי של המפגש.

בשיחתו עם השר ברעם, שנמשכה יותר משעה, סיכמו שני שרי התיירות, שתוכנית השיווק בארה"ב תהיה מבחן ניסוי לתוכניות שיווק נוספות. ברעם אמר אתמול כי לתוכנית השיווק המשותפת ולשילוב של ביקור במקומות קדושים עם תיירות נופש יימצא ביקוש רב בארה"ב.

שני השרים הסכימו כי תוכנית זו תוצג לראשונה ביריד התיירות של סוכני הנסיעות האמריקאים, שייערך בראשית נובמבר השנה בליסבון שבפורטוגל. ברעם הודיע לשר הירדני כי כבר הורה לנציג משרד התיירות בארה"ב, ליצור קשר עם עמיתו הירדני שם, כדי להתחיל בתכנון מבצע השיווק בארה"ב.

סוכם כי השיווק הראשוני יתמקד בצליינים בקהילות יהודיות ונוצריות. שני הצדדים יפיקו במשותף עלונים וכרזות לשוק הצפון אמריקאי, שיציגו את ישראל כיעד משותף, שבו תודגש המלה "שלום".

ביום השלישי לדיונים במסגרת שיחות השלום בים המלח, ציינו מקורות ישראליים כי חלה "התקדמות מה" בוועידת הדיונים. הירדנים הביעו מורת־רוח מכך שהצעותיה של ישראל לירדן, בוועדות השונות, מוצגות מיד כהחלטות שהתקבלו בדיונים.

דבר זה גורם לפחות פתיחות ולבביות של הירדנים כלפי הישראלים, אם כי הדיונים בוועדות ממשיכים להיות עניינים. לאחר שהירדנים סיימו את הצגת עמדותיהם באשר לעקרונות סימון הגבול בין המדינות, החלה אתמול הצגת העקרונות של ישראל לסימונו, באופן מפורט ביותר.

הצגת העקרונות הישראלית תימשך גם היום. המשתתפים בוועדת הגבולות סירבו להתייחס לעקרונות שהציג כל צד וסירבו להתייחס לפער בין עמדות הצדדים.

איתור מקורות זיהום

בוועדת המים ואיכות הסביבה הושגה אתמול התקדמות והסכמה בהקשר לדרכי עבודה ושיתוף פעולה עתידיים. חברי הוועדה הודיעו על הקמת ועדת מומחים לאיסוף נתונים ואיתור מקורות זיהום בירדן ובירמוך. ועדת המומחים, שתכלול מומחים משתי המדינות, תעסוק גם בעיבוד הנתונים שייאספו ובהפקת לקחים.

ועדת מומחים זו תחל בעבודתה בימים הקרובים. על פי הנתונים שתאסוף יתקבלו החלטות לביצוע בנושא המים. נמסר כי עדיין לא הושג כל הסכם בראשי תיבות ולא נוסח כל מסמך הבנה בין הצדדים באשר לפעולות בהן יש לנקוט עד שוועדת המומחים תסיים את עבודתה.

חילוקי הדעות בנוגע לתעופה האזרחית נמשכים. גם אתמול לא הושגה הבנה באשר לגובה הטיסה שיוקצה למטוסים מירדן, שיולטו במסדרון אווירי מעל ישראל. הירדנים עומדים על דעתם לקבל היתר לטוס בגובה רב מזה שהוצע להם (11 ו־12 אלף רגל). הם ציינו כי סירובם לגבהים אלה הוא מטעמי בטיחות טיסה וייקור עלויות טיסה. עם זאת, הובעה הערכה כי היום תושג הסכמה בנושא זה, מאחר שהירדנים מבקשים להתחיל לטוס דרך ישראל כבר בשלב המיידי, ואי הסכמה תדחה את מועד התחלת הטיסות מירדן.

ועדת הביטחון המשיכה אתמול בדיונים בסעיפים אשר על סדר יום הוועדה בנושאי צעדים בוני אמון.

ראש עיריית אילת, גבי קדוש, שיגר אתמול הזמנה למושל עקבה, פאיז אל־קאסונה, להגיע לפסטיבל הג'אז באילת, כאורחו האישי. ההזמנה שוגרה מלשכתו של קדוש בעיריית אילת, ישירות ללשכתו של המושל אל קאסונה.

במכתב ההזמנה ביקש קדוש את אל־קאסונה לסייע בפרסום פסטיבל הג'אז, שיתקיים ב־27–30 באוגוסט, בעירו עקבה, בקרב תיירים השוהים שם, כדי שאלה יוכלו לרכוש בעקבה כרטיסים למופעי הפסטיבל. במכתבו, מציין קדוש, "לצערי הרב, עדיין לא יכולים אזרחי ירדן לעבור לישראל ואני תקווה שבפסטיבל הבא יוכלו לעשות כך, דבר שישמח אותנו מאוד.

"אודה לך אם תסייע לנו בפרסום ושיווק הפסטיבל בירדן". מפיק הפסטיבל, אבי יפרח, מנהל פולסימדיה, מנהל בימים האחרונים מגעים עם סוכנויות נסיעות בירדן, כדי שאלה ישווקו את הפסטיבל לתיירים בירדן.

חוסיין, מלך ירדן אמר אתמול כי "עדיין מוקדם לדבר" על ביקורו בירושלים, וכי הוא לא יתקיים "באותה מהירות כפי שחושבים אחרים".

בראיון לרדיו מונטה־קארלו, הביע עם זאת את שאיפתו "כתור מוסלמי, האשמי, ירדני וערבי שביקור זה יתקיים בעתיד הקרוב".

אש"ף מזהיר את החמאס לבל יבצע פיגועים, "המעכבים העברת הסמכויות"

5 בכירי חמאס נותרו במעצר. חזית הסירוב: סכנה למלחמת אחים

מאת סוכנויות הידיעות

ברשות המשטרה הפלשתינית עצורים חמישה מבכירי החמאס, מתוך כמעט 40 שנעצרו בשלושת הימים האחרונים. במקביל, נערכה ביום שלישי פגישה בין תאופיק ג'אבר, אחד מראשי ביטחון הפנים הפלשתיני ברצועה עם 3 מבכירי החמאס, לאחר שחרורם מהמעצר.

ג'אבר העביר כמה דרישות אל אנשי החמאס, אשר עיקרן הפסקת פיגועי הטרור בינתיים, כי הללו מעכבים את העברת הסמכויות בגדה המערבית. ככל הידוע, לא ענו השלושה לדרישה, ורק העבירו אותה להנהגת ארגונם.

המשטרה הפלשתינית עדיין לא נקטה צעדים לפריקת אנשי החמאס מנשקם. מקורות פלשתיניים מסרו, כי למשטרה הפלשתינית הוסגר אחד מראשי חוליות החמאס בעזה, וזאת לאחר משא ומתן בינו לבין אנשי משמר הנשיאות הפלשתיני. לטענת המקורות, מסר המחבל פרטים על תוכנית לפיגוע ביישוב ישראלי בגוש קטיף ולאחר שנמסר המידע, העמידו אנשי המשטרה הפלשתינית מארבים באזור היישוב, במטרה למנוע את הפיגוע. לידיעה זו אין אישור ממקורות אחרים.

אש"ף הזהיר אתמול את אנשי החמאס מפני נשיאת נשק בפומבי. פעילי חמאס מסרו כי איש ביטחון פלשתיני בכיר בדרום הרצועה נפגש עם שבעה פעילים בחמאס, ואמר להם כי ערפאת הורה למנוע כל הפרת סדר בעזה. "נמסר לנו כי הרשות הפלשתינית, על פי הוראותיו של ערפאת, תפעל להבטחת הביטחון השקט, מבלי להתחשב בתוצאות", אמר פעיל החמאס שהשתתף בפגישה. איש הביטחון הפלשתיני הזהיר כי המשטרה הפלשתינית תפעל נגד אנשים חמושים ורעולי פנים.

ארגוני הסירוב מסרו ביום רביעי, בהודעה שפרסמו בדמשק, כי דיכוי אנשי החמאס על ידי המשטרה הפלשתינית מביא את הפלשתינאים אל סף מלחמת אחים. "ברית הכוחות הפלשתיניים (שארגון החמאס חבר בה) רואה בכל התקפה נגד אחד מפלגיה פגיעה בפלגים האחרים", נאמר בהודעה שפורסמה בתום ישיבה של הנהגת הברית.

"אנו מטילים על ערפאת ועל משטרתו את האחריות למדיניות זו, המביאה את עמנו אל סף מלחמת אחים", נמסר בהודעה.

"מהומות מזון"

בהודעה הביעו הארגונים את נחישותם "להמשיך במאבק להכשלת ההסכמים בין ישראל והפלשתינאים ולהסלמת פעולות ההתנגדות לכיבוש הציוני". בברית הכוחות הפלשתיניים חברים בין היתר החמאס, הג'יהאד האיסלאמי, החזית העממית והחזית הדמוקרטית.

ג'מיל תאראזה, בכיר ברשות הפלשתינית, צוטט ביום רביעי בעיתון "אל־קודס", היוצא לאור בירושלים, אומר כי אם לא יחול שינוי במצב הכלכלי, עלולות לפרוץ מהומות ברצועה. תאראזה, מנהל מחלקת ההשקעות של הרשות, אמר כי אם לא יובטח הלחם לתושבים, ישרור תוהו ובוהו. הוא הזכיר כי ארגון העבודה הלאומי מעריך את שיעור האבטלה בעזה ב־41 אחוז.

תאראזה ייחס את המצב הכלכלי הירוד בעזה למחסור בהשקעות ולעיכוב בהגעה לפועל של פרויקטים לפיתוח. הוא אמר כי הרשות הפלשתינית חייבת להעניק הטבות שיעודדו פלשתינאים גולים להשקיע בעזה. תאראזה קרא לישראל להגדיל את מספר אישורי העבודה הניתנים לתושבי עזה לעבוד בתחומה. על פי מקורות פלשתיניים, שליש בלבד מ־60 אלף העובדים הפלשתינאים המורשים לעבוד בישראל, באים מעזה, בעוד שתעסוקה זו היא מקור ההכנסה העיקרי ברצועה.

הרדיו הממלכתי של איראן מתח אתמול ביקורת על המשטרה הפלשתינית, לאחר "דיכוי ראשי החמאס בסיוע המשטרה החשאית הישראלית", ואמר כי בידיו של יו"ר אש"ף יאסר ערפאת עלולה להפוך רצועת עזה לפצצת זמן. "אם פעולות הדיכוי נגד האיסלאמים יימשכו, הרשות הפלשתינית והיו"ר שלה יהיו הקרבנות הראשונים של הפיצוץ בעזה", הוסיף הרדיו.

"המשטר הציוני החליט למסור את עזה לערפאת, כאשר נוכח לדעת שהרצועה הפכה למאוה הראשי של האיסלאם נגד ישראל באזור", נמסר עוד בשידור. במקביל, גינה פתחי שקאקי, מזכ"ל הג'יהאד האיסלאמי, בשידור ברדיו, את מעצרם של אנשי ארגונו, וטען כי המעצרים בוצעו על פי הוראה ישירה של ראש הממשלה יצחק רבין.

מקור ביטחוני: הפעילות הפלשתינית נגד החמאס – רק למראית עין

צעיר נהרג מאש צה"ל באזור רפיח

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

גורם ביטחוני בכיר מתח ביקורת קשה על המשטרה הפלשתינית ועל מנגנוני הביטחון הפלשתיניים על שעצרו וחקרו רק מנהיגים של החמאס ולא "פעילי שטח" של הארגון. לדברי הגורם הביטחוני מאז התקרית הקטלנית בצומת כיסופים, שבה נהרג צעיר ישראלי עצרו כוחות המשטרה והביטחון הפלשתיניים אנשי חמאס בעיקר מהדרג הפוליטי ולאחר חקירה שחררו אותם.

"אבל בשטח עצמו אין כל פעילות של המשטרה הפלשתינית או מנגנוני הביטחון והכל הוא למראית עין", אומר הגורם הביטחוני. "עד כה לא עצרו הפלשתינאים אף לא פעיל חמאס אחד בדרגי השטח, ואין ביכולתם להגיע לאותן חוליות חמאס המבצעות את הפיגועים". לדברי הגורם הביטחוני, כוחות המשטרה והביטחון הפלשתיניים אינם מסוגלים להתמודד עם חוליות החמאס ואולי הם אף מפחדים מהן.

הגורם הביטחוני אומר כי קשה מאוד למשטרה הפלשתינית להתמודד עם חוליות החמאס המבצעות את הפיגועים ומקבלות סיוע מהאוכלוסיה. לדברי המקורות הביטחוניים, ייתכן שהכרזותיו של יו"ר רשות הממשל העצמי, יאסר ערפאת, שינקוט צעדים נגד החמאס כמו איסוף כלי נשק ומעצר פעילים, הן כנות, אבל אין לו יכולת לממשן.

מקורות ביטחוניים מתריעים כי אם יהיה פיגוע נוסף נגד חיילים או אזרחים ישראלים צה"ל יצטרך להיכנס לתוך שטח הממשל העצמי ולבצע מרדפים בעצמו. עוד אומרים המקורות הביטחוניים כי פעילי החמאס יודעים בעצמם שהתמודדות עם המשטרה הפלשתינית היא קלה ולכן הם ממשיכים לבצע פיגועים. ישראל העבירה מידע עדכני לגורמי הביטחון הפלשתיניים על המחבלים הפועלים נגד ישראל וצה"ל.

ניסה לחצות את הגבול

איעד ואאמד אבו גאנם, בן 17, תושב רפיח נורה ונהרג אתמול מאש חיילי צה"ל שעה שניסה לחדור לתחום ציר המערכת באזור רפיח. מקורות צבאיים מסרו כי תצפית של צה"ל הבחינה בו, ובמשך הניסיון לעצרו הוא נורה ונהרג. ראשי משרד התיאום והקישור הגיעו למקום וביצעו תחקיר.

בחקירת קצין בודק בכיר של המשטרה:

ליקויים קשים נחשפו בתפקוד מחוז הצפון של המשטרה; חשד לשיקולים אישיים במינויים

מאת ראובן שפירא

קצינים בכירים במטה הארצי ובמחוז הצפוני של המשטרה, טוענים לבעיות בתפקוד המשטרה במחוז הצפוני והתרופפות המשמעת בקרב הקצונה הבכירה ובדרגי השטח.

התרופפות המשמעת נובעת מכך שזה כחודשיים אין מפקד קבוע למחוז הצפוני של המשטרה. לדברי הקצינים הבכירים, מורגשים אי שקט ותסיסה במחוז.

לדבריהם, קציני המשטרה עסוקים בהשערות, הערכות והפצת שמועות, ומפנים את מרצם והתעניינותם לפוליטיקה הפנימית במשטרה. לדברי הקצינים, מתנהלים מאבקים סמויים בין קציני משטרה בכירים על המינוי לתפקיד מפקד המחוז. הקצינים והשוטרים במחוז נחלקים למחנות, לפי הקצינים המועדפים עליהם. במסגרת המאבקים, נשלחים לגופים שונים מכתבים אנונימיים המשמיצים קצינים בכירים.

לפני כחודשיים יצא לחופשה מפקד מחוז הצפון, ניצב יעקב גנות, לאחר שנפתחה נגדו חקירה במחלקה לחקירות שוטרים במשרד המשפטים, בחשד שקיבל טובות הנאה מקבלנים בצפון. המחלקה לחקירות שוטרים המליצה להעמיד את ניצב גנות לדין פלילי, והעבירה את תיק החקירה לידי פרקליטות מחוז תל אביב.

בימים אלה מעיינים בפרקליטות בתיק. החלטה סופית בעניין העמדתו לדין של ניצב גנות עשויה להתקבל בתוך שבועות אחדים.

גם אם לא יוגש נגדו כתב אישום פלילי, צפוי ניצב גנות לעמוד לדין משמעתי, לנוכח הממצאים המחשידים שעלו נגדו בחקירה. גם אם יעמוד רק לדין משמעתי לא יוכל ניצב גנות להמשיך בתפקידו כמפקד מחוז, ויהיה צורך להשעותו מהשירות.

סגנו וממלא מקומו, תנ"צ רמי רהב, צפוי אף הוא לעמוד לדין משמעתי, בעקבות חקירה שנוהלה נגדו, לאחר שקצין בודק בכיר גילה ממצאים המחשידים את תנ"צ רהב בהתנהגות לא הולמת ובחריגות בתפקידו.

לדעת קצינים בכירים במשטרה ובמשרד המשטרה, לא יוכל תנ"צ רהב להתמנות כמפקד המחוז הצפוני, ולא ברור אם יוכל להישאר בתפקידו כסגן מפקד המחוז.

בחקירת הקצין הבודק המשטרתי הבכיר, התגלו ליקויים קשים בתפקוד המחוז הצפוני בכל הקשור לטיפול בכוח אדם ולהתייחסות לשוטרים ולקצינים. בין השאר הועלו חשדות למשוא פנים ולהפעלת שיקולים אישיים במינוי לתפקידים במחוז.

כמה קצינים המשמשים בתפקידים בכירים עומדים בעיצומם של הליכים פליליים שננקטו נגדם, ואמורים לעמוד לדין פלילי על עבירות שביצעו, לפי החשד, תוך כדי ניצול מעמדם וסמכותם. למרות זאת ממשיכים קצינים אלה לשרת בתפקידים בכירים.

לדברי קצינים בכירים, לנוכח הבעיות האישיות והתפקודיות במחוז הצפוני שנחשפו בחודשים האחרונים, מתכוון המפכ"ל, רב ניצב אסף חפץ, למנות לאלתר מפקד חדש למחוז הצפוני.

דובר המשטרה אמר אתמול בתגובה כי "הטענות שהועלו בכתבה נובעות מגורמים אינטרסנטיים, הסבורים כי פגיעה במחוז הצפוני ובמשטרה בכלל, תקדם את עניינם האישי. התמונה הנתוארת אינה משקפת את המצב במחוז כלל ועיקר".

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 71/1994

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום – באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מכרז מס'	מחיר המסמכים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומקום לפרטים	ראש הרשות המקומית
אלונה	7/94	250	גינון מוסדות חינוך ציבור	25.08.94	03-9362333	אליהו אחולאי
[illegible]	2/94	1000	כביש פנימי מס' 74 באורך 658 מטר סלילה מדרכות ניקוז ותאורה. ס.ק. 25/8 שעה 9 במשרדי המועצה	5.09.94	מזכיר מועצה	[illegible]
גלבוע	22/94	300	בניית גן ילדים בגן נר ס.ק. 23/8 שעה 14 במועצה	31.08.94	06-533251-2	אברהם יריב
גן יבנה	18/94	850	בניית תוספת למבנה הכיתות בישיבת אחוזת יעקב ס.ק. 22/8 שעה 10 בבקר	31.08.94	מח' סביבה 08-573380	משה אלקבלצי
גן רוה	17/94	700	בניית כתת גן בכפר ס.ק. 25/8 שעה 10 והגשת עד לתאריך 1/9 שעה 12	1.09.94	08-408230	שלמה אלימלך
הוד השרון	23/94	500	אספקת מתקני משחק בגנים ציבוריים ס.ק. 24/8 שעה 9 במשרד מח' גנים	1.09.94	סמנכ"ל 09-918070	עזרא בנימיני
זכרון יעקב	12/94	300	של נוה שרת דרה הפרדת ושבי ציון	1.09.94	06-390722-4	ישי שיבובסקי
טירה	11/94	100	הסעת תלמידי בתי"ס טירה	25.08.94	מנכ"ל העירייה	עבדאל חי עבד אל
יבנה	17/94	1500	הקמת ביה"ס "פרחי" שלב א' ס.ק. 25/8 שעה 10	18.09.94	מהנדס העיר 08-433363	יהודה ברום
ירושלים	90/94	550	פרסום והפ־בניית מבנה לביה"ס לאומנויות, מרכז נווה יעקב	8.09.94	צילה ביגיה 02-297241	אהוד אולמרט
לוד	23/94	400	מדרכות והשלמת פתוח בית מינגן ס.ק. 29/8 שעה 9 באגף הנדסה ע. לוד	1.09.94	08-279054	מקסים לוי
מגדל העמק	33/94	800	גן ילדים עם כיתה אחת תכנון ובצוע של מבנה העמק ס.ק. 29/8 שעה 10 יציאה מלשכת מהנדס העיר	4.10.94	06-540730 מהנדס העיר	שאול עמור
[illegible]	6/94	300	שיפוצים התאמה במועדון בחצרות יצחק ס.ק. 25/8 בשעה 9 בכניסה למועדון בחצרות יצחק (כביש פ"ת לוד)	30.08.94	9712741-31	יחיאל דמתי
מזכרת בתיה	12/94	500	סלילת רחובות בתב"ע מז/ 243	1.09.94	08-349001-2	רפאל מימה
נהריה	34/94	1000	תכנון ועריכת מכרז הקמת גן ילדים כולל ביה"ס הרצל בנהריה	31.08.94	04-879844 מהנדס	זקי סבג
[illegible]	17/94	1500	בניית ביה"ס חט"ב "ב" של מרחבי בגרות. ס.ק 26/8 שעה 10	8.09.94	אגף הנדסה 06-565930	ראובן [illegible]
נצרת עילית	15/94	200	הסעות לתלמידי הערכה	23.08.94	06-571888	מנחם אריאב
נצרת עילית	16/94	200	רכב בשירות העירייה הערכה	23.08.94	[illegible] 06-571888 העיר	מנחם אריאב
נצרת עילית	17/94	800	הקמת מערכת בקרה מרכזית למתקני המים ס.ק. 4/9 שעה 9 יציאה מאגף המכבי רח' גלבוע 10 (119)	28.09.94	06-572025 מח' מים	מנחם אריאב
נתיבות	30/94	100	אספקת ספרי לימוד למוסדות החינוך	29.08.94	07-942361-1	יחיאל זוהר
עמק חפר	35/94	400	סלילת כבישים בבאר־עדשים ס.ק. 24/8 שעה 10 בבקר	31.08.94	09-687550	עמוס דגני
[illegible]	6/94		הארכה בניית בי"ס בפסוטה	31.08.94	04-870228	פרנסיס נביל
פרדסיה	8/94	500	עבודות גינון ס.ק. 31/8 שעה 10	8.09.94	09-645551-2 משרד מועצה	יצחק ימיני
קלנסואה	23/94	800	הארכת מכרז הקמת מגדל מים		09-880388-880757	יוסף [illegible]
קרית ים	12/94	500	שצ"פ רח' ירושלים ס.ק. 28/8 שעה 9	4.09.94	מהנדס העיר 04-789789	שמואל סיסו
ראשון לציון	14/94	1500	מכירת 30 מגרשים בגוש 3947 חלק מחלקה 25 בשטח הידוע בשכונת נוה חוף (לשעבר קרית בורוס)	4.09.94	9682718-9682703	מאיר ניצן
רהט	23/94	300	אספקת מזון למוסדות העירייה	28.08.94	07-918811 גזברות	אלקרינאוי טלאל
רמת השרון	36/94	50	מתן רשות שימוש במקלטים ציבוריים [illegible] ברמת השרון המציעים בתאום טלפוני בטלפון 5408564 ביפר 5206666 מנוי 52104	31.08.94	משרדי המועצה	[illegible]
רעננה	61/94	5000	תאורת רחובות בשכונת רחוב אחוזה רח' ירושלים ס.ק. 23/8 שעה 9	4.09.94	09-901994	זאב בילסקי
	63/94	500	בניית קומה שניה מעל מחלקת שרותים הבריאותיים ס.ק. 25/8 שעה 9:30 יציאה מאגף הנדסה	11.09.94	09-901994	זאב בילסקי
[illegible]	16/94	500	[illegible] במעון בנושב ובריאל קבלת התכניות החל ביום 16/8	25.08.94	מזכירות 08-582281	עמוס [illegible]

משרות פנויות במכרז השלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מכרז מס'	מחיר המסמכים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומקום לפרטים	ראש הרשות המקומית
הרצליה	9/94		דרוש/ה לאגף הפיתוח מנהל שילוט ומודעות אקדמאי/ת בתחום הכלכלה/יועץ/ת בעל/ת תואר בתחום המינהל הציבורי	31.08.94	כ"א,09-591528	אלי לנדאו
הרצליה	10/94		דרוש/ה מנהל/ת מח' גנים ונוף בכיר/ת [illegible] לחקלאות ו/או אדריכלות נוף, נסיון בתכנון סביבתי פיתוח סכמי גינון כושר ניהול צוות. שכרים כמקובל בניהול כ"מ	31.08.94	09-591528 כ"א	אלי לנדאו
[illegible]	2/94		[illegible] מבית הדתיים			יהודה [illegible]
לוד	10/94		דרוש/ה קצין/ת בטיחות במעמד העשרה בלאה	30.08.94	יצחק כהלון 908-08-279971	מקסים לוי
צפת	94		דרוש/ה מבקר/ת הרשות המקומית	26.08.94	06-920961-4	[illegible] משה
ראש העין	27/94		דרוש/ה רכז/ת תעשיות	1.09.94	שילה 22 ראש העין	יגאל יוסף
רמלה	32/94		דרוש/ה מבקר/ת הנדסאי/ת בנין לתכ' רישוי בעל/ת תעודת טכנאי/ת הנדסאי/ת בתכנון, בדיקת תוכניות התאמתם לתב"ע [illegible] תכניות, נסיון מוכח של לפחות 3 שנים. יוצא צה"ל	29.08.94	מח' מנגנון 08-240510-248486	יואל לביא
רמלה	34/94		דרוש/ה סגן/ית מהנדס העיר תואר ראשון B.SC הנדסה בנין או אדריכל/ית רשוי/ה בתוקף	29.08.94	מנגנון 08-240510-248486	יואל לביא
רמלה	35/94		דרוש/ה עוזר/ת בכיר לתכנון אסטרטגי בעל/ת תואר ראשון באחד התחומים הבאים: כלכלה, ניהול עסקים, תעשיה וניהול. בעל נסיון של 3 שנים לפחות	29.08.94	מנגנון 08-240510-248486	יואל לביא
רמלה	36/94		דרוש/ה עו"ס/ית לטיפול באוכלוסיה האתיופית 75% משרה. רצוי דובר אמהרית	29.08.94	מח' מנגנון 08-240510-248486	יואל לביא
רמלה	37/94		דרוש/ה מפקח/ת ספר לחוק הנוער בעל/ת נסיון 80% משרה. בוגר/ת ביה"ס לעבודה סוציאלית	29.08.94	מירון גוטליב 08-226423	יואל לביא
תל שבע	7/94		דרוש/ה מנהל/ת המחלקה לחינוך ותרבות ונוער	21.08.94	עסיה 07-460711	סלם אבו רקייק

החברה למשק וכלכלה של השלטון המקומי בע"מ

חברת החשמל לישראל בע"מ

הודעה בדבר שינוי מחירי החשמל

הרינו מתכבדים להודיע לצרכני החשמל כי על צריכת החשמל ביום 18.8.94 ואילך חלה העלאת מחיר בשעור של 4.2% לעומת המחירים שבתוקף עד ליום 17.8.94.

להלן המחירים החדשים בתעריף הנפוץ ביותר, תעריף ביתי וחקלאי, שמספריו בחשבון החשמל: 9-1, 10, 20, 27, 35, 45, 106, 664, 665:

תשלום חודשי קבוע - 6.23 ש"ח;
מחיר כל קוט"ש - 23.40 אגורות.
(המחירים אינם כוללים מע"מ).

הערות:
1. הסכומים המרכיבים את חשבון החשמל יעוגלו לאגורות שלמות: לפיכך, סכום הכולל חלקי אגורה עד ל־0.49 אג' - לא יובא בחשבון וסכום הכולל חלקי אגורה של 0.50 אג' או יותר - ייחשב כאגורה שלמה ויתווסף לסכום.
2. פרסום זה הינו תמצית בלבד ואינו מהווה נוסח רשמי של תעריפי החשמל. פרטים מלאים אודות כל התעריפים ניתן לקבל בכל משרדי החברה.

חברת החשמל לישראל בע"מ

T.V.DATE

חדשות: מבצע אוגוסט
10% הנחה לנרשמים!

גם בישראל ובאירופה.
שיטה אמריקאית להרחבת מעגל ההכרויות.

:T.V. DATE

דרך אמינה,
ישירה ודיסקרטית.
אחוזי הצלחה גבוהים.

התקשרו עכשיו: ת"א ארלוזורוב 82: 03-5221113
ירושלים הלל 14: 02-235551, חיפה אלחנן 19: 04-382094

T.V. DATE

עיתונאים פלשתינאים הפגינו במזרח ירושלים נגד סגירת השבועון "אל־ביאן"

משרד הפנים סגר את השבועון בטענה שהוא מזוהה עם החמאס

מאת יוסי טורפשטיין

כ־20 עיתונאים פלשתינאים הפגינו אתמול במזרח ירושלים במחאה על סגירת השבועון "אל־ביאן" בידי משרד הפנים. השבועון, שיצא לאור לפני כחמישה חודשים, נסגר בטענה כי הוא מזוהה עם תנועת החמאס. בהחלטתו התבסס משרד הפנים על כך שכמה מהכותבים בו, ובהם השייח ג'מיל חמאמי, פעילים בחמאס.

בעל השבועון ועורכו, עבד אל־האדי ביטאר, קיבל לפני כשבוע מכתב ממטול מחוז ירושלים במשרד הפנים, המודיע על שלילת הרשיון להוצאת השבועון.

העיתונאים שהפגינו אתמול – ובהם נעים טובאסי, ראש אגודת העיתונאים הפלשתינאים – גינו את השלטונות הישראליים על מה שהגדירו כפגיעה בחופש העיתונות, וכניסיון "לסתום פיות". הם קראו למשרד הפנים לבטל את ההחלטה לסגור את השבועון.

לדבריהם, אם ביצע השבועון עבירות כלשהן, על השלטונות לנקוט נגדו אמצעים משפטיים, ולא לסגור אותו בצורה שרירותית – במיוחד בעת תהליך השלום.

המפגינים קראו לרשות הפלשתינית ולארגונים לזכויות אדם להתערב בנושא, ולפעול לביטול ההחלטה.

העיתונאי ואלד עמאירה מחברון, שפירסם כתבות ב"אל־ביאן", אמר כי אין כל קשר בין השבועון לתנועת החמאס. לדבריו, גם אם נקט השבועון עמדה פרו־איסלאמית, אין בכך ללמד כי הוא מזוהה עם החמאס. עמאירה, המקורב לזרם האיסלאמי, השתתף בשבוע שעבר גם בהפגנת המחאה נגד החלטתו של יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, להפסיק את הפצתו של העיתון היומי "אל־נהאר".

עמאירה אמר עוד כי "לסגירת 'אל־ביאן' היבט חיובי אחד – הדבר מחליש את הטיעון הישראלי כי מזרח ירושלים היא חלק מישראל, ומדגיש את העובדה שמדובר בכיבוש. הכל צריכים להבין כי חופש עיתונות וכיבוש הם שני דברים הסותרים זה את זה".

בעל השבועון, עבד אל־האדי ביטאר, הודיע כי יעתור לבג"ץ נגד החלטת משרד הפנים. ביטאר, עורך דין במקצועו, עבד בעבר ב"א־שעב" שהוחזה עם הפתח, ונסגר בשנה שעברה בשל מצוקתו התקציבית של אש"ף.

מקורות פלשתיניים מסרו כי בקרוב תתן הרשות הפלשתינית אישור להמשך הפצתו של העיתון "אל־נהאר". לדבריהם, שרידים הרשות הפלשתינית ויו"ר אש"ף במבוכה בשל הפסקת הפצתו של העיתון, ופיטוריו של העיתונאי ראוד כתאב מהעיתון "אל־קודס". הם אומרים כי צעדים אלה השפיעו לרעה על יחסן של המדינות התורמות לאוטונומיה לרשות הפלשתינית.

לדברי המקורות, לאחר שהרכית את כוחו כלפי עיתון "א־נהאר" הפגין ידדני, לא יתנגד ערפאת להמשך הפצתו של העיתון, מתוך ניסיון לרצות את המדינות התורמות, ולזרז בכך את הזרמת הכספים לרשות הפלשתינית.

תצלום: דוד סוחר

עיתונאים פלשתינאים מפגינים במזרח ירושלים נגד החלטתו של משרד הפנים לסגור את השבועון "אל־ביאן". המפגינים גינו את השלטונות הישראליים על מה שהגדירו כפגיעה בחופש העיתונות, וכניסיון "לסתום פיות"

הרדיו הפלשתיני ראיין את ביילין

מאת יהו טל

הרדיו הפלשתיני, שהחל את שידוריו מיריחו מיד עם כינון האוטונומיה, ערך אתמול ראיון ראשון עם אישיות ישראלית רשמית. אורח המשדר היה סגן שר החוץ, ד"ר יוסי ביילין.

אחמד רפיק עוואד, עורך ומגיש ברדיו הפלשתיני, הציג לסגן השר שורה של שאלות על אודות התהליך המדיני.

בדברי התשובה שלו הדגיש ביילין כי קרוב הקץ לסכסוך הערבי־ישראלי, וציין כי הנהגות שני העמים קיבלו החלטות אמיצות שסללו את הדרך לפיוס היסטורי בין העמים.

ביילין קרא להנהגה הפלשתינית לעשות כל מאמץ כדי להביא להפסקת מעשי הטרור.

רבין לח"כי המפד"ל: ביום ראשון ייקבע מועד לפתיחת מערת המכפלה

לדבריו, הדגם הסופי של ההסדר בשטחים יהיה שונה מהסכם האוטונומיה

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

ראש הממשלה יצחק רבין אמר כי המעצרים שביצע אש"ף בימים האחרונים בקרב אנשי החמאס, בעקבות הפיגועים בציר כיסופים, לא היו אלא מעצרים פוליטיים של פעילי חמאס ולא של השודדים בביצוע הפיגועים ואי אפשר להתייחס אליהם כאל פעולה נמרצת ורצינית לבלימת הטרור. "זה לא מהלך שמספק אותנו", אמר רבין.

רבין דיבר בפגישה עם חברי סיעת המפד"ל בכנסת, שהתקיימה ביוזמת אנשי המפד"ל. הוא רמז כי הדגם הסופי של ההסדרים בשטחים יהיה שונה בתכלית מהדגם של האוטונומיה בעזה ויריחו. "לא נסתפק רק בשמירה על גושי התיישבות, אלא נתבע גם את קיומם של אזורי ביטחון", אמר רבין.

ראש הממשלה הבטיח לפעול לפתיחתה מחדש של מערת המכפלה במוקדם האפשרי. לדבריו, לא יהיו שינויים בסדרי הניהול של מערת המכפלה, אולם ההחלטה המוסכמת בנושא זה תתקבל ביום ראשון הבא בדיון בו יטלו חלק נציגי כוחות הביטחון. לאחר מכן יובא הסיכום לאישור הקבינט.

ח"כ יצחק לוי הציג את דרישת המפד"ל לפתוח את מערת המכפלה לתפילה לקראת ראש השנה ויום הכיפורים. לדבריו, אין זה ראוי שבפעם הראשונה מאז שחרורה חברון במלחמת ששת הימים לא תישמע השנה תקיעת שופר בקברי האבות. הוא ביקש שנהלי התפילה ייקבעו בתיאום עם הרבנות הראשית, כי יישמר הסטטוס קוו לפיו תהיה הפרדה בין זמני התפילות של יהודים ומוסלמים ולא יימנע מיהודים להתפלל בכל אולמות התפילה.

רבין השיב כי כאשר תיפתח מערת המכפלה, ברור שלא תהיה תפילה בו־זמנית של יהודים וערבים. עם זאת, הבהיר כי לאחר השלמת ההיערכות הביטחונית, תיפתח מערת המכפלה לתפילת יהודים ומוסלמים.

מנהיג המפד"ל ח"כ זבולון המר עמד על חילוקי הדעות שיש למפד"ל עם הממשלה בנושא ההסכמים עם אש"ף. הוא הדגיש כי ראוי היה בשלב זה, נוכח הפיגועים והפרות ההסכם, להשעות את המשך השיחות. המר הדגיש כי המפד"ל רואה חשיבות מרובה בשמירה על גושי התיישבות, לצד פתרון פונקציונאלי בנושא הביטחוני שיאפשר לצה"ל שליטה מלאה בכל השטח, כולל מרדפים ופעילות של ביטחון שוטף.

ח"כ אבנר שאקי טען כי אש"ף איננו מקיים את התחייבויותיו בהסכם. הוא טרם ביטל את הסעיפים באמנה הפלשתינית הקוראים להשמדת ישראל ומנהיגיו ממשיכים בהצהרות נגד ישראל.

ח"כ חנן פורת קרא לרבין להוציא את גושי ההתיישבות מתחומי האוטונומיה ולהעניק חופש מלא לצה"ל לסכל פעולות טרור "כי אותות יהפכו חיינו לגיהנום", אמר.

רבין השיב כי מניעת הטרור בשטח שבשליטת הרשות הפלשתינית, היא מבחנו העיקרי של אש"ף ועל פי טיב טיפולו בסיכול פעולות הטרור של החמאס, נבחן את השלבים הבאים של האוטונומיה בשטחים.

ח"כ שאול יהלום ביקש את הבהרת ראש הממשלה לדבריו של שר התיירות עוזי ברעם כי בכוונתו להפסיק כל פרויקט תיירותי ברמת הגולן. רבין הגיב כי הוא מופתע לשמוע זאת, וכי ישוחח על כך עם שר התיירות. "אתם יכולים לבדוק עם אנשי הגולן, אם הפסקנו מימון ממשלתי של פרויקט כלשהו. למיטב ידיעתי, כל מה שתוקצב – מתבצע", אמר.

חברי סיעת המפד"ל מחו בפני ראש הממשלה על המעצרים המנהליים של אנשי הימין. הם הדגישו כי מדובר בהליך פסול של ענישה ללא משפט. לדבריהם, העצירים המנהליים מוכנים לקבל על עצמם מגבלות והתחייבויות כתנאי לשחרורם. ח"כ פורת קרא לרבין שלא להאריך את תקופת מעצרם המסתיימת סמוך לחגים ולשחררם כדי שיוכלו לבלות את ראש השנה עם משפחותיהם.

רבין הסתפק בתשובה לאקונית. "שמעתי", אמר.

עלות השיפוץ והאבטחה של מערת המכפלה תגיע עד סוף השנה ל־40 מיליון ש'

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

עלות שיפוץ מערת המכפלה והחזקתה עד סוף השנה תגיע ל־40 מיליון שקל.

הסכום כולל את שיפוץ פנים המערה וסביבותיה, את העברת פלוגות התגבור למקום והוצאות הנלוות לכך. כך אמר קצין בכיר במטה הכללי, המופקד על תחום התקציב. לדבריו, הסכום יוצא מתקציב הביטחון. הקצין הוסיף, כי בעקבות הטבח במערה מקיים צה"ל היערכות כללית מחודשת, הכוללת תגבור הכוחות מסביב למערה ובתוכה, ואת עבודות השיפוץ במערה.

מאז הטבח החלו צה"ל והמינהל האזרחי לשפץ את מערת המכפלה. במערה הוקמו קירות חדשים, המבנה שופץ, והמערה עומדת בפני פתיחה. עבודות השיפוץ המרכזיות הסתיימו, וכן נבנו מחיצות בין המתפללים היהודים לערבים.

מקור צבאי אומר, כי צה"ל מוכן לפתוח את מערת המכפלה, אך מדובר בהחלטה מדינית של ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין. בעת שתיפתח המערה ישהו במקום כוחות משמר הגבול, שיאבטחו את המערה ויישארו בה גם לאחר הפתיחה.

מקורות צבא בפיקוד מרכז אמרו ל"הארץ", כי הוכנו תוכניות מפורטות לפתיחת המערה. לדברי המקורות, כל העבודות שנעשו במקום הוצגו בפני הנציגות המוסלמית, עמה תתואם הפתיחה המחודשת של המערה. כמו כן הותקנה במערה מערכת טלוויזיה במעגל סגור, שתעקוב אחר המתפללים ואחר תנועת הנכנסים והיוצאים מהמערה.

בני משפחות האסירים הפלשתינאים שבתו ליד משרדי הצלב האדום במזרח י־ם

מאת יוסי טורפשטיין
סופר "הארץ" בשטחים

עשרות תושבים פלשתינאים, בהם בני משפחותיהם של האסירים הפלשתינאים הכלואים בבתי הכלא הישראליים, קיימו אתמול שביתת שבת ליד משרדי הצלב האדום במזרח ירושלים. הם תבעו לשחרר את כל האסירים הפלשתינאים בלי להתחשב בהשתייכותם הפוליטית או בסוג האשמה שבגינה נדונו למאסר.

שביתת השבת היתה בהתאם לתוכנית הפעולה שגובשה על ידי הארגונים המטפלים בעניינם של האסירים הפלשתינאים, ובהם "מועדון האסיר הפלשתינאי". לפי התוכנית, נקבע כי יום אתמול יוקדש לשביתת שבת ולתהלוכות מחאה ליד משרדי הצלב האדום. התוכנית נועדה לגבות בלחץ ציבורי את מאבקם של האסירים שהחליטו להפעיל צעדי מחאה הדרגתיים מהימנעות מופגנת מקבלת מבקרים ועד שביתת רעב.

רוב האסירים נמנעו שלשום מקבלת ארוחות בבתי הכלא, אך המשיכו לאכול מוצרי מזון שקנו במזנון הכלא. אתמול אכלו האסירים את כל ארוחותיהם אך בכמה בתי כלא, כמו בית הכלא המרכזי בשכם, הם נמנעו מקבלת ביקורים.

התוכנית להפעלת צעדי מחאה ציבוריים בשטחים קובעת לוח פעילויות עד 12 בספטמבר. למשל, ביום שבת הקרוב נדרשים כל תושבי השטחים לעצור את כלי רכבם בשעה 10 בבוקר למשך 5 דקות ולצפור בצופריהם. ב־27 באוגוסט נדרשים כל תושבי השטחים לשבות רעב למשך יום אחד ואילו ב־30 בחודש תקיים שביתה כללית.

"מועדון האסיר הפלשתינאי", אשר הודיע על צעדים אלה, פירט גם את התנאים שעל פיהם יש לשחרר את כל האסירים. לפי תביעתו, יש לשחרר את האסירים ישירות לבתיהם תוך חודשיים עד שלושה ולא להעבירם לאזורי הממשל הפלשתיני.

כן הודיע המועדון, כי תבוטל הצהרת ההתחייבות להימנע מפעולות אלימות.

הטרוריסט קרלוס יטען במשפטו כי פעל בשם "מאבק השמאל ודעותיו"

מאת סוכנויות הידיעות

פאריס. הטרוריסט קרלוס, שהוסגר לצרפת מסודאן ויועמד למשפט בקרוב, ינסה להצדיק את מעשיו בטענה כי נאבק בשם "דעות השמאל", אמר אתמול עורך דינו ז'אק ורז'ס.

לשאלה באיזה קו הגנה ינקוט קרלוס, ענה ורז'ס כי "קרלוס יצדיק את מדיניותו באופן כללי, ואת מאבקו האידיאולוגי". ורז'ס וקרלוס נפגשו שלשום כדי לתכנן את קו ההגנה שיציגו במשפט. ורז'ס ציין כי קרלוס לא יבגוד בידידיו ולא יגלה סודות הקשורים למדינות הנותנות חסות לארגוני הטרור. "קרלוס לא יתנהג כמו השלטונות הסודאניים שמכרו אדם שהיה אורח בארצם", אמר.

כן הוסיף ורז'ס כי בית המשפט הצרפתי אינו רשאי לשפוט את קרלוס, כיוון שהוא נלכד באופן בלתי חוקי בסודאן, והועבר מיד לצרפת. ז'אן לואי ברוגייר, שופט חוקר המתמחה במלחמה בטרור, האריך שלשום את מעצרו של קרלוס, ופתח מחדש את תיק החקירה על פיגוע מכונית תופת שהיה בפאריס ב־82', בו נהרגה אשה ונפצעו 63.

"תביעה על חטיפה"

כן נמסר כי קרלוס אמר בראיון שפורסם אתמול כי בכוונתו להגיש תביעה על חטיפה נגד ממשלת צרפת. "זה לא היה מעצר, זו היתה חטיפה", אמר אחד מעורכי הדין המגינים על קרלוס, מוראד אוסריק. "בכוונתי להגיש תביעה בנושא. זו שאלה עקרונית", הוא הוסיף.

עיתוני אירופה הציגו אתמול שאלות רבות לגבי הדרך בה השיגה צרפת את הסגרתו של קרלוס מממשלת סודאן והתייחסו למסתורין האופפים את הצלחתו של שר הפנים הצרפתי שארל פאסקואה, שכפי הנראה תיווך בעסקת ההסגרה.

באיטליה, מציינים כל העיתונים את הנסיבות למעצרו של הטרוריסט. העיתון האיטלקי "קורייה דלה סרה" סבור כי מעצרו של קרלוס הביא תועלת רבה לסוריה, "שהצליחה בכך להיפטר מאורח בלתי רצוי, ולשגר מסר צבוע למדי, אולי לקראת פתיחתו של משא ומתן לשלום עם ישראל".

בבריטניה, מביע ה"דיילי טלגראף" חשש באשר לדרך בה הוסגר הטרוריסט, ומציין כי סוכני הריגול הנגדי הצרפתי לא תפסו את קרלוס, אלא שהוא נמכר על ידי אלה שהעניקו לו חסות במזרח התיכון.

"סודאן מתרחקת מטרור"

בגרמניה, שואל "פרנקפורטר אלגמיינה צייטונג" על הדרכים הפתלתלות ועל אמצעי הלחץ בהם השתמשו השלטונות הצרפתיים להשגת הצלחתם. בהתייחסו לדבריו של פאסקואה על רצונה של סודאן להתרחק מהטרור הבינלאומי מוסיף העיתון: "דווקא הערה זו היא שמעוררת תמיהה".

מחריף המשבר ביחסי ארגנטינה־איראן בעקבות הפיגוע בבואנוס איירס

שגריר ארגנטינה בטהראן שוב הוחזר להתייעצויות; איראן החזירה את שגרירה

דיפלומט מערבי בטהראן: "עכשיו הכל אפשרי; זהו מבוא למשבר חמור"

מאת סוכנויות הידיעות

טהראן. רדיו טהראן דיווח כי שגריר ארגנטינה באיראן, מאריו קוארדי דל קאסטיו, יצא אתמול מהעיר. השגריר דל קאסטיו הגיע לאיראן לפני ימים ספורים, לאחר ששב מהתייעצויות בבואנוס איירס, בעקבות הפיגוע בבניין הקהילה היהודית בעיר ב־18 ביולי. שר החוץ הארגנטיני הודיע כי השגריר יחזור להתייעצויות נוספות עם הממשלה.

סולימן פור, שגריר איראן בארגנטינה יצא גם הוא שלשום מארגנטינה בהוראת ממשלתו. איראן הודיעה על החזרת שגרירה, לאחר שבית משפט בארגנטינה הוציא צווי מעצר בינלאומיים נגד ארבעה אזרחים איראנים, החשודים במעורבות בפיגוע.

בהתייחסו להחלטת הממשלות להחזיר את שגריריהן, אמר דיפלומט מערבי בטהראן: "עכשיו הכל אפשרי; זהו מבוא למשבר חמור". לדבריו, "החזרת השגרירים מעידה על בעיות של דו־שיח בין שתי המדינות".

שלושה מארבעת האזרחים האיראנים החשודים במעורבות בפיגוע שימשו בעבר כדיפלומטים בארגנטינה. השופט החוקר בארגנטינה, חוסה גליאנו, התבסס בהחלטתו להוציא את צווי המעצר, על עדותו של אזרח איראני החי בוונצואלה.

משרד המשפטים האיראני מסר אתמול כי האזרח, מאנוצ'הר מאנר־שר, "מבוקש באיראן בעוון הונאה, מתן שוחד וזיוף מסמכים רשמיים".

בואנוס איירס. קרלוס מונוס, שופט מפרגוואי אמר שלשום בראיון לטלוויזיה הארגנטינית כי יש יסוד לחשד, ששישה אזרחים לבנונים, תושבי פרגוואי, היו מעורבים בפיגוע בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס. השופט לא מסר את זהותם של הששה, אך ציין כי הם חשודים גם במעורבות בפיגוע בשגרירות ישראל בבואנוס איירס לפני יותר משנתיים. לדבריו, קיבל ממשטרת פרגוואי מידע שיש בו כדי להפליל את הששה.

השופט מסר עוד כי אזרח לבנוני אחר, אכרם פרחאר, שנעצר ביום ששי שעבר בפרגוואי ישוחרר, לאחר שנמצא כי אין לו כל קשר לפיגוע.

אזרח איראני, חוסיין שהרייארי־פאר, יעמוד לדין בתאילנד על ניסיון לבצע פיגוע בבניין שגרירות ישראל בבנגקוק בחודש מארס השנה – כך הודיע אתמול דובר מטעם משטרת תאילנד. פאר נאשם גם ברצח ובאחזקת נשק וחומרי חבלה ברשות הרבים. שני אזרחים איראנים שנעצרו יחד אתו שוחררו לאחר שלא נמצאו הוכחות לאשמתם.

שלושת האיראנים נעצרו ב־3 ביוני בדרום תאילנד. חשוד רביעי הצליח לברוח מהמדינה. משטרת תאילנד גילתה באקראי ליד שגרירות ישראל בבנגקוק משאית ובה יותר מטונה של חומר נפץ. במשאית נמצאה גם גופתו של נהג שכיר. עד ראייה מסר כי נהג המשאית נראה ערבי, וכי המשטרה עלתה על עקבותיו בעזרת חברה להשכרת רכב, שבה נשכרה המשאית. שגריר איראן בתאילנד גולמראזה יוסיפי האשים בחודש שעבר את שלטונות תאילנד ב"עיוות החקירה" בעניין, והוסיף כי חוגים ציוניים מנסים לחבל ביחסי טהראן־בנגקוק.

עיתון איראני גינה את שר ההגנה הצרפתי

ניקוסיה, (עז"ר). עיתון איראני גינה אתמול את שר ההגנה הצרפתי פרנסואה לאוטאר, על שהשווה בין התנועות האיסלאמיות לנאציזם. העיתון "טהראן טיימס", המקורב למשרד החוץ האיראני, האשים את צרפת בהתערבות בעניינים הפנימיים של אלג'יריה, ואמר כי האיסלאם מסוכן רק לאלה הרוצים לשעבד עמים אחרים.

"ההשוואה בין האיסלאם לתנועה הנאצית לא רק שהיא פוגעת, אלא שהיא אינה מדויקת כלל וכלל", כתב העיתון במאמר מערכת שניסחה סוכנות הידיעות הרשמית של איראן.

לאוטאר אמר ביום שני בראיון לרדיו בצרפת, כי "הלאומנות האיסלאמית, בגרסתה הטרוריסטית, היא לא פחות מסוכנת משהיה הנאציונל סוציאליזם".

מטען חבלה הוטמן ליד מרכז ויזנטל בלוס אנג'לס; פורק ללא פגע

מאת סוכנויות הידיעות

לוס אנג'לס. חבלני המשטרה פירקו שלשום מטען חבלה שהוטמן ליד מוזיאון הסובלנות של מרכז שמעון ויזנטל בלוס אנג'לס. כוחות המשטרה שהגיעו למקום, פינו את תושבי האזור מבתיהם וסגרו אותו לתנועה. חבלנים פירקו את המטען ללא כל פגע. לדבריהם, המטען שהונח לא היה מתוחכם, וקל היה לפרקו. בתחילה התקשתה המשטרה לקבוע אם מדובר במטען חבלה, אך מאוחר יותר ניתן אישור על הנחת המטען.

הנחת מטען החבלה בלוס אנג'לס מצטרפת לעוד מקרי תקיפה של יעדים יהודיים וישראליים ברחבי העולם בחודש שעבר. בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס הונח מטען חבלה שגרם לקריסתו ולמותם של יותר ממאה בני אדם. בפנמה נהרגו 21 בני אדם בפיצוץ מטוס, שרבים מנוסעיו היו חברי הקהילה היהודית במדינה. בלונדון נפצעו 18 בני אדם בשני פיגועים נגד שגרירות ישראל ובבית בלפור בעיר.

ה ב ר י א ו ת ב מ ר כ ז

מבדיקות תקופתיות ועד רפואה משלימה

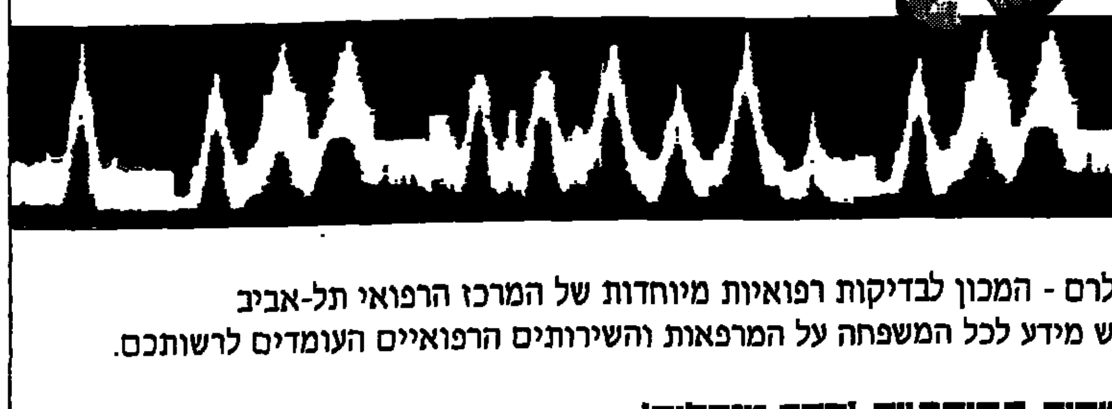

המלרם - המכון לבדיקות רפואיות מיוחדות של המרכז הרפואי תל-אביב מגיש מידע לכל המשפחה על המרפאות והשירותים הרפואיים העומדים לרשותכם.

בדיקות תקופתיות [סקר מנהלים]

זה רעיון בריא לעשות אצלנו בדיקות תקופתיות מקיפות (סקר מנהלים) לפחות פעם בשנה. צוות רופאים מומחים במכון החדיש בודקים אתכם בבדיקות מקיפות עם מכשור מתקדם - מבדיקות מעבדה, בדיקות רופא ועד בדיקת לב במאמץ.
לגברים - בדיקה לגילוי מוקדם של סרטן הערמונית. לנשים - בדיקה גניקולוגית מקיפה.
חניה חינם לנבדקים.

חדש בקריה

קורס הכנה ללידה ולהורות

הצטרפו לקורס הכנה ללידה בבית יולדות הקריה ותהנו מהדרכה על-ידי צוות בכיר מבית החולים: מיילדות מוסמכות ורופאים בכירים.
הקורס כולל: הסברים על שלבי ההריון והלידה, הכרות עם חדרי הלידה, תרגילים להקלה על הכאבים בשלבי הלידה וכן אמצעי המחשה וסרטים. הקורס מיועד לשני בני הזוג החל מהשבוע ה-25 להריון. רישום ובירורים: משרד קבלת חולים. טלפון: 03-6925676
חניה חינם בחצר האחורית של בית החולים.

חדש באיכילוב

היחידה לרפואה משלימה

טיפולים בשיטות שונות של הרפואה המשלימה ניתנים על-ידי צוות רב-מקצועי של רופאים ומטפלים מומחים - באקופונקטורה (דיקור), שיאצו, כירופרקטיקה, טיפולי הרזיה ודיאטה, רפלקסולוגיה ועוד. יעוץ והכוונה על-ידי רופא פנימי מומחה. כל הטיפולים - בפיקוח רפואי.

ועוד שירותים הניתנים במלרם:

מרפאת אין אונות, היחידה לרפואת ספורט, בדיקות גסטרואנטרולוגיות, שירות דיאטה, דופלר נאורולוגי, טיפול בכף הרגל, מרפאת עור, שירות לנוסע לחו"ל, מרפאת שיניים, מרפאה לאיבחון סחרחורות, איבחון אלרגיה, טיפול אורולוגי, איבחון מומי לב אצל העובר - בשלבי ההריון הראשונים, איבחון בעיות גנטיות, טיפול בבעיות פוריות, הפריה חוץ גופית, מרפאת גיל המעבר, בדיקה נאורולוגית, פיזיותרפיה, טיפול שפה ודיבור - לסובלים מצרידות, בעיות קול ושיבוש היגוי, יחידה לטיפול בכאב, סי.טי., אולטרה-סאונד, ממוגרפיה - עם ציוד משוכלל, טיפול במשוב ביולוגי, בדיקות שד וצפיפות עצם, בדיקת איידס, ניתוחים פלסטיים, בדיקות מעבדה מכל הסוגים ותהנה מיוחדת לחברי קופ"ח מכבי.

פרטים נוספים וקביעת תור: טל' 6973559, 03-6973498

מ ל ר ם - מ כ ו ן ל ב ד י ק ו ת ר פ ו א י ו ת מ י ו ח ד ו ת
המרכז הרפואי סוראסקי תל-אביב | איכילוב | דנה | הקריה

מלרם

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חברים בסיעת העבודה בהסתדרות דנו עם דוד לוי בהקמת מפלגה עדתית בראשותו

רוגזים על שכיום אין בוועדה המרכזת יוצא עדות המזרח מקרב מפ' העבודה

מאת יהודה מל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

קבוצה מקרב חברי סיעת העבודה בהסתדרות נפגשה באחרונה בחשאי עם ח"כ דוד לוי מהליכוד ודנה עמו באפשרות של הקמת תנועה פוליטית חדשה בראשותו של לוי שתקום לקראת בחירות 1996, ותתמקד בנושאים החברתיים-כלכליים.

יוזמי הפגישה הם שלמה אביזן, מזכיר-איגוד היוגאים, לשעבר חבר הוועדה המרכזת מטעם מפלגת העבודה ופיני קבלו, מזכיר מועצת פועלי בית-שאן מטעם מפלגת העבודה. שניהם חברי מרכז מפלגת העבודה.

הקבוצה של חברי מפלגת העבודה התארגנה על רקע אכזבתם מתוצאות ההצבעה במרכז שבחר את המועמדים לוועדה המרכזת. בין 8 הנציגים של מפלגת העבודה שנבחרו במרכז לוועדה המרכזת אין יוצא עדות המזרח. מכלל כ-30 המועמדים שהתמודדו במרכז היו 9 בני עדות המזרח, אולם איש מהם לא נבחר. בוועדה המרכזת היוצאת היו 8 נציגים ממפלגת העבודה שנמנו עם יוצאי עדות המזרח, בהם שלמה אביזן, שאול בן שמחון, מוטי ששון, חיים ברנס, חיים כהן ומישל סויסה.

שלמה אביזן, שהיה חבר הוועדה המרכזת בקדנציה קודמת ולא נבחר לוועדה המרכזת הנוכחית, הוא מראשי ההתארגנות החדשה ומיוזמי המפגש עם ח"כ דוד לוי. אביזן אישר אתמול את עובדת קיום הפגישה עם ח"כ דוד לוי, אולם טען כי בשיחה לא דובר על הקמת תנועה חדשה בראשותו של ח"כ לוי, אלא היא נועדה "לשם החלפת דעות על המצב המדאיג בנושאים החברתיים והכלכליים שנוצר במדינה". אביזן מסר כי בפגישה עם ח"כ לוי לא התקבלו כל החלטות, אולם סוכם לחזור ולהיפגש עמו פעמים נוספות.

אביזן הוסיף כי לתוצאות הבחירות לוועדה המרכזת אין כל קשר ליוזמה להיפגש עם ח"כ לוי. עם זאת ציין, כי "בלא כל קשר לאותה פגישה, תוצאות ההצבעה במרכז מפלגת העבודה החזירו אותנו לשנות ה-50". אביזן אמר, כי העובדה שנציגות מפלגת העבודה בוועדה המרכזת היא על טהרת האשכנזים, מעוררת בקרב פעילים מרכזיים במפלגת העבודה, יוצאי עדות המזרח, ולא רק בקרב אלה שהתמודדו ולא נבחרו, תחושת קיפוח עדתי והדבר עלול להדריך את המתחים בחברה ובמפלגה.

אביזן תקף את ראש הממשלה, יצחק רבין, והאשים אותו בחוסר רגישות חברתי. "רבין העדיף את תהליך השלום על הנושאים החברתיים והדבר עלול להתנקם קשות במפלגת העבודה בבחירות הבאות", אמר. לדעתו, אם מפלגת העבודה תמשיך להזניח את הנושא החברתי, הרי בהחלט יש סיכוי לתנועה פוליטית-עדתית לזכות בנתח קולות נכבד בבחירות הבאות ולנגוס גם בכוחה של מפלגת העבודה.

כמה ממשתתפי הפגישה עם ח"כ לוי ציינו כי ביכולתו לרכז תמיכה רחבה הן מקרב חברי סיעות העבודה הליכוד וכן מקרב הציבור הדתי, בעיקר מאוכזבי ש"ס.

אביזן. מבחיש

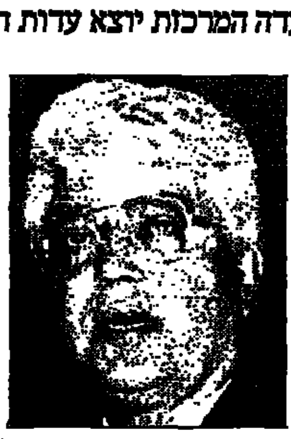
לוי. יעמוד בראש

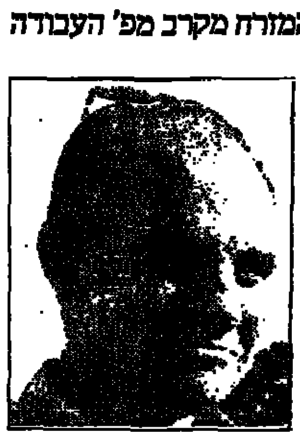
קבלו. מיוזמי התנועה

אולמרט נדרש לנמק בבג"ץ מדוע מתעכב אישור הרכב המועצה הדתית בירושלים

(עו). שופטת בית המשפט העליון, דליה דורנר, הוציאה צו על תנאי המחייב את ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, לנמק בתוך 45 יום, מדוע לא יעלה לאלתר לפני מועצת העיר את אישור המיועמדים החדשים לחברות במועצה הדתית.

הצו הוצא לבקשת נציגי סיעת מרצ במועצת העיר, הרבנים אהוד בנדל ותעמה קלמן, המשתייכים לתנועה הקונסרבטיבית ולתנועה הרפורמית.

העותרים טוענים, באמצעות עו"ד רענן הר-זהב, כי על פי חוק שירותי הדת היהודיים, הרכב המועצה הדתית צריך להתחדש בתוך ששה חודשים מיום בחירת מועצת העיר.

עוד נטען בעתירה, כי יש איסורים בפעילותה של המועצה הדתית בירושלים, ויש חשש ששירותי הדת לתושביה היהודים של ירושלים ייפגעו.

העותרים טוענים, כי מאז '84 לא התחלפו נציגיה של מועצת העיר ירושלים במועצה הדתית, ובכי רשימה זו, שהורכבה אז על פי יחסי הכוחות בין הסיעות במועצת העיר, אינה מייצגת את יחסי הכוחות היום. לדבריהם, יש לשנות את הרכבה של המועצה בדרך שתבטיח למרצ ייצוג. לטענתם, אם לא ישונה הרכב המועצה, לא יהיה בכך ייצוג לרצון הבוחר.

[illegible]

היום ייפגשו נציגי האוצר עם משלחת ראשי הרשויות הערביות

מאת יוסף אלגזי

היום ייפגשו יו"ר השלטון המקומי, נציגי משרד האוצר ומשלחת מטעם ועד ראשי הרשויות המקומיות הערביות בכוונה למצוא פתרון למשבר הפוקד את הרשויות הערביות ובמטרה לסיים את שביתת ראשי הרשויות הערביות. ראשי הרשויות הערביות שובתים זה 33 ימים באוהל מחאה הנוצב מול משרד ראש הממשלה בירושלים.

משלחת מטעם הנהגת מפ"ם בראשותם של יו"ר המפלגה, חנן ארז, וסגן שר החקלאות, ח"כ ואליד צאדק, ביקרה אתמול באוהל המחאה של ראשי הרשויות הערביות בירושלים. נציגי השובתים תיארו את המשבר הכלכלי הפוקד את השירות המוניציפאלי במגזר הערבי עקב הגירעונות המעיקים על הרשויות המקומיות הערביות. הם קבלו על כך, שמשרדי האוצר והפנים מסרבים לטענתם, לגבש עמם תוכנית הבראה כוללת. כמו כן, הם קבלו על כך, שיו"ר מרכז השלטון המקומי וראש עיריית כרמיאל, עדי אלדר, לא ביקר אצלם במשך כל ימי השביתה, לא שמע את טענותיהם ולא פעל בממשלה לפתרון בעיותיהם.

בדברו בפני השובתים, אמר יו"ר מפ"ם, חנן ארז, כי פניותיהם של ראשי הרשויות הערביות לשגרירים הזרים בישראל והחלטתם לפנות למוסדות האו"ם, הן צעד שגוי ומוטעה, המעורר תגובות שליליות בקרב הציבור בארץ. ארז הצטרף לביקורת נגד יו"ר מרכז השלטון המקומי, שמתפקידו לדאוג לא רק לרשויות המקומיות היהודיות אלא גם לרשויות הערביות. "ייתכן וצריך להוכיח לאלדר, כי הוא נבחר לתפקיד גם בקולותיהם של ראשי הרשויות הערביות", אמר.

עדי אלדר שהה במשך חודש ימים בארצות-הברית בענייני מרכז השלטון המקומי ועיריית כרמיאל. אלדר חזר שלשום לישראל.

בתגובה לביקורת שהשמיעו ראשי רשויות עריות אמר אתמול אלדר, כי כאשר יצא לשליחותו בארה"ב הוא ידע, שהרשויות הערביות התנגדות על הסכם בעניינן עם משרדי האוצר והפנים בדבר תוספת תקציב של 150 מיליון שקל האמורה להתחלק על פני 4 שנים החל משנה זו.

לדברי אלדר, בהעדרו מהארץ, קיים מנכ"ל מרכז השלטון המקומי, גיורא רוזנטל, קשר קבוע עם ראשי הרשויות הערביות באוהל המחאה. "אני יודע", אמר אלדר, "כי חלק מראשי הרשויות הערביות אינם מסכימים עם השביתה".

אלדר ציין, כי ינסה לשכנע את משרדי האוצר והפנים לפרוס את תוספת התקציב של 150 מיליון שקל על פני 3 שנים וכן לבדוק מחדש את נושא עזרת הממשלה לכיסוי הגירעונות המעיקים על הרשויות הערביות. אלדר הביע את תקוותו, שבימים הקרובים יצליח להביא לסיום השביתה.

ח"כ רפאל איתן מטפס על מגדל השמירה בנצרים, כדי לבדוק את כוננות החייל שהוצב בו
תצלום: אלברטו דנקנברג

ח"כ רפאל איתן קטע ביקור בנצרים מתוך זעם על סידורי הביטחון בהתנחלות

איתן למתנחלים: אתם משחקים לידיים של המחבלים

מאת אמנון יוסף וגדעון אלון

יו"ר צומת, ח"כ רפאל איתן, קטע בכעס ביקור שערך אתמול עם ח"כ משה פלד (צומת) בגוש קטיף, לאחר שסידורי הביטחון בהתנחלות נצרים לא הניחו את דעתו. "אתם משחקים לידיים של המחבלים. אני לא רוצה להיות כאן יותר", אמר איתן לקצין הביטחון של היישוב.

איתן התקשר לאחר הביקור לאלוף דני יתום, מזכירו הצבאי של ראש הממשלה, יצחק רבין, ומתח ביקורת קשה על תפקוד חיילי צה"ל במקום.

לדבריו, הבחין במהלך ביקורו, כי הפלשתינאים אינם עומדים בהסכם אוסלו, והרחיבו את שליטתם בעזה גם לאזורים שאינם כלולים בהסכם.

בביקורו בהתנחלות נצרים, ליד העיר עזה, ביקש ח"כ איתן לבדוק את סידורי הביטחון, לאחר שהמתיישבים התלוננו בפניו על כך שצה"ל צמצם את כוחותיו במקום.

איתן סייר בלווית מארחיו, לאורך רצועת החוף שליד העיר עזה, וסביב לגדרות היישוב נצרים. במהלך ביקורו, עלה למגדל שמירה הצופה אל העיר, ובדק את כוננותו של חייל מסיירת גבעתי שהוצב בו. ח"כ איתן שאל את החייל כיצד ינהג, אם יבחין במחבל המתקרב לעברו. תשובותיו של החייל לא הניחו את דעתו. איתן מצא עוד, כי המשקפת שסופקה לחייל אינה תקינה.

אחר-כך סייר יו"ר צומת בחממות היישוב. מתנחל שעבר בחממות, מבלי שנשא עמו נשק, עורר את זעמו של איתן. "על אדם כמוך אני לא צריך לשמור", אמר למתנחל יו"ר צומת, לאחר שהסביר לו כי אינו זקוק לנשק. איתן הודיע כי החליט להפסיק את ביקורו, מתוך זעם על ההתרשלות בקיום סידורי הביטחון ביישוב.

ראש מועצת חוף עזה, צבי הנדל, וקצין הביטחון של נצרים, הרצל ביטון, לא הצליחו לשכנע את ח"כ איתן להמשיך בביקור.

יו"ר צומת האשים את הממשלה כי "היא מתקפלת, ואיננה דורשת קיום מלא ומדויק של ההסכמים עם אש"ף". לדבריו, הפלשתינאים "עושים ככל העולה על דעתם ומתעלמים מההסכמים". הוא קרא לממשלה להפסיק מיד את המשא ומתן עם אש"ף, עד שימלא את ההסכמים שעליהם חתם – לרבות ביטול הסעיפים באמנה הפלשתינית, הקוראים להשמדת ישראל. "ממשלה הבולעת כל בלוף של ערפאת בעניין שליטתו בתמאם, איננה יכולה להמשיך ולנהל משא ומתן עמו, אלא אם יוכח שהוא ממלא בדייקנות אחר כל ההסכמים שנחתמו", אמר.

קצין בכיר: משרד האוצר מנהל תעמולה נגד צה"ל בנושא תקציב הביטחון

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

"משרד האוצר הוא גם משרד התעמולה, וזה חלק מתעמולה שעושים נגדנו במשרד האוצר" – כך אמר אתמול קצין בכיר במטה הכללי העוסק בתקציב הביטחון בפגישה עם כתבים צבאיים. הקצין סקר את דרישות צה"ל בנושא תקציב הביטחון והקיצוצים הצפויים. לדבריו, יש גופים באוצר המפרסמים נתונים מטעים, כ"חלק מתעמולה".

גורם במשרד האוצר אמר בתגובה כי "אסור לקצין בדרגה כזו לומר דברים כפי שצוטטו בשמו". לדברי אותו גורם, האוצר מתנגד לתוספת בתקציב הביטחון, והנושא יוכרע בסופו של דבר בין ראש הממשלה, יצחק רבין ושר האוצר, אברהם שוחט. באוצר תוקפים בצורה חריפה את תקציב צה"ל, הדורשים לקצץ בכל מה שאנשי האוצר מגדירים כ"שומנת".

בפגישה סקר הקצין הבכיר את תקציב הביטחון, העומד כיום על סך 20.240 מיליארד שקל – 67% במטבע מקומי ו-30% במט"ח סיוע, 3% מט"ח מזומן. לדברי הקצין הבכיר, צה"ל מבקש תוספת תקציב בסך 650 מיליון שקל. אולם אינו זוכה לאוזן קשבת באוצר. "אנו זוכים ליותר הבנה מצד האמריקאים מאשר מהאוצר", אמר.

לדבריו, יש גידול מתמשך בהוצאות השוטפות בצה"ל. הקצין התייחס לגידול בעלויות ביטחון שוטף בלבנון, עזה ובגזרה המערבית, בין היתר בשל תגבור פלוגות של משמר הגבול. גידול נרשם גם בסעיף המשכורות לצה"ל. לדברי הקצין נרשמה עלייה בסך 35 מיליון ב-92', 42 מיליון, ב-93' ו-41.1 מיליון ב-94'. חייל בצה"ל מקבל כיום משכורת חודשית בסך 350 דולר.

גידול נרשם גם בעלות האשפוז במוסדות – 76.8 מיליון שקל בשנת 93' לעומת 93.4 מיליון ב-94'. תעריפי האשפוז התייקרו ב-33% מתחילת השנה. גידול נרשם גם בעלויות נסיעת חיילים וחיילות בתחבורה ציבורית – 90 מיליון שקל ב-92', 123 מיליון ב-93' ו-129 מיליון ב-94'.

לדברי הקצין הבכיר, נובע חלק מהצורך בגידול תקציב הביטחון מ"הצורך של תקציב הביטחון לספוג 102 מיליון שקל, עלות מבצע דין וחשבון שהאוצר סירב לממן". לדבריו, עד היום לא קיבל צה"ל את ההוצאות ממבצע דין וחשבון, למרות הצגת הנתונים לאוצר.

הקצין הבכיר אמר כי המשמעות של קיצוץ או אי מתן תוספת המבוקשת לתקציב הביטחון תהיה פגיעה באימונים, פערים במלאים, פגיעה באימוני חי"ר, ופגיעה בסדר הכוחות. לדבריו, "אם רוצים למצוא את נקודת האיזון, נצטרך בסופו של דבר לגעת בסדר הכוחות. סדר הכוחות שלנו, יורד יחסית לאויב. אם לא יהיה גידול בתקציב הביטחון תהיה פגיעה באימונים, ופערים במלאים. אנחנו צריכים להתאים עצמנו לכרוז ולהתעצמות הערבית, למרות תהליך השלום".

מאז 91' פוטרו מצה"ל 3,000 אנשי קבע ו-2,000 אזרחים. "אם לא תהיה תוספת ייאלצו לבצע קיצוץ דומה בשנים הקרובות", אמר הקצין הבכיר.

גורמים בכירים בצה"ל אומרים כי "לא ברור להם" מדוע משרד האוצר נלחם עם צה"ל בכל פעם שנדרש תקציב לצרכי ביטחון. רבין אמר בשבוע שעבר כי צרכי הביטחון של ישראל הולכים וגדלים, אולם סירב למסור את עמדתו בנושא התקציב.

רבין ביקש ממערכת הביטחון להסדיר השאלת חיילים לגופים מחוץ לצה"ל

מאת שרון שרה
סופר "הארץ" לענייני ביטחון

ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין, ביקש בשבוע שעבר מהיועץ המשפטי של מערכת הביטחון, עו"ד אליקים רובינשטיין, לבחון את הדרכים להסדרת העסקתם של חיילים בגופים מחוץ לצבא, ובכלל זה השאלתם לכוחות המשטרה, ולהכין תזכיר להצעת חוק בנושא.

על פי הנחיית רבין קיבל הנושא עדיפות גבוהה, בשל ההאצה בתהליך המדיני והדיונים על הסדרי האוטונומיה.

חוק שירות הביטחון קובע, כי שירות חיילים ייעשה בכוחות סדירים של צה"ל או במשמר הגבול, ועד כה לא הוסדרה השאלתם בחקיקה ראשית, כפי שסוכם בסוף 92' על פי החלטת היועץ המשפטי דאז, יוסף חריש. בהחלטתו של חריש נאמר גם כי רשימת הגופים שיורשו להעסיק חיילי חובה תיקבע באישור מליאת הכנסת.

בשל הגידול בשנתוני הגיוס לצה"ל מבקשת מערכת הביטחון להרחיב את רשימת הגופים שיוכלו לשכור חיילי חובה. בדרך זו נהנה צה"ל מתוספת תקציב, משום שהוא גובה תמורת כל חייל עלות החוקה, המסתכמת בכ-13,000 אלף שקל בשנה.

מדי שנה מועסקים למעלה מ-3,000 חיילים וחיילות בגופים חוץ צבאיים כמשרד החינוך, המשטרה ומשרד הביטחון.

ראש השנה
במלון עדן-טבריה
מבצע
חסר תקדים
(למזמינים שלושה לילות)
90 ש"ח + מ.ע.מ. ללילה
30% הנחה לארוחות
המחיר לאדם בחדר זוגי ללינה+א.בוקר
אל תחכה למחר! הזמן עוד-היום
(נותרו מס' מקומות בלבד למבצע)
הנהלת המלון רשאית להפסיק את המבצע בכל עת
טל. להזמנות 2-1 06-790070 פקס. 06-722461
או אצל סוכני הנסיעות שלך

משרד המדע והאמנויות

משרד המדע והאמנויות מכין רשימה של מכונים ומרכזי מחקר המתאימים לביצוע מחקרים וסקרים בנושאים כמו אלה המפורטים להלן.
המשרד יפנה לגופים מתוך הרשימה כדי לקבל הצעות לכשיוחלט להזמין מחקר או סקר בתחום הרלבנטי.

מכונים וגופי מחקר הרואים עצמם מתאימים להכלל ברשימה, מוזמנים לשלוח למשרד, לפי המען המפורט בהמשך, את הפרטים הבאים (בתאור תמציתי):
- תאור מכון/גוף המחקר;
- שמות חוקרים בכירים, כישוריהם ונסיונם המקצועי;
- רשימת עבודות מייצגת;
- מבנה תמחירי של הצעות עבודה.

המידע צריך להגיע למשרד לא יאוחר מ-11 בספטמבר 1994.
גופים אשר יעבירו מידע אחרי התאריך הנ"ל יובאו בחשבון החל בשנת התקציב 1995.
המען למשלוח הפרטים: משרד המדע והאמנויות, (עבור מכוני/מרכזי מחקר)
הקריה המזרחית בנין ג' ת"ד 18195, ירושלים 91181

נושאי מחקר אפשריים
- ☐ הערכת תוכניות מחקר ופיתוח ותוכניות להקמת תשתיות מדעיות
- ☐ מתודולוגיות וקביעת סדרי עדיפויות לאומיים בתחומי מדע וטכנולוגיה
- ☐ סריקת האופק המדעי לאיתור הזדמנויות טכנולוגיות בעלות פוטנציאל יישומי
- ☐ הערכת מצוינות מדעית
- ☐ פיתוח דרכים למיצוי הפוטנציאל היישומי הטמון בידע המדעי
- ☐ הקמת בסיסי מידע על מחקרים, חוקרים, נושאי מחקר, מיתקנים וציוד מדעי וכיו"ב
- ☐ הערכת כדאיות להשתתפות ישראלית בתוכניות שיתוף פעולה מדעי בינלאומי
- ☐ אינדיקטורים חברתיים

מודעה זו אינה מהווה מכרז

לשכת עורכי-הדין – בעקבות החלטת הכנסת לקצר התמחות בעריכת דין:

"יש חשש כי עורך-דין לא יהיה בעל יכולת מקצועית לתת שירות משפטי ראוי ללקוחותיו"

המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין בישראל, שהתכנסה ביום 15.8.94 לדיון חירום בתל-אביב, קוראה לכנסת לערוך רוויזיה בהחלטתה לקצר את תקופת ההתמחות בעריכת דין משנה וחצי לשנה, על מנת למנוע נזק בלתי הפיך, העלול להיגרם הן למתמחים והן לציבור הלקוחות שייזקקו לשירותיהם בעתיד, כתוצאה מקיצור ההתמחות. מנכ"ל הלשכה, עו"ד יאיר בן-דוד מסר, כי בישיבת המועצה, שהיא המוסד המחוקק העליון של הלשכה, הובע חשש כבד מהפגיעה בזיכיון המשפטי ובתהליך ההכשרה המקצועית של עורכי הדין בישראל כתוצאה מהחלטת הכנסת.

להלן נוסח ההחלטה שקיבלה המועצה בתום ישיבת החירום:

1. "ביום 27.7.94 אישרה הכנסת בקריאה אחרונה את הצעת חוק לשכת עורכי-הדין (תיקון מס' 22) התשנ"ד-1994, על פיו קוצרה תקופת ההתמחות בעריכת-דין מ-18 ל-12 חודש.
2. המועצה הארצית של הלשכה סבורה כי התיקון הנ"ל גורם לפגיעה של ממש בתהליך ההכשרה המקצועית של עורך-דין בישראל, וכפועל יוצא מכך יש כעת חשש לגבי כשרו ויכולתו המקצועית של עורך-דין המסיים את התהליך הזה ומקבל את רשיונו, לתת את השירות המשפטי הראוי לציבור הנזקקים לשירותיו.
3. המועצה הארצית מביעה את צערה על כי הכנסת לא קיבלה את המלצות הוועדה הציבורית שמינה שר המשפטים לבדיקת נושא ההכשרה המקצועית לעריכת-דין בישראל, אשר המליצה להוסיף למתמחים קורס חובה של ששה חודשים במקצועות מעשיים בתום 12 חודשי התמחות, על מנת למלא את החלל שנוצר בתהליך ההכשרה המקצועית של עורכי-הדין בעקבות קיצור תקופת ההתמחות.
4. המועצה הארצית מביעה את צערה על כי הכנסת, בקבלה את התיקון הנ"ל, התעלמה מעמדותיהם הידועות של בכירי המערכת המשפטית בישראל, אשר התריעו כנגד הפגיעה הצפויה לחינוך המשפטי בישראל אם תקוצר תקופת ההתמחות.
5. המועצה הארצית של לשכת עורכי-הדין סבורה, כי על הכנסת מוטלת חובה לערוך רוויזיה בתיקון שהתקבל בשעת עדב מאוחרת ביום 27.7.94, היום האחרון טרם היציאה לפגרת הקיץ, על אף בקשת שר המשפטים לדחות את הדיון ומבלי להיעות לבקשת השר ללמוד כראוי את דו"ח הוועדה הציבורית שמינה לעניין זה ואשר הוגש לו רק ימים אחדים לפני ההצבעה. המועצה סבורה כי על הכנסת מוטלת חובה לתקן בהקדם את העיוותים שנוצרו בנושא ההתמחות בעקבות התיקון, וזאת על מנת למנוע נזק בלתי הפיך הן למתמחים עצמם והן לציבור הרחב שייזקק לשירותיהם בעתיד".

הודעה
בדבר הארכת מועד להגשת מסמכי מכרז מס' 10/94
לביצוע סלילת כביש 10 א' וביצוע מערכות תשתיות תת קרקעיות ועל קרקעיות בראשון-לציון
החברה הכלכלית מודיע בזה כי המועד האחרון להגשת מסמכי המכרז מס' 10/94 הנ"ל נדחה מיום 21.8.94 בשעה 12:00 ליום 25.8.94 בשעה 12:00.
א. גבעתי - מנכ"ל
החברה הכלכלית לראשל"צ בע"מ

נגנב פנקס צ'קים של
בנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
ע"ש יגאל נמני,
חשבון 105333255
ממספר 523500-523525
כל המוצא שם כספו על קרן הצבי

מוזיאון ישראל
ירושלים
הזמנה להגשה ראשונית של הצעות להפעלת מסעדה וקפיטריות במוזיאון ישראל, ירושלים
מוזיאון ישראל מבקש ממי שמפעיל מסעדות, מזנונים וקפיטריות ברמה גבוהה ומעוניין להיות מועמד למכרז סגור להפעלת שרותי מזון במוזיאון, שיפנה לאורי לאור, סמנכ"ל המוזיאון, באמצעות פקס 02-708847. זאת עד ל-5.9.94.
המועד להתחלת הזכיון - 1.1.95.
המגיש מתבקש לצרף חומר המפרט את פעילותו, יכולתו ונסיונו בהפעלת שירותי מזון. כמו כן הוא מתבקש למסור נתונים על עובדים, נסיונם וכישוריהם וכן מתקנים וציוד בישאל שברשותו.
מוזיאון ישראל שומר לעצמו את הזכות המלאה לשתף במכרז הסגור את מי שימצא לנכון מקרב הפונים וכן מקרב אחרים, ואינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

קרן קימת לישראל
מכרזים
קרן קימת לישראל מבקשת לקבל הצעות מקבלנים מורשים לבצע העבודות כדלקמן:

מכרז 116/94 עבודות איטום – מאגר כפר עזה
משך ביצוע: חודשיים.
סיור קבלנים יתקיים ביום 29.8.94 בשעה 10:00.
מקום המפגש במזכירות כפר עזה.
תוכניות ומפרטים ניתן לקבל במשרדנו, רח' קק"ל 1 בירושלים אצל מר ע. נטליב חדר 238 תמורת 400 ש"ח שלא יוחזרו.
על המציע להיות בעל רשיון ג-1, נסיון מוכח והמלצות לבצע עבודות איטום.

מכרז 117/94 מתקנים במאגר כפר עזה
משך ביצוע: חודש וחצי.
סיור קבלנים יתקיים ביום 29.8.94 בשעה 10:00.
מקום המפגש במזכירות כפר עזה.
תוכניות ומפרטים ניתן לקבל במשרדנו, רח' קק"ל 1 בירושלים אצל מר ע. נטליב חדר 238 תמורת 400 ש"ח שלא יוחזרו.
על המציע להיות בעל רשיון קבלן בענף 500, 200, סווג כספי ג-1.

את ההצעות עם הצירופים הנדרשים (לרבות ערבות בנקאית, אישור ניהול ספרים, רשיון קבלן וכו') יש להגיש לא יאוחר מתאריך 4.9.94 למשרדי הקק"ל בפס הירוק ת.ד. 45 קרית חיים.
אין קרן קימת לישראל מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכיר ב"שיכון ופיתוח" נאשם בזיוף תוצאות הגרלה לתוכנית בנה־ביתך בכפר גבירול

נאשמים נוספים בפרשה: ראש ועד כפר גבירול, מנהל מתנ"ס ברחובות וכעשרה תושבים

מאת משה מזבאל

גבריאל גולן (42), ראש ועד הישוב כפר גבירול, הסמוך לרחובות, אברהם כהן (59) מתל־אביב, מנהל אגף בשיכון ופיתוח, ויהודה חרד (56) מרחובות, מנהל מתנ"ס בקרית משה בעיר, נאשמים בבית משפט השלום ברחובות בקשירת קשר לביצוע פשע, ניסיון לקבלת דבר במרמה, זיוף ושימוש במסמך מזויף, בעת הגרלה שהתקיימה לפני כשלוש שנים על הזכות לרכוש מגרש לתוכנית "בנה ביתך", בכפר גבירול.

יחד עמם נאשמים באותם סעיפי אישום עוד כעשרה תושבים מכפר גבירול ומרחובות, שלפי טענת התובע, עו"ד דורון פורת, מפרקליטות מחוז המרכז, ניסו לזייף תוצאות של הגרלת המגרשים, לאחר שלא זכו בהגרלה.

ב־28 במאי '91 התקיימה הגרלת "בנה ביתך" בכפר גבירול. ההגרלה נועדה לקבוע מי מבין המאות שהתעניינו ברכישת מגרש בכפר גבירול, יוכל לרכוש את 82 המגרשים שהוצעו למכירה. המגרשים נמכרו על ידי מנהל מקרקעי ישראל בשיתוף חברת שיכון ופיתוח, אשר קיבלה על עצמה לבצע את הפיתוח הסביבתי. לפני ההגרלה פורסם ילקוט כללים שלה.

בכתב האישום טוען התובע, כי הנאשמים, גבריאל גולן, ראש ועד כפר גבירול, אברהם כהן, מנהל אגף בשיכון ופיתוח, קשרו קשר כדי לגרום לכך שהנאשם השלישי, יהודה חרד, מנהל מתנ"ס ברחובות, יזכה במגרש, למרות ששמו לא עלה בגורל.

התובע טוען כי ראש ועד כפר גבירול נטל שלא ברשות את פתק הביקורת אשר נשא מדבקה ועליה שמו של מנהל המתנ"ס, שלא זכה בהגרלה, שהיה בתוך ארגז קרטון. ראש הועד ומנהל האגף בשיכון ופיתוח, העבירו את פתק הביקורת לידי מנהל המתנ"ס, יהודה חרד. הם איתרו משתתף בהגרלה שזכה והחליט לוותר על זכאותו והעביר את פתק ההגרלה של אותו זוכה אל חרד. זאת, בניגוד לכאורה לילקוט הכללים בו נקבע, כי מעבר ל־82 שמות שיעלו בגורל, יוגרלו עוד 5 שמות, שיזכו באפשרות לרכוש מגרש, אם אחד מהזוכים שלה בגורל יוותר על זכאותו.

בכך, נטען בכתב האישום, פעלו שלושת הנאשמים בכוונה להשגת מטרה משותפת, תוך זיוף הגרלה. את פתק ההגרלה הציג יהודה חרד בפני עורכי ההגרלה, על מנת להתקשר בחוזה לקבלת מגרש לבנייה עצמית. בכתב האישום נאמר כי עורכי החוזים הבינו בזיוף רק לאחר שאשה מהקהל, שידעה כי חרד לא זכה בהגרלה, הסבה את תשומת לבם לכך. מסיבה זאת, סירבו לחתום על חוזה עם חרד. מנהל האגף בשיכון ופיתוח, נטען בכתב האישום, הפר אמונים ופגע באמון הציבור.

בסעיף האישום השני נגד ראש ועד כפר גבירול טוען התובע, עו"ד פורת, כי אדם בשם יוסף גניש, ששמו לא עלה בגורל, פנה אליו וביקש בכל זאת לרכוש מגרש. ראש ועד הכפר, נטל פתק הגרלה שעלה בגורל, של אדם בשם שמעון חרד והדביק על שמו של הזוכה את המדבקה שעליה מודפס שמו של גניש. בעקבות זאת זכה גניש בחוזה לקבלת מגרש וקיבל במרמה הטבה כספית בשווי של עשרות אלפי שקלים.

בכתב האישום נטען עוד נגד שלמה לוי (40) מרחובות כי פעל להבטיח את זכייתו בהגרלה על הזכות לקנות מגרש, באמצעים בלתי כשרים לכאורה. התובע טוען כי לוי, קשר קשר עם אדם בשם סלם כעיי, שהשתתף בהגרלה מתוך כוונה כי אם הוא יזכה ולוי לא יזכה, הוא יעביר ללוי את הזכות לרכוש מגרש. כעיי זכה בהגרלה והדביק את שמו של לוי על פתק ההגרלה שלו. בעקבות זאת, נטען בכתב האישום, קיבל יהודה לוי הטבה כספית במרמה בשווי של עשרות אלפי שקלים. הוא הואשם בקשירת קשר לביצוע פשע, קבלת דבר במרמה, זיוף ושימוש במסמך מזויף.

התובע מאשים גם את ישראל אקוע (39) מכפר גבירול, אבשלום מראלה (37) מכפר גבירול, זכריה בבתי (44) מרחובות, זכריה אלבסל (63) מכפר גבירול, יצחק חן (49) מרחובות, סעדיה רמתי (64) מכפר גבירול ועדנה חרד (41) מרחובות, באותם סעיפים בנסיבות דומות.

אישום: מניח המטען בגבעתיים התכוון לפוצץ את מספרת אביו

מאת משה מזבאל

עופר בן ברוך מרמת גן, שניסה לפוצץ את המספרה של אביו בגבעתיים לפני עשרה ימים, באמצעות מטען חבלה מאולתר המופעל מרחוק, הואשם אתמול בבית משפט המחוזי בתל אביב בנשיאה והחזקת נשק שלא כדין, בניסיון להזיק בחומר נפיץ ובניסיון להרוס נכס בחומר נפץ.

הפרקליטות הגישה בקשה להאריך את מעצרו עד לתום ההליכים נגדו. בית המשפט נעתר לבקשת סניגורו, עו"ד נחמן בטיטו, ודחה את הדיון בבקשת הפרקליטות לשבוע הבא.

יחד עם בן ברוך, בן 18, מואשמים גם אורי לוי מגבעת שמואל, ובנו, בן לוי מגבעתיים. השניים מואשמים בסיוע לאחר מעשה. הם שוחררו ממעצרם בראשית השבוע.

התובעת, עו"ד עידית אברמוב מפרקליטות מחוז תל אביב, טוענת בכתב האישום כי מאמצע יולי '94 החזיק בן ברוך במקום מסתור מטען חבלה מאולתר, המורכב משני צינורות ממולאים בחומר נפץ, המחוברים למכונית צעצוע המופעלת באמצעות שלט רחוק.

לטענת התביעה, מרוכז בחומר חבלה נפיץ שבכוחו להמית אדם או להזיק לו. בכתב האישום נטען כי בן ברוך התכוון להרוס את המספרה של אביו, רני בן ברוך, הנמצאת ברחוב סירקין בגבעתיים.

כדי להוציא את תוכניתו אל הפועל, נטען בכתב האישום, הדביא בן ברוך את מטען החבלה מתחת לסנדל פוז שחנה ברחוב וייצמן בגבעתיים.

ב־7 באוגוסט בשעה 18:00, הוציא בן ברוך את מטען החבלה מתחת לסנדל, במטרה להפעילו בתוך המספרה של אביו.

בזמן הוצאת המטען מתחת למכונית הוא התפוצץ, וכתוצאה מכך נפצע בן ברוך ברגלו. הוא נמלט לבית חברו בן לוי, המתגורר בקרבת מקום.

על פי כתב האישום, סייע לוי לבן ברוך בכך שחבש אותו, הוליך את בנו, העבירו לביתו של אביו, אורי לוי, בגבעת שמואל. אורי לוי הסיע את בן ברוך הפצוע ואת בנו לצפון הארץ, שם הסתתרו במשך יומיים עד שהסגירו את עצמם.

בבקשת הפרקליטות להאריך את המעצר עד לתום ההליכים, טוענת התובעת כי מעשהו של בן ברוך חמור והוא מסוכן לציבור. כאמור, על פי בקשת עו"ד בטיטו, נדחה הדיון בבקשת הפרקליטות לשבוע הבא.

בלשי המשטרה עם הסם שנתפס. שוויו מוערך בכמיליון שקל

תושב ראשון לציון נעצר בחשד ליבוא 14,400 כדורי אקסטזי

מאת משה מזבאל

יחידת הסמים של מחוז המרכז במשטרה עצרה אתמול תושב ראשון לציון כבן 30, בחשד ליבוא כמות של 14,400 כדורי סם הזיה מסוג אקסטזי, במשקל כולל של 5.5 ק"ג. כדורי האקסטזי נשלחו מהולנד כשהם מחבאים במסך טלוויזיה, ונתפסו ברשותו של החשוד. במשטרה מעריכים את שווי הסם שנתפס בכמיליון שקל.

על פי מידע שהגיע ממשטרת הולנד הזמין החשוד, הנחשב לאחד מגדולי סוחרי הסמים באזור המרכז, כמות סמים גדולה לצורך הפצתה בין היתר גם במסיבות אסיד, הנערכות ברחבי הארץ. צוות מיחידת הסמים של משטרת מחוז המרכז, בפיקודו של רפ"ק רני בלודיאן, החל לעקוב אחר החשוד.

אתמול הגיע החשוד לנמל התעופה בן גוריון, וקיבל לרשותו חבילה שנשלחה אליו. הבלשים עקבו אחריו עד שהגיע לביתו, ועצרו אותו בעת שפתח את החבילה, בה נמצא הסם.

המשטרה עצרה גם שני חשודים נוספים בפרשה. היום יובאו לבית משפט השלום ברמלה, והמשטרה תבקש להאריך את מעצרם. מהמשטרה נמסר כי צפויים מעצרים נוספים בפרשה.

צפוי מחסור

מפקד מחוז המרכז, ניצב שלמה אהרונישקי, מעריך כי עם תפיסת הכמות הגדולה של כדורי האקסטזי, צפוי מחסור בסם זה, שהוא פופולארי בקרב משתתפי מסיבות אסיד.

בחודשים האחרונים סיכלה יחידת הסמים של מחוז המרכז יבוא 50 ק"ג הרואין מהודו, ולפני כשלושה שבועות תפסה 2 ק"ג הרואין ו־20 ק"ג חשיש בידי סוחר סמים כלוד.

שני פעילי כך לשעבר נעצרו בחשד להעלמת הכנסות בהיקף של מיליונים

במשרד שירותי הליווי של אסף ועצמון רוזנברג נתפסו מסמכים מרשיעים

מאת משה מזבאל

האחים אסף (23) ועצמון (21) רוזנברג מפתח־תקוה, פעילים לשעבר בתנועת כך, נעצרו אתמול על ידי מס הכנסה בחשד שהעלימו הכנסות בהיקף של מיליוני שקלים, שהרוויחו על ידי הפעלת משרדי ליווי.

רכז חוליית מבצעים של מס הכנסה בתל־אביב, ששון כהן, טען אתמול בבית המשפט כי שלושם נשלחו שני חוקרים מטעם מס הכנסה למשרדם של שני האחים החשודים, הפועל ברחוב בן יהודה בתל־אביב, תחת השמות "סאן שייך", "סוויט דרימס" ו"דרים גירלס". לדבריו, נתפסו במשרד מסמכים רבים שהעידו על פעילות שני החשודים בתחום שירותי הליווי. בין היתר תפסו החוקרים נספחי חשבונות בנק על שמות שונים שהחשודים ניהלו אותם לצורך עסקיהם. כן נמצא יומן ובו פירוט כל ההכנסות היומיות.

האחים רוזנברג הודו בפני חוקריהם בניהול משרדי ליווי בהם העסיקו עשרות צעירות. הם טענו כי בתקופות מסוימות גם היו להם שותפים. בחקירתם סיפרו כי לצורך קידום עסקי הליווי נהגו לפרסם מודעות בעיתונות היומית. כל לקוח שנזקק לשירותי ליווי שילם 250 שקלים.

עוד גילו החוקרים כי על החיוב בויזה נרשמו שמות של עסקים שונים כמו שירותי פרסום "המרתף". נציג מס הכנסה טען כי החשודים פתחו בויזה כרטיסי לקוח על שמות עסקים שאינם קיימים. את ההכנסות העבירו לחשבונות הבנק השונים שהחשודים ניהלו.

החשודים הודו כי חלק מהפרסומים שנעשו על ידם ודרך משרדי הפרסום, שולמו בכסף שחור, בלי להצהיר על כך לשלטונות המס. נציג מס הכנסה טען אתמול בבית המשפט כי כמה נערות שעבדו במשרדם של החשודים, נחקרו והודו בכך שהועסקו על ידם במתן שירותי ליווי. צפויים מעצרים נוספים.

בהסכמת מס הכנסה שוחררו שני החשודים בערבות של 220 אלף שקל כל אחד ועוכבה יציאתם מהארץ למשך חצי שנה.

האחים רוזנברג בלטו בעבר כפעילים בתנועת כך, אשר היו מלווים את מאיר כהנא, בהופעותיו ברחבי הארץ. אסף רוזנברג התלונן נגד העיתונאי ירון לונדון, שלטענתו סטר על פניו, בשעה שהנחה בבית לסין רב־שיח בהשתתפות אישים מהימין והשמאל.

המקרה אירע בפברואר '88. ברב־שיח השתתפו ח"כ משה קצב, אבא אבן וחיאר אבו דיאר. במהלך כל הערב הפריעו פעילים של כך, שהתמקמו בקדמת האולם. בשלב מסוים, ירד לונדון מהבמה. לטענת אסף רוזנברג סטר לונדון בפניו. ירון לונדון הכחיש שהיכה את רוזנברג.

במקרה אחר, כמה שנים לפני האירוע בבית לסין, התפרע עצמון רוזנברג ברב־שיח שהתקיים בפתח־תקוה, קילל את ראש העיר לשעבר, דב תבורי ואף סטר בפניו.

עו"ד מרדכי שפירא נעצר בעקבות אביו בפרשת העלמות מס מעסקות מקרקעין

(עו). חקירתם של איש העסקים דן וינברון ושותפו עו"ד בנימין שפירא, הנחשדים בהפעלת אנשי קש לשם העלמת תשלומי מס הכנסה, מסתעפת. אתמול נעצר גם עו"ד מרדכי שפירא, בנו של עו"ד בנימין שפירא. עו"ד מרדכי שפירא חשוד בכך ששימש כאחד מאנשי הקש.

נציג שלטונות המס, יוסף שבירו, הציג בדיון המשפטי, שנערך בבית משפט השלום בתל-אביב בפני השופט גלעד נויטל, את הפרשה, הקשורה לעסקת גו"ל גדר לה שבה נרכש מגרש על ידי 6 אנשים. לטענתו, לאחר שהעבירו אותם רוכשים חלק מהמגרש לרוכש נוסף, הם בנו על המגרש 7 דירות שנמכרו על ידם. הוגשה שומה עצמית לכל דירה ודירה לפיה מגיע פטור ממס שבח בשל מכירת דירות מגורים ליחיד והדיווחים למנהל מס שבח היו בהתאם.

מבדיקה במשרדי מס שבח ומס הכנסה עלה חשד לכאורה, כי אין מדובר בעסקת מכירת מגורים ליחיד, הפטורה מתשלום מס שבח, אלא בעסק שתוכנן ויצא לפועל על ידי עו"ד בנימין שפירא, דן וינברון ונהגים נוספים, החייבים בתשלום מס הכנסה ומס שבח.

שבירו טען, כי לחשוד היתה מעורבות ישירה בביצוע העבירה והינו אחד מהנהגים הקשורים לפרויקט המדובר. מהחקירה עלה עוד כי המשיב ערך את החוזה של מכירת הדירה למגורי יחיד, וידע כי בכך נתן את ידו לעריכת חוזים מלאכותיים. החשוד שוחרר בערבות של 400 אלף שקל.

גזר דינם של 4 הנאשמים באונס בשמרת יינתן הבוקר בביהמ"ש המחוזי בחיפה

מאת גבי זהר

הבוקר יגזור בית המשפט המחוזי בחיפה את עונשיהם של ארבעת הנאשמים באונס בשמרת: אופיר באירי וצפריר צביסון, חברי קיבוץ שמרת, אריק חזון מיבנה ונדב ביטון מנהריה. הארבעה, המיוצגים על ידי עורכי הדין שמואל קינן, משה גלעד ואליהו לוצקי, יידעו הבוקר אם נגזר עליהם עונש מאסר בפועל או מאסר על תנאי ועבודות שירות כפי שהמליץ שירות המבחן בחיפה לפני כחודש ימים.

השופט לינדנשטראוס צירף להרכב שיגזור הבוקר את דינם של הנאשמים את השופטים בלהה גילאור ושמואל פינקלמן.

ארבעת הנאשמים חזרו לבית המשפט המחוזי בחיפה לאחר שב־11 לדצמבר 1993 ביטל בית המשפט העליון בהרכב נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר והשופטים אליעזר גולדברג ומישאל חשין את פסק דינו של השופט מיכה לינדנשטראוס שזיכה את הנאשמים מאשמת אונס מחמת הספק. בית המשפט העליון קבע כי הארבעה אנסו את הנערה בת ה־14.5 משמרת בסדרה של מעשי אונס קבוצתיים שכפו עליה, תוך איומים, ביזוי והשפלה.

שופטי בית המשפט העליון קבעו כי די באי־הסכמה ליחסי מין, המובעת במלים או התנהגות, ללא הכרח בצעקות או היאבקות, כדי להפוך בעילה לעבירת אונס. "גבר היוזם מגע אישות עם אשה, עליו הנטל לבקש את הסכמתה ולקבלה. אם לא נתנה האשה הסכמה, במפורש או במשתמע, יהיה מעשה האישות שלא בהסכמה", נקבע בהחלטת בית המשפט העליון. את הערעור על זיכוי הארבעה מחמת הספק הגישה עו"ד רחל סוכר מפרקליטות המדינה.

בבית המשפט המחוזי בחיפה זוכו מחמת הספק ששה נאשמים: אופיר באירי, נדב ביטון, צפריר צביסון, רן לנדאו, אריק חזון ושלום גרנר. ההחלטה ניתנה בנובמבר 1992. הששה זוכו מעבירות של אינוס, תקיפה מינית, ניסיון לאינוס וסחיטה באיומים. זיכוים של לנדאו וגרנר נשאר בעינו.

"הנאשמים נמלטו כאן בעור שיניהם", קבע השופט מיכה לינדנשטראוס, "אך אין בכך כדי למעט בחומרת התנהגותם, זו שאינה שנויה במחלוקת. גם אם לא הוכחו בתיק זה מעל לכל ספק סביר חוסר ההסכמה למגעים מצד המתלוננת, והסחיטה באיומים, לא התעורר אצלם הזיק האנושי הדרוש כדי לסיים בשלב מוקדם מאוד מערכת קשרים מתמיהה זו. זו שאלה של יחס של כבוד לזולת, לנערה רכה בשנים אשר מבחינת הנאשמים הפכה להיות, לדאבון הלב, ל'מכשיר' בלבד".

תרשום לך ביומן:

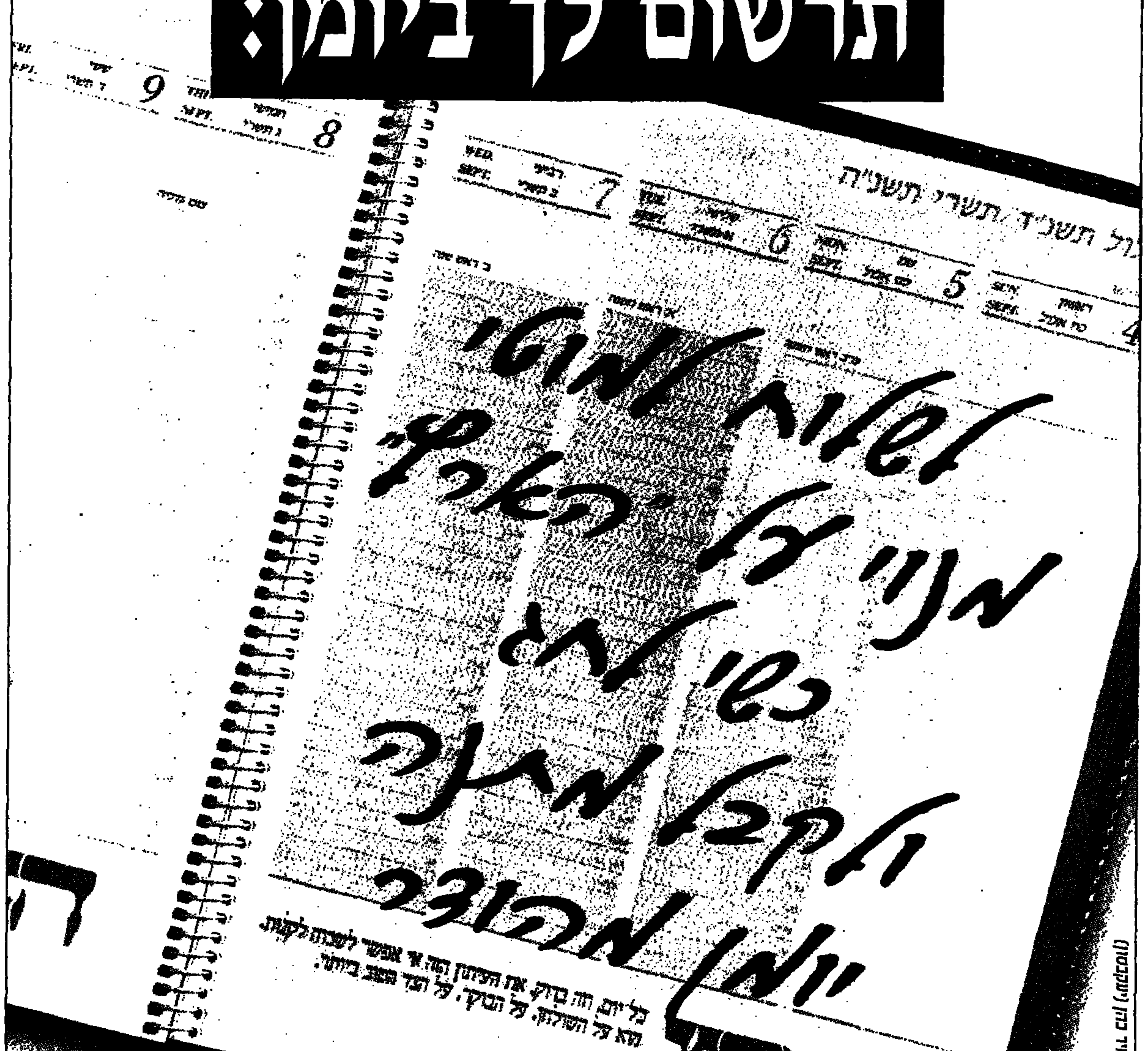

עכשיו אתה יכול לשלוח
לידידך שי מקורי ומכובד לראש השנה:
קונים לחבר מנוי לחודשיים על עיתון "הארץ" במחיר
89 ש"ח בלבד, ומקבלים יומן שנתי מהודר של "הארץ" במתנה.
אנו נשלח למקבל מנוי המתנה איגרת ברכה לחג בה יצויין שמך כמעניק המתנה.

טלפן עכשיו למחלקת המנויים של "הארץ": תל-אביב: 03-5121333/44,
חיפה: 04-623166/7, ירושלים: 02-254245-8 או שלח לפקס: 03-6819296

* מנוי המתנה מיועד לכאלו שאינם מנויים, או שלא היו מנויים פעילים בתקופת המבצע.

הארץ עיתון אחד טוב מול כל הצהוב

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

סל שלוש של ג'מצ'י, 9 שניות לסיום, העניק ניצחון למכבי ת"א על אנטיב

ת"א ניצחה את סגנית אלופת צרפת 85–87 במשחק חלש מתחת לסלים

מאת אלי סהר

ראדיסב צ'ורצ'יץ' ממגיע אוסטרובסקי מבית

סל מטווח השלוש של דורון ג'מצ'י, תשע שניות לסיום, אחרי הטעייה נפלאה, מנע ממכבי תל אביב אי נעימות במשחק האימון הראשון של הקבוצה ביד אליהו העונה נגד אנטיב מצרפת. ג'יא גרדס הוסיף חטיפה, שלוש שניות לסיום, תקורת עונשין, וביסס את ניצחון תל אביב על 85–87 (39–42).

שוב התברר שמשחקי הליגה הם לא מדד ליכולתה של מכבי תל אביב. אנטיב, סגנית אלופת צרפת שתגיע כנראה לאחד משתי בתי הגמר, המחישה שההצהרות של רלף קליין טובות כנראה רק לליגה. אירופה זו ליגה אחרת.

מאמן הקבוצה, מולי קצורין, טען בסיום, שברגע שנדב הנפלד נפצע בדקה העשירית, המשחק איבד מערכו לקבוצה. ג'ף קצם לא מהווה תחליף מושלם ליכולת ההגנה של הנפלד, אבל הוא אינו יכול לשחק בגביע אירופה.

הבעיה העיקרית של מכבי תל אביב היא ריבאונד ההגנה. שחקני אנטיב השתלטו על 12 כדורים חוזרים, מהם השיגו רק 12 נקודות. ריאל מדריד ואולימפיאקוס יתרגמו זאת טוב יותר לסלים. גם יכולת ההגנה המצוינת של הקבוצה מהעונה שעברה נפגעה בגלל העובדה, שראדיסב צ'ורצ'יץ' לא חוסם כמו לאוון ברסר ופנסנר דאנקלי. נוריס קולמן עבר על הכדורי ג'יימס הקלע, ולא היה מי שיקצור את החדירות של רכז אנטיב, דייויד ריוורס. למזלה של מכבי, ריוורס לא דייק בקליעה (4 מ־15 מהשדה).

משחק ההתקפה של מכבי, היה יעיל בדקות הראשונות, כשהנפלד וקולמן קלעו 10 נקודות בזה תקפות מתפרצות, ומכבי הוליכה 18–23 (10). הנפלד נפצע, יקב שנכנס במקומו לא מצא את מקומו כאשר החמיא במשחק. בהעדרו של הנפלד נודע הצורך הקבוצתי בהתקפה, וצ'ורצ'יץ' קיבל כל כדורים.

בנוסף לפציעתו של הנפלד, פגם במשחק גם הכושר של צמד השופטים, דוד דגן ושמואל וקולמן, סייע למכבי לנצח סמי בכר. האחרון שכח שמדובר במשחק אימון, ושרק לצ'ורצ'יץ' שתי עבירות טכניות בדקה ה־25, שהוציאו אותו מהמשחק. אנטיב הוליכה 72–79 ארבע דקות לסיום, אולם התמצאות מקו העונשין של סטפן אוסטרובסקי, ומשחק הגנה מצוין של מוטי דניאל בסיום.

● למכבי: קולמן 23, גודס 20, ג'מצ'י 18, קטש 8, צ'ורצ'יץ' 6, הנפלד 6, דניאל 4, פייד 2.

● לאנטיב: אוסטרובסקי 21, ג'יימס 20, ריוורס 17, פואסיה 16, דומון 6, מטלי 2, רדן 1, אנדרי 1, ארא מנסה 1.

שופטים: דוד דגן ושמואל בכר, 1,500 צופים, ביד אליהו.

נדב הנפלד שבר את שורש כף היד

מאת אלי סהר

נדב הנפלד, כדורסלן מכבי תל אביב, שבר אמש את שורש כף ידו הימנית במשחק נגד אנטיב. הנפלד עלול להיעדר ממשחקי הקבוצה בחודש הקרוב. הנפלד נפגע כתוצאה מחבטה שקיבל מסטפן אוסטרובסקי במאבק על כדור חוזר.

הנפלד פונה לבית החולים איכילוב, שם אובחן השבר. לדברי מנהלי הקבוצה, ידו של הנפלד נחבשה ולא היה צורך בגבס.

"אני אמשיך להתאמן ברגל, ובמיוחד לשמור על כושר גופני. תהיה לי בעיה באחיזת כדור ובקליעה, אבל אני מאמין שזה יעבור במהרה", אמר הנפלד. רופא הקבוצה, ד"ר כדי פינקלשטיין, אמר שהנפלד ייעדר לפחות בעשרה הימים הקרובים. מנהלי הקבוצה היו פסקניים יותר, ואמרו שמדובר בחודש ימים לפחות.

נבחרת הקאדטים נוצחה בידי נבחרת מקדוניה

נבחרת הקאדטים נוצחה במשחקה השני בגמר אליפות אירופה למקדוניה 53–72. ארז ריינרס קלע 17 נקודות לישראל. במנהלי הנבחרת הגישו ערעור בכלל, שהמקדונים הגישו ללא דרכונים, ואי אפשר היה לדעת אם הם עברו את הגיל המותר.

● הפועל גליל עליון נוצחה אמש בכפר בלום 80–81 (34–44) על ידי בן הלדר הפלורידי, במשחק אימון. סל הניצחון נקלע בשנייה האחרונה. ולגבבואה היה הבולט בגליל עם 27 נקודות.

● הפועל אילת ניצחה את הפועל גבעתיים 79–95 (40–49) במשחק אימון ברמת גן. אילת הפגינה משחק שוטף ומהיר בוססת דיבה מצוין של אדי להב. הידבו לאילת: ביר מטלון 22, בראיין ראוסם 16. לגבעתיים: באטיסט 22, אסבבור 14.

נבחרת הנוער בכדורייד הפסידה לספרד 19–24

נבחרת הנוער בכדורייד נוצחה אמש 19–24 (7–13) בידי ספרד, במסגרת ההכנות לאליפות אירופה שתחל בשבת בפתח תקוה. הידבו להבקיע לישראל: צחי סרקל 9, ישעי 5. המשחק נערך בפתח תקוה, וישראל שיחקה ברוב שלביו בהרכב משני.

● הפועל הרצליה ניצחה אתמול במשחק אימון בגבעת 83–87 (41–49) את הפועל גבת.

● בית"ר ר"ג תעתור לבג"ץ נגד עיריית רמת גן, על כך שזו העבירה מיליון שקלים וחצי למכבי רמת גן ולא העבירה כספים לקבוצה שגרמו לירידתה הוראית ללאומית ב'.

● בני מרמוס, כדורסלן מכבי חיפה שהיה אמור להצטרף להפועל תל אביב, ישחק במכבי בת גלים מהליגה הארצית.

רמת השרון העבירה חמישה שחקנים בסיום מועד העברות של לאומית ב'

מאת אלי סהר

מועד ההעברות לקבוצות ליגה לאומית ב', ליגה ארצית וליגה א' הסתיים אתמול.

הקבוצה הפעילה ביותר היתה א.ס רמת השרון מלאומית ב', שהעבירה לשורותיה את שחר אליקים, אלבי כפרון, קבי לבנבבני בן ה־35, עמית אלמוג ויצחר לוי. אבי סילר וגיא אבידני עברו למכבי רחובות; כי היילברסקי למכבי קרית מוצקין; פרי קבאבל נרשם כור במכבי חיפה ודיק ... רפ בבית"ר מגדל העמק, כידו ברדשאו עבר להפועל נהריה, הראון סבילניק' למכבי חיפה.

מכבי דרום העבירה לשורותיה גם את יואל כהן, שהיה רכזם ואשתקד בבית"ר רמת גן ושהתקרע. יוני בן טל והוא גיבן הצטרפו לאליצור ראשון לציון; עם רידגדומן, שלמה מלינג וכהה בזוהר לגבעת שמואל; אייל כהן ויניב בביזון למגדל העמק; יואב קיבון ואורן טמר למכבי נתניה.

בליגה הארצית העבירה קבוצת הבת של הפועל תל אביב, הפועל אריה, שישה שחקנים, ביניהם את הלאומי הוותיק אבנר כהן. עוד העבירה אילן רוקח הזהיר בכבס. שמחה רינר, המנהל המקצועי של מכבי רעננה, הביא לקבוצתו ארבעה מתאוחדים: איש שאול, ג'ף מרכון, ג'וש אופנהיימר ודייר ביקבגלי. ג'ון מקינטייר וביילי סילר ישחקו באליצור קרית אונו.

בין הוותיקים בלטה העברתו של יהונתן וקס בן ה־43 לאליצור נתניה בליגה א'. מאיר קמינסקי, באגף הפועל חולון, עבר לאליצור גבעתיים. חנן קרן בן ה־44 ישחק בקבוצת הבת של רמת השרון מליגה ב': אור גורן ישחק בהפועל כפר סבא מליגה א', ולירון שרת, בנו של המאמן צבי שרת, ישחק בבני יהודה.

בין הנשים בלטה העברתה של אורית ליטני הוותיקה מאליצור חולון להפועל נס ציונה.

אלי לנדאו לטל ברודי: אין סיבה להניח מקלות בגלגלים

אלי לנדאו, ראש עיריית הרצליה, המכהן כיו"ר עמותת בני הרצליה שהשתלטה על הפועל הרצליה ותופיע בליגה הלאומית בכדורסל תחת השם בני הרצליה, שלח מכתב חריף לטל ברודי, נשיא הכבוד של עמותת בני הרצליה, בתגובה על ראיון שהעניק ברודי ל"הארץ" (משקיף מהצד, 16.8). ברודי התרעם על השתלטות פוליטיקאים על בני הרצליה וטען שאסור שהעירייה תהיה בנק לפושטי רגל שיקפו את ההקצבות המיועדות לנוער לשימוש הקבוצה שתופיע בלאומית.

על כך הגיב לנדאו במכתב שעקבו לטל ברודי: "עלי להוכיח בכל הכבוד, שלא אתה הקמת את בני הרצליה. בלשון המעטה ניתן לומר אנחנו בנינו את בני הרצליה. עם כל הכבוד, אין לי שום כוונה להפוך את הקבוצה העירונית לקבוצה שהעירייה היא הבנק שלה. אתה טועה באני לא פעם שראוי להפוך את הפועל הרצליה לבני הרצליה. ואכן, כמו כל דבר שאני לוקח ליד, נעשה. בכל זאת אני אומר אמנם. אין שום סיבה להניח לנו מקלות בגלגלים. צר לי על הדברים שפורסמו מפיך ואגיב תגובה ראויה בקאוליס". אלי לנדאו הודיע, כי תקציב בני הרצליה המופנה לפעילות ולקידום כשרונות כדורסל צעירים יהיה נפרד מתקציב הפעילות הקבוצה בליגה הלאומית ולא ייפגע אפילו באגורה אחת.

גם בידידות אין לנבחרת ישראל מה להציע

שבועיים וחצי לפני משחק הבכורה נגד פולין בקדם האירופי, הפגינה ישראל משחק עלוב נגד כוכבי קרואטיה והובסה בקלות 0–4. שוב הוכח ששום מערך אינו מתפקד והישראלים מתקשים בפעולות בסיסיות בכדורגל

מאת צחי ברזילי

לא נעים, יחד עם זאת די מעורר אמפטיה, לשחק פתוח ולקבל על הראש. די מכובד, אולם לא אטרקטיווי, להשיג תוצאה יפה במשחק הגנתי. אבל לשחק בונקר ולספוג תבוסה – זה כבר די מביש.

המאמן שלמה שרף עמד מאחורי הצהרתו, לשחק במטרה לא להנחל תבוסה, והציב 6 (!) שחקני הגנה. אלון חרזי ואמיר שלח שיחקו כבלמים קדמיים, אלון חזן מימין וגלאם משמאל. לפניהם, על גבול הקישור, הוצב רוני לוי, שהיה בין הבודדים שגילו יכולת סבירה, כנראה משום שתפקידו בנבחרת מקביל פחות או יותר לתפקידו במכבי חיפה. אלון חזן לדוגמה, מטובי קשרי הליגה שלנו, נאלץ לשחק כמגן ימני חריג. לפחות הקשר ניר קלינגר התרגל לעמדת הבלם האחורי.

התעמה המבורצת לטאורה של שרף החזיקה מעמד בקושי שתי דקות וחצי. יורצ'ביץ' מצא ברחבה את צווטאנוביץ', אלון חרזי נרדם בשמירה והכדור ברשת הגבוהה. 0–1 לקרואטיה.

כמה דקות אחר כך (9), איתר משה גלאם את רוני רוזנטל שחלף על פני השוער, והצליח להחטיא ממצב של 99.99 אחוז, ולעורר שאלות נוגות: למה אין לנבחרת שלנו סקורר אמיתי? או מדוייק יותר, מדוע הסקורר האמיתי בישראל, אלון מזרחי, איננו בנבחרת?

השאלות התחדדו בדקה ה־33 כשגלאם הגביה משמאל ורוזנטל נגח מקרוב לגופו של השוער לאדייץ'.

בזה התמצו נסיונות ההתקפה של נבחרתנו. הקרואטים הציבו את קו ההגנתם הרחק משערם, והתקדמו לעבר שערו של רפי כהן בקלות, בסגנון אירופי מובהק: מעט נגיעות בכדור וניידות גבוהה. תן לכדור "לרוץ" במקומך.

בובאן ממילאן פעל במרכז המגרש כמו לב של בחור בן 18, שאינו מעשן ואינו מפריז באכילת כולסטרול. כמעט כל התקפה עברה דרכו. בדקה ה־35 שילח בובאן לרחבה את צווטאנוביץ', שסייל קדימה ליד שלח והרדי המבולבלים הרשת. 0–2.

רפי כהן מנע שער נוסף על סף ההפסקה, כשהדף היטב בעיטה חדה של מלאדנוביץ' מ־16 מטר.

במחצית השנייה החליף שרף את עטר וברקוביץ' והקטין מאוד את סיכויי ישראל להבקיע רגע. דאנו (ימין) וארום קייסי (שמאל) שיחקו כמגינים ואלון חזן הוסט לקישור, אליו הצטרף גם רונן חרזי. טל בנין הלך לאיבוד במרכז המגרש והקישור הישראלי התפוגג לגמרי. משחק הנבחרת הידרדר לנסיונות מאוסים של רונן חרזי ורוזנטל לפרוץ דרך בסגנון של הבלמים הגבוהים, סולדו ובריייקוביץ'.

הקרואטים "לא קיפחו" של גרנבורג שנכנס אף הוא במחצית השנייה, וכיבדו גם אותו בשני כדורים. דקה 69: צווטאנוביץ' נגח מבני והדף היישר רגלי יורצ'ביץ' שכבש מ־3 מטרים. דקה 85: אדריאסביץ' פרץ משמאל ומסר לרחבה, צווטאנוביץ' בעט ומומלק המשיך מקרוב פנימה. 0–4. לוח התוצאות האלקטרוני הראה בטעות 1–3 ולא הצודק אף אחד.

● קרואטיה: לאדייץ', מורקוביץ', סולדו, ברייקוביץ', סביצביץ' (סופאר), יארני, מלדאנוביץ' (חללוביץ'), אסנרביץ' (אדריאסביץ'), בובאן, יורצ'ביץ' (מומלק), צווטאנוביץ'.

● ישראל: רפי כהן (גינצבורג), חזן, קלינגר, אלון חרזי, שלח, גלאם (קייסי), רוני לוי, בנין, ברקוביץ' (דאנו), עטר (רונן חרזי), רוזנטל (תורג'מן).

שפט סוהיל ראוף, 2,000 צופים, באיצטדיון רמת גן.

רוני רוזנטל. נראה כאן באחת מההחמצות אמש נגד קרואטיה, אחרי שכבר חלף על פני השוער לאדייץ' והבלם ברייקוביץ'

"התפטר", קראו אוהדים לעבר המאמן שרף

שרף: יהיו שינויים. ברומר יהיה בלם אחורי. רוזנטל: כולנו היינו סמרטוטים

מאת אשר גולדברג

עם סיום משחק התבוסה של הנבחרת הלאומית התגודדו עשרות רבות של אוהדים ליד חדר ההלבשה וקראו במשך דקות ארוכות לעבר המאמן שלמה שרף: "התפטר, התפטר", בצד שירי הלל לחיים רביבו, אלי אוחנה, ואייציק זוהר שלא שיחקו. האילו שחקני נבחרת קרואטיה התקבלו ביצאתם מחדר ההלבשה במחיאות כפיים ובשירי עידוד.

שרף ניסה להסביר את מה שקרה במשחק: "ידעתי שיהיה משחק קשה. לא ציפיתי למשחק קל. קרואטיה נבחרת גדולה וכל מלה שנוסיף, מיותרת. הם הציגו משחק מצויין שלא ראיתי כבר זמן רב. אנחנו היינו גרועים. ממש נפלנו מהרגליים ולא ראינו שום פעולת כדורגל חיובית. עכשיו צריך לשכוח את המשחק הרע הזה. השחקנים שלנו יצטרכו להוכיח כי ההפסד הזה מכה עבודם ועליהם להתאושש בתוך זמן קצר עד למשחק בעוד שבועיים נגד פולין".

אתה מתכנן הרכב שונה?

יהיו שינויים לקראת המשחק נגד פולין. הוחלטתי שהבלם האחורי יהיה גדי ברומר. הוא מצא חן בעיני במשחק המוקדם של האולימפית. הפעם אתן לו את הצ'אנס להוכיח שהוא שחקן העתיד של נבחרת ישראל.

רוני רוזנטל: "עבורי היה המשחק הזה הכנה לשיפור הכושר הגופני. הטעויות שלנו היו בגלל חוסר אוויר וכושר לקוי. אני בטוח שלא נראה עוד משחק כזה. כולנו היינו סמרטוטים, הם הוכיחו שהם קליברים ברמה גבוהה. אני מאמין שיהיה שינוי".

הקפטן קלינגר: "לא נראינו טוב בכל המערכים. אסור בכדורגל לחלק את הנבחרת לחלקים שונים. זה בהחלט לא אידיאלי לפגוש בכושר כזה, שבקושי מספיק לליגה, נבחרת מצויינת כמו קרואטיה. הסטירה המצלצלת שקיבלנו תעזור לנו בעוד שבועיים נגד פולין. בנושא עמדת הבלם אני הייתי בעד זה שגדי ברומר יקבל הזדמנות. צריך לראות איך הוא יתפקד במשחק הבא".

השוער רפי כהן: "זה מתסכל לקבל שער כבר בדקה הראשונה מבלי שנגעת בכדור. צריך להתכונן היטב ולעשות הכל כדי שתוצאה כזו לא תחזור".

נבחרת אולימפית מגובשת גברה 0–2 על קרואטיה

מאת שלומי ליה

בעוד כשבועיים תתמודד הנבחרת האולימפית של ישראל עם הנבחרת המקבילה של פולין, במשחק הראשון במוקדמות אליפות אירופה לנבחרות צעירות. המשחק אתמול נגד הנבחרת המקבילה של קרואטיה, שהסתיים בניצחון ישראל 0–2 (0–1), מעניק תקוות לקראת המאבקים הרשמיים באירופה.

ישראל הציגה הרכב מגובש, גם אם קיימות עדיין כמה נקודות טעונות שיפור. הנעת הכדור של הנבחרת היתה טובה מאוד. אלון ברומר, בחלק האחורי בקישור, אלון אופיר ואופיר קפל, ניהלו היטב את המשחק לכיוון שערו של סומוסלב. בוטינה השוער הקרואטי, הגיעו לכמה הזדמנויות נאות.

שחקני הנבחרת איתרו חולשה באגף הימני של הקרואטים והתמקדו בנקודה זו. שוב ושוב נשלח גבראן גרייב המהיר לאגף ימין וירד הזדמנויות לשערים. גם שי הולצמן, בנחישות ובהקרבה, סיכן את השער הקרואטי, כשגבר על הבלמים יוסף ושטפול, בזכות המהירות הטבעית שלו.

הליקוי הבולט היה רשלנות מסויימת ברחבת היריב. הנבחרת הגיעה בזכות הנעת כדור ומשחק סבלני להרבה מאוד הזדמנויות מול השער. עם משחק התקפה מיומן יותר, התוצאה היתה יכולה להיות גם 0–4 ואפילו 0–5.

נבחרת קרואטיה איכזבה. מבט מהיר בהרכב לפני המשחק, גילה שחקנים שמשחקים בקבוצות אירופיות בכירות כמו יובנטוס, ריאל מדריד, ובלנשה מפורטוגל.

הקשר איגור יוביצ'וביץ' מקבוצת המשנה של ריאל מדריד הפתיע לטובה. גם החלוץ זוראן באן הסדיר פעמים רבות את ההגנה הישראלית. באן שייך ליובנטוס, אך בעונה האחרונה הושאל ממנה לבלנשה הפורטוגלית.

תעלומת גדי ברומר נפתרה אתמול, כאשר החולם שיחק כבלם אחורי בנבחרת האולימפית. הוא שיחק טוב ועם אריק בנאדו התמודדו השניים בהצלחה עם כל התקפה של הקרואטים.

בדקה ה־25 עלתה ישראל ליתרון 0–1. אלון אופיר שלח כדור עומק, אליו הגיע בריצה שי הולצמן שעקף בקלות את השוער ומשלושה מטרים לא התקשה לגלגל את הכדור פנימה. דקה לסיום המחצית הראשונה יכול היה גרייב להגדיל את היתרון, אך פריצת היחיד שלו ממרכז המגרש, הסתיימה בבעיטה חלשה לידי השוער.

החום הכבד שיחק תפקיד מרכזי. השחקנים התקשו לנוע, והריצה אל בקבוקי המים היתה מהלך שגרתי. בדקה ה־81 הכריעה ישראל את המשחק. אלון אופיר הדף כשל 20 מטר מהשער. שי הולצמן סובב באמנות את הכדור פנימה. 0–2.

● ישראל: שטראובר, סלקר, באזה, גדי ברומר, תומר אולאי, אלון ברומר, אלון אופיר, קפל, גרייב, סיביליה, הולצמן. בן שותפה: יברבים, נחמן דהן.

● קרואטיה: סומוסלב, הוקרבינה, גספר, סטפול, סולים, שירמין, יוספוביץ, יוביצ'וביץ', וגרענר, הודבאס, באן.

שפט עמית קליין, 500 צופים, באיצטדיון רמת גן.

התלבטות אם להעביר את גדי ברומר לאולימפית

מאת שלומי ליה

מאמן הנבחרת האולימפית של ישראל, יצחק שום, היה שבע רצון ממשחק הנבחרת. הניצחון 0–2 על קרואטיה העניק תקוות רבות לפני המשחק נגד פולין במוקדמות אליפות אירופה.

שום: "היה משחק טוב למרות התנאים הקשים ששררו והיתה לנו ירידה אמון מצויינת. הנבחרת שיחקה נכון אבל עדיין יש הרבה מה לשפר מבחינת המהירות. אחזקת הכדור שלנו היתה טובה וגם היציאה להתקפה מתפרצת בוצעה בצורה נכונה. התוצאה נגמרה רק 0–2 אבל הגענו להרבה מאוד מצבים ובקלות התוצאה היתה יכולה להיות 0–5 או 0–6".

שום התייחס לבלם גדי ברומר שאמור היה לשחק בנבחרת הבוגרת וברגע האחרון חזר לאולימפית: "גדי ברומר שייך לסגל הנבחרת הבוגרת. גם אחרי המשחק היום. אנחנו מוציאים אותו מהבוגרת כאשר שהוא לא משחק בהרכב. יש לנו מחשבות האם כדאי להעביר אותו לבוגרת כי לפי תקנה חדשה, אחרי משחק אחד בבוגרת הוא כבר לא יכול לשחק בצעירה".

ידידות: פולין – בלארוס 1–1 צרפת 2–2 עם צ'כיה בבורדו

כמה משחקי הכנה לקראת משחקי קדם אליפות אירופה נערכו אתמול באירופה. נבחרת פולין, שתשחק ב־4 בספטמבר נגד ישראל במוקדמות אליפות אירופה, סיימה בעיר הארום בתיקו 1–1 נגד בלארוס. יאוק באק כבש לפולנים בדקה ה־36, אך יורי ורגייצ'יק השווה כעבור דקה. 7,000 צופים ראו את המשחק.

צרפת, יריבה נוספת של ישראל במוקדמות אליפות אירופה, סיימה ב־2–2 נגד צ'כיה. הצ'כים הובילו 0–2 במחצית, אך צמד של זידאנה בדקות 80 ו־82 קבע את התוצאה הסופית. 25 אלף איש ראו את המשחק בבורדו.

דנמרק ניצחה את פינלנד 1–2 בקופנהאגן אחרי שפיגרה במפתיע 0–1 במחצית אחרי שער של קים סומינן בדקה ה־40. בריאן לאודרופ (62) ומורטן ויגהורסט (70), בהופעת הבכורה שלו בהרכב דנמרק, הפכו את התוצאה על פיה, לעיני כ־8,000 צופים.

שוודיה ניצחה את לאטוויה 2–4. תומאס ברולין כבש צמד (21 בפנדל ו־28) ופטריק אנדרסון קבע 0–3 לפני המחצית. הלאטווים כבשו צמד בפתיחת המחצית השנייה, אך הנריק לארסון הבטיח את הניצחון בדקה ה־73. "ליטא הפתיעה אותנו במחצית השנייה", אמר מאמן שוודיה טומי סוונסון.

רוסיה ניצחה את אוסטריה 0–3 באוסטריה. השערים: ולאדימיר בסטאניך (42), יורי ניקיפורוב (52) ואיגור סימוטנקוב (82, בבעיטת 11).

מילאן – באיירן 0–1

מילאן ניצחה את באיירן מינכן 0–1 במשחק ידידות על גביע לזכרו של אביו של סילביו ברלוסקוני. חוליט כבש את השער היחיד בדקה ה־77.

שלמה שרף. לפני המשחק נגד פולין, אין לו מה לחדש

מלדאנוביץ': מכבי חיפה טובה בשתי דרגות מנבחרת ישראל

מאת אשר גולדברג

הקהל הישראלי המזמן קיבל בסיום את שחקני קרואטיה באהדה רבה ובמחיאות כפיים. כוכב המשחק היה קשרו של מילאן, זבונימיר בובאן: "היה לנו משחק גדול בחצי הראשון. השער הראשון שבא בהתחלה פתח את המשחק. השחקן הכי טוב שלכם היה אייל ברקוביץ'. הוא ארגן את המשחק והיה טוב. היו לכם כמה מצבי הבקעה, אבל היא יצא הכל התוצאה. נקבל לא יאומן כדורגל. זו לא בדיוק של נבחרת. לא היה לכם הרבה מה להציג, גם אנחנו שיחקנו בהיגיון בתוך הבקענו רק 4 שערים. התוצאה היתה יכולה להיות גבוהה בהרבה. לא נעים לראות נבחרת גרועה כבר כמו צית, נבחרת שבשבועות האחרונים דיברו עליה גדולות באירופה".

חלוץ קידנו ולצבורג, מלאדן מלדאנוביץ': "ישראל היא בסך הכל קבוצה טכנית אבל לא יותר מזה. 0–4 לא משקף את המשחק. קרואטיה טובה בהרבה מנבחרת ישראל היא טובה מנבחרת יוגוסלביה הגדולה. אסור לשכוח שלא שיחקו כאן הכוכבים הגדולים שלנו שנשארו באירופה. שיחקתי לפני 10 ימים נגד מכבי חיפה ואני יכול להגיד בפירוש שחיפה עולה בשתי דרגות על נבחרת ישראל. וזה אומר הרבה לנבחרת לאומית".

מזג אוויר גשום שיבש הגרנד פרי באתלטיקה

ציריך (רויטר). לינפורד כריסטי הוכיח את עליונותו ב־100 מטר גם על יריביו האמריקאים, ומארי מוטולה במוזמביק קבעה את הישג השנה ב־800 מטר בתחרות הגראנד פרי של ציריך באתלטיקה.

גשם שוטף שירד אתמול בציריך גרם לכמה מהאירועים לאבד מערכם הספורטיבי. הקפיצה במוט והקפיצה לרוחק לנשים הופסקו ל־15 דקות בגלל הגשם הכוחף והמארגנים השתמשו במכונה לייבוש המסלול. הגשם היווה בעיה גדולה למארגנים שהשקיעו ארבעה מיליון דולר בפרסים ובהבאת האתלטים.

לינפורד כריסטי ניצח באבוה ב־100 בזמן של 10.05 שניות, לפני האמריקאי ג'ון דראמונד (10.15 שניות), הניגרי אולפאדה אדיניקן (10.22 שניות) ודניס מיצ'ל (10.23 שניות). לירוי בורל סיים רק במקום השביעי.

כריסטי לא התמודד מול האמריקאים במשחקי הרצון הטוב בגלל פציעה ואחרי הניצחון באליפות אירופה רצה להוכיח שהוא עדיין הטוב מכולם. הוא חגג זמן רב על המסלול הרטוב וצעק "אני מספר אחד". אחר כך אמר: "כולם היו פה והגעתי במקום הראשון".

אירינה פריוואלובה הוכיחה שהיא רצה נפלאה לא רק בקצה מידה אחד. כשניצחה את גווין טורנס ב־200 מטר, ממש על קו הסיום. פריוואלובה קבעה 22.15 שניות, מאית שנייה טוב יותר מטורנס. שלישית הגיעה מרלין אוטי ב־22.41 שניות. אוטי היתה פצועה רוב העונה.

מוטולה קבעה 1:55.19 דקה אחרי שבהקפה הראשונה קבעה זמן מצויין של 55.11 שניות. סוניה או'סאליבאן לא רק שלא הצליחה לשבור את השיא העולמי במייל, אלא אפילו לא ניצחה בריצה. האסיבה בולמארקה האלג'ירית, האלופה האולימפית ב־1,500 מטר, ניצחה בזמן של 4:22.09 דקות, לפני או'סאליבאן (4:23.14 דקות). מוזס קיפטאנוי ניצח ב־3,000 מכשולים ב־8:08.81 דקות.

דרק אודיקנס מארה"ב ניצח ב־400 מטר משוכות, מירוץ שנערך עדיין על משטח יבש, בזמן של 47.90 שניות, ארבע מאיות לפני סמואל מטטה מזמביה. ונוסטו ניונגאבו מבורונדי ניצח ב־1,500 בזמן של 3:36.15 דקות לפני בניסון קואץ מקניה. קולין ג'קסון ניצח ב־110 משוכות ב־13.19 שניות.

ב־400 מטר ניצח דרק מילס האמריקאי בזמן 44.93 שניות, לפני בני ארצו קווינסי ואטס וסטיב לואיס. רוג'ר בלאק סיים רק רביעי. סרגיי בובקה ניצח בקפיצה במוט עם 5.70 מטר, מקסים טראבוב והודין ואמאליק הרוסים השיגו גובה דומה אך סיימו במקום שני ושלישי בהתאמה.

מכבי חיפה ממשיכה לאכזב: נוצחה 4–5 בידי מכבי עכו

מאת דרור מרשלקוביץ'

מכבי חיפה מתקשה לנצח גם ידידות מליגה א'. אתמול נוצחה מכבי חיפה במשחק אימון (ללא שחקני הנבחרת) בידי מכבי עכו מליגה א' 4–5. את השערים לחיפה כבשו רביבו (3) וקורדס. למכבי עכו כבש אלי אייש (3 שערים), יורם אייש ושמעון עמר הוסיפו שער כל אחד. שפט במשחק גבי אלנקווה.

במשחק שנערך במגרש האימונים של מכבי חיפה צפו כ־200 איש שחלקם קיללו לאחר ההפסד את המנהל המקצועי גיורא שפיגל.

הנהלת נתניה הדיחה את היו"ר שרטוב

בישיבת הנהלה שקיימה אתמול עמותת מכבי נתניה, הוחלט להדיח את היו"ר רוני שרטוב, ולמנות במקומו את יצחק לנר, ואת הגזבר מאיר אוחן כסגנו. ההחלטה באה בעקבות עונש שהוטל לפני כחודשיים על שרטוב: הרחקה והשעיה לחודשיים, בגין אי כיבוד המסאה, לטענת יו"ר הרשות לבקרת תקציבים בהתאחדות לכדורגל, רו"ח יאיר רבינוביץ'.

מדובר בהמשך לביטחון שהפקידה על ידי שרטוב והחזרה על ידי הבנק. במקביל חתמו כל שחקני מכבי נתניה על ויתור של 50% אחוז במענקים. רק רונן גבאי ושני הרוסים, איגור שקירין ורומן פיליפצ'וק, סירבו לחתום על ויתור.

הנהלת נתניה מנהלת מו"מ עם יו"ר מכבי חיפה, יעקב שחר, במטרה להעביר את החלוץ איתן גצקו, שמבוקש גם בבני יהודה ובמכבי פ"ת. אם גצקו יוחתם, ישוחררו איגור שקירין ורומן פיליפצ'וק.

במכבי חיפה מעוניינים באבישי ז'אנו. נראה כי היום לאחר פגישה בין חיפה לנתניה, ייקבע אם ז'אנו יועבר למכבי חיפה. אם יושג סיכום תזכה נתניה בנוסף לגצקו גם ב־250 אלף דולר.

אשר גולדברג

נימני בספק נגד קאפלוויק

קשר מכבי תל אביב, אבי נימני, פצוע. נימני סובל מפגיעה בברך עוד ממחנה האימונים של הקבוצה בהולנד.

נימני נשלח לבדיקה אצל הרופא הבלגי ד"ר מרק מרטנס שהורה לו להתאמן רק פעם אחת ביום על מנת להפחית מהעומס על הברך, וכדי שלא תיווצר פגיעה רצינית.

נימני הגיע למחנה האימונים של הנבחרת, אבל בגלל המגבלה הוא נאלץ המאמן הלאומי שלמה שרף לשחרר אותו מהסגל.

אתמול התברר, כי כדי להחלים נימני חייב לנוח 10 ימים ולכן הוא עלול להחמיץ את משחק הגומלין מול י.ב.ק קאפלוויק האיסלנדית בעוד כשבוע וחצי.

שלומי ליה

ספורט

משקיף מהצד / רון קופמן

יו"ר מכבי ת"א, כדורגל, לשעבר שמעוניין לרכוש את הפועל ת"א

אני רוצה לקנות את הפועל למרות שמכבי זו מחלה ללא סיכוי להחלמה

● זה רציני? אתה באמת הגשת הצעה לרכישת הפועל תל אביב, כדורגל?

אני לא יודע למה אתה קורא רציני, ומה בדיוק נכלל בקטע של הגשת הצעה, אבל אני מעוניין. זה לא סוד, ונפגשתי בעניין זה עם מזכיר מועצת הפועלים גרשון גלמן.

● מדוע דווקא את הפועל תל אביב?

הפועל תל אביב היא הדבר הכי חזק בשוק כיום והכי מעניין. להפתעתי, במכירת הקבוצה מעורבים אנשים שאפשר לדבר איתם על עסקים. הם פתוחים ובאמת רוצים למכור.

● כולם מדברים על מכירה. מה בדיוק מוכרים?

זה לא נושא שהייתי מעוניין לפרט בראיון.

● בכל זאת, רק כדי להבין, מה מציעה מועצת פועלי תל אביב למכירה. קבוצה, איצטדיון, או שניהם בעיסקת חבילה?

אני אומר שוב, אני לא רוצה להיכנס לעניין, מהטעם הפשוט שאני לא רוצה לקלקל לאף אחד שמעורב בעניין, כי באמת לא מגיע להם שאנהג כך. בעיקרון, הפועל תל אביב למכירה.

● רוני, מבחינה עיסקית טהורה, אפשר להרוויח כסף בכדורגל בארץ?

עד היום זה רק עלה כסף, גם ליעקב שחר וגם לרובי שפירא. אבל אולי יום אחד זה יכניס כסף, על אף שאני לא מאמין שכדורגל מסוגל להיות עסק רווחי בארץ. אולי אפשר לפתח שם מותג של קבוצה זו או אחרת, אבל נכון לעכשיו לא יותר מזה. קיימת אפשרות, כמו של מכבי חיפה אם תעבור את זלצבורג, אבל מוקדם עדיין לדבר על כך. העיסוק בכדורגל זה תחביב, למרות שזה עלה לי הרבה כסף. אבל ככה זה עם תחביבים. זה לא פרנסה וזה עולה כסף.

● האם העובדה שיו"ר אגודת מכבי תל אביב, אלדד בוקשפן, מנע ממך לרכוש את מחלקת הכדורגל של מכבי ת"א, היא הסיבה העיקרית לעניין שלך בהפועל?

כל החיים אני מזוהה כאיש מכבי. היחס לא השתנה אצלי וגם לא ישתנה. אני הולך כאן על עיסקה שלא קשורה לאהדה הפרטית שלי. אני חושב שאלדד בוקשפן טעה מאוד, והעתיד יוכיח שטעה. אבל מכבי זה לא עניין לדיון, כי הם לא מעוניינים למכור את הקבוצה.

● בכל זאת גם במכבי תל אביב יש מעורבות פעילה של אנשי עסקים.

זה לא רציני. זאת לא רכישה, אלא זוהי גיחול וזה הבדל משמעותי. אני לא יודע מדוע לא רצו למכור לי את מכבי תל אביב, או שאולי אני כן יודע. הפועל תל אביב זה סיפור שונה. מעורב כאן גם נכס, כמו איצטדיון בלומפילד וזה הבדל משמעותי. אני רוצה להדגיש שההצעה שלי לרכוש את הפועל תל אביב היא עיסקה טהורה שלא קשורה לשום מעורבות רגשית או אהדה למועדון.

● אבל בכל זאת קל לחשוב שאתה מעוניין להוכיח לבוקשפן ואולי גם לאנשים נוספים, שהם טעו כאשר לא קיבלו את הצעתך לרכוש את מכבי.

בשום פנים ואופן לא. מכבי עדיין עדיפה על הפועל תל אביב, וזה ברור לכולם. גם אם הייתי רוצה להוכיח משהו, זה כרוך בעבודה קשה ואולי בלתי אפשרית. אני הייתי מעדיף לרכוש את מכבי תל אביב, אבל זה לא מסתדר, אז פניתי למי שכן רוצה למכור. הפועל תל אביב הצעה למכירה, אני מעוניין. זה פשוט מאוד.

● בהנחה שאתה הבעלים של הפועל תל אביב, אתה מתמודד עם מכבי על הבכורה בעיר. איך אתה פועל בעניין?

קודם כל אני עוד לא הבעלים, כי יש גורמים נוספים שמעוניינים לרכוש את הפועל תל אביב. אבל אמרתי קודם ואומר פעם נוספת: אין כאן מקום למעורבות רגשית. אני מאחל למכבי שתצליח בכל המפעלים בהם היא משתתפת. לא השכחתי עדיין על העניין האישי שלי עם הפועל תל אביב, פשוט מפני שמכבי זאת מחלה שקשה מאוד להחלים ממנה.

רוני קליימן, 48, מהנדס בניין ואיש עסקים

לאסה וירן מעוניין למכור מדליות זהב

הלסינקי (רויטר). לאסה וירן, שזכה בארבע מדליות זהב בריצות ארוכות באולימפיאדות מינכן ומונטריאול, מעוניין למכור את המדליות, תמורת מיליון מרק פיני (193,000 דולר) עבור כל אחת מהן. כך דיווח עיתון הערב הפיני אילטסאנומט.

וירן, שזכה במדליות בריצות ל־5,000 מטר ו־10,000 מטר הפך לגיבור לאומי בפינלנד. בטקסט בעיתון: "המדליות לא מעניקות לי ערך כספי כלשהו. אם מישהו יתן לי מיליון מרק (פיני), הוא יכול לבחור את אחת המדליות. מה זה משנה אם הן נמצאות אצלי או אצל מישהו אחר". הוא הוסיף, כי אינו נתון במצוקה כספית.

קבוצות הליגה בכדורסל נערכות לעונה

בראשל"צ למדו לקח: לחשוב על העתיד ולא להצהיר על אליפות

מאת רוני בראון

הלקח החשוב ביותר שהפיקו במכבי ראשון לציון מהכשלון אשתקד, היה לא לתת ללשון להתגלגל יותר מדי מכדור. אחרי ההצהרות על אליפות בתחילת העונה שעברה, שהסתיימו עם הרבה מול בהגעה של הרגע האחרון לגביע קוראץ', מעדיפים בעיר לדבר השנה על בניית קבוצה לטווח ארוך. על מיקום כבר לא מדברים, אך ברור שכל מקום מתחת לגמר סל התחתון או אי־הגעה לגביע קוראץ', ייחשב לכישלון גדול.

ריענון השורות בקבוצה כלל את שחרורם של קווין מגי היקר (500 אלף דולר), סטיב בארט המוכשר והבעייתי, דוד בארמור מוכשר ובעייתי לא פחות, ומקס בלנק,רוני רדוש שמיעטו לתרום. במקומם הובאו פביאן ליפרמן, קובי בלול, דני גוט, קלווין רוברטס והמתבגר שהעלה את אליצור ראשל"צ ללאומית ב', ואיתי כהן הצעיר מהפועל אשכול.

שחקני חיזוק שהחתמו הם ג'ראלד פאריז (29, 2.01 מ') עם עבר טרי בסיאטל סופרסוניקס וג'יימס גולי (28, 2.05 מ') שחקן ציר רחב מכתפיים, ששיחק בחמש השנים האחרונות בקבוצת הפנסר סר כבלגיה.

ההתכווצה הגדולה בנושא הרכש (לאו דווקא באשמת הקבוצה) היה אמיר כץ, שכבר היה חתום לעונה הבאה, אך נשלה ע"י המגורר חיים אלתריף חזרה להפועל הרצליה. לצרבה המול סירבה הנהלת הקבוצה לבקשת העזיבה של אסף ברנע וניב בוגין, שיהיו עתה גורמים חשובים במערך הקבוצתי. כעת נראית מכבי ראשל"צ כאחד הנעלמים הגדולים של הליגה.

הצוות המקצועי היחד כאשר נתן את הכלת הקבוצה לשני צעירים, תומר קריני (21) שיהפוך לראשונה לשחקן חמישיה קבוע ופביאן ליפרמן (19), הרכז המוכשר שהגיע ממכבי רחובות. קריני וליפרמן שהציגו היטב את ההתקפות במשחקי האימון מול הקבוצות הישראליות, איבדו את הריכוז את הכדור יותר מדי פעמים במשחק האחרון מול אולימפיק אנטיב הצרפתית, שלהצה מצויין את מובילי הכדור. לראשל"צ נותר לקוות, שהמאמנים הישראלים בליגה לא שינו זאת, ולא יותר על שמירה דומה בליגה. במקרה כזה יאלץ המאמן משה ויינקרנץ להשתמש בניב בוגין עתיד הנסיון ולהפוך אותו לרכז לעת מצוא.

הבעיה העיקרית תהיה המשחק המאורגן. לקבוצה אין קלעי חוץ ברמה גבוהה, שמסוגל לקלוע שלשות מכל משבצת. היד של דני גוט עוד לא התאפסה, וג'ראלד פאריז הוא סמול־פורוורד אתלטי, שמעדיף את העבודה לסל. יכולת הקליעה שלו מחוץ לרחבה מסבירה מדוע.

ראשל"צ תאלץ לסגל לעצמה סגנון של משחק מעברים מהיר, והתקפות מתפרצות שיסיימו שחקני החוץ. הרבה מעבר לכך אין לה מה להציג. במקרה של משחק מסודר, הכדורים יצטרכו להגיע פנימה לג'יימס גולי וקובי בלול, שני שחקני פנים טבעיים אך מוגבלים.

גולי לפחות רואה את הכדור פחות מאז שפאריז הגיע לארץ. קאלווין רוברטס יוכל לתת מענה למשחק הפנים ולמשחק החוץ, כל עוד ברכיו יעמדו בעומס. הספסל של הקבוצה הוא נקודה חזקה יחסית. יישבו עליו צעירים שאפתניים שעליהם מוטלת חובת ההוכחה, כמו ליפרמן, משה ברנר והראל כצר – כנראה גם אסף ברנע, דני גוט וקובי בלול, שיאפשרו לוינקרנץ מרחב תימרון.

עד עתה הוכיחה הקבוצה במשחקי המבחן, שהיא מסתדרת מצוין עם קבוצות ברמתה. אולי זו הסיבה שבראשון לציון, לפחות העונה, ישמחו להיות ראש לשועלים ורק זנב לאריות.

אסף ברנע. ביקש לעזוב, נדחה, יהיה גורם משמעותי העונה

השפעות זרות על הכדורגל האנגלי

שיטת הענישה שהונהגה בגביע העולם והחתמתם של כוכבים זרים רבים עשויים להשיב לכדורגל האנגלי את זוהרו. השיפוט הנוקשה שיונהג יחזיר את הימים הנוסטלגים של קשיחות שהצטיינה במשחק הוגן, שחקני הרכש מהיבשת ישביחו את הרמה המקומית

גיורא גודמן, לונדון

בשבת הקרובה הליגה האנגלית הבכירה יוצאת שוב לדרך ארוכה, כשקולות תגיעת הקיץ הגדולה בארצות הברית עדיין מהדהדים בכל אוזן בריטית. הכדורגל באיים האלה מאושש, לפעמים בצרק, בכדלנות יתר התעלמות מרגיזה מתעשה בשאר חלקי תבל. אולם ברור כבר עתה, שלהצלחת המונדיאל תהיה השפעה ישירה על המתרחש בליגה הקשה.

ההשפעה האמריקאית החשובה ביותר שתבלוט כבר משריקת הפתיחה, היא החלטת ההתאחדות המקומית בשבוע שעבר לאמץ את שיטת הענישה החמורה שהונהגה במונדיאל. כרטיסים אדומים על תיקולים מאחור והעדפת הקבוצה התוקפת במצבי ספק בנבדל, היו חידוש מרענן ומצליח במונדיאל. בליגה האנגלית, שבנויה על משחק קשוח ורב־תיקולים עם הגנות שמלכודות נבדל הן לחם חוקן, ייתכן שמדובר בשינוי יסודי של כל אתוס הכדורגל המקומי. מרבית המעורבים במשחק מקבלים בברכה את החקיקה שתגן על הכשרונות הגדולים מהוריני ג'ונסים של הליגה. אולם יש גם לא מעט קולות המצביעים בדאגה על אינפלציית ההרחקות במונדיאל.

דומה שהפיתרון לחששות אלה מצוי בעיקר במשרוקיות השופטים. אם הם יידעו לשפוט בקור רוח, הרי שהחידוש המסעיר מסוגל דווקא להחזיר באופן פראדוקסלי את הכדורגל האנגלי לימים הרחוקים והנוסטלגים בהם הקשיחות האנגלית הצטיינה במשחק הוגן שלא התדרדר, כמו בעשורים האחרונים, לתיקולים ציניים בכל פריצה.

השפעה ישירה נוספת של המונדיאל היא הפיכת הליגה האנגלית לרב־לאומית יותר מאי פעם. מאז ומתמיד התבססה הליגה כמעט לחלוטין על טהרת שחקני האיים הבריטים, אולם הטפטוף הקבוע של רכש זר, שהלך והתעצם בשנים האחרונות, הפך בקיץ האחרון למבול של ממש.

לדחיפה הגדולה שנתנה תשומת הלב הציבורית לה זכו כוכבים זרים במונדיאל מעולה, בו לא השתתפו כמעט כדורגלנים בריטיים, נוספה העובדה שהמחירים הנדרשים כיום בשוק המקומי הם כמעט בגדר שערורייה. למה שסוטנהאם תוציא חמישה מיליון ליש"ט על כריס סאטון בן התעשייה, כשהיא יכולה תמורת 4.6 מיליון להביא את רימיטרסקו וקלינסמן, שניים מהכוכבים המלהיבים של המונדיאל.

אין ספק שלהחדרת הרעיון, אותו האיטלקים הבינו לפני שנים רבות, שכוכבים זרים משביחים את הרמה המקומית והופכים את הליגה כולה למרתקת יותר, תרמה בצורה משמעותית גם דמותו הצבעונית והסוערת של מסייה אריק קאנטונה, השחקן הטוב בליגה בשתי העונות האחרונות. היכולת הוירטואוזית וניצוצותיו הגאוניים של הולרץ הצרפתי, אשר הביאו לאולד טראפורד שתי אליפויות רצופות, ניפצו לתמיד את האגדה ששחקנים זרים אינם יכולים להצליח בסגנון המשחק האנגלי. בעזרת תוכנית טלוויזיה מיוחדת בבי.בי.סי. לפתיחת העונה שהוקדשה כולה לקאנטונה, הצרפתי הכי מפורסם באנגליה מאז שארל דה גול, הפך סופית מאליל המונים למיתוס חי.

אריק קאנטונה (משמאל) במדי מנצ'סטר יונייטד. וירטואוזיות וניצוצות גאוניים ניפצו האגדה שזרים לא יצליחו במשחק בסגנון אנגלי

בלי תואר אירופי יונייטד לא תירש את הקבוצה משנות ה־60

אפילו התנהגותו מעוררת המחלוקת וההרחקות שבעטיין הוא יוחמיץ כבר עתה את שלושת משחקי הליגה הראשונים (ועוד ארבעה בגביע אירופה), לא משנות את ההערכה הכללית שעם אריק קאנטונה, מנצ'סטר יונייטד היא שוב המועמדת העיקרית לאליפות. זאת למרות שמכל קבוצות הצמרת, יונייטד היא היחידה שלא חיזקה את עצמה ברכש רציני, להוציא את רכישתו הזולה יחסית (1.5 מיליון ליש"ט) של המגן דייויד מיי מבלקבורן.

למעשה, השינוי הבולט באולד טראפורד העונה הוא יותר במישור, והכוונה כמובן לקפטן בריאן רובסון, שבמשך יותר מעשור היה הסמל של המועדון ובימים אלה מתחיל קריירה של מנהל מקצועי במידלסבורו בליגה הראשונה (הליגה השניה באיכותה).

רובסון, אשר החמיץ את האליפות עם יונייטד פעמים כה רבות, זכה בה פעמיים, אך בתואר אחד הוא לא הצליח לזכות: גביע אירופה לאלופות. בלי זכייה בתואר זה, מנצ'סטר יונייטד של ימינו – תואר כפול מקומי או לא תואר כפול – לא תהפוך ליורשת מלאה של השדים האדומים של שנות ה־60' ושל ליברפול של שנות ה־80'.

שלוש העונות האחרונות של המועדון בגביעי אירופה היו ביזיון אחד גדול. העונה נדמה ששוב נשכחו הבטחות של ההנהלה לחזק את הסגל בשחקנים אנגלים שאינם מוגבלים בשל חוקי הזרים של אופ"א, וחבל. כדי להוכיח שעדיין הליגה היא הטובה ביבשת, הכדורגל האנגלי חייב להשתלט שוב על גביע אירופה לאלופות, כמו בשנות ה־70' וה־80. ורצוי גם בדרך קצת יותר מעוררת כבוד מהבתקעים של ארסנל בגביע המחזיקות.

גם בהייבורי, אגב, השמעו הבטחות שלא ממהרים לקיים. ג'ורג' גרהאם הבטיח אחרי הזכייה בגביע המחזיקות שעתה – עמוסה שלל גביעים ואליפויות – ארסנל בהדרכתו תפנה לכיוונים חדשים ומלהיבים. אמר ולא עשה, כשהביא קשר הגנתי נוסף – סטפן שווארץ השוודי.

הבדיחה שמסתובבת בקרב אוהדי ארסנל בימים אלה, היא שגרהאם ניסה לרכוש את תומאס ברולין (שמועה של השבוע שעבר) משום שהוא חשב לנסות אותו כבלם אחורי – מאחורי שבעה מגינים. אפשר כמובן לזלזל באטרקטיביות של ארסנל, אך לא ביעילות שלה. ההגנה של ארסנל בראשות טוני אדאמס הנפלא תמרר חיי כל התקפה בליגה. בנוסף אפשר תמיד לסמוך על איאן רייט שימצא את הרשת ואת שלוש הנקודות. ארסנל, משום כך, היא מועמדת ודאית כמו בכל עונה, לזכייה בתואר אחד לפחות. אם לא אליפות, אז לפחות אחד משלושת הגביעים בהם תשתתף.

בלקבורן וניוקאסל – האיום הרציני על מנצ'סטר יונייטד

מרבית הפרשנים סבורים עם זאת, שהאיום הרציני על הכתר של יונייטד יבוא מבלקבורן או ניוקאסל. בעזרת הניהול של קני דאלגליש והמיליונים של ג'ק ווקר, בלקבורן היא ההבטחה הגדולה של הליגה. רק שאחרי שתי עונות בצמרת עם פנקס המחאות שאינו נגמר, הבטחות גם צריך לקיים.

למרבה הצער, נראה שהכספים סחררו הקיץ לדלגליש את הראש. חמישה מיליון הליש"ט ששולמו עבור כריס סאטון הם סכום מגוחך לחלוטין עבור שחקן צעיר שנהנה מעונה אחת טובה (ומעניין לזכור מה תורית המיליונים עשתה לג'יאנלואיג' לנטיני במילאן). מה עוד שעם חלוצים מעולים כשיראר, ניואל וגלאכאר, עדיף היה שדאלגליש ישקיע את הסכום העצום בסתימת חור בהגנה שהותירה מכירתו של מיי ופרישתו של קווין מוראן. או שאולי ג'ק ווקר מוכן לבזבז עוד כמה מיליונים במידת הצורך.

קווין קיגן בניוקאסל הוא עוד מנהל מקצועי שנהנה מפטרון נדיב, היו"ר סר ג'ון הול. קיגן צירף בשבוע שעבר לכמה רכישות קטנות בחצי מיליון ליש"ט את הרכש המקודי ביותר של הקיץ – הבלם הבלגי המעולה (לפחות במונדיאל) פיליפ אלבר. ספיגת שערים מיותרים היתה הנקודה החלשה היחידה בניוקאסל בעונה שעברה. אם אנדי קול ופיטר בירדסלי ימשיכו היכן שהפסיקו במחזור האחרון של העונה שעברה, הרי שלג'ורדים, האוהדים המפורסמים של ניוקאסל, מצפה חגיגה אחת ארוכה.

גם בלידס יונייטד יש ציפיה מתוחה לקראת העונה החדשה, אחרי שנתיים מאכזבות. הרכישה הגדולה של ווילקינסון בקיץ, היתה הקשר הגבוה קילטון והגמלוני פאלמר. ווילקינסון מייעד את פאלמר למרכז ההגנה, שהיא הבעיה המרכזית של הקבוצה. הקישור של לידס הוא מהטובים בליגה, ואם בריאן דין ייזכר איך מבקיעים שערים אחרי עונת בצורת, אז לידס תרוץ חזק בצמרת.

קבוצות נוספות מהן ניתן לצפות תמיד לכדורגל יפה ואטרקטיבי, אם לא תארי אליפות, הן שפילד ונסדיי שחיזקה עצמה ברומני דן פטרסקו, אסטון וילה שרכשה את הגנאי ניי לאמפטי מאנדרלכט ואת ג'ון פשאנו הוותיק מוימבלדון, טוטנהאם שאחרי קיץ קשה שבו הופחתו מכאותה שש נקודות ליגה (ההפחתה תיכנס לתוקף בסיום העונה), אך פלוס קלינסמן ודימיטרסקו (וגם רוני רוזנטל), צלסי אשר רכשה במחיר מציאה (1.25 מיליון) את דייויד רוקאסל וגם סאותהמפטון, קבוצה אפורה שזכה לאיזכור כאן רק בשל קשרה הגאוני מתיו לה'טיסייה.

עצוב לראות את הקבוצות מליוורפול שקועות בצרות

קצת עצוב לראות את קבוצת הטאר של העיר ליוורפול שקועות עמוק בצרות מקצועיות, אך אין כל סיבה להניח שהעונה משהו ישתנה. ליוורפול לא הצליחה לבצע רכש רציני בקיץ וממשיכה לסבול מיחסי עבודה עכורים. אוורטון, למרות רכישתו של ויני סאמווייס (מחיר מגוחך של 2 מיליון ליש"ט), עדיין זקוקה להלוץ רציני שיוחזרו לימיה הגדולים.

קבוצות נוספות שלא מתחילות את העונה בצורה אופטימית, אחרי קיץ לא מלהיב, במיוחד הן נוריץ', מנצ'סטר סיטי, ק.פ.ר, קובנטרי העניה, שפעילותה בקיץ הסתכמה ברכש קיסמטי של קובי ג'ונס, והפטישים של ווסטהאם שהכמה חוקה סיימו את הרומן הארוך שלהם עם המנהל המקצועי בילי בונדס. מכל אלה, הקבוצה שקרוב לוודאי תלעג לצרותיה ולפרשנים, היא תבורות הפלא של וימבלדון. לסיום, איך אפשר להתחיל עונה חדשה בלי לברך את העולות החדשות. לססטר הקשוחה תתקשה לשרוד בליגה. לקריסטל פאלאס, בעזרת הניסיון של ריי ווילקינס הוותיק שהועבר בחינם מק.פ.ר, ונוטינגהאם פורסט, בלי בריאן קלאף, אבל עם בריאן רוי – יש את כל הסיכויים להתברג חזק בטבלה.

אגאסי: מוסיקת רוק בין משחקונים היא בושה לספורט, קרקס, בדיחה

החלטת ראשי האיי.טי.פי. על השינוי כדי להנות את הקהל, מסעירה את הטניסאי הצבעוני בסבב המקצועני. גם שחקנים בכירים אחרים אינם שבעי רצון

אנדרה אגאסי נח בין משחקונים. לא ישתתף עוד בטורניר שתושמע בו מוסיקת רוק

ניו הייבן, קונטיקט (אי־פי). השחקן הצבעוני בסבב הטניס המקצועני, אנדרה אגאסי, הכריז אתמול, כי לא ישחק אם לא תופסק המוסיקה המושמעת מרמקולים בהפסקה שבין המשחקונים.

אגאסי כינה את התופעה: "בדיחה לספורט". אחר כך אמר, כי לא ייכנס להתחרות טניס, אם מוסיקה רועשת תושמע בין המשחקונים, כפי שקורה כאן בטורניר וולוו. "להפוך את הטורניר לקונצרט רוק זו בדיחה מושלמת. אם טורנירים נוספים ינהגו כך, אעזוב אותם לפני שאתחיל לשחק", אמר אגאסי.

ראשי סבב האיי.טי.פי. החליטו לאחרונה להכניס מספר חידושים כדי להנות את הקהל. אחד מהם היה השמעת מוסיקה בהפסקה שבין המשחקונים ובכניסת השחקנים למגרשים. החידוש הזה החל בטורניר הנוכחי, בו משחק גם אגאסי. חידוש נוסף שהחל בטורניר, הוא שהצופים יכולים בסיום המשחק להציג שאלות לשחקנים.

ג'יי. ווין ריצ'מונד, סגן נשיא סבב האיי.טי.פי., אמר כי המוסיקה תמשיך להיות מושמעת במתכונת הזו עד סיום הטורניר, ורק אחר כך ידונו ראשי הסבב אם להמשיך בחידוש הזה. "בסיום הטורניר נשאל את דעת השחקנים והצופים על המוסיקה", אמר ריצ'מונד.

ראשי הטורניר חשבו שאגאסי ישחק, היסב ויקבל פרץ בגלל המוסיקה, אבל הוא נוצח בסיבוב השני בידי ההולנדי יאן סימרינק 6–3, 3–6, 6–3. אחרי ההדחה אמר אגאסי, שדורג רביעי בטורניר, כי החידוש יוצר תחושה של קרקס. "זו בדיחה. אינני יכול אפילו להאמין לזה. שיחקתי תחת הרושם שאנו חייבים להקשיב למוסיקה במקום לשחק. זה פוגם במשחק. זהו ספורט מקצועני, ושינוי התרקים אמנם מעורב את הצופים, אבל הספורט הוא מעל זה. הפסיק את המוסיקה".

הביקורת הזו הפתיעה את משקיפי האיי.טי.פי. בטורניר, ביחוד לאחר מסע פרסום גדול שעשו לקראת הנהגת החידושים. הם הופתעו עוד יותר, שהביקורת הגיעה משחקן הטניס הצבעוני בעולם. "חשבתי שהוא ייהנה מה חידוש", אמר יו"ר הטורניר, ג'ים ווסטהאל.

אגאסי אמר, כי אם היה יודע על הכנסת השינויים לתוקף בטורניר וולוו, הוא היה מחליט לשחק בטורניר באינדיאנאפוליס הנערך על מגרשים קשים. "אינני יכול לתאר עד כמה אני מאוכזב שהחלטתי לשחק כאן ולא באינדיאנאפוליס", אמר אגאסי לעיתונאים.

איוואן לנדל, שניצח את משחקו בסיבוב השני בשתי מערכות, אמר כי המוסיקה בין המשחקונים לא מפריעה לו. לנדל הוסיף, כי לדעתו המוסיקה בהצגת השחקנים מיותרת. "אתה עולה למגרש, ורוצה להתחמם בקצב שלך. עכשיו אי אפשר לעשות את זה, כיוון שאי אפשר לשמוע את הכדורים. אני חושב, שזו הסיבה שהחמצנו מספר כדורים בתחילת המשחק. אתה משחק גם לפי חוש השמיעה, ולא רק בחוש הראיה", אמר לנדל.

ג'י פורדה, שנוצח בסיבוב הראשון בידי אלכס או'בראיין, אמר כי הוא אינו רואה כיצד המוסיקה משפרת את המשחק. "זו מוסיקת רוק מטופשת באוזניים". פורדה הוסיף בציניות, כי לדעתו צריך לצרף גם נערות עידוד.

בלאטר: שופטים וקוונים עשויים לדבר במכשיר קשר

רומא (רויטר). מזכ"ל פיפ"א, ספ בלאטר, אמר לעיתונות האיטלקית כי יש לשפר את התקשורת בין השופט לקוונים. בלאטר הציע, כי הם ישתמשו במכשיר קשר אלחוטי. "הקשר בין השופט והקוונים אינו מספק", אמר בלאטר בראיון ללה סטאמפה. "אני לא פוסל את האפשרות שבקרוב נשתמש במכשירי קשר, כדי שהקוונים והשופט הראשי יוכלו לשוחח ביניהם במהלך המשחק לגבי כל אירוע חשוב שיקרה במגרש".

בלאטר גם אמר, כי הוצאות חוץ ברגל יוחלפו את הוצאות החוץ ביד ב־1996. בליגה הבולגרית ובליגה השניה בהונגריה מונהג העונה ניסוי בשיטה זו.

מראדונה נקנס ב־40 אלף דולר בעוון ידי

באונוס איירס (רויטר). דייגו מראדונה נקנס ב־40,000 דולר בעוון ירי לעבר עיתונאים בפברואר השנה. מראדונה ירה ברובה אוויר לעבר עיתונאים, שצרו על ביתו לאחר שקבוצת ניואלס אולד בויז הודתה לו להפסיק לשחק בשורותיה. העונש המירבי על העבירה של מראדונה היה שנתיים מאסר בפועל.

קרויף: לא נעמוד בדרכו של רומאריו

ברצלונה (רויטר). יוהאן קרויף, מאמן ברצלונה, אלופת ספרד, אמר אתמול, כי הוא לא ינסה לעצור את רומאריו אם זה ירצה לעזוב את הקבוצה. קרויף אמר את הדברים במסיבת עיתונאים, שנושאה היה הארכת החופשה של רומאריו בברזיל לאחר זכיית ברזיל בגביע העולם לפני חודש.

"הבעיה איננה אם הוא מאחר ביומיים או ב־20 יום. הבעיה היא, שהוא איחר לתאריך בו נקבעו תחילת האימונים", אמר קרויף. "כל השחקנים שלנו שווים, ואף אחד מהם לא מקבל יחס שונה. אם הוא רוצה לעזוב, אנו לא נעמוד בדרכו", הוסיף המאמן ההולנדי של ברצלונה.

עוזרו של קרויף, קארלס רצ'ז, אמר שרומאריו יזדקק לאימונים רבים כדי להיכנס לכושר לקראת הליגה, שתחל ב־4.9. "אני מניח שעד אמצע ספטמבר הוא יהיה בכושר משחק", אמר עוזר המאמן, שהוסיף כי הוא אינו מבין את יחסו של רומאריו לקבוצה.

20 מורחקים בארבעה מחזורים בצרפת

בורדו, צרפת (רויטר). ראשי ההתאחדות הכדורגל של צרפת תומכים בחוקי השיפוט הנוקשים שהונהגו במשחקי גמר גביע העולם. עד כה נשלפו 20 כרטיסים אדומים בארבעה המחזורים הראשונים של הליגה – פי שניים מאשתקד.

קלוד סימונה, נשיא ההתאחדות הצרפתית, אמר אתמול במסיבת עיתונאים: "ההוראות נועדו כדי להכניס למשחק הגינות". המפקח על הליגה, נואל לה גרה, אמר שהשופטים ימשיכו להעניש שחקנים שיתנהגו איתם.

● רונאלדו, החלוץ הברזילי בן ה־17 של פ.ס.וו. איינדהובן, עשוי לערוך את הופעת הבכורה שלו בקבוצה בצפון הולנד, הרניוון, במוצאי שבת.

● קובנטרי דוחה הצעות של ליוורפול ושל טוטנהאם לקנות את המגן פיל באב. כל אחת מהקבוצות הציעה 3.5 מיליון ליש"ט (5.4 מיליון דולר) עבור באב, שחקן נבחרת אירלנד.

● ניוקאסל תבקש מממשלת בריטניה לתת לשוער נבחרת ארה"ב, בראד פרידל, רישיון עבודה, לאחר שהבקשה הראשונה נדחתה בידי משרד העבודה.

הבקשה הראשונה נדחתה, כיוון שגורדון טיילור, יו"ר התאחדות הכדורגלנים המקצוענים, הגוף המייעץ למשרד העבודה, טען כי לניוקאסל יש כבר שני שוערים ברמה טובה מאוד – מייק הופר ופאוול סרניק.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

קצין בשב"ס רצח את חברתו וניסה להתאבד

מאת אמנון יוסף ועתים

קצין מכלא באר שבע, פנחס אבוקסיס, ירה למוות בחברתו לחיים, מזל זאנה, אתמול במרכז ספיר בערבה.

אתמול סמוך לשעה 16:00 התפתחה מריבה אלימה בבית בני הזוג. זאנה לקחה אתה את שני ילדיה ונמלטה לבית השכנים, יורם וחנה איתן, וביקשה מהם מקלט. אבוקסיס פרץ לבית השכנים ודרך אחרי זאנה כשאקדחו שלוף. היא נמלטה למטבח וחיבקה את שני ילדיה הקטנים. אבוקסיס ירה לעברם כמה כדורים, שאחד מהם פגע בראשה והרג אותה במקום. אחר כך ירה גם בעצמו, אך הוא נפצע באורח קל בלבד.

זאנה חיה באופקים עד לגירושיה לפני כחצי שנה. היא עברה להתגורר במרכז ספיר יחד עם שני ילדיה, לפני כחצי שנה. הוריה, אלי וגמרה זאנה, הם זוג אילמים העובדים כשרתים בבית הספר במרכז ספיר.

האב הבין עבור בתו דירה ביישוב, ומצא עבורה תעסוקה כעובדת ניקיון בבתי התושבים. יחד אתה הגיע למרכז ספיר גם חברה החדש, קצין שירות בתי הסוהר פנחס אבוקסיס, שהתגרש מאשתו המגדלת את שלושת ילדיהם.

בתקופה האחרונה התגלעו סכסוכים אלימים בין בני הזוג, לדברי שכנים. זאנה לא התלוננה על כך במשטרה, אך לפני כמה ימים נמסרה הודעה למשטרת דימונה מהעובדת הסוציאלית שטיפלה בעניין. לדברי העובדת הסוציאלית, התנכל אבוקסיס לילדי חברתו ונהג בהם באלימות.

אבוקסיס זומן לשיחה במשטרת דימונה, ואמור היה להגיע אתמול לתחנה. אך באותו יום רצח אבוקסיס את חברתו. בשבועיים האחרונים נשמעו זעקות מדירת בני הזוג, ושכנים העידו שאבוקסיס נהג להכות את זאנה.

הודעה נמסרה מיד למשטרת דימונה, ולמקום יצאו מ"מ תחנת דימונה, רפ"ק גבריאל מנה, קצין החקירות, מפקח אריה כליפא, וקצין המודיעין, מפקח משנה אמנון איצקוביץ'.

השוטרים עצרו בדרכם את האמבולנס שהסיע את אבוקסיס למרכז הרפואי סורוקה בבאר-שבע. לאחר שהתברר להם שהוא פצוע באורח קל, גבו ממנו הודעה ראשונית כבר בדרך לבית החולים.

רופא במרכז ספיר קבע את מותה של מזל זאנה. ילדיה נלקחו אל הוריה, וסמוך לשעה 19:00 ביקשו ההורים לראות את גופת בתם המתה. הם נלקחו לדירת השכנים, בלוויית קציני המשטרה ושכנים.

שני מטעני חבלה התפוצצו ליד העיירה חונה בדרום לבנון

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

כוחות צה"ל וצד"ל תגברו את הכוננות בדרום לבנון, נוכח הסלמה נוספת בפעילות החיזבאללה בדרום לבנון.

בימים האחרונים שוב גברת עלייה במספר ניסיונות הפיגוע נגד צה"ל וצד"ל. שלשום נהרגו שלושה חיילי צד"ל, בהתפוצצות מטען רב עוצמה ליד מעבר זמריה ברצועת הביטחון.

אתמול התפוצצו שני מטענים נוספים בדרום לבנון, שכוונו לפגוע בחיילי צד"ל. המטען הראשון התפוצץ ליד כלי רכב של צד"ל, שהיה בדרכו לעיירה חונה. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. ארגון החיזבאללה לקח עליו את האחריות לפיגוע, וטען כי בפיצוץ נגרם נזק לטנק של צד"ל ואנשי צוותו נפצעו.

זמן קצר לאחר מכן התפוצץ מטען נוסף ליד רכב של אזרח לבנוני, לא הרחק משם. גם במקרה זה לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

מקורות ישראליים אומרים, כי התקפות החיזבאללה נגד צד"ל נועדו לפגוע במצב הרוח של חיילי צד"ל, ולפגוע בחיילים המסייעים לצה"ל.

לפני כמה ימים דיווחו עיתונאי ביירות על מסיבת עיתונאים שהתקיימה בצור, ובה הציגו אנשי החיזבאללה שני חיילי צד"ל מהכפר חולה שבדרום לבנון שנחטפו על ידי החיזבאללה. מקורות בצד"ל אמרו כי אלה לא חיילים שנחטפו, אלא שיעים אשר ערקו מצד"ל לחיזבאללה מחשש לחייהם ולגורל בני משפחותיהם.

מקור צבאי אמר כי החיזבאללה ממקד עתה את הפגיעות באנשי צד"ל כדי להגביר את פחדם מפני הארגון. לדברי המקור, זוהי תקופה קשה לאנשי צד"ל. עם זאת, בשבועות האחרונים היו לצד"ל כמה הצלחות בפעולות נגד החיזבאללה, וחיילי צד"ל סיכלו כמה ניסיונות פיגוע.

פעילים יהודים הפגינו מול כנסייה בבירקנאו בדרישה להעבירה

פולין (ע"צ). הרב האמריקאי אברהם וייס וכתריסר פעילים יהודים מארה"ב, מקנדה ומישראל הפגינו אתמול מול כנסייה קתולית בבירקנאו, בדרישה להעבירה מתחום המחנה הנאצי לשעבר, הסמוך לאושוויץ.

וייס, שהפגין ב-1989 נגד הקמת מנזר הכרמליטים באושוויץ, מוחה על הימצאות כנסייה באתר המחנה, דבר שלדבריו מהווה הפרה של ההסכמים שהושגו ב-1987 בז'נווה בין יהודים וקתולים.

המפגינים הדביקו את הנוסח האנגלי של הסכמי ז'נווה על דלת הבניין בו פועלת כנסייה מאז 1983, המשרתת את תושבי העיירה בז'זינקה (בירקנאו).

כזכור, לאחר מחלוקת ארוכה הועבר המנזר הכרמליטי ביולי 93' למרכז יהודי-נוצרי שהוקם בעיירה אושווינצים, על פי הסכמי ז'נווה.

השירות הווטרינארי השהה פרסום על כלבת בכלבים עזובים שנמסרו לאימוץ

מאת עמירם כהן ויוסי הטוני

השירותים הווטרינאריים במשרד החקלאות נמנעו במשך שבוע מלפרסם את העובדה כי קיים חשש ש-14 כלבים עזובים שנמסרו למשפחות באזור הרצליה ורמת גן חולים בכלבת. ידיעה בעניין זה פורסמה על ידי השירות, כשבועיים לאחר שהתעורר החשד, בעקבות פנייה של העיתון "צומת השרון".

בתחילת החודש אספה עמותת "S.O.S חיות" 14 כלבים עזובים שנמצאו באזור שדה תימן, ליד באר-שבע. הכלבים נמסרו למשפחות מאמצות בהרצליה ורמת גן. בתחילת השבוע מת אחד הכלבים, ובבדיקה שנערכה לאחר מותו במכון הווטרינארי בבית דגן התגלה כי הוא היה נגוע בכלבת. כלב נוסף שהובא לווטרינאר ברמת גן מת גם הוא מכלבת.

לא כל הכלבים אותרו, והתעורר חשש כי הכלבים האחרים שנמסרו למשפחות, כמו גם כלבים אחרים מאזורים אלה שלא נאספו על ידי האגודה, לקו במחלה. עם זאת, הווטרינארים שידעו על קיומו של החשד הונחו שלא למסור פרטים על המקרה לתקשורת.

בעקבות פנייתו של העיתון "צומת השרון" הורו השירותים הווטרינאריים לאסוף את כל הכלבים שנמסרו למשפחות, אך קיים חשש כי לא כל הכלבים אותרו.

שוטר לכד חשוד בשוד בנק, זמן קצר לאחר שנמלט מסניף בנק דיסקונט ברחוב אלנבי 163 בתל אביב. החשוד קרב לדלפק וחטף ממנו תיק שהכיל 3,200 לירות קפריסאיות. אזרח ושוטר שהיו בקרבת מקום החלו לרדוף אחריו. בהגיעם לשדרות רוטשילד פינת יבנה, לכדו את החשוד. בחקירה במשטרה התברר כי החשוד מוכר למשטרה כעבריין תושב יפו. הוא יובא היום לבית המשפט להארכת מעצרו. בתמונה: שוטר בפתח סניף הבנק מיד לאחר לכידת החשוד (משה טובאל)

בג"ץ הורה לפצ"ר לנמק מדוע לא יועמד מפקד "דובדבן" לשעבר לדין

(ע). שופט בית המשפט העליון, דב לוין, הוציא אתמול צו המורה ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט הצבאי הראשי לנמק תוך 45 יום מדוע לא יוגש כתב אישום פלילי נגד מפקדה לשעבר של יחידת המסתערבים "דובדבן", סא"ל ע' בשל אחריותו למותו של חייל היחידה אלי אישה. אישה נהרג מירי חבריו ליחידה בעת פעילות מבצעית בכפר ביתונא לאחר שאלה סברו בטעות שהוא מחבל.

אביו של אלי אישה, נסים, טוען בעתירה כי החלטת הפרקליט הצבאי הראשי שלא להעמיד לדין את סא"ל ע' לוקה בחוסר סבירות קיצוני.

בעתירה נטען, באמצעות עורכי הדין אמנון זכרוני ודרור ארד-אילון, כי אלי אישה וחבריו ליחידה קיימו ביולי 1992 בערב פעילות מבצעית במטרה ללכוד מבוקש. סא"ל ע', שהיה מפקד הכוח, לא קיים תדריך משותף ולא ביצע נהלים אלמנטריים המתחייבים מפעולה כזו. בפעולה, נטען, כי שני זוגות חיילים מחופשים הסתובבו בשטח הכפר. סא"ל ע', נטען, לא העביר הודעה על הגעתו של אישה ובן זוגו למבנה בו היה אמור להימצא המבוקש. העותרים טוענים, כי סא"ל ע' הורה לאישה לעלות למגדל מים סמוך וכשביצע אישה את הפקודה, הגיע הזוג השני שראה אותו וירה בו, לאחר שסבר כי הוא מחבל.

בעתירה נטען, כי על אף שאין לכך ביטוי בחוות הדעת של הפצ"ר ישנן עדויות כי אלי אישה נורה גם בגבו וכי בעת שנורה כפעם השניה, הוא היה שרוע על פניו ולא יכול היה לסכן את היורה. העותרים טוענים, כי יש לסברה זו אחיזה בדו"ח הפתולוגי וכי אם נכון הדבר אז הריגתו של אישה היתה פועל יוצא של נוהל פסול לפתיחה באש ללא סכנת חיים.

בעתירה נטען עוד, כי פרקליט פיקוד המרכז קיבל, על סמך ממצאי הקצין הבודק, כי קיים קשר סיבתי בין רשלנותו של סא"ל ע' לבין מותו של אישה. למרות זאת נטען, כי הפרקליט החליט שלא להעמידו לדין בשל העדר אינטרס ציבורי. לטענת העותרים נתמכה החלטת הפצ"ר בעניין זה על שיקולי הפרקליט הפיקודי.

העותרים טוענים, כי קשה לראות מקרה מובהק יותר המחייב להעמיד אדם לדין על עבירה של גרימת מוות ברשלנות.

לזאב בירנבוים ומשפחתו

משתתפים בצערכם הכבד במות

האב ז"ל

בית שופר-סל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

רוזה משולם

הלוויתה תצא היום, יום חמישי, 18.8.94
בשעה 14:00 מבית הלוויות סנהדריה
לבית העלמין בהר המנוחות, גבעת-שאול, ירושלים

המתאבלים:
בנה: רפאל ורעייתו דליה משולם
בתה: ריטה משולם
הנכדים והנינים

2 ילדים ושוטר נפגעו משאיפת עשן בדליקה בבניין בראשון-לציון

מאת משה מובאל

שני ילדים, בן 7 ובת 10 מראשון לציון, ושוטר מתחנת המשטרה המקומית נפגעו אתמול משאיפת עשן, כשבבניין בן שמונה קומות בעיר פרצה אש.

מחקירות נסיבות הדליקה של חוקר שריפות עולה, כי האש פרצה כתוצאה מקצר חשמלי שאירע באחת הדירות.

אתמול ב-10 בבוקר פרצה אש בבניין ברחוב אוסטאשינסקי 27 בראשון לציון. על פי כמה עדויות, מיד עם התפרצות האש נשמע פיצוץ, ועשן שחור וסמיך החל לצאת מחדר המדרגות ומכמה דירות.

למקום הוזעקו מכוניות כיבוי ואמבולנסים של מד"א. שוטרי משטרת ראשון לציון בפיקודו של מפקד התחנה, סנ"צ אהרן פרנקו, הגיעו למקום. הכביש הסמוך נסגר לתנועה. חמישה דיירים שלא הצליחו להימלט נלכדו בדירותיהם, והכבאים חילצו אותם בעזרת מנוף. שני הילדים והשוטר שנפגעו משאיפת עשן פונו לבית החולים אסף הרופא, לקבלת טיפול רפואי.

לבניין נגרם נזק כבד. כל הדיירים שפונו ממנו שוכנו בבית ספר סמוך, שם טופלו על ידי עובדי העירייה. בשלב זה לא יוכלו הדיירים לשוב לדירותיהם, והעירייה מסייעת להם באיתור פתרונות דיור זמניים. חוקר השריפות אמר כי מוקד האש היה בחדר המדרגות. לא ברור היכן בדיוק אירע הקצר, והחקירה עדיין נמשכת.

מפעל בחולון נשרף כליל

(ע). מפעל "ברק" לייצור צבעים, הנמצא ברחוב הסתת 10 באזור התעשייה בחולון, נשרף אתמול כליל.

הדליקה פרצה סמוך לשעה 3.30 לפנות בוקר, ורק אחרי שלוש שעות של עבודה מאומצת הצליחו הכבאים להשתלט על האש, למנוע את התפשטותה למבנים סמוכים, ולכבותה באופן מוחלט. למפעל נגרם נזק כבד.

במשך פעולות הכיבוי איתרו הכבאים כמויות גדולות של אבקת אלומיניום, שיש בה כדי לגרום לנזק סביבתי. למפעל הוזעקו אנשי היחידה לטיפול ברעלים ובחומרים מסוכנים של המשרד לאיכות הסביבה, הם המליצו בפני הכבאים לא להמשיך ולשפוך מים על החביות הבוערות, אלא לשפוך חול כדי לדכא את האש. לדברי המומחים, כמות גדולה של מים על אבקת אלומיניום עלולה לגרום לאש לפרוץ מחדש.

המשטרה חסמה את כל הדרכים לאזור המפעל במשך כל שעות הלילה והבוקר המוקדמות, שכן היה חשש למפגע סביבתי כתוצאה מהרעלים שהתפשטו באזור. הכבאים פעלו בשטח כשהם לבושים במסכות ובביגוד מגן.

בסיום פעולות הכיבוי הוליכו אנשי היחידה של המשרד לאיכות הסביבה להוציא מהמפעל את כל החביות שבהן אבקת אלומיניום ורעלים אחרים. בשעות הבוקר הובאה למקום משאית שעליה יועמסו 30 חביות שבהן רעלים מסוכנים. החביות יועברו, בפיקוח אנשי המשרד לאיכות הסביבה, לאתר הפסולת ברמת חובב.

התברר כי המפעל פעל ללא רישיון, הניתן למפעלים שבהם יש רעלים, ובעל המפעל ייחקר, הן על ידי המשטרה והן על ידי המשרד לאיכות הסביבה. בעל המפעל הוזעק למקום, כמו גם אנשי היחידה לאיכות הסביבה של חולון, אך לא מסר תגובה. הוא נחקר במקום על ידי המשטרה שגבתה ממנו עדות.

סקרים

(סוף מעמוד 1א)

קלינטון, כיוון שלהערכת מומחים, לא נקלטה זו בקרב הבוחרים כנושא מרכזי חשוב. זאת, למרות מסע ההסברה הארצי הנמרץ שמנהלים הנשיא ורעייתו.

המבוכה שהשתררה באחרונה בצמרת המפלגה הדמוקרטית בגין כישלונו של הנשיא בבית הנבחרים, וקשיים בגיבוש רוב לאישור תוכנית הבריאות שלו, הביאה לכך שיושב ראש הארצי של המפלגה, דייוויד וילהלם, הודיע באחרונה כי ברצונו לפרוש מתפקידו מיד לאחר הבחירות בנובמבר. וילהלם אמר גם כי יגביל את מעורבותו במערכת הבחירות.

אתמול נודע כי ידידו הטוב של קלינטון, תת שר האוצר רוג'ר אלטמן, הודיע לפרוש מתפקידו. אלטמן, שהופיע בשני שימועים בפני הוועדות שחקרו את פרשת ויייטווטר, עורר את מורת רוחם של חברי הוועדות, שטענו כי הוא מתחמק מתשובות ומשתדל להסתיר את חלקו במגעים שהתנהלו בינו לבין אשת הנשיא ובכירים בבית הלבן בנוגע לחקירת משרד האוצר הפדראלי.

התפטרותו של אלטמן נתפסת כפגיעה נוספת ביוקרת קלינטון – אלטמן נמנה עם חוג ידידיו הקרובים של הנשיא, והוזכר בזמנו כיורש אפשרי של שר האוצר, לויד בנטסן.

היועצת המשפטית של משרד האוצר, ג'ין הנסון, שגם על עדותה בפני ועדות הקונגרס נמתחה ביקורת, החליטה גם היא להתפטר, כך נמסר אתמול. בעדותה אמרה הנסון כי אלטמן הורה לה לדווח לבית הלבן על החקירה שהתנהלה בפרשת ויייטווטר.

בניזרי

(סוף מעמוד 1א)

שיקיים מחר בצהרים עם שרי מרצ.

השרה אלוני סירבה לפרט בפני כתבים את הצעתה. בשיחה עם "הארץ" חזרה והביעה אלוני את התנגדותה לעיגון הסטטוס-קוו בחקיקה בנוסח המופיע בהסכם הקואליציוני שנחתם בין העבודה לש"ס. "חקיקה כזו תהפוך את חוקי הדת לחוקי-על במדינת ישראל, ואת מדינת ישראל למדינת הלכה", אמרה. אלוני אמרה כי הסטטוס-קוו הוא עניין להסכמים פוליטיים ולא לחקיקה, כפי שהיה מאז קום המדינה, וכך יש לנהוג גם להבא.

בשיחתו עם השרה אלוני אתמול אמר רבין כי גם הוא התרשם שסיעת מרצ קיבלה את הצעת הפשרה, על פי מה ששמע מהשר אמנון רובינשטיין ומח"כ דדי צוקר, שהיו שותפים לגיבוש ההצעה.

סיעת ש"ס הבהירה לרבין כי לא תוכל להמשיך "לשבת על הגדר", וכי היא מצפה לתשובת רבין בתוך כמה ימים. רבין הבטיח להשיב לפניית סיעת ש"ס בתחילת השבוע הבא, לאחר פגישתו עם שרי מרצ מחר, בה ייעשה ניסיון נוסף לשכנע אותם להימנע מהטלת וטו על יוזמת החקיקה המתחייבת מההסכם הקואליציוני בין העבודה לש"ס.

ישראל

(סוף מעמוד 1א)

קרמת לא השיגו אמש סיכומים, והוחלט כי הכרעות בנושא זה יתקבלו בשבוע הבא. ישראל והפלשתינאים יפנו, כך סוכם, למדינות התורמות לפלשתינאים, בבקשה כי יעמידו בתקופת הביניים סכום של 30 עד 40 מיליון דולר לרשות האוטונומית.

פרס ושעת סיכמו גם כי בכל מקרה – וללא קשר להתקדמות בנושא העברת הסמכויות – תימסר לפלשתינאים האחריות לתחום החינוך לפני פתיחת שנת הלימודים. אם לא תתקבל עד אז תמיכה כספית מהמדינות התורמות, תעמיד ישראל את הסכומים הנדרשים להפעלת מערכת החינוך.

לפני כינוס הוועדה גינה שעת את "הסחבת" של ישראל, "הגורמת לעיכובים במשא ומתן ולקשיים של הרשות הפלשתינית". בהודעה לעיתונאים אף הגדיר שעת את היחסים בין הפלשתינאים לישראל כ"שלום קר". שעת מתח ביקורת על הדברים שאמר באחרונה ראש הממשלה, יצחק רבין, לגבי הפעילות הטרוריסטית של אנשי חמאס בשטחי האוטונומיה. "במשך כל שנות כיבוש, לא הצליחו הישראלים לשים קץ להם לפגנות הפלשתינאיות. איך הם רוצים כי אני אצליח בכך, עם האמצעים הדלים שאותם מעמידים לרשותי", אמר.

לפני פתיחת הישיבה של ועדת הקישור נועדו פרס ואנשי פמלייתו – השר לאיכות הסביבה יוסי שריד, סגן שר הביטחון מרדכי גור, מנכ"ל משרד החוץ אורי סביר, ושגריר ישראל במצרים דוד סולטן – עם נשיא מצרים, חוסני מובארק, ושר החוץ המצרי, עמר מוסא. בפגישה, שארכה שעתיים וחצי, נדון תהליך השלום באזור, ובעיקר המו"מ בין ישראל לפלשתינאים. פרס ביקש ממובארק להפעיל את השפעתו על הפלשתינאים על מנת להגביר פעילותם להדברת הטרור בשטחים.

ביום ראשון ייפגשו נציגי ירדן וארה"ב כדי לדון בקשרים ביניהם, בעקבות התקדמות במו"מ בין ישראל לירדן. מקור פלשתיני אמר כי ייתכן שבעקבות שיחות אלה תתקיים פגישה בין ערפאת למלך חוסיין.

חוסיין רמז אתמול שהוא בוחן לפגישה פסגה עם ערפאת בירדן.

המועצה המקומית קרית טבעון
הועדה המקומית לתכנון ובניה

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית-טבעון בקשה להקלה: גוש 10592 חלקה 175 רחוב הצפורנים 20 משני הבלכון אשר חלה בקשה להקלה בסתות אחורי בשיעור 10% והקלה באחוזי בניה בשיעור של 4.42%. התנגדויות יש להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו, לועדה המקומית לתכנון ובניה קרית טבעון.

שמואל אבואב
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

עיריית צפת הועדה המקומית לתכנון ולבניה צפת
רח' ירושלים 7 צפת, ת"ד 1006 טלפון (06) 930961/4

הודעה (לפי סעיף 145 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965) ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה צפת, הוגשה על ידי פרץ שמעון בקשה להקלה בגוש 13595 חלקה 1 ח' ברחוב צפסטל 160/3 בצפת. שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה תכנית מפורטת כנען 3788 מהות ההקלה: תוספת קומה בסטיה אחוזי בניה מותרים. ניתן לעיין בבקשה, ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות המעוניין להגיש התנגדות צריך לפנות לועדה, במכתב מנומק תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

ישי מימון
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה צפת

מרחב תכנון מקומי כפרסבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה ע"י נסים פרדי ומיכל להיתר על חלקה/ות 232 בגוש 6427 רחוב אנצ'ו סירני 54 הקלה/ות להלן: 10% בקו בנין צדדי (צפון מזרח) 3.60 מ' במקום 4.0 מ' כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפרסבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל. ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש. התנגדויות מנומקות מצד הנוגעים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפרסבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום. ימי קבלת קהל: א', ג' בשעות 8.00–12.00 בבוקר בשעות 16.00–18.00 אחה"צ ה' לקבלנים בשעות 8.00–12.00 בבוקר

יצחק ולד
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת 2 בנינים בני 5 קומות הכוללים 18 יח' דיור כל אחד בגוש 10421 מגרש 23 בשכונת נוה גנים קרית מוצקין. מהות הסטיה - הקלה של 10% במספר יחידות הדיור המותר. כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת 2 בנינים בני 5 קומות הכוללים 18 יח' דיור כל אחד בגוש 10421 מגרש 62 בשכונת נוה גנים קרית מוצקין. מהות הסטיה - הקלה של 10% במספר יחידות הדיור המותר. כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה הגליל המזרחי מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ג/7873". המהווה שינוי לתכניות הבאות: ג/850 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: מגאר גוש: 15569 ח"ח 14, 15, 22, 23, 24, 51. עיקרי הוראות התכנית: שינויים בתוואי הדרכים בשטח התכנית. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הצפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-508508 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, הגליל המזרחי ת.ד. 453 גליל מזרחי טבריה 01424 טל: 06-722764 התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלוי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

אפרים קריצלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הצפון

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי גולן

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גולן מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ג/7937", המהווה שינוי לתכניות הבאות: ג/5472 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: גבעת יואב עיקרי הוראות התכנית: א. שנוי יעוד שטח משטח חקלאי לשטח מבני משק. ב. קביעת הנחיות פיתוח התשתית בנוגע לביוב, הניקוז, מים וחשמל. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הצפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-508508 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית. מוא"ז גולן קצרין ר.ג. 12400 טל: 06-961026 התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלוי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

אפרים קריצלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הצפון

המציע: נפטא חברה ישראלית לנפט בע"מ
המנפיק: נפטא-חיפושים, שותפות מוגבלת

ניתנת בזאת הודעה כי ביום 17.8.94 פנו המציע והמנפיק לרשות ניירות ערך, בבקשה על פי סעיף 25א' (א) לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968 לתיקון תשקיף מיום 10.8.94 (להלן: "התשקיף") לענין המועדים, שנקבעו בתשקיף כ-"יום הקובע", יום המסחר ביחידות "אקס זכויות", "יום המסחר בזכויות", ו"יום התשלום עבור הזכויות".

עם קבלת היתר לתיקון התשקיף תינתן הודעה בהתאם.

המציע: נפטא חברה ישראלית לנפט בע"מ
המנפיק: נפטא-חיפושים, שותפות מוגבלת

הודעה בדבר תיקון תשקיף בהתאם לסעיף 25א(א) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 לתשקיף מיום 10.8.94

תשקיף ההצעה בדרך של זכויות מיום 10.8.94 של המציע והמנפיק (להלן: "התשקיף") יתוקן כדלקמן:

1. בכריכת התשקיף בפסקה החמישית יאמר: "יחידות הזכות מוצעות לבעלי יחידות ההשתתפות הקיימות בדרך של זכויות, לפי היחס של יחידת זכות אחת לכל 1 יחידת השתתפות קיימת הרשומה על שמם בפנקס בעלי היחידות בתום יום העסקים של ה-21.8.94".
2. בפסקה 1.1 לתשקיף בפסקה הרביעית יאמר: "יחידות הזכות מוצעות לבעלי יחידות השתתפות קיימות שיהיו רשומות על שמם בפנקס בעלי היחידות בתום יום העסקים של ה-21.8.94 לפי היחס של יחידת זכות אחת לכל 1 יחידת השתתפות".
3. בפסקה 3.1.1 לתשקיף יאמר: "יחידות הזכות מוצעות לבעלי יחידות ההשתתפות הקיימות, ע"י המציע, בדרך של זכויות, לפי היחס של יחידת זכות אחת לכל יחידת השתתפות קיימת שתהיה רשומה על שמם בפנקס בעלי היחידות בתום יום העסקים של ה-21.8.94".
4. בפסקה 3.1.2 לתשקיף ישונו התאריכים שבהגדרות כדלקמן: "היום הקובע" - יום 21.8.94 בתום יום העסקים. "המועד האחרון להודעה" - לגבי זכאים רשומים - מסירת ההודעה עד יום 29.8.94 בשעה 12:00 בצהריים. לגבי זכאים בלתי רשומים - מסירת ההודעה עד יום 30.8.94 בשעה 10:00 בבוקר. "יום המסחר בזכויות" - 30.8.94. "יום התשלום עבור הזכויות" - 31.8.94 (יום אחרי המסחר בזכויות).
5. בפסקה 3.1.4 יאמר: "היחידות הקיימות יסחרו בבורסה "אקס זכויות" החל מיום 22.8.94".
6. בפסקה 3.1.5 לתשקיף, בפסקה השניה במקום המועד הרשום ירשם "30.8.94".
7. בפסקה 3.1.7 יאמר: "ניתן לקנות ולמכור זכויות לחתימה על יחידות הזכות מהנפקה זו באמצעות בנקים וחברים אחרים בבורסה ביום 30.8.94".

תאריך התיקון: 17.8.94

The Martin Marietta Corporation
extends its condolences
to the family of
Shlomo Zabludowicz
upon his untimely passing

He was recognized in Israel as well as in the U.S. as a greate industrialist leader

Martin Marietta is proud of its long-term relationship with the Zabludowicz family and he will be missed by his friends and colleagues.

Norman R. Augustine
Chairman and CEO

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה 03-5661111
ובחיוג חינם 177-022-1516

מודפון 03-38 38 38

קבלת מודעות
177-022-3000
חיוג חינם עד חצות

הארץ
קבלת מודעות אבל
סניף ת"א טל 03-5121212 פקס 03-6815859 עד חצות
סניף חיפה טל 04-623166 פקס 04-670715 עד 16:00
סניף ירושלים טל 02-254245 פקס 02-254249 עד 22:00

קבלת מודעות אבל
-03-
5755555

24 שעות קבלת מודעות דחופה
דחף
דיזינגוף 118 (מול כסית) 03-5239952 03-5246363
לבעלי כרטיסי אשראי ב-3 תשלומים
ירושלים 02-256335 חיפה 04-678566 תל-אביב 03-5601001

פרסום רם מודעות אבל עד חצות
השירות שלנו ללא תוספת מחיר
5605731, 03-5605591 ובערב 03-5032969

חדשות חוץ

הסרבים-הבוסנים מאיימים לחסום שיירות של האו"ם, אם לא יקבלו מהן דלק

סרייבו (רויטר). הסרבים-הבוסנים אמרו אתמול כי ימנעו משיירות האו"ם לעבור דרך השטחים שבשליטתם, אלא אם חיילי האו"ם יתנו להם דלק.

דובר צבא האו"ם, מייג'ור רוב אנינק, אמר לכתבים כי מפקדי כוחות האו"ם יסרבו להיכנע לדרישה שהעלו הסרבים-הבוסנים.

"זוהי סחיטה, ואנו לא נציית לה. לא ניתן להם דלק", אמר אנינק בסרייבו.

הוא הוסיף כי שלשום היו חילופי אש בין הסרבים-הבוסנים וצבא ממשלת בוסניה, בקרבת ברוזה שמצפון לסרייבו. הקרבות באזור זה מהווים הפרה של אזור החיץ שקבע האו"ם, ברדיוס של 20 ק"מ סביב סרייבו.

הצהרת הסרבים-הבוסנים על כוונתם לחסום את דרכן של שיירות האו"ם באה שבועיים לאחר שסרביה, המדינה שהיתה פטרונית שלהם במשך זמן רב, הטילה עליהם מצור משום שדחו את תוכנית השלום האחרונה שהציעה "קבוצת הקשר" הבינלאומית.

מטוס גרמני חמק מאש נ"מ

מטוס גרמני שהיה במשימה להצנחת סיוע במובלעת ביהאץ' נאלץ אתמול לשוב על עקבותיו, לאחר שהטייס הבחין בפגזים נותבים מתותחי נ"מ.

מקור צבאי בכוח האו"ם בבוסניה מסר כי ייתכן שאש הנ"מ לא הופנתה לעבר המטוס, אך הטייס החליט לא להמשיך במשימה מטעמי ביטחון. שני מטוסים אמריקאיים הצניחו למובלעת סיוע במשקל 18 טונות.

מטוסים צבאיים מערביים מבצעים הצנחות של הובלות סיוע לאזורים הנצורים במובלעות בבוסניה, במשך יותר משמונה עשר חודשים.

"עד עתה לא הפסיק אף מטוס את משימתו, כדי למנוע היתקלות באש נ"מ", אמר איש סוכנות הסיוע של האו"ם בבירת בוסניה.

למרות המתיחויות מסביב לסרייבו, פקידי או"ם בכירים ניסו אתמול לתווך בדיונים על פתיחתם מחדש של הנתיבים המסחריים לעיר, שנסגרו על ידי הסרבים.

ויקטור אנדרייב, ראש הענינים האזרחיים של האו"ם בבוסניה, שוחח אתמול עם המנהיגים הסרבים במעונם בפאלה, מחוץ לסרייבו.

הפגישה נועדה לסלול את הדרך לשיחות שיתקיימו היום בין הסרבים ובין השליח המיוחד של האו"ם לבוסניה, יאסושי אקאשי.

כוחות ממשלת בוסניה עברו למתקפה

אקאשי ביקש שלשום מממשלת בוסניה להתחייב כי תימנע מליזום התקפות נגד הסרבים. אך מפקד צבא ממשלת בוסניה, גנרל ראסים דליץ', אמר כי כוחותיו עברו למתקפה כדי להדוף בחזרה את הסרבים.

הפסקת אש חד-צדדית

האו"ם מסר כי המנהיג המוסלמי המורד פיקרט אבדיץ', הנלחם נגד כוחות הממשלה הבוסנית במובלעת ביהאץ', בצפון-מערב בוסניה, הכריז על הפסקת אש חד צדדית.

הפסקת האש בביהאץ' נכנסה לתוקף ביום שני בלילה. נראה כי חיילי צבא בוסניה מכבדים את הפסקת האש, אף שעדיין לא חתמו על ההסכם.

האפיפיור יבקר בסרייבו

הוותיקאן מסר אתמול כי האפיפיור, יוחנן פאולוס השני, יבקר בסרייבו ב-8 בספטמבר. בהצהרה נמסר גם כי האפיפיור יבקר ב-10 וב-11 בספטמבר בזאגרב, בירת קרואטיה.

תצלום: א"פ

שוטרים בקולומבו, בירת סרי לאנקה, מקפידים על קיום העוצר שהוטל לאחר סגירת הקלפיות

לאחר 17 שנות שלטון של "המפלגה הלאומית המאוחדת"

ניצחון לאופוזיציה בבחירות לפרלמנט בסרי לאנקה

קולומבו, סרי לאנקה (ע"ד וע"צ). "ברית העם" – איחוד של חמש מפלגות אופוזיציה – זכתה בבחירות שנערכו שלשום בסרי לאנקה ב-105 מתוך 225 המושבים בפרלמנט, ובכך הפכה לסיעה הגדולה ביותר בפרלמנט.

ניתוח התוצאות, שפורסמו אתמול בערב, מעלה כי ב"ברית העם" יתמכו ככל הנראה 113 חברי פרלמנט, וזאת בזכותן של שתי סיעות שחתמו אתה לפני הבחירות על הסכם לשיתוף פעולה – "הקונגרס המוסלמי", שהשיג שבעה מושבים, וסיעה טאמילית קטנה, שהשיגה מושב אחד.

"המפלגה הלאומית המאוחדת", ששלטה בסרי לאנקה במשך 17 שנה, השיגה 94 מושבים בלבד, לעומת 125 בפרלמנט הקודם. אך לם פרשנים מציינים, כי גם היא יכולה לסמוך על תמיכתן של סיעות אחרות.

"ברית העם" הודיעה לפני הבחירות, כי אם תנצח תמנה לתפקיד ראש הממשלה את צ'אנדריקה בנדראנאיאקה קומאראטונגה, בתם של שני ראשי ממשלה לשעבר. אולם מקורות המקורבים למפלגת השלטון ציינו, כי היא עושה מאמצים נואשים להקים קואליציה עם מפלגות טאמיליות ועם אחת המפלגות החברות ב"ברית העם", בניסיון להישאר בשלטון.

נשיא סרי לאנקה, דינגירי באנדה ויג'טונגה, מנהיג המפלגה הלאומית המאוחדת, אמר אתמול כי לא יטיל על איש להרכיב ממשלה חדשה עד שתתבהר התמונה הפרלמנטרית. הוא ציין, כי על פי החוקה הוא רשאי להטיל את תפקיד הרכבת הממשלה על כל מי שלדעתו עשוי לזכות באמון הפרלמנט ולאו דווקא על ראש הסיעה הגדולה ביותר.

במהלך מסע הבחירות הבטיחה "ברית העם", כי אם תנצח בבחירות ותרכיב את הממשלה הבאה, היא תעצב מחדש את חלוקת הסמכויות במדינה ותעביר סמכויות רבות מהנשיא לידי ראש הממשלה. בנוסף הבטיחה המפלגה לקיים שיחות ללא תנאים מוקדמים עם המורדים הטאמילים.

קלינטון דורש קיום ביקורות בשני אתרי גרעין חשאיים בצפון קוריאה

ארה"ב ודרום קוריאה יקיימו תמרונים משותפים החל מהשבוע הבא

סיאול (ע"ד). נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, אמר אתמול כי יש לבצע בדיקות בשני אתרים גרעיניים חשאיים בצפון קוריאה, לפני שמדינות המערב יסכימו לספק לה כור גרעיני מודרני.

קלינטון שוחח טלפונית עם נשיא דרום קוריאה, קים יונג-סאם, ודן עמו בהסכם שנחתם בשבוע שעבר בין ארה"ב לצפון קוריאה, המהווה פריצת דרך לקראת פתרון קבע לסכסוך סביב תוכניתה של פיונגיאנג לפתח נשק גרעיני.

"שני הנשיאים החליטו כי יש לבצע ביקורת נוספת, לפני שיסופק לצפון קוריאה כור גרעיני המופעל במים קלים", אמר הדובר של נשיא דרום קוריאה לאחר השיחה.

בשיחות עם ארה"ב בז'נווה הסכימה צפון קוריאה להפסיק את פעולת כורי הגראפיט שלה בתמורה להספקת כורי מים קלים ומקורות אנרגיה חלופיים עד להפעלת הכורים החדשים.

מדינות המערב סבורות כי פיונגיאנג ניצלה את הכורים הקיימים להפקת פלוטוניום, כדי לייצר נשק גרעיני.

מומחי גרעין של האו"ם טענו כי ביקורת בשני מתקנים גרעיניים, הנמצאים במרחק של כ-100 ק"מ מפיונגיאנג, עשויה לשפוך אור על פעילותה הגרעינית של צפון קוריאה בעבר. פיונגיאנג סירבה לדרישות האו"ם לאפשר למומחים לבדוק את שני האתרים, שלדעת מדינות המערב עלולים להיות מאגרי פסולת גרעינית.

סיאול (רויטר). כוחות מארה"ב ומדרום קוריאה יקיימו בשבוע הבא תמרונים צבאיים ממוחשבים משותפים. דובר של משרד ההגנה הקוריאני מסר אתמול כי התמרונים יתקיימו בין 22 באוגוסט ל-4 בספטמבר.

תמרונים אלו מתקיימים זו הפעם ה-19. על אדמת קוריאה נמצאים היום כ-36 אלף חיילים אמריקאים.

"מדובר בתמרון פיקוד שנועד לתרגל, להעריך ולשפר את התיאום, ההליכים, והתוכניות והשיטות המשותפות הזמינות לניהול מבצעים אפשריים", אמר הדובר מטעם צבא ארצות הברית. הוא מסר כי התמרונים יכללו משחקי מלחמה, שיתקיימו בסימולציה ממוחשבת.

צפון קוריאה גינתה את התמרונים הצבאיים המשותפים של ארה"ב ושל דרום קוריאה. היא טענה כי התמרונים הם למעשה חזרות לפלישה לשטחה, ודרשה את ביטולם.

האופוזיציה בהודו הודיעה על סיום החרם על הפרלמנט

ניו דלהי (רויטר). האופוזיציה בהודו סיימה אתמול את החרם שהטילה על הפרלמנט, לאחר שהממשלה הסכימה לפשרה במחלוקת סביב השערורייה הפיננסית הגדולה ביותר בתולדות המדינה.

האופוזיציה פרשה מהפרלמנט עקב מה שהיה, לטענתה, ניסיון טיוח של הממשלה לגבי שערוריית ניירות ערך שפרצה ב-'92. הממשלה החליטה לדחות חלק מההמלצות שהגישה לה ועדה פרלמנטרית בעניין זה.

אתמול החליטה האופוזיציה לשוב לפרלמנט, לאחר שהממשלה הסכימה לשקול את דברי הביקורת של האופוזיציה ולתקן מסמך המפרט את הפעולות שיש לנקוט בקשר לשערורייה.

דרישתה המקורית של האופוזיציה היתה שהממשלה תדחה לחלוטין את המסמך, שדחה את הביקורת שנכללה בדו"ח הפרלמנטרי כלפי שר האוצר, מאנמוהאן סינג וכמה שרים אחרים.

פוליטיקאים אמרו כי האופוזיציה צפויה לשוב גם אל הוועדות הפרלמנטריות, שאותן עזבה כצעד מחאה.

בשערורייה הפיננסית היו מעורבים בנקים וברוקרים, שהטו באופן בלתי חוקי כספים בשווי של 1.28 מיליארד דולר, מניירות ערך ממשלתיים אל הבורסה המשגשגת של בומביי. סינג הציע פעמיים להתפטר בשל השערורייה, אך ראו סירב לקבל את התפטרותו.

ילצין במכתב לקוהל: רוסיה תשתף פעולה עם גרמניה בבלימת הברחות חומרים גרעיניים

מאת יהודית וינקלר ושלמה שמיר

נשיא רוסיה, בוריס ילצין, כתב לקאנצלר גרמניה, הלמוט קוהל, והבטיח לו כי ארצו מוכנה לשתף פעולה עם בון כדי להילחם בהברחת חומרים גרעיניים. המכתב נשלח בעקבות פנייתו של קוהל, שביקש ממנו להגביר את שיתוף הפעולה בין שתי המדינות בתחום זה.

ברנד שמידבאואר, סגן שר לענייני מודיעין וביטחון בלשכתו של קוהל, מסר על תשובתו של ילצין אתמול, כשהופיע בפני ועדה פרלמנטרית בבון. הוא דיווח לוועדה על ממצאי החקירה בעניין ארבע הברחות של פלוטוניום מרוסיה לגרמניה בשלושת החודשים האחרונים.

בימים הקרובים עומד שמידבאואר לצאת למוסקווה, שם ידון בצעדים המעשיים שבהם אפשר לנקוט כדי למנוע בעתיד הברחת חומרים גרעיניים לגרמניה.

מומחה רוסי לאנרגיה אטומית, ולדימיר צ'רנוסקי, אמר אתמול בראיון לטלוויזיה הגרמנית כי ברוסיה יש כמות גדולה של פלוטוניום שאינו נמצא בפיקוח, וכי להערכתו הוברחו כמויות גדולות של החומר המסוכן.

מומחה בריטי: אין ספק שמקור החומר ברוסיה

מומחה בריטי אמר אתמול כי אין כל ספק שהפלוטוניום שהתגלה על ידי הגרמנים נוצר ברוסיה, שכן השיטות הקיימות כיום מאפשרות זיהוי מדויק של מקור החומר. הוא הוסיף וציין כי בברית המועצות לשעבר מצויים שלושה כורים גרעיניים העובדים למטרות צבאיות. "טביעת האצבעות" של כורים אלה איננה מוטלת בספק.

המומחה אמר גם כי הכחשות המודיעין והמשרד לאנרגיה אטומית במוסקווה ביחס להערכות כי החומר הגיע מרוסיה חסרות שחר. הוא משוכנע שהודעות הרוסים בעניין זה בלתי אמינות לחלוטין, וכי סכנה חמורה נשקפת לנוכח האפשרות שהחומרים המסוכנים הללו יפלו לידי ארגוני טרור או לידי ממשלות שירצו להגיע ליכולת גרעינית בדרך קצרה וזולה יחסית.

לאנשי ביטחון בגרמניה אין כל ספק שהפלוטוניום שהתגלה הגיע מרוסיה. נכונותו של ילצין לשתף פעולה עם הגרמנים בניסיון לבלום את שגשוגו של השוק השחור בפלוטוניום שמקורו ברוסיה, מהווה אישור בעקיפין לחשדות שעקבות המבריחים מובילים לארצו.

ילצין אמור להגיע לגרמניה ב-31 באוגוסט, כדי להשתתף בטקסי הפרידה של הצבא הרוסי מגרמניה.

"אות אזהרה גלובאלי"

מומחי גרעין בארצות הברית גורסים כי הפלוטוניום שנלכד בארבעת ניסיונות ההברחה לגרמניה הוא מאיכות גרועה, ואיננו מהסוג הנקי המאוחסן במאגרים צבאיים.

לדברי המומחים, יש לקבל את טענת הרוסים כי השמירה והבטיחות במתקני גרעין צבאיים ברוסיה לא נפרצה.

העיתון "ניו יורק טיימס" ציטט אתמול הערכות אלה, בידיעה

"ניו יורק טיימס": משלוחי הפלוטוניום שנתפסו בגרמניה היו מאיכות גרועה

שפורסמה בעמודו הראשון. אותם מומחים שצוטטו הזהירו כי גם בפלוטוניום באיכות ירודה אפשר לעשות שימוש לייצור פצצת גרעין. אך לדבריהם, פצצה זו "לא תעמוד בסטנדרד המקובל".

המומחים התריעו כי כמויות הפלוטוניום הגדולות המוצעות למכירה בשוק השחור חייבות "לשמש אות אזהרה גלובאלי".

"על כולנו לחשוש ולדאוג", אמר לעיתון סגי הקינס, עובד בכיר במחלקת הבטיחות במעבדות לוס אלאמוס בניו מקסיקו, שבהן יוצרה פצצת האטום הראשונה.

"העובדה ששלטונות הצבא ברוסיה מרגיעים אותנו כי מאגרי הפלוטוניום של הצבא נמצאים תחת פיקוח ושמירה קפדניים, עדיין איננה סיבה לשלוות נפש", אמר הקינס.

בידיעה ב"ניו יורק טיימס" נכתב כי מומחים במעבדות בלוס אלאמוס משתפים באחרונה פעולה עם הממשל, במאמץ לבדוק את איכות הפלוטוניום שנלכד בגרמניה.

הקינס אמר לעיתון כי סוג הפלוטוניום שנלכד בגרמניה הוא תערובת של פלוטוניום ואורניום, הידועה בשם הקוד MOX. סוג זה מיוצר בכורי דלק המייצרים חשמל.

כורים מסוג זה פועלים ביפאן, צרפת, בלגיה וגרמניה. ברוסיה הם פועלים בשלבי ניסויים.

הקינס משוכנע כי החומר שנלכד בגרמניה לא נוצר בכור הפועל לייצור נשק. לדבריו, אין ספק כי מקור החומר הוא בכור שהיה חלק ממתקן כוח אזרחי.

מומחי גרעין אחרים חולקים על הקינס. לדבריהם, פלוטוניום 239 יכול לבוא רק ממקורות הקרובים לצבא הרוסי. ייתכן כי סוג של פלוטוניום נוצר תוך כדי מאמץ ההסבה של תעשיות צבאיות ברוסיה, שברשותן כמויות עצומות של חומרים ומרכיבים לייצור נשק.

ה"ניו יורק טיימס" ציטט מומחי גרעין שציינו את הקשיים בקביעת מקור הפלוטוניום. מבחינה עקרונית אפשר לאסוף די הוכחות לזיהוי המקור – אך מבחינה מעשית קשה מאוד להתחקות אחרי המקור ואיסוף מידע מדויק ומוסמך בתחום זה כרוך בתסכול רב.

תכנית מספר במ/2005/6 - ב' (רמת בית הכרם)

הודעה על תכנית הכוללת הוראות לאיחוד וחלוקה חדשה של מגרשים

אל: בעלי הזכויות במקרקעין אשר שמותיהם רשומים בפנקסי המקרקעין בלשכת רישום המקרקעין בירושלים:

הבעלים	מספר הגוש	מספר חלקה	הערות
אברהם לוי	30338	25	חלק
אהרון שורצבל	30338	25	חלק
אורון נסים דוד	30337	19	חלק
אלבאום שרה	30338	86, 103	חלק
אלבו שמעון	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
אסתר שטרך	30338	25	חלק
אפשטיין יצחק	30337	19	חלק
ארזי ורדה	30338	7, 11, 12, 29, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
אריאל אברהם	30337	19	חלק
אריאל אלגרה	30337	19	חלק
אריאל יחזקאל	30337	19	חלק
אריאל רחמים	30337	19	חלק
אשכנזי רגינה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
ב. נסף דוד	30338	105	חלק
באשר יוסף יעקב	30337	19	חלק
ברגשוילי אסתר	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
בדיחי מאיר	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
בדיחי רפאל	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
בדיחי שמעון	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
בוניק מרגלית	30337	19	חלק
ביניא שמחה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
בכיר תוקיה	30337	19	חלק
בן ארזי גילה	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
בן חיים מאיר	30337	19	חלק
בן חסיד מלכה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
בן-ישי רון	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
בנון מהלה מרגלית	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
בנין ירושלים (אגודת משתכנים) בע"מ	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
בסה דניאל	30159	152	חלק
בסה נסים	30159	152	חלק
בקמן סוזן	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
בר-נחום פנינה בתיה (לבית צדוק)	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
בר-סבר (בן ישי) פסיה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	64, 65, 66	חלק
בר סבר פנינה	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
ברבנס חיים	30337	19	חלק
ברוך סומך טובה	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
ברונרט יעקב	30337	19	חלק
ברלינר בנימין יהודה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
גלמטן יוסף	30163	94	חלק
גלמטן ליאון	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
גורן לונה	30337	19	חלק
גפני עדנה ותאודורה	30338	7, 11, 12, 29, 72, 80	חלק
גרוסמן אבא	30163	94	חלק
גרוסמן אברהם	30163	94	חלק
גרוסמן בינה (לבית קוטינסקי)	30337	19	חלק
גרוסמן הלנה	30163	94	חלק
דה רבי-רחמים דוד יעקב	30338	72	חלק
דהאן אליהו (בן משה)	30159	152	חלק
דוד א. יוסף	30338	25	חלק
דוד לוי רוזה	30338	18, 20, 66	חלק
דוד סאיו שועה	30338	18	חלק
דוד ציון	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
דימנט שמואל	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
דיק רבקה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
דליבורנו חיים	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
דענברג יצחק	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
הדר (חדר) אביבה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
הויה עובדיה בן שלום	30337	19	חלק
החברה לפיתוח ירושלים	30340	22	חלק
הייז ריצ'רד	30337	9, 18	חלק
הלוי יהודה	30337	19	חלק
הלוי יוסף בן נתן	30337	19	חלק
הנייה אורלוביץ	30338	25	חלק
וייס כרמלה	30337	19	חלק
ויטנברד מרים שולמית (שריג)	30338	7, 11, 12, 29, 72, 80	חלק
וינשטיין רות	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
ויק שולמית	30337	19	חלק
ויבאלד משה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	12, 18, 20, 64, 65, 66, 72, 88	חלק
חברת לאורין בע"מ	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 65, 66, 88	חלק
חברת לי משן בע"מ	30338	14	חלק
חדד ברכיה בן יוסף	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
חדד דה-רבי רחמים	30338	7, 11, 12, 29, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
חיימוף יוסף יעקב כ'	30337	19	חלק
טוריף משה מרדכי	30337	19	חלק
טיטמלכר חנה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
טרבלוס רחל	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
י. אמזוד אלכסנדר	30338	74, 76, 78, 80	חלק
י. ינו אליה	30338	29	חלק
ידיד אליעזר יום-טוב	30337	19	חלק
יהודה מנחם משה חממה	30338	105	חלק
יהודה מנחם משה מרים	30338	105	חלק
יוסף יעקב	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	64, 65, 88	חלק
יוסף יצחק	30337	15, 16	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
יוסף נחום	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
יחיא טוויל	30338	25	חלק
יעקב בכר אהרון	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
יעקב יוסף	30338	18, 20, 66	חלק
יעקב מנחם	30338	18, 20	חלק
יעקב רחל (לבית מסט)	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
יצחק משומר	30338	105	חלק
כהן אליהו בן מרדכי	30337	19	חלק
כהן ארזי אלגרה	30338	7, 11, 12, 29, 74, 76, 78, 80, 82	חלק

הבעלים	מספר הגוש	מספר חלקה	הערות
כהן ארזי מאיר	30338	72	חלק
כהן ניק אברהם	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
כהן חנה	30337	19	חלק
כהן ויקטוריה	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
כהן חנה	30337	19	חלק
כהן כלפון בן ר. שלום	30338	105	חלק
כהן שמעון	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
כהן שמריה מקלם	30338	105	חלק
כרמי (סירמי) שלמה	30337	19	חלק
לוי אסתרית (סוכבה)	30337	19	חלק
לוי אתל	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
לוי דוד רוזה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	64, 65, 88	חלק
לוי חנה	30337	19	חלק
לוי חנה אשת כהן נחום	30337	19	חלק
לוי יהודה	30337	19	חלק
לוי יהודה יום-טוב	30337	19	חלק
לוי יצחק	30337	19	חלק
לוי צפורה	30337	19	חלק
לוי שולמית	30337	19	חלק
לוי שמעון	30338	12, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
לוי שרה	30337	19	חלק
לנדאו נפתלי	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
מאניס בע"מ	30338	7, 11, 20, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 88	חלק
מולכו שמואל סלים	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
מוזס נתנאל משה חי (נתנאל מוזס משה חי)	30338	7, 11, 29, 72	חלק
מוזס נתנאל שמשון (נתנאל מוזס שמשון)	30338	7, 11, 29, 72	חלק
מוזס ש. מ. טול	30338	105	חלק
מזרחי אהרון	30337	19	חלק
מזרחי דוד מוסא	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
מזרחי לאה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
מזרחי משה מרדכי	30337	19	חלק
מזרחי רפאל בן נחום	30337	19	חלק
מיוחס חיים	33037	19	חלק
מיוחס יוסף	30337	19	חלק
מיוחס יצחק	30337	19	חלק
מיוחס רחל	30337	19	חלק
מן חוה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
מנא אהרון	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
מנא משה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
מנא נגייה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
מנא שולמית	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
מנחם אברהם	30338	105	חלק
מנחם אהובה	30338	105	חלק
מנחם ברכה	30338	105	חלק
מנחם יעקב	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	64, 65, 66, 88, 105	חלק
מנחם יצחק	30338	105	חלק
מנחם מנחם	30338	105	חלק
מנחם משה	30338	105	חלק
מנחם משה מרים	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
מנחם רחל	30338	105	חלק
מנחם שושנה	30338	105	חלק
מנסור מרי	30338	7, 11, 29, 72	חלק
מנסור סאלם מנסור (מנסור שלום סאלם)	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
מנשה רפאל	30159	152	חלק
מסה ב. מנחם (משה ב. מנחם)	30338	11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
מסה יהודה מנחם	30338	105	חלק
מרביק בן ציון	30337	19	חלק
מרדיקס שושנה	30337	19	חלק
מרקסון מרדכי	30338	86	חלק
מרקסון פרידה	30338	86	חלק
משאש הדסה	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
משה ב. מנחם	30338	7	חלק
משיטה ויקטוריה (לבית מנא)	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
נ. ינו אליה	30338	7, 11, 12, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
נגאר אהרון	30337	19	חלק
נוב מנחם משה רחל	30338	105	חלק
נסים מרים	30338	105	חלק
ניר זהבה	30337	19	חלק
נתן רבקה	30338	25	חלק
סאיג אפרים בן שועה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
סאיג דוד בן שועה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
סאיג יחזקאל בן שועה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
סאלם מנסור שלום	30338	80	חלק
סופר עזרא יעקב	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
סלונים יצחק	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	7, 11, 12, 18, 29, 64, 65, 66, 72, 80	חלק
סלונים רבקה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	7, 11, 12, 18, 29, 64, 65, 66, 72, 80	חלק
סלימה עבדו (לבית מנא)	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
סלם ברוד	30338	74, 76, 78, 82	חלק
סלם גבריאל	30338	74, 76, 78, 82	חלק
סלם דוד	30338	74, 76, 78, 82	חלק
סלם מיכאל	30338	74, 76, 78, 82	חלק
סלם מרגלית	30338	74, 76, 78, 82	חלק
סלם שלום	30338	74, 76, 78, 82	חלק
סנקביץ הניג יעקב	30337	19	חלק
סעדי בנימין בן סולימן	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
סעדיה לוי	30338	25	חלק
ספיא אהרון	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
ספיא אליהו	30337	15, 16, 17	חלק
ספיא דוד	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
ספירוב אברהם בן יצחק (ספירוס)	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
ספירוב יוכבד בת יצחק (ספירוס)	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
ספירוב ישראל בן יצחק (ספירוס)	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
ספירוב מרים בת יצחק (ספירוס)	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
ספירוב רבקה בת יצחק (ספירוס)	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק

הבעלים	מספר הגוש	מספר חלקה	הערות
ספרדשוילי יצחק	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
סקא עטבי נסים אברהם	30337	19	חלק
עדס משה	30337	19	חלק
עובט נחום רוזה (שושנה)	30337	17	חלק
עודא יחזקאל	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
עיני יעקב נסים	30337	19	חלק
עזרזדו עזרא	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
עצמון אבינועם	30159	152	חלק
עצמון מרגלית	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
עצמון עוזיאל	30159	152	חלק
פארדו סאניה	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
פיאמנטה שלמה אברהם	30337	19	חלק
פיטרין רחל	30337	19	חלק
פינטו דוד בן שמשון חי	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
פלר (פלר) ליבון	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
פמוני אורנה	30337	19	חלק
פמוני ציון	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	7, 11, 12, 18, 20, 29, 64, 65, 66, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 88	
פרוכסורסקי יחיאל מיכאל	30337	19	חלק
פריון דינה (פרין דינה)	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	
פרידי יפה	30338	105	חלק
פרקסון מרדכי	30338	103	חלק
פרקסון פרידה	30338	103	חלק
צאלח צדוק סאדרה בת אברהם	30338	72	חלק
צדוק פנינה בתיה בר-נחום (הידועה בהבעלים כנוסח)	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
צדיק דוד	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
קבלקה שמואל חיים	30337	19	חלק
קהתי משה	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
קוסטינסקי משה בן יצחק	30337	19	חלק
קוריאל אברהם	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	
קורן צבי	30337	19	חלק
קליין חנה	30338	74, 76, 78, 82	חלק
קליין רוזי	30337	15, 16, 17	חלק
קלק (קלק) שמואל	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
קסטי דוברושה	30337	15	חלק
	30338	64, 65	חלק
קנדי שמריה	30338	105	חלק
קסטל אלגרה שמחה	30337	19	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
ראובינוף גבריאל	30337	19	חלק
ראובינוף יהושע	30337	19	חלק
ראובינוף משה	30337	19	חלק
רזאן פנינה	30337	19	חלק
רביזאן אליעזר	30337	9, 18	חלק
רביזאן אפרים (הידוע גם בהבעלים פואד)	30337	9, 18	חלק
רביזאן בורני שאול	30337	9, 18	חלק
רביזאן מוריס	30337	9, 18	חלק
רביזאן עזרא (הידוע גם בהבעלים הנרי)	30337	9, 18	חלק
רביזאן ציון דוד	30337	9, 18	חלק
רביזאן שמחה	30337	9, 18	חלק
בת עזרא טוב (טרס)			
רביזאן ששון	30337	9, 18	חלק
רוזנטל יששכר דב בר	30338	7, 11, 29, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
רוטרוביץ הרמן צבי	30337	15, 16, 17	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
רחמים מרים	30338	64	חלק
ריינשטיין צפורה	30337	19	חלק
רפאלי שמעון	30338	14	חלק
ש. כהן דניאל	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
ש. כהן יעקב	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
שולביץ יעקב יצחק	30337	15, 16, 17, 19	חלק
	30338	18, 20, 64, 65, 66, 88	חלק
שטורך יוסף	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
שטורך ישעיה	30338	74, 76, 78, 82	חלק
שטורך לאה	30338	7, 11, 12, 29, 72, 80	חלק
שטורך ליביש	30337	19	חלק
שטורך רחל	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
שטרנבך מיכאל	30338	7, 11, 12, 29, 72, 74, 76, 78, 80, 82	חלק
שלם לאה	30337	19	חלק
שלום מזיב	30338	25	חלק
שלום סאלם משה מוריס	30338	12	חלק
שליפר אברהם בן אליהו	30337	19	חלק
שמידת שרה	30337	19	חלק
שפירא הכהן אליעזר	30337	19	חלק
שרשבסקי שושנה	30337	19	חלק
ששון שרה	30337	19	חלק

מאחר: והנכם רשומים בפנקסי המקרקעין כבעלי זכות בעלות במקרקעין הכלולים בתחומי תכנית מתאר מקומית לירושלים מספר במ/2005/6ב' הכוללת הוראות בדבר איחוד וחלוקה של מגרשים (להלן: התכנית).

ומאחר: והתכנית אושרה להפקדה על ידי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז ירושלים.

ומאחר: ומענכם אינו ידוע ו/או לא ניתן להודיע לכם במכתב רשום על הוראות האיחוד והחלוקה הכלולות בתכנית ולאפשר לכם להודיע אם הנכם מסכימים או אם אינכם מסכימים לאישור התכנית בכל הנוגע למקרקעין שהנכם רשומים בפנקסי המקרקעין כבעלי זכויות הבעלות בהם.

לכן: נמסרת לכל אחד מכם הודעה על הגשת התכנית בדרך זו.

על כל אחד מכם, אם רצונו בכך, להודיע במכתב בדואר רשום המופנה לועדה לבניה למגורים ולתעשיה במחוז ירושלים (שמענה: בנין גיורלי רחוב שלומציון המלכה 1 ירושלים) תוך 30 יום מיום פרסום הודעה זו, האם הוא מסכים או האם אינו מסכים להוראות האיחוד והחלוקה שבתכנית, הנוגעות למקרקעין אשר לו זכויות בעלות בהם.

העתק ההודעה הנ"ל יש לשלוח, בתוך המועד הנ"ל, גם לועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים (שמענה: כיכר ספרא 1, ירושלים).

כל מי מבעלי זכות הבעלות במקרקעין שבתחום התכנית שלא יודיע את עמדתו לענין הוראות האיחוד והחלוקה שבתכנית, תוך המועד הנזכר לעיל, ייחשב כמי שלא הסכים להוראות אלה.

הודעה זו מוצאת בזיקה לתקנות בתי עריים (מחוז ירושלים) (תכנית לחלוקה חדשה או לאיחוד מגרשים), תשי"ט - 1958 ובהתאמה לסעיף 5 לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן - 1990.

אליהו שוויסה,
יו"ר הועדה
לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז ירושלים

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יומן

עימות גרעיני דיפלומטי

עם סיכול נסיון הברחת הפלוטוניום הרביעי במערב גרמניה הבריז ראש הבולשת הפדראלית בוואשינגטון שהברחת נשק גרעיני וחומרים לייצורו היא כעת האיום ארוך־הטווח החמור ביותר על ביטחון ארה"ב. מובן שלא רק ארה"ב רואה עצמה מאוימת ע"י ההברחות, אולם הפרשה עלולה כעת להתפתח לעימות פוליטי בין ארה"ב לבין רוסיה.

משרד החוץ האמריקאי צירף את קולו אל קריאת הקאנצלר קוהל, ודרש מהשלטונות הרוסים לנקוט בצעדים דחופים לבלימת הגניבות וההברחות. אולם מוסקווה מדגישה שאין שום הוכחה לכך שמקור החומרים שנתפסו הוא אכן ברוסיה: טענה זו מעוררת במערב חשש שהבעיה עשויה ליהפך למחלוקת דיפלומטית בין שתי המעצמות. במוסקווה כבר נשמעו טענות שוואשינגטון יוצרת בהלה מוגזמת כדי להשיג פיקוח מערבי הדוק יותר על המתקנים הגרעיניים הרוסיים.

גניבת חומר רדיואקטיווי מתאים היא השלב הראשון בסכנה להפצת נשק חדשה. השלב השני – שאולי מתבצע במקביל – הוא העסקת מדענים רוסים ע"י מדינות המבקשות לקצר את הדרך למעמד של מעצמה גרעינית, כגון איראן, עיראק או לוב. השלב השלישי הוא גניבת נשק גרעיני מוכן מתוך המאגרים הסובייטיים לשעבר. הסכנה הצפון קוריאנית, שגרמת למשבר עולמי, היא שולית בהשוואה לסכנה שנשק ממאגרים אלה יגיע לידי ארגוני טרור.

מומחים במערב טוענים, כי "טביעת האצבעות" הגרעינית של הפלוטוניום שנתפס מוכיחה שמקורו במתקנים רוסיים. מכיוון שמתקנים אלה נתונים לפיקוח צבאי, נוצר חשש שהפיקוח עליהם התערער. בוואשינגטון מדגישים שסתימת "דליפת" הפלוטוניום הרוסי צריכה להיעשות בדרגים הצבאיים. לכן חייבים נשיא רוסיה, בוריס ילצין, ושר ההגנה, פאבל גראצ'ב, לפעול ביד חזקה ובמהירות, גם אם הדבר יעורר עליהם את רוגזם של אינטרסנטים בקרב אנשי הצבא.

אליהו סלפטר

תצלום: איי־פי

פליטה האיטית, אסמה קימפאם, מחזיקה בזרועותיה את בתה בת 16 החודשים, לאחר שספינה של משמר החופים האמריקאי החזירה אותן שלשום לפורט־או־פרינס, האיטי. השתיים היו חלק מקבוצה של כ־400 פליטים האיטים שביקשו לחזור למולדתם ממחנה פליטים בבסיס צבאי אמריקאי בקובה, לאחר שהבינו שלא יצליחו להגיע לארה"ב. נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, סגר בחודש שעבר את גבולות ארה"ב בפני זרם גואה של פליטים האיטים על ידי העברתם למחנות פליטים במדינות שלישיות

חדשות חוץ

הכוח הצרפתי ברואנדה החל להעביר את ה"אזורים המוגנים" לידי האו"ם

פאריס (רויטר). צרפת ניפצה אתמול את תקוות ממשלת ארה"ב כי תדחה את הסגת כוחותיה מרואנדה, כאשר החלה להעביר חלקים מ"האזור המוגן" שהקימה לידי חיילי כוחות השלום של האו"ם.

ממשלת ארה"ב הביעה בימים האחרונים את התקווה שצרפת תשאיר את חייליה ברואנדה מעבר לתאריך המיועד – 22 באוגוסט – בשל החשש שנסיגת הכוחות תגרום לבריחה מחודשת של המוני פליטים מהמדינה.

אולם דובר משרד החוץ הצרפתי, רישאר דוק, אמר כי "ראש הממשלה, אדוארד באלאדור, הביע את עמדתו בבהירות רבה: צרפת תסוג בתאריך המתוכנן".

אתמול העבירו הכוחות הצרפתיים לידי יחידה של שומרי שלום של האו"ם מגאנה שליש מה"שטח המוגן" שהקימו בדרום מערב רואנדה.

צרפת הקימה את האזורים המוגנים לפני כחודשיים, כדי להגן על הפליטים ממעשי הטבח האתניים.

קיגאלי (רויטר). חברים במיליציית אינטראהאמווה, שנטלו חלק במעשי הטבח ההמוניים בבני שבט הטוטסי, זורעים בהלה בקרב אלפי בני שבט ההוטו הנמצאים ב"אזורים המוגנים" ברואנדה כדי לגרום להם לברוח לזאיר.

עובדי סיוע ופקידי או"ם מסרו כי חברי המיליציה מפיצים במודעות שמועות, שלפיהן "החזית הפטריוטית של רואנדה", שניצחה במלחמת האזרחים, תהרוג את הפליטים שישובו לבתיהם בנקמה על הטבח בכחצי מיליון בני שבט טוטסי בזמן המלחמה.

דוברת מבצע הסיוע של האו"ם ברואנדה, סיבילה וילקס, אמרה לכתבים כי כ־4,500 פליטים במחנה גאובה שליד קיבויה ברואנדה דיווחו כי חברי המיליציות לוחצים עליהם לעזוב את רואנדה.

לדברי וילקס, "הפליטים אינם רוצים לעזוב. הם רוצים לשוב לבתיהם".

יפאן תשלח חיילים לאפריקה

טוקיו (איי־פי). תוך שינוי מרחיק לכת במדיניותה, הסכימה אתמול המפלגה הסוציאליסטית השלטת ביפאן לשלוח חיילים יפאנים לאפריקה כדי לסייע לפליטים הרואנדים.

בעבר התנגדה מפלגתו הסוציאליסטית של ראש הממשלה, טומיאיצ'י מוראיאמה, בתקיפות לשלוח חיילים יפאנים למשימות בחו"ל, בטענה שצעד כזה מנוגד לחוקה של יפאן, המטילה מגבלות חמורות על שימוש בכוח צבאי.

אולם אתמול נפגשו נציגים של המפלגה הסוציאליסטית עם נציגים של המפלגה הליבראל־דמוקרטית, שותפתם לקואליציה, והגיעו להסכם שלפיו יישלחו חיילים יפאנים לאפריקה כדי לסייע במתן טיפול רפואי ושירותים הומניטאריים לפליטים הרואנדים.

מפגינים בניגריה השליכו פצצות והעלו באש אחוזות השייכות לשר העבודה

לאגוס, ניגריה (איי־פי). עדי ראייה מסרו אתמול כי מפגינים השליכו פצצות על שני בתים השייכים לשר העבודה, אות להסלמה במאבקה של ניגריה לדמוקרטיה. שרים בממשלת ניגריה ודיפלומטים בריטים הגבירו את אמצעי האבטחה סביבם, ושוטרים נוספים סיירו ברחובות העיר.

שלשום בלילה הצטרפו אזרחים נזעמים למצעד מחאה של סטודנטים בעיר בנין, בדרום המדינה. עדי ראייה מסרו כי המפגינים השליכו שתי פצצות גז על שתי אחוזות השייכות לשר העבודה, סמואל אוגבמודיה, וצפו בהן נשרפות עד תום.

התקפה אירעה לאחר שמנהיגי איגוד מקצועי אמרו כי הם בוחנים מחדש את החלטתם להשעות שביתה כללית בדרישה לדמוקרטיה. ביום ששי נפגע ביתו של שר התחבורה, אבבעור באסופה, בלאגוס, בפיצוץ רימון שגרם להתרסקות שמשות.

עיתוני ניגריה פירסמו אתמול הודעה של קבוצה המכנה עצמה המועצה לצדק עממי, שנטלה על עצמה את האחריות לפיגוע.

המשלחת הדיפלומטית של בריטניה, שניגריה היתה בעבר קולוניה שלה, חיזקה אתמול את השמירה על אנשיה לאחר שהעיתון הממשלתי "דיילי טיימס" דיווח על איום חטיפה נגד נציג בית המלוכה הבריטי, הרולד מאספילד.

מלך לסוטו פיזר את הממשלה; ארבעה נהרגו בהפגנות מחאה

מאסרו (רויטר). פקידים בכירים מסרו אתמול, כי ארבעה אנשים נהרגו ולפחות שמונה נפצעו קשה, כאשר חיילים וכוחות משטרה כלשהם פתחו באש על מפגינים מחוץ לארמון המלך בעיר הבירה, מאסרו. המפגינים מחו על החלטתו של המלך, לטסי השלישי, לפזר את הממשלה ואת הפרלמנט.

יותר מ־2,000 מפגינים צעדו לעבר ארמון המלך, לאחר שבשידור טלוויזיה בבוקר הודיע המלך ל־1.6 מיליון תושבי ממלכתו, כי הוא מפטר את הממשלה בראשות נטסו מוקהלה, שכיהנה בתפקידה 16 חודשים.

נמסר כי אתמול בבוקר נועד ראש הממשלה במעונו עם חברי הממשלה, ופקידי ממשלה בכירים עבדו במשרדיהם כרגיל.

המלך בן ה־34, שהחליף את אביו מושושו השני ב־1990, הודיע בשידור בשעה 5 בבוקר, שעון מקומי, כי הוא משעה גם חלקים מהחוקה, תורה על קיום בחירות חדשות, בטענה שהתושבים אינם מרוצים מהממשלה. הוא הודיע על הקמת מועצה מחוזית, שאמורה לייצג את כל תושבי המדינה, ושתנהל את המדינה במקום ממשלתו של מוקהלה.

מפלגתו של מוקהלה זכתה ברוב סוחף בבחירות שהתקיימו במארס 1993, והיו הבחירות הרב מפלגתיות הראשונות שהתקיימו במדינה דרום אפריקאית זו במשך יותר מ־20 שנה.

"היריות החלו לאחר שכלי רכב צבאי נסע לעבר ההמון, והמפגינים השליכו עליו אבנים. האנשים שהיו בתוך כלי הרכב הצבאי החלו לירות, והשוטרים והחיילים השומרים על הארמון הצטרפו אליהם וירו לעבר המפגינים", סיפר אחד מעדי הראייה. "האנשים התפזרו לכל עבר, והפצועים נישאו למכוניות המשטרה תלקחו לבית החולים".

לסוטו, שגודלה כגודל בלגיה, סבלה השנה משביתת שוטרים וממרד חיילים, שבו נהרג סגן ראש הממשלה.

אביו של המלך לטסי השלישי, מושושה השני, הודח ויצא לגלות בבריטניה ב־1990, לאחר שהתגלעו חילוקי דעות בינו לבין הממשלה לגבי דרך ניהול המדינה. ממשלתו של מוקהלה סובלת כעת מאי אהדה בקרב העם, בייחוד בשל דרך הדחתו של המלך מושושה.

לפי הדיווחים תומך לטסי בהשבת אביו לתפקיד מונארך קונסטיטוציוני, כשסמכות השלטון האמיתית תהיה בידי ממשלה נבחרת.

שלושה שבועות לפני פתיחת הוועידה לענייני אוכלוסיה בקהיר

דו"ח של האו"ם: יש לאפשר לנשים לקבוע את גודל משפחותיהן

לונדון (איי־פי). בדו"ח שפורסם אתמול, שצופים כי יעורר התנגדות עזה מצד הכנסייה הקתולית, קובעת קרן האוכלוסיה של האו"ם כי יש להביא לכך שאמצעים לפיקוח על הילודה יהיו זמינים יותר, כדי לאפשר לנשים לבחור את גודל משפחותיהן.

בדו"ח שפרסמה קרן האוכלוסיה של האו"ם נאמר כי שיפור מעמד האשה באמצעות השכלה ושירותי בריאות מפותחים, הוא המפתח להאטת פיצוץ האוכלוסין.

"במצב הקיים היום, נשים אינן זוכות להערכה על רוב הדברים שהן עושות, למעט הבאת ילדים לעולם, רצף בנים", אמרה במסיבת עיתונאים מנכ"ל הקרן, ד"ר נאפיס סאדיק.

"לו הקדשנו תשומת לב רבה יותר לשיפור מעמד האשה לפני 30 שנה, לא היינו נאלצים להתמודד היום במאבק כה קשה", הוסיפה סאדיק.

הדו"ח השנתי פורסם פחות משלושה שבועות לפני ועידת האו"ם לענייני אוכלוסיה, שתיפתח בקהיר ב־5 בספטמבר. צופים שהוועידה תנסח תוכנית לשליטה על אוכלוסיית העולם.

התוכנית כבר עוררה את זעם הוותיקאן. האפיפיור, יוחנן פאולוס השני, פתח במאבק חריף נגד הוועידה בטענה שהיא תביא לעלייה במספר ההפלות ותאיים על מבנה המשפחה המסורתית.

מוסלמים רבים מתחו אף הם ביקורת על הוועידה, בטענה שהיא קוראת תיגר על אמונותיהם, משום שבכוונתה לעודד ביצוע הפלות וקיום יחסי מין מחוץ למסגרת הנישואין.

ד"ר סאדיק, שתהיה מזכ"ל ועידת האו"ם בקהיר, מסרה אתמול כי 180 המדינות המשתתפות בוועידה כבר הסכימו על קרוב ל־90% מפרטי התוכנית שתפורסם בסיומה. אולם לדבריה, הוותיקאן ומדינות אחרות לא יצטרפו ככל הנראה לקונסנסוס על המסמך הסופי.

בדו"ח נטען כי 60 אלף נשים מתות מדי שנה, עקב ביצוע "הפלות בלתי בטוחות". "אמצעי מניעה באותם עדיפים בכל מקרה על הסיכונים הכרוכים בהריון לא רצוי ובהפלה בלתי בטוחה", קובע הדו"ח, שטוען כי כ־120 מיליון נשים רוצות לתכנן את משפחותיהן אך אינן יכולות להשיג אמצעי מניעה מודרניים. "יש לתת להן את הזכות לדעת שהן אינן חייבות לסכן את חייהן בגלל הריון בלתי רצוי".

אוכלוסיית העולם הגיעה השנה ל־5.66 מיליארד בני אדם, והיא צפויה לעלות ל־6 מיליארד בני אדם עד ל־1998, ל־8.5 מיליארד עד ל־2025 ול־10 מיליארד בני אדם עד לשנת 2050, בהנחה שתימשך הירידה הנוכחית בפוריות בעולם.

ד"ר סאדיק אמרה כי בשנת 2020 בערך תתפוס הודו את מקומה של סין כמדינה בעלת מספר התושבים הגדול בעולם.

יותר מ־25% מהסיוע לאוכלוסיה במדינות מתפתחות מתועל דרך קרן האוכלוסיה של האו"ם, המבצעת תוכניות לפיקוח על האוכלוסיה ביותר מ־130 מדינות וטריטוריות.

קשר בראל

52,200 לקוחות בנק הפועלים מקבלים בימים אלה מענק בסך 10,000,000 ש"ח

Bonus

בונוס למגדילים פעילות בבנק הפועלים

מענק הבונוס בסכום של 50 עד 2,160 ש"ח לחשבון, מועבר בתחילת אוגוסט לחשבונותיהם של 52,200 מלקוחותינו.

גם אתה יכול לקבל מענק Bonus

בנק הפועלים יעניק יחידת בונוס על כל גידול ריאלי בפעילותך בחשבון בחצי השנה השניה של שנת 1994 לעומת המחצית הראשונה:

גידול של 50 ש"ח בעמלות

גידול של 10,000 ש"ח באפיקי חיסכון והשקעה

גידול של 10,000 ש"ח באשראי (ללא יתרות חריגה ויתרות פיגורים)

סכום הבונוס שתקבל יקבע לפי מספר יחידות הבונוס שיצטברו לזכותך בחשבונך

בוא להגדיל עכשיו את הפעילות הבנקאית שלך כדי ליהנות מהבונוס החצי שנתי הבא!

חלוקת הבונוס בפיקוח רואה חשבון. הבנק רשאי לשנות את התוכנית בכל עת. פרטים מלאים בסניפים.

בנק הפועלים

פועלים טוב יותר בשבילך

שאלות ... דרות ... מכבי?

זה הזמן לשאול...

קו פתוח ליו"ר הסתדרות עובדים מכבי-דן זלינגר

היום, יום ה', י"א באלול תשנ"ד

18.9.94 בין השעות 17:00-19:00

טל: 03-5143503/4

הסתדרות עובדים מכבי

MACCABI TRADE UNION

קרן מכבי

הארץ
כלכלה
יום חמישי 18.8.94
העורך נחמיה שטרסלר

הצעה באוצר: להרחיב המדרגה התחתונה של מס רכישה על דירות

מאת ג'ודי מלץ

ראשי האוצר יגישו לקראת סוף השנה לאישור הממשלה הצעה להרחיב את מדרגות מס הרכישה לדירות מגורים, במטרה להפחית את תשלומי המס. זאת, בהתאם לסיכום שהושג שלשום עם ראש הממשלה, יצחק רבין, שלפיו ית־מוך רבין בהטלת מס על הבורסה בתנאי שהכסף ינוצל להפחתת מסים המשפיעים על האינפלציה, ובמיוחד על מחירי הדיור.

לאחר העדכון האחרון של מדר־גות המס (שבוצע ביולי 94'), על דירה שמחירה עד 173,180 שקל (כ-58 אלף ד') מוטל מס רכישה בשיעור של 0.5%: על החלק שמ־173,181 שקל ועד 429,150 שקל (כ-143 אלף ד') מוטל מס רכישה בשיעור של 3.5%: על החלק שמ־429,151 שקל ויותר מוטל מס בשיעור של 4.5%.

במסגרת הצעה המתגבשת, תורחב מדרגת המס התחתונה של 0.5%, כך ששיעור מס זה יוטל גם על דירות יקרות יותר. באוצר טרם הוחלט בכמה תועלה התקרה, אבל הכוונה היא להעלותה בשיעור משמעותי.

באוצר מציינים כי בעקבות התייקרויות הדירות בשנים האחרונות, כמעט לא נשארו דירות מתחת לשווי של 429,151 שקל, ולפיכך מדרגות המס הקיימות הן גבוהות אפקטיביות. על דירה בשווי של 150 אלף ד' (450 אלף שקל) מוטל היום מס בסכום של 10,761 שקל. אם על דירה בשווי הזה יוטל מס של 0.5% בלבד, תשלום המס יסתכם ב-2,250 שקל.

שוחט. הסכים לתנאי רבין

השינוי במדרגות יביא איפוא לחיסכון 8,511 שקל.

ההצעה להורדת מס הרכישה גובשה כבר לפני חודשים מספר במינהל הכנסות המדינה, עוד לפ־ני שנרקמה ההצעה להטיל מס על הבורסה. הטלת מס בשיעור של 10% על רווחי הון בבורסה תכניס לקופת המדינה 500 מיליון ש'. בהתאם לסיכום עם רבין, כל הס־כום יועד להפחתת מסים.

רבין ביקש להתמקד במסים המשפיעים על האינפלציה באופן ישיר, ולכן התנגד להפחתה נוס־פת במס הכנסה, בטענה שהדבר יביא להגברת כוח הקנייה של הציבור, דבר העלול ליצור לחצים אינפלציוניים.

רבין גם התנגד להפחתת מסים על מוצרים בני־קיימא, בטענה שהדבר עשוי ליצור ביקושים במשק.

במסגרת הדיונים על תקציב 95' יגישו ראשי האוצר לאישור הממשלה שורה של צעדים להפח־תת מסים שיבוצעו במקביל להט־לת המס על הבורסה.

ככל הנראה יופחתו גם מסי קנייה על תשומות ומוצרי ביניים.

במקום פנסיה תקציבית תעניק ההסתדרות ל"נבחריה" תנאי פרישה משופרים

מאת חיים ביאור

הוועדה המרכזת של ההסתד־רות תדון באחת מישיבותיה הקרו־בות בביטול הסדר הפנסיה התקציבית לעובדים המוגדרים כ"נבחרים".

ההצעה הוכנה על-ידי הוועדה לזכויות נבחרים, בראשות יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון ובהש־תתפות יו"ר האגף למינהל, משא־בי אנוש והדרכה, מאיר גת, וחברת הנהגת ההסתדרות, עדינה מרקס.

כעובדים "נבחרים" נחשבים כ-200 איש, המכהנים בהנהגת ההס־תדרות, מזכירים של איגודים מק־צועיים ושל עשרות מועצות פועלים, מזכירות סניפי נעמ"ת ברחבי הארץ וראשי אגפים בנעמ"ת.

הוועדה לזכויות "נבחרים" החל־יטה להוציא את חברי הנהלת רשות השיפוט ההסתדרותית והנהלת משרד מבקר ההסתדרות מההגדרה של "נבחרים".

ויתור מרצון

בכירים בהסתדרות מסרו את־מול כי מבחינה משפטית לא ניתן לבטל חד־צדדית הסכמים קיימים של פנסיה תקציבית לנבחרים. "לכל היותר, ניתן לצפות כי אלה שכבר נהנים מההסדר ייעתרו לקרי־את ראשי ההסתדרות לוותר מר־צונם על חלק מהסכום", אמרו. לפיכך, ההחלטה על ביטול ההסד־תחול על "נבחרים" שיפרשו מה־הסתדרות מעתה ואילך.

"מי שמסיים את תקופת כהונ־תו כנבחר, צריך ללכת. איש לא חייב לו מאומה", אמר אתמול בתגובה מאיר גת.

עם זאת, במקביל לביטול הסדר הפנסיה התקציבית ל"נבחרים" שיפרשו בעתיד, ממליצה הוועדה לשפר את תנאי הפנסיה הנוכחיים של קבוצה זו.

מעין ביטוח מנהלים

בנוסף למסלול הפנסיה הרגיל, שבו מפריש המעסיק לקרן הפנ־סיה 12% מהשכר והעובד 5% ובסך הכל 17%, יגובש מסלול פנסיוני נוסף לנבחרים, שיהיה כעין ביטוח מנהלים.

במסלול זה תפריש ההסתדרות אחוז אחד נוסף לקופת גמל, לז־כות כל אחד מ"הנבחרים".

13% במקום 12%

בסך הכל תפריש, איפוא, ההס־תדרות לזכות "הנבחרים" 13% מהשכר, לעומת 12% שהיא מפרי־שה עבור עובד "רגיל".

רמון יוצא היום לחו"ל לתשעה ימים. את מקומו ימלא יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, ח"כ עמיר פרץ.

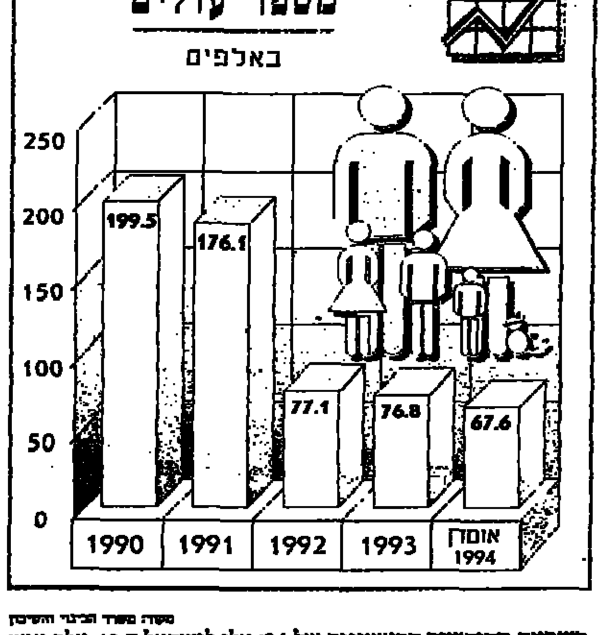

בשבעת החודשים הראשונים של 94' עלו לישראל 40.7 אלף איש – 2% פחות מהתקופה המקבילה ב-93', שבה הסתכמה העלייה ב-41.5 אלף איש. האומדן ל-94' הוא 67.6 אלף.

יומן

החלטה אמיצה

מודעי. לא על מניות

נכון שראש הממשלה, יצחק רבין, ושר האוצר, אברהם שו־חט, לא אמרו את כל האמת. שוחט התחייב ביוני 93' כי בשנתיים הקרובות לא יוטל מס על הבורסה. בינואר 95', בטרם ימלאו שנתיים להכרזה זו, יוטל המס. רבין הרחיק לכת ואמר כי כל עוד הוא מכהן כר־אש הממשלה, לא יוטל מס על הבורסה. לא ידוע לנו על כוו־נת רבין להתפטר לפני ינואר.

בכל זאת אפשר לסלוח להם. ההחלטה להטיל מס על הבורסה היא ההחלטה הכלכ־לית האמיצה ביותר שקיבלה ממשלת רבין. הרי לא ייתכן שמדינה השואפת לצדק חברתי תטיל מס גבוה, בשיעור של עד 50%, על הכנסות לא גבוהות מעבודה, אך תעניק פטור מלא ממס על הכנסות מהון.

ההצעה להטיל מס על הבורסה מתגלגלת כבר שנים במשרד האוצר, כל פעם בגירסה שונה. ב-10 ביוני 64' הטיל פנחס ספיר מס על הבורסה, שהחזיק מעמד שנה אחת עד שבוטל. יורם ארידור הטיל ב-82' מס מחזור על הבורסה בשיעור של 2%, שבוטל ב-84'.

גם בתוכנית הכלכלית של ספטמבר 90', כאשר ביקש שר האוצר דאז, יצחק מודעי, להטיל מס על חסכונות הציבור, היה מדובר על מס על הריבית. הוא לא העז לגעת במניות ובבורסה.

כאשר כתבנו, פעם אחר פעם, ידיעות לפיהן האוצר מתכנן להטיל מס על הבורסה, זכינו לקיתונות של ביקורת ואף לאיומים מצד קהל הקוראים, שטען שאנו מדווחים מהרהורי ליבנו וגורמים נזק למשקיעים בבורסה, עקב הירידות שגורמות ידיעות אלה. היום כל אותם מבקרים חייבים לנו התנצלות.

בכל הדיונים שהתנהלו באוצר בשנה האחרונה על רפורמה במערכת המסוי, היה ברור כי לא ניתן להפעיל מהלך רציני מבלי להטיל מס על שוק ההון, שכן רפורמה משמעה ביטול פטורים המעניקים העדפות לסקטור אחד על פני סקטורים אחרים. היה גם ברור שבגלל בעיות תקציביות לא ניתן יהיה להפחית את שיעורי המס בישראל, מבלי להרחיב את בסיס המס. עובדה היא שה"מיני־רפורמה" במסוי על יחידים, שהופעלה לפני שנה, לא השיגה את יעדה העיקרי: למרות שמדרגות המס הורחבו, תוך כדי הפחתת שיעורי המס, עלה נטל המס בשנה האחרונה.

מבחינת שר האוצר, עיתוי ההודעה על הטלת מס על הבורסה היה מתאים מאוד. מסתבר ששוחט תמך עקרונית במסוי שוק ההון כבר לפני שנה, אך לא רצה שפקידי האוצר יכתיבו לו את המהלך באמצעות הדלפות לתקשורת.

עם זאת, היה ברור לו שבעוד שנה, לקראת הבחירות לכנסת, יהיה הרבה יותר קשה לשכנע את רבין להסכים לכך. שוחט הבין שהכרזה כיום תזיק פחות לבורסה, מאשר לפני שנה, כאשר מחירי המניות היו בשחקים.

מה שנשאר לעשות הוא הפחתה אמיתית של נטל המס על הציבור לקראת 96'. הפחתה כזו תועיל לרבין ולשוחט, יותר מאשר הנזק מהפגיעה באמינות.

ג'ודי מלץ

איפכא מסתברא / שמואל גולדמן

המס האמיתי: 40 אחוז

ראשי האוצר ובנק ישראל טוענו כי להטלת מס בשיעור של 10% על רווחי הון מניירות ערך לא תהיה השפעה מהותית על כדאיות הפעילות בשוק ההון. הם נימקו את דעתם בכך שמדובר בשיעור מיסוי נמוך. שר האוצר אפילו הביא דוגמה מספרית, שלפיה מי שירוויח ריאלית 20 שקל על השקעה של 100 שקל ישלם מס של 2 שקלים בלבד.

הצגה זו של הטלת המס על רווחי הון והמסקנה כאילו לא תהיה לה השפעה על רווחיות ההשקעות בניירות ערך אינה משקפת את המציאות של משקיעים בניירות ערך. אי אפשר להתייחס למקרה בודד של השקעה ולטעון שהמס המוטל על הרווח הוא "נמוך". הפעילות של משקיעים לאורך זמן מורכבת ממספר רב של פעולות השקעה. מקצתן מסתיימות ברווח ומקצ־תן מסתיימות בהפסד.

מה שקובע לגבי המשקיעים לאורך זמן הוא שיעור הרווח שנצבר על מספר פעולות השקעה ולא רק על פעולת השקעה בודדת. לפי שיטת המיסוי המוצעת, בה אי אפשר יהיה לקזז הפסדים מרווחים, המיסוי האפקטיווי על רווחי הון יהיה גבוה מ-10%. סביר שהוא יהיה 30%–50% מהרווחים.

ודוגמה פשוטה תבהיר זאת: נניח שאדם מבצע לאורך זמן 10 השקעות בניירות ערך. בכל אחת מהן הוא משקיע סכום זהה: למשל 100 שקל. נניח שב-6 מההשקעות האלה הוא מרוויח 10 שקלים בכל השקעה, וב-4 מהן הוא מפסיד 10 שקלים בכל השקעה. כלומר, לאורך זמן, על השקעה של 100 שקל הוא מרוויח 20 שקל. זהו שיעור רווחיות עצום.

בשיטת אפס מיסוי שקיימת כעת, יהיה לו רווח של 20 שקל. לעומת זאת בשיטה שמציעה הממשלה, הוא ישלם מס של 6 שקלים מתוך רווח נטו של 20 שקל, בגלל שעל רווחים של 60 שקל הוא ישלם מס "נמוך" של 6 שקלים. את ההפסדים הוא לא יוכל לקזז מהרווחים, ולמעשה שיעור המס שלו יהיה 30%!

השוק לא יתרשם מהצהרות על מס נמוך

אם בדוגמה לעיל שיעור ההצלחה שלו בהשקעות לאורך זמן לא יהיה 6 ל-4, אלא רק 4.5 ל-5.5, שיעור המיסוי יהיה 55%! כל מי שפעיל לאורך זמן בשוק ההון יודע שהסיכוי להשיג שיעורי הצלחה גבוהים יותר לאורך זמן הם אפסיים. לכן שיעור המיסוי האפקטיווי על רווחי הון יהיה גבוה מאוד. לפיכך אין להתפלא אם שוק ההון יגיב בהתאם ולא יתרשם מהצהרות ראשי האוצר ובנק ישראל כאילו מדובר במס "נמוך".

מי שירגיש מידית בשיעורי המיסוי האלה הם המשקיעים שמבצעים מספר גדול של פעולות בתקופה קצרה. יתברר להם שהוסרה האפשרות לקזז הפסדים מרווחים מקטין מאוד את הרווח נטו שלהם. זה יקטין את הכדאיות שלהם לפעול בשוק ההון ועקב זה תיפגע הנזילות של שוק ההון.

גם קרנות נאמנות ירגישו בכך. הן משקיעות במספר גדול מאוד של מניות. סביר להניח שלא כל השקעותיהן מסתיימות ברווחים. בחלק מההשקעות הן מפסידות, בעיקר כששוק המניות אינו נמצא בעליית מחירים כללית, כאשר "כל מספר זוכה". כלומר, שיטת המיסוי המוצעת מהווה למעשה מיסוי בשיעור גבוה של רווחי הון של קרנות נאמנות, אשר נאלצות להשקיע במספר רב של מניות.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה

מבזק

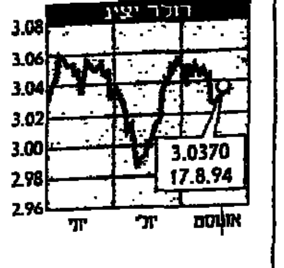

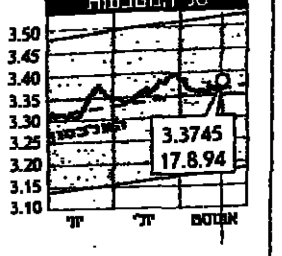

קיסר: נהגה נזיפות מסוסים מחבר המדינות ברמת בטי־חות נאותה (עמוד ג4)

חריש: להרחיב את האשר־אי ליצוא לחבר המדינות ומזרח אירופה (עמוד ג4)

"אמיתי": בן יאיר יעץ לשהל לגבי מינוי פלד למנכ"ל חב' חשמל (עמוד ג4)

חברות הביטוח חוששות מהרעה בתוצאותיהן עקב מי־סי הבורסה (עמוד ג2)

רשת הוואהר ג'ונסון האמ־ריקאית תפתח השנה מלון באזור הקיבוצים (עמוד ג2)

הקונצרן הרוסי הרמס מציע להקים בישראל בית זיקוק לנפט (עמוד ג2)

משרד החקלאות אישר יבוא 500 טונות בשר כבש לחגים (עמוד ג2)

20 חברות השקעה ומשק־עים תובעים מאראקום 6.5 מ' ד' (עמוד ג3)

אסם עומדת לרכוש ממילר־את את מפעל מילי ב-9 מי־ליון דולר (עמוד ג3)

מרחב מתקשה לגייס כמי־ליארד דולר להקמת בתי הזיקוק במצרים (עמוד ג12)

כלל ישתלב בבעלות על קב' מאיר עזרא תמורת 13% ממניות סנפרוסט (עמוד ג12)

תעריפי החשמל עלו ב-4.2% (עמוד ג12)

250 עובדים יפרשו מרפא"ל עד לסוף השנה (עמוד ג12)

בעולם

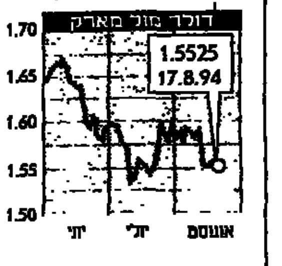

הדולר נחלש אתמול מעט מול המארק והין. (עמוד ג14) שערי המטבעות העיקריים מול הדולר אתמול בניו יורק: מארק – 1.5525, 0.55%+ ין – 100.19, 0.39%+ לישט"ש – 1.542, 0.16%+

מדורים

ביטוח. מנכ"ל כלל-ביטוח: אנו חברה של סוכנים ואין לנו עניין בשיווק ישיר (עמוד ג11)

כח אדם. פרשיות אהבה במקום העבודה (עמוד ג11)

שוק ההון. המניות הישראליות בוול סטריט נסחרו אתמול בעליות שערים (עמוד ג5)

בית המשפט. חיוב מחודש של דו"ח הנזיל חובות הדירקטורים לשעבר של בנק צפון אמריקה ב-150 מיליון שקל. (עמוד ג3)

תנובה נגד טורבוביץ

תנובה, ענק המזון הישראלי, החולשת בין השאר על 73%–65% מתפוקת משחטות הפטמים, רצתה לחזק את אחיזתה בענף ולרכוש גם את משחטת עוף הנגב. הממונה על ההגבלים העסקיים אמר לא

מאת אבי שוברט

דו"ח סוארי שפורסם בתחילת השבוע כלל מסקנה מהפכנית: העברת מחצית מהבעלות על תאגיד תנובה לידי הממשלה והבנקים – כחלק מהסדר חובות הקיבוצים. אלא שהבעלות על תנובה היא אחת הפרשיות המורכבות של משק הישראלי.

מדובר באגודה שיתופית המחזיקה בשורה של חברות בנות, נכסים ופעילויות מהגדולות במשק. תנובה היא למעשה הגורם הגדול ביותר בארץ בתחום המזון – ובכל זאת קשה להצביע מי, בעצם, שולט בה.

הקיבוצים והמושבים שהם כביכול הבעלים, נזקקים לתנובה אך היא כמעט שלא נזקקת להם. אין להם סמכות ניהול או בעלות של ממש וכל ניהול התאגיד ופעולותיו מרוכזים בידיו של איש אחד, יצחק לנדסמן, המשמש בתפקידו כבר עשרים שנים שבמהלכן צבר עוצמה רבה. לנדסמן בתגובה: "לא שמעתי על זה".

באחרונה יש מישהו הבולם את התרחבותה של חברת תנובה. זהו ד"ר יורם טורבוביץ, ראש היחידה להגבלים עסקיים במשרד התעשייה והמסחר. פעולת הבלימה שלו באה לידי ביטוי בהתנגדותו לרכישתה של משחטת עוף הנגב על ידי חברת תנובה.

תנובה הוקמה ב-1929 כקואופרטיב לשיווק תוצרת חקלאית טרייה של מגזר הקיבוצים, המושבים והמושבים השיתופיים. המטרה המוצהרת היתה שיווק התוצרת החקלאית בתנאים הטובים ביותר לחקלאים. בעלי המניות בתנובה הם 500 מושבים וקיבוצים, אך המניות לא מקנות לבעליהן זכות הצבעה. השליטה הרשמית בתנובה היא בידי שלושה גופים מרכזיים: מועצה בת 101 חברים, הנהלה המונה 25 חברים ומזכירות בת 6 חברים, שהם נציגי האגודות החברות בתנובה. היקף המכירות של תנובה הוערך על ידי אנשי דן אנד ברדסטריט ב-93' ב-1.3 מיליארד דולר. האגודה מעסיקה כיום כארבעת אלפים עובדים, לעומת כששת אלפים עובדים לפני עשור.

תנובה היא ענק מזון, המחבק את כל סל המזונות שלנו. תנובה שולטת על קליטת 95% מתוצרת החלב הגולמי בישראל והיא מעבדת ומשווקת יותר משני שלישים מהחלב המעובד ומוצריו. כן מחזיקה תנובה בבעלות על שתי יצרניות גלידה, סנוקרסט וטנא נוגה.

תנובה עוסקת בתחומי פטם העוף, תרנגולי ההודו ובשר בקר, כולל בשר קפוא. בעקבות מהלכי ההפרטה בתחום יבוא הבשר, הצטרפה תנובה לחברת מאיר עזרא ויחד הקימו את חברת תנובה-מאיר עזרא. חברה זו חתמה על שורה של הסכמים עם ספקי בשר והיא חולשת על כ-80% משוק הבשר הקפוא. כמו כן עוסקת תנובה גם בשיווק ביצים ודגים טריים וכן היא מחזיקה במחצית מהבעלות על רשת השיווק היפרשוק.

באחרונה ביקשה תנובה לרכוש, תמורת 4.25 מיליון דולר את הבעלות על משחטת עוף הנגב הנתונה זה ארבע שנים בהליכי כינוס נכסים.

אולם התנגדותו של טורבוביץ מנעה את השלמת המכירה.

טורבוביץ נימק את התנגדותו בחששות כבדים מפגיעה משמעותית בתחרות בענף ובאינטרס הציבור. בימים האחרונים עירערה תנובה לבית הדין להגבלים עסקיים על החלטתו של הממונה על ההגבלים העסקיים.

בסקירה מקיפה על פעילות הענף קובע טורבוביץ כי מספר המשחטות הוא קטן יחסית והוא צפוי לקטון עוד יותר. לכן לבעלי המשחטות יש יכולת להפעיל עוצמה מונופסונית כלפי המגדלים ועוצמה מונופוליסטית כלפי הקמעונאים. כדי למנוע זאת, לדעתו, דרושה תחרות כבר בשלב זה. לתנובה יכולת להשתלט על תחום השחיטה בשל מספרן המועט של המשחטות. למעשה, כבר כיום יש לתנובה מעמד מכריע בתחומי הפעילות הקשורים לענף הפטם. היא מחזיקה בבעלות מלאה או חלקית על שני מכוני רבייה: אפרת ורמית. תנובה גם קשורה בהסכמי שיווק עם מגדלים רבים והיא המשווק הגדול ביותר למשחטות. היא גם משווקת את המוצר הסופי של המשחטות.

מתוקף מעמדה של תנובה בענף היא מפרסמת באורח סדיר, מדי שבוע, את "מחיר תנובה". זהו מחיר שנקבע על ידי תנובה לאחר דיונים שעורך מנהל אגף הלול בתנובה עם הגורמים בענף. מחיר זה מהווה את הבסיס למסחר בענף במשך אותו שבוע.

> טורבוביץ: לתנובה מעמד דומיננטי ומונופולי. תנובה: זוהי ספקולציה חסרת ביסוס ותיאור אפוקליפטי

תנובה היא גם הבעלים של משחטת עוף ירושלים והיא מחזיקה במחצית מהבעלות על עוף חיפה. היא גם מחזיקה במחצית מהבעלות על משחטות מעוף וקורניש בתחום ההודו. כמו כן קשורים אתה בהסדרי שיווק שורה של משחטות: עוף קדר, עוף הגליל, עוף העמק, מילרעוף ועוף טוב. התקשרויות אלה הופכים את תנובה לגורם העיקרי העומד מול הביקוש לעופות מעובדים. מנתוני תנובה עולה כי חלקה בשיווק פטם בשנת 93' היווה 65% מהעופות שעובדו במשחטות התעשייתיות. אולם בתוספת פעילות משחטת עוף חיפה שבה מחזיקה תנובה מחצית מהבעלות (אך משווקת את תוצרתה לא באמצעות תנובה), עולה כי תנובה חולשת על 73% מכלל ייצור המשחטות התעשייתיות.

טורבוביץ מעריך, כי תנובה פועלת להגדלת חלקה בתחום השחיטה ולבסס את מעמדה בענף, תוך ויסות עודפים וכמויות, ובדרך זו להשפיע על מחיר המוצר בכל שלביו. בדרך זו מבקשת תנובה למלא את החלל שנותר עקב נסיגת הממשלה מתכנון הענף ופיקוח עליו. אלא שתנובה היא גורם עסקי שבראש מעייניו השגת רווחים ולא טובת הענף או טובת הציבור.

עוד קובע הממונה על ההגבלים העסקיים, כי תנובה פועלת להשתלטות זוחלת בענף הפטם וביצור מעמדה כגורם דומיננטי ומונופוליסטי בענף עשוי לחסל את הסיכוי ליצירת תנאי תחרות בו.

תנובה טוענת בעתירתה, כי רכישת עוף הנגב לא תביא לפגיעה בכשר התחרות, מכיון שמדובר בתוספת של 3% בפטם ו-5% בהודו – תוספת שאינה יכולה להשפיע באופן מהותי על התחרות בענף או לשנות באופן דרמאטי את המצב הקיים. כמו כן, נטען בעתירה כי הממונה על ההגבלים העסקיים מתאר מצב "כמעט אפוקליפטי" אך, לטענת תנובה תיאור זה הוא בגדר ספקולציה שאין לה כל בסיס במציאות. תנובה טוענת כי הממונה טעה בקביעתו שאין להתיר לה את הרכישה.

סליחה אמקור.
מצטערים AMANA.
אבל המקרר שלנו
הרבה יותר טוב.

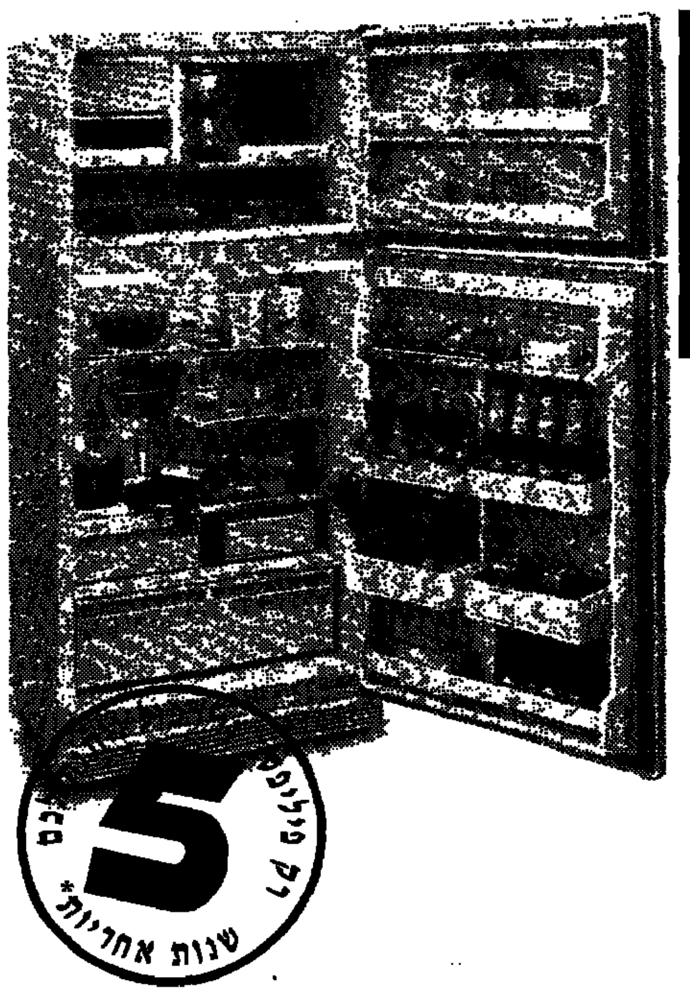

ווירפול
המקרר האמריקני הנמכר ביותר בארה"ב
והטוב ביותר בארה"ב - ע"פ סקר של עיתון הצרכנות "CONSUMER REPORT"*

*"CONSUMER REPORT" גיליון פברואר 94.

זה לא סוד שהמקררים האמריקניים הם הטובים ביותר בעולם. עכשיו, זה גם לא סוד שהמקרר האמריקני הטוב ביותר והנמכר ביותר הוא - ווירפול. סקר ענק בין 120,000 צרכנים (!) שערך עיתון הצרכנות הנודע "CONSUMER REPORT" ("כלבוטק" האמריקני) קבע את זה. אז עם כל הכבוד למקררים שאתם מכירים - ווירפול פשוט עולה על כולם. גם באיכות וגם בשירות. אנחנו בטוחים בזה. לכן אנחנו יכולים לתת לכם אחריות ל-5 שנים. אתם יכולים להיות בטוחים שאתם קונים מוצר מעולה שילווה אתכם באמנות לאורך שנים - בליווי השירות המקצועי והאמין של אלקטרה ● נפח גדול - 500 ליטר NOFROST ● סידור פנימי אמריקני - מדפים יציבים ● בקרת טמפרטורות מיוחדת ● תא הקפאה גדול במיוחד ● מגירות שקופות בנפח גדול ● מפסק הסכנה באנרגיה ● עיצוב מפואר, תכנון מודולרי, גימור מושלם ועוד ועוד.

* בכפוף לתקנון המבצע רק ברשתות המורשות ע"י אלקטרה. שווי ביטוח ל-4 שנים נוספות כ-720 ש"ח.

* יבוא ושירות - אלקטרה סחר

PHILIPS Whirlpool
קחו אחריות ל-5 שנים, ממילא לא תצטרכו אותה.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חברות הביטוח חוששות מהרעה בתוצאותיהן עקב מיסוי הבורסה

מאת רונית מורגנשטרן

חברות הביטוח חוששות מהרעה בתוצאות הרבעון השלישי עקב המס על רווחי הון בבורסה. החברות חוששות מהשפעה שלילית של המס עם חידוש המסחר בתחילת השבוע הבא, בעקבות הפסדים רצופים של החברות בבורסה, בסך יותר מ–300 מיליון שקל, בשני הרבעונים הראשונים.

יו"ר איגוד חברות הביטוח, ריימון בן־שאול, אמר בעקבות הודעת שר האוצר, כי הטלת המס כשלעצמה לא תשפיע על חברות הביטוח, משום שהן ממילא משלמות מס מלא על רווחיהן בבורסה. אולם, לדבריו, החשש הוא ממגירה לא מבוקרת שעלולה להביא לקריסת הבורסה.

לתופעה כזו, אם אמנם תקרה, תהיה השפעה "הרת אסון", כדבריו, על חברות הביטוח.

בשוק הביטוח תלו תקוות בהתאוששות הבורסה בתחילת הרבעון השלישי, ואולם עתה חוששות חברות הביטוח מהתוצאות של רבעון זה ותוצאות שנת '94 כולה.

מנכ"ל מגדל, עודי לוי, אמר כי הצעד שביצע האוצר הוא צעד ראשון, וכי סכומי המס שייגבו יהיו קטנים, לעומת הוצאות גבייה גדולות.

לדעתו, המהלך של האוצר, יותר משהוא בא לגבות מס, הוא ניסיון לצנן את ההשפעה שהיתה לקרנות הנאמנות – באמצעות הגופים הגדולים שביצעו – על התנודות בבורסה.

"המס יעודד לחשוב פעמיים לפני שמבצעים מהלך. אני מעריך, כי תתמתן זרימת הכספים מקרנות הגמל – מהכספים הנזילים שם – לכיוון קרנות הנאמנות," אמר לוי.

על־בד תשקיע 5 מיליון דולר בהקמת קו ייצור לבד לא ארוג

מאת אבי שוברט

חברת על־בד תשקיע 5 מיליון דולר בהקמת קו נוסף לייצור בד לא ארוג.

הרחבת המפעל זכתה למעמד של מפעל מאושר באזור פיתוח ב', והחברה תקבל מענק ממשלתי של 20% מהיקף ההשקעה המתוכננת.

הנהלת המפעל מסרה כי הקמת הקו החדש נדרשת עקב גידול בהזמנות בשוק המקומי וליצוא.

ההשקעה בקו החדש תמומן ברובה ממקורות עצמיים של החברה, הכוללים את תמורת ההנפקה שנערכה בינואר '94.

קו הייצור הנוסף אמור להתחיל לפעול במחצית '95. כיום מבוססת פעילות המפעל על קו ייצור אחד שאינו עומד בביקוש.

כתוצאה מכך תייבא החברה בחודשים הקרובים בדים לא ארוגים, כדי לעמוד בביקושים עד לתחילת פעילות הקו הנוסף.

קיבוץ משואות יצחק, מבעלי המפעל, יקים לצורך ההרחבה מבנה על שטח של 1,000 מ"ר, שיושכר לחברה.

הקמת הקו החדש תביא להעסקת 10 עובדים נוספים במפעל.

על־בד הפסידה 126 אלף שקל ברבעון השני של '94. הנהלת החברה תולה את ההפסד בעסקות פורוורד שהסבו לחברה הפסד של 290 אלף שקל ברבעון, והפסד נוסף של 512 אלף שקל כתוצאה מהשקעה בניירות ערך.

הכנסות החברה ממכירות ברבעון השני של השנה הסתכמו ב–11.6 מיליון שקל.

החברה צופה התייקרות של חומרי גלם במחצית השנייה של שנת '94, ולא ברור אם תצליח לייקר את מחירי מוצריה בשיעור דומה.

רשת הווארד ג'ונסון האמריקאית תפתח השנה מלון באחד הקיבוצים

מאת אילן שחורי

רשת בתי המלון הווארד ג'ונסון, המפעילה בצפון אמריקה 600 בתי מלון, בהם 64 אלף חדרים, תפתח עד סוף השנה בית מלון בישראל, ככל הנראה באחד הקיבוצים. חברה אחות שלה, רשת דייזאין, תפתח מלון בכפר הירוק בסמוך לאחד המושבים. כך מסר אתמול אריק (צביקה) פפר, ישראלי לשעבר המכהן כנשיא הבינלאומי של הווארד ג'ונסון מאז '91, אשר מבקר בימים אלה בישראל.

הרשת התחילה את פעילותה בארה"ב ב–1925 כרשת מסעדות זולה ופופולרית. לתחום המלונות היא נכנסה בשיטת הזיכיונות ב–'54 והיא מתמחה בשלושה סוגי בתי מלון: מפוארים בני 4–5 כוכבים, רגילים, בני 3 כוכבים ומלונים בני 2–3 כוכבים.

נמסר כי הכוונה היא להחזיק בישראל את שלושת סוגי המלונות של הרשת, תחילה בניהול מלונות קיימים, ובשלב שני על ידי הקמתם של חדשים. בדצמבר האחרון חתמה הווארד ג'ונסון הסכם לייצוגה בארץ על ידי רפי פרבר, לשעבר מנכ"ל משרד התיירות, שכיהן עד לפני כשנה כציר התיירות הראשי של ישראל בארה"ב. פרבר מייצג בארץ גם את רשת דייזאין.

פפר אמר אתמול, כי הכוונה של הווארד ג'ונסון בפעילותה החדשה בישראל היא לפתוח מלון חדש אחת לשנה, לא רק בישראל, אלא בכל מדינות האזור.

"הסכמי השלום במזרח התיכון שמו את המקום על מפת התיור העולמי, ואנו חושבים שתהיה דרישה גדולה לסוג בתי המלון שאנו מקימים", אמר הנשיא הבינלאומי של הרשת.

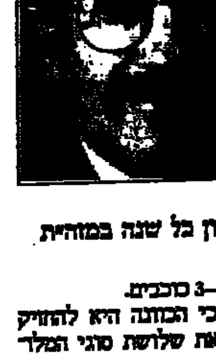

פפר: מלון כל שנה במזה"ת

הקונצרן הרוסי הרמס מציע להקים בישראל בית זיקוק לנפט מרוסיה

מאת עמירם כהן

הקונצרן הרוסי הרמס יציע ליזמים ישראלים שותפות בהקמת בית זיקוק לנפט בישראל, כדי לזקק בו נפט מרוסיה – כך אמר אתמול ל"הארץ" נציג הקונצרן הרוסי, אלכסנדר ברגין, המבקר בארץ.

ברגין הכין את ביקור הנהלת הרמס בארץ, בראשות הנשיא ניקולאי גנאדי, האמורה להגיע לישראל מחר. הוא אמר כי הקונצרן הרוסי, שעיקר פעילותו בהפקת נפט ובעיבודו, מוכן למכור לחברות ישראליות כמיליון טונות נפט גולמי בשנה עם קונססיה לכמויות נוספות.

לדבריו, הנפט הרוסי זול יותר מהנפט שקונה ישראל ממקורות האספקה המסורתיים שלה. הרוסים יהיו מוכנים להתחייב על מחיר זול יותר. עוד אמר כי הנפט שמספקת חברתו הוא באיכות טובה מאוד ועולה על מרבית הנפט שישראל רוכשת ממקורות מסורתיים.

לדבריו, מוכנים הרוסים להתחייב גם על הובלה ממסוף הנפט של החברה הרוסית בנמל נובורוסיסק שבים השחור עד למסופי הנפט בחיפה ובאשדוד.

הנציג הרוסי ציין כי ביקורם של אנשי העסקים הרוסים הוא ראשון בסדרה מתוכננת של ביקורים, שמטרתם לחתום בארץ על עסקות בתחומי הדלק, הנדל"ן, המספנות והתיירות. עוד אמר כי ידון עם משקיעים ישראלים בהשקעות ברוסיה במפעלים פטרוכימיים שבבעלות הקונצרן.

קונצרן הרמס היה חברה ממשלתית גדולה ברוסיה שעברה הפרטה לפני שנתיים וחצי.

גנאדי: נפט משובח וזול

רמון: אין להפלות לטובה את המעסיקים בתשלומי ביטוח לאומי

מאת חיים ביאור

יו"ר ההסתדרות, חיים רמון, הביע אתמול התנגדות למה שכונה "מגמת האוצר להמשיך להוריד את עלות העבודה למעסיק, תוך הפלייתו לטובה לעומת העובד".

במכתב ששיגר אתמול לשר האוצר, אברהם שוחט, מציין רמון את ההחלטה לבטל את ענף שירות המילואים בביטוח הלאומי, שבגינו המעסיק מעביר למוסד 0.47% מהשכר והעובד 0.45%. הוא קרא למשרד האוצר שלא ליישם הלכה זו.

לדבריו, הפרשות המעסיקים לביטוח הלאומי קוצצו מיולי '86 מ–15.35% ל–7.35%. בעקבות החלטת האוצר מיום שלישי, תפחת הפרשתם לביטוח הלאומי ל–6.88% (כולל מס מקביל). זאת, בשעה שההפרשה שמקורה בעובדים נותרה בלא שינוי – 5.35%.

להערכת רמון, המסתמכת על נתוני המכון למחקר כלכלי וחברתי של ההסתדרות, ההפחתה בשיעור של 0.47% מעלות העבודה של המעסיקים תסתכם בכ–400 מיליון ש'. "אני מציע להפנות סכום זה להורדת נטל המס הישיר על שכבות הביניים", אמר.

רמון טוען עוד, כי "תמוהה העובדה שההחלטה להפחית את תשלום המעסיקים בעקבות ביטול ענף המילואים בביטוח הלאומי תיכנס לתוקף ב–1 באוקטובר '94, בעוד שההחלטה להפחית את התשלום הנגבה מהעובדים תיכנס לתוקף רק בינואר '95".

גידול של 16% ברווחי יפאורה ברבעון השני של '94 – ל–3.3 מיליון שקל

מאת אבי שוברט

חברת יפאורה הציגה גידול של 16% ברווחיה ברבעון השני של '94, שהסתכמו ב–3.3 מיליון שקל, לעומת רווח של 2.8 מיליון שקל ברבעון המקביל ב–'93. רווחי החברה במחצית הראשונה של השנה גדלו ב–37% והסתכמו ב–6 מיליון שקל, לעומת 4.4 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

מחזור המכירות של החברה הסתכם ברבעון השני של השנה ב–65.7 מיליון שקל, לעומת 65.5 מיליון שקל ברבעון המקביל ב–'93. הכנסות החברה ממכירות גדלו במחצית הראשונה של השנה ב–3% והסתכמו ב–119 מיליון שקל, לעומת 115.8 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

הנהלת החברה מסרה כי במחצית הראשונה של השנה נמשכה התחרות החריפה בין יצרני המשקאות הקלים, שהביאה להמשך השחיקה הריאלית במחירי המוצרים ולהגדלת הוצאות החברה על פרסום ושיווק. עיקר הגידול במכירות החברה נבע ממכירות מוגברות לפני חגים.

יפאורה העוסקת במשקאות קלים היא בשליטת החברה לישראל. בדצמבר '93 הצטרף קונצרן כלל לבעלות עליה ורכש 20% מהון המניות שלה.

משרד החקלאות אישר יבוא 500 טונות בשר כבש לחגים

מאת עמירם כהן

משרד החקלאות אישר יבוא של 500 טונות בשר כבש קפוא לקראת החגים. ההחלטה התקבלה בהסכמת מועצת הבשר על מנת לעודד צריכת בשר כבש במגזר היהודי.

הבשר ייובא מאירופה או אוסטרליה על ידי מגדלי הצאן, על פי אישורים שינתנו על ידי המשרד. גובה ההיטל על היבוא עדיין לא נקבע, אך הוא אמור להגיע ל–50%–70% מהמחיר.

הצריכה השנתית של בשר כבש בישראל נאמדת ב–8,500 טונות, מתוכם 6,000 טונות גדלים ונצרכים במגזר הערבי. בתחילת השנה אושר יבוא של 600 טונות בשר כבש לתצרוכת האוכלוסיה הערבית בחג הרמצאן.

מחיר קילו בשר כבש לשחיטה עומד היום על 13 שקל; מחירו של הבשר לצרכן עומד על 28 שקל בשווקים הפתוחים, ועד 45 שקל בחנויות יוקרה.

סמנכ"ל משרד החקלאות, דליה הראל, מסרה כי בימים אלה נדונה אפשרות להתיר יבוא של עשרת טלאים חיים לגידול ושחיטה בישראל.

הטלאים, כך נמסר, ייובאו מאוסטרליה בכפוף להנחיות השירותים הווטרינריים.

מחסור במים בנצרת עקב תקלה בקידוח

מאת עמירם כהן

נציבות המים הגדילה אתמול את אספקת המים לנצרת ולסביבתה ב–250 ממ"ק לשעה כצעד ראשון להקלת מצוקת המים בעיר, כך נמסר מנציבות המים.

התוספת מהווה כ–10% מצריכת המים בעיר, ונמסר כי גם אחריה יהיה בעיר מחסור במים בשיעור של 10% מהאספקה.

בשבוע שעבר נוצרה מצוקת מים בנצרת ובסביבתה עקב תקלה בקידוח "נטופה 1". בימים רביעי ושישי בשבוע שעבר נוצר במשך שעות רבות מחסור חמור במים בנצרת ובעיקר בנצרת עילית.

ממקורות נמסר כי תיקון התקלה יימשך כמה שבועות.

שר החקלאות, יעקב צור, הודיע אתמול כי בשבוע הבא יכנס ישיבה בהשתתפות ראשי נציבות המים וחברת מקורות, לבחינת דרכים להבטיח גיבוי לאספקת מים לעיר במקרים של תקלה. צור הוסיף כי ידרוש הסקת מסקנות ממה שאירע בנצרת וכי ייבדק עניין הגיבוי לאספקת המים גם במרכזי אוכלוסיה אחרים.

(ע). מנהל מחוז צפון במשרד החקלאות, אילן אשל, דיווח לשר החקלאות כי "הפגיעה בצרכנים לא היתה קריטית כפי שהציג זאת ממלא מקום ראש העיר."

שיא בצריכת החשמל ביום ג': 93.7 מיליון קוט"ש

מאת עמירם כהן

מנכ"ל חברת החשמל, משה כהן, מסר כי שלשום הסתכמו מכירות החשמל ב–93.678 מיליון קוט"ש, כמות שיא של כל הזמנים במכירות החברה ביממה.

יצוין כי הטמפרטורה שלשום, יום השיא, היתה נמוכה בשתי מעלות מביום השיא בקיץ שעבר.

המנכ"ל כהן ציין במיוחד את העובדה שהשיא הושג בתקופת הקיץ, שבה מכירות החשמל נמוכות, בדרך כלל, מהמכירות בעונת החורף.

השיא הקודם – בחורף

השיא הקודם במכירות נרשם ב–10.2.92, בעיצומו של החורף המושלג ויוצא הדופן בטמפרטורות הקרות שלו. אז מכרה החברה 92 מיליון קוט"ש.

עוד צוין כך כי חרף הביקוש חסר התקדים שלשום לא אירעו כמעט תקלות באספקה.

מרדכי פרנקל יחליף את פירט בדירקטוריון דיסקונט

מאת מרית גלת

האסיפה הכללית שלא מן המניין של בנק דיסקונט בחרה במרדכי פרנקל כדירקטור במקומו של מנחם פירט שאולץ להתפטר. פרנקל נבחר בידי נציגת המניות של הבנק בראשות השופטת בדימוס ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן, המייצגת את הממשלה כבעלת המניות העיקרית.

פרנקל היה עד לאחרונה נציג מדינת ישראל במועצת המנהלים של הבנק האירופי לשיקום ופיתוח ושימש עד '91 כחבר הנהלה הבכירה של בנק ישראל.

פירט הורחק מדירקטוריון בנק דיסקונט בהתערבות המפקח על הבנקים, עקב חשד לניגוד עניינים. פירט, שהיה משנה למנכ"ל בנק איגוד עד שנמכר לקבוצת אליהו, הקים באפריל חברה בשם מיסטר דיל, העוסקת בייעוץ מימון וליווי עסקי, שכחלק מפעילותה היא מייצגת לקוחות אצל בנקים.

אנשים ועסקים

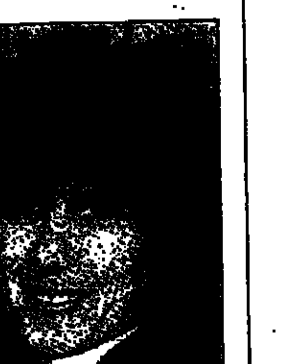

בילינסקי. 300 מציגים

לוי. נשאר בארץ

בריעם. הבאר הראשונה

סימן טוב. מנהלת קריאטיבית

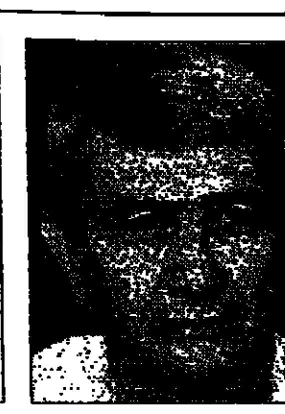

כץ. 112 מיליון דולר

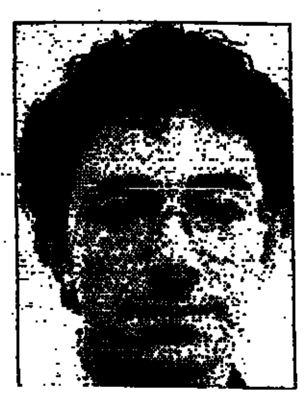

אלגרבלי. עצמאי בשטח

שאלות ותשובות

בכירי האוצר ביטלו אתמול את כל פגישות העבודה השוטפות שלהם ונרתמו להסברת הצעדים שגובשו שלשום.

היום יקיימו הממונה על הכנסות המדינה יורם גבאי, נציב מס הכנסה דורון לוי, והממונה על שוק ההון מאיר שביט מסיבת עיתונאים לכתבי שוק ההון והבורסה בת"א, כדי לתת תשובות לשאלות שמתעוררות בעקבות ה"פצצה" שהוטלה שלשום.

גדי מלץ

ואשינגטון לא מחכה ללוי

אחד הנפגעים מהחלטת שר האוצר להטיל מס על הבורסה הוא דווקא אחד מאלה שתמכו בה: נציב מס הכנסה, דורון לוי.

לוי היה אמור לצאת אתמול לוואשינגטון כדי להשתתף בכנס השנתי של הארגון הבינלאומי למיסוי, אך בדקה ה–90 נאלץ לוותר על הנסיעה בגלל עומס העבודה במשרד.

גדי מלץ

מההסתדרות לשוק הפרטי

שלושה מראשי ההסברה בהסתדרות הולכים לעסקים פרטיים בתחום היחצ"נות והתקשורת. האחד הוא שמואל אלגרבלי, לשעבר יו"ר אגף ההסברה בהסתדרות.

השני הוא רובי שטיינברג, שדיברר את מזכ"ל ההסתדרות לשעבר, חיים הברפלד, בפריימריס במפלגת העבודה בינו לבין ח"כ עמיר פרץ, ואח"כ שימש כדובר רשימת מפלגת העבודה לקראת הבחירות האחרונות להסתדרות. הוא כבר קיבל את תיק יחסי הציבור של חברת האחים חממי שבתחום הנדל"ן.

השלישי הוא מוטי שילה, ששימש במשך 11 שנה כדובר סיעת הליכוד. כל השלושה ינסו להיכנס גם לתחום הייעוץ של אישים פוליטיים, תחום שיתחמם בהתקרב הבחירות לכנסת.

חיים ביאור

בניין ל–50 שנה

ראש הממשלה, יצחק רבין, ושר האנרגיה, משה שחל, ישתתפו היום בהנחת אבן הפינה לבניין המשרדים הראשי של חברת החשמל בחיפה. לדברי מנכ"ל החברה, משה כהן, המבנה ישרת את החברה ב–50 השנים הבאות.

בפרויקט יושקעו 112 מיליון דולר, כולל רכישת 94 דונם מהמינהל, באתר "פרויד" שמדרום לחיפה. הבניין החדש, האמור להתאכלס ב–'99, ישמש 2,500–2,000 עובדים.

עמירם כהן

ירדן לא בשלה

יריד ארט ועולמו נפתח אתמול בגני התערוכה בתל אביב, ובו 300 מציגים מהארץ ומחו"ל. מנכ"ל מרכז הירידים של עמאן, וליד חיכמת, הודיע למנכ"ל מרכז הירידים של ת"א, שרגא בילינסקי, כי ירדן תיעדר מהיריד, כיוון שהזמן עדיין לא בשל להשתתפות.

עם זאת, הוא הציע לשתף פעולה בתחום הירידים בכך שמרכז הירידים הירדני ייצג את המרכז התל־אביבי במדינות ערב.

אבי שוברט

שת"פ במשאיות

UMI, יבואנית המכוניות הפרטיות והמסחריות של ג'נרל מוטורס, ותשתית, יבואנית משאיות דאף, הקימו חברה לשיווק משאיות שתיקרא UTI.

החברה תשווק את משאיות איסוזו היפאניות וג'נרל מוטורס האמריקאיות. שיתוף הפעולה נוצר בעקבות החיפושים של UMI אחר שותף שיסייע בהפצת המשאיות.

יעקב צלאל

600 אלף ד' לעוגיות

חברת גרנולה ירושלים השלימה לאחרונה השקעה של 600 אלף דולר בהקמת קו ייצור חדש לעוגיות. מנהל השיווק של החברה, חנן מנזין, מסר כי ההחלטה להרחיב את פעילותה לתחום מוצרי המאפה נבעה מתכנון אסטרטגי.

מפעל גרנולה נוסד ב–'76 והוא בבעלות משפחת מנזין. מחזור המכירות שלו מסתכם ב–1.5 מיליון דולר.

אבי שוברט

שטיחי כרמל במבצע

משפחת איתני, שרכשה את מפעל שטיחי כרמל מכונס הנכסים, החליטה למכור את המלאי שהתגלה במחסני החברה "בכל מחיר". שווי המלאי מוערך ב–5 מיליון שקל. לדברי הבעלים החדשים, עליהם לפנות את המחסנים לשטיחים של חורף '95.

מבצע המכירות בשבע חנויות הרשת כולל שטיחים מקיר לקיר לחדר ילדים ושטיחים רגילים (החל מ–360 שקל לשטיח).

לאה פורת

סניף חדש לגרינברג

רשת הנעליים גרינברג, שנרכשה על ידי איש העסקים אליעזר פישמן, פתחה אתמול בשדרות את החנות השלישית שהרשת פותחת השנה. הסניף החדש משתרע על 1,500 מ"ר וממוקם באזור התעשייה.

מנכ"ל הרשת, גיורא שריג, מסר כי בחנות יועסקו 40 עובדים.

אבי שוברט

מטרו בונה בית

חברת מטרו עומדת להקים בניין תצוגה ומשרדים מרכזי על דונם וחצי ברחובות טברסקי ושטיבל בת"א. מטרו, יבואנית קטנועי סאן יאנג ואופנועי קוואסאקי רכשה את השטח ביחד עם חברת שלים.

לפי התוכנית, שתי הקומות הראשונות ישמשו את מטרו לאולם תצוגה ומשרדים. עלות הקמת הבניין מוערכת ב–5 מיליון ד' והשלמתו צפויה ב–'96.

ושאבתם מים

במזכרת בתיה יחגגו באירוע ססגוני, ביום ראשון הבא, את שחזור באר המים הראשונה במושבה הוותיקה, שהפכה בינתיים למועצה מקומית. באירוע שחזור הבאר יארח ראש המועצה רפי פריסה את שר התיירות עוזי ברעם.

אילן שחורי

מינויים

● בני מזרחי מונה למנהל סניף רמת השרון ברשת דומינוס פיצה, ואוהד הנל מונה למנהל סניף הכרמל בחיפה.

● גיגי חמדי מונתה לחברת עיריית רעננה.

● מינויים בינבם ישראל: מאיר ניסנמן מונה למנהל אגף כספים ותכנון במקום קלמן הבר. הבר מונה לסמנכ"ל לשיווק במקום דני גלבוע; גלבוע מונה למנהל אגף ערוצי שיווק חיצוניים במקום אריאל כהן, שיעסוק במשימות מיוחדות עד ליציאתו לחו"ל.

● ארז הררי מונה למנכ"ל חברת נ.ב.ס – משווקת חבילת אפיקי פרסום וקידום מכירות לסטודנטים. אייל קריינסקי, מנכ"ל קלאב־אין שיווק, ואייל שיחור, סמנכ"ל נ.ב.ס, נבחרו לדירקטוריון החברה.

● משה מרקוס מונה למנהל רשת חנויות דינמיקה, השייכת לחברת סאני אלקטרוניקה.

● יגאל יפה מונה למנהל שיווק אינפורמטיקס בחברת קום תעשיות תוכנה, השייכת לקבוצת אפיליקום.

● דוד זגן מונה למנהל סניף תל־אביב, שהוא הסניף המרכזי של בנק כללי לישראל (מקבוצת אדמונד דה רוטשילד). זגן מחליף את אשר שמיר, שמונה לאחראי על מערך הסניפים בבנק.

● שרי סימן טוב מונתה לחברת הנהלה במשרד הפרסום פרגלילוין ולמנהלת המחלקה הקריאטיבית. ציפי דולן תשמש כסמנכ"ל קריאטיב לקולנוע ולווידיו, ומירב נקר תנהל את מחלקת המדיה.

קפת העובד הלאומי לאשראי וחסכון בנתניה

אגודה שתופית בע"מ

תמצית מאזן ליום 30 ביוני 1994
(לא מבוקר)
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1994
(באלפי שקלים חדשים)

	31.12.1993	30.6.94	30.6.93
נכסים:			
מזומנים ופקדונות בבנקים	4644	5393	5263
ניירות ערך להשקעה	6326	6217	7148
אשראי לציבור	23,082	21,759	22,575
אשראי לממשלה	1220	1111	1244
בניינים וציוד	569	506	635
נכסים אחרים	277	498	298
סך הכל נכסים	36,118	35,484	37,163
התחייבויות והון			
פקדונות הציבור	25,818	26,680	26,057
פקדונות מבנקים	1094	-	1131
פקדונות הממשלה	6533	6028	7099
התחייבויות אחרות	197	229	299
סך הכל התחייבויות	33,642	32,937	34,586
הון עצמי	2476	2547	2577
סך הכל התחייבויות והון	36,118	35,484	37,163

תמצית דו"ח רווח והפסד לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 1994
(לא מבוקר)
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד 1994
(באלפי שקלים)

	לשנה שנסתיימה 31.12.1993 (מבוקר)	לשלושה החודשים שהסתיימו ב־30 ביוני 1994	לשלושה החודשים שהסתיימו ב־30 ביוני 1993	לששה החודשים שהסתיימו ב־30 ביוני 1994	לששה החודשים שהסתיימו ב־30 ביוני 1993
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	1950	398	452	883	962
הפרשה לחובות מסופקים	482	57	42	84	53
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים	1468	341	410	799	909
הכנסות תפעוליות ואחרות עמלות	746	195	173	397	335
הכנסות אחרות	229	58	57	118	115
הכנסות משכר דירה	94	25	24	50	47
סה"כ הכנסות תפעוליות ואחרות	1069	278	254	565	497
הוצאות תפעוליות ואחרות					
משכורות והוצאות נלוות	1137	294	258	600	577
פחת והפחתות	150	41	38	78	77
אחזקת בניינים וציוד	162	48	35	95	88
הוצאות אחרות	901	214	208	446	452
סה"כ הוצאות תפעוליות ואחרות	2350	597	539	1219	1194
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	187	22	125	145	212
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	(221)	8	(81)	(74)	(146)
רווח נקי מפעולות רגילות לאחר מיסים	(34)	30	44	71	66
רווח למניה ל־1 ש"ח ערך נקוב של הון המניות					
רווח נקי מפעולות רגילות (בשקלים חדשים)	(0.25)	0.22	0.32	0.52	0.48
הערך הנקוב של המניות לצורך החישובים הנ"ל - (אלפי שקלים חדשים)	137	137	137	137	137

תמצית דו"ח על השינויים בהון העצמי בתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 1994 (לא מבוקר)
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1994
(באלפי שקלים חדשים)

	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 1994: הון וקרנות הון	1994: עודפים	1994: סך הכל הון עצמי	1993: הון וקרנות הון	1993: עודפים	1993: סך הכל הון עצמי	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 1994: הון וקרנות הון	1994: עודפים	1994: סך הכל הון עצמי	1993: הון וקרנות הון	1993: עודפים	1993: סך הכל הון עצמי
יתרה לתחילת התקופה	2476	41	2517	2511	22	2533	2476		2476	2511		2511
רווח בתקופה		30	30		44	44		71	71		66	66
יתרה לסוף התקופה (2)	2476	71	2547	2511	66	2577	2476	71	2547	2511	66	2577

ביאורים:

דו"חות ביניים ליום 30 ביוני 1994 נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדו"חות הכספיים המבוקרים ליום 31 לדצמבר 1993, וכמתחייב מן הכללים החשבונאיים לצורך עריכת דו"חות כספיים לתקופות ביניים.

הדו"ח הכספי המלא נמצא לעיון במשרדי האגודה והעתק ממנו יימסר לכל דורש.

נתניה, 18 לאוגוסט, 1994

20 חברות השקעה ומשקיעים תובעים מאראקום 6.5 מ' ד'

מאת יונתן אהרונסון

20 חברות השקעה ומשקיעים פרטיים הגישו אתמול לביהמ"ש המחוזי בת"א תביעה של כ-6.5 מ' ד' נגד חברת אראקום, שנכנסה לפני כחודש לכינוס נכסים. עוד נתבעים – יו"ר דירקטוריון החברה, מרדכי גורה; נשיא החברה, שמואל וולדינגר; מנכ"ל החברה הבת אייס 400 תקשורת, ששון יונה; ובכירים נוספים בחברה. 9 מבין התובעים צירפו כנתבעת גם את חב' פועלים שוקי הון.

בין התובעים: החברות דבורשרס, הפניקס, אפיקים ייעוץ והשקעות, א. דורי סכבולוגיות והשקעות וי.ג.ר שוקי הון.

התביעה מתייחסת בעיקר לתחזיות עסקיות שקיבלו התובעים, ואשר, לטענתם, ביססו עליהם את הקשר עם החברה. עילות התביעה נגד אראקום, וולדינגר ויונה כוללות תרמית והטעיה, הפרת חובת תום הלב במו"מ, הפרת חובת תום הלב בקיום הסכם השקעה ועשיית עושר ולא במשפט. כנגד יתר הנתבעים כוללות העילות רשלנות, הצגת מצג שווא, או הפרת חובת הזהירות והאמונים.

מכתב התביעה עולה, כי ב-15 ביוני '93 התקשרה אראקום עם התובעים ואחרים בהסכם השקעה, שלפיו השקיעו התובעים עם משקיעים אחרים כ-8 מ' ד' כנגד הנפקת אג"ח של אראקום. עסקת השקעה זו הובאה לידיעת התובעים במזכר שהוכן על ידי פועלים שוקי הון, לבקשת אראקום. במזכר צוין, בין היתר, כי "אייס מתכננת הנפקה לציבור בארה"ב", וכן הובאה תמצית פיננסית של אייס, המצביעה על גידול ניכר ברווח התפעולי וברווח הנקי שלה ב-'92 לעומת '90–'91. לטענת התובעים, הם התקשרו עם אראקום על סמך מצגים אלה. זאת ועוד: למרות שעל פי ההסכם הם השקיעו פורמלית באראקום, השקעתם היתה מכוונת למעשה לאייס.

ואולם, נטען בכתב התביעה, מיד לאחר חתימת ההסכם החלה הזדרדרות במצבה של אייס, ובסוף השנה היו תוצאותיה העסקיות גרועות מאלו שהוצגו בתחזית. לטענת התובעים, ההנהלה גרסה שההרעה בתוצאות הכספיות נבעה בין היתר מהשלמת הרכישה של קבוצת נורת הילס, שהחיסכון בהוצאות יקבל ביטוי רק ברבעון השלישי והרביעי של '93.

התובעים, באמצעות עו"ד אורי רוזן, טוענים כי למעשה כבר לפני חתימת ההסכם בינם ובין אראקום ידעו הנתבעים, או שהיה עליהם לדעת, על הפגמים המהותיים שנתגלו במוצרי אייס, ואשר היו הסיבה המרכזית להרעה בתוצאותיה. לטענתם, בעת המו"מ לקראת הסכם ההשקעה הם הוטעו או שהוסתר מהם מידע על הפגמים.

טרם הוגש כתב הגנה.

אסם עומדת לרכוש ממילואות את מפעל מילי ב-9 מיליון ד'

מאת אבי שוברט

אסם עומדת לרכוש את הבעלות על מפעל מילי מתשלובת מילואות תמורת 9 מיליון דולר. החברה פועלת בחודשים האחרונים להרחבת פעילותה לתחומים נוספים בענף המזון, ובין השאר מבקשת להיכנס לענף הבשר.

אסם ביקשה בעבר לרכוש את הבעלות על מפעל הוד לבן, אולם בשל חילוקי דעות על תנאי הרכישה הופסק המו"מ, וקונצרן כור רכש מחצית מהבעלות על המפעל. לאחר כישלון עסקה זו, בחנה אסם חברות נוספות העוסקות בתחום מוצרי הבשר, ולשם כך ביצעה בדיקה לגבי מצבו של מפעל מילי. במקביל פתחה החברה במו"מ לרכישת המפעל עם רו"ח שלמה זיו, המשמש כמנהל מילואות מטעם בנק הפועלים.

מפעל מילי הוא בבעלות תשלובת מילואות שנקלעה לקשיים. התשלובת היא בבעלות קיבוצים ומושבים בגליל המערבי. המפעל עוסק בייצור ארוחות מוכנות המבוססות על מוצרי בשר שונים, והיקף המכירות שלו נאמד ב-20 מיליון שקל.

שטראוס בוחנת שת"פ עם תעשיינים פלשתינאים

מאת אבי שוברט

שטראוס. נזקי אינתיפאדה

חברת שטראוס בוחנת יצירת שיתוף פעולה אסטרטגי עם תעשיינים פלשתינאים באוטונומיה. בשטראוס מעריכים, כי הדבר יגדיל את מכירות החברה באוטונומיה באופן משמעותי.

מנכ"ל שטראוס, עמיקם כהן, אמר אתמול ל"הארץ", כי מכירות החברה לתושבי השטחים נפגעו מאוד מאז החלה האינתיפאדה. עתה, לאחר כינון מוסדות האוטונומיה, יצרה החברה קשרים עם תעשיינים ערביים מהשטחים ונערכו פגישות עם תעשיינים מעזה, המבקשים לפעול בתחום מוצרי החלב.

כהן ערך יחד עם תעשיין ערבי סיור מקיף בשווקים בעזה כדי לבחון את הביקוש למוצרי שטראוס ברצועה. לדבריו, רמת החיים הנמוכה תקשה על מרבית תושבי הרצועה לרכוש חלק ניכר ממוצרי שטראוס, אך הסיור הצביע להגיע לרצועה יעלה את רמת החיים וייצור ביקושים למוצרי חלב ברמות שונות.

הנהלת שטראוס נערכת גם לקראת יצוא אפשרי של מוצריה למדינות במזרח התיכון עם התקדמות תהליך השלום.

מחזור המכירות ב-'93: 150 מיליון ד'

מחזור המכירות של שטראוס, שבבעלות מיכאל שטראוס, ב-'93 הסתכם ב-150 מיליון ד' ובהנהלה מעריכים על פי המודצית הראשונה של השנה, שהמכירות ב-'94 יגדלו ל-170 מיליון ד'. ההנהלה ציינה, כי החברה שומרת על גידול קבוע בפעילות בשנים האחרונות, למרות התחרות הקשה בענף.

בית המשפט / יונתן אהרונסון

חישוב מחודש של רו"ח הגדיל חובות הדירקטורים לשעבר של בנק צפון אמריקה ב-150 מ' ש'

(ע). הדירקטורים של בנק צפון אמריקה, שהורשעו בבית המשפט המחוזי בירושלים באחריות להתמוטטות הבנק, יחויבו בתשלום של 632,560,000 שקל לכתם נכסי הבנק.

סכום זה נקבע בחישוב מחודש שערך רו"ח רן בבלי לפי הוראת השופט יעקב בזק, שהחליט על כך יומיים לאחר מתן פסק הדין בפרשה זו.

יצוין כי הסכום המקורי שחויבו הדירקטורים לשלם היה 480 מיליון שקל.

חישובו של רו"ח בבלי מצורף להודעה שהגישו אתמול שני הדירקטורים לשעבר, יואל הרצוג ודוד גאון, הטוענים באמצעות עו"ד טוביה אריך, כי החלטת השופט בזק, שאיפשר את החישוב המחודש, אינה חוקית. לפיכך מבקשים הדירקטורים לבטל את ההחלטה.

צו מניעה נגד קלינומט אוסר עליה לעשות דיספוזיציה במכונות שברשותה

שופט בית המשפט המחוזי בת"א, אפרים שלו, הוציא אתמול צו מניעה זמני האוסר על חברת שירותי קלינומט (1989) ומנהלה מיכאל צירקלבין העברת בעלות או החזקה במכונות כביסה, במכונות ייבוש ובמכשירים לפריסת אסימונים ברגמים שפורטו בבקשה. הצו הוצא לבקשת מ.ג.ל תעשיות טקסטיל, ויעמוד בתוקפו עד לדיון במעמד שני הצדדים.

מלבד בקשה לצו מניעה הגישה מ.ג.ל לפני ימים אחדים גם תביעה בסך 1.5 מיליון שקל נגד קלינומט. מ.ג.ל טוענת, באמצעות עו"ד ישראל רוזובסקי, כי קלינומט הפרה הסכם עמה.

מהתביעה עולה, כי חברת קלינומט עוסקת בעיקר בהשכרת מכונות כביסה ומכונות ייבוש לצרכנים. בינואר '94 נמסר למ.ג.ל ולקלינומט כי הן זכו יחד במכרז של הסוכנות היהודית למתן שירותים של הצבת והתקנת מכונות כביסה וייבוש אוטומטיות במוסדות הסוכנות. בעקבות הזכייה נחתם הסכם בין הסוכנות היהודית ובין שתי החברות להצבת המכונות.

עוד עולה מן התביעה, כי בין שתי החברות נכרת הסכם נוסף, שלפיו התחייבה קלינומט לרכוש ממ.ג.ל מכונות ייבוש, כביסה ומכשירים לפריסת אסימונים תמורת 617 אלף שקל. לטענת מ.ג.ל, לא שילמה לה קלינומט את הסכום שהתחייבה עליו למרות ארכות שונות שקיבלה. בעקבות הפרה זו של ההסכם הודיעה מ.ג.ל לקלינומט כי היא מבטלת את ההסכם, וכי היא דורשת שמכונותיה יושבו אליה מיד. קלינומט ומנהלה, נטען, לא נענו לדרישה.

טרם הוגש כתב הגנה.

עו"ד עתר לבג"ץ בעניין מינויו של השופט דורון לסגן נשיא

(ע). עו"ד שמואל ניר עתר אתמול לבג"ץ בבקשה שיבטל את מינויו של שופט התעבודה אפרים דורון לתפקיד סגן נשיא לענייני תעבודה של בית משפט השלום בת"א. העותר טוען, כי החוק אינו מאפשר מינוי של שופט תעבודה כנשיא או כסגן נשיא בית משפט השלום, אפילו אם המינוי מסויג לענייני תעבודה. לטענתו, השופט דורון אינו ראוי לקידום לתפקיד של "מנהיג לשופטים".

בעתירה נטען כי לא רק עורכי דין, אלא גם שופטים מגדירים את השופט דורון כ"אוטיסט", וזאת משום שלטענת העותר הוא לא שומע, לא מבין ולא רוצה להבין מה טוענים בפניו. עוד נטען כי השופט דורון מרבה להעניק לתביעה דחיות כדי לאפשר לה "להיערך מחדש" למשפט, בעוד שאין הוא מאפשר להגנה דחייה גם במקרים בהם היא הכרחית.

לדברי עו"ד ניר, הוא פנה במכתבים בעניין מינויו של השופט דורון אל שר המשפטים, דוד ליבאי, ואולם, לטענתו, הסתפק בבדיקה מעידה על כך שהשר אינו מתכוון לבטל את מינויו של השופט לתפקיד, ואינו מתכוון להעמידו לדין משמעתי על התנהגותו בבית המשפט.

נקש בראדרס ריאלטי מבקשת לבטל צווי מניעה זמניים

סיפקה לו ציוד ואבזרים נאותים. נסיבות אלה מלמדות, לדבריו, על רשלנות החברה.

(ע). חברת נקש בראדרס ריאלטי פנתה אתמול לבית המשפט העליון בבקשה לבטל את צו המניעה הזמני האוסר על חברת האחים עופר ועל בנק הפועלים להעביר כספים ליוסף נקש, בעל המניות בשותפות האחים נקש, בגין מימוש אופציה שנתנה חברת האחים עופר, לצורך מכירת מניות השותפות בחוף אלמוג.

השותפות מבקשת עוד, כי יבוטל צו המניעה הזמני המונע מנקש לנקוט כל פעולה לשם מכירת מניות השותפות בכפר הנופש של יגאל.

השותפות טוענת בבקשה, באמצעות עוה"ד יהושע חורש ומיכל שיצר-גל, כי הצווים שהוציא בית המשפט מסבים לה ולבעלי השיעבוד על נכסיה נזקים כבדים, המחייבים אותה לנקוט פעולה ולפנות לבית המשפט בישראל, שלטענתה אינו מוסמך לדון בענייניה בהיותה חברה זרה.

צווי המניעה הוצאו בעקבות חובו של יוסף נקש, שהיה דירקטור בבנק צפון אמריקה וחויב יחד עם דירקטורים אחרים לשאת בחובות הבנק.

המבקשת טוענת, כי מניותיה בחברת חוף אלמוג וכפר הנופש של יגאל, עליהן חלים הצווים, משועבדות כולן זה כמה שנים להבטחת חובותיהם של חברות ישראליות אשר שותפות האחים נקש היא בעלת מניות בהם.

לטענת המבקשת, כספי מכירת המניות אמורים לכסות את חובותיהן של החברות לבנק הפועלים ולבנק לאומי, חובות הגבוהים, לטענתה, מערך נכסיה של השותפות המשועבדים לכיסויים. לפיכך נטען, כי אין בצווים תועלת ממשית לכונס הנכסים, אך הם גורמים נזק רב לשותפות.

לשותפות האחים נקש, שלה 25.69% ממניות חוף אלמוג, הוענקה זכות לדרוש עד ינואר '95 מהאחים עופר לקנות ממנה את מניותיה בחברת חוף אלמוג.

אם תממש זכות זו, תהיה השותפות זכאית לקבל עבור המכירה כ-11 מיליון דולר. לטענת השותפות, התמורה לה תהא זכאית אם תממש את האופציה תהיה גבוהה בצורה משמעותית מערך מניותיה בחוף אלמוג, העומד כיום על כ-9 מיליון דולר.

מס הכנסה פושט על משרדי ליווי: "מגלגלים סכומי עתק מבלי לדווח על הכנסות"

שופטת בית משפט השלום בתל אביב, יהודית שבח, הורתה אתמול לשחרר בערבות של 320 אלף שקל את שמואל מזור (31) מאור יהודה, החשוד כי הוא בעליו של משרד המספק שירותי ארוטיות, שירותי ליווי והיכרויות בשם "קשר-פון". המשרד נמצא באור יהודה ופועל מאז '89.

מבקשת המעצר עולה, כי מחלקת המודיעין של מס הכנסה מרכזת לאחרונה מאמץ רב בניסיון לאסוף מידע על משרדי ליווי המגלגלים על פי החשד סכומי עתק מבלי לדווח על הכנסותיהם לשלטונות המס.

במסגרת זו נפתחה לפני ימים אחדים חקירה נגד מזור, והחוקרים גילו מאות כרטיסיות של לקוחות. החשוד הודה בחלק מהחשדות, ומסר כי העסיק עשרות עובדות וכי מחזור עסקיו הסתכם מאז '89 במיליון שקל.

התקף לב שנגרם לאחר בלימת חירום הוכר כתאונה

(ע). שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, שמואל ברלינר, קבע אתמול כי רון אבישי (49), מורה לנהיגה מחיפה, שלקה בהתקף לב בעקבות בלימת חירום שביצע בצומת בעת שמנע "כמעט תאונה", יפוצה על ידי חברת הביטוח הפניקס ב-320 אלף שקל. בהחלטה עקרונית הסותרת תקדים הכיר השופט ברלינר בנזק הגופני שנגרם למורה הנהיגה (בעקבות אוטם שריר הלב) כ"תאונת דרכים", על פי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים תשל"ה 1975.

בית הדין האזורי לעבודה בחיפה דחה לפני כמה שנים תביעה שהגיש המורה לנהיגה נגד המוסד לביטוח לאומי, שסירב להכיר בבלימת החירום ובאוטם שריר הלב שבו לקה המורה כ"תאונת עבודה". המוסד לביטוח לאומי טען שאין קשר סיבתי בין האירוע בכביש לבין אוטם שריר הלב, שבו לקה המורה, שכן לדעתו אין לראות בבלימת חירום אירוע חריג בעבודתו של מורה לנהיגה.

עו"ד מרדכי ריבק, פרקליטו של התובע, טען בתביעת הנזיקין שהגיש לבית משפט כי חברת הביטוח שביטחה את רכב לימוד הנהיגה של התובע חייבת לפצותו על האירוע שעבר בלבו ועל הנכות שנגרמה לו, על פי האמור בחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים.

השופט ברלינר קבע, שיש קשר סיבתי בין בלימת החירום בכביש והתקף הלב שבו לקה התובע, שכן חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים מתייחס לנזק גופני הנגרם ל"משתמש ברכב". השופט ציין שהחלטת בית הדין האזורי לעבודה אינה מכתיבה את הקשר הסיבתי בין האירוע בכביש להתקף הלב שבו לקה המורה לנהיגה, שכן יש לראות את האירוע למניעת תאונה בדרכים כ"תאונת דרכים" על פי משמעותה בחוק.

"תאונת דרכים באה לעולם כאשר שימוש ברכב גרם לנזק גופני וכאשר ניתן לייחס את הנזק הגופני לאירוע מסוים בגינו של אותו שימוש", קבע השופט בהחלטתו.

השופט הוסיף: "בבלימת החירום הפתאומית מחמת הסכנה ובחשיפת מורה הנהיגה לסיכונים בהיותו ברכב יש לראות כתאונת דרכים במובן החוק, אף שבמקרה הנוכחי מדובר בהיכם פסיכולוגי שגרם לפחד ובהלה שהשתלטו על מורה הנהיגה, שלקה עקב זה באוטם שריר הלב".

השופט ציין, כי התקף הלב שלקה בו המורה לנהיגה ראשיתו בהיבט הפסיכולוגי, שאינו בולט לעין ואינו מלווה בסימני חבלה חיצוניים, אך די בחרדה ובפחד כדי ליצור את הקשר הסיבתי בין השימוש ברכב לבין הנזק הגופני שנגרם לתובע בעקבות התקף הלב.

אחד מבעלי ג'ואי נכסים מבקש למנוע משותפיו לכהן כמנהלים

אחד משלושת הבעלים של חברת ג'ואי נכסים, בעלת קניון ראון סאון בראשון לציון, הגיש אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה שלפיה יחדלו שני שותפיו מלשמש כמנהלים בחברה. התובע, דני יצחקי, מבקש עוד כי בית המשפט יקבע שהחברה תמשיך להתקיים רק באמצעות חתימתו על מסמכים והמחאות בצירוף חתימת החברה.

מהבקשה עולה, כי בין יצחקי לבין שני שותפיו מתנהל סכסוך ממושך על בעלות החברה. לטענת יצחקי, השניים לא עמדו בתנאי הסכם פשרה מחייב, שלפיו היו אמורים להעביר לידיו תשלום ללא תנאי בסך של 5.3 מיליון שקל.

תובע את מ.ג.ם: "נפלתי מפיגום בגובה 3 מ' בשל רשלנותה"

עולה חדש העובד כמסגר-רתך הגיש אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעת נזקי גוף בסך של כ-600 אלף שקל נגד כלל חברה לביטוח וחברת מ.ג.ם מיכון (העוסקת בתכנון, בייצור ובהתקנה של מוצרי מתכת). התובע, רומנוב וולף (38) צרמת גן, טוען כי לפני כשנתיים, בעת שהועסק על ידי מ.ג.ם בעבודות בנייה בקניון בת ים, נפל מפיגום במקום העבודה שגובהו 3 מטר. הוא נפגע בשתי רגליו, אושפז בביה"ח וולפסון, והיה מנותק מפעילות למשך כ-3 חודשים.

התובע, באמצעות עו"ד יצחק יהב, טוען כי החברה לא התקינה אמצעי הגנה הכוללים מעקה או גידור אחר שימנע נפילות, וזאת בניגוד לתקנות ולתקנות הבטיחות בעבודה. לטענתו, החברה לא הנהיגה שיטת עבודה נאותה ובטוחה ולא

הפועלים שוקל לתבוע בל"ל להשבת 18 מ' ש' שהועברו בחשבונות בנ"סול

מאת מרית גילת

הסכסוך בין בנק הפועלים ובנק לאומי על העברת 18 מיליון שקל מחשבון חברת האנרגיה בנ"סול עלול להגיע לערכאות משפטיות.

חברת בנ"סול משכה בצ'ק מחשבון בבל"ל 18 מיליון שקל והפקידה אותם בחשבון בסניף בנק הפועלים בשרון.

בנ"סול הסתמכה על ההפקדה ועשתה העברה בנקאית של 18 מיליון שקל מחשבונה בסניף לבדיזנגוף של בנק הפועלים, לכיסוי חובות בחשבונות אחרים שלה בבל"ל. מאחר שהצ'קים של בנ"סול תמיד כובדו, מנהלת סניף לבדיזנגוף ביצעה את ההעברה הבנקאית מבלי לבדוק אם לצ'ק יש כיסוי. לאחר שהכספי הועבר הודיע בל"ל כי לא יכבד את הצ'ק, ובנק הפועלים נותר עם "חור" של 18 מיליון שקל.

העברה ללא בדיקה

לטענת בנק הפועלים, בדרך זו כיסה בנק לאומי את החוב של בנ"סול בחשבונותיו והעביר את הגירעון לבנק הפועלים. לדבריהם, מתנהלת בבנק בדיקה לגבי הטעות התמוהה של מנהלת הסניף, שאישרה את ההעברה הבנקאית מבלי לבדוק את הכיסוי לצ'ק. עם זאת, הם מתרעמים על התנהגות בנק לאומי. "בל"ל יצר דפוס פעולה שאיפשר ללקוח לגלגל צ'קים מחשבון לחשבון", אמר בכיר בבנק. "הסכום התנפח ממיליון שקל ל-18 מיליון שקל, ואז בלי שום התראה החליט בל"ל לעצור את הגלגל. יש כאן מידה של חוסר תום לב". לדבריו, בנק הפועלים שוקל להגיש תביעה לבית-משפט להשבת הכספים.

בבנק לאומי אמרו בתגובה כי נעשתה טעות בבנק הפועלים, וכי על הפועלים לבדוק את אי הסדרים בדרך הפעולה של הסניף שלו. דוברת הבנק אמרה כי בל"ל ביצע את כל הפעולות הבנקאיות על-פי מידת הזהירות הדרושה.

בבנ"סול אמרו בתגובה כי אינם צד בסכסוך בין הבנקים.

קוברה מובילה את מערכות ההגנה לשנות ה-2000

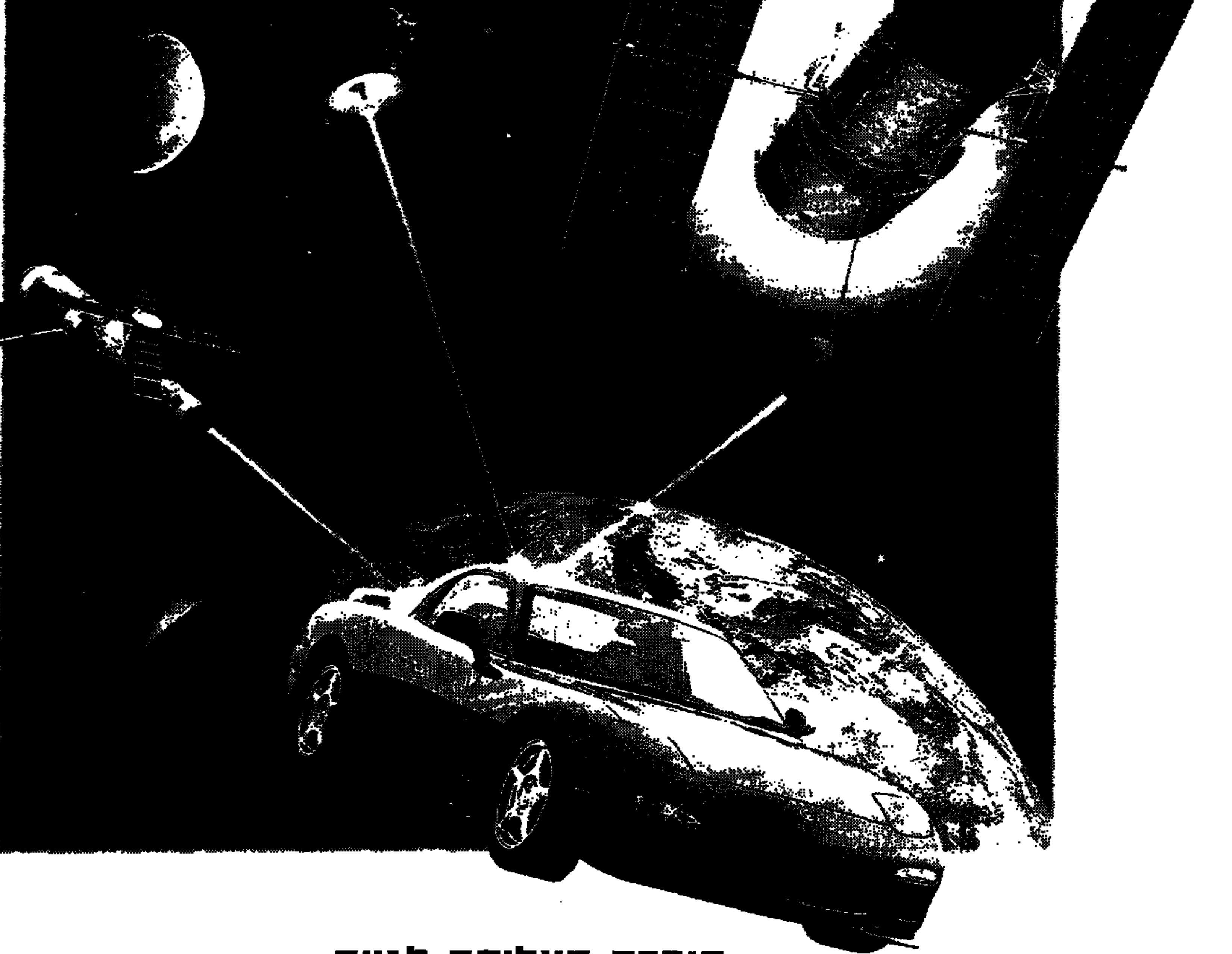

קוברה הצליחה לגייס

את לוויני הפנטגון כדי להגן על הרכב שלך מפני פורצים!

לראשונה בארץ: מערכת הגנה לרכב הנעזרת ב-24 לווייני משרד ההגנה האמריקאי (G.P.S) כדי לגלות את הפריצה בזמן אמיתי.

את מערכות האזעקה המעולות של חברת קוברה אתה מכיר. (זוהי החברה היחידה המתחייבת לשלם לך 10.000 ש"ח במידה שהרכב שלך נגנב). עכשיו, עם הכנסת המערכת החדשה Satellite G.P.S אנחנו פותחים עידן חדש בענף המיגון לרכב.

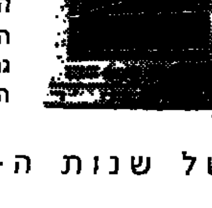

מערכת Satellite G.P.S תתן לך את השקט הנפשי המושלם כשאתה עוזב את הרכב.. שום פורץ לא לא יתקדם מטר אחד בלי שתדע על כך.

ברגע הפריצה יקלוט מרכז הבקרה הארצי של קוברה את הגנב, ידווח לך ויזעיק את המשטרה.

המערכת תשמש אותך גם כעזר ניווט להתמצאות בדרכים בדיוק של מטר. בעת תאונה או תקיפה יאתר אותך המוקד בין רגע, וישלח אליך כוחות הצלה. אם אתה בעל צי רכב, תוכל גם לתעד ולשחזר כל אינפורמציה על תנועת כלי רכבך.

איך זה עובד?

מקלט GPS המוטמן במערכת COBRA GOLDLINE, קולט גלי רדיו מהלווינים 24 שעות ביממה. גלי הרדיו מאפשרים לנו לדעת את מיקום רכבך בדיוק של עד ל-מ"ר. ברגע הפריצה מופעל משדר סמוי המעביר את המידע למוקד ומשם למשטרה.

בונוסים נוספים הכלולים במערכת:

- מערכת אזעקה "קוברה גולד ליין"
- אחריות בלתי מוגבלת בזמן (כל עוד הרכב בבעלותך)
- החברה תשלם לך 20,000 ש"ח אם לא תאתר את רכבך תוך 24 שעות מרגע הפריצה.
- אופציה למכשיר דיבורית לתקשורת דו-סטרית בין הנהג למוקד.

לתאום נסיעת מבחן של שנות ה-2,000 והדגמה, צלצל מיד לטל. 03-5373102

Satellite G.P.S

מערכת מיגון ואיתור רכבים ע"י תקשורת לווינים

לבירור פרטים נוספים: "קוברה" - רחוב יצחק שדה 18 תל-אביב. טל. 03-5373102

סיאבול פרם

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אר־טי־אס זכתה במכרז לפיתוח מערך מידע ל"ערים" בהיקף 600 אלף ד'

מאת אבי בליזובסקי

חברת RTS זכתה במכרז לפי־תוח מערך המידע והמחשוב של חברת "ערים", העוסקת בשיכון ופיתוח עירוני.
לדברי יואל צפריר מ־RTS היקף המכרז 600 אלף דולר. החברה תהיה אחראית לפתרון המערכתי הכולל ותעסיק כקבלני משנה את חברת תים למערך התקשורת וכן את בית התוכנה אביב.
תוכנית האב הוכנה על ידי חב־רת א.מ.ן מקבוצת אמנת.

"אמיתי": בן יאיר יעץ לשחל לגבי מינוי פלד למנכ"ל חברת חשמל

מאת עמירם כהן

היועץ המשפטי לממשלה, מיכ־אל בן יאיר, נפגש עם שר האנר־גיה והתשתיות, משה שחל, ונתן לו חוות דעת משפטית בעל פה לגבי מינויו של המנכ"ל (בדימוס), רפי פלד, למנכ"ל חברת החשמל, כך טוענת עמותת "אמיתי".
האילו עוזר היועץ המשפטי למ־משלה, אמיר זלוטי, טען (כפי שפורסם אתמול ב"הארץ") כי בן יאיר לא התבקש לתת חוות דעת בעניין מינוי פלד.
במכתב שנשלח אתמול ליועץ המשפטי לממשלה כותב יו"ר "אמיתי", אליעזר גוטליב, כי היו־עץ המשפטי לממשלה אכן נפגש, בנוכחות ראש הממשלה, עם השר שחל ומסר לו בעל פה חוות דעת הקובעת כי אין מניעה למינויו של פלד למנכ"ל חברת החשמל או לכל משרה ציבורית אחרת. עוד טוען גוטליב, כי היועץ המשפטי אמר בפגישה זו כי "פלד נקי יותר מתינוק", ובאותו ביטוי השתמש שחל כשביקש מדירקטוריון חברת החשמל לאשר את מינוי פלד.
בכיר המקורב לשר שחל טען אתמול כי הפגישה התקיימה ב־21.6.94, יומיים לפני שהציע שחל לדירקטוריון החברה למנות את פלד לתפקיד מנכ"ל.
מלשכת היועץ המשפטי למ־משלה נמסר בתגובה: "מכתבה של 'אמיתי' התקבל ונשיב עליו".

קיסר: נתנה נחיתת מטוסים מחבר המדינות ברמת בטיחות נאותה

מאת אילן שחורי

שר התחבורה ישראל קיסר הו־דיע אתמול, כי לא יאשר למטוסי חברות שכר מחבר המדינות לנ־חות בישראל אם הם לא יעמדו בדרישות הבטיחות של התקנים הבינלאומיים ושל מינהל התעופה האזרחית הישראלי.

200 חב' תעופה

בפגישה שקיים אתמול קיסר עם אורי גורדון, ראש המחלקה לעלייה וקליטה בסוכנות היהו־דית, ציין שר התחבורה כי ברוסיה פועלות כיום יותר מ־200 חברות תעופה ובגלל התחרות על הלקוח, חברות מסוימות עושות פשרות לגבי בטיחות המטוסים. "הנחיתי את מינהל התעופה האזרחית להקפיד הקפדה יתרה על בטיחות המטוסים המגיעים אלינו מרו־סיה", אמר קיסר.
נמסר כי על פי הסכם התעופה שבין רוסיה לישראל, יש כיום שני קווי טיסה סדירים בין מוסקווה וסנט פטרבורג ובין ישראל, המו־פעלים על ידי טראנס איירו, איי־רופלוט ואל על. כן קיימות טיסות סדירות המופעלות כטיסות שכר מאזור הים השחור.
מינהל התעופה האזרחית שוקל בימים אלו להמליץ בפני שר התחבורה לאשר טיסות שכר משני אזורים נוספים ברוסיה: מסברד־לובסק וקרסנודרקס שבסיביר.
ישראל ובלגיה חתמו אתמול על מזכר הבנה בנושא תעופה המאפשר לחברות התעופה הלאו־מיות של שתי המדינות לקיים עד ארבע טיסות שבועיות בכל סוגי המטוסים.
קיסר אמר אתמול כי על פי הסכם שנחתם, תוכל אל על להפעיל עד שתי טיסות מטען שבועיות לצפון אמריקה דרך ברי־סל.
עד לחתימת המזכר אושרו לש־תי המדינות רק שלוש טיסות נוס־עים שבועיות.

קיסר: הקפדה יתירה

חריש: להרחיב את האשראי ליצוא לחבר המדינות, אסיה ומזרח אירופה

מאת אבי שוברט

שר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, פועל להרחבת האשראי הניתן לחברות המבקשות לייצא לחבר המדינות, אסיה ומזרח אירו־פה, מעבר לאשראי שניתן על־ידי החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ.
חריש יזם פגישה בה ישתתפו ראש הממשלה, יצחק רבין, ושר החוץ, שמעון פרס, לדיון בקביעת האינטרסים המדיניים של ישראל לתת אשראי למדינות בעלות סי־כון, שהחברה לביטוח סיכוני סחר חוץ מסתייגת מלממנו.
חריש טוען, כי לישראל אינט־רסים מדיניים וכלכליים לטווח הק־צר והארוך המחייבים מהלכים שמעבר לשיקולים כלכליים טהו־רים. הוא ציין, כי הממשלה צריכה לקחת את הרחבת האשראי למדי־נות שונות כסיכון פוליטי־מדיני והחלטה על כך צריכה להתקבל בדרג המדיני. חריש הדגיש, כי לישראל יש עניין מדיני בעידוד משטרים קיימים בארצות המוסל־מיות של ברית המועצות לשעבר: משטרים שמנסים לפתח כלכלה בעלת אוריינטציה ידידותית כלפי המערב וישראל.
הוא הוסיף, כי לישראל מעמד ייחודי בקרב מדינות החבר, בעיקר בתחום הפיתוח החקלאי, אולם הפעילות הכלכלית בשורת אר־צות בחבר המדינות כרוכה בסיכון פוליטי וכלכלי, בשל חוסר יציבות פוליטית וכלכלית של משטרים מתהווים ובלתי מבוססים.
חריש הוסיף, כי בדעתו להע־לות בפני ראש הממשלה סוגיה נוספת הקשורה לאופי הביטוח הניתן לפעילות אנשי עסקים יש־ראלים בשטחי האוטונומיה הפ־לשתינית.
לדבריו, נושא זה מהווה כעין עקרונית לגבי פיתוח קשרי הסחר עם ארצות מוסלמיות שלא מקיי־מות קשרים עם ישראל.

"מחירי המחשבים יירדו עקב ביטול מס הקנייה"

מאת אבי בליזובסקי

"התחרות הקשה בין יבואני המחשבים והציוד ההיקפי תגרום לכך שביטול מס הקנייה בשיעור של 10%, שעליו נמסר אתמול, יביא לכך שהצרכנים אכמם ייהנו מההוזלה", אומר שרגא שחק, מנכ"ל חברת "אמת מחש־בים".
לדבריו, עצרו חברות המחש־בים את שחרור הסחורה מהמכס והן ממתינות כעת לפרסום התקנה לביטול מס הקנייה.
לדברי שחק היה עד כה עיוות – חברות התעשייה והמוסדות להשכלה גבוהה רכשו לצורכיהם את המחשבים ישירות מהיצרנים בחוץ לארץ, כדי לזכות בפטור ממס הקנייה ולהיפטר מניירת רבה. "כעת, עם ביטול המס לכו־לם, יוכלו גם התעשיינים לרכוש את המחשבים מהמלאי בארץ. גם החיסכון מביטול הביורוקרטיה יתרום להוזלה", אמר.
"הירידה במחירי המחשבים תדרבן לחידוש הציוד שבידי הצי־בור ולהחלפתו במחשבים חזקים יותר", סבור שחק.

שחק: תיקון העיוות

חברת תוכנה הונגרית תשווק את מוצרי מיעד

מאת אבי בליזובסקי

מיעד מערכות (מקבוצת ISG) חתמה הסכם עם בית התוכנה ההו־נגרי SALDO, לפיו תפיץ החברה ההונגרית את מוצרי החברה היש־ראלית בתחום פיתוח פתרונות מחשוב לחברות ולמוסדות ותספק שירותי הדרכה ויישום.
לצורך יישום ההסכם עוברים אנשי החברה ההונגרית הכשרה ליישום והדרכה של מערכות מי־עד בהונגריה. במיעד מעריכים כי בשוק ההונגרי כמה מאות חברות היכולות להפוך ללקוחות.
מיעד זכתה לפני שנה במכרז של רשות הדואר ההונגרית.

אלרון העלתה ל־30% את חלקה בחברת PC-ETCETERA

מאת אבי בליזובסקי

אלרון העלתה את חלקה בחב־רת PC ETCETERA ל־30%, בעקבות מימוש הסכם עקרוני של חילופי מניות שנחתם בין שתי החברות. PC ETCETERA היא חברה אמריקאית להדרכה בתחום המחשבים האישיים.
במסגרת העסקה הפכה החטיבה ACE של אלרון להיות בת של החברה האמריקאית. חטיבה זו עוסקת בתכנון ופיתוח מערכות הדרכה ממוחשבות באמצעות טכ־נולוגיה המתבססת על בינה מלא־כותית.

רבינטקס תתמודד על אספקת ציוד אב"כ לארה"ב ב־5 מ' ד'

מאת שרון שדה

פיירשיילד, חברה בת אמריק־אית של רבינטקס, עשויה להתמו־דד במכרז לאספקת כ־350 אלף כובעים וציוד מיגון מפני אב"כ לצבא ארצות הברית, בהיקף של יותר מ־5 מיליון דולר. אם תזכה פיירשיילד בעסקה, חלק ניכר מע־בודות הייצור של הציוד צפויות להתבצע במפעל רבינטקס בישר־אל.
במכרז מתמודדות יצרניות נוספות מארה"ב, ובימים הקרובים אמור הצבא האמריקאי לחדש את תהליכי המכרז, שהוקפאו לפני כמה חודשים.
פיירשיילד הוקמה לפני כשנ־תיים על ידי רבינטקס ונמצאת בבעלותה המלאה. רבינטקס מייצ־רת ציוד מגונן להגנה מפני לוחמת אב"כ, הכולל ברדסים, חליפות מיגון שלמות ללוחמים, ועוד.
החברה מספקת ציוד מיגון לצה"ל ולצבא האמריקאי זה כמה שנים, וכעת היא מפתחת דור מתקדם יותר של ציוד מיגון לכו־חות צבא ולאוכלוסייה אזרחית.

דיגיטל תמחשב בתי ספר בירושלים ב־12 מיליון ש'

מאת אבי בליזובסקי

מינהל החינוך בעיריית ירושלים יקציב השנה כ־12 מיליון שקל למחשוב כ־30 בתי ספר בבירה, רובם חטיבות ביניים. המחשבים יהיו מחשבי 486 של דיגיטל ישראל. הפרויקט יכלול מחשוב כיתות הלימוד, הקמת מעבדות מחשבים, ביצוע עבודות תשתית והתקנת תקשורת.
הפרויקט הוא שלב ראשון בתוכנית בת חמש שנים למחשוב כל בתי הספר בירושלים.

אינקום תבנה לדיגיטל תחנה לתקשורת בינ"ל במיליון ד'

חברת התקשורת אינקום, באמצעות חברת הבת EDC, המ־שותפת לאינקום וליורונט, חתמה עם חברת דיגיטל על חוזה להקמת תחנת קרקע ומתן שירותי גל"ן בינלאומיים באמצעות לוויין בירושלים. שווי הפרויקט כמיליון דולר.
צלחות הלוויינים והציוד הנלווה יוקמו על גג בניין מרכז התכנון של דיגיטל וישרתו את כל חברות ההייטק באזור התע־שייה בהר חוצבים. דיגיטל תשתמש בתחנה לצורך ועידות וידאו עם החברה האם בבוסטון והאחרים ישתמשו בה לגל"ן, דיבור, פקסימליה, תקשורת מחשבים ווידאו. התחנה תוקם עד סוף 94'.

גמא תספק לטייוואן ציוד המרה ב־200 אלף דולר

גמא תקשורת, המפתחת ומייצרת מערכות תקשורת, הגיעה להבנה עם חברת תקשורת מטייוואן על מכירת ציוד המרה שפיתחה.
גמא תספק לפתות 300 ממירים בחודש, המשמשים לשירותי חיוג בינלאומי. העסקה מוערכת ב־200 אלף דולר.

פרלשטיין - גינוסר בע"מ

הוצאה לאור והפצת ספרי משפט

אבן גבירול 89 תל-אביב, טלפון: 03-5247359, פקס: 03-5242019

רשלנות רפואית וסוגיות בנזיקין
השופט אזר - ד"ר מירנברג

חדש

מספר התביעות המוגשות לבתי המשפט בישראל בעילה של רשלנות רפואית גדל מאוד בשנים האחרונות, ויחד עם גל התביעות והתפתחות הנושא גדלו הסכומים הנפסקים, והודשו הלכות רבות על ידי בתי-המשפט. לפיכך נוצר צורך בספר הלכות (TEXTBOOK) בתחום מתפתח זה וספר זה בא לענות על החסר. הספר סוקר את הצעות החוק הקיימות כיום והנוגעות לנושא הספר ובמיוחד הצעת חוק זכויות החולה, התשנ"ב-1992 והשפעתו הצפויה.
הספר כולל דיון בסוגיות שונות בנזיקין, ובמיוחד בסוגיות יסודות עוולת הרשלנות, הקשר הסיבתי, חישוב הפיצויים שאינו ממוני, בגין נזק הגנות שונות כגון התיישנות, חסינות, אשם תורם, הקטנת הנזק ועוד. הספר עוסק גם בנושאים הנוגעים למשפט ורפואה.
מחיר הספר 420 ש"ח (כולל מע"מ).

הזמנה
לכבוד:
פרלשטיין - גינוסר בע"מ
אבן גבירול 89 ת"א
ת.ד. 16570

נא שלחו אלי את הספר:
רשלנות רפואית וסוגיות בנזיקין

הנחה 5% למוסר מודעה זו.
* חשבונית מס תשלח מיד עם קבלת התשלום.
* המחירים בתוקף בחודש אוגוסט 1994.
* פטור מלא מניכוי מס במקור ישלח לכל דורש.

המרכז הישראלי לניהול (מי"ל)

ארגון המנהלים בישראל

ערב עיון

פרובוקציות בפרסום

האם יש בזה תועלת עסקית?

יום ב', 29.8.94, בת"א

בהשתתפות היה (לפי סדר הופעתם):
■ **פרופ' מיכאל פרי**, מנכ"ל חברת מיצוב - מנחה ערב העיון ■ **ד"ר דן הרמן**, מנהל השיווק, חברת מגדל ■ **מר חיים פרס**, מנכ"ל פרסום סימבל פרס ■ **מר חיים רזוב**, מנכ"ל גיבור סברינה ■ **מר ניסים מזרחי**, יו"ר טופר מפעלי אופנה (1977) בע"מ ■ **מר אילן סימון**, מנכ"ל פרסום מאיו-סימון ■ **מר מיקי קאופמן**, פרסום או. קיי, ועדת האתיקה של איגוד הפרסומאים.

קורס

מינהל עסקים

מחזור מ"א
לימודי תעודה - 440 שעות במשך 8 חודשים, אחת לשבוע בימי ד'.
תאריך פתיחה: יום ד', **19.10.94**.

הקורס מיועד ל – מנהלים בעלי נסיון בדרגי ניהול תיכוניים ומעלה, המעוניינים לרכוש ידע יישומי וטכניקות ניהול חדשניות.

נושאי הלימוד – הקורס מתחלק ל-6 חטיבות לימוד: ■ לימודי רקע ■ חשבונאות וכספים ■ לימודי ניהול ■ מיומנויות ניהול ■ לימודים אינטגרטיביים.

מילגת לימודים ע"ש שלמה פורמן ז"ל –
המרכז הישראלי לניהול מעניק מילגת לימודים לתלמיד המצטיין של הקורס

סמינר

שיווק ומכירות על פי תורת האילוצים T.O.C.

ימים א'-ב', 11-12.9.1994, בת"א

מנחה הסמינר:
דר' אלי גולדרט, מנהל מכון גולדרט, ניו-הייבן, ארה"ב

הסמינר נערך בשיתוף
משרד ראש הממשלה, המרכז הלאומי לאיכות ולמצויינות
התאחדות התעשיינים, מועדון חדשנות 2000
ומכון אברהם י. גולדרט

קורסים

לימודי פיננסים

פיננסים למנכ"לים ולבכירים – Finance For Executives
לימודי תעודה - 120 שעות במשך 3 חודשים בימי שני, בין השעות 08.30-17.00.
מטרת הקורס לפתח אצל המשתתפים את היכולת לשלב היבטים פיננסיים בתהליך קבלת ההחלטות בארגון ולאפשר הערכת סיכויים מול סיכונים בזירה העסקית הלאומית והבינלאומית.

קורס מתקדם למנהלי כספים ולחשבים

לימודי תעודה - 300 שעות במשך שנה אקדמית, בימי שני בין השעות 08.30-17.00.
מטרת הקורס להקנות כלים מתקדמים ומיומנות ניהול לשימושם המעשי של מנהלי כספים וחשבים במערכות הפיננסיות והממוחשבות בתנאי אי ודאות ושינויים, תוך הדגשת הבעיות האקטואליות.

לפרטים נוספים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול - טל. 03-6957202, 02-234863, 04-640678, 07-237914, פקס, 03-6953104, 02-294993, 04-662905, 07-295678

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

עליות של 3% בישראליות. מגמת המסחר במניות הישראליות בניו יורק התהפכה אמש, לאחר הירידות החדות שלשום. המשקיעים האמריקאים המשיכו לקנות מניות, שאותן מכרו המשקיעים מישראל, וגם אמש היו גורם ממתן. כמה דקות לפני סיום המסחר פירסמה חברת הברוקרים אופנהיימר המלצת קנייה על מניות סלדוט, סאיטקס, גילת, אמפל ופי.אי.סי.

"המס בקרנות הנאמנות – המון שאלות. אבל תשובות מעטות. מאי הוודאות שהפגינו אתמול מנהלי קרנות הנאמנות לא ברור אם יומיים של בורסה סגורה אכן יספיקו כדי "לעכל את הבשורה" (עמוד 3ג).

"זה כמו לזכות בטוטו אבל לא לקבל את הפרס", אמר איד לרנר, מנכ"ל יקבי ברקן שהיתה צריכה לצאת אתמול בהנפקה. "... אם לא יהיה 'בורך' והתנאים לא יברו – אנחנו מתכננים לגייס ביום חמישי הבא (עמוד 6ג).

שיטת המס המוצעת תביא לסגירת המסחר באופציות המעו"ף", הגיבו אתמול פעילים בשוק המעו"ף. "כיוון שאין אפשרות לקזז את ני"ע המפסידים מהרווחים, הציבור ישלם סכומים גבוהים-בבין הרווח, כך ששיעור המס האפקטיבי עלול להסתכם בעשרות אחוזים. כמובן שהציבור עלול לשלם גם מס על תיקי ני"ע מפסידים. שיטת מס זו תביא לסגירת המסחר באופציות המעו"ף, לפחות לציבור הרחב", אמרו בחברת קפיטל (עמוד 6ג).

הערכות הברוקרים: מ"היצעים במיליארד שקל ביום א'" ועד "זה יהיה יום מסחר רגיל". מנהלי תיקים, אנליסטים ומנהלי חיתום אינם מגלים התלהבות מחוק המיסוי. אלא שיומיים לאחר פרסום ההודעה, 3 ימים לפני חידוש המסחר, הטענות הנשמעות כבר פחות חריפות, והפעילים מנסים להרגיע את סערת הרוחות (עמוד 6ג).

ממן – הפסד של 10 מ' ש' בבורסה. הפסדי בורסה של 5.9 מיליון שקל ברבעון השני מנעו כלא היה את השיפור התפעולי הנמשך בממן. במחצית הראשונה של '94 הפסידה ממן 10.1 מ' ש' על תיק ני"ע של 36.2 מיליון (עמוד 7ג).

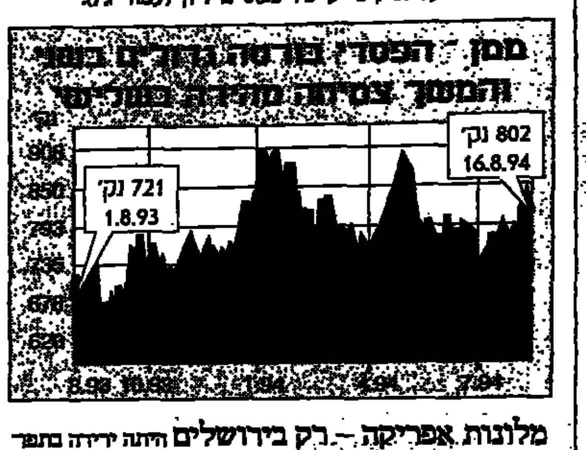

מלונות אפריקה – רק בירושלים היתה ירידה בתפוסה. בעקבות הגידול בתפוסה, האופייני לרבעון השני, ופתיחת מלון הולידיי אין אילת בסוף הרבעון הראשון, עלו הכנסותיה של החברה ב-9.5% לעומת הרבעון הראשון (עמוד 7ג).

מבוכה ודאגה מאי הסימטריות של המס
חשש מעיוותים בכדאיות ההשקעות

מי שתמך בהחלטה להטיל מס על הבורסה משום שהיא "תשים קץ לאי הוודאות" – מיהר מדי. ההחלטה של האוצר לגבי המיסוי התקבלה בלי שנמצאו פתרונות לשורת בעיות – חוסר הסימטריות, מיסוי הקרנות והטיפול באופציות המעו"ף

הבוקר באחת עשרה מכנסים נציב מס הכנסה, הממונה על הכנסות המדינה והממונה על שוק ההון באוצר מסיבת עיתונאים בת"א. קהילת שוק ההון והמשקיעים בבורסה יצפו בדריכות להודעות שיימסרו באותה מסיבה. לכאורה, מסר האוצר כבר שלשום בערב את כל התוכנית למיסוי הבורסה והדרך שבה יבוצע. אולם, לאחר שהתפזר העשן ונדמו הדי הפצצה הזו – התברר לכל השחקנים, כי יש הרבה שאלות שלא נמסרו לגביהן תשובות. וגרוע מכך – כשפנינו לקבל אתמול הסברים מהאוצר, התברר כי על חלק מהבעיות שעלו – גם לפקידים אין עדיין תשובה – "הנושא בטיפול", אמרו.

בכל שעה שנוקפת מעלים ברוקרים, בנקאים ומשקיעים שאלות נוספות ותהיות לגבי שיטת המס המוצעת. ההרגשה הכללית היום היא, שלא לכל השאלות תהיה תשובה מיידית. וזה החשש הגדול ביותר של השחקנים בשוק ההון – במקום חיסול אי הוודאות תגרום ההחלטה על מיסוי הבורסה לאי ודאות מתמשכת: במקום החלטה חד-משמעית וברורה יחלו דיונים ארוכים שיימשכו עד סוף השנה – ורק יגבירו את אי הוודאות בשוק. יתרה מזו, העובדה שכל המיסוי צריך לעבור חקיקה בכנסת מעלה חשש נוסף, והוא שיהיו לחצים שונים על האוצר לערוך שינויים בהצעה – ולכן נהיה חשופים מדי יום לשמועות וספקולציות לגבי נוסח החוק שיתקבל בנושאי המיסוי.

הסיבה העיקרית שבעטיה חוששים רבים, כי אולי יהיה צורך לבצע שינויים בהצעת המיסוי של האוצר היא האי-סימטריות של המס: מיסוי רווחים ללא אפשרות לקזז הפסדים. אי הסימטריות הזו עוררה אתמול גל ביקורת מכל הכיוונים. גם כלכלנים רבים, הידועים כתומכים נלהבים של מס על הבורסה, מתנגדים לה.

מעבר לעניין "חוסר הצדק" – טוענים רבים כי אי קיזוז הפסדים יעוות את כדאיות ההשקעה ויפגע ביעילות הכלכלית. אחת הטענות היא, שהדבר יבריח משקיעים מנכסים מסוכנים אל נכסים בטוחים יותר.

זאת ועוד, העובדה שהמס יחושב לגבי כל נייר ערך בנפרד ולא לגבי סך תיק ההשקעות של המשקיע עשויה לגרור ניסיונות להמציא מכשירים פיננסיים שונים, שיתגברו על מכשול זה ויאפשרו קיזוז פנימי.

מכשיר כזה, למשל, הוא אופציה מסוג קול (1) – עמוק, עמוק בתוך הכסף. רכישת אופציה כזו שקולה לרכישה של תיק מניות – אולם היא נייר ערך בודד. ברור שעם הטלת המס הלא סימטרי לא יהיה כדאי לרכוש תיקי מניות, אלא עדיף יהיה להחזיק אופציות המשקפות תיקי מניות. משום שבאופציות אלה יתקזזו אוטומטית ההפסדים עם הרווחים. ברוקרים בשוק ההון כבר העלו אתמול רעיונות שונים להקמת מכשירים פיננסיים אחרים, שדרכם ניתן יהיה לקזז הפסדים.

הקיזוזים הפנימיים בתוך תיקי השקעות הם הסיבה שבשלה הוחלט להטיל את המס על קרנות הנאמנות ברמת הקרן ולא ברמת המשקיע. הטלת המס ברמת המשקיע פירושה – קיזוז ההפסדים של הקרן – מה שהיה מעוות לחלוטין את כל מערכת שוק ההון – המשקיעים היו מחסלים את כל השקעותיהם הישירות ועוברים להשקעות דרך קרנות נאמנות.

וזה מביא אותנו לבעיית המיסוי הכפול בקרנות הנאמנות. מאחר שהמיסוי מתבצע ברמת הקרן – הוא יחול על כל מחזיק בקרן ללא קשר לחבות המס שלו. כלומר, חברות המחזיקות קרנות נאמנות ימוסו פעמיים: ברמת הקרן – מס של 10% על רווח הון ריאלי וברמת החברה – מס חברות רגיל.

מהיכרותנו עם תיקי הנזילות של חברות בורסאיות רבות ידוע לנו, כי חלק ניכר מהן משקיעות נתחים גדולים מתיקים בקרנות נאמנות. הבעיה היא, כמובן, בקרנות המנייתיות והגמישות, שכן קרנות אג"חיות ממילא משלמות כבר היום את המס שבמקור (למעט קרנות מסוימות).

ואם אנו צריכים לצפות כי מנהלי כספים של חברות יחסלו עד סוף השנה את החזקותיהם בקרנות נאמנות ויעבירו להשקעה ישירה או השקעה דרך מנהלי תיקים? שאלה נוספת שלה אין בשלב זה פתרון.

הבעיה מתעוררת גם במצב הפוך – כאשר מחזיק הקרן הוא גוף הפטור ממס – כמו קופות גמל ומלכ"רים. כידוע, מחזיקות מרבית קופות הגמל הבנקאיות קרנות נאמנות מנייתיות בהיקפים של מאות מיליוני שקלים. הן דורשות את הקרנות בדרך כלל כאשר הן מבקשות להיכנס ולצאת מהשוק במהירות.

הצעת המס של האוצר קובעת, כי קופות גמל, פנסיה וחברות ביטוח יהיו פטורות ממס רווחי הון. כלומר, תיאורטית הן צריכות לחסל את ההחזקות שלהן בקרנות הנאמנות עד סוף השנה.

בנציבות מס הכנסה אמרו אתמול ל"הארץ", כי הם מודעים לבעיית של מיסוי קרנות נאמנות – אך טרם מצאו לה פתרון. בנציבות אמרו, שהם שוקלים דרכים שונות לפתור את הבעיה, ביניהן מתן זיכויים לחברות המחזיקות בקרנות נאמנות. אחד הרעיונות שהועלו הוא, שבצד כל קרן נאמנות רגילה תוקם קרן נאמנות זהה – שתיועד למשקיעים החייבים במס מלא וקרן למשקיעים הפטורים לחלוטין ממס.

לבעיית אי קיזוז הפסדים יש עוד פנים רבות. למשל, נושא חבילות ההנפקה. חלק מהחבילות של ההנפקות מתוכננות היום באופן שעלייה בסוג של נייר אחד מפצה על ירידה בנייר אחר – לרוב המניה יורדת – אבל האופציה עולה.

הבעיה הקשה ביותר – שלה לא שמענו אתמול כל הצעה לפתרון היא אופציות המעו"ף. אי סימטריות במיסוי הפסדים ורווחים באופציות מעו"ף עשוי "להרוג" את השוק הזה. שכן, לבו של שוק האופציות הוא אסטרטגיות, הכוללות הפסד בנייר ערך אחד ורווח בשני. מיסוי הרווחים ללא קיזוז ההפסדים יעוות את כל שוק המעו"ף.

חלק ניכר מהשחקנים בשוק המעו"ף הם "מגדרים" – נוטלים פוזיציות בשוק המעו"ף כדי לגדר סיכונים בתיקי המניות שלהם. למשל, קניית פוטים כדי להקטין את הסיכון בתיק המניות. אי קיזוז מס יגרום לכך שבמידה שהשוק יורד – הגידור ייפגע – הרווח על הפוטים ימוסה ואילו ההפסד על תיק ההשקעות לא יקוזז. מובן, שאותה הבעיה קיימת בכל אסטרטגיות האופציות, פרפרים, מרווחים – ושאר השיטות המקובלות להשקעה באופציות מעו"ף.

מצד שני, יש לזכור כי היום מרבית השחקנים ה"מגדרים", המרכיבים אסטרטגיות "מכוסות", הם כאלה הפטורים לחלוטין ממס – כמו קופות גמל; או כאלה שחייבים במס מלא – כמו חברות ברוקרים – ולכן לגביהם לא קיימת בעיית האי סימטריות.

נושא נוסף שכבר הועלה כאן אתמול, הוא שכיוון שהמס מוטל רק על הרווחים מתבטל אלמנט "הביטוח" שלו, ולכן המס יוליך את המשקיעים לנכסים פחות מסוכנים – מה שיוליך, להערכת חלק מהכלכלנים, עיוותים רבים.

מכל הבעיות של חוסר הסימטריות, המיסוי הכפול ומתן הפטורים לחלק מהאפיקים עולה חשש, כי בחצי השנה הקרובה יהיו תנועות רבות של כספים מאפיקים שונים בשוק ההון. תנועות אלה עשויות להתבצע תוך זעזועים של השוק. כך למשל, ייתכן שהמגמה שבלטה ב-"93" – מעבר כספים מקופות הגמל הנזילות לקרנות הנאמנות – תיפסק ואולי מגמת הפדיונות בקופות הגמל שהיתה השנה – תשתנה.

מדוע הישראליות בניו-יורק אינן מאותתות על הצפוי בבורסה בת"א

המשקיעים הזרים שהחלו לזרום לבורסה בת"א בחודשים האחרונים לא אהבו את ההחלטה להטיל מס על הבורסה. "זה לא המס עצמו – אלא הגישה של חוסר יציבות של ההחלטות של הממשלה" – הסביר לנו אתמול ברוקר שדרכו פועלים משקיעים זרים. גם מהפסקת המסחר בת היומיים – שהיא צעד בלתי נמנע נוכח השאלות הרבות שעדיין לא פתורות – לא התלהבו הזרים. במונחים של ברוקרים זרים – יומיים הם נצח. הם אוהבים לדעת שהם יכולים בכל רגע לחסל את כל הפוזיציות שלהם.

אבל – מרבית המשקיעים הישראלים בוודאי מבינים על הידיים האלה. הם מקווים שבכל יום שינוקף הם יוכלו לנתח טוב יותר את ההשלכות של המס. הם גם מקווים שהם יוכלו ללמוד מהתנהגות המניות הישראליות בניו-יורק על הצפוי בת"א. הלילה וביום ששי יתקיים מסחר רגיל במניות הישראליות בוול סטריט, וביחוד מדובר בארבעה לילות של מסחר מאז הטלת המס. זהו פרק זמן ארוך – שבו כמעט כל השחקנים יוכלו להגיב.

משקיעים רבים הצביעו אתמול בסיפוק על כך שהמניות הישראליות הכבדות – טבע, אי.סי.איי וסאיטקס ירדו בשיעור מתון שלשום, ועל כך שהמניות הקלות יותר "תוקנו" אמש וחלק מהירידות החזקות של שלשום.

ואולם, כדאי להיזהר בטרם משליכים מהנעשה בישראליות בניו יורק לנעשה בת"א. השוק שם שונה מהותית בהרבה היבטים מהשוק הישראלי.

נתחיל מהכבד אל הקל: המסחר במניות הכבדות – טבע, אי.סי.איי וסאיטקס אינו דומה למסחר בת"א לא רק משום שאלו מניות שמחיריהן נקבעים בעיקר על ידי השוק האמריקאי, אלא גם בגלל ששלוש החברות העומדות מאחורי מניות אלה הן אולי החשובות ביותר והמצליחות ביותר בתעשייה הישראלית. גם המניות הקלות הישראליות לא מעידות בהכרח על הצפוי בת"א. כאן – תושפע הבורסה בעיקר מהתנהגות הציבור שבקרנות הנאמנות. בינתיים – מאחר שהבורסה סגורה – קרנות הנאמנות אינן מקבלות הוראות קנייה או מכירה של יחידות ומרבית המנהלים שלהן מעדיפים להמתין ליום ראשון ולא למהר ולחסל החזקות בישראליות כבר היום.

אמש בוול סטריט

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר סגירה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
טבע	—	26.5	—	13.4
די.אס.פי	⇧	17.3	+15.0%	11.4
אי.סי.איי	⇧	17.0	+3.8%	10.2
סאיטקס	⇧	19.1	+3.4%	8.0
אלביט	⇧	24.0	+4.3%	0.3
מדד דאו ג'ונס	⇩	3776	-0.2%	
מדד נאסד"ק	⇧	740	+0.7%	

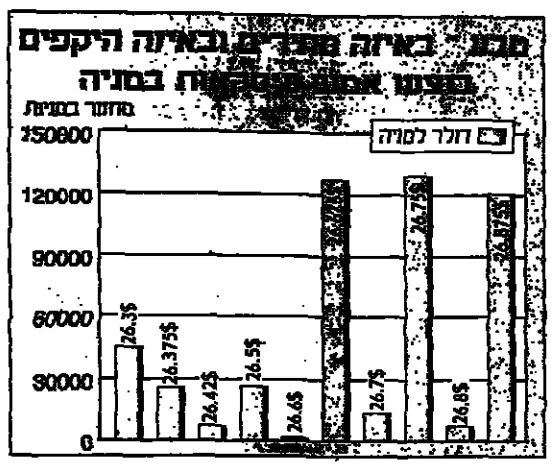

בגרף של מניית טבע בוול סטריט אתמול ניתן לראות את המחירים שבהם נעשו מרבית העסקות. בנוסף, מובאים המחזורים בכל מחיר.

מניות הארביטרז' בניו יורק מול ת"א

	שער סגירה בניו יורק בדולרים	שער סגירה בתל אביב בדולרים	הפרש ב-%	מחזור במניה ביומיים האחרונים
טבע	26.5	27.34	-3.0	49,950,000
אלביט	24	25.57	-6.1	920,000
אלרון	10.3	11.00	-6.3	410,000
[illegible]	44.7	47.46	-6.4	445,000
הכשרה	13.5	14.22	-5.0	270,000
אירית	2.3	2.42	-4.9	245,000

העליות התמתנו בסיום

וול סטריט

צבי רבין

לפי מאורעות היומיים האחרונים נראה כי הטובה למשקיעי תל-אביב תיפתח הפעם דווקא ממערב. המניות הישראליות, שנחשבו בשנה האחרונה להשקעה בעלת סיכון גבוה ופוטנציאל ירידות חד, הוכיחו ביומיים האחרונים כי לרישומן בוול סטריט – ובעיקר לזיהוי שלהן שם כמניה אמריקאית, יש יתרון רב ערך.

המשקיעים האמריקאים, שהתכו בשנה האחרונה מניות ישראליות בשיעורים זרים, שבו והוכיחו כי הם מהווים גורם ממתן היודע לנצל פאניקה מעבר לים כדי לקנות. כאשר מניות של משקיעים אמריקאים ירדו שלשום ב-5% ויותר, הופיעו אלה בצד הקונים ורכשו מניות בכל כמות. מחזור המסחר שלשום במניית טבע בוול סטריט היה נמוך אך במעט מהמחזור היומי הכולל בבורסה של תל-אביב.

אחד הסוחרים תיאר אתמול את התופעה: "לקוח גדול שלי רצה למכור טבע ב-2 מיליון דולר ותוך רבע שעה השגתי לו ביצוע. כמוהו היו לקוחות נוספים, שתוך מספר דקות הצליחו למכור מניות". עיקר הפעילות האמריקאית שלשום היתה של גופים מוסדיים וקרנות. הברוקרים הפרטיים והקטנים יותר פעלו בשוליים. רק כאשר מניה ירדה חזק מדי, לדעתם, רכשו אלה מניות. מרבית הפעילים מעריכים בשלב זה להמתין ולראות כיצד תפתח מגמת המסחר בתל-אביב בימים ראשון ושני.

האופציות על המניות הישראליות זכו אתמול ושלשום לשיא הפופולאריות, כשמשקיעים ביצעו הגנות על תיקי המניות שלהם. חלקם מכרו אופציות ורכשו מתוך ציפייה לירידה. סוחרים שהיו בקשר עם עושה השוק באופציות, ידעו לספר כי בתחילת המסחר שלשום לא ידע עושה השוק את הסיבה לירידות, ולכן מכר אופציות במחירים "טובים". רק בהמשך, כאשר נודעה לו הסיבה, העלה את מחירי האופציות חדות. הסוחרים הוסיפו כי מאוחר יותר במסחר, ומלחץ של קונים, עושה השוק "קרס" ולא תיפקד.

הפאניקה שינתה כיוון

יום אחד בלבד לאחר הפאניקה בתחילת המסחר של אתמול הסתדר לבנו, כשמשקיעים פעלו ברציונאליות. המניות הישראליות שינו כיוון ונסחרו בעליות. עיקר המכירות התרכזו מיד עם פתיחת המסחר ונבע מהוראות של משקיעים פרטיים מהציבור הרחב, אשר פועל בעיקר באמצעות סניפי הבנקים. אלה אינם יכולים לעקוב אחר המסחר סימולטאנית ולהורות הוראות בהתאם. הקונים בפתיחה היו גם אתמול אמריקאים, ומאוחר יותר הצטרפו אליהם גם ישראלים – אבל עדיין לא במספרים גורפים. לצידם ניכרה גם התעניינות של גופים מוסדיים.

מי שמכר שלשום בפאניקה היה יכול לראות אתמול את מרבית המניות שמכר מדלגות מעלה. כך למשל אלביט ואלרון, שנפלו שלשום בכ-13% ושיפסו אמש ב-6%. דוגמה בולטת נוספת היתה מניית עירן, אשר נפלה שלשום בכ-20% ונסקה אתמול בשיא ב-40%. המניות הכבדות יותר רשמו גם הן עליות. לקראת סיום המסחר נרשמה עם זאת היחלשות במגמה.

מרבית חברות הברוקרים הגדולות בארה"ב שפעילות במניות הישראליות בוול סטריט, מיהרו שלשום ואתמול להוציא MARKET UPDATE. בין החברות היו ליהמן, סמית ברני, אוסקו, פרמן ועוד. לטענתם, מרבית המכירות היו כתוצאה מפאניקה של המשקיעים ויש לנצל הזדמנויות שנוצרו. וחלק מלחץ המכירות נגרם, לדבריהם, מאחר הבורסה בתל-אביב נסגרה ליומיים ומשקיעים רצו "לשחרר" כספים.

טענתם העיקרית של האמריקאים "למודי המס" היתה כי "השד לא נורא כל כך" וכי העובדה שהמס לא רטרואקטיבי ויחול רק בסוף השנה לא צריכה ליצור לחץ מכירות. נושא נוסף אליו התייחסו הוא הליברליזציה במטבע חוץ. לטענתם, חברות רבות יוכלו להשקיע כספים בעסקים ריאליים בחו"ל – מה שעשוי להוביל לשיפור ברווחיות החברות.

המלצות קנייה של אופנהיימר

לקראת סיום המסחר אתמול פירסמה אופנהיימר המלצות קנייה לסלדטה, גילת, סאיטקס, אמפל ופי.אי.סי. לטענת האנליסט ליאוד ברגמן, מחירי המניות האלה הגיעו לרמה אטרקטיווית.

המעו"ף, הביטחונות, הציבור ומהי המגמה הבסיסית בשוק?

שווי שוק

גיא רולניק

1. כולנו משקיעים בבורסה. חלקנו במישרין – במניות ודרך מנהלי תיקים. חלקנו בעקיפין – בקרנות מנייתיות וגמישות וכמעט כל אחד מושקע בפרופורציה נמוכה דרך קופות הגמל, קרנות ההשתלמות וחברות הביטוח. כולם מדאגים. לא רק מהמכה שעלולה לנחות ביום ראשון – אלא בעיקר מכך שאולי ה-10% הם רק ההתחלה – ועוד נכונו לנו עוד עליות ועצבנויות גדולות.

מי שמתנחם מכך שלאחרים יש צרות גדולות יותר – אפשר להזכיר לו את שחקני האופציות. השחקנים הגדולים בשוק זה מרכיבים בד"כ אסטרטגיות "מכוסות" – אוכפים, מרווחים ופרפרים. אבל גם אצלם – יש בד"כ שלב בו הם מפסידים. ואם התנודה תהיה חריפה – הם עשויים להפסיד הרבה. ושער בנפשכם מה עלול לקרות לכמה מהשחקנים שכתבו אופציות פוט שנראו עד לפני הטלת המס כ"בלתי רלוונטיות" בטווח הקצר.

כשניסינו לברר אתמול אצל כמה מהשחקנים הזומינבטים בשוק המעו"ף מה גודל החשיפה שלהם במקרה של ירידה חריפה במדד – לא הצלחנו לגלות הרבה. רק שחקן אחד הודה שבמקרה של ירידה מעל 10% הוא עשוי להפסיד כמה מיליונים טובים.

מאז נפתח המסחר בשוק המעו"ף היו לנו כבר ימים קשים בשוק המניות. אלא הפעם עלולות להיות ירידות חזקות בפרק זמן קצר מאד – יום או יומיים. כמובן – אין בדברים אלה נבואה או הערכה. יש גם מי שסבור כי הירידות במניות הכבדות יהיו מתונות.

כך או כך – ביום ראשון ואולי גם בשני עשוי להיות מבחן מעניין לכל מנגנון הביטחונות של שוק המעו"ף. וחלק מחברי הבורסה כבר נערכו לזה. הם הריצו על המחשבים את התסריט של ירידה של 10%, 15% ו-20% ובדקו מה מצב הלקוחות שפעילים במעו"ף.

לאחר מכן הם פנו ללקוחות שמחזיקים בפוזיציות שעלולות להיפגע חזק בשוק יורד, והודיעו להם שיהיו ערוכים לכך שביום ראשון הם ייאלצו להביא ביטחונות נוספים או לסגור את הפוזיציות.

כידוע – מערכת הביטחונות שכופה מסלקת המעו"ף על חברי הבורסה מבוססת על תסריט גרוע ביותר של ירידה יומית של 20%. צריך להיות פסימי במיוחד כדי להעריך שביום ראשון ייפתח המסחר בירידה כה חריפה. תיאורטית, בכל אופן, יכולה ירידה כזאת להביא להתמוטטות מערכות הביטחונות – אבל זה נראה תסריט עם סיכויים קלושים ביותר.

הפעילות בשוק המעו"ף תושפע גם היא ממדיניות הבנקים בנוגע לאשראי – בדומה לפעילות בקרנות הנאמנות הממומנות באשראי, שכן הבנקים יכולים להחליט אם הם מגוזים את הלקוחות לסגור את הפוזיציות במעו"ף או מגדילים להם אשראי לצורך ביטחונות.

שוק המעו"ף, אגב, יהיה הראשון לבשר לנו ביום ראשון בבוקר לאן הולך שוק המניות, שכן המסחר באופציות המעו"ף נפתח חצי שעה לפני המסחר במניות ותוך שניות ניתן יהיה לראות את המדד הגלום במחירי האופציות.

עם פתיחת המסחר – בשל העצבנות הגדולה יש לצפות כי סטיות התקן הגלומות שוב ירקיעו שחקים. מה שאומר שמי שקנה אופציות פוט בימים האחרונים ייהנה פעמיים – גם מהירידה בשוק שתקפיץ את הפוטים וגם מקפיצת הסטיות.

2. פצצת המס השכיחה מכולנו, באופן לא מפתיע – את כל העניינים בהם היינו טרודים עד ליום שלישי בארבע אחר הצהריים. האם מישהו זוכר שהיה לנו מדד גבוה שבעקבותיו שוב התעוררו ציפיות להעלאת הריבית? האם מישהו שם לב שבצד הפרשנויות להשפעת המס על הבורסה מתפרסמים היום וגם אתמול הרבה דוחות כספיים – לרבעון השני של השנה.

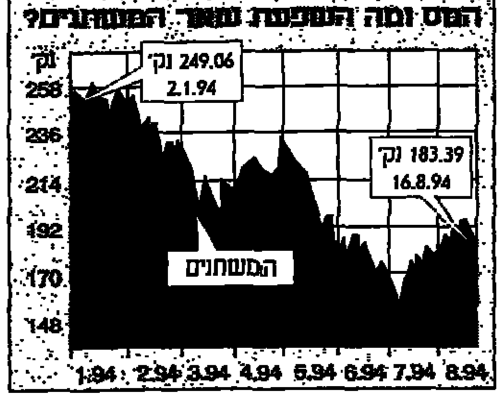

אלמלא אי הבהירויות הרבות בעניין המס – היינו מתפתים להתנבא כי מהר מאד יפסיק המס להעסיק ביום-יום את השחקנים בשוק, ואז נגלה כי בבורסה, בסופו של דבר, נחתכים העניינים לפי הדוחות הכספיים, ריביות ותהליכים כלכליים ופוליטיים.

כך, למשל, מרבית השחקנים הפסימיים ששמענו אתמול טוענים כי המס יהיה רק תירוץ לשוק המניות לרדת מדרגה "ולהירגע" לאחר הריצה המהירה שלו בחודשיים האחרונים. מנגד יש כמובן אחרים הטוענים כי השוק היה בעיצומה של התאוששות מהירה, ולכן המס יכול רק לצנן אותה מעט. כך או כך – אנחנו כרגיל לא נוכל, לפחות לא בטווח הקצר – לקבוע האם המס אחראי להתנהגות הבורסה או שמא אלו שאר המשתנים הכלכליים שקבעו את הכיוון.

3. היום באחת עשרה נשמע בוודאי עדכונים ותוספות מראשי האוצר לגבי כל השאלות שעדיין נותרו פתוחות. אחר הצהריים כבר נשמע את התגובות של מנהלי קרנות הנאמנות, מנכ"לי החברות הגדולות, חשבים, מנהלי כספים וברוקרים. בלילה יהיה לנו עוד מסחר סוער בניו-יורק, וביום ששי בלילה – מסחר מסקרן כפליים בוול-סטריט. המתח – רחוק מסיומו.

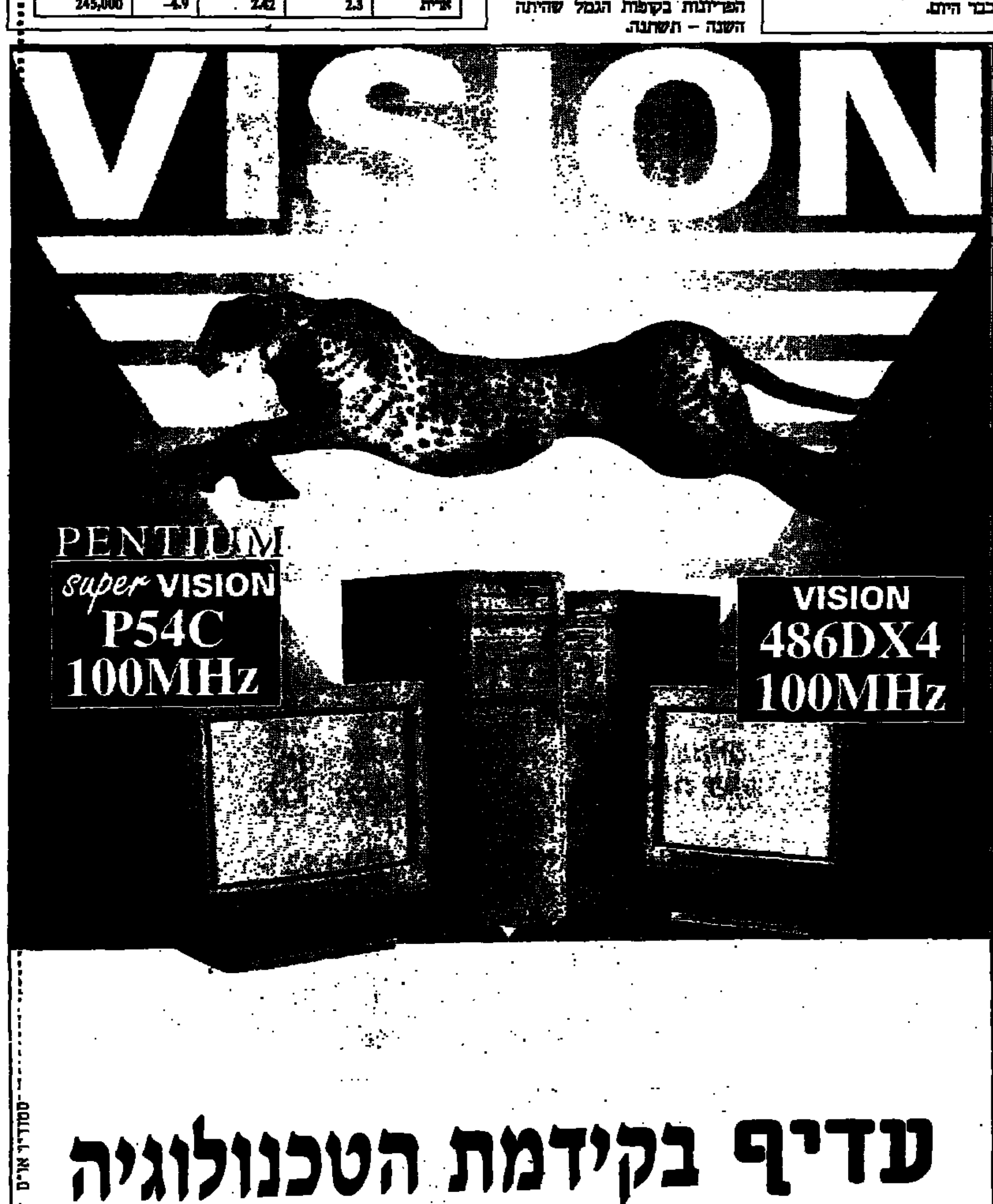

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יאיר לרנר, מנכ"ל יקבי ברקן: זה כמו לזכות בטוטו אבל לא לקבל את הפרס

לרוב עם ישראל יעלה המס 10% מהרווחים העתידיים שיהיו לו החל בינואר '95. אבל בתוך העם יש גם כמה אנשים, שהטלת המס שלשום עלתה להם הרבה יותר – וכבר עכשיו. אתמול היו צריכות להתקיים שתי הנפקות: הנפקת יקבי ברקן והנפקת קיטאל. שתיהן, מטבע הדברים, בוטלו לאחר פרסום ההודעה על הטלת המס.

איך מרגיש אדם שאתמול היה צריך לקבל 14.5 מיליון שקל אבל שר האוצר טרף לו את הקלפים? יאיר לרנר, אחד מבעלי השליטה ביקבי ברקן, דווקא לא נשמע מרוגז אתמול. "לא השתנה אצלנו כלום משלשום לאתמול. זה כמו אדם, שזוכה בטוטו, בא לקבל את הפרס – ואז אומרים לו: הטוטו שהיה צריך להעביר את השובר לא העביר אותו. ביטול ההנפקה לא ישפיע על היקב", הוא אומר.

הטלת המס גרמה לדחיית ההנפקה או שהחלטתם לבטל אותה?

"בינתיים אנחנו מתכננים להנפיק, והמס רק דוחה את יציאתנו לבורסה. אם לא יהיה 'ברוך' והחתמים לא יברחו – אנחנו מתכננים לגייס ביום חמישי הבא. זה, כמובן, תלוי באישור של הבורסה והרשות. בכלל, האנשים עושים מהמס רעש יותר ממה שזה באמת. המס הוא לא גורם שצריך להשפיע על הבורסה", אמר.

אם יהיו ירידות חדות תתאימו את מחיר ההנפקה?

"ירידות במחיר אני לא אדיר. במקרה הגרוע אנחנו לא נצא בהנפקה. החברה לא זקוקה למזומנים באופן נואש. אנחנו לא במחנק אשראי ותזרים המזומנים שלנו חיובי".

שלמה פרידמן

* * * *

קפיטל: שיטת המס המוצעת תביא לסגירת המסחר באופציות המעו"ף

"ההחלטה על מיסוי הרווחים הריאליים מני"ע לא התקבלה בהתנגדות עקרונית. מרבית הפעילים לא מתנגדים להפריש למס 10% מרווחיהם, ואולם, ההודעה שמסר שר האוצר גורמת רוח על ני"ע מבלי יכולת לקזז הפסדים", אמרו אתמול ברי צימר ויצחק ויניש מקפיטל. "המשמעות היא שהמס האפקטיווי על תיקי ני"ע (כולל תיקים סולידיים של אג"ח) יכול להסתכם בעשרות או במאות אחוזים, במידה שחלק מניה"ע בתיק יביאו לרווחים ניכרים וחלקם יסבו הפסדים גבוהים. כיוון שאין אפשרות לקזז את ני"ע המפסידים מהרווחים, הציבור ישלם סכומים גבוהים בגין הרווח, כך ששיעור המס האפקטיווי עלול להסתכם בעשרות אחוזים. במובן שהציבור עלול לשלם גם מס על תיק ני"ע מפסידים.

"שיטת מס זו תביא לסגירת המסחר באופציות המעו"ף, לפחות לציבור הרחב (חברות ממילא לא מושפעות מהמס). זאת, משום שבכל אסטרטגיה מקובלת יש רווח מאופציה אחת והפסד מאחרת. כיוון שהתנודות במחירי האופציות גדולות הדבר יביא לחבות מס גדולה על האופציות המרוויחות, מבלי יכולת לקזז את האופציות המפסידות.

חשוב לזכור, אומרים ויניש וצימר, כי תבילת הצעדים כוללת מכשור פיננסי חדש – פיקדונות קצרים צמודים למדד פטורים ממס. "המשמעות היא, שמצד אחד מכים את המחזיקים במניות, ומצד שני נותנים פטור למס על השקעה בפיקדונות צמודים קצרים. ברור שהציבור ימכור את תיק ני"ע שלו ויעבור לפיקדון צמוד חסר סיכון ופטור ממס.

"גורמים בשוק ההון מתארים את אי הוודאות ביחס לשיעור המס האפקטיווי על מניות, הנובע מחוסר היכולת לקזז הפסדים מרווחים, כאסון. חלקם טוענים, כי עדיף שיעור מס גבוה יותר וסופי עם קיזוז. בנוסף, עולה מדברי שר האוצר העובדה שכל הקרנות המוסדיות יהיו פטורות ממס, מה שייצור העדפה ברורה להעברת תיקי ני"ע מקרנות הנאמנות ומהמנהלי התיקים לקופות הגמל. העברה כזו – עד שתגיע לנקודת שיווי משקל – עלולה ליצור קטסטרופה בשוק. תנאי אי הוודאות ביחס לגובה המס שעל המשקיע לשלם הוא המקבילה לעלייה דרסטית של הריבית. חוסר היכולת לתכנן מס ולקבלת החזר על ההפסדים יקטינו משמעותית את המחזורים, ובכך יגדילו את הסיכונים בשוק לרמות בלתי נסבלות. "לסיכום", אומרים צימר וויניש, "הודעת האוצר כוללת טעויות לוגיות בסדרי גודל כאלו שללא הבהרות באשר לפרטים או חשיבה נוספת בנדון – לא רצוי כלל לפתוח את המסחר ביום ראשון".

* * * *

כיוון: עצבנות בטווח הקצר ועלייה חזקה בהמשך

"בטווח הקצר תשרור עצבנות מכבידה וירידות שערים מתונות יחסית. לאחר העצבנות הראשונה אנו מעריכים כי שוק המניות יעלה בחוזקה", כך כותב נפתלי (מגרי) מגדלוביץ, מנכ"ל חברת כיוון שהנפיקה לפני כחודש את קרן הנאמנות הפטורה "נחשון" במכתב למשקיעים בקרן. חלק מן הסיבות שהוא מונה לעלייה החזקה שהוא צופה בשוק הן: "המשקיעים המוסדיים קיבלו עדיפות ברורה בשוק: המס אינו גבוה; המס יופעל על שערי בסיס של 1 בינואר ופעילי השוק ינצלו את ההזדמנות לרווחים פטורי מס עד לסוף השנה ובכך יגרמו לעליית שערים גם כדי ליצור בסיס גבוה למס. "באופן כללי", כותב מגדלוביץ, "השוק נמצא ברמת מחירים נוחה למדי. החברות בהן אנו מחזיקים לא איכזבו בדו"חות הכספיים. רובן הפתיעו לטובה. אנו מעריכים כי במחצית השנייה של השנה התעצמות עוד ישתפרו".

הודש לאחר תחילת פעילותה של נחשון הגיע הערך הנכסי שלה ל–105.23 נקודות. הערך הנכסי גבוה אמנם מקערה הבסיסי בעת ההנפקה (100 נקודות), אבל הוא לא מרשים במיוחד את המשקיעים בקרן. שער הקרן בבורסה היה לפני הפסקת המסחר אתמול 98.5 נקודות.

56.9% מנכסי הקרן הושקעו במניות. מגדלוביץ מפרט במכתב את המניות העיקריות בהן מחזיקה הקרן. בין מניות המשתנים הוא מציין את אגן, מכתשים, תא"ש, פטרוכימיים, פריקלאס, מליבו, כלכלית, בזק, ישראמקו, אורמת ואפריקה. בכר"מ מחזיקה נחשון באלקטרה צריכה, מלונות אפריקה מניה, אופציה ואג"ח, בזק אופ', כלל ישראל אופ' 3, נייר חדרה אופ', זור מתכת ועוד. בנוסף למניות מחזיקה נחשון 20.8% באג"ח להמרה בכסלול אג"ח, 6.2% באג"ח צמוד דולר, 13.2% במזומן ו–0.9% באופציות PUT 200 ו–210 לספטמבר.

שלמה פרידמן

הברוקרים: מ"היצעים במיליארד שקל" ועד "יהיה יום מסחר רגיל"

מאת גלית חמי

ברוקרים, אנליסטים, ומנהלי תיקים אינם מגלים התלהבות מחוק המיסוי שנפל ללא כל התרעה מוקדמת מראש. עברו כבר לא מעט שעות מאז נתנה הבשורה ועדיין צצות הרבה שאלות, ומרגע לרגע העניינים נראים סבוכים יותר ויותר. גם המצדדים בחוק מדברים על פגיעה בשוק המשני שתשתק את השוק הראשוני – שרק עתה החל לגלות ניצנים ראשונים של התאוששות מהמשבר שפקד אותו.

הפסימיים מדברים על היצעים בהיקף של מיליארד שקל עם פתיחת המסחר ביום ראשון הקרוב. ויש המאמינים כי לא ייתכן שיפתחו את המסחר ביום ראשון, מאחר שעדיין קיימות בעיות נוספות שטרם נתנו עליהן את הדעת.

מה יקרה לקופות הגמל של הבנקים המשקיעים בקרנות נאמנות, שיצטרכו כעת לבצע לעצמן קיזוזים: מה יקרה בהשקעות של החברות הציבוריות בקרנות – האם ייתכן שהן יחויבו פעמיים במס. דאגות נוספות מגלים המשקיעים במעו"ף, שיכלו ליהנות עד כה מבניית אסטרטגיות.

אלא שיומיים אחרי פרסום ההודעה, שלושה ימים לפני חידוש המסחר, הטענות הנשמעות כבר פחות חריפות, פעילים בשוק מנסים להרגיע את סערת הרוחות, עוקבים אחר התגובות בישראליות הנסחרות בוול סטריט ומקווים שאלו ינרגו את העריסה וירגיעו את המהומה הצפויה בבורסה בתל אביב. "בסך הכל מדובר ב–10%. נכון, מס זה תמיד דבר רע. אף אחד אינו שמח לשתף את מס הכנסה ברווחים. אך יש לזה גם היבטים חיוביים. אחרי הכל העננה הזו ריחפה תמיד באוויר, ואולי כעת אי הוודאות תיפסק", אומר משה טרי, מנכ"ל החברה המרכזית. הוא מאמין כי בטווח הארוך הפעילים יעכלו את המס, ואולי ילמדו מהאמריקאים להתייחס לפרמטרים כלכליים. חשוב לזכות כי המס הוטל על משק שנמצא בצמיחה".

גם יאיר פרדים, מנכ"ל לידר, אינו רואה בהטלת המס אירוע שצריך לזעזע את השוק. "מבלי להתייחס לסוגייה אם המס צודק, לא צריכה להיות לו השפעה מהותית. הבעיה היותר מטרידה היא הנוכחות של המס, שכעת ישמש מכשיר שאפשר יהיה לשחק איתו. ייתכן שהחשש לעלייה נוספת של המס אף יביא לתנודתיות גבוהה יותר בשוק".

הבעיה העיקרית שעליה כמעט ואין חילוקי דיעות היא השפעת המס על השוק הראשוני. מדברים על הקש ששבר את ההנפקות, ובכללן את התפרצות בשוק. "השוק אמנם עבר את גם את מלווה שלום הגליל, אך כל מכה כזו מוציאה קבוצה נוספת של שחקנים מהשוק. הדבר יבוא לידי ביטוי בעיקר בשוק הראשוני. קשה לי לראות איך בטווח הקצר יצליחו לגייס כספים", מוסיף פרדים.

זאב הולצמן מגיזה רואה בעיתיות מסוימת בהעדר קיזוזו של המס, אך לדעתו החוק גם ינקה את השוק מרמאויות. "אם נניח שבטווח הקצר השוק יירד ב–10%, זה לא כל כך נורא, ממילא הוא צריך לחטוף מכה קטנה. לא היתה שום סיבה מוצדקת לעלייה בחודש האחרון – רוב החברות במצב גרוע יותר ממה שמבטא השוק, וגם המקרו פחות טוב".

רוד רייכמן מאופק מגלה אופטימיות לנוכח השינוי, ומאמין כי יהיו מי שיהנו מהשינוי וידעו לנצל אותו, הם אולי יהיו גם אלו שלא יתנו לשוק לרדת. "זו ההזדמנות של הקופות וקרנות הפנסיה להרים את ראשן. גופים אלו, הפטורים ממסוי, יוכלו לנצל את היתרון היחסי בכדי להציג בסוף השנה תשואות מרשימות. חשוב לזכור כי מדובר בשחקנים חזקים מאד, וכדאי להם לא לתת לשוק להתמוטט", אומר רייכמן.

מה יקרה ביום ראשון? "להערכתי יהיה יום מסחר רגיל וזלוטין. כמות הסחורה הצפה בשוק מהווה כ–30% מהשוק, השאר הם בעלי עניין. אותו הדבר לגבי משקיעים זרים. מדובר באנשים שמשקיעים לטווח ארוך, ואינם נבהלים מתנודות היסטריות ולא רציונליות של השוק".

המס בקרנות הנאמנות – המון שאלות אבל תשובות מעטות

מאת שלמה פרידמן

"הולכים להרוס את ענף קרנות הנאמנות", כך קונן אתמול אנליסט בחברה העוסקת בניהול קרנות נאמנות. ואכן, מכל ההיבטים הקשורים להטלת המס על רווחי ההון שנוצרו בניירות ערך – הטלת המס על קרנות הנאמנות היא אולי הסוגייה המסובכת ביותר. לפעילים ולמנהלים בענף היו אתמול הרבה יותר שאלות ותהיות מאשר תשובות. מאי הוודאות שהפגינו מנהלי קרנות הנאמנות לא ברור אם יד מיים של בורסה סגורה אכן יספיקו כדי "לעכל את הבשורה". סיכם זאת טוב אותו אנליסט: "זה נראה כאילו הם הוציאו תוכנית מגירה בלי לחשוב עד הסוף על כל האפשרויות".

לאיש אתמול לא היתה תשובה אפילו על השאלה הבסיסית כיצד ייחשבו קרנות הנאמנות את תשלומי המס שיוטלו עליהן. "אני רואה שתי אפשרויות לגביית המס", אומר צבי סטפק, מנכ"ל חברת מיטב. "האוצר הודיע שהמס ייגבה רק בעת המימוש. כלומר, אם קרן קנתה נייר בשער 1,000 ועכשיו השער הוא 1,300 אבל לא מכרתי את הנייר, אז אין תשלום מס. לכן שיערוך הקרן ייעשה כמו שהוא היום. בעת המכירה אני אשלם את המס ואז תשלום המס יירד מנכסי הקרן ומחירה יירד בהתאם. הדרך השנייה היא לעשות הפרשה יומיומית בהתאם לעליית השערים, ואם יש ירידה אז לקזז את המס מההפרשה.

"שתי האפשרויות לא טובות, והראשונה אף גרועה מאוד. ניקח דוגמה קיצונית שבה אני מחליט למכור מחר את כל ההחזקות בד מן שהמניות לא רושמות שינוי. למרות שבשוק לא חל שינוי הקרן תתחייב בסכומי מס ניכרים וסך נכסיה ירד בהתאמה. הדוגמה אמנם קיצונית, אבל יוצא שמחיר הקרן ירד למרות שהשוק היה יציב. גם השיטה השנייה גרועה – אבל פחות". סטפק גם הדגיש את העובדה כי פעילות הלקוחות לא תהפוך להלוסין את פעילות הקרן, כלומר – מכירת יחידות ההשתתפות של קרן על ידי לקוח לא תביאה בהכרח פעולת מכירה של מנהל הקרן. עד גבול מכסים הקרן סופגת פדיונות מרובות הגדולות שלה.

הסיבה להטלת המס על קרנות הנאמנות ולא על מחזיקיהן נובע מהרצון למנוע קיזוז הפסדים. המשקיעים ישירות במניות לא יוכלו לקזז הפסדים שנוצרו בנייר ערך אחד מרווחים שנוצרו בנייר ערך אחר. בקרן נאמנות, לעומת זאת, יש מניות רבות, כשבחלקן יש רווחים ובאחרות הפסדים. הטלת המס על הלקוח הרוכש את הקרן גורמת לאפשרות הקיזוז בין הניירות שבהם יש רווח, ובין הניירות שבהם יש הפסד.

לדוגמה, קרן מסוימת רכשה באותו יום שתי מניות, כל אחת ב–1,000 שקל. למחרת עלה שערה של מניה אחת והקרן מחזיקה בה כבר 1,100 שקל. לעומת זאת המניה השנייה ירדה והקרן מחזיקה בה 900 שקל. מבחינת סך נכסי הקרן לא חל שינוי. לו היה מוטל המס על הלקוח הוא לא היה משלם מס. אבל הטלת המס על הקרן מאפשרת לגבות מס על המניה שעלתה ולהתעלם מהמניה שירדה. אבל כאן למעשה גם מתבטאת הבעייתיות: אם הקרן לא מימשה את המניות – היא לא צריכה לשלם מס. ככל הנראה היא תחויב בהפרשה ואז לקוח שמכר את הקרן שילם למעשה מס ללא צורך.

שאלה חשובה לא פחות היא נושא המיסוי הכפול. מי שירכוש קרן נאמנות פטור אמנם ממס כדי למנוע מיסוי כפול. אבל על חברה, שכבר היום משלמת מס על רווחי הון בניירות ערך, יהיה בדרך זו מיסוי כפול. סך נכסי קרנות הנאמנות נאמד כיום בכ–25 מיליארד שקל. ההערכה היא כי 5 מיליארד שקל מהם שייכים לחברות. "ביום ראשון יבואו כל מנהלי החברות וימכרו את הקרנות. למה הם צריכים להחזיק קרנות ולשלם מס כפול? מבחינתם כבר עדיף לעבור להשקעה ישירה במניות. הוא הדין במלכ"רים", אמר מנהל בחברה המנהלת קרנות נאמנות.

אבל מיסוי כפול אינו הסוגייה הבעייתית היחידה. צבי סטפק, למשל, חושב כי ההצעה כפי שהיא היום תביא למעבר מאסיבי של כספים מקרנות נאמנות לאפיקי השקעה אחרים. "כבר אבל מודעי, בזמן שהיה שר אוצר, היתה מגמה מוצהרת להשוות את כללי המשחק בין כל השחקנים בשוק, כך שכולם יתחרו בתנאים שווים. עכשיו משנים את המצב. קופות הגמל, למשל, לא יחויבו במס. עכשיו יקרה דבר מאוד פשוט. 60% מקופות הגמל גדולות, כלומר מחזיקהן כבר סיימו את 15 השנים בהן הקופה סגורה. אנשים יפדו את קרנות הנאמנות ויעבירו את הכסף לקופות הגמל שפטורות ממס.

מה בכל זאת אפשר לעשות על מנת לשפר את המצב? אותו אנליסט עימו שוחחנו אתמול מעוניין להפריד את הקרנות לרמה נפרדת. "עכשיו יש 2 רמות: קופות גמל, קופות פנסיה וקרנות השתלמות נמצאות ברמה אחת. הן נחשבות כמכשיר להשקעה לטווח ארוך ופטורות ממס. הקרנות נמצאות ברמה אחת עם המשקיעים הפרטיים.

"צריך להפריד בינהן, וליצור רמת ביניים של קרנות נאמנות. במקום למסות את הקרן צריך למסות את מי שקונה את הקרן. כך, למשל, גם יפתרו את הבעיה של מיסוי כפול של חברות המשקיעות בקרנות נאמנות. השקעה בקרן נאמנות היא השקעה לטווח הבינוני וצריך לעודד השקעה בה", הוא אומר.

האוצר מונע מראש התחמקות אפשרית מתשלומי מס

כבר אתמול, עם פרסום ההודעה על הטלת המס בבורסה, הועלו כמה רעיונות כיצד להתחמק מתשלומו. אחת ההצעות, המדוברת בעיקר על משקיעים המעוניינים בהשקעה לטווח ארוך, היתה משיכת תעודות המניה והפקדתה מחדש לפני המימוש. השיטה פשוטה: המשקיע רוכש מניה בבורסה ומבקש בבנק למשוך את תעודות המניה. מדובר אמנם בפרוצדורה ארוכה יחסית, בה פונה הבנק לחברה בה מדובר ומבקש ממנה את התעודות. במרבית המקרים התעודות לא קיימות ועל החברה להדפיס אותן במיוחד. בכל אופן, בסופו של דבר יכול המשקיע לקבלן. הפרוצדורה הארוכה וכן העמלה הכרוכה במשיכת התעודות והפקדתן מאותר יותר גורמת לכך שמדובר על אפשרות לטווח ארוך בלבד.

ביום שבו מקבל המשקיע את התעודות הן נמחקות מחשבון ניירות הערך שלו הכולל רק את ניירות הערך השמורות עבורו בבנק. כלומר תאריך ומחיר הרכישה נמחקים מהחשבון. במקביל רושמת החברה את המשקיע בספריה כבעל המניות. כשהמשקיע מעוניין לממש את המניות הוא פועל בדרך ההפוכה: הוא יכול להפקיד את המניות חזרה בחשבון ניירות הערך ולמכרם בבורסה. הפרצה היתה יכולה להיות אפשרית היות שתאריך ומחיר הרכישה לא היה ידוע בעת המכירה.

רעיון דומה הוא העברת מניות – משקיע יכול להעביר ניירות ערך מחשבון לחשבון וגם אז נמחק תאריך ומחיר הקנייה מחשבון המעביר.

אלא שבמשרד האוצר חשבו על שתי "פרצות" אלה ודאגו מבעוד מועד למנוע אותן. במקרה של העברת מניות – כל העברה תחשב למכירה. יוצא מן הכלל תהיה העברה לחשבון בבעלות זהה וגם אז יהיה על בעל החשבון להציג אישור על כך. קיימת אמנם בעיה של העברה בין בני משפחה, אולם מן הסתם גם הבעיה הזו תיפתר.

גם משיכת תעודות המניה תיחשב למכירתן. אבל מכירה זו פחות מהותית. אם המשיכה מתבצעת סמוך לרכישת המניות מדובר בדרך כלל על רווח נמוך ומכאן – על מס נמוך. מה שיכול להגדיל מאד את תשלום המס הוא עליית שערי המניות בתקופה הארוכה יחסית בהן הן נמצאות ברשות המשקיע.

גם לכך דאגו במשרד האוצר. יתרה מכך, במקרה של משיכה עשוי המשקיע לשלם מס גבוה עוד יותר מאשר במכירה רגילה: בעת הפקדת המניות חזרה ייאלץ בעליהם להמציא אישור מהבנק ממנו נמשכו המניות על תאריך ומחיר המשיכה. אחרת – ייחשב מחיר הקנייה אפס והמס שישולם יהיה 10% ממלוא ערך המניות ביום המכירה בבורסה. במקרה כזה מדובר, אם כן, על מעין מס מחזור בגובה 10%.

ניו־יורק / 17.8.1994

שם המניה	מחיר סגירה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה שנתי	נמוך שנתי	% שינוי שנתי	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי (במליוני דולרים)	מכירות (במליוני דולרים)	שווי שוק (במליוני דולרים)	מכפיל רווח
מדד ישראלית	106 122/128	2.3	---	---	107 72/128	103 90/128	---	---	114 44/128	02 54/128	---	---	---	---	---	---
סאיטקס	19¼	3.4	19⅛	19½	19½	18⅝	411,300	7,917,525	26⅞	15¼	−21	731.0	74.4	644.0	820.0	11
טבע	26½	0	26¼	26½	27	26¼	492,900	13,061,850	34½	22 9/16	−12	283.9	61.0	520.0	1458.8	24
אי.סי.איי.	17	3.8	16¾	17	17⅛	16¼	602,200	10,237,400	28½	14¾	−29	268.5	61.0-	339.0	1293.6	21
אדיוניקס	5¼	0	5⅛	5⅜	5⅛	5⅛	200	1,025	14	2¾	−61	15.8	−0.1	8.8	30.7	---
אדיוסופט	11	4.8	10⅝	11⅛	11	10½	30,900	339,900	19	6¼	−25	15.3	1.6	9.6	42.9	27
אורבוטק	10	5.3	9⅝	10	10	8¾	60,100	601,000	14¾	7¼	−27	42.5	5.9	102.0	127.6	22
אי.אי.אס	3½	3.7	3⅜	3⅝	3⅝	3¼	110,100	385,350	26	2⅝	−86	75.0	5.2	98.0	48.8	9
אי.אס.י.	2¾	2.3	2½	2⅞	2⅞	2½	20,900	57,475	11	2	−72	6.3	−3.3	4.4	13.8	---
אינטרפארם	18½	0	---	---	---	---	---	---	20¾	18	−57	28.2	5.1	50.1	115.4	23
אלביט	24	4.3	23½	24	24¼	23	14,200	340,800	44¼	17	−44	283.2	35.9	638.8	446.5	12
אלדין	7¾	−1.6	7¾	8	8	7⅝	4,500	34,875	10⅛	4	−9	10.3	1.8	5.5	33.1	18
אלסינט	2⅜	5.6	2¼	2⅜	2⅜	2	164,900	391,637	5	1¾	−51	167.0	20.0	235.0	181.2	9
אלרון	10¼	0	10¼	10¾	11	10⅛	7,700	78,925	21¼	8½	−52	162.0	8.0	216.0	185.3	23
אמ. סיסטמס	3¾	−6.3	3¾	4⅛	4⅛	3¾	2,300	8,625	14	2⅝	−73	7.6	−2.8	1.5	21.0	---
אריה	2⅜	5.6	2⅜	2½	2⅜	2 3/16	61,800	146,775	6¾	1⅝	−62	8.5	−3.5	17.3	19.2	---
אשור	13/16	0	13/16	15/16	---	---	---	---	3¾	⅝	−75	10.5	−0.7	8.8	8.2	---
בי.וי.אר	5¾	12.2	5¾	6¼	6	5	39,300	225,975	19⅝	3½	−70	11.6	−0.1	18.4	32.3	---
ביוטכנולוגיה	2 9/16	2.5	2½	2 9/16	2⅝	2 7/16	284,100	728,006	5⅞	2	−51	23.4	−17.4	14.1	100.3	---
גילת	12	1.0	11⅞	12¼	12⅛	11⅝	49,700	596,400	15	8	−11	31.4	4.5	18.3	100.5	22
די.אס.אס.איי.	6¾	−3.6	6⅝	7	7	6½	21,300	143,775	13¾	6⅛	−48	38.0	1.8	66.1	48.1	27
הכשרת הישוב	13½	−1.8	13½	14¼	14½	13½	15,500	209,250	30¼	10¾	−54	124.1	3.8	156.0	119.1	31
הלת'קייר	2 3/16	2.9	2 1/16	2 3/16	2 3/16	2	16 900	36,968	3¼	1¼	−30	10.5	0.1	6.6	31.8	318
מימד רביעי	6¾	−3.6	6⅝	6¾	7	6½	72,700	490,725	24½	3	−72	40.9	−2.3	23.6	75.5	−33
מי.ג'י.	1 9/16	−3.8	1½	1⅞	1⅝	1 19/32	9,000	14,062	4⅝	1⅜	−82	7.0	−0.1	2.0	12.4	---
מכנופיקס	5⅜	−6.5	5⅜	5⅝	5⅝	5	62,900	338,087	12¾	3⅝	−39	29.9	−0.7	17.8	42.7	---
מלנוף	3½	−3.4	3⅜	3½	3½	3¼	21,000	73,500	10	1¾	−65	7.3	−4.9	2.4	13.3	---
מלדסה	9	4.3	8⅝	9	9	8½	30,900	278,100	18	8 7/16	−48	49.5	10.0	37.0	93.6	9
ישמק	9/16	0	9/16	19/32	9/16	9/16	37,600	21,150	2 9/16	7/16	−75	10.7	1.0	0.4	11.3	11
כרמל	9⅜	0	9⅛	9⅜	---	---	---	---	11⅞	8⅛	−9	13.7	2.4	74.5	23.4	10
לן-גם	9	5.9	8⅞	9⅛	9⅛	8¼	72,700	654,300	12¾	6	−24	73.1	4.9	55.3	96.1	20
לייזר	6	6.7	5⅞	6⅛	6	5½	24,300	145,800	9¾	5	−37	9.0	3.3	36.0	35.6	11
לאוופטיקס	9⅜	−5.2	9⅛	9½	9⅜	9⅛	22,600	206,225	18¾	5½	−50	32.4	3.8	16.6	54.2	14
מג'יק	8¾	0	8¼	8¾	8¾	8¼	6,600	57,750	17¾	6	−36	15.7	2.0	18.3	35.4	18
מגל	4⅞	5.4	4⅝	5⅛	5⅛	4⅝	7,000	34,125	9⅝	4½	−40	12.2	0.5	11.2	23.1	46
מדיסאל	4⅛	−10.5	4	4½	4¼	4	3,300	14,025	13⅝	3¾	−64	5.8	−2.0	0.9	31.9	---
נייר חדרה	44⅝	−0.8	44	44¾	44⅝	44	6,300	281,137	52	36½	---	145.0	10.6	252.0	169.7	16
נקסוס	4	18.5	3¾	4	4	3⅝	7,000	28,000	4⅛	2¼	−6	7.0	−0.6	0.4	28.2	---
סילקום	3⅝	3.6	3¼	3⅝	3½	3¼	31,200	113,100	6	2¾	−15	6.2	0.1	1.3	14.5	145
עוס"פ	2⅝	−12.5	2⅝	3	2 13/16	2⅝	28,800	75,600	6	2	−45	10.2	−1.4	20.1	18.0	---
פירן	⅝	25.0	19/32	21/32	23/32	15/32	118,900	74,312	1 15/16	⅜	−62	14.5	−0.9	7.5	17.0	---
פין לבוד	7½	7.1	7⅜	7⅝	7½	6¾	6,100	45,750	11⅞	5½	−28	25.0	2.9	97.1	24.1	8
פיברוניקס	1⅛	0	1 3/16	1¼	1⅛	1 1/16	9,800	11,025	3	11/16	−64	1.7	−7.1	43.0	9.1	---
ראדא	3⅜	10.2	3¼	3⅜	3⅜	3⅛	39,600	133,650	10⅛	2½	−65	13.0	0.2	33.0	18.8	94
רובומטיקס	2 3/16	2.9	2 3/16	2¼	2¼	2	34,800	76,125	8¾	1⅝	−73	2.8	−3.0	7.4	9.3	---
ת.א.פ.	2¾	−4.3	2¾	3⅝	2¾	2⅝	8,000	22,000	3⅞	2⅛	−65	43.3	−3.7	123.7	68.2	---
תאת	3⅛	8.3	3⅛	3¼	3⅜	3	63,800	207,350	8⅜	2⅜	−59	28.0	4.7	16.2	28.8	6
תדי	5⅞	0	5⅝	5⅞	5⅞	5⅝	22,200	130,425	8⅝	4½	−78	9.3	0.1	31.2	60.3	603
תדיראן	17	0	17	17⅛	17½	16¾	61,600	1,047,200	26½	14½	−35	200.8	46.9	766.4	333.4	7
אמפל	9¼	12.1	---	---	9⅜	8⅜	86,200	797,350	13⅛	6¾	−19	173.0	5.6	77.0	260.8	46
אלקפריק פיור	7	0	6¾	7	7	6¾	4,400	30,800	14¼	6½	−38	23.5	0.2	3.7	55.4	277
אינדיגו	16	−1.5	15¾	16	16¾	15¾	79,300	1,268,800	20¾	13	−20	50.0	−21.0	30.8	800.0	---
אפי	22½	0	22½	23¼	23¼	22¼	117,000	2,632,500	23¼	13¼	34	92.5	14.2	97.4	278.6	20
ניאופק	10⅜	1.2	10¼	10⅜	10¾	10⅛	237,600	2,465,100	16	6⅜	−31	96.3	−57.0	55.2	498.0	---
די.אס.פי.	17¼	15.0	16¾	17¼	17¼	15	660,800	11,398,800	19¾	12¼	10	---	---	---	---	---
ישראמקו	2 9/32	1.4	2 3/16	2 9/32	2 5/16	2⅛	152,300	347,434	2 11/16	1¾	11	21.2	3.3	4.7	49.7	15
מרקורי	10½	−4.5	10¼	10¾	11	10¼	11,500	120,750	21¾	7	−39	35.2	2.9	16.4	139.9	48
ספיאנס	3⅜	−3.6	3⅜	3 7/16	3½	3¼	115,900	391,162	23½	3	−82	37.5	2.8	53.2	41.4	15
פי.אי.סי.	26	0	25¾	26¼	26	25¼	39,100	1,016,600	34¾	23⅛	−16	307.0	48.4	65.2	488.8	10
קומברס	9⅝	1.3	9½	9⅝	9¼	9½	181,000	1,742,125	15⅝	8	−34	93.3	12.7	77.3	197.1	-16
קרן ישראל	13¾	1.9	---	---	13⅝	12⅝	36,900	493,537	20¼	11	−8	---	---	---	---	---

המכפילים מבוססים על הרווחים של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים מהשקעה במניות הרשומה בחוץ לארץ חייבים במס.

ברוקר טוב ישראל!

הבינלאומי סלקטיב

ישכר קאופמן - מנכ"ל

פיתקית

סט איחולים

מזל טוב

חג שמח

מזל הלה

יום הולדת שמח

סט שנה טובה

שנה טובה HAPPY NEW YEAR

שנה טובה HAPPY NEW YEAR

שנה טובה HAPPY NEW YEAR

שנה טובה HAPPY NEW YEAR

מציעה לך סט של

300 פיתקיות שנה טובה/איחולים

בגודל 40X20 מ"מ ב–4 דוגמאות שונות

ויפיפיות מודפסות

בצבעים מרהיבים + הטבעת זהב

במחיר מבצע של

85 ש"ח (כולל מע"מ)

מיועד להדבקה ע"ג חבילות שי לחג, מעטפות, מכתבים, חשבוניות וכד'

ניתן להזמין מיידית עד לגמר המלאי.

בת"א רח' הרכבת 36 טל. 03-379851 פקס. 03-379747

בחיפה שער פלמר 1 טל. 04-640226 פקס. 04-678794

ח ד ש !

במרכז הצוות הדרומי!

בלילה: טל. 6593323-03

צוקארה

להנאת הקהל

נפתחה מסעדה חדשה

בין המדשאות לים

באווירה צעירה ודינאמית

צוקארה מציעה לאורחיה:

מוסיקה רקה

ותפריט עשיר ומגוון

הכולל: בשר, סלטים

מבחר משקאות.

ניתן לערוך ארועים במקום.

מסעדת החצר

קבוצת אלקו – השנאים מתייעלים, המזגנים צומחים

מאת יורם גביזון

כשפתחה חברת החשמל את הספקת השנאים למכרזים בינלאומיים באוגוסט '93 נראה היה שהחברה עומדת בפני הרעה מהותית בתוצאותיה הכספיות. אלקו, שהיתה עד אז ספק בלעדי של שנאי רשת לחברת החשמל, קיבלה רק 9% ממכרזי החברה להספקת שנאים אלה, שהיוו 20% ממחזורה ב־93'. שנה אחר כך מוכיחה אלקו תעשיות,

למרות הירידה בהיקפי הפעילות הגדילה אלקו את רווחיה כתוצאה משיפור חד בשיעורי הרווח הגולמי, שנבע מהשקעות במערכת הייצור בשנתיים האחרונות

כי יש חיים גם אחרי חשיפה ליבוא מתחרה. בניגוד ליתר החברות בקבוצה – אלקטרה ואלקטרה מוצרי צריכה – הצמיחה באלקו תעשיות מושגת באמצעות התייעלות. מכירותיה של אלקו תעשיות ירדו ברבעון השני של '94 ב־6.8% לעומת המקביל ב־93' וב־6.9% לעומת הרבעון הראשון של '94. במחצית הראשונה של '94 ירדו ההכנסות ב־13.3% לעומת המחצית המקבילה, בשל הפרשי עיתוי במסירת ההזמנות לחברת החשמל – תופעה המעוותת את התוצאות הכספיות בחברות נוספות, שעיקר מחזורן מיועד למונופול החשמל (כמו כבלים).

גורם נוסף לירידה במכירות היא צמצום בהיקפי הספקת שנאי הרשת לחברת החשמל. למרות הירידה בהיקפי הפעילות הגדילה אלקו את רווחיה כתוצאה משיפור דרמטי בשיעורי הרווח הגולמי כתוצאה מהשקעות במערכת הייצור בשנתיים האחרונות. הרווח הגולמי של אלקו תעשיות גדל ב־35.2% לעומת המקביל ב־93' וב־0.8% לעומת הרבעון הראשון של '94, ושיעורו נסק ל־33.3% מהמחזור מול 23% מהמחזור ברבעון המקביל ב־93', 30.8% ברבעון הראשון של '94 ו־26.3% ב־93' כולו. העלייה ברווח הגולמי באה במקביל לעלייה במחיר חומרי הגלם הנרכשים באירופה, כתוצאה מהתחזקות המטבעות האירופיים. עלייה זו פוצתה על ידי גידול במכירות, שכן מרכיב חומר הגלם צמוד ברובו בהזמנות הלקוחות למטבעות אלה, ובעיקר במכירות לחברת החשמל, שהיוו ב־93' 66% ממחזור החברה. אלקו תעשיות הצליחה לייעל גם את מערך השיווק והניהול שלה. הוצאות המכירה, ההנהלה והכלליות הצטמקו ל־8.3 מיליון שקל, לעומת 9.2 מיליון שקל במקביל, ושיעורן ירד ל־9.7% מהמחזור, מול 10% מהמחזור ברבעון השני של '93. לפחות מהשוואה של נתוני הרבעון הראשון והשני של '94 נראה שבתחום זה מתקרבת אלקו למיצוי פוטנציאל ההתייעלות. כתוצאה מכך טיפס הרווח התפעולי של אלקו תעשיות ברבעון השני השנה ב־69.9% לעומת הרבעון המקביל ב־93'. במחצית הראשונה של '94 עלה הרווח התפעולי ב־34.1% לעומת התקופה המקבילה. שיעורו של הרווח התפעולי בשני עלה בחדות ל־23.6% מהמחזור, לעומת 13% מהמחזור במקבילה ב־93'. הגידול ברווח התפעולי בהשוואה לרבעון הראשון של '94 נמוך יותר – 2.3%, וכך גם העלייה בשיעורו – 23.6% מהמחזור ברבעון השני השנה לעומת 21.5% ברבעון הראשון של '94. הכספים שהפנתה אלקו תעשיות לבורסה הניבו תוצאות מוצלחות פחות מהשקעותיה בייעול הייצור, שהסתכמו ב־92' ו־93' ב־18 מיליון שקל.

אלקו תעשיות הפסידה ברבעון השני 2.6 מיליון שקל, לעומת 2.3 מיליון שקל במקביל, אולם גם בנטרול הפסדי הבורסה גדלו הוצאות המימון של החברה ל־2 מיליון שקל, לעומת הכנסות מימון של כ־600 אלף שקל במקביל ב־93', בשל התחזקות המטבעות האירופיים ושחיקה אינפלציונית של הרכוש השוטף.

אלקו תעשיות, עוסקת בייצור מוצרי תשתית חשמליים כמו שנאים, תחנות משנה ניידות, מונים ומנתקי זרם, ובפעילות מסחרית בייצוג חברות כמו פיליפס לייטינג. פעילות זו מהווה 15% ממחזורה.

אלקו תעשיות זכתה בשני מכרזים של חברת החשמל. הראשון להספקת מנתקי עומס בסכום של 30 מיליון שקל שרובו ממנו יועבר לחברת החשמל ב־94'. המכרז השני, בסכום של 4 מיליון שקל, הוא להספקת מונים תת־פאזיים ב־95'.

הונה העצמי של אלקו תעשיות 42.5 מיליון דולר ושווי השוק שלה 126.2 מיליון דולר, המגלם מכפיל רווח של 10.7. מכפיל הרווח התפעולי של אלקו תעשיות הוא 9.5.

לעומת אלקו תעשיות, המגדילה את רווחיה באמצעות התייעלות, צומחות שתי החברות האחרות בקבוצה – אלקטרה ובמיוחד אלקטרה צריכה – בתהליך של רכישת חברות אחרות ועלייה תלולה ביצוא. אלקטרה, הפועלת בתחום מערכות מיזוג מרכזי, מערכות חשמל ודרגנועים, הגדילה את מכירותיה ב־9.5% ברבעון השני לעומת המקביל וב־9.5% לעומת הרבעון הראשון של '94. לפחות חלק מהגידול במכירות נבע מרכישת השליטה בפעילות של מינר־אר '94 ומפעילותה של החברה הבלגית טרמופקס, המתכננת ומתקינה מערכות מיזוג מרכזי ומחזורה השנתי 5 מיליון דולר.

מהלך דומה, אם כי בקנה מידה שונה לחלוטין, מתרחש באלקטרה מוצרי צריכה. מכירותיה של אלקטרה צריכה המייצרת מזגנים, מערכות מיזוג מרכזי ומשווקת מוצרי חשמל ביתיים, המריאו ל־178.3 מיליון שקל – פי 2.2 מרמת המכירות במקביל ב־93'. הסיבה לגידול העצום במכירות היא רכישת חברת המזגנים L'AIR הצרפתית בתחילת הרבעון השני והחברה הבת הספרדית, המייצרת מערכות מיזוג מרכזיות, שנרכשה ברבעון האחרון של '93.

לעומת אלקו תעשיות, המגדילה רווחיה באמצעות התייעלות, צומחות אלקטרה ואלקטרה צריכה בתהליך של רכישת חברות אחרות ועלייה תלולה ביצוא

מסע הרכש של אלקטרה צריכה הביא לעלייה תלולה ביצוא ל־102 מיליון שקל, לעומת 28.3 מיליון שקל במקביל. במחצית הראשונה של '94 עלה היצוא ל־139.9 מיליון שקל (51.5% מהמחזור), לעומת 60.5 מיליון שקל במחצית הראשונה של '93 (37.9% מהמחזור). עלייה זו תואמת את האסטרטגיה של אלקטרה צריכה – להפוך לחברה בינלאומית, שרמת הפעילות שלה תלויה פחות בעונתיות, הקשורה למכירות מזגני אוויר בישראל.

התפתחות הרווח הגולמי של אלקטרה מזכירה את זו של אלקו תעשיות. בצד הגידול המתון יחסית במכירות גדל הרווח הגולמי ב־26% לעומת המקביל ב־93' (גידול של 35.2% באלקו תעשיות) ושיעורו גדל ל־12% מהמחזור ברבעון השני '94, לעומת 10.4% מהמחזור במקביל ב־93'. בניגוד לאלקו, ירד שיעור הרווח הגולמי ברבעון השני (12% מהמחזור) לעומת הרבעון הראשון של '94 (12.6% מהמחזור).

בניגוד לאלקו תעשיות ואלקטרה משפרת אלקטרה צריכה את רווחיותה באמצעות הצמיחה המהירה. הרווח הגולמי קפץ ברבעון השני ל־27.9% מהמחזור, לעומת 22% מהמחזור במקביל ו־19.7% מהמחזור ברבעון הראשון של '94. איחוד החברות הבנות שנרכשו באחרונה הכפיל את הוצאות המכירה ההנהלה והכלליות פי 4 בהשוואה לרבעון המקביל ב־93', אך הרווח התפעולי גדל ל־15.7 מיליון ש' (8.8% מהמחזור), לעומת 7.9 מיליון שקל במקביל (9.6% מהמחזור).

אלקו תעשיות – חשיפה, תחרות, מכרזים והשמצות אבל זלקינד מכפיל את הרווח התפעולי

באלפי שקלים ברבעון השני	'94	'93
מכירות	85,937	92,170
רווח גולמי	28,659	21,184
רווח תפעולי	20,319	11,962
הוצאות מימון	4,566	359
רווח נקי	8,287	6,609
מחיר המניה (ש"ח)	51.86	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	4.9	

המחצית הראשונה	'94	'93
מכירות	178,218	205,491
רווח גולמי	57,090	49,588
רווח תפעולי	40,171	29,955
הוצאות מימון	7,965	2,556
רווח נקי	18,176	15,871
רווח למניה (ש"ח)	2.46	2.22
הון עצמי	128,600	
שווי שוק	384,900	

ממן – הפסד של 10 מ' ש' בבורסה

הפסד בורסה של 5.9 מיליון שקל ברבעון השני מחק כלא היה את השיפור התפעולי המשך בממן. במחצית הראשונה של '94 הפסידה ממן סכום של 10.1 מיליון שקל על תיק ניירות ערך של 36.2 מיליון שקל, ששני שלישים ממנו הושקעו בסוף דצמבר '93 במניות ובקרנות נאמנות. במהלך המחצית הראשונה של '94 רכשה ממן ניירות ערך והשקעות אחרות בסכום של 31.4 מיליון שקל, ומכרה ני"ע בסכום של 30.7 מיליון שקל. לדברי המנכ"ל, רן שפילמן, מגמת החברה היא להקטין את רכישת המניות בתיק שמנוהל על ידי אופק, בטוחה, אנליסט וציון מ־35% ל־30%. הגידול המהיר בסחר החוץ של ישראל גורם להמשך הצמיחה של מקור ההכנסה העיקרי של ממן (68% מההכנסות): פעולות האחסנה, ההטענה והפריקה במסוף המטענים בנתב"ג. ברבעון השני גדלו ההכנסות ב־9.8% ממסוף המטענים כתוצאה מעלייה של 16.9% במטעני היבוא ושל 4.5% ביצוא. שפילמן מסביר את הגידול החזק ביבוא בעלייה ביבוא התעשייתי על חשבון היבוא הקלאי, שמרביתו מטופל בידי אגרקסקו, ובמעבר של מטענים חקלאיים מאגרקסקו לממן. לדברי שפילמן, שואפת ממן לאזן את התפלגות הכנסותיה, שכן לממן אין השפעה על רמת הפעילות בגידול מטענים ועל מחיריהם המצויים בפיקוח.

ממן היתה מעדיפה שחלקם של שני מגזרי הפעילות האחרים שלה – מתן שירותים לוגיסטיים (אחסנה והפצה) הניתנים לגופים וחברות מחוץ לנמלי התעופה, ושירותי קרקע לחברות תעופה, יגדלו. בשלב זה מונעת הצמיחה החזקה ביבוא וביצוא את השגת המטרה, למרות עלייה של 19.1% לעומת הרבעון המקביל בהכנסות משירותים. איחסון והפצה שנותנת ממן לחברות כמו אלביט, דיגיטל המשביר המרכזי. הכנסות אלה צמחו ל־10.1 מיליון שקל ברבעון השני של '94. בעוד ששירותי הקרקע שנותנת ממן לחברות תעופה גדלו ב־11.7% לעומת המקביל, ל־1.5 מיליון שקל. מסוף המטענים אינו רק הגורם המרכזי במחזורה של החברה אלא גם הרווחי בהם. לדברי המנכ"ל, רן שפילמן תורם המסוף 80% מהרווח התפעולי בעוד שהשירותים הלוגיסטיים תורמים 17% מהמחזור. יתרת הרווח התפעולי נובעת משירותים לחברות תעופה.

נראה שברבעון השלישי ימשיך להיות המסוף מרכיב דומיננטי ברווחיה של החברה, שכן לדברי שפילמן עלה היקף הפעילות של מסוף המטענים ב־18% ביולי '94 וב־19% באוגוסט. הוצאות התפעול של ממן עלו בשיעור מתון יחסית (5%) מול הרבעון המקביל, למרות עלייה בתמלוגים לרשות שדות התעופה מ־4.5% מהכנסותיו של המסוף ב־93' ל־6% ממחזורו של המסוף מתחילת '94. כתוצאה עלה הרווח הגולמי ב־33.9% לעומת הרבעון המקביל ושיעורו עלה ל־30.1% מהמחזור בהשוואה ל־25.3% מהמחזור במקביל. השוואה לנתוני הרבעון הראשון אינה רלוונטית בשל גורם העונתיות הכרוך ביבוא החקלאי. הוצאות ההנהלה והכלליות ירדו ל־3.4 מיליון שקל (9.4% מהמחזור) לעומת 3.6 מיליון שקל במקביל (11% מהמחזור) למרות הפרשה של מחצית מהמענק השנתי שניתן לעובדים בגין '93.

שיעורי המס ששילמה החברה ברבעון השני עלו על הרווח לפני מס, מפני שברבעון הראשון של '94 רשמה עתודה למסים נדחים בסכום של 1.5 מיליון שקל – כלומר בגין ירידת הערך של תיק ני"ע ברבעון הראשון בסך של 4.2 מיליון שקל. הונה העצמי של ממן הוא 40.1 מיליון דולר. השיפור התפעולי בממן מתבטא בתשואה שלילית של 3% בלבד ב־94'. שווי השוק של ממן 92.6 מיליון דולר, המגלם מכפיל רווח של 21. מכפיל הרווח התפעולי הוא 12.

ממן — באלפי שקלים ברבעון השני	'94	'93
הכנסות משירותי תעופה	10,126	8,501
- אחסנה, ספינה ופריקה	24,674	22,476
רווח גולמי	10,908	8,151
הוצאות הנהלה	5,595	3,581
רווח תפעולי	7,513	4,570
הוצאות מימון	5,794	1,641
רווח נקי	(1,726)	1,316
המחצית הראשונה	**'94**	**'93**
הכנסות משירותי תעופה	19,978	17,007
- אחסנה, ספינה ופריקה	51,274	45,979
רווח גולמי	25,164	18,875
הוצאות הנהלה	6,539	6,554
רווח תפעולי	18,625	12,341
הוצאות מימון	9,615	1,964
רווח נקי	2,552	5,247
רווח למניה (ש"ח)	0.073	0.150
מחיר המניה (ש"ח)	8.02	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.383	
הון עצמי	121,700	
שווי שוק	282,400	

יפאורה – שיפור נוסף ברווח הגולמי

יפאורה מוסיפה להישען על ייעול מערך הייצור שלה גם ברבעון השני של השנה, ומשפרת את רווחיותה התפעולית, למרות הסימנים המתרבים לתחרות המחריפה בענף המשקאות הקלים.

מכירותיה של יפאורה קפאו ברבעון השני של '94 כתוצאה משחיקה ריאלית של מחיר מכירה ועיתוי חג הפסח. החג חל השנה בסוף הרבעון הראשון, ובהתאם גדלו המכירות ברבעון זה לעומת המקביל לו. ניתוח תציגתי של המכירות מעלה גידול צנוע של 2.8%, למרות החדרת מוצרים חדשים כמו דיאט קליר תפוזינה. זאת, כתוצאה מאיחור אחרי הייצור של החברה לאחר מיזוג עסקי יפאורה עם תשלובת תבורי.

נוסף לכך המשיכה יפאורה לטפל בנקודות תורפה במערך הייצור, וכך עלה הרווח הגולמי שלה ל־49.4% מהמכירות ברבעון השני של '94, לעומת 45.2% ברבעון המקביל לו ב־93' ו־44.3% ב־93'.

החרפת התחרות בענף מתבטאת בגידול הוצאות המכירה ל־19.4 מיליון שקל ברבעון השני של '94 (29.4% מהמחזור), לעומת 18 מיליון שקל במקביל ב־93' (27.4% מהמחזור), בשל עלייה בהוצאות הפרסום וגידול בצוותי המכירה של החברה.

הגידול במכירות ברבעונים הקודמים עלה לחברה בעלייה בהפרשות לחובות מסופקים, וההשקעות במחשוב הגדילו את הוצאות הפחת של יפאורה, כך שבסך הכל עלו הוצאות ההנהלה והכלליות ל־5.1% מהמכירות, לעומת 4.1% מהמכירות ברבעון המקביל ב־93'.

הרווח התפעולי עלה ב־8.6% לעומת הרבעון המקביל ב־93' ושיעורו הגיע ל־14.8% מהמחזור ברבעון השני של '94, לעומת 13.7% מהמחזור במקביל ב־93'. במחצית הראשונה של '94 גדל הרווח התפעולי של יפאורה ב־18% ל־14.8% מהמחזור לעומת 12.9% מהמחזור במחצית הראשונה של '93.

יפאורה השקיעה במחצית הראשונה של '94 17.9 מיליון שקל ברכוש קבוע, מהם 13.5 מיליון שקל הושקעו על ידי החברה הבת בתחום הייצור: ציוד ניפוח של בקבוקי PET ורכישת ציוד לשרוול פחיות. עוד השקיעה יפאורה בהגדלת צי הרכב להובלה ובאמצעי שיווק. תזרים המזומנים של החברה במחצית הראשונה של '94 היו 3.3 מיליון שקל לעומת 9.4 מיליון שקל בתזרים המקביל ב־93' וזאת למרות הגידול ברווח הנקי ובפחת.

הונה העצמי של יפאורה 33.6 מיליון דולר ושווי השוק של החברה לאחר ירידה של 7.5% מתחילת השנה הוא 77.8 מיליון דולר, שפירושו מכפיל 22.4.

יפאורה — באלפי שקלים ברבעון השני	'94	'93
מכירות	65,769	65,534
רווח גולמי	32,480	29,639
הוצאות הנהלה	3,340	2,668
רווח תפעולי	9,753	8,981
הוצאות מימון	2,177	1,803
רווח נקי	3,297	2,840
המחצית הראשונה	**'94**	**'93**
מכירות	119,119	115,885
רווח גולמי	58,099	50,384
הוצאות הנהלה	6,301	4,974
רווח תפעולי	17,675	14,976
הוצאות מימון	3,158	3,102
רווח נקי	6,034	4,411
רווח למניה (ש"ח)	0.22	0.19
מחיר המניה (ש"ח)	7.41	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.4	
הון עצמי	102,000	
שווי שוק	229,080	

בעלי עניין קונים

החברה	בעל העניין	שער	כמות	ימי מסחר	תאריך	החזקה
אל קבית	אלדוב נכסים	961	4,978	48	11.8.94	79.96
הלב	פניקס	293–294	4,410	12	2–3.8.94	89.87
מישור החוף	מכימה אג'	235	640,000	1504	8.8.94	–
מישנאל	קפה מימון	357–373	85,334	306	4–9.8.94	45.97
עצמון	יפה יעקב	516–546	6,500	34	14–15.8.94	11.04
שיא	שפר אן	2835–3474	7,329	259	2–10.8.94	2.78
שיא	באור אריה אג'	484–6502	1,757	18	5–11.7.94	–

בעלי עניין מוכרים

החברה	בעל העניין	שער	כמות	ימי מסחר	תאריך	החזקה
אינטרנטבקא	אחד המנס	4971	440	22	10.8.94	0.90
מבן נפט	רנבאר משאבים	10885	1,800	109	9.8.94	4.05
מבן נפט	גדית ישראל	10885	1,800	109	9.8.94	4.05
מישור החוף	חפציבה אג' 1	235	640,000	1504	8.8.94	–
מישור החוף	מכימה	235	159,000	375	8–11.8.94	–
סטנות בנק	גבע אמיר	3495	1,080	35	10.8.94	0.08
קוי אשראי	קוי אשראי מרכז					
	אאא	104	106,803	111	3.8.94	–
שלג	לאומי אג' 1	136.5	26,400	56	2.8.94	–

** הסכום הוא באלפי שקלים * עסקת מחוץ לבורסה

מלונות אפריקה – רק בירושלים היתה ירידה בתפוסה

דו"חות כספיים

יורם גביזון

על אף הטבח בחברון בסוף פברואר '94 שמרה אפריקה ישראל על שיעורי תפוסה גבוהה יחסית – 71% ברבעון השני של '94 לעומת 66% ברבעון הראשון של השנה. השוואת תוצאותיה של מלונות אפריקה לתקופה המקבילה אשתקד אינה רלוונטית משום שמלונות אפריקה רכשה את מרבית עסקיה במהלך '93 (הולידיי אין קראון פלזה בירושלים, 50% מהולידיי אין באילת והולידיי אין טבריה) ושיפצה בתקופה זו נכסים אחרים כמו הולידיי אין קראון פלזה בת"א. בעקבות הגידול בתפוסה, האופייני לרבעון השני, ופתיחת מלון הולידיי אין אילת בסוף הרבעון הראשון, עלו הכנסותיה של החברה ב־9.5% לעומת הרבעון הראשון, למרות ירידה בתפוסה במלון הולידיי אין קראון פלזה שהיה היחיד מבין מלונותיה של הרשת שנפגע מהטבח בחברון, ומנכ"לו רוד כץ פרש מתפקידו. העלייה בהכנסות הביאה לשיפור ברווחיות הגולמית של מלונות אפריקה, שככל חברת מלונאות עומדת בפני הוצאות קבועות גדולות – 28.3% מהמחזור בהשוואה ל־23% מהמחזור ברבעון הראשון. הוצאות המכירה והשיווק שמרו על רמתם מהרבעון הראשון – 1.3 מיליון שקל, אך שיעורן ירד – 4.4% מהמחזור ברבעון השני של '94 בהשוואה ל־4.7% מהמחזור ברבעון הראשון של '94. גם גידול בהוצאות ההנהלה והכלליות ל־3.8 מיליון שקל לעומת 3.7 מיליון שקל ברבעון הראשון לא מנע קפיצה ברווח מפעולות – 11.1% מהמחזור ברבעון השני של '94, לעומת 4.7% מהמחזור ברבעון הראשון של '94. עלייה זו קשורה לגידול העונתי בתפוסה ברבעון השני, אם כי מלונות אפריקה מייחסת את שיעורי התפוסה הגבוהים, להערכתה, מהממוצע בענף, למאמץ שיווקי מוגבר. בעקבות שימוש בחלק מתמורת ההנפקה לפירעון הלוואה לזמן ארוך בסכום של 59.1 מיליון שקל במחצית הראשונה של '94 ונטילת הלוואות לזמן ארוך בתנאים נוחים יותר, ירדו הוצאות המימון של החברה ל־661 אלף שקל, לעומת מיליון שקל ברבעון הראשון. גורם נוסף לירידה בהוצאות המימון היה שחיקת הלוואה לזמן ארוך ואג"ח להמרה בסכום של 1.3 מיליון שקל במחצית הראשונה של '94. תזרים המזומנים של החברה במחצית הראשונה עלה ל־7.2 מיליון שקל, בעיקר כתוצאה מגידול בפחת ל־5.6 מיליון שקל. מלונות אפריקה השקיעה במחצית הראשונה של '94 12.1 מיליון שקל ששימשו לשיפוצים במלון הולידיי אין קראון פלזה בירושלים ובמלון הולידיי אין אילת, וכן להשקעה בעסקה משותפת (50%) להקמת מלון בן 310 חדרים ברמה של 5 כוכבים בים המלח. מלונות אפריקה נערכה במחצית הראשונה של '94 להפעלת מלון מלכת שבא באילת, שבו היא שותפה ב־50%. יו"ר החברה, שלמה גרופמן, אינו מתייחס בסקירת המנהלים שלו לשאלת התחרות באתרי תיירות חלופיים ורמת התחרות בענף, והשפעתה על תוצאותיה של החברה בעתיד.

מלונות אפריקה — באלפי שקלים, שנת 94	רבעון I	רבעון II
הכנסות	27,527	30,130
רווח גולמי	6,360	8,532
הוצאות הנהלה	3,759	3,833
רווח תפעולי	1,303	3,361
הוצאות מימון	1,021	661
רווח נקי	326	2,485
המחצית הראשונה	**'94**	**'93**
הכנסות	57,657	22,074
רווח גולמי	14,892	5,376
הוצאות הנהלה	7,592	3,638
רווח תפעולי	4,664	165
הוצאות מימון	1,682	1,748
רווח נקי	2,811	(2,014)
רווח למניה (ש"ח)	0.05	(0.02)
מחיר המניה (ש"ח)	7.17	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.04	
הון עצמי	203,300	
שווי שוק	420,300	

כתר – הוציא את המוסט מהתבן

שבע שנים לאחר שבא לכתר, עוזב אורן מוסט חברה שעברה תהליך הבראה ומתייצבת על קצב מכירות של 30 מיליון שקל בשנה ורווח נקי של 2 מיליון שקל בשנה. ברבעון השני נמשכה המגמה של ירידה במחזור ההכנסות של כתר ושיפור ברווחיותה התפעולית. הכנסותיה של כתר ירדו ב־8.2% לעומת המקביל בשל ארגון מחדש של מכירות האנציקלופדיות שהיא אחד ממגזרי הפעילות החשובים של החברה. מתחילת '94 החלה כתר לשווק את האנציקלופדיות שלה מדלת לדלת במקום מערך הטלמרקטינג. שינוי זה הביא, להערכת מוסט, לירידה של 15% במכירות האנציקלופדיות, אם כי לדבריו יש שיפור בתחום זה ברבעון השלישי.

מוסט מציין, שבמכירות ספרים אין ירידה כמותית למרות התחרות עם מוצרים חלופיים כמו הטלוויזיה בכבלים ומשחקי הווידאו שפוגעים במכירות ספרי הילדים. במחצית הראשונה של '94 מכרה כתר 420 אלף ספרים, לעומת 350 אלף ספרים בתקופה המקבילה ב־93'. על אף הירידה במכירות הגדילה כתר את הרווח הגולמי שלה ל־48.8% מהמחזור ברבעון השני של '94 בהשוואה ל־43.9% במקביל ב־93'. היות שהכנסותיה של כתר נובעות משני מקורות – מו"לות ומפעל המספק שירותי סדר, צילום מגנטי ודפוס שחור לבן ודפוס צבע. לדברי מוסט, היו הכנסותיו של המפעל יציבות ולא השפיעו באופן מהותי על רווחיותה של החברה. השיפור ברווח הגולמי נובע ממדיניות סלקטיבית יותר של הוצאת כותרים חדשים וגידול מתמשך במכירה של ספרים מהקטלוג שרווחיותם הגולמית גדולה משמעותית מזו של כותרים חדשים, ועלייה במכירות של אנציקלופדיות מתוצרת כתר על חשבון מכירות של אנציקלופדיות של מו"לים אחרים. המכירות מהקטלוג, שמונה עתה 1,000 פריטים, היוו 75% ממחזור המכירות של כתר במחצית הראשונה של '94. סיבה נוספת לשיפור ברווחיות היא ירידה הדרגתית בכוח האדם – מ־330 לפני שלוש שנים ל־127 עתה. מוסט מאשר שמהלך ההתייעלות המשמעותי של כתר כבר מאחוריה. הגידול בשיעורי הרווח הגולמי בולט על רקע עלייה של כ־30%–35% במחיר הנייר במחצית הראשונה של '94. עד כה לא נפגעה כתר מהתייקרות מכיוון שעידכנה מחיר ספרים וכן משום שהיו ברשותה מלאים שנרכשו לפני ההתייקרויות.

להערכת כתר, מחיר הנייר ישפיע לרעה על תוצאותיה החל ב־95' אם לא תצליח לגלגל את ההתייקרות על הצרכנים, מהלך שיש קושי לבצעו בתחום ספרי הילדים. כתר שיפרה את הרווח התפעולי שלה ל־11.9% מהמחזור לעומת 8.7% מהמחזור במקביל ב־93', כתוצאה מקיטון בעמלות הגבוהות ששילמה על מכירת האנציקלופדיות, וירידה בהפרשות לחובות מסופקים. למרות העלייה בקצב האינפלציה ירדו הוצאות המימון של כתר בשל החזר הלוואות לזמן ארוך ב־93'. לדברי מוסט, מנהלת כתר מו"מ ממושך על מיזוג בענף, שכן ניתן על תשתית הייצור והשיווק של כתר להגדיל באופן משמעותי את היקפי הפעילות של החברה. ענף המו"לות עומד, להערכתו, בפני מיזוגים בעתיד הקרוב.

הונה העצמי של החברה 7.5 מיליון דולר, ושווי השוק שלה לאחר ירידה של 39% מתחילת השנה הוא 13.1 מיליון דולר המבטא מכפיל רווח של 24.7, שהסבר היחיד לו הוא שווי מתחם בן 22 דונם שבבעלות החברה בגבעת שאול בירושלים הרשום בערכים היסטוריים.

כתר — באלפי שקלים ברבעון השני	'94	'93
הכנסות	7,960	8,665
רווח גולמי	3,884	3,805
הוצאות	2,933	3,049
רווח תפעולי	951	756
הוצאות מימון	485	506
רווח נקי	441	231
המחצית הראשונה	**'94**	**'93**
הכנסות	15,076	15,788
רווח גולמי	7,410	8,004
הוצאות	5,609	6,378
רווח תפעולי	1,801	1,626
הוצאות מימון	822	1,045
רווח נקי	984	564
רווח למניה (ש"ח)	0.11	0.07
מחיר המניה (ש"ח)	4.66	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.18	
הון עצמי	22,736	
שווי שוק	39,000	

הודעות בורסה

גלית חמי

זהב במקום כסף למחזיקי אג"ח אנדין

החל מיום רביעי הקרוב, ה־21 באוגוסט '94, יוכלו בעלי אג"ח של חברת התכשיטים אנדין, הידועה היום בשם תיא תקשורת, במסגרת הסדר הנושים שנעשה עם חברת הנאמנות של בנק הפועלים, לגשת למשרדי חברת ב.א. גוטליב ולקבל תכשיטים תמורת איגרות החוב שברשותם.

מחברת ב.א. גוטליב נמסר, כי כמות הזהב הנמצאת בחברת הנאמנות של בנק הפועלים תחולק באופן יחסי לפי מספר האיגרות. כל מחזיק יקבל את חלקו היחסי לפי שווי הקודים של התכשיטים, המשקפים את תכולתם, שנעשה על ידי הבורסה לתכשיטים. לכל מחזיק יינתנו שתי חלופות של שתי חבילות תכשיטים, המכילות פריטים שונים, שנבחרו באופן שרירותי.

שווי התכשיטים אינו ידוע ואינו קשור לשווי כמות האג"ח של אנדין. כל הידוע הוא, שמדובר ביתרת התכשיטים שהצליח הכונס שמונה על ידי חברת הנאמנות של בנק הפועלים לתפוס לאחר שנעצרה המכירה.

כבר בתחילת '92 הודיעה אנדין, כי כמות הזהב אצלה פחתה במידה ניכרת מהכמות הנדרשת על ידי השיעבוד. במקביל הוגשה בקשה לפירוק החברה והמסחר בה הופסק. בתגובה הגישו שני מחזיקי אג"ח תביעה למינוי כונס נכסים. אלא שחברת הנאמנות הגישה רק בתחילת יולי '92 בקשה למינוי כונס. כתוצאה מההשהיה נתפסו 23 ק"ג זהב, במקום 77.5 הק"ג שהיו צריכים להימצא בחברה.

מיטבית הולדינג תתחיל להיסחר ביום א'

בעיתוי לא מוצלח במיוחד, יום ראשון הקרוב, ייפתח המסחר בני"ע של מיטבית הולדינג, שמניותיה הונפקו לבורסה ביום שני האחרון במחיר יתר של פי 1.1. שער הפתיחה למסחר יהיה 81 שקל ליחידה. מניות החברה ייסחרו במסגרת הרשימה המקבילה.

קיטאל – ההנפקה נדחתה ליום רביעי

לנוכח הטלת חוק מיסוי על רווחי הון בבורסה, ואי הוודאות לגבי השפעותיו על המסחר בבורסה, החליטה קיטאל לדחות את מועד ההנפקה שהיתה אמורה לבצע אתמול. ההנפקה תיערך ביום רביעי הקרוב, 24 באוגוסט '94. מועדי המסחר בהנפקת זכויות נותרו ללא שינוי.

קווי אשראי – הוקדם מועד פירעון האג"ח

קווי אשראי החליטה להקדים את מועד פירעון האג"ח אופציה 1 של החברה, לאחר החלטת דירקטוריון הבורסה להפסיק את המסחר בהן. מועד פירעון האג"ח נקבע ל־2 באוקטובר '94, כאשר היום הקובע יהיה 30 בספטמבר '94. קווי אשראי תשלם לבעלי איגרות החוב את יתרת הקרן הבלתי מסולקת של האג"ח בתוספת ריבית שנתית של 5%.

בעלי האג"ח יוכלו לנצל את זכותם לרכישת מניות של החברה עד סוף יום העסקים של 29 באוקטובר '94, תמורת תוספת מימוש של 1.38 שקל. נכון ליום המסחר האחרון היה מחיר מניית קווי אשראי 2.01 שקל למניה.

על בר – צפויה עלייה של 60% בהכנסות

על בר תשקיע כ־5 מיליון דולר בקו ייצור לבד לא ארוג בנוסף לקו הקיים. הקו אמור להתחיל לפעול במחצית '95 ותפוקת הבד בו תהיה כ־9 מיליון דולר לשנה, הרווח הגולמי הצפוי הוא 4.5 מיליון דולר.

בקו החדש ישולבו כמה טכנולוגיות שיענו על צרכי הגיוון הגדלים בתחום המטליות הלחות. לצורך הקו תבנה חברת האחזקות שבבעלות החברה מבנה בגודל של כ־1,000 מ"ר שיושכר לחברה. כיום פועל קו ייצור בד לא ארוג אחד, שהחל לפעול בסוף '93.

על בר, שפירסמה שלשום את דו"חותיה לרבעון השני של השנה, הציגה עלייה בהיקפי מכירותיה לכ־11.6 מיליון שקל, לעומת 10 מיליון שקל במקביל. מתחילת השנה הסתכמו הכנסותיה של החברה בכ־22 מיליון שקל, או בחישוב שנתי 44 מיליון שקל. בשנה הקרובה הודיעה החברה כי תיאלץ לייבא בדים על מנת לענות על הגידול בביקוש. לאחר שייכנס קו הייצור החדש לפעולה, צפויה על בר להגדיל את היקפי הכנסותיה בכ־60%, מ־44 מיליון שקל לכ־71 מיליון שקל בשנה. שיעור הרווח הגולמי שהציגה על בר מתחילת '94 היה 24%. לאחר הוספת הקו החדש צפוי שיעור הרווח הגולמי להגיע לכ־60%. את עיקר ההשקעה תממן על בר ממכספי ההנפקה שביצעה בתחילת השנה.

אצלנו, אופציות מעו"ף נראות אחרת...

החברה המרכזית מציעה לך לרכוש אופציות על מדד המעו"ף בדרך המקצועית, היעילה והאטרקטיבית ביותר!

כשאתה עומד להשקיע באופציות על מדד המעו"ף, אתה חייב לעשות זאת בדרך המקצועית והיעילה ביותר.
בשוק דינמי כמו היום אתה חייב שגורם מנוסה ומקצועי יטפל בהשקעה שלך בצורה אחראית ואישית.
החברה המרכזית מעניקה לך את כל הכלים להוציא את המקסימום מההשקעה שלך ברכישת אופציות על מדד המעו"ף.

- אפשרות להעברת הוראות משעה 09:00 עד 16:00 ברציפות
- מסחר רציף ומהיר המאפשר לך לשנות או לבטל הוראה בזמן אמת
- קבלת מידע על ביצוע מיידית
- צוות מקצועי ומנוסה ברמה הגבוהה ביותר
- תוכנה מיוחדת העומדת לרשות הלקוחות בכל עת
- יעוץ בבניית אסטרטגיה להשקעה במספר אופציות במהלך המסחר

פטור מעמלות אי ביצוע
פטור מעמלות במימוש

לפרטים לפנות למחלקת מעו"ף: 03-5194111

החברה המרכזית
החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ
המטרה שתרוויח יותר

חדש! נפתח סניף בחיפה!

נאמני הקרנות: "פיל", "דולר", "פנתר" - החברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ

תל-אביב: אחד העם 28, טל. 03-5194111, פקס. 03-5194100 בני-ברק: רח' רבי עקיבא 14, טל. 03-5798720, פקס. 03-5798727 נתניה: רח' רזה 15, טל. 09-826127, פקס. 09-826324

חיפה: ארלוזורוב 11, טל. 04-667788, פקס: 04-666888

هكذا من الأصل

שווקים

עליות מחירים באירופה ובמזרח

ההתחזקויות בבורסות באו בתגובה להעלאת הריבית בארה"ב. לעומת זאת האנליסטים אוכזבו מדשדושו של הדולר

מאת טל הראל

וול סטריט

לאחר המסחר הסוער שהיה בוול סטריט ביום שלישי, עקב החלטת הפדרל רזרב להעלות את הריבית בארה"ב, היה המסחר אתמול שקט יחסית, אך ללא מגמה מוגדרת. נראה היה שהשווקים מנסים לעכל את משמעות עליית הריבית.

לדברי אנליסטים, ההשפעה הישירה של עליית הריבית על שוק המניות יהיה הגידול בעלות ההלוואות העיסקיות, ומצד שני – העלייה במחיר ולכן גם בביקוש למוצרים רגישים לריבית, כמו מכוניות, בתים ומוצרים ברי קיימא.

יש הסבורים, כי הציפייה להאטה בביקוש הצרכנים ולכן ברווחיות המגזר העיסקי יגרום למשקיעים לעבור ממניות לאיגרות חוב, שהוזלו מאוד בחודשים האחרונים.

הבוקר נפתח בעליית המחירים מתונה. מדד נסד"ק עלה בחוזקה יחסית ואילו מדד דאו ג'ונס היה ברוב המסחר במגמה שלילית מתונה, בעיקר על רקע הרשות בתחום המיזוגים.

מרכז העניין אתמול היה בהודעה על מיזוגן של אמריקן סיינמיד ואמריקן הום פרודקטס, שתי חברות פרמצבטיקה. בעקבות זאת עלו מחירי שתי המניות.

גם מחירן של מניות אחרות, הנראות מועמדות למיזוג, עלה אתמול. אלו כללו את וורנר למברט, אפג'ון ואלי לילי.

מחירן של מניות תחבורה, במיוחד חברות תעופה, עלה אתמול בשל הירידה שחלה במחירי הנפט בימים האחרונים, ובמקביל חלה גם ירידה קלה במחיר מניות הנפט.

אתמול עלה גם מחירה של מניית אנבור, עם פרסום הידיעה כי החברה תמכור את מחלקת השיווק שלה לחברת פירסט דטה, עבור מניות בשווי 156 מיליון דולר.

לדברי אנליסטים קיים עתה מעבר של משקיעים ממניות מחזוריות, שהיו מועדפות במחצית הראשונה של השנה, למניות צמיחה.

מזרח רחוק

עליות מחירים נרשמו אתמול בכל הבורסות המרכזיות במזרח, בעקבות ההודעה על העלאת הריבית בארה"ב.

בהונג קונג עלה מדד האנג סנג בקרוב ל־2% לאחר שהמשקיעים השתכנעו כי העלאת הריבית בארה"ב תהייה האחרונה השנה.

הסוחרים דיווחו כי מרב הביקושים הגיעו ממשקיעים אמריקאים ויפאנים. לדבריהם, יקשה על המחירים להמשיך לעלות אלא אם כן יהיו הדו"חות הרבעוניים, המתפרסמים כעת, טובים.

בטוקיו היו אתמול עליות צנועות יותר, שהובלו בעיקר על־ידי מניות ברזל, כימיקלים ותקשורת. בנוסף לכך עלה מחירן של מניות הקשורות בחברת הטבק הלאומית, המופרטת בימים אלה.

לדברי סוחרים עדיין לא שכחו דאגות המשקיעים בשוק מפני החרפה בסכסוך הסחר בין ארה"ב ויפאן ותיסוף נוסף של הין, שיפגע ברווחי היצואנים היפאנים. לדעתם, כל עוד לא נפתרה בעיית הסחר בין שתי המדינות, יקשה על מדד ניקיי לעבור את ה־21 אלף נקודות.

בסידני עלו אתמול המחירים בתנודות ומדד אול אורדינריס התחזק ב־19.5 נקודות (0.93%) ל־2,095.5 נקודות. הבנק המרכזי של אוסטרליה הודיע גם הוא על העלאת הריבית ב־75 נקודות בסיס.

במנילה עלו המחירים תוך מסחר כבד ומדד 31 המניות עלה ב־18.1 נקודות ל־3,029.7 נקודות.

בבנקוק עלו המחירים אתמול, בפעם החמישית ברציפות, ומדד הבורסה התחזק ב־11.77 נקודות ל־1,473.48 נקודות.

אירופה

בכל הבורסות המרכזיות באירופה, חוץ ממילנו, עלו אתמול המחירים בתגובה להעלאת הריבית בארה"ב. שוקי האג"ח, לעומת זאת, לא השתתפו בשמחה, כנראה בשל החשש כי הבונדסבנק יחליט בישיבתו היום לא לבצע קיצוץ נוסף בריבית בגרמניה.

העלייה המרשימה ביותר נרשמה בלונדון, שם עלה מדד פייננשל טיימס ב־1.37%. בנוסף לכך הובילו מניות בריטיות את ההתחזקות גם בבורסות אחרות.

הסיבה לכך היא הפרסום אתמול של נתוני האינפלציה התעסוקה בבריטניה ליולי, שהורידו את הסיכוי להעלאה קרובה של הריבית. מדד המחירים הקמעונאיים עלה ביולי ב־2.3% במונחים שנתיים, כשהציפיות היו לעלייה של 2.6%. בנוסף לכך עלה מדד הליבה ב־2.2% בלבד – שיעור הגידול הנמוך ביותר מאז החל במדידת המחירים לצרכנים ב־75'.

את העליות הובילו חוזי המדד העתידיים: חוזה ספטמבר עבר את רמת ה־3,200 נקודות. בנוסף לכך התחזקו מניות רגישות לריבית, כמו תשתית ובנקאות.

השוק החיובי בלונדון נמשך אחר הצהריים, גם לאחר שהתברר כי המגמה וול סטריט אינה חזקה באותה מידה.

יוצאת דופן היתה אתמול הבורסה של מילנו, בה ירדו המחירים בתנודות לקראת סוף המסחר בשל סימון אתמול של חוזה אוגוסט. מדד מיבטל נחלש באחוז וחצי.

לדברי סוחרים השוק הושפע לרעה מהמכרז שנערך אתמול לאג"ח ממשלתי נושא ריבית ניידת. המכרז הניב תשואות גבוהות, מה שהוריד את המחירים בשוק האג"ח ומאוחר יותר גם בשוק המניות.

מטבעות

הדולר התחזק אתמול בטוקיו ואירופה, אך לא עבר את השער של ניו יורק ביום שלישי.

בטוקיו נסגר הדולר בשער 100.83 ין, עלייה של 0.67 ין לעומת יום שלישי.

דשדושו של הדולר מאכזב את האנליסטים, שציפו לעלייה חדה יותר בשערו בתגובה להעלאת הריבית בארה"ב. ריבית גבוהה יותר בארה"ב מעלה את הכדאיות של פקדונות דולריים ולכן אמורה להגביר את הביקוש לדולרים.

לדבריהם, ייתכן שגם עם העלאות הריבית עדיין ההשקעות מחוץ לארה"ב יותר אטרקטיוויות. היום מתקיימת הישיבה הראשונה של הוועדה הראשית של הבונדסבנק ורבים מקווים כי יוחלט בה על הורדה נוספת של הריבית בגרמניה. קרוב לוודאי שהורדת הריבית בגרמניה תעזור לדולר משום שהיא תגדיל את הפרשי הריבית בינה לבין ארה"ב ולכן תביא למעבר משקיעים ממארקים לדולרים.

אלא שהורדת הריבית תלויה במידה רבה בשיעור הגידול בכמות הכסף בגרמניה ביולי וייתכן שנתון זה עדיין לא יעמוד לרשות הבונדסבנק בעת פגישתו היום.

ריביות

מחיר איגרות החוב הממשלתיות האמריקאיות המשיך לעלות אתמול, אם כי במתינות לעומת הזינוקים של יום שלישי.

מחיר אג"ח לשלושים שנה עלה מאז ה־12 באוגוסט ב־20%. עליות המחירים נבעו מהציפיות, שהתממשו, להעלאת הריבית בארה"ב. הפדרל רזרב הודיע ביום שלישי כי הוא מעלה את הריבית הבינבנקאית ואת ריבית הניכיון בחצי אחוז.

מחירי האג"ח לטווח קצר ובינוני עלו במידה פחותה מהאג"ח לטווח ארוך. אחת הסיבות לכך היא שאיגרות לטווח קצר יותר התאוששו מוקדם יותר מנפילות המחירים של אפריל ומאי.

אומנם ריבית גבוהה יותר אינה מיטיבה עם איגרות חוב, הנושאות ריבית קבועה. אך פעולת הפדרל רזרב שכנעה את שוקי האג"ח כי הבנק נחרץ בכוונתו למנוע התפתחות של לחצים אינפלציוניים בארה"ב.

בנוסף לכך אותת הפדרל רזרב כי לא יתבצעו העלאות נוספות בריבית עד סוף השנה הנוכחית.

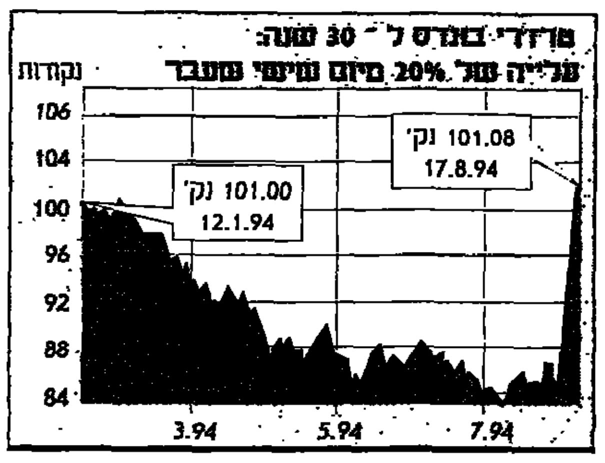

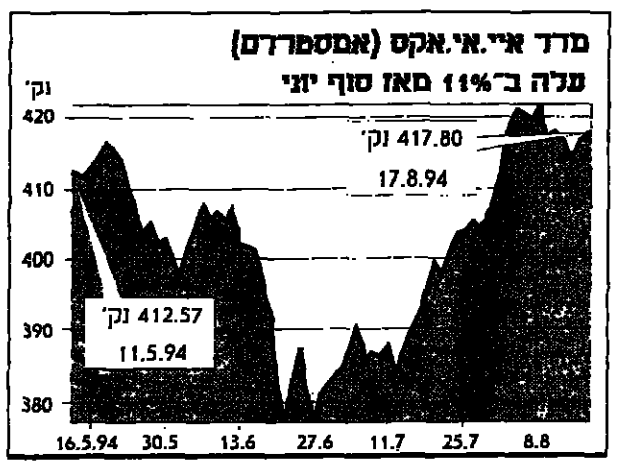

השערים בזמן הסגירה

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הפרשות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.1227	5.9
פרנק בלגי	20.603	5.59
מארק גרמני	1	5.54
לירה אירית	2.367	3.72
פרנק צרפתי	3.4315	3.23
אסקודו פורטוגלי	102.6	1.7
כתר דני	3.973	1.6
פזטה ספרדית	83.62	0

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קניה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.5525	1.5515	1.5521
פרנק שווייצרי	1.3038	1.3033	1.3016
ליש"ט*	1.542	1.541	1.5393
ין	100.19	100.14	100.16
דולר קנדי	1.3775	1.377	1.3795
פרנק צרפתי	5.338	5.334	5.3454
אקי	1.2237	1.2227	1.2200
ד' אוסטרלי*	0.7377	0.7372	0.7362
ד' סינגפור	1.5063	1.5058	1.5036
לירטה	1591	1589	1590.18

*במונחי דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חוד'	6 חוד'	שנה
דולר	4.969%	5.266%	5.750%
שטרלינג	5.563%	6.000%	6.750%
ין	2.313%	2.400%	2.725%
פר"ש	4.313%	4.500%	4.703%
מארק	4.955%	5.018%	5.313%
אקו	6.047%	6.250%	6.625%
פר"צ	5.625%	5.938%	6.309%
גילדן	4.960%	5.080%	5.370%
ד' קנדי	5.560%	6.060%	7.060%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 7.75%

יורודולר – פרנקפורט

פיקדונות	דולר	מארק
3 חודשים	4.970%	4.950%
6 חודשים	5.310%	5.050%
1 שנה	5.690%	5.280%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	4.69%
שנה	5.54%
10 שנים	7.17%
30 שנה	7.40%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב־%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב־% מ־30.12.93
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3776.48	-8.09	-0.21%	3795.25	3772.92	0.60%
	S&P 500	465.17	0.16	0.03%	465.91	464.57	-0.29%
טוקיו	ניקיי 225	20824.56	38.2	0.18%	20875.78	20791.96	19.56%
הונג קונג	האנג סנג	9537.98	171.36	1.83%	9585.06	9361.44	-19.77%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2344.4	35.83	1.55%	2344.4	2308.57	-3.35%
לונדון	FTSE 100	3190.3	43	1.37%	3195	3165.7	-6.67%
פרנקפורט	דקס	2162.29	19.15	0.89%	2170.9	2159.46	-4.61%
פאריס	CAC 40	2034.98	22.63	1.12%	2041.24	2023.41	-10.27%
מילנו	MIBTEL	10235	-159	-1.53%	10474	10229	2.35%
ציריך	SMI	2599.3	10.6	0.41%	2606	2589.4	-12.13%
אמסטרדם	EOE	417.8	0.73	0.18%	419.74	417.77	0.85%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב אוג' (דולר לאונקייה)	377.3	0.6
כסף אוג' (סנט לאונקייה)	509.8	4.8
פלטינה אוקט' (דולר לאונקייה)	411	-3.4

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	378.7
כסף (סנט לאונקייה)	5.15
פלטינה (דולר לאונקייה)	409.5
פלדיום (דולר לאונקייה)	153.5

ניו יורק (סנט לליברה)

	מחיר	שינוי
רכז תפוזים ספט'	93.6	1.05
כותנה אוקט'	68.75	0.76
קפה ספט'	179	0
קקאו ספט' (דולר לטונה)	1397	-35
סוכר אוקט'	11.85	-0.04

גרעינים ובקר שיקגו

	מחיר	שינוי
פולי סויה ספט' (סנט לבושל)	574.25	6.25
חיטה ספט' (סנט לבושל)	349.25	-1
תירס ספט' (סנט לבושל)	220.75	1.75
בקר חי אוקט' (סנט לליברה)	71.675	0

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2404
בדיל ספוט (דולר לטונה)	5192
עופרת ספוט (דולר לטונה)	571.3
אבץ ספוט (דולר לטונה)	941
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1449.5
ניקל ספוט (דולר לטונה)	5622

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	16.3
ברנט אוקט'	16.65
דובאי ספוט	15.35
מארץ ספוט	14.65
טקסס קרוד ספוט	17.8
נפט לחימום ספוט	47.2

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)
איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להורדה)

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	214
נפטא פו"ב	151

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ספט' (דולר לטונה)	3401	-92
קקאו ספט' (ליש"ט לטונה)	1857	-9
גומי הפס' (ר' סינג' לקילו)	206.5	-1

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב־%
229.53	0.36	0.16%

תתקשר עכשיו!
המטען שלך ינחת מחר על הבוקר בניו יורק

שערי מטבע חוץ / 17.8.94

המטבע	בנקאים לאומי קניה	בנקאים לאומי מכירה	בנקאים הפועלים קניה	בנקאים הפועלים מכירה	בנקאים דיסקונט קניה	בנקאים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	שינוי באחוזים מתחילת חודש	שינוי באחוזים מתחילת שנה	שינוי באחוזים שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.96	3.10	2.96	3.10	2.96	3.09	3.0164	3.0589	3.0119	3.0544	3.0116	3.0534	3.0370	0.16%	-0.65%	1.71%	-6.48%
1 מארק גרמני	1.90	1.99	1.90	1.99	1.91	2.01	1.9355	1.9627	1.9300	1.9573	1.9286	1.9554	1.9475	0.05%	-1.32%	13.16%	4.05%
1 לירה שטרלינג	4.54	4.75	4.57	4.78	4.61	4.83	4.6392	4.7046	4.6263	4.6916	4.6402	4.7047	4.6717	0.05%	0.01%	5.86%	-2.67%
1 פרנק צרפתי	0.55	0.58	0.55	0.56	0.55	0.58	0.5642	0.5722	0.5637	0.5717	0.5641	0.5720	0.5679	0.09%	0.87%	12.10%	3.08%
100 ין יפני	2.95	3.09	2.95	3.09	2.96	3.10	3.0089	3.0513	3.0013	3.0437	3.0079	3.0498	3.0275	0.30%	-1.06%	13.39%	4.26%
1 גילדן הולנדי	1.69	1.77	1.70	1.77	1.70	1.79	1.7237	1.7479	1.7220	1.7464	1.7177	1.7416	1.7347	0.06%	1.29%	12.76%	3.68%
1 פרנק שווייצרי	2.26	2.37	2.27	2.38	2.28	2.40	2.3038	2.3363	2.3017	2.3343	2.3033	2.3353	2.3182	-0.05%	2.29%	14.98%	5.72%
1 כתר שוודי	0.38	0.39	0.37	0.39	0.38	0.40	0.3824	0.3877	0.3817	0.3871	0.3825	0.3879	0.3851	-0.85%	-2.13%	7.42%	-1.23%
1 כתר נורבגי	0.43	0.45	0.43	0.45	0.43	0.46	0.4395	0.4457	0.4392	0.4455	0.4393	0.4454	0.4426	-0.02%	0.34%	11.43%	2.46%
1 כתר דני	0.48	0.50	0.48	0.50	0.48	0.51	0.4875	0.4943	0.4864	0.4934	0.4871	0.4939	0.4906	0.02%	0.25%	11.20%	2.25%
1 מארק פיני	0.57	0.60	0.57	0.60	0.57	0.60	0.5833	0.5915	0.5822	0.5905	0.5829	0.5910	0.5866	-0.03%	0.41%	13.57%	4.43%
1 דולר קנדי	2.15	2.25	2.15	2.25	2.15	2.26	2.1922	2.2230	2.1884	2.2194	2.1910	2.2215	2.2062	0.49%	-0.20%	-1.84%	-9.74%
1 דולר אוסטרלי	2.18	2.31	2.16	2.32	2.17	2.30	2.2361	2.2676	2.2349	2.2665	2.2324	2.2635	2.2554	0.31%	-0.19%	11.48%	2.50%
1 ראנד דר"א	0.63	0.79	0.60	0.86	0.67	0.86	0.8412	0.8531	0.8401	0.8520	0.8411	0.8529	0.8471	0.11%	1.72%	-3.60%	-11.36%
10 פרנק בלגי	0.92	0.97	0.92	0.97	0.93	0.97	0.9397	0.9529	0.9377	0.9510	0.9360	0.9491	0.9455	0.13%	1.23%	14.37%	5.16%
10 שילינג אוסטרי	2.70	2.82	2.70	2.83	2.73	2.86	2.7479	2.7866	2.7472	2.7860	2.7494	2.7876	2.7683	0.07%	1.35%	13.09%	3.99%
1000 לירטה איטלקי	1.85	1.96	1.86	1.97	1.88	1.97	1.8935	1.9202	1.8930	1.9198	1.8940	1.9204	1.9068	0.23%	-0.51%	9.26%	0.47%
100 פזטה ספרדית	2.25	2.41	2.29	2.44	2.30	2.41	2.3167	2.3494	2.3150	2.3478	2.3148	2.3470	2.3517	0.76%	0.72%	12.35%	3.31%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.6740	3.7257	3.6655	3.7173	3.6777	3.7288	3.7041	0.09%	0.77%	11.10%	2.16%
1 דינר ירדני	4.26	4.53	4.17	4.48	---	---	---	---	---	---	---	---	4.2974	0.52%	0.05%	2.80%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0174	-2.25%	-3.33%	-1.14%	---
1 לירה מצרית	0.87	0.90	0.86	0.92	---	---	---	---	---	---	---	---	1.0022	0.16%	0.88%	6.55%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.3530	3.4000	3.3457	3.3929	3.3465	3.3930	3.3745	0.13%	-0.07%	5.99%	-2.54%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 17.8.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפאני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6501	1.5594	1.0031	1.3101	5.3478	1.7507	1.5927	3.2121
1 לירה שטרלינג	1.5383	---	2.3988	1.5431	2.0152	8.2263	2.6931	2.4500	4.9410
1 מארק גרמני	0.6413	0.4169	---	0.6433	0.8401	3.4293	1.1227	1.0213	2.0598
100 ין יפני	0.9969	0.6481	1.5545	---	1.3060	5.3310	1.7453	1.5877	3.2020
1 פרנק שווייצרי	0.7633	0.4962	1.1903	0.7657	---	4.0821	1.3364	1.2158	2.4518
1 פרנק צרפתי	0.1870	0.1216	0.2916	0.1876	0.2450	---	0.3274	0.2978	0.6006
1 גילדן הולנדי	0.5712	0.3713	0.8907	0.5730	0.7483	3.0546	---	0.9097	1.8347
1000 לירטה איטלקי	0.6279	0.4082	0.9791	0.6298	0.8225	3.3576	1.0992	---	2.0167
10 פרנק בלגי	0.3113	0.2024	0.4855	0.3123	0.4079	1.6649	0.5451	0.4959	---

סדנת יום שוק ההון
יום ד', 31.8.94, בת"א

נושאי הסדנה
- מושגים עיקריים: שוק ההון, בורסה.
- מערכת ההשקעה: קופות גמל, קרנות נאמנות, מניות, אגרות חוב.
- בורסה: קביעת שערי מניות, דיבידנדים, שווי מניה, כדאיות השקעות, אגרות חוב - תשואה אפקטיבית וריאלית, מכפיל, ספקולציה במניות והרצת מניות.
- החלטה בתנאי אי ודאות.
- ניהול תיקי השקעות על פי לוחות מגמה.

מנחה: דר' זוהר פלדבוי, רו"ח
המרכז הישראלי לניהול
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול טל: 03-6957202, פקס. 03-6953104

ניהול חברות ותאגידים בשלטון המקומי

מטרות הקורס
להעניק ראיה כוללת של ניהול החברות והתאגידים בשלטון המקומי בגישה יישומית ומעשית.

למי מיועד הקורס
לנבחרים ברשויות המקומיות, חברי דירקטוריונים של חברות ותאגידים, למנהלים בכירים ברשויות המקומיות ובמשרדי הממשלה הנוגעים בדבר.

מתכונת הלימודים
יום לימודים אחד בשבוע בימי ג' אחה"צ, 15 מפגשים.
מועד פתיחה: 8.11.94
מועד סיום: פברואר 1995
מקום הלימודים: מלון רמת אביב, ת"א

תעודת גמר
למשתתפי הקורס תוענק תעודת גמר מטעם בית הספר למנהלים.
(הקורס מזכה לגמול השתלמות).

נושאי הלימוד
* העירייה בישראל, סמכויותיה וחובותיה * העירייה כיום כלכלי * עקרונות יסוד של החברה העירונית * הדירקטוריון והדירקטורים בחברות עירוניות * המנהל הכללי והנהלת החברה * ניתוח דיווחות פיננסיים וניהולה הכספי של החברה העירונית * דרכים לשיפור ויעול הניהול בחברות עירוניות * הסכמי עבודה ושכר בחברות ובתאגידים * דפוסי פקוח ובקרה * יחסי החברה עם הרשות המקומית ועם משרד הפנים * מעורבות יועצים חיצוניים * תכנון ושיווק פרוייקטים כלכליים בשלטון המקומי * הפרטת חברות בשלטון המקומי.

המרכז הישראלי לניהול
בית־הספר למנהלים
פרטים והרשמה: טל' 6990234, 6995134, 6994516, 03-6957202, פקס. 6995207, 03-6953104

המרכז הישראלי לניהול
בית־הספר למנהלים

קורס ניהול פרוייקטים
למהנדסים ולמנהלים

הקורס מיועד למנהלים ולמהנדסים המופקדים על תכנון פרוייקטים מורכבים בארגוניהם, או למי שמיועד לתפקידים אלו.

מטרות הקורס:
- להקנות למשתתפים ידע תיאורטי שיטתי ומקיף על תהליך ניהול פרוייקטים - לאורך כל מחזור החיים של הפרוייקט.
- הקניית כלים יישומיים בתכנון, ניהול ובקרת פרוייקטים.
- לפתח אצל המשתתפים גישה מערכתית הקושרת את הפרוייקט עם גורמים שונים בארגון ובסביבה הרחבה.
(הקורס מזכה לגמול השתלמות).

מועד פתיחה:
30.10.94
ימי א' בשבוע במשך כארבעה חודשים
(130 שעות לימוד)
במלון רמת אביב.

פרטים והרשמה:
בית־ הספר למנהלים
טל. 6995134, 03-6990234, 03-6994516, פקס. 03-6995207
המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

הטעם ב־באפלו הוא משהו מהבשרים!
באפלו BUFFALO
באפלו - ארוחה בריאה כמו שור!
באפלו · מסעדה גריל בר. מרכז שוסטר. רמת אביב ג'. טלפון 6425637, 03-6413054

קבלת מודעות
לוח העיר
בטל: 20־20־638

עכשיו כל לילה לניו יורק עם בואינג 747-400
תל־אביב - 03-6917211
השמים פתוחים
EL AL אל על
CARGO מטענים

בעולם

בקצרה

ס״אס, חברת התעופה הסקנדינבית, הודיעה על רווח לפני מס בסך 617 מיליון קרונה שוודית (78 מיליון דולר) למחצית הראשונה של 1994, בהשוואה להפסד בסך 609 מיליון קרונה במחצית הראשונה של 1993. לדברי החברה רווחיה גדלו בסכום חד פעמי של 374 מיליון קרונה בשל מכירת יחידת הנופש של ס״אס ורווחים בשל תנודות מטבע בסך 130 מיליון קרונה. ס״אס חושבת שתצליח לעמוד במשימה של שיבה לרווחיות בכל 1994.

ז׳אן־פייר רודייה, היו״ר החדש של חברת האלומיניום הצרפתית פשיני שבבעלות הממשלה, מתכנן להפריט אותה ב־1995. הוא יצטרך לצמצם את חובות החברה ולקצץ בעלויות, קרוב לוודאי שבאמצעות פיטורים לא פופולריים מבחינה פוליטית. הצעה ממשלתית אחת היא למזג את פשיני עם יצרנית החשמל ההידרואלקטרי נסיונל דו רון, דבר שיספק לחברה תזרים קבוע של מזומנים וחשמל. בפברואר אמר שר המסחר הצרפתי, ג׳ראר לונגה, שפשיני לא תימכר השנה לציבור, למרות רצון הממשלה למכור אותה בהקדם האפשרי.

קונוקו של דופונט מפטרת 370 עובדים וייתכן שתיאלץ לפטר מספר גדול יותר. בכך היא מצטרפת לשורה של חברות במגזר האנרגיה המפטרות עובדים כדי לקצץ בעלויות. מוקדם יותר השנה נקטה קונוקו שורה של צעדים שהורידו ב־5 דולרים לחבית את עלות הפקת הנפט שלה.

פסיפיק טלסיס, חברת הטלפונים של צפון קליפורניה, הודיעה שתדלג על ניסוי מוצע לשנתיים בשווקים קטנים של רשת וידיאו אינטראקטיבית ותתחיל לפרוס את המערכת בקליפורניה. עלות הקמת הרשת בכל רחבי המדינה תהיה 16 מיליארד דולר במשך 7 שנים, ואיי־טי־אנד־טי תספק את הציוד.

סקר: סוחרי מכוניות יפאנים מוכנים למכור מכוניות זרות

טוקיו (בלומברג). סקר שקיים איגוד סוחרי המכוניות ביפאן העלה כי קרוב למחצית מהסוחרים שעדיין אינם מוכרים מכוניות מיובאות, ישקלו לעשות זאת.

מבין *155* סוחרים הנוטים למכור רק דגמים תוצרת יפאן, שנסקרו על ידי האיגוד ביוני, אמרו 5.2% כי אינם מעוניינים לסחור במכוניות מיובאות, ו־32.9% לא הביעו דעה בנושא. 43.9% לא גיבשו דעה בנושא, אך יהיו מוכנים לשקול מכירת מכוניות זרות.

רבים מסוחרים אלה הביעו חששות לגבי מכירת מכוניות מיובאות. לדברי האיגוד, הם חוששו מיכולתם של יצרנים זרים להגיב כיאות לתביעות לגבי תקלות מכוניות (77.4%) ולזמינות חלקי חילוף לכלי הרכב (68.4%).

בסקר במארס דיווח איגוד סוחרי המכוניות ביפאן כי 506 מתוך 1,087 משתתפים בסקר לא מכרו מכוניות זרות.

עלייה של 31% ברווח הנקי של ABB במחצית הראשונה

החברה צופה רווח נקי בסך 675 מיליון דולר לכל השנה

ציריך (בלומברג). חברת אסיאה בראון בוברי (ABB), חברת ההנדסה השוודית־שוויצרית, מסרה כי הרווח הנקי שלה במחצית הראשונה של השנה עלה ב־31% והגיע ל־322 מיליון דולר, לאחר שהחברה ביצעה תוכנית הבראה ונקטה אמצעים לקיצוץ בעלויות.

אף שבמכירות לא חל שינוי רב, והן נותרו בסכום של 13.1 מיליארד דולר במחצית הראשונה של השנה, עלה הרווח התפעולי ב־19% והגיע ל־1.12 מיליארד דולר.

"הציפיות היו גבוהות, אך הן התגשמו", אמר פייר סיטו, העוקב אחרי פעילות החברה בחברת הברוקרים לומבאר אודייה אנד סי בז׳נווה. "התוצאה התפעולית היא יותר ממעודדת".

ABB מסרה כי היא מצפה לשיפור בהכנסות לגבי השנה כולה, אך לא הוסיפה פרטים. סיטו אמר כי הוא צופה שהרווח הנקי יעלה השנה ל־675 מיליון דולר ול־995 מיליון דולר ב־1995.

בשנה שעברה ירד הרווח הנקי ל־68 מיליון דולר, מ־505 מיליון דולר, בעיקר בשל חיוב גדול בסך 596 מיליון דולר להוצאות הבראה במחצית השנייה של השנה, כש־ABB פיטרה עובדים וסגרה מפעלים באירופה.

"לאמצעים להבראה ולקיצוץ בעלויות שיזמה החברה בשנים האחרונות, בייחוד לאלה שבוצעו ב־1993, נודעת כעת השפעה חיובית על ההכנסות", נאמר בהודעה שפירסמה ABB.

אנליסטים אמרו כי התוצאות שפורסמו אתמול הוכיחו את צדקת האופטימיות שגילה מנכ״ל החברה, פרסי בארנוויק, בשנה שעברה כשאמר כי ABB נמצאת "על סף שלב ההתרחבות". תוצאה זו באה בעקבות עלייה של 32% ברווח לפני מס ברבעון הראשון של השנה.

"ABB היא כעת המניה המחזורית הגדולה היחידה בשוויץ שזוכה לתפנית אמיתית", אמר פטריק פריי, אנליסט ביוניון בנק השוויצרי.

במניותיה של בראון בוברי, החברה האם של ABB בשוויץ, חלה באחרונה ירידה של שלושה פרנקים, והן נמכרות תמורת 1,255 פרנקים. סיטו הביע את ביטחונו כי החברה תגיע עד סוף השנה למחיר של 1,300 פרנק למניה.

ABB מסרה אתמול כי רווחיה במחצית הראשונה של השנה, אחרי הפרשות פיננסיות, עלו ב־20% ל־608 מיליון דולר. לדברי החברה, אף שהביקוש למוצרים תעשייתיים באירופה ובצפון אמריקה "משתפר בהדרגה, ההשפעה המלאה של העלייה במחיר נכסי ייצור לא תורגש עד לשנה הבאה".

כמו כן אמרה ABB כי למרות השיפור באקלים העסקי באירופה, הביקוש לנכסי ייצור ולפרויקטים של תשתית עדיין נמוך. החברה מסרה כי עסקי התעשייה האלקטרוניקה של ABB בצפון אמריקה עדיין לא מרוויחים מן הצמיחה הכלכלית, אף שקיים ביקוש טוב למוצרים סטנדרטיים ולמוצרים בתעשיית המכוניות.

ג׳ננטק מכחישה האשמות של שיווק לא חוקי של התרופה פרוטרופין

ואשינגטון (בלומברג). חברת ג׳ננטק, שהיתה מעורבת בחקירות של הרשויות הפדראליות, הכחישה אתמול האשמות כי השתמשה בנהלי שיווק בלתי חוקיים להגדלת המכירות של תרופת הורמון הגדילה פרוטרופין.

דברים אלו באו לאחר הודעה שפירסם שלשום מינהל המזון והתרופות, כי הוא עומד לחקור טענות של חבר בית הנבחרים רון ויידן שלפיהן ג׳ננטק שיווקה באופן לא חוקי את התרופה לשימושים שאינם מצוינים בהוראות המצורפות לתרופה, או לשימושים שאינם מאושרים על ידי מינהל המזון והתרופות.

דוברת החברה, לורה לבר, אמרה כי החברה "דוחה בתוקף" את האשמותיו של ויידן. לדבריה, בחקירות דומות שקיים מינהל המזון והתרופות ב־1992 לא נמצאה כל עדות להתנהגות בלתי חוקית.

נציבות הסחר הפדראלית חוקרת אף היא אם החברה ללא כוונת רווח "קרן הגדילה האנושית", הממליצה על הקרנות לילדים הסובלים מבעיות גדילה, קשורה קשר עם ג׳ננטק להגדלת השוק לתרופה, אמר סטיב ג׳ניגג, עוזרו הראשי של ויידן בתת־הוועדה הבוחנת כעת את הנושא.

דובר של נציבות הסחר הפדראלית סירב לאשר אם הנציבות חוקרת את הקרן, אך אמר כי הנציבות "מתבקשת לעתים קרובות" לבצע חקירות כאלה ועושה זאת "כאשר יש צורך בכך".

פראן פרייס, מנכ״ל קרן הגדילה, אמרה כי לא נמסר לה על חקירה כזו. הקרן, שמרכזה בפולס צ׳רץ׳, וירג׳יניה, מסייעת לביצוע מחקרים על משקלם וגובהם של תלמידים בבתי הספר.

ב־4 באוגוסט הואשם מנהל המכירות של ג׳ננטק על ידי חבר מושבעים פדראלי כי העניק שוחד של 1.1 מיליון דולר לרופא במיניאפוליס, כדי שיכתוב מרשמים להורמון.

ג׳ניגג אמר כי החקירה מצאה עדות לכך שהיה "נוהג פעיל של שיווק התרופה למטרות שאינן מצוינות בהוראות לתרופה".

משרה קשה, אתגר גדול

Forbes

מי היה מוכן לקבל על עצמו את ניהולה של ניישנל מדיקל, בתוך האשמות של מרמה והחזרי כספים?

למרבה המזל אוהב ג׳פרי ברבקוב אתגרים, משום שבאמת הוא עמד בפני אתגר חייו.

לפני שנה התקיפה ניישנל מדיקל אנטרפרייזס במהירות לאסון גדול. היא הואשמה בהחזרי כספים, מרמה ופגיעות בחולים בבתי החולים הפסיכיאטריים שלה והיתה — לדברי אחד מאנשי השדולה שלה — "רדיואקטיבית". מחיר המניה שלה צנח ל־6.50 דולרים, לעומת 25 דולר שנתיים קודם לכן.

מרבית האנשים שהיו מקבלים סיכוי לנהל חברה כזאת היו ממהרים קרוב לוודאי בכיוון הנגדי. לא כן ברבקוב.

ריצ׳רד אייזר, היו״ר המייסד של ניישנל מדיקל, חש כבוד רב לעבודת בנקאות ההשקעות של ברבקוב — שעשה את מרבית הקריירה שלו במשרדה של חברת הברוקרים מריל לינץ׳ בלוס אנג׳לס — וכאשר גבר עליו לחץ הדירקטוריון להתפטר הוא ביקש מברבקוב להחליף אותו.

למרות שהמשרה נראתה קשה, ברבקוב קיבל אותה. מדוע? בחלקו היה זה האתגר האינטלקטואלי, אבל היתה זו גם נאמנות למורה ותיק. ברבקוב, 50, חש כבר זמן רב יראת כבוד כלפי אייזר, שבתוך 23 שנים הצליח להגיע, בגיל 66, לענק בעל מחזור של 3.9 מיליארד דולר.

אבל בשנה שעברה מאז קיבל את התפקיד נחלשה קצת יראת הכבוד של ברבקוב. אף שהוא היה חבר מאז 1990 בדירקטוריון של ניישנל מדיקל, חברת בתי החולים הרביעית בגודלה בארצות הברית, הוא אומר עכשיו שהבעיות היו קשות מכפי שנראו כאשר היה למנכ״ל ב־1 ביוני 1993.

"אני לא בטוח שעכשיו אנחנו יודעים", אמר ברבקוב בראיון ביולי, זמן קצר אחרי שהחברה הסכימה לשלם *379 מיליון דולר* כחלק מהסדר ההאשמות בהחזרים ובמרמה בבתי החולים הפסיכיאטריים שלה, שייצרו בשנה שעברה 16% מהכנסותיה של החברה. באותה תקופה היה לבתי החולים הפסיכיאטריים הפסד מוקדם של 700 מיליון דולר.

בין היתר הואשמה החברה שחלבה חברות ביטוח מכל סנט של כיסוי, ואחר הוציאה מבתי החולים שלה את החולים, יום אחרי שהביטוח נגמר. היו אפילו טענות שהיא נתנה החזרים לרופאים תמורת הפניית חולים לבתי החולים שלה.

בשנה האחרונה זכה ברבקוב, שהיה ידוע במריל לינץ׳ בקור הרוח שלו תחת קשיים, לציונים גבוהים ממשקיעים וממנהלים כעניין על הדרך בה כפה שינויים מפליגים בחברה שנחשבה כבר למתה.

איך הצליח בעיתויה של ניישנל מדיקל לגדול במשך זמן כה רב ללא פיקוח? ריצ׳רד אולסון, סגן נשיא לשעבר בחברה, אומר ש"איש לא רצה באמת לעמוד בפני האמת העירומה: שהחלקה הפסיכיאטרית ירדה מן הפסים".

כאשר הצטרף ברבקוב לחברה, היה לניישנל מדיקל, שעמדה בפני חקירה פדרלית פלילית נרחבת ובן תביעות אזרחיות, חשבון של ייעוץ משפטי בסך 2 מיליון דולר בחודש. ועוד נכונו לו בעיות גרועות יותר. "הוא היה האדם הטוב ביותר לנקות את החברה", אמר מייקל פרייס, מנהל מיוצ׳ואל שירס, קרן נאמנות המחזיקה ב־10 מיליון מניות של ניישנל מדיקל ואחת מבעלי המניות הגדולים ביותר שלה.

> האם זה מאוחר מדי לבנות מחדש? "הוא נלחם בקרבות משפטיים במקום להתמקד בעתיד", אמר אולסון. "הוא חייב לרוץ כדי להשיג את השאר"

משימתו של ברבקוב הגיעה לשיא ב־26 באוגוסט. באותו יום פשטו 600 סוכני אף־בי־איי על 20 מתקנים של החברה ולקחו איתם טונות של מסמכים. במרכז החברה בסנטה מוניקה, שם נותקו כל קווי הטלפון, אמר אחד הסוכנים למנהל לשעבר: "אל תיגע במחשב הזה".

אירועי היום חדרו גם מבעד לקור הרוח המופתי של ברבקוב. "אני יכול להבטיח לך", הוא אומר, "שלחץ הדם שלי עלה".

אבל עד מהרה התברר שקור רוחו הוא בדיוק הדבר הדרוש. בשבוע שלאחר מכן קיימו 32 המלווים וסוכנויות הדירוג של החברה "משמרת מוות" לגבי חובותיה. מחיר המניה ירד ב־30% ביום אחד.

ברבקוב בילה שעות בטלפונים לבנקאים ואנליסטים, והבטיח שאפשר להציל את החברה. הנוסחה שלה: להתמקד מחדש ב־35 בתי החולים הכלליים שלה באמצעות מכירת המחלקה הפסיכיאטרית הבעייתית, וקיצוץ עיכבת התקן של תביעות משפטיות כמעט בכל מחיר.

מחיר המניות התייצב.

"הוא לא היה מוטרד", אומר וויליאם איזלה, סגן נשיא לשעבר של ניישנל מדיקל לעניינים אמצעי תקשורת. "הוא בהחלט היה הדבר שהחברה היתה זקוקה לו".

זמן קצר לאחר מכן, אחרי מכירה של נכסים והשגת הסדרים עם חברות הביטוח, התחילו העובדים לכנות את ברבקוב, שלא בפניו, "שנטי הגל", על שם המנחה בסדרה "הבה נעשה עסקה".

לברבקוב היה תמריץ גדול לפעול במהירות. החוזה שלו לשלוש שנים קשור בעיקר למחיר המניה. המשמעות של התאוששות המחיר ל־17.125 דולר היא שבכוח עשוי להגיע השנה ל־5.7 מיליון דולר.

למרות שהלמות התופים של הפרסומת השלילית גוועה, אין זאת אומרת שהענן שאפף את החברה הוסר לחלוטין. ניישנל מדיקל חייבת לעזור לממשלה בחקירותיה המתמשכות, פלילית ואזרחית, של אנשים בתוך החברה, כולל דירקטורים, מנהלים ועובדים. חבר בית הנבחרים צ׳רלס שומר מברוקלין, העומד בראש תת־הוועדה של בית הנבחרים לענייני פשע ומשפט פלילי, אמר לו ש"הרבה אנשים עלולים להיאסר".

כשימוע ביולי לגבי מקרי מרמה בריאותית עלו דמעות בעיניו של שומר כאשר שמע עדות כמו זו של מרי והורטשק, שבתם בת ה־13 תלתה את עצמה כשהיתה בבית חולים פסיכיאטרי של ניישנל מדיקל. ההורים טוענים בתביעה על גרימת מות שבית החולים, כדי להוציא סוף בעלויות, שכר עובדים לא מקצועיים שלא פיקחו במידה מספקת על החולים. "זה היה רק על חשבון חייה של בתנו", אמרה שק.

לפני כשבועיים, כאשר היה אמור להיפתח המשפט, קיבלה ניישנל מדיקל על עצמה את האחריות למותה של הילדה — ההודאה הראשונה שלה באשמה כלשהי. לא נמסרו הפרטים הפיננסיים של ההסדר. משפחת שק היא בין 50 משפחות או יחידים שהמשיכו בתביעות משפטיות נגד ניישנל מדיקל.

שומר אומר שנהגיה של ניישנל מדיקל ישמשו דוגמה חשובה למחוקקים בבית הנבחרים האמריקני כאשר יוסיפו לחוק הבריאות המוצע סעיפים נגד מרמה. "זה הקרוב ביותר לרוע המוחלט שראיתי", אמר. "אין ספק שזה דומה לקיטינג בהתמוטטות הבנקים להלוואה וחיסכון", אמר בהתייחסו לצ׳ארלס קיטינג, שהפך להיות סמל לאומי למעשי מרמה בבנקים אלה.

ידידיו של ברבקוב אומרים שהדבר המפריד אותו מאחרים הוא יכולתו להבין דבר מתוך דבר. הם מקנאים במיומנות הדיפלומטית שלו וביכולתו לנפות את המיותר ולהתמקד רק בחשוב באמת.

"הוא הגיע למה שהגיע באמצעות עבודה קשה והיותו כותב טוב במקום שבו בחורים טובים אינם נמצאים בדרך כלל ליד השלב הגבוה של הסולם", אומר פול פרינגל, פרקליט מסן פרנסיסקו וידיד ותיק של ברבקוב.

לעומת אייזר, שניהל את החברה בצורה אוטוקרטית וסודית, יש לברבקוב סגנון ניהול רגוע. בתחילה הוא שלח לעובדים מדי שבוע הודעות מוקלטות. הוא גם פתח לרווחה את דלת משרדו, שגודלו כרבע ממשרדו המפואר הגדול של אייזר.

למרות שהוא מאציל סמכויות רבות למנהליו, ברבקוב עדיין שקוע בפרטי כל עסקה ומבצע את אותן משימות שהוא מבקש מאחרים לבצע.

"הוא עבר על הנושאים הללו עד לרגע האחרון. שיחתו האחרונה היתה באמצע הלילה", אמר ריצ׳רד סקרושי, היו״ר של הלת׳סאות׳ ריהביליטיישן, שרכשה ב־31 בדצמבר את מחלקת השיקום של ניישנל מדיקל.

הוא נזכר שהמתין לפגישה עם ברבקוב, שהשתתף באסיפת חובה בענייני אתיקה. "הוא היה נחוש בדעתו שדברים כמו שקרו בעבר לא יקרו יותר", אומר סקרושי.

ברבקוב ואח צעיר שלו גדלו בדרום מרכז לוס אנג׳לס. הוא אומר שאביו, שניהל חנות לחלקי משאיות, החדיר בו מוסר עבודה חזק ביותר.

תכונה זו שירתה אותו היטב. הוא עבד כמלצר כאשר למד תכנון תעשייתי באוניברסיטת סן חוזה וכשקיבל תואר במינהל עסקים מן האוניברסיטה של דרום קליפורניה. רק תזה שלא נכתבה עמדה בינו לבין תואר דוקטור מבית הספר למינהל עסקים של האוניברסיטה של פנסילבניה, אבל אשתו, מארגו, זרקה בסופו של דבר את המחקר שלו על ניהול תיקים באמצעות מחשב.

מעברו של ברבקוב לניישנל מדיקל הולם קריירה שהתאפיינה בעסקות בעלות פרופיל גבוה. אחרי שחזר ללוס אנג׳לס ב־1972 לעמוד בראש זרוע בנקאות ההשקעות של מריל לינץ׳ בעיר, שמנתה שני עובדים, היה המשרד בחוף המערבי ליצרן כספים לחברה.

ברבקוב עזר בשנות ה־80 לתכנן קניות באמצעות מנוף כמו זו של רשת המרכולים סייפוויי ורשת המסעדות דניס. מריל לינץ׳ הפכה להיות מגייסת כספים גדולה לחברות בידור, כולל MGA/UA וחברות טיפול בבריאות כמו ניישנל מדיקל.

ברבקוב ראה בעזרה כיצד סחר באמצעות מידע פנים פוגע במקצוע שלו. ב־1988 הוא אמר לבוס שלו, ברי פרידברג, סגן נשיא של מריל לינץ׳, שהוא רוצה בשינוי.

קירק קרקוריאן, איש הכספים שעמד אז בראש UA/MGM, נמה לאנליזה אטית ורבת מחשבות שקסמה לברבקוב, שהתמנה למנכ״ל ויו״ר שלו. תפקידו לא היה להפיק סרטים אלא למכור את האולפן. נדרשו לו שנתיים, אבל אחרי שרשימה ארוכה של אנשי הוליווד התרפקו על דלתו, הרוויח ברבקוב 30 מיליון דולר מן המכירה.

נשארת השאלה האם יש לברבקוב מספיק עצבים לבנות את ניישנל מדיקל בעידן של צמיחה אטית יותר של טיפול בריאות מנוהל, או שמא החברה תימכר.

ג׳ון סטיפל, אנליסט לוועדת ההשקעות של ויסקונסין, אומר שהנושא עלה כאשר ברבקוב התחיל לדבר בראשונה עם משקיעים גדולים. "הוא רצה לרפא את החברה ולצאת. הוא אמר בכנות שתקופת כהונתו מוגבלת", אומר סטיפל. "אני לא רואה משהו שיגרום לי לחשוב אחרת".

> מרבית האנשים שהיו מקבלים סיכוי לנהל חברה כזאת היו ממהרים קרוב לוודאי בכיוון הנגדי. לא כן ברבקוב

ברבקוב מסכים שהרקע שלו בעסקאות גדולות יוצר ספקולציות כאלה. "תקופתי ומטרתי הן לבנות את החברה", הוא אומר, אך מודה שניישנל מדיקל החמיצה הזדמנויות רבות משום שהיתה מעורבת בתביעות משפטיות, אך מצד שני היא חייבת פחות ממרבית מתחרותיה.

עסקי בתי החולים הכלליים, עסקיה המרכזיים של החברה, משגשגים והרווחים צפויים להשתפר אחרי קיצוץ של 200 משרות ומעבר ממרכז החברה שנפגע ברעידת אדמה. התוצאות של החברה לרבעון הרביעי, שפורסמו בחודש שעבר, עברו את תחזיות האנליסטים.

האם זה מאוחר מדי לבנות מחדש? "הוא נלחם בקרבות משפטיים במקום להתמקד בעתיד", אומר אולסון. "הוא חייב לרוץ כדי להשיג את השאר".

לגבי ברבקוב ארוך הרגליים, *זה נראה כמו ריצה קלה לעומת המרתון שהשלים זה עתה.*

עלייה של 32.9% במחיר מניות קינגלינג מוטורס

ביום המסחר הראשון בבורסה של הונג קונג

הונג קונג (בלומברג). מניות החברה הממשלתית הסינית קינגלינג מוטורס עלו ב־32.85% ביום המסחר הראשון שלהן בהונג קונג, עובדה שלדברי האנליסטים, שיקפה את מחיר ההנפקה הנמוך מאוד שלהן.

מחיר ההנפקה — 2.07 דולר הונג־קונג (26.7 סנטים אמריקאים) ייצג יחס הכנסות־מחיר ב־1994 של פי 9 בלבד, המכפיל הנמוך ביותר שהציעה אחת מבין 11 החברות הסיניות הממלכתיות שהנפיקו מניות בהונג קונג.

החברה הממשלתית לייצור מיניבוסים ומשאיות קלות מכרה בסך הכל 500 מיליון מניות חדשות, 80% מהן דרך בורסות מחוץ לסין. ל־100 מיליון המניות הראשונות שהונפקו היה חיתום יתר של פי 22.6.

קינגלינג ומנהל ההנפקה סמית בארני שירסון (אסיה) הוזילו את מחיר נמוך משום שמניות סיניות אחרות צנחו לפני חודש לשפל שכמותו לא נודע שנים רבות. נתונים חיוביים על מחצית השנה הראשונה פורסמו בחודש שעבר בבייג׳ין, כולל מספרים יציבים על האינפלציה. נתונים אלו הביאו לתחיית המניות הסיניות.

פקיד בכיר בקינגלינג אמר כי החברה מרכיבה משאיות קלות לחברת המכוניות היפאנית איסוזו, המספקת לחברה טכנולוגיה ברמה המתקדמת ביותר.

פפסיקו תתחיל שוב לרכוש בחזרה את מניותיה

בשל הירידה במצבת החובות שלה

ניו יורק (בלומברג). חברת פפסיקו מסרה כי היא תחדש את הרכישה בחזרה של מניותיה, פחות מחודש לאחר שמסרה כי חדלה לעשות זאת.

"עם החיזוק העונתי בתזרים המזומנים שלנו, והעובדה שהערכה היחסית של מניותינו נמוכה ביותר זה שנים, יש היום במיוחד היגיון לרכוש בחזרה את מניות פפסיקו", אמר מנכ״ל החברה וויין קאלוויי.

ערך מניות פפסי עלה ברבע דולר והגיע ל־32.0375 דולר ביום המסחר האחרון, שבו נסחרו 2.2 מיליון מניות של החברה, בהשוואה להיקף מסחר ממוצע של 2.3 מיליון מניות ביום בשלושת החודשים האחרונים.

בחודש שעבר אמרו המנהלים הבכירים של החברה, בראיונות ובהודעה לרשות לניירות ערך האמריקנית, כי הם דוחים את הרכישה מחדש של המניות.

באותו זמן ייחסו המנהלים הבכירים צעד זה לרצון המיוחד של פפסיקו על אמצעי אחר במדידת מעמסת החובות של החברה.

יצרנית המשקאות הקלים השנייה בגודלה בעולם מודדת את המנוף הפיננסי שלה "על בסיס שווי שוק". גזבר החברה, ראנדי בארנס, אמר בחודש שעבר כי פפסי רוצה שהחוב הכולל שלה יהיה בין 20% ל־25% משווי השוק שלה — מחיר מניית פפסי כפול מספר המניות שהנפיקה החברה — בנוסף לחוב של החברה.

בדצמבר היה "שיעור שווי השוק" של פפסי 22%, בטווח היעד של החברה. אך לאחר שמחיר מניות החברה ירד ב־26% והחוב עלה, הגיע היחס ב־11 ביוני ל־30%.

הגילוי כי הרכישות בחזרה הופסקו למרות מחיר המניות הנמוך גרם לכמה משקיעים להתקשר לחברה ולשאול מהי הסיבה לכך.

דובר פפסי, ריצ׳ארד דטווילר, אמר כי חידוש הרכישה בחזרה לא נבע מחששות המשקיעים או מהסרת הדגש של החברה על שיעור שווי השוק של המניות, שמשך ביקורת מצד אנליסטים.

"שילמנו חלק מהחובות, ותזרים המזומנים העונתי שלנו משתפר", אמר דטווילר. "איננו מתכננים רכישות גדולות".

טקסס אינסטרומנטס־אייסר מוכנה לביצוע התרחבות

הסינצ׳ו, טייוואן (בלומברג). חברת טקסס אינסטרומנטס־אייסר מסרה כי הצליחה להשיג את המימון לתוכנית ההתרחבות שלה, שעלותה 400 מיליון דולר, וסיימה חודשים של השערות בקרב האנליסטים כשקבעה את 1 ביולי 1995 כמועד שבו תתחיל במבחן הייצור לקו של שבבי מחשב מתקדמים.

"ניתן לומר כי גייסנו את 400 מיליון הדולר לתחילת הייצור של שבבי 16 MB DRAM", אמרה לרה הו, חשבת החברה.

קרוב ל־230 מיליון דולר מסכום זה יגיעו מהלוואות מבנקים מטייוואן ומחוץ לגבולות המדינה. 40 מיליון דולר יושגו ממכירת מניות החברה והיתר יושג מהכנסותיה של טקסס אינסטרומנטס־אייסר.

לדברי הו, הסכם הלוואה של 210 מיליון דולר, שתגיע ברובה מהסניף בטייפה של סיטיבנק, ייחתם בחודש הבא, ככל הנראה ב־21 בספטמבר.

מכירת המניות כרוכה ברכישת 2% ממניות החברה על ידי צ׳יאו טונג בנק, בנק פיתוח ממלכתי, ובמכירת 24 מיליון מניות מועדפות לעובדים, אמרה הו.

לדברי הו, בנוסף לגיוס מזומנים לתוכנית ההתרחבות של החברה, נועדה מכירת המניות לצ׳יאו טונג בנק ולעובדים לסייע בסלילת הדרך לחברה להנפיק מניות ולסחור בהן בבורסה של טייוואן החל ב־1998.

עלייה של 373% ברווח הנקי של יונדאי במחצית השנה

לונדון (בלומברג). יצרנית המכוניות הגדולה ביותר של קוריאה הדרומית, יונדאי, מסרה אתמול כי הרווח הנקי שלה במחצית הראשונה של השנה הגיע ל־68.2 מיליארד וון (85 מיליון דולר), עלייה של 343% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. כך מסר העיתון "פיננשל טיימס". המכירות עלו ב־27% ל־4.270 טריליון וון, כשהן נעזרות בביקוש חזק בשוק המקומי.

לעומת זאת סבלה חברת המכוניות קיה, יצרנית המכוניות השנייה בגודלה, מירידה של 30% ברווחים, ל־3.8 מיליארד וון.

هكذا من الأصل

משרד הבינוי והשיכון
אגף נכסים ודיור
מכרזי שיווק קרקעות לדיור

הודעה על מכרז "מחיר למשתכן" ביקנעם ל־822 יח"ד
מכרז מס' 10064/94

משרד הבינוי והשיכון מזמין בזה חברות בנייה להשתתף במכרז "מחיר למשתכן" (להלן: "המכרז") לצורך מתן המלצה להקצאת קרקע לבניית 822 יחידות דיור והשלמת פיתוח ב־13 מתחמים בשכונה המערבית ביקנעם לשם מכירתם ישירות ע"י המציע למשתכנים:

מתחם	סוג בנייה	מס' יח' דיור
1	דו־משפחתי	32
2	דו־משפחתי	68
3	דו־משפחתי	46
4	דו־משפחתי	36
5	דו־משפחתי	54
6	דו־משפחתי	68
7	דו־משפחתי	88
8	דו־משפחתי	36
9	דו־משפחתי + רוויה	50
10	רוויה	72
11	רוויה	120
12	דו־משפחתי + רוויה	80
13	רוויה	72

המציע רשאי להגיש הצעות להמישה מתחמים אך בכל מקרה יוכל לזכות רק במתחם אחד.
בהמשך לפרסום משרד הבינוי והשיכון מיום 11.7.94 בנושא "הודעה בדבר מכרזים", רשאים להגיש הצעות קבלנים או יזמים לפי הגדרתם להלן, ובתנאים הבאים:

1. (א) תאגיד או יחיד הרשום בפנקס הקבלנים בענף ראשי בנייה (100) לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט-1969 (להלן: הקבלן).
(ב) תאגיד או יחיד שאינו קבלן רשום בפנקס הקבלנים, היזום בניית מבנים למכירה או להשכרה באמצעות קבלנים רשומים כדין (להלן: היזם).
2. קבלנים ויזמים כדלקמן:

מתחמים	ממוצע יח"ד מחושב (לקבלנים/יזמים)	רשום בפנקס הקבלנים (לקבלנים)
9,8,4,3,1	לפחות 50 יח"ד	ג־3
13,10,6,5,2	לפחות 75 יח"ד	ג־4
12,7	לפחות 100 יח"ד	ג־4
11	מעל 100 יח"ד	ג־5

"ממוצע יח"ד מחושב" ייקבע על־פי סה"כ יח"ד למגורים ושטחי בנייה אחרים שבנייתם הסתיימה לאחר 1.6.91.

3. על הקבלן/היזם להוכיח בנייה שהסתיימה לאחר 1.6.91 בין היתר עפ"י המסמכים הבאים:
– היתר בנייה וטופס 4 על שם מגיש ההצעה.
– חוזה בנייה בין מגיש ההצעה לאחר, המוכיח שהבנייה בוצעה על־ידו בצירוף היתר בנייה וטופס 4 על שם האחר.
– חוזה בנייה בין מגיש ההצעה לבין משרד הבינוי והשיכון.

המסמכים המוכיחים בנייה, כמפורט לעיל, יוגשו בצורה מסודרת עפ"י הפירוט הנדרש ויאושרו בתצהיר עו"ד, הכל כמפורט במסמכי המכרז.

את תיק המסמכים ניתן לקבל החל מ־25.8.94 במשרד הבינוי והשיכון – אגף נכסים ודיור – קריית הממשלה, ק"ג ג'ארח, בניין א', חדר 283, בימים א'–ה' בין השעות 09:00 עד 13:00 תמורת תשלום בסך 700 ש"ח.

שובר תשלום ניתן לקבל בבנק הדואר בלבד ולשלמו לפקודת משרד הבינוי והשיכון, חשבון מס' 4–05036–0.

המועד להגשת ההצעות למכרז הינו: 29.9.94 לא יאוחר משעה 13:00. הצעה אשר לא תמצא בתיבת ההצעות במועד זה מסיבה כלשהיא, לא תשתתף במכרז.
מפגש חברות בנייה יערך ביום א', 11.9.94 בשעה 10:00 בבניין המועצה המקומית יקנעם.
משרד הבינוי והשיכון שומר לעצמו את הזכות לקבל כל הצעה שהיא או לדחות את כל ההצעות.

הערות:
א. הזוכה ישלם הוצאות בגין עבודות פיתוח כללי למשרד הבינוי והשיכון, הכל כמפורט במכרז.
ב. הזוכה יידרש לבצע השלמת עבודות פיתוח כללי במתחם.
ג. הזוכה יידרש להביא בנוסף לערבות לקיום ההצעה 3 ערבויות למשרד הבינוי והשיכון כדלקמן:
• ערבות להבטחת קיום התשלומים למשרד בגין עבודות הפיתוח הכללי.
• ערבות להבטחת ביצוע עבודות הבנייה והשלמת עבודות הפיתוח הכללי ולקיום הליכי המכירה.
• ערבות להבטחת תיקון נזקים.
ד. הזוכה במכרז יהיה זכאי לקבלת תמריצים לזרוז בנייה בתנאים המפורטים בתנאי המכרז.

פרסום זה הינו לידיעה כללית בלבד ואין בו כדי לחייב את משרד הבינוי והשיכון בכל צורה שהיא.
התנאים המחייבים הם אלה אשר יופיעו בחוברת המכרז על כל נספחיה.

רשות הדואר

רשות הדואר
מזמינה בזה הצעות לאספקת טובין/או שירותים המפורטים להלן:

מס מכרז	נושא המכרז	מועד להגשת ההצעות ומקום ההגשה	תשלום עבור קבלת מסמכי מכרז
5640/94	הדפסה ואספקת כרטיסי ברכה + עלונים + עיטוף	1.9.94, בשעה 12:00, בתיבת המכרזים, רח' יפו 217 י־ם	100 ש"ח
5625/94	תבניות לשקים ועגלות	1.9.94, בשעה 12:00, בתיבת המכרזים, רח' יפו 217 י־ם	100 ש"ח
5635/94	בדיקת בולים אדום	8.9.94, בשעה 12:00, בתיבת המכרזים, רח' יפו 217 י־ם	100 ש"ח

- אפשרות לתשלום מראש בהפקדה בבנק הדואר שמספרו 2–32158–5.
התשלום עבור מסמכי המכרז לא יוחזר.
יש אפשרות לראות את מסמכי המכרז לפני התשלום במשרדינו.
לקבלת פרטים נוספים ורכישת המסמכים, ניתן לפנות לתחום רכש ואפסנאות חדר 4314 קומה 4 ברח' יפו 237 ירושלים.
בימים א'–ה' בין השעות 09:00–14:00 בלבד.
טלפון 290837. 290833–02.
הרשות אינה מתחייבת לקבלת את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא, או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.

החברה הממשלתית לתיירות
מכרז פומבי מס' 10/94
לביצוע

עבודות סלילה בגן הבוטני בירושלים

1. החברה הממשלתית לתיירות (להלן המזמינה) מזמינה בזה הצעות לביצוע עבודות סלילה בגן הבוטני באוניברסיטה העברית בגבעת רם בירושלים.
2. ההשתתפות במכרז מותנית במלוי התנאים המוקדמים הבאים:
2.1 המציע הוא קבלן הרשום בפנקס הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות בהתאם לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות התשכ"ט – 1969, בענפים ובהיקפים הכספיים המתאימים לגובה הצעתו ולפרטיה.
2.2 במשך 3 השנים האחרונות השתתף המציע בביצוע 2 עבודות שונות לפחות מסוג העבודות לביצוע במכרז זה, ובהיקפים הדומים לאלו המפורטים בהצעתו.
3. סיור קבלנים ביום ב' 28 באוגוסט 1994, הסיור יחל בשעה 09:00 הפגישה במגרש החניה ליד "הסופר פארם" ברח' בורלא 5 שכונת ניות, ירושלים.
4. המזמינה שומרת לעצמה את הזכות שלא לדון בהצעתו של מי שלא נטל חלק בסיור הקבלנים שיתקיים כאמור.
5. על המציע לצרף להצעתו (בין היתר) גם ערבות בנקאית אוטונומית, משוכה לפקודת החברה הממשלתית לתיירות של בנק סוחר מוסמך במדינה ישראל, לפי הנוסח והסכום כמפורט במסמכי המכרז, וכשהיא בת תוקף עד 25 באוקטובר 1994.
6. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים המוצבת במשרדי החברה הממשלתית לתיירות ברח' קרן היסוד 38 בירושלים (טלפון: 02–663154) עד לא יאוחר מ־13 בספטמבר 1994 בשעה 12:00.
7. את מסמכי המכרז ניתן לקבל במשרדי החברה הממשלתית לתיירות בירושלים: רח' קרן היסוד 38 בירושלים.
8. המזמינה שומרת לעצמה את הזכות שלא לדון בהצעה שהוגשה שלא בהתאם למסמכי המכרז.
9. המזמינה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הנמוכה ביותר שתוגש לה או כל הצעה שהיא.
10. המזמינה שומרת לעצמה את הזכות לנהל מו"מ עם מציעים שהצעותיהם תמצאנה על־ידה מתאימות.

משרד הבינוי והשיכון
מחלקת עבודות ציבוריות
מחוז חיפה
חיפה

מחלקת עבודות ציבוריות, משרד הבינוי והשכון – להלן – מעיצ, מבקשת בזה הצעות מחיר

למכרז מס' ח/32/94
לביצוע

כביש מס' 762 שלב א', קטע כביש 70 כפר חסידים – רכסים – השלמת עבודות סלילה

תקופת הביצוע החוזית – 60 יום קלנדריים.
רשאים להשתתף במכרז רק המציעים העונים לתנאים הבאים:
1. קבלן הרשום על פי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט-1969.
2. קבלן מוכר (בעל כוכבית) לביצוע עבודות קבלניות עבור הממשלה.
3. על הקבלן להיות בעל סיווג 200 במקצוע כבישים, תשתית ופתוח.
4. על הקבלן להיות בעל סיווג כספי ג־2 ומעלה, למקצוע זה.
5. על המציע להיות בעל נסיון מוכח לשביעות רצון המזמין בתחום העבודות נשוא מכרז זה.
6. את מסמכי המכרז ניתן לרכוש תמורת סך של ‎1,500.-‎ ש"ח במחוז חיפה עד ליום 13.9.94 לפי הכתובת שד' בן־גוריון 3, מע"צ חיפה, טל. 04–511271 בימי א'–ה' בין השעות 8:00–12:00.
סיור קבלנים יערך ב־4.9.94 שעה 11:00, בכביש מס' 70 בצומת כפר חסידים.
7. על המציע להמציא את כל האישורים הנדרשים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים, (אכיפת ניהול חשבונות בתשלום חובות מס) התשל"ו-1976.
8. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית לקיום תנאי המכרז בגובה 2% מערך ההצעה בתוקף ל־60 יום מתאריך הגשת ההצעה.
9. המועד האחרון להגשת ההצעות יום ראשון 18.9.94 חדר 135 שעה 10:00 משרדי מעיצ – ירושלים.
10. אין ועדת ההצעות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

רשות הנמלים והרכבות
נמל חיפה

מכרז פומבי מס' אפ/94/213
1. רשות הנמלים והרכבות נמל חיפה מעונינת לקבל הצעות

לאספקת נייר רציף למחלקות הנמל למשך שנה עם אופציה עד ל־5 שנים

2. ההשתתפות במכרז מותנית בתנאים הבאים:
א. יצרנים או סוכנים מורשים של יצרני נייר רציף המוצעים על ידכם (מלווה במסמכי אימות).
ב. המצאת כל האישורים הנדרשים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס) התשל"ו–1976.
ג. מעוניין להשתתף במכרז שטרם סיפק סוכין בעבר עבור רנ"ה, יצרף להצעתו המלצות בכתב של לפחות 3 לקוחות עבורם ביצע אספקה בהיקף ובתחומים דומים למכרז זה.
3. המצאת עותק מחשבונית מס/קבלה של המכרז המאשר שטופסי המכרז נרכשו ע"י הקבלן.
4. את מסמכי המכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במדור אפסנאות – נמל חיפה, טלפון 04–518580 החל מיום 01.09.94 תמורת ‎500.-‎ ש"ח בתוספת מע"מ שלא יוחזרו.
5. המעוניינים להשתתף במכרז יגישו את הצעתם בכתב, בצירוף כל המסמכים הדרושים במעטפה סגורה מסומנת במספר המכרז עד יום 18.9.94 בשעה 14.00 לתיבת המכרזים מס' 4 בבניין מחלקת כספים בנמל חיפה חדר מס' 9 קומה ב' ת.ד. 33539 חיפה מיקוד 31334.
6. אין הרשות מתחייבת לקבל את ההצעה הנמוכה ביותר או כל הצעה שהיא ושומרת לה את הזכות להזמין את כל הכמות ממציע אחד או לפצל ההזמנה.

מנחי זלדמן
מנהל נמל חיפה

בנק ישראל
מחלקת המיכון

תיקון פרסום מודעה בעתון
מיום 1.8.94
להזמנת הצעות למכרז:
מספר 09–6/94

פתרון למערכת נתבים לבנק ישראל

1. תנאים נוספים – (טופס א' – עמוד 5)
בסעיף 4 ג' במקום הנוסח הקודם, לפיו נדרשו מינימום של 5 התקנות (כמפורט שם), יבוא התיקון: ביצוע של פתרון למערכת של נתבים (ROUTERS) כולל פתרון מוכח לתעבורת TCP OVER SNA/IP מסוג המערכת המוצעת ע"י המציע. המציע ימציא אישור רו"ח, המציג את רשימת ההתקנות (לרבות פירוט הציוד והדגמים) שנעשו בארץ בתוך שנה האחרונה וסה"כ ההתקנות שנעשו בארץ ובחו"ל.
2. שיקולים לבחירת ההצעה הזוכה – (טופס א' – עמוד 7)
בערך גם שינוי בסעיף 7 ד' ואילך.

משרד האוצר - החשב הכללי
מינהלת הקמת קריות ממשלה ובתי משפט
בהסכם עם ועדת התחרויות בתחום האדריכלות של
לשכת המהנדסים, האדריכלים והאקדמאים במקצועות טכנולוגיים בישראל

מודיעים על תוצאות
התחרות פומבית "ברירת המזמין" לתכנון היכל משפט בחיפה

חבר השופטים:
אדרי' יעקב רכטר - יו"ר חבר השופטים
מר עמיקם אורן - שופט
אדרי' משה גיל - שופט
אדרי' ישעיהו מנדל - שופט
מר שמואל מנדל - שופט
אדרי' פרלה קאופמן - שופטת
אדרי' אריה גונן - מזכיר חבר השופטים

הוחלט
להעלות לשלב "ברירת המזמין":

אל מנספלד, מ. מנספלד, ת. קהת, י. מנספלד אדריכלים מחיפה.
דינה אמר-קוריאל אברהם, אדריכלים, דינה אמר, קוריאל אברהם, יעקב בן אברהם, פיט לזרר-אדריכל נוף, מחיפה.
ברכה ומיכאל חיוטין, מתל-אביב
יסקי ושות, אדריכלים ומתכנני ערים, א. יסקי, י.סיון, י. יסקי.
צוות התכנון: שמעיה ואורלי צרפתי, ליאונרדו הרץ, שם-טוב צורית, גיא קפלן, אורי רויאל, אבי ליואי, מתל אביב.

ציונים לשבח:
דוד ינאי (יעוץ - עו"ד גרדולין), מחיפה.
איל נחמיאס - זאב שוורץ, אדריכלים, מחיפה
פנחס דורון, אורית סימן-טוב, שמאי אסיף, מתל-אביב.

בשלב "ברירת המזמין" הוחלט להעניק:
פרס ראשון: ברכה ומיכאל חיוטין, מתל אביב.

תערוכת ההצעות תתקיים בין התאריכים 16-25.8.1994 במועדון האדריכל, בבית המהנדס בתל-אביב, רח' דיזינגוף 200, בשעות הפעילות של הבית.

בנק ישראל
הודעה על תוצאות מכרזים

ביום 17.8.94 הוצעו לציבור סדרות מילווה קצר מועד לרכישה עתידית והחלפת אג"ח במק"מ באמצעות מכרז מדורג.

להלן תוצאות המכרזים:

	החלפת אג"ח במק"מ: מק"מ - 815 יום	החלפת אג"ח במק"מ: מק"מ ל- יום	רכישה עתידית במק"מ *: ל- 35 יום
סדרה	0815	-	—
תשואת המכרז	15.65	-	13.0
תשואה ממוצעת	15.05	-	12.89
שיעור ההקצאה ב-%	96.35	-	40.0
הכמות שנמכרה במיליוני ש"ח	15	-	10

התשואות בתשואות נמוכות מתשואת המכרז סופקו במלואן.
התשואות בתשואות המכרז סופקו בחלקן לפי שיעור ההקצאה הרשום לעיל.
התשואות בתשואות גבוהות מתשואות המכרז לא סופקו.
(*) תשואות המכרז מוצגות כתשואה אפקטיבית ולא כתשואה נומינלית.

הודעות בעניין
תכנון ובנייה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי רמת גן
הודעה בדבר אישור תכנית תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה1965, בדבר אישור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר רג/890". המהווה שינוי לתכניות הבאות: שינוי לתכנית מתאר רג/340 ותכנית, מפורטת מס' רג/561 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: רמת גן בין הרחובות דובנסקי, בית הורון, החשמונאים גוש 6127 חלקות 519, 895, 947 גוש 6127 ודרך 948 עיקרי הוראות התכנית: א. יצירת מסגרת תכנונית להקמת בתי מגורים ע"י קביעת מגבלות בניה: על השטח במגרש 1 יבנה בית מגורים בן 12 קומות + קומה מפולשת + 2 קומות מרתף סה"כ שטחים עיקריים 5126 מ"ר. סה"כ שטחים משניים 4670 מ"ר. על השטח במגרש 3 יבנה בית מגורים בן 8 קומות + קומת מסחר + 2 קומות מרתף. סה"כ שטחים עיקריים מגורים 1710 מ"ר. מסחר 400 מ"ר. סה"כ שטחים משניים 2244 מ"ר. ב. הגשת נספח בינוי נספח תנועה. ג. מיקום חניון ציבורי מתחת לאיזור המיועד לשטח ציבורי פתוח (מגרשים 7, 8) ומתחת לחלק מהמגרש המיועד לדרך משולבת (מגרש 5) בשטח של 2610 מ"ר שטחים עיקריים, 110 מ"ר שטחים משניים. ד. הגדרת שטח פרטי פתוח. זיקת הנאה לציבור. ה. הפרשת שטחים לצרכי ציבור. הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4073 תשנ"ג עמוד 965 בתאריך 07/01/93. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית תל-אביב וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה רמת־גן וכל המעונין רשאי לעין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שמואל לסקר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי
הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר ג/7375". המהווה שנוי לתכניות הבאות: ג/8540 וכן כל תכנית מפורטת שבאה אחריה השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: ראמה גוש 18840 חלק 37.41. עיקרי הוראות התכנית: שנוי יעוד קרקע חקלאית לחקלאית מיוחדת (עבור רפת) הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4153 התשנ"ד עמוד 229 בתאריך 28/10/93. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית צפון וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה הגליל המרכזי וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
אפרים קריצלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז צפון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "ראש העין"
עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ראש העין בקשה למתן הקלה: בגוש 5497 חלקה מגרש 2017/2 רח' הר המור 42 ראש העין אתר המגורשה. מותר להקים 180 מ"ר בשתי קומות ו 23 מ"ר לחדר גג. בקשת בעלי החלקה להתיר להם 180 מ"ר ו 23 מ"ר בשתי קומות ללא חדר גג. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש התנגדות לועדה המקומית תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
יגאל יוסף
יו"ר הועדה המקומית "ראש העין"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת 2 בניינים בני 9 קומות הכוללים 35 יח"ד כל אחד בגוש 10421 מגרש 24 בשכונת נוה גנים קרית מוצקין. מהות הסטיה: 1. הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר. 2. הקלה של 10% במספר יחידות הדיור המותר. כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת 2 בניינים בני 9 קומות הכוללים 35 יח"ד כל אחד בגוש 10421 מגרש 26 בשכונת נוה גנים קרית מוצקין. מהות הסטיה: 1. הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר. 2. הקלה של 10% במספר יחידות הדיור המותר. כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי באר שבע
הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 5/103/03/ב". המהווה שינוי לתכניות הבאות: 5/03/ב ו 5/03/ב/19 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: באר שבע גבולות התכנית: ממערב מגרש מס' 8 מצפון מגרש מס' 7 מדרום דרך ממזרח מגרש מס' 8 מגרשים: 11, 101 גוש 38016 חלקות 12, 21, 26 גוש 38016 חלקה 4, 11, 17, עיקרי הוראות התכנית: שינויים בהנחיות בניה. הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4205 התשנ"ד עמוד 2868 בתאריך 28/03/94. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה באר שבע. וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דנים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום

ועדת משנה לתכנון לבניה עירית בארשבע
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה בארשבע, בקשה לסטיה הקלה באחוזי בניה מתכניות מפורטות. מהות הבקשה: הקלה באחוזי בניה המותרים לפי התכנית הכל בחלקה 78 בגוש 38061 כתובת: טבקין 33 כל המעונין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מעיין ההקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.
י. רגר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובנין עיר באר שבע וראש העיריה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה1965 מרחב-תכנון מקומי דרום השרון
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה דרום השרון מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר שד/11/433", המהווה שינוי לתכניות הבאות: שד/8/433, משמ"מ 98 (שד) השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: מגשימים גוש 6724 ח"ח 24, 34, גוש 6726 ח"ח 11, 15, 16, 17, 30, 32, 33, 34. עיקרי הוראות התכנית: א. שינוי יעוד קרקע מאזור חקלאי למגרשי מגורים, דרכים, אזור פרטי פתוח, ושביל גישה משולבים. ב. שינוי יעוד קרקע מאזור מגורים חקלאי לחקלאי. ג. שינוי יעוד קרקע מאזור פרטי פתוח למגורים. ד. בסיס לתשריט איחוד וחלוקה עפ"י סימן ז' לחוק, בהסכמת הבעלים. ה. קביעת זכויות בניה במגרשי מגורים. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז דר' מס' 1 רמלה 72406 טל: 08"270170 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, דרום השרון כפר מלל 40600 טל: 08"808024. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה1965 מרחב תכנון מקומי חיפה
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה חיפה מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר חפ/1141 יט", הרחבת רחוב 2568 דחופית לרחוב פילדר בשכ' דניה. המהווה שינוי לתכניות הבאות: חפ/1141 א' עד גמים הוד הכרמל. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: חיפה רח' פילדר בשכונת דניה. גוש 12257 חלקות 299, גוש 12257 ח"ח 17, 18, 25, 28, 30, 35, 294, 298, גוש 12268 ח"ח 27, 28. עיקרי הוראות התכנית: הרחבת סימטורית של רחוב 2568 מ' 10 מ' ל' 12 מ'. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה רח' חסן שוקרי 11 חיפה 31048 טל: 04"616222 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, חיפה ביאליק 3 חיפה 31040 טל: 04"358456 התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד"ר חיים קופלמן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז חיפה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה1965 מרחב תכנון מקומי ערד
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון ובניה, התשכ"ה1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה,מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ערד מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 24/03/114/1 א" המהווה שינוי לתכניות הבאות: 24/03/114/1 השטחים הכלולים בתכניה ומקומם: ישוב: ערד מרכז מסחרי גוש 38217 חלקה 1. עיקרי הוראות התכנית: שינויים במיקום כניסה לחניות על פי מצב קיים באתר. שינוי באחוזי בניה כוללים. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום רחוב התקווה 4 ת.ד. 68 באר שבע 84100 טל: 296414 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, ערד ת.ד. 1 ערד 80750 טל: 057"957911 התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
שלום דנים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום

לשכת הפרסום הממשלתית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה, בקשת לסטיה מרפסות בגוש 3633 חלקה 580 בכתובת: רח' הבנים 21 נס־ציונה. החלקה נמצאת באיזור מגורים א' 3 בו מותר לבנות בהתאם לתכנית המתאר נס/1/1, משפחות מור ומושקוביץ מבקשים להתיר סגירת מרפסות בהתאם לתכניות בנכס. לכל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, רח' הבנים 11, בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה תובא כל ההתנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בנדון.
יוסי שם
ראש העיר ויו"ר הועדה המקומית ולבניה נס־ציונה

הועדה המקומית לתכנון ובניה אור יהודה אזור
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 בהתאם לסעיף 149 הנ"ל ומוריעים בזה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה באוריהודה־אזור בקשה להיתר: אישור על הקלה בשטחי בניה באוריהודה בגוש 6228 חלקה 56 מאליהו רחב הראשונים מס' 65 אור יהודה לבנית צמוד קרקע. ההקלה הינה ב 36 מ"ר שהם 17% בשטחי מגורים. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה אוריהודה־אזור בבנין עירית אור יהודה רח' הגנה אור יהודה מקוד 60200 את התנגדותו המנומקת. הציון כתובתו המדויקת טלפון ומספר תעודת זהות. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
שאבי ממיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה אוריהודה־אזור

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 ת.ב. 15709 נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס, בגוש 6181 חלקות 586"587 רח' פנחס (הכבאים 8) ומהותה: הקלה 10% ממספר הדירות המותר על המגרש לפי תוכנית תוספת דירה 16. כל מעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.
בכבוד רב,
צבי בר ראש העיר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בר"ג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה
תאריך: 16/08/94
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה1965 ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה-חדרה בקשה למתן הקלה על חלקה מס' 137 בגוש 10009 ברחוב אהרונסון ההיתר: תוספת של 6% בניה נוספים לשטח הרצפה הכולל. כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה-חדרה, רחוב הלל יפה, את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדויקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
תיק: 2538 בקשה: 940618
נחמיה להב
ראש העיר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

עירית חיפה - משרד מהנדס העיר הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה רחוב ביאליק 3, חיפה טלפון מס' 04"358807
הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה1965. ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה בקשה על ידי: הורס אייל ורחל לאשר בית חד משפחתי ברח' שבדיה 40 בגוש 12264 חלקה 273 תבקשה כרוכה במתן ההקלות הבאות: 1. עודף שטח בניה מעל למותר. 2. תוספת קומה. אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח וישוי על הבניה בתיק בנין, שמספרו ב־726/94/0 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: יום ב' ו' יום ד' 08.00"11.30 15.00"17.00. המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. רוס
מהנדס העיר

השלכות השלום על שוק העבודה

כלכלנים וסוציולוגים אופטימיים גורסים שיש לאפשר תנועה חופשית של עובדי השטחים לישראל – מציינים בסקירתם ד"ר ארנולד גרוס ושושנה שפיגל

גרוס (מימין) ושפיגל: הניידות בין מקומות עבודה נתפסה בעבר כשלילית

השלום הוא נושא חדש למדי, ויש אומ־רים כי הגיע מהר מהצפוי. סקירתם של ד"ר ארנולד גרוס ושושנה שפיגל "המשאב הא־נושי בעידן של תמורות", שאת חלקה השני אנו מביאים כאן, מצביעה על חילוקי דעות לגבי השלכות השלום על שוק העבודה הישראלי.

בקצה אחד גורסת קבוצה של כלכלנים וסוציולוגים שיש לאפשר תנועה חופשית של עובדי השטחים לישראל. לדבריהם, במצב ששגשוג המשק הישראלי יביא לי־צירת מקומות עבודה נוספים, בטווח של שנתיים־שלוש לא יעלה מספרם של עובדי השטחים בישראל על 150 אלף עובדים, שהם 7%–8% מסך כל המועסקים בישראל. גודל זה הוא שולי ובעל השפעה קטנה יחסית על הכמות, המבנה ואיכות התעסוקה בישראל.

גרוס ושפיגל אומרים, כי לכך יש להו־סיף את העובדה שעובדי השטחים מתרכזים במספר קטן של ענפים, בעיקר בבנייה ובחק־לאות, כשבענף החקלאות קיימת תלות הדדית בין עובדי השטחים לבין המעסיקים הישראלים. ענפים אלה הפסיקו ממילא להיות ענפים "יהודיים" מובהקים עוד בש־נות ה־60. בבנייה ובחקלאות עליית השכר צלעה לעומת תחומי עיסוק אחרים, כאשר מלכתחילה ענפים אלה היו בשוליים הנמ־כים של טבלת השכר. יש הטוענים כי סוג העבודה שתושבי השטחים מבצעים אינו מקצועי, אלא כוח הדרוש רמת הון אנושי נמוכה יחסית. מקצועות בעלי סטטוס נמוך אינם מתחרים בכוח העבודה הישראלי. הישראלים אינם נמשכים לעבודות אלה, וכבר אף היתה ברכה לשוק הישראלי, שכן עובדי השטחים "השלימו" את העדר היצע של כ"א בענפים אלה.

לעומת האופטימיסטים האלה, מוהירים אנשי משק אחרים כי השלום שבפתח ישפיע לשלילה על כמה ענפים ועל החברה כולה. שלוש הקבוצות שלדבריהם ייפגעו הם ישראלים־יהודים שרמתם המקצועית בינונית ומטה, ערביי ישראל וחלק מהעו־לים החדשים. כוח אדם מהשטחים במסה גדולה יהיה תמריץ שלילי להשקעות ארו־כות טווח בפיתוח טכנולוגי, במיכון ובהתי־יעלות. עקב זה, הם גורסים, תיפגע התפוקה ותודבק תווית שלילית לעיסוקים הפתוחים בפני עובדי השטחים. תווית זו תחסום השתתפות אופטימלית של ישרא־לים בעיסוקים אלה.

פרק נרחב מייחדת הסקירה לניידות עובדים, בנימוק שמאפיין של העבודה ב־מינו הוא השינוי. בארה"ב למשל, מחליפים 20 מיליון איש, שהם כחמישית מכוח העבו־דה, משרה או מעסיק בכל שנה. הקצב המ־היר של העיסוקים, אומרים החוקרים, מחייב להכשיר גם עובדים ברמות הנמוכות, כדי לאפשר את קליטתם בשוק.

בישראל כמעט שלא נחקר עניין הניי־דות מחוץ לארגון, כנראה בגלל האידיאו־לוגיה של תעסוקה מלאה והחשיבות הרבה שניתנה לוותק כאמצעי לקידום עובדים, וכדבר המעניק תחושת ביטחון תעסוקתי בקרב העובדים. הניידות ממקום עבודה אחד לאחר נתפסה כתופעה שלילית, שיש להימנע ממנה. עובדים לא הכינו את עצמם למצבים שהצריכו ניידות.

כיום חל שינוי בתפיסה זו. גוברת ההכרה

לדברי הפסימיסטים, מקצועות בעלי סטטוס נמוך יהיו הראשונים שייפגעו מפתיחת הגבולות

שהניידות מחוץ לארגון היא תוצאה של מציאות כלכלית ותנאי סחר הדורשים כמ־עט מכל ארגון שינוי מתמיד בהערכות שלו, כדי לשפר את יכולת ההישרדות שלו.

בעידן של צמצום עיסוקים במגזרים מס־וימים מול התרחבות במגזרים אחרים, מת־פתחת ניידות בין־ענפית. בדרך כלל המעבר הוא מהתעשייה לענפי השירותים, הגדלים במהירות. גם מתרחבת תופעת הני־ידות "השלילית", או ההורכיזונית, של מעבר האדם מסטטוס של עובד למצב של מובטל. מגמה זו, אומרים גרוס ושפיגל, תתמיד ותלך עקב התכווצותם של מגזרי התעשייה והחקלאות ואי יכולתם של ענפי השירותים לקלוט רבים מהנפלטים. הם מצטטים מחקר שנערך בגרמניה בעשור הקודם, שלפיו בקרב עובדי "צווארון כחול" קיים סיכוי גבוה יותר להיות בלתי־מועס־קים מאשר בקרב עובדי "צווארון לבן".

מסתמנים סדקים באמונה שלפיה ככל שאדם עובד יותר זמן בארגון, כך הוא מוד־יב ונאמן לו יותר. נכון שאלה העוזבים את מקום העבודה הם בעלי ותק קטן יותר, אך למעשה מדובר בצעירים, העוזבים את האר־גון כדי למצוא משרות טובות יותר. העוב־דים המבוגרים נוטים יותר להישאר, אולי משום שבגיל מבוגר הסדרי הפנסיה מונעים מהם לעשות שינויים. סיבה אחרת היא הע־דר מקומות עבודה אטרקטיביים לגילאים מבוגרים. לפי מחקרים, בארגונים המשל־מים פנסיות תקציביות, גדל הוותק בארגון ביותר מ־20% מהממוצע.

קיימים הבדלים בין גברים לנשים בהתי־רות הניידות. נשים ניידות פחות בתוך הארגונים, מאחר שהן נתקלות במחסומים בארגון ואינן מתוגמלות בגין הקידום. נש־ים, ובעיקר נשואות, אינן נוטות לניידות בגלל מחויבות משפחתית.

ככל שההשכלה עולה, גוברים הסיכויים לא להפוך למובטל, או להתקדם בתוך האר־גון המתנגה לו. עובדים משכילים נתפסים כבעלי יתרון יחסי ביכולתם ליישם ולהסת־גל לטכנולוגיה חדשנית. סיכוייהם של עובדים בסטטוס נמוך יותר לנוע כלפי מע־לה בארגון קלושים ביותר. קבוצה זו מוצאת עצמה לרוב בניידות שלא מרצון אל מחוץ לארגון. הקידמה הטכנולוגית והאינטנסיבי־ות השימוש בה מכריחים את הנהלת הארגון לגייס עובדים צעירים בעלי כישורים מת־אימים לדרישות הטכנולוגיות. כך גובר האיום על העובדים הקיימים.

קיימת טענה שתופעת הגיוס הגובר של עובדים משפיעה לשלילה על תפקוד האר־גון. היא משבשת את התקשורת בין העוב־דים ומחלישה את מחויבותם של העובדים הוותיקים. למרות טענה זו, אומרים גרוס ושפיגל, יש הרואים בחיוב את הניידות אם היא נעשית מרצון. מוצע לעודד ניידות "וולונטרית" על ידי מתן מידע אמין לפר־שים מהעבודה על אפשרויות התעסוקה ועל קורסים להכשרה מקצועית.

השכלה והכשרה מקצועית הם שני מר־כיבים חשובים בפיתוח קריירה מוצלחת. הם גם המפתח לעידוד הניידות ממפעל למפ־על, אומרים המחברים. בשוודיה למשל, תהליך ההשמה לעבודה הוא מונופול של הממשלה, הדוגלת במתן מרב אפשרויות הלימוד לכל עובד. כל מובטל שם יכול ליהנות מהכשרה בסיסית או מתקדמת ללא תשלום, ולקבל דמי קיום בתקופה זו.

שני החוקרים מצטטים את הכלכלנית לינדה עפרוני, הטוענת כי המשקל הגדול של אבטלה מבנית בסך כל האבטלה בארץ, שמשמעותה אי הלימה בין הדרישות בשוק העבודה לבין הכישורים של אנשים, מחזקת את חשיבות ההכשרה המקצועית. הם מצב־עים על ריבוי טענות, שלפיהן ההשכלה הבסיסית אינה מכינה סטודנטים כראוי לתפקידים פוטנציאליים בשוק העבודה. הי־רידה באיכות כוח האדם נובעת, לפי טענות אלה, מכשלון מערכת החינוך הציבורית. בסקר שנערך בקרב מנהלים בארה"ב, טענו 90% מהם שהוצאותיהם על הכשרת עובדים עלו מאז שנות ה־80 ולא הצדיקו את עצמן. הם השליכו כישלון זה על מערכת החינוך, וטענו שהוא גרמה להורדת כושר התחרות של המדינה בשוק החופשי.

מנכ"ל כלל־ביטוח: אנו חברה של סוכנים, אין לנו עניין בשיווק ישיר

"אנחנו חברה של סוכנים, ות־מיד נהיה חברה של סוכנים. אין לנו עניין בשיווק ישיר". כך מגיב רימון בן־שאול, מנכ"ל כלל־ביטוח ויו"ר איגוד חברות הביטוח, על תמיהות שהביעו בימים האח־רונים גורמים בשוק הביטוח על מה שהם פירשו כתמיכה מאסיבי־ית של בן־שאול בהקמת חברות ביטוח לשיווק ישיר.

בישיבת המועצה המייעצת למפקח על הביטוח שהתקיימה בשבוע שעבר, התנגד בן־שאול לדיון חוזר בנושא השיווק הישיר, כולל מתן האישור לחברת צור־שמיר לעסוק בביטוח בשיווק יש־יר. לדבריו, הוא התנגד לדיון החו־זר מכיוון שמדובר בדיון סרק, שממנו הוא מתכוון להעדר בכל מקרה. לטענתו, הוא אף נמנע בה־צבעה בוועדה המייעצת לביטוח, שאישרה לצור־שמיר לפעול בת־חום השיווק הישיר של ביטוח, ולא תמך באישור, כפי שטענו גורמים בשוק הביטוח.

בן־שאול: אל למפקח להתערב

רימון בן־שאול טוען עוד, כי אינו מבין את עיסוקו של המפקח על הביטוח במתן רישיונות לחב־רות לעסוק בביטוח בשיווק ישיר. בן־שאול: "המפקח אמור לעסוק במתן רישיונות להקמת חברות ביטוח, אבל הוא לא יכול להתערב בשיטת השיווק שחברת ביטוח רו־צה לפעול לפיה. הוא יכול לאשר או לא לאשר נוסח של פוליסה שתביא חברת ביטוח לפניו".

בחברות הביטוח מחפשים היום רעיונות שיווקיים חדשים, שיא־פשרו להן להתמודד עם כניסת חברות ביטוח חדשות לשוק הפוע־לות בשיטת השיווק הישיר. מי שיסבלו מהעניין יהיו כנראה סוכ־ני הביטוח, שעמלותיהם יקוצצו בכתזי. מי שיהנו מכך הם המ־בוטחים, שהתחרות עם השיווק הישיר, האמור להיות זול בכ־20%, תוזיל את הפרמיה בשוק הביטוח האלמנטרי כולו.

רווחי שחם עלו ב־93' ב־680% ל־1.3 מ' ש'

הכנסותיה של שחם סוכנ־ויות לביטוח, הנחשבת לסוכ־נות הביטוח הגדולה בישראל, הסתכמו ב־93' בכ־17 מיליון שקל לעומת הכנסות של 15.7 מיליון שקל ב־92'. הרו־וח הנקי של הסוכנות עמד על 1.3 מיליון שקל לעומת 166 אלף שקל בשנה קודמת.

שחם היא חברה פרטית ואינה מפרסמת את התוצאות הכספיות שלה על בסיס קבוע, ואולם בעלת השליטה בה, חברת קיטאל השקעות ופיתוח בינלאומי, פירסמה בשבוע שעבר תשקיף לגיוס הון בבורסה, שבו נחשפו נתו־נים על פעילות הסוכנות.

ברבעון הראשון של 94' נמשך הגידול בפעילות הסוכנות, וההכנסות הסתכמו ב־5.6 מיליון שקל. הרווח הנ־קי ברבעון זה הסתכם ב־223 אלף שקל בלבד, עקב הפס־דים בבורסה.

שחם, הנמצאת בשליטת קיטאל, צבי שואן וצבי ויינש־טיין, משמשת כזרוע של קיט־אל לפעילות בתחום הביטוח. קיטאל היא קונצרן אחזקות, שמניותיו נסחרות בבורסה.

ירידה של 38% ברווחי כלל ביטוח ברבעון השני של 94' ל־5.5 מ' ש'

רווחי חברת כלל לביטוח הס־תכמו ברבעון השני של 94' ב־5.548 מיליון שקל, לעומת 8.833 מיליון ש' ברבעון המקביל אשת־קד – ירידה של כ־38%. סך כל הרווח הנקי ל־30 ביוני 94' – 14.083 מיליון ש', לעומת 18.637 מיליון ש' בתקופה המקבילה ב־93' – ירידה של כ־24%.

הפסדים בבורסה

הירידה ברווחי כלל ביטוח נב־עת בעיקר מהפסדיה בבורסה בסך 18.205 מיליון ש'. ברבעון הראש־ון הסתכם ההפסד בבורסה ב־14.115 מיליון ש', וברבעון השני הסתכם ההפסד ב־4.090 מיליון ש'. עוד סיבה לירידה ברווח היא התיקון בשיטת חישוב העתודות הן בביטוח כללי והן בחיים, שהפ־חיתה הרווח בכ־10 מיליון ש', מהם 7.5 מיליון בביטוח כללי.

בביטוח כללי הסתכם הרווח ברבעון השני בכ־2.2 מיליון ש' לעומת 10.6 מיליון ש' אשתקד. במחצית השנה הוצג רווח של כמיליון ש' לעומת 20.1 מיליון ש'. היקף ההכנסות מפרמיה בבי־טוח כללי הגיע לכ־280 מיליון ש' לעומת 270 מיליון ש' ברבעון המקביל; במחצית – 671 מיליון ש' לעומת 648 מיליון.

בביטוח חיים גדל הרווח במחצית בכ־29% והסתכם ב־34 מיליון ש' לעומת 26.4 מיליון ש' באותה תקופה אשתקד. ברבעון השני הו־שג רווח של 15.5 מיליון ש' לעו־מת 15.9 מיליון בתקופה המקבי־לה אשתקד, שכוללת לראשונה את תיק הסנה. היקף הפרמיות בביטוח חיים ברבעון השני היה 172 מיליון ש' לעומת 231 מיליון ש' ברבעון המקביל אשתקד, שכ־לל לראשונה את תיק הסנה. בכל מחצית השנה הגיע היקף הפרמיות ל־349 מיליון ש' לעומת 350 מי־ליון ש' במחצית המקבילה אשת־קד. עתודות ביטוח החיים בסוף יוני גדלו ב־12% והסתכמו ב־3 מיליארד ש' לעומת 2.6 מיליארד ש' ב־30 ביוני 93'.

הון החברה גדל ב־21% והסת־כם ב־30 ביוני ב־234 מיליון ש' לעומת 193 מיליון ש' אשתקד. לחברה עודף הון של כ־25 מיליון ש' מעל הנדרש.

כחום הלילה

דקה לפני ארבע לפנות בוקר נרשמה בתחנת כיבוי האש של תל אביב הודעה על דליקה. הכבאים נסעו במהירות אל מקום הדליקה ומצאו דירה על גג העולה כלה בות.

בעלת הדירה, ביאטריס אבר־הם, מסרה לשוטרים שהגיעו אף הם למקום, כי כחום הלילה היא החליטה לעלות לדירת הגג של ביתה הדיקוסתי ולישון שם. אברהם נטלה כדורי שינה ונרדמה. לאחר זמן מה חשה בריח של עשן. היא יצאה במהירות וניסתה לכ־בות את הדליקה. עקב זה נכוותה בידה ונלקחה לבית החולים.

השוטרים הרגישו בריח חזק של נפט הנודף מכתונת הלילה של אברהם ונטלו אותה לבדיקה מע־בדתית.

מכבי האש בדקו גם הם את הסיבות לשריפה והגיעו למסקנה, כי המהירות ועוצמת האש מראות על אפשרות של הצתה.

בבדיקה המעבדתית של המשטרה "נמצאו בכתונת הלילה מרכיבי חומר פתמבי כגון נפט". על בסיס ממצאים אלה סירבה חברת אליהו, שביטחה את הדירה הדיקוסתית, לכסות את נזקי השר־יפה והעניין הגיע עד בית המש־פט העליון בירושלים.

השופט צבי טל שדן בעניין קבע, כי הסברה שאברהם היא שה־ציתה את האש נתמכת בעובדה שזמן מה לפני הדליקה הגדילה המבוטחת את סכומי הביטוח באו־פן משמעותי. השופט דוחה את טע־נת המבוטחת כי ריח הנפט יכול היה לדבוק בכתונתה תוך שימוש בחומר ניקוי.

אברהם – כך הבהיר השופט – לא הביאה כל ראיה לכך שנגעה בחומרי ניקוי בהיותה לבושה בכ־תונת. היא אף לא העלתה טענה כזו לא בהודעותיה במשטרה ולא בעדותה.

השופט סירב גם לקבל את עדו־תה של אברהם כי לא ייתכן שה־ציתה את הדירה, שהרי ילדיה שהו בה באותה שעה ואין זה סביר שהיא היתה מסכנת את חייהם בשילוח האש.

"גם אם נניח שילדיה של אבר־הם", הקשה השופט, "שהו בדירה שמתחת לדירת הגג בשעת הדלי־קה, אין כל ראיה מה טיב הקשר בין שתי הדירות". השופט הוסיף כי "אותו לילה – ליל חג העצמ־אות היה – וילדיה של אברהם איזרו בנשף". לעובדה שילדיה שהו בדירה אין כל זכר בעדויות אחרות חוץ מעדותה של אברהם.

בשלב זה העלתה הטענה, שהמבוטחת לא תבעה אלא פיצוי ריאלי על הנזק שנגרם. אדם המ־צית אש לשם הנאת ביטוח ואינו תובע יותר מהנזק הממשי – מה הועיל בהצתתו ומה הרוויח מכך? על תמיהה זו השיב השופט כי רבות מחשבות בלב איש ואין בהן כדי לגרוע מן המסקנות העולות מן העובדות.

השופט הגיע לפיכך למסקנה, כי חברת אליהו עמדה בנטל הר־איה האחורי והראתה כי מאזן ההסתברות נוטה יותר לכך שמדו־בר בהצתה מכוונת מצד המבוט־חת.

השופט טל דחה לפיכך את תביעתה של אברהם וחייבה בהוצ־אות המשפט.

הכותב הוא עורך־דין

השינויים בצמרת מגדל יבוצעו ב־95'

ב־94' לא יבוצעו שינויים כלשהם בניהול קבוצת מגדל, ואלה יבוצעו רק ב־95', כנר־אה ברבעון הראשון – כך נמ־סר מהקבוצה.

ב"הארץ" פורסם לפני חצי שנה על שינויים אפשריים בצמרת הקבוצה עקב הבט־חה שקיבל מנכ"ל המגן, איזי כהן, להיות מספר 2 בקבוצה, לאחר שוויתר על תפקיד בכיר בקבוצת הפניקס.

לפי השינויים המסתמנים, ימונה איזי כהן לתפקיד מנכ"ל חברת מגדל לביטוח (ולא הקבוצה כולה), במקום עוזי לוי. לוי יישאר המנהל הראשי של כל קבוצת מגדל, אך ישתחרר מהניהול השוטף של חברת מגדל ויעסוק בעי־קר בניהול עסקי הפיננסים וההשקעות של הקבוצה, וכן בניהול־על של קבוצת הבי־טוח הכוללת את מגדל, המגן, מעוז, סלע ושמשון.

לא ברור מי יחליף את כהן בהמגן, אם כי ההערכות מצ־ביעות על בועז ליננברג, מנכ"ל שמשון. ואולם, במגדל טוענים שעדיין לא נבחר מח־ליף לכהן, וכי לתפקידים יש מועמדים נוספים מקרב בכי־רים בחברה, פרט לליננברג.

פטור מהתייצבות במשרד

קן פלדמן, מומחה לשיווק בחב־רת יבם, ארז את תפציו האישיים בארגז קרטון, הוריד משולחנו את תמונת בני משפחתו ופינה את עמדת העבודה שלו. פלדמן נראה כמו עוד קורבן לקיצוצים הפוק־דים חברות בינ"ל. אך לא כך הוא. במקום לשבת במשרד, הוא אוחז במחשב נייד ובפלאפון, ובשליטה מלאה על שעות העבודה שלו.

חברות בארה"ב ובמדינות אח־רות בעולם המתועש עלו באחרו־נה על הגל החדש בניהול עובדים. הן ויתרו על שטחי משרד וציידו את העובדים בטכנולוגיה ניידת, ההופכת כל מקום למשרד.

כיום, 41 מיליון אמריקאים, שהם 33% מהמועסקים הבוגרים, עובדים מבתיהם. ב־89', לעומת זאת, היה מספרם 17 מיליון. לא מדובר בפועלי ייצור, או בפקידים שעיסוקם קבלת קהל. רוב העוב־דים מחוץ למסגרת המסורתית של המשרד הם עצמאים, או יזמים, העובדים מבתיהם מתוך בחירה.

מנהלי חברות מזהים את התוע־לת שבצורת עבודה זו ומעודדים את מגמת היציאה של עובדים מתחומי המשרד. לדבריהם, העבו־רה מחוץ למשרד לא הקטינה את תפוקת העובדים, אלא הגדילה אותה בכ־15%, שלא לדבר על חיסכון בעלויות הנדל"ן, שלעתים מגיעות ל־30%–35%. העובדים מצדם נהנים מגמישות בעבודה ומשליטה על אורח חייהם.

רעיון המשרד המסורתי מצי־בה שאלות קשות בתחום האפור, שבין העבודה לחיים בבית. באיזה שלב הופכת העבודה בבית לחדי־רה לפרטיות? כיצד יודעו המע־סיקים שהעובדים לא מתבטלים?

תרף ההסתייגויות, יותר ויותר חברות מאמצות את התפיסה לפיה העבודה לא נמצאת במקום מוגדר, כי אם בכל מקום. חברות אלה סבורות ש"נוכחות מרחוק" של עובדים מאפשרת להן להעסיק את האנשים המוכשרים ביותר, בלי להתחשב במקום מגוריהם. בנוסף לכך, מחסומי טכנולוגיה ועלות, שבעבר בלמו את התפתחות שיטת העבודה מחוץ למשרד, נעלמים הודות למכשור האלחוטי הנייד.

בארה"ב יש סיבה נוספת להעד־פה זו – "חוק האוויר הנקי", המחי־יב חברות שלהן יותר מ־100 עובדים לצמצם את מספר אלה הנוסעים לבדם במכונית לעבודה.

ייצב במשרד מדי בוקר.

ובכל זאת, יש כמה מגרעות. עובדים הנאלצים לעזוב את המש־רד ולהמשיך בעיסוקיהם במקום אחר, חשים לעתים כמפונים וכ־חסרי בית. אחרים חוששים למעמ־דם במקום עבודתם. חסרים להם הקשרים האישיים שפיתחו בעמל רב סביב חיי המשרד.

פרשיות אהבה במקום העבודה

פרשיות אהבה במקום העבודה הן דבר שכיח. מחקרים שנערכו בעשר מדינות באירופה ובצפון אמריקה הראו שלפחות ל־30% מהעובדים היה רומן עם עמית/ה לעבודה.

מחקרים אחרים מדווחים על שיעורים גבוהים יותר, של עד 60%. כך כותבת עדיה פינטו, מנהלת גיוס השמה בחברת פילת, בגיליון החדש של הירחון "סטר־טוס".

לדבריה, "משאבים דוגמת חי־בה, חברה ומין מוחלפים במקום העבודה ברמה האישית, אך כאשר משאבים אישיים אלה מוחלפים בתמורה לקידום בקריירה, הם מאי־ימים מאוד על קבוצת העבודה".

פינטו מציינת, שיש חשיבות להבדלי המיקום של בני הזוג המ־אוהבים בהיררכיה של מקום העבודה. בני זוג בעלי סטטוס זהה יכולים להחליף ביניהם משאבים אישיים ולתפקד בשיתוף פעולה בעבודה, כי לאיש מהם אין סמכות לגיטימית לספק לאחר תגמולים בתחום הקריירה, בתמורה למשאבים אישיים.

לעומת זאת, רומן המתנהל בין בני זוג המצויים ברמות שונות של ההיררכיה, יכול להוליך לתמורה בתחום הקריירה, כמו העלאת שכר, בעבור משאבים אישיים.

הקרב על הוועד

עובדי מחלבת תנובה בירושלים החליטו לב־חור לעצמם ועד עצמאי, בנפרד מהוועד שנבחר לייצג את כלל עובדי תנובה במחוז ירושלים. מועצת פועלי ירושלים הודיעה לעובדים, כי הוו־עד שהקימו אינו חוקי וכי ישנו ועד אחד המייצג את כל עובדי תנובה בסניף ירושלים, אף אלה בשלהם. ההסתדרות הודיעה לעובדי המחלבה כי אינה מכירה בוועד שלהם.

הסכסוך בין הוועדים הובא לרשות השיפוט של ההסתדרות וזו קבעה, על שתי ערכאותיה, כי הסמכות להכריע בשאלה אם לאשר הקמת ועד נוסף במקום עבודה מוקנית למועצת הפועלים ולשיקול דעתה העינייני. משנמצא כי החלטתה של מועצת פועלי ירושלים נבעה משיקולים ענ־יניים – והיינו, שמירת העקרון של ועד אחד במקום עבודה – היה על העובדים להישמע להור־אותיה ולא לפעול בניגוד להן ולהקים ועד נפרד.

על אף קביעה זו של רשות השיפוט סירבה תנובה להעביר את מסי הוועד של עובדי המחלבה לוועד שהוכר על ידי מועצת הפועלים, מהטעם שהדבר עלול להביא לסכסוך עבודה שיפגע בפ־עילותה התקינה.

נשיא בית הדין הארצי לעבודה, השופט מנחם גולדברג, דוחה את עדיפותה של תנובה וחייב אותה להעביר את הכספים שגבתה כמס ועד לוועד שהוכר על ידי מועצת הפועלים. משקיבלה על עצמה תנובה בהסכם עם ההסתדרות לגבות מס ועד מכלל העובדים, היא משמשת כ"צינור גבי־יה" לוועד כמשמעו בחוקת ההסתדרות ועל פי החלטת מוסדותיה המוסמכים. עוד נקבע, כי הת־ערבות של מעביד בשאלה איזה ועד הוא יציג והאם יש להכיר ביותר מועד אחד, נוגדת על פניה את חופש ההתאגדות של העובדים, הכולל בתוכו את זכותו של ארגון העובדים לקבוע בתק־נונו את הארגונים הפועלים בשמו במישור האר־צי, המקומי והמפעלי.

דב"ע נד/4-7, למערערת: עו"ד ת. גולן; למ־שיבה: עו"ד מ. אבירם.

הכותב הוא עורך־דין

המסלול הבטוח של המכללה לביטוח

החלה ההרשמה לשנת הלימודים תשנ"ה 1994/5
הלימודים בת"א, חיפה וירושלים

לימודי תעודה בביטוח
ביטוח כללי
ביטוח חיים
ביטוח ימי

לימודי תעודה בשמאות ביטוח
שמאות בענפי רכוש
שמאות נזקי חקלאות

קורסים להכשרת סוכני ביטוח
*העומדים בהצלחה בבחינות זכאים לקבל מן המפקח על הביטוח במשרד האוצר רשיון סוכן.

מסלול להשתלמויות מקצועיות

מעוניין במידע נוסף? בקש את עלון המידע ונשמח לשלחו לביתך

לפרטים ולהרשמה אנא פנה:
תל אביב, המכללה לביטוח, שד' רוטשילד 37 טל: 03-5677373-8
חיפה, בי"ס בסמ"ת ליד הטכניון, טל: 04-620966. בשעות אהה"ב 16:00-19:00
ירושלים, בי"ס רנה קאסן, שד' אשכול, טל' 02-815198. בשעות אהה"ב 16:00-19:00

המכללה לביטוח
עמותה ששכונתה ע"י איגוד חברות הביטוח בישראל

תוכנית רווחית למעסיקים

לאור השינויים שהיו ועדיין צפויים בחוקים ובתנאי ההשקעה של פיצויים ותגמולים בקופות גמל, פנסיה וביטוח, אנו מעמידים לרשותך את הידע והניסיון של "אריה" לתכנון "תוכנית תנאים סוציאליים". התוכנית תוכן ע"י צוות מומחים שלנו בשיתוף עורכי־דין ורואי חשבון חיצוניים המתמחים בנושא.

אנו נבדוק את חוקי העבודה החלים על עסקך, הסכמים קיבוציים, צווי הרחבה, ניצול הטבות מס וכדאיות השקעת פיצויים ותגמולים בקופה זו או אחרת הן מצד המעסיק והן מנקודת מבטה של כל קבוצת עובדים בעסקך בנפרד. התוצאות תוגשנה לך, כאמור, במסגרת "תוכנית תנאים סוציאליים".

להזמנת התוכנית, התקשר עוד היום למר רחמים אברהם, טל. 03-5141715/4, או פקסס את הספח ותקבל, ללא תשלום, תוכנית המתאימה לך. זהו עוד שרות של חברת הביטוח "אריה", מקבוצת כלל.

לכבוד: אריה חברה ישראלית לביטוח פקס. 03-5100494 ת.ד. 29182 ת"א 61291

הנדון: "תוכנית תנאים סוציאליים"

אנו מעוניינים לקבל מכם "תוכנית תנאים סוציאליים" המתאימה לנו ללא התחייבות כלשהיא מצידנו.

שם העסק: ____________ שם המנהל: ____________

כתובת: ____________ טל.: ____________

חברה ישראלית לביטוח בע"מ
אריה
עולם בטוח יותר

המשרד הראשי: מגדל שלום מאיר, רח' אחד העם 9 ת"א 65251 פקס. 03-5100494 טל. 03-5141715/4

هكذا من الأصل

מרחב מתקשה לגייס כמיליארד ד' להקמת בתי הזיקוק במצרים

מאת אבי שובינר

חברת מרחב מתקשה לגייס כמיליארד דולר הנדרשים להקמת בתי הזיקוק במצרים. החברה חיפשה מממנים בארץ ובחו"ל, ובין השאר פנתה החברה לחברות הדלק, ואולם אלה מסרבות בשלב זה להשתלב בפרויקט.

ראשי מרחב ערכו ניסיונות שתדלנות בקרב ראשי משרד האוצר ולשכת ראש הממשלה בניסיון לקבל ערבויות בסך 250 מיליון דולר מהערבויות שהעניק לישראל הממשל האמריקאי. ראשי מרחב גם יצאו לארצות הברית בניסיון לגייס את תמיכת הממשל האמריקאי למתן ערבויות למימון פרויקט הקמת בתי הזיקוק. ואולם בארצות הברית ובמשרד האוצר טוענים כי הערבויות ניתנו לישראל לסיוע בקליטת העליה, ואילו מימון הקמת בתי הזיקוק לא עולה בקנה אחד עם מטרות הענקת הערבויות.

נציגי מרחב פנו גם לחברות בינלאומיות העוסקות בהקמת בתי זיקוק. בין השאר פנתה מרחב לכמה חברות בדרום מזרח אסיה בבקשה לסייע במימון הפרויקט ולהשתלב בהקמתו. בשלב זה עדיין לא הושגה הסכמה מצד החברות. אחת החברות הציגה דרישה לקבל ערבויות תמורת הקמת פרויקטים בבתי הזיקוק.

לאור התנגדות אנשי האוצר מבקשים במרחב לפעול לקבלת הערבויות הנדרשות למימון הפרויקט על־ידי החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ. בפניות שונות הבהירו אנשי מרחב כי הקמת בתי הזיקוק תביא ליצוא של חברות ישראליות בהיקף של 200 מיליון דולר. ואולם, מקורות כלכליים העריכו כי חברות ישראליות לא יוכלו לספק ציוד הנדרש להקמת בתי זיקוק, לאור העובדה כי אין חברות ישראליות העוסקות בתחום זה.

אתמול לא ניתן היה לקבל את תגובתו של יוסי מימן, בעליה של מרחב, השוהה בחו"ל.

כלל ישתלב בבעלות על קבוצת מאיר עזרא בתמורה ל־13% ממניות סנפרוסט

מאת אבי שובינר

קונצרן כלל צפוי לקבל חלק מהבעלות על החברות הבנות של חברת מאיר עזרא ובנו, שבשליטת דוד עזרא, ובתמורה תקבל מאיר עזרא 13% מהון המניות של סנפרוסט, שבשליטת כלל. העסקה צפויה להיחתם הבוקר בין הצדדים. היקפה נאמד ב־10 מיליון ש'.

קונצרן כלל יקבל בתמורה 5% מהון המניות של סיבון וייל, 5% ממניותיה של פוסידון, 5% ממניות רג שאן, 3% ממניות עוף טנא ו־3% ממניות ויליגר. לכלל תוענק אופציה להגדלת אחזקותיו בחברות הבנות לתקופה של שנתיים. בתמורה תקבל חברת מאיר עזרא 13% מהון המניות של סנפרוסט, ובכך יגדל חלקה בבעלות על סנפרוסט ל־17%.

בחודש האחרון בדקה המחלקה הכלכלית של כלל את מצבה של מאיר עזרא ושל החברות הבנות. לאחר השלמת הבדיקה הציעו ראשי הקונצרן לבעליה של מאיר עזרא לבצע עסקה בדרך של החלפת מניות בין שתי החברות.

בכלל תעשיות בוחנים שורה של חברות בענף המזון, שחלקן ציבוריות וחלקן פרטיות, במטרה לרכוש שליטה, או חלקים בבעלות, על כמה מפעלים. כן נערך הקונצרן לאפשרות שהקיבוצים והמושבים ימכרו מחצית מהבעלות על תנובה, עקב המלצתו של רו"ח יצחק סואר, כחלק מהסדר החובות בינם לבין הממשלה והבנקים.

דוד עזרא. היקף 10 מ' ש'

המחלקה המוניטרית: העלאה משמעותית בריבית עוד החודש

מאת גדי מלץ

בעקבות פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש יולי, גבוהה האפשרות שבנק ישראל שוב יעלה את הריבית החודש. השאלה היא אם הבנק יסתפק בעלייה של חצי אחוז, כמו בחודשים הקודמים, או יעשה מעין "טיפול בהלם" באמצעות העלאה דרסטית יותר.

ראשי המחלקה המוניטרית בבנק ישראל דרשו כבר לפני חודש להעלות את הריבית ב־1.5%, מתוך חשש שהאינפלציה תצא מכלל שליטה. בעקבות מדד חודש יולי, שעלה ב־1.1%, התחזקו הטיעונים שלהם.

מדד חודש יולי היה המדד החמישי ברציפות שעלה באחוז ויותר. התחזיות על האטה בקצב עליית מחירי הדיור ועל מיתון המדד הודות לירידות עונתיות במחירי הפירות והירקות, ההלבשה וההנעלה – נתבדו. ביולי התרחשה האצה בקצב עליית מחירי הדיור ועלו מחירי הפירות והירקות.

אחד הטיעונים שהעלו ראשי המחלקה המוניטרית בבנק ישראל לפני חודשים מספר, כדי להצדיק את תביעתם להעלאת הריבית, היה שההתייקרויות במשק אינן מוגבלות לסעיף הדיור בלבד, אלא הן בכל סעיפי המדד. בשלושת החודשים האחרונים, למרות שמחירי הדיור הם עדיין הגורם העיקרי להעלאת המדד, מסתמנות עליות בכמעט כל סעיפי המדד – גם במחירי הפירות והירקות, אשר בדרך כלל יורדים בחודשי הקיץ.

עוד טיעון של אנשי המחלקה המוניטרית היה, שלמרות העלאות הריבית לא ניכרה ירידה בכמות הכסף במשק ולא חל שינוי מהותי בציפיות הציבור לאינפלציה. כן הם סברו שיש להעלות את הריבית בצורה משמעותית כ"פעולת מנע", שכן בחודשים הקרובים צפויה האצה בקצב עליית המחירים.

ההערכה כיום היא שבחודשים הקרובים יגרמו העלאות השכר במגזר הציבורי להגדלת הביקושים במשק וממילא ייווצרו לחצים אינפלציוניים. לפי הערכות האוצר, אמור השכר במגזר הציבורי להעלות בשיעור גבוה של 7% ריאליים ב־1995. בבנק ישראל חוששים כי העלאות השכר האלה יגררו אחריהן גם העלאות שכר במגזר הפרטי, והדבר יבוא לידי ביטוי בעליית עלויות הייצור, ואחר כך בעליית מחירי המוצרים הסופיים.

בתחילת השבוע הבא אמורים ראשי בנק ישראל לפרסם את פרטי התוכנית המוניטרית לספטמבר, ואז יתברר אם ובאיזה שיעור תעלה הריבית בחודש הבא. יש להניח כי בימים הקרובים ינסה הממונה על המחלקה המוניטרית בבנק, ד"ר דוד קליין, לשכנע את הנגיד להעלות את הריבית ב־1.5% ויותר.

"יש סיכוי טוב שהריבית תעלה החודש, והפעם תיתכן עלייה יותר משמעותית מהמנה הרגילה של 0.5%", אומר יונתן כץ, כלכלן ראשי בחברת קפיטל הולדינגס. "גם בשל המדדים הגבוהים שהיו בחודשים האחרונים וגם בשל העלייה במצרפים המוניטריים בחודשיים האחרונים".

עוד ציין כץ, כי בסיס הכסף הצר (מזומנים ופיקדונות עו"ש) גדל ב־6% ביולי לעומת יוני. אם מוסיפים לזה גם פיקדונות קצרי־מועד מתברר, לדבריו, שכמות הכסף גדלה ב־30% בשבעת החודשים הראשונים של השנה.

"מתחילת השנה הריבית היא מסובסדת: הקצב השנתי של האינפלציה הוא 14.5%, ואילו הריבית על הלוואות שבנק ישראל מעמיד לבנק היא 12.5% בלבד. הנגיד ודאי רואה עכשיו כי ההעלאות הקטנות בריבית אינן משפיעות על השווקים ובקושי משיגות את הציפיות של הציבור", אומר כץ. להערכתו, לפי ההתפתחויות בשוק ההון, הציבור צופה אינפלציה של 13% ב־1994 ואינפלציה של 10%–11% ב־12 החודשים הבאים.

"אם הנגיד יסתכל על המדדים הצפויים בחודשים הקרובים, יש לו עוד סיבה טובה להעלות את הריבית", אומר כץ. לדבריו, בנוסף לעליות העונתיות האופייניות תמיד את חודשי הסתיו, בחודשים הקרובים צפויות גם התייקרויות יזומות על ידי הממשלה: מחירי התחבורה הציבורית יעלו ב־8%, תעריפי הטלפון ב־5%, תעריפי הדואר ב־6%, ותעריפי גני ילדים ומעונות יום ב־14%.

"כל זה ייפול עלינו בחודשים הקרובים וימנע ירידה בקצב האינפלציה. כדי להגיע למצב בו הריבית תהיה שלילית במונחים ריאליים, לנגיד לא תהיה ברירה אלא להעלותה", אומר כץ.

עוד תופעה מדאיגה, לדבריו, היא המשך עליית מחירי הפירות. "הטיפול של הממשלה בנושא מחירי הפירות הוא כישלון מוחלט. לאחר שבוטלו התוכניות לייבא פירות מחו"ל, אנחנו רואים היקף עליית מחירי הפירות בחודשים יולי ואוגוסט. מחירי הפירות והירקות עלו מתחילת השנה ב־9%, בעוד שבתקופה המקבילה אשתקד, הם ירדו ב־11%. הסעיף הזה כבר תרם אחוז שלם למדד המחירים לצרכן. זו בעיה שהרבה יותר קל לפתור אותה מאשר בעיית הדיור, אך הממשלה לא עשתה כלום".

שיחה

עם צבי בן משה, רכז המחלקה הכלכלית בתק"ם: על דו"ח ועדת סואר

פשיטת רגל תהיה הרסנית

ועדת סואר לבדיקת חברות הקיבוצים ליהודה משלים ממליצה מחיקת 3.6 מיליארד שקל מהחובות. מדוע צריך להמשיך ולהזרים כסף לקיבוצים, לאחר שכבר נמחקו מיליארדים בהסכם הקיבוצים הראשון?

ראשית, לא מזרימים כספים אלא מוחקים חובות, וזה לא אותו דבר. אבל השאלה החשובה היא מה האלטרנטיבה? התק"ם והקיבוץ הארצי הן מערכות עסקיות, שהיקף הייצור שלהן מסתכם בכ־10 מיליארד שקל בשנה.

המערכת הזו מעסיקה 66 אלף עובדים חברי קיבוץ וכ־22 אלף שכירים. זו מערכת שעובדת ומייצרת, אבל יש לה חוב שהיא לא מסוגלת להחזיר. במצב כזה אפשר לקבל שתי החלטות: או שמכריזים על העסק כפושט רגל ושולחים את כל הציבור הזה ללשכת העבודה – או שמנסים לשקם.

לממשלה היה ברור, גם ב־'89 בהסדר הראשון, וגם היום, כי ההתייחסות למערכת הזו כקונצרן כלכלי הדורש הבראה כדי להחזירו לצמיחה – היא החלטה נבונה. מעבר לכך – מבחינת השיקולים הצרים ביותר של איך להפיק את המקסימום הכלכלי מהמערכת ולמזער את הנזק למשק הלאומי – ההחלטה שהתקבלה אז – להבין תוכנית הבראה ולהמשיך להפעיל את המערכת, היא הנבונה. היה ברור לכולם שהאלטרנטיבה – פשיטת רגל – תהיה לאין ערוך יותר הרסנית. אלא שההבראה לא בוצעה או כפי שצריך היה, וזו הסיבה שהממשלה נאלצת לטפל בנושא שוב.

מה לא היה בסדר בהסדר?

בכל תוכנית הבראה מחושבת יכולתו של המפעל להחזיר בעתיד את החוב, ואת היתרה מוחקים. זה מה שעשו עם כור, וזה מה שיעשו עם תע"א.

אלא שבהסדר הראשון נקבע לקיבוצים כושר החזר, שמראש היה ברור שהוא לא ריאלי. מאחר שהמקורות שנקבעו לתוכנית היו קטנים מדי. מה עשה האוצר? ניפח את כושר ההחזר כדי שיתאים לסך המקורות.

בהסכם הבסיסי, לדוגמה, נקבע כי שיעור הפחת יהיה לפי הפחת הענפי במשק, שבממוצע במשק הקיבוצי הוא 6% ממחזור המכירות. כאשר התברר לאוצר כי יש חסר במקורות, הוא לחץ לתיקון הפרמטר וכל המו"מ נפתח מחדש. לבסוף חויבנו לרשום פחת של 3%. ברור שפחת קטן משאיר עודף גדול יותר לכושר החזר, אבל מונע צמיחה.

גם התביעה שלנו להוסיף לדמי הקיום 11.5% לביטוח סוציאלי נדחתה, תוך הבטחה של שר האוצר אז, פרס, שהיא תמומש בתאריך מאוחר יותר. לא ייתכן שבמרכיב של הוצאות הקיום, שהוא בעצם השכר של חבר הקיבוץ, תהיה התעלמות מההפרשה לביטוח סוציאלי, ושרק לחבר הקיבוץ לא תהיה הפרשה לפנסיה. היו הנחות נוספות שמראש היו מופרכות, ולכן היה צורך בהסדר נוסף.

מאת עמירם כהן

הוארכו אישורים להעסקת 5,000 פועלי בניין זרים

מאת נעה ווסרמן

שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, האריכה אתמול את אישורי העבודה ל־5,000 פועלי בניין זרים, שתוקף אשרותיהם היה אמור לפוג בסוף החודש.

מזכ"ל הסתדרות עובדי הבניין, שלמה רזון, אמר בתגובה כי ארגונו מתנגד להחלטה, שכן היא מונעת מהעובדים הישראלים להצטרף לענף, ומשום שהקבלנים לא עומדים בהתחייבותם לקלוט עובד ישראלי כנגד כל עובד זר.

משרד האנרגיה סירב לבקשת חב' החשמל לרכוש את חברת הפחם

מאת עמירם כהן

משרד האנרגיה והתשתית סירב לבקשת חברת החשמל לרכוש את השליטה בחברת הפחם. חברת החשמל הגישה לפני חודשים מספר בקשה לשר האנרגיה להגדיל את אחזקותיה בחברת הפחם הממשלתית מ־26% ל־51%. הממשלה מחזיקה ב־74% ממניותיה.

ל"הארץ" נודע כי חברת החשמל מעדיפה לשלוט בחברת הפחם נוכח החשש שהממשלה תנסה להפריט את חברת הפחם, ואין היא רוצה להיות תלויה בתחום זה בגורמים חיצוניים. חברת הפחם אמורה לייבא ב־'94 כ־6 מיליון טונות פחם בכ־270 מיליון דולר.

שר האנרגיה, משה שחל, טוען כי יש להפריד בין ייצור החשמל לאספקת הדלק לתחנות הכוח, וכי אין להרשות שליטה של חברה אחת בשני הגופים.

תעריפי החשמל עלו ב־4.2%

מאת עמירם כהן

שר האוצר, אברהם שוחט, ושר האנרגיה והתשתית, משה שחל, חתמו אתמול על צו להעלאה של 4.2% בתעריפי החשמל לצרכנים.

העלאת המחירים נובעת מההתייקרויות האחרונות בשיעור של 3.5% בתשומות לייצור חשמל.

עיקר ההתייקרות בתשומות נובעת מעליית המדד ומההתייקרויות במחירי הדלקים.

עדכון תעריפי החשמל הוא אוטומטי ומתבצע על־פי נוסחה שקבעה ועדה בראשות מנכ"ל האוצר, אהרון פוגל.

מהנוסחה מתחייב עדכון תעריפים כל שישה חודשים, או בכל זמן שיש צורך בשינוי של 3.5% או יותר בתעריף.

העלאת התעריפים הקודמת בוצעה במאי.

עודפי ביקוש של 16.4 מיליארד ש' במכרז היומי

מאת גדי מלץ

במסחר במטבע חוץ נרשמו אתמול עודפי ביקוש בסך של 2.1 מיליון דולר. בנק ישראל לא התערב במסחר.

השקל פוחת לעומת הדולר ב־0.16%, ולעומת סל המטבעות ב־0.13%.

שיעור הריבית הממוצע שנקבע אתמול במכרז המוניטרי היומי של בנק ישראל לבנקים היה 12.5%.

ריבית המגירה נקבעה אף היא ל־12.5%.

היקף המכרז היה 9.9 מיליארד שקל, והביקוש למכרז הסתכם ב־26.3 מיליארד שקל.

250 עובדים יפרשו מרפא"ל עד סוף השנה

מאת [illegible]

הסכם לפרישת 120 עובדי מדינה ברפא"ל נחתם אתמול בערב בין ההסתדרות בחיפה להנהלת רפא"ל ונציגות העובדים.

על־פי ההסכם יפרשו העובדים בשני שלבים: בשלב ראשון עובדים שיהיו מעוניינים לפרוש, ובשלב שני – על פי הליך מוסכם לפיטורים.

תנאי פרישה משופרים

תנאי הפרישה, שאושרו בחלקם על ידי האוצר, יכללו תנאים משופרים לעומת תנאי הפרישה של עובדי רפא"ל שפרשו בשנה שעברה.

על ההסכם חתמו ברוך זליג, מזכיר ההסתדרות בחיפה, יגאל כהן, ראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, הנהלת רפא"ל.

במקביל ייבחן הנושא ובתנאי פרישת 130 עובדים נוספים ברפא"ל, השוכנים על הסכם קיבוצי. בסך הכל יפרשו עד לסוף השנה 250 עובדים.

הנהלת רפא"ל הקפידה שלא יפרשו עובדים חיוניים, ואף הפעיל זמת וזו בבקשה הצורך, העובדים מצדם הבטיחו להימנע מעיצומים בעתיד, דבר שיאפשר לרפא"ל להמשיך בתהליך הפיכתה לחברה.

בפגישות שקיים מנכ"ל רפא"ל, יצחק גת, עם ראש הממשלה, יצחק רבין, ועם מנכ"ל משרד הביטחון, דוד עברי, הוצגו עבודות המלצות של ועדות שונות שטיפלו בנושאים הקשורים בשינוי מעמדה של רפא"ל.

בפגישה קיבל גת גיבוי להמשך המהלכים להפיכת רפא"ל לחברה ממשלתית.

גת. גיבוי מרבין

נדל"ן / זיו מאור

132 אלף דולר ל־3 חדרים ברח' האסיף בחיפה

דירת 3 חדרים ברחוב האסיף בחיפה, נמכרה תמורת 132 אלף דולר (44 אלף לחדר). שטח הדירה 90 מ"ר, יש לה שתי מרפסות והיא ממוקמת בקומה השנייה. הדירה זקוקה לשיפוץ.

105 אלף דולר ל־3 חדרים ברמות ספיר

דירת 3 חדרים ברחוב ... בשכונת רמות ספיר נמכרה תמורת 105 אלף דולר (35 אלף לחדר). הדירה ממוקמת בקומה שלישית ושטחה כ־75 מ"ר.

900 דולר לחודש ל־5 חדרים בגבעת אורנים

דירת 5 חדרים ברחוב ... בשכונת גבעת אורנים בחיפה, הושכרה תמורת 900 דולר לחודש. הדירה מרוהטת ויש לה גינה.

1,200 דולר לחודש לבית ברחוב ויתקין

בית בודד ברחוב ויתקין בשכונת אחוזה בחיפה הושכר תמורת 1,200 דולר לחודש. לבית 5 חדרים, עלייה, מחסן, הסקה וגינה. הבית אינו מרוהט.

כל העסקות בוצעו על ידי אבגלו סוכנות בניין חיפה.

לה נסיונל חברה ישראלית לבטוח בע"מ

MEMBER OF THE SWISS LIFE NETWORK

Swiss Life

הודעה לציבור המעסיקים והעובדים בישראל *

חברת הביטוח "לה נסיונל" מכריזה בזה על תכנית פנסיה מקיפה, המיועדת לכלל השכירים בישראל ואשר עקרונותיה הינם כדלקמן:

1. הפרשות עובד ומעביד - 17.5% מהשכר, המבוססות על הפרשות עובד 5.5% על חשבון תגמולים, 6% הפרשת מעביד על חשבון תגמולים, ו־6% הפרשת מעביד על חשבון פיצויים.
2. עובד עד גיל 40, יקבל פנסית זיקנה בגובה 2% לכל שנת חברות. שיטת החישוב תהיה על פי שיטת ממוצעי השכר. לעובדים מעל גיל 40 אחוז הפנסיה יחושב אקטוארית ואישית.
3. עובד יהיה זכאי לפנסית נכות מלאה ו/או חלקית בגובה פנסית הזיקנה הצפויה, ללא צורך בתקופת אכשרה. הגדרת הנכות ליברלית, ולעובד ייצוג נאות בוועדה הרפואית לקביעת נכות.
4. אלמנת עובד או אלמן עובדת, יהיו זכאים לפנסיה בגובה 40% "מהשכר המבוטח" לכל ימי חייהם, ללא צורך בתקופת אכשרה. יתום של עובד כנ"ל יהיה זכאי לפנסיה בגובה 20% מהשכר המבוטח. מקסימום פנסית שאירים - 80% מהשכר המבוטח.
5. במקרה מות עובד/ת יהיו זכאים היורשים למענק ביטוח חיים בגובה 25 משכורות חודשיות.
6. רווקים יהנו מהפרשות מוגדלות לפנסית זיקנה עד מועד נישואיהם.
7. ניתן לרכוש ביטוח ימי מחלה וכיסויים נוספים בתעריף נמוך במיוחד.
8. התוכנית אינה ניתנת להרעה או לשינוי אלא במידה שאגרות החוב המונפקות לקרנות הפנסיה (אג"ח מיועדות) ישאו תשואה נמוכה מ־5.5% או במידה שרווחי ההשקעות של החברה ישאו תשואה רב שנתית נמוכה מ־2.5% לשנה.

*** הודעה זו מיועדת גם לקבוצות עובדים שחל עליהם הסכם קיבוצי או צו הרחבה.**

מעסיקים או וועדי עובדים או עובדים בודדים, מתבקשים להתקשר לטלפון 03-5176229 ולבקש את כרמלה.

בתאריך 24.8.94 יוחלף מספר הטלפון הראשי של החברה ל־03-511 5353 (50 קוים)

הארץ

יום חמישי י"א באלול התשנ"ד
18 באוגוסט 1994

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה המנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות. ירושלים: רחוב התבליט 2, טל' 02-254245, ת"ד 273 י-ם 91002; פקס' 02-254249 חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 04-623166, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 04-670715 שירות חלוקה למנויים 03-5121355, 03-5121344 מודעות לוח הדרושים 03-6382020

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי   עורך המוסף: יואל אסתרון

גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212, Fax 6810012

החלטות טובות

הדד החזותי לו זכתה החלטת שר האוצר בהסכמת ראש הממשלה להטיל מס על רווחי הון ריאליים בבורסה מוכיח שהציבור מוכן ואולי אף ציפה לתיקון האנומליה. אחרי הסערות שפרצו בעבר כל אימת שולפו מהאוצר ידיעות על כך ששוקלים להטיל את המס, התקבלה הידיעה הממשית בהבנה ובפיכחון – דבר שמעיד על יתר בגרות בגישת הציבור לשוק ההון.

בדיעבד, ניזוקה אמינותם של ראש הממשלה ושר האוצר, שהצהירו עד כה בפסקנות כי אין כל כוונה להטיל מס על רווחי הון בבורסה, ועתה הפריכו את דבריהם הם. לא כדאי ליצחק רבין ולאברהם שוחט להיעזר בטענה שבענייני פיננסים ומסים מותר לשרים לשקר. מוטב להם לנקוט בעניינים אלה עיקרון פשוט: שרי ממשלה לעולם אינם מגיבים על שאלות בעניינים אלה לחיוב או לשלילה (אלא אחרי קבלת החלטות).

נגד ההחלטה הועלו טענות, נכונות כשלעצמן, בדבר אי צדק, ובמיוחד לנוכח העובדה שיוטל מס על רווחים ואילו הפסדים לא יובאו בחשבון. עם זאת, לא ניתן להבטיח צדק מוחלט בשום מערכת מס; בכל חלופה לשיטה שנקבעה אפשר לאתר חולשות אחרות וממילא שיעור המס שהוחלט עליו נמוך באופן מוחלט, לא רק יחסית לשיעורי מס אחרים. עד כניסת ההחלטה לתוקף, בראשית 95', יש די זמן כדי לסלק פגמים ואי בהירויות שנובעות מההחלטה – מה גם שההחלטה טעונה חקיקה.

לבסוף קיימת ביקורת על ההחלטה לסגור את הבורסה ליומיים (למעשה, בהתחשב בשבתון סוף השבוע, הבורסה תהיה סגורה במשך ארבעה ימים רצופים). החלטה זו מקשה על פרטים ועסקים שתיכננו לבצע פעולות פיננסיות, לאו דווקא למטרות מסחר בניירות ערך, אלא לצרכים אחרים. לא שוכנענו, כי סגירת הבורסה לשני ימי מסחר היתה הכרחית. כדי לאפשר לציבור לעכל את המידע החדש די היה בהשבתת המסחר ליום אחד.

בעוד שהטלת מס על רווחי הון בבורסה היא הבולטת ביותר מבחינה ציבורית ופוליטית ועמדה במרכז ההתעניינות ביומיים האחרונים – הרי כמה מקבצי החלטות בעניינים אחרים, שעליהן מסרו שר האוצר ונגיד בנק ישראל באותה הזדמנות, חשובות כלכלית מבחינה עניינית לא פחות מההחלטה הראשונה.

בהקשר זה יש להזכיר בראש ובראשונה את ההחלטות שמסירות מכשולים מהדרך לעסקים דו-צדדיים בין ישראל לבין העולם הגדול, כגון ההחלטה להסיר לגמרי את המגבלה הכמותית מהשקעות של חברות ישראליות בחו"ל ולהתיר להן להחזיק ניירות ערך זרים ופיקדונות בחו"ל, אם כי בהגבלות מסוימות. באותה קטיגוריה כלולה ההרשאה לחברות זרות להנפיק ניירות ערך בבורסה של תל אביב. כל זה עתיד מן הסתם להרחיב את היקף הפעילות הבינלאומית של המשק הישראלי ובתוכו.

מקבץ החלטות אחר עניינו בהפחתת המסים על שורה ארוכה של מוצרים, אם כי בהחלט לא ארוכה מדי; גם שיעור המס שנותר אחרי ההפחתה מעורר, פה ושם, תמיהה באשר לחיוניותו והצדקתו. למקבץ זה אפשר לשייך את הפחתת דמי הביטוח הלאומי החלים על מעסיקים; נראה שבדרך הלכה לאיבוד הפחתה מקבילה בדמי הביטוח של העובדים.

לבסוף יאוזכרו ההחלטות שמצמצמות את הביורוקרטיה הכרוכה בניצול כרטיסי אשראי בינלאומיים בחו"ל, ואת הגדלת ההקצבה במטבע חוץ לנוסעים לחו"ל – צעד שעיקר משמעותו אינה מעשית, אלא סמלית: היא מאותתת על המצב הנוח יחסית של ישראל בתחום מטבע חוץ.

כל אלו החלטות טובות. לא נותר עתה אלא לקוות שהממשלה תתמודד בעוזתן בתחומים המהותיים – בלימת האינפלציה, האצת הצמיחה, עידוד הפריון וריסון הצריכה הפרטית.

פגז רועם למטרה משנית

מאת אברהם טל

גם ממשלה מסוגלת לחשוב נכון, אבל רק לאט. זו המסקנה המתבקשת נוכח סדרת ההחלטות שעליהן הודיעו שר האוצר ונגיד בנק ישראל שלשום במסיבת עיתונאים בהולה. כאשר מעיינים בצעדים שהוחלט להפעיל בתחומים השונים, קשה למצוא דוגמה של צעד חשוב אחד שאי אפשר ולא כדאי היה לעשותו לפני חודשים רבים, או אפילו לפני שנתיים. המקרה הטיפוסי ביותר הוא מיסוי הבורסה.

זה שנים מתריעים כלכלנים בממשלה ומחוצה לה, פוליטיקאים וגם אנשי עסקים (אלה המסוגלים להתרומם אל מעבר לאינטרס העסקי או האישי המוגבל), שאי אפשר להשאיר את שוק ניירות הערך כמגזר יחיד, או כמעט יחיד, הנהנה מפריווילגיית פטור ממס. לא רק נימוקים חברתיים של צדק ושוויון, אלא גם נימוקים כלכליים, חייבו מאז ומתמיד להטיל מס על רווחי הון מניירות ערך. הפטור הגורף הזה גרם סכומים בלתי פרופורציונליים לשוק ההון ועיוות את הקצאת המקורות: עודף ספקולציה מעבר לדרוש לקיום שוק הון בריא; גרם ניפוח חולני של שערי המניות, ובסופו של דבר הולל את קריסתה המבישה של הבורסה, שפגעה במשקיעים תמימים, בתוכניות גיוס הון של חברות סולידיות ובתוכניות ההפרטה של הממשלה.

אילו השכילה הממשלה לעשות לפני שנתיים, מיד לאחר הקמתה, את מה שעשתה עכשיו, קרוב לוודאי שהיה נמנע הבלמוט הבורסאי החולני שתקף את המשק וחלקים גדולים מהחברה הישראלית, ונמנעו נזקיו. אבל, כאמור, הממשלה חושבת לאט, ולעתים קרובות מבשילות ההחלטות הנכונות רק לאחר שהנזק כבר נגרם.

עד אז, כדי להקנות אמינות לאי־ההחלטות הנובעות מהססנות וחוסר תעוזה, מסתבכים הדוברים בהצהרות שהוא פסקניות על כוונתם לשמור ללא התערבות על קו שגוי.

"המהפך הכלכלי של ממשלת רבין" – כך הגדיר אחד מכתבי הכלכלה בטלוויזיה את ההחלטות הללו. הרעש גדול, אבל המהפך קטן, ובטווח ארוך תהיה לו קרוב לוודאי השפעה שולית בלבד. ל"מהפך" קשר רופף בלבד עם הבעיות האמיתיות המעיקות על המשק, ושבולטן הגיבור הן תהו־ את מעשי הממשלה ומחוליה, ובעיקר האינפלציה.

ראש הממשלה, שכמו שר האוצר התחייב אך לפני חודשים לחסינות הבורסה ממיסוי ("כל עוד אני מכהן כראש ממשלה לא יוטלו מסים על רווחים בבורסה", 25.6), ניסה לקשור בין ההחלטות שלשום לבין האינפלציה. הוא הסביר: "האינפלציה מאיימת, לכן ראינו חובה לחפש מקורות למלחמה באינפלציה, נוסף (לאמצעים הננקטים) בנושא הדיור. אל מול מציאות משתנה, צריך לקבל החלטות. החלטנו לחפש מקור שעד היום לא היה ממוסה", כלומר הבורסה.

אך הקשר בין האינפלציה ב־1994 לבין מס של 10% על הרווח הריאלי בבורסה ב־1995 הוא קלוש מאוד. האינפלציה, זו שהיתה וזו שצפויה, מתחוללת בעיקר בהשפעת שני גורמים. הראשון הוא יוקר הדיור, שראש הממשלה הגדירו בצדק כקטר האינפלציה.

כאשר ייחקרו בעתיד הביצועים הכלכליים של הממשלה, קרוב לוודאי שיימצא כאן עיקרי כישלונותיה: ההפסקה התכופה והבלתי שקולה של הבנייה הממשלתית ב־1992 ומחדלים בתחום שחרור קרקעות ובתחום נוהלי אישור הבנייה (ספק אם מיסוי התשואות שייך לכאן, שכן הפחתת המיסוי מביאה בסופו של דבר, בתנאי השוק הנוכחיים, רק להגדלת רווחי הקבלנים.

הבעיה השנייה היא השכר. המשק אינו חש עדיין במלוא התוצאות השליליות של מדיניות השכר המרחיבה שבוצעה באישור שר האוצר. ההשפעות עודן מוגבלות לתחומי המגזר הציבורי: בתקציב המדינה, שבו יש להקצות כבר השנה סכומי עתק להפרשי שכר (וכך גם בשנה הבאה) ובביקושים הצרכניים של המשפחות במגזר זה. בשלב הבא, כאשר הסכמי השכר השמנים במגזר הציבורי יחלחלו למגזר העסקי, צפויה שוב השפעה אינפלציונית כפולה: בעלויות הייצור של העסקים ובביקושים של שכירי מגזר זה.

אין קשר של ממש בין החלטות הממשלה שלשום לבין הבעיות המיידיות המעיקות על המשק. ההחלטות מחוללות מהומה גדולה, מעוררות רושם של פעילות רבת משמעות (כאמור – "המהפך של ממשלת רבין") למעשה נורה פגז רועם לעבר מטרות משניות, כשהמטרה העיקרית בשעה זו – ריסון האינפלציה – נשארה חסינה.

●

גם אם לא התכוונו לכך, החלטות שלשום מסיחות את הדעת מכישלונות הממשלה בשני תחומים ראשיים במעלת החשיבות כמחוללי האינפלציה – הדיור והשכר.

הרמטכ"ל היוצא

במקום מסעות פרידה של רב־אלוף אהוד ברק, צריכים לצאת למפגשי עבודה בחו"ל דווקא יורשו המיועד וסגנו

מאת דן מרגלית

שוב יצא הרמטכ"ל אהוד ברק לחו"ל. הפעם קיצית קלה בישראל אחרי ביקוריו בסין ובגרמניה, והוא כבר על המטוס בדרכו לארצות הברית. יצחק רבין, שאינו דובר צרפתית, התבטא פעם בשפה זו כי אהוד אוהב את הזיים הטובים. זה היה כשביקר בפינה אחרת על פני כדור הארץ.

●

ביולי זעם הנשיא עזר ויצמן על ביקורו המתמשך של הרמטכ"ל בבייג'ינג. מה לו כיכר טיינאנמן ומתן דגם של טנק מרכבה־3 במתנה לעמיתו הסיני, כאשר בארץ נהרגו בנסיבות שונות שבעה חיילים? בחושו החד לרגישותה של דעת הקהל, הפציר ויצמן ברבין להחזיר מיד את "הרמטכ"ל הסייר" הביתה. ראש הממשלה סירב, ובצדק, משום ששיבה בהולה של הרמטכ"ל לארץ היתה מעוררת רוחות מלחמה ופעמוני אזעקה במטכ"לים של מדינות האזור, ותחושה כבדה כי ישראל מתקשה להשתלט על כוחותיה המזוינים.

כשהרמטכ"ל נמצא בחו"ל לא צריך להזעיקו הביתה גם כשנרשמים אירועי סרוד או תאונות באבנות. אבל במה הוא צריך לשהות על אדמה זרה?

נכון שמפגשים עם עמיתים בסין, בארצות הברית, בגרמניה ובארצות אחרות הם חלק מתפקידו של הרמטכ"ל. אך הדעת נותנת כי הזמן להיוועד עמם אינו בשלהי תקופת כהונתו. אם הוא פנוי ליצירת קשרים כאלה, ראוי שיעשה כן סמוך למינויו, כדי שיפיק מהם תועלת בעבודה השוטפת, ולא על סף שחרורו מצה"ל.

משטר תקין היה הופך את סדר הדברים. הנה כבר אמצע אוגוסט, ורבין טרם הודיע רשמית מי יהיה הרמטכ"ל בינואר. אפילו אם לחש באוזני האלוף אמנון שחק כי בקרוב יועלה בדרגה – לא ברור מי יהיה סגנו. זה יצריך סבב תפקידים, מי למינוי ומי לפיטורי. העדר ההכרעה בין יצחק מרדכי לבין מתן וילנאי משתק את המערכת. כולם אומרים שזה רע, אך איש אינו מעז לומר זאת לראש הממשלה ושר הביטחון.

אילו הודיע על המינויים העתידיים, היה רבין משאיר את ברק בבית, דווקא שחק, המיועד, ומי שיהיה סגנו, צריכים לנצל את העובדה כי רמטכ"ל מנוסה ומתוכנן עומד בראש המערכת עד לינואר 1995. עליהם לצאת בעצמם לפנטגון ולמטכ"לים אחרים. מפני שמי שיעמוד בקשר עם מפקדי צבאות אלה יהיה האיש הנכנס לתפקיד, לא העוזב אותו.

מסעות הפרידה שעורך עתה רב־אלוף ברק בבירות העולם מבעיסים דווקא מפני שהוא מנהל בממשלה מערכה מרכזית על תקציב הביטחון. כמי שסבור כי השלום המתקרב מחייב את הגדלת תקציב הביטחון ולא את צמצומו; וכמי שמודאג מקיצוץ חיל האוויר האימונים בכל הזרועות והחילות – אני תמה על מסע הרמטכ"ל לביקור־ביי־ביי בוואשינגטון.

מפני שהמסקנה היא אחת משתיים: או שהמאבק על תקציב הביטחון אינו חשוב והוא בבחינת מצוות אנשים מלומדה, או שהרמטכ"ל מפגין קרירות וריחוק וחוסר אכפתיות להתפתחות המערכת הצבאית בשנה הבאה. שתי האפשרויות מדאיגות.

בעיקר כאשר הלהיטות נוסח זול וזרן למסעות סביב העולם כבר שימשה נושא לביקורת רחבה. דבקותו בסדר היום המתוכנן מצביעה על מידה ניכרת של חוסר רגישות. אם סבור ברק כי הכלבים נובחים אבל המטוס נוסע, כדאי לו לזכור מה עשתה הזאת כמה חביות בכביש בלתי סלול למשה דיין. מעשה הקטנים דוחף אותו גם בשיא תהילתו.

חבל שברק נוהג כך. הוא אחת הדמויות היותר מבריקות, מקוריות ונבונות שכיכבו בזירה הממלכתית ב־25 השנים האחרונות. הפוליטיקה תתברך בו אם יוליכו לאמצה כדרך חיים וכעיסוק בשנותיו האחרונות. אך הוא מקלקל לעצמו בטיוליו המיותרים.

האיש שנכנס ללשכת הרמטכ"ל מלווה בתקשורת נלהבת שהילה את להיטתו הנועזות על כנפי מטוס סאבנה החטוף, עלול לסיים את תפקידו בריחה מקביים על חייו הטובים במחלקה הראשונה באל על.

ההפסד יהיה כולו שלו.

על הצדק להיראות

מאת זאב סגל

משפטו של אריה דרעי אינו אמור להתייחד רק בעניין הציבורי המיוחד שילווה אותו. סניגורי הנאשם, העומדים לו עתה בתוקף החלטת הרוב בבית המשפט המחוזי שלא לשחררם מן הייצוג, שותפים לתקדים משפטי ששוב לו שלא נוצר משנוצר.

אם במשפטו של יאיר לוי החליט בית המשפט שלא לשחרר את עורכי הדין מהייצוג, הבג"ץ לא התערב בהחלטה "לאחר שנשמעו ראיות בתיק כבר עת רבה", הרי שעתה בפנינו תקדים אחר. חיובם של עורכי־דין להופיע בפלילים נגד רצונם, כשהם הסכימו מראש לייפוי כוח מוגבל לשלב מסוים, איננה תחילה טובה למשפט העתיד להעסיקנו זמן רב.

כוחו של בית המשפט לכפות ייצוג, נושא עקרוני שייתכן שעוד יעסיק את בג"ץ, מן הראוי שיטריד את לשכת עורכי־הדין וגם את הלקוחות הנזקקים לפרקליטים. אך מה שחשוב יותר הוא לרשום כמה הערות בפתיחת משפט שבו עומד לדין ח"כ, שר לשעבר, שהוא מראשי תנועה פוליטית שממשלת ישראל חפצה ביקרה.

חקירתו של אריה דרעי התייחדה גם מחקירתם של אישי ציבור אחרים. שתיקתו המתמשכת של דרעי וסירובם של נחקרים רבים למסור למשטרה את הידוע להם, האריכה מאוד את ההליך. גם המשטרה והפרקליטות לא עסקו בנושא לילות כימים, והשימוע המאוחר עיכב את גיבוש כתב האישום. סיבוכו של הנושא הנחקר, המתבטא באלפי מסמכים ובעשרות עדים שהפרקליטות מבקשת לזמנם, מחייב מטבע עבודת הגנה שמצריכה אורך רוח וזמן.

אם נשים לב לכך שבראיון נדיר ביותר הביע הפרקליט המופיע בתיק, מנהל המחלקה הפלילית בפרקליטות המדינה, את בטחונו בהרשעה, לא יקשה להבין את התחושה המיוחדת המלווה את המשפט. בג"ץ דחה אמנם את עתירת דרעי, שביקש את העמדת הפרקליט לדין, אך ציין כי "ראוי היה שפרקליט המייצג את המדינה במשפט פלילי לא יתראיין באמצעי התקשורת בקשר לאותו משפט".

הדברים האלה, שאותם ניסח השופט יצחק זמיר כ"הנחיה כללית לעתיד לבוא", יכולים להוות מוסד למשפט דרעי בכללו. רק ניהול המשפט כהלכתו, בסממנים נמרכים ככל האפשר, יוכל להבטיח שהצדק נעשה כהלכה.

החלטתו של נשיא בית המשפט המחוזי בירושלים, ורדימוס זיילר, לקבוע למשפט דרעי הרכב של שלושה שופטים (גם כשהיה אפשר לקיים את המשפט בפני דן יחיד), תוך כדי מניעת כל טיעון בעל אופי עדתי או אחר כבר בהרכב, היתה צעד ראשון בכיוון הנכון. עתה חייבים לבוא צעדים משלימים, שראשיתם בהסכמה שנתן בית המשפט לצמצם את ימי הדיונים מחמישה לארבעה.

אין צורך להיות מנוסה בניהול משפטים פליליים כדי לדעת שניהול משפט כזה מיום ליום אינו מבטיח שהנאשם יזכה לייצוג הראוי ביותר שהוא זכאי לו. הצורך בבחינת העדויות שנשמעו, ולא קשה להניח שדברים מפתיעים רבים עוד ייאמרו באולם בית המשפט, מחייב לתת לפרקליטים פסק זמן סביר מישיבה לישיבה. שמיעה רצופה של הליך, כפי שציין בג"ץ בעניין יאיר לוי, אכן חוסכת זמן שיפוטי יקר ומאפשרת ריכוז תשומת לבו של השופט בנושא, אך היא יכולה גם למנוע מעורכי־הדין להכין עצמם כהלכה. כאשר ניהול המשפט במשך שלושה ימים בשבוע נחשב כמציאות הישראלית לשיא של יעילות, נראית החשה רבה עוד יותר של המשפט בבחינת "תפסת מרובה".

המציאות הישראלית מלאה דוגמאות לעינוי דין, המתבטא גם בדברי השופט מנחם אלון, ב"השהיה של עצם שמיעת הדין", וכך גם כאשר מדובר ב"עינוי מדעם בלבד". עינוי דין יכול להיגרם גם בהחשת הדיון שתכביד על הנאשם וסניגוריו להכין עצמם לחקירת העדים לנוכח הדברים שייאמרו בבית המשפט.

האינטרס הציבורי במשפט דרעי הוא בירור האמת כדרך הראויה ביותר שתבטיח צדק לכל, ולאו דווקא צדק מהיר. כאשר הנאשם במעצר – מצדיקה שלילת חירותו מהירות בבירור דינו. לו היה אריה דרעי מכהן כשר בממשלה בעת שהוא עומד לדין, היתה הצדקה להחשת קצב המשפט. במצב הנוכחי גם מהירות סבירה בניהול המשפט תענה על האינטרס הציבורי המחייב גם שלכל אדם תינתן מלוא האפשרות להתגונן כנגד האשמות חמורות. כבוד האדם, שהועלה אצלנו למעלת זכות יסוד, הוא גם כבודו של נאשם שיש המבקשים להרשיעו עוד בטרם אמר בית המשפט את דברו.

עתה יש להניח שבג"ץ ימצא את הדרך, במקרה של הגשת עתירה, להביא לכך שמשפט דרעי יתחיל באמצע בספטמבר, תוך כדי מציאת פתרון לכל הוויכוחים שאינם לגוף ההאשמות. חומרת האישומים לכאורה וחזות הנאשם העומד לדין מחייבים שהצדק ייראה במלוא הדרו מבלי שיפתח שער לטיעון כלשהו שעניינו דחיית בירור המשפט ועשיית הצדק.

הפרטת השכול

מאת מירון בנבנשתי

בבית העלמין הצבאי הבריטי בהר הצופים נח מנוחת עולמים טוראי פרדריק ויליאם ג'פרי, בן 19 במותו. קברו כרבי בשורה ארוכה, לצד חבריו לנשק. האחידות והמשטר הצבאי מודגשים בקווי שתי וערב ישרים כסרגל שיוצרות המצבות המאונכות, בצורתם ואחידה של לוחות האבן, ובכתובות החקוקות עליהם. האחידות הזאת מופרת בכתובת קטנה החקוקה בתחתית מצבתו של פרדריק ויליאם. האומרת: "שן בן יקר בקבר שנעלם מעינינו, ולבותינו עצובים עליך". כתובת זו נחקקה על פי בקשת הוריו של החייל שנפל, ג'יימס ואני.

המהלך בין המצבות מתרשם "מהאחווה הגדולה, בקרב הבמות של האנשים מכל רחבי האימפריה שהיו מוכנים למות למען מטרה משותפת שכולם הבינוה", כדברי וינסטון צ'רצ'יל. אבל דווקא השורות האישיות החקוקות על רבות מן המצבות מרגישות את הקורבן האישי ואת השכול, שבלעדיהם הפכים העדים האילמים לנבונות הקרבה העילאית לאנשים אנונימיים, לחיילי עופרת.

בעברה השני של ירושלים, בבית העלמין לחללי צה"ל, אסור להוסיף לכתובת האחידה שעל גבי המצבות שום תוספת "מעבר לפרטים מינימליים אוביקטיביים במותם". על פי הקורבנות שקבעה המועצה הציבורית להנצחת החייל, "אין מרשים שיהיה על מצבה רישום אישי מיוחד שייתכן ולא יעלה בקנה אחד עם מגמת השוויון".

לא רק שלא תעלה על הדעת כתובת כגון "זיכרונות מתוקים, זה כל מה שנותר מאח וכן, האח הטובים ביותר" – החקוקה על קבר בריטי – אלא אף שורה אינפורמטיווית להלוסיו שביקשה משפחת ויכסלבאום להוסיף על קבר בנה, רב"ט ערן ויכסלבאום, האומרת: "את לג"ק, לימור ועדי", נפסלה. המועצה להנצחת החייל החליטה ברוב קולות שלא להיענות לבקשת המשפחה וגם להמלצת בית המשפט העליון בהרכב של חמישה שופטים, "שתישקל מחדש האפשרות" לתת ביטוי אישי על המצבה או בקרבתה".

בתשובתו של שר הביטחון, שאימץ את החלטת המועצה להנצחת החייל, נאמר גם "שמשפחות שרעתן שונה יכולות לקבור את יקיריהן בבתי קברות אזרחיים, שם יוכלו להוסיף את הנוסח הרצוי להן". החלטת הרשויות נבעת מהתפיסה ש"האחידות והשוויון בכיתוב על המצבות הן שמעניקות לזה את הכבוד שזה ראויה לו", השופט מלץ, בדחותו את עתירת משפחת ויכסלבאום כתב: "בית עלמין צבאי (...) (הוא) מקום קדוש לעם ולמדינה – הוא נושא לא רק לכאבן של המשפחות אלא לכאבו של העם כולו וכבוה הינו במידה רבה אתר היסטורי. אין תימה איפוא שהמועצה (...) כל כך חרדה לצביונו האחיד והשוויוני".

השופט ברק, בדעת מיעוט, מעמיד את עקרון האחידות לעומת עקרון כבוד האדם, וקובע שהחלטתו של שר הביטחון "נעדרת ממד אישי להלוסיף", והחלטה סבירה חייבת ליתן משקל לתחושת השכול של המשפחה". השאלה כיצד ראוי "למזג את הטרגדיה של המוות האינדיווידואלי אל תוך הנוסח הלאומי המשותף", חורגת מעניין בקשתה הספציפית של משפחת ויכסלבאום.

ואכן, הערותו של שר הביטחון בדבר האפשרות לקבור חיילים בבתי קברות אזרחיים מוכיחה שהדבקות באחידות ובשוויון של בתי העלמין הצבאיים "כביטוי לכאבו של העם כולו", עלולה להוליך דווקא לפגיעה חמורה במעמדו של בית העלמין הצבאי כמקום התייחדות עם כל אלה "שנתנו את נפשם למען תוכל אומה זו לחיות", כדברי אברהם לינקולן בגטיסבורג, וגם לפגיעה בעצם עקרון השוויון, שאותו מבקשים לקיים בדבקות יתרה מדי.

העיקרון המונח ביסודו של בית העלמין הצבאי הוא שהוא מקום השונה בתכלית מבתי קברות רגילים, "המסמנים את מקום מנוחתם של אלה ההולכים מאתנו בדרם הרגיל של הגורל האנושי". לכן הם בנויים בנפרד, לציין את אחדות הלוחמים, את סבלם וקורבנם, שהפכו אותם למשפחה אחת שקשריה חזקים מקשרי דם, הגדירו אותם כקהילה מלוכדת. כל הבחנה בין קצין לחייל, בין עשיר לעני, נתפסת כסתירה משמעות לנוכח השוויון בחוויית המלחמה והמוות בשירות האומה. בתוך הנרשא הלאומי המשותף והאבל הקולקטיווי חייב הקורבן האישי לקבל ביטוי הולם, ולא רק משום הצורך להתיר ביטוי הולם לרגשי השכול של המשפחות, אלא גם משום שרק כך תהפך חוויית הביקור של הציבור בבית העלמין לחוויה אישית ולא לאקט פולחני של ביקור "באתר היסטורי".

הכללים וההנחיות שנקבעו באשר למתכונת בתי העלמין הצבאיים נקבעו לפני שנים רבות, ושונו רק לעתים רחוקות. כללים אלה שיקפו תפיסת הנצחה שהיתה הולמת את האידיאולוגיה הקולקטיוויסטית ששררה בשנותיה הראשונות של המדינה. האידיאולוגיה הזאת פינתה את מקומה להבלטת הביטוי האינדיווידואלי ולהבלטת כבוד האדם וחירותו, שאינם חייבים תמיד להיבלע בתחושת השליחות הלאומית.

רוב הצעירים המתגייסים כהמניהם ליחידות עילית חודרים תחושת מימוש עצמי, אולי יותר מאשר בתחושה לאומית. בית העלמין הצבאי חייב לשמור על אחידות שתבטא את לכידותם של הנופלים בקרב, ואינו יכול להידמות לבית עלמין אזרחי. אבל דווקא משום כך, אסור ללכת בדרך הקלה ולהציע למשפחות שכולות, שעומדות על הזכות שיקיריהן ייטמנו ליד חבריהם לנשק, שילכו לבתי עלמין אזרחיים אם ברצונן להביע רגשי שכול אישיים.

הצעה זו, פרי מנוקתם של אנשים שאינם מסוגלים להרהר מתפיסות אנכרוניסטיות, עלולה להוליך להגברתו של אי השוויון: מי שבידיו האמצעים יקים לבניו הנופלים בקרב מצבות מפוארות, והאחרים, שאין ידם משגת, ייכנעו לעקרון האחידות. "עניין לנו בבנים ובנות שנתנו את חייהם על מזבח המדינה", אמר השופט ברק, "עניין לנו במשפחות אשר הקריבו את כל היקר להם". האיזון ביניהם חייב למצוא את מקומו בתוך בית העלמין הצבאי, ולא מחוצה לו.

ערפאת יילחם לכם

מאת ישראל הראל

כאשר הודיע קול ישראל, שעה אחר שעה, שישראל הגישה תלונה לשלטונות האוטונומיה על שלושת הפיגועים שהיו ביום ראשון, נוספה אל תחושת האבל התחושה גם צריבת העלבון. קצין בכיר ממכרי לא האמין למשמע אוזניו: שלושה פיגועים רצופים מבוצעים ביום אחד ומרוכזים בקטע כביש של קילומטר אחד, וכל תגובתו של צה"ל הגדול מסתכמת בהגשת תלונות והתרעות כוחות, בנוסף על הרבים שנמצאים שם דרך שגרה. מה, לכל הרוחות, קרה שם?

בחודשים האחרונים קיימת הרגשה שהולכת ומתפוררת תשתית שלמה של תפיסות יסוד שעליהן גדלו והתחנכו דורות של ישראלים. אחת מן העיקריות שבהן: מדינת ישראל היא שתגן, בכל מקרה, על אזרחיה ולא שום כוח זר. והנה, 55 שנה לאחר סיום מריבות ההבלגה וההשתדלנות שנקבעו ראשי היישוב במאורעות תרצ"ו־תרצ"ט, מתייצבת הצמרת הביטחונית של ישראל במקום שבו אירעו הפיגועים בגוש קטיף, ומשמיעה זמירות המעבירות צמרמורת מבחינת משמעותן, העקרונית והמעשית.

רב אלוף אהוד ברק הוא ללא ספק הקצין הישראלי בעל המוניטין הרבים ביותר בתחום הלוחמה העיזה. אומרים עליו שכימי זוהרו ידע להתגבר על כל מכשול ולמצוא, במרחק מאות קילומטרים מגבול ישראל, מתו בעריסה של שותו, כולל מרצחים ומפגעים. שעה קלה לאחר הפיגוע השני, זה היותר קטלני, ושנים לא רבות אחרי שביצע את אותם המעללים, התייצב הרמטכ"ל ברק על כביש כיסופים לפני המצלמות והמיקרופונים. לאחר שאישר שישראל הגישה תלונה ("חריפה") למפקדת כוחות השיטור הפלשתיניים, אמר הגנרל הישראלי עטור התהילה שהוא דורש מהם, "החל מהרוג המגנה ועד אחרון השוטרים, פעולה מהירה, נחרצת ותכליתית" למציאת האנשים האחראים לפיגועים. "עליהם לקחת את עצמם בידיים", הצהיר־פקד המצביא הישראלי בתקיפות.

מפקד צה"ל באזור, תת־אלוף דורון אלמוג, אמר באותו מעמד שמאז שנסוגנו מהרצועה, רשמה ישראל 39 התקפות ירי על חיילים ואזרחים ישראלים. השלטונות החדשים, קונן האיש, לא עשו דבר כדי לשים ידם ולו על יורה אחד. את שורת ההצהרות השלים למודרת שר הביטחון (יש כוח) יצחק רבין, שהתלונן על שהפלשתינאים אינם עושים מאמץ רציני להילחם בטרור. אנו מצפים, אמר בקולו הסמכותי, ששלטונות האוטונומיה ימצאו את כוחם וסמכותם כלפי מבצעי הטרור, שאם לא כן, "אל יצפו שאנו נמשיך בשיחות כאילו כלום לא קרה".

הנה, הנה (כפי שחזו לפני כשנה פאניקים שכמותי, מאלה הרוקדים על הדם וכיו"ב) הולכת ומתנפצת לה התפיסה הביטחונית שעמדה ביסוד הסכמתו של רבין להסכם אוסלו: שערפאת יילחם, בלי בצלם ובלי בג"ץ, את המלוד מה שבנה צה"ל, בהדרכת שר הביטחון רבין, לא רצה לנצח. מסתבר שרב־המחבלים אינינו מוכן לרקוד על־פי הכוריאוגרפיה הפנטסטית של ראש הממשלה הישראלי ויועציו המודיעיניים. לבנות את כתינו ולעבד את שדותינו, כדי לפרנס את נתינינו, הוא מוכן. להילחם את מלחמתנו? הוא אולי איש משונה, אך נורמלי בהחלט. להתפכח צריכים ללכת אלה שצפו שהוא יעשה בשבילנו גם חלק מן העבודה הביטחונית.

רבין דורש מערפאת ומחייליו את מה שלא דרש באופן חד־משמעי מעצמו ומצה"ל המפואר. זה הצבא שיש לו יחידות עילית, יחידות מיוחדות, יחידות מובחרות ויחידות סיור למיניהן. ואם הפיקוד הבכיר יפעיל רק חלק זעיר מיכולתן, הלוחמים הללו יפגעו בנקל בקומץ הרוצחים הפעילים.

שר הביטחון, הרמטכ"ל והאלופים אומרים לנו השכם והערב שאי־אפשר להתגבר לחלוטין על הטרור. ניחא. אך בין "להתגבר לחלוטין" לבין האנרכיה הרצחנית השוררת בשטח, במיוחד באזור הרצועה, נמצא אותו מרחב גדול שבו הלך ומתבסס האתוס שצה"ל אחראי באופן טוטאלי לביטחון ישראל. אכן, תפיסת היסוד המנחת ביסודו של אתוס זה עוברת תהליך מואץ של פיחות, פרי עייפות החומר והתרופפות הרצון של המדינאים והמצביאים, ולא רק בחזית הרצועה.

אחד מראשוני החוזים, נביאי חזוני השלום והברית עם אש"ף, א"ב יהושע, דיבר לפני כחודשיים בכנס מטעם הקיבוץ הדתי בקיבוץ עין צורים. ביום העיון, שנושאו היה "לחיות ביחד", אמר הסופר, בין השאר: "ב־13 בספטמבר (יום החתימה על הסכם אוסלו) הונח ראש הגשר הדרך ארוכה, בעייתית, אך בלתי־הפיכה. אף אחד לא ישלח עוד את בנו לדרוך בג'בליה. אם תהיה תקלה בתהליך – נרים מסוק אפאצ'י שישחיל שני טילים לתוך המשטרה שלהם וזה בוודאי יהיה מוסרי" ("עמודים", ביטאון הקיבוץ הדתי, אלול תשנ"ד).

אפילו אני, ימני קיצוני על־פי סולם רבין, אינני סבור שיש "להרים אפאצ'י". אין גם צורך להזרים כוחות רבים ונוספים לרצועה, כפי שהחליט הרמטכ"ל, אם אוסרים עליהם לרדוף אחר המחבלים ולהילחם בהם. תפקידם של חיילי התגבורת הרי מצטמצם בהפגנת נוכחות ובפטרולים שמהווים מטרות קלות לכדורים מן המארב של מרצחי הרצועה, כפי שהבריחם בנצנן מדורים מטרות מקובצות וקלות למארבי החיזבאללה, שגם שם לוחמי האויב הם היוזמים.

אם יוסרו, אפילו בשעה מאוחרת זו, המחסומים הפסיכולוגיים, אלה שמנעו את הניצחון במלחמת האינתיפאדה, יוכל צה"ל, גם בכוחות מצומצמים, לשים את ידו על עשרות הטרוריסטים הפעילים. הוא יכול לעשות זאת, ובהצלחה מוחלטת, בלי אפאצ'ים, בלי מרכבות, וללא עזרתם של כוחות ערפאת. אולם, אם לא תשונה האסטרטגיה, שום כוח – אפילו גרעיני – לא יעמוד לנו ביום שבו נעמוד במבחן הבא של הקיום. מי שנלחם בידיים כבולות, ביודעו שאינו מאמין שהצדק עמו, סופו להפסיד גם את המלחמה הבאה, יהיו כלי הנשק שבידו קטלניים כאשר יהיו.

כדי שהשנה הבאה תהיה ממש טובה...
כדאי שיהיה לידך יומן העסקים מס' 1 של ישראל

יומן היצואן, יומן העסקים מס' 1 של ישראל, מכיל כ-23,500 יחידות מידע, בערכת המידע המפורטת ביותר שהופקה בישראל מעולם, מתעדכן פעמיים בשנה (בינואר ובמאי) וגודלו 21x28 נטו, בכריכת עור מהודרת עם הטבעת שם בעל היומן בזהב.

היומן השנתי בן 16 חודשים (ספטמבר 94 עד 31 בדצמבר 95) ◆ כולל מועדים וחגים של כל העדות והדתות בישראל, יהודים, מוסלמים, דרוזים, נוצרים וכו' ◆ מידע קלנדרי על 100 מדינות בעולם ◆ לוח תכנון שנתי 1994-5 ◆ לוח תכנון שנתי 1995-6

ערכת המידע כוללת ◆ גיוס השקעות, קרנות ותקנות ◆ שוק ההון, שיטות תשלום וביטוח ◆ מערכות תובלה ◆ מכסים, שילוח ואריזה ◆ מידע, שיווק ופרסום ◆ מוסדות יצוא ◆ פרופיל ומדריך של מדינות העולם ◆ מדריך השירותים בישראל ◆ מי ומי בכלכלה

חייג עכשיו 03-5221058

ויומן העסקים הטוב ביותר בישראל - שלך תמורת 420.- ש"ח

המחיר כולל כריכת עור, הטבעת השם בזהב, יומן וערכת מידע, 2 עידכונים במשך השנה (בינואר ובמאי) דמי משלוח ומע"מ.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מצוקה בבית הספרים הלאומי: התקציב לרכישת ספרים חדשים מצטמק והשירותים לקהל מצטמצמים

אנחנו לא נמצאים כאן בשביל ספר של עמוס עוז

מאת מרב נשר

המושבים השולחנות באולמות הקריאה הגדולים בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי בירושלים ערוכים כסידור שמרני, המזכיר בית כנסת או בית מדרש: שורות של שולחנות ארוכים, והאנשים השעונים עליהם ומעיינים בספרים פנים כולם לכיוון אחד, ולגבו של היושב לפניהם. התמונה הזאת התחדדה בחודשים האחרונים, כיוון ששעות הפתיחה של הספרייה צומצמו וצפיפות המבקרים באולמותיה עלתה.

הספרייה נפתחת בעשר בבוקר ונסגרת בשש בערב, ובימי שישי היא סגורה. לשם השוואה, בשנות השבעים היא היתה פתוחה לקהל עד 11 בלילה. הגזירה החדשה פוגעת בקהל רחשים רב – תלמידי בית ספר, סטודנטים חוקרים אקדמיים, בחורי ישיבות, גמלאים ואחרים. במיוחד נפגעים תלמידים לתארים מתקדמים, המשלבים עבודה בלימודים, ואלה הנזקקים לשירותי הספרייה ומגיעים מחוץ לירושלים.

על פי פרסומי הנהלת הספרייה, בשנת '93 ביקרו קרוב ל-144 אלף קוראים באולמי הקריאה והוזמנו יותר מ-100 אלף כרכים מן המחסן. במכונות הצילום הרגילות התבצעו חמישה מיליוני פעולות צילום. כל הפעילות הזאת נדחסת עתה ב-40 שעות בלבד. "הסידור החדש מפריע לי מאוד", אומרת ליאורה אליאס, הלומדת לתואר שני בתלמוד. "אני נאלצת להתחיל בעשר בבוקר, והלימודים נקטעים. יש לחץ רב על המסופים, המחסנים, חדר הצילום, ואולם הקריאה ביהדות נעשה צפוף". אשר צימרמן, סטודנט שנה ג' במינהל עסקים, מודאג מכך שהלחץ בספרייה אף יגבר לאחר הפגרה, במשך שנת הלימודים.

צמצום שעות השירות נבע מקיצוץ של 25% בכוח האדם בספרייה שנעשה בשנה האחרונה. כאלף שעות חודשיות קוצצו ופוטר כוח אדם ארעי, בעיקר סטודנטים העובדים למימון לימודיהם. שלמה גולדברג, מנהל מחלקת השאלה ומחסנים, מתלונן כי "צמצום כוח האדם, שהתרחש במקביל לצמצום שעות השירות, מטיל על המחסן לחץ לספק יותר הזמנות בפחות זמן וגורם לפיגור בלוח זמנים בשירות ובסידור הספרים".

בספרייה הלאומית בירושלים. יש הטוענים כי הקיצוץ בתקציב לרכישת ספרים חדשים נובע לא רק מהגירעון של האוניברסיטה העברית אלא גם ממחסור ביוזמי ציבור
תצלום: אלכס ליבק

הירידה ברמת השירות, שהיא כרטיס הביקור של הספרייה, היא רק סימפטום אחד למצבו הכספי הרעוע של בית הספרים הלאומי, ויש האומרים – אף לגניזה. המצוקה החריפה יותר מתבטאת באי יכולת לרכוש ספרים במספר הנדרש. חלק גבוה מהספרים המגיעים לספרייה מקורם אמנם בחליפין, בתרומות או בהפקדה חובה על פי חוק פקודת העיתונות (שני עותקים בכל פרסום שיוצא לאור בארץ). אולם לצד מכך יש צורך ברכישה שוטפת של החומר העדכני מחו"ל, בתחומים הייעודיים של הספרייה הלאומית, כמו כתבי יד ודפוסים קדומים בעברית ופרסומים בנושאים פלביתיים.

"בשנה האקדמית שעברה", אומר ד"ר יהונתן יואל, סגן מנהל הספרייה, "לא רכשנו ספרים במשך חצי שנה מחוסר תקציב. רק באוקטובר '93 התחלנו לרכוש ספרים לפי הזמנות שהצטברו באפריל באותה שנה. חודשיים אחר כך, בינואר '94, כבר אזל תקציב הרכישה השנתי, ומאז אנחנו צוברים הזמנות לשנה הבאה". עובדת בכירה בספרייה קובלת על כך שלא נרכשים ספרים בנושאים כלליים: "כדי לחקור נושאי יהדות צריך רקע בנושאים רחבים יותר, כמו פילוסופיה והיסטוריה כללית. בשנים כעבדו האוסף היה די עשיר, אבל כיום אי אפשר לרכוש די כתבי עת ופרסומים עדכניים במדעי הרוח והחברה".

תקציב הרכישות השנתי לשנה האקדמית '93–'94 הוא שני מיליוני שקלים, לעומת 2.4 מיליונים בשנה הקודמת. זהו חלק מן התקציב השנתי שהאוניברסיטה מקצה לספרייה. כלל תקציבה (המקוצץ) של הספרייה השנה היה כ-17 מיליון שקל. ד"ר יואל מציין שתקציב רכישת הספרים של הספרייה הבריטית בלונדון הוא כ-10 מיליוני לישט"ש, שהם כ-46 מיליון שקלים. התקציב בסעיף זה של אוניברסיטת הרווארד האמריקאית הוא 12 מיליון דולר בשנה, כ-36 מיליון שקלים. "רק לצורכי יודאיקה אנו זקוקים לפחות לעוד מיליון וחצי שקלים", הוא מבהיר.

חלק מן הרכישה מעוכב מסיבות ביורוקרטיות. חוק העיתונות המנדטורי מתייחס אך ורק לפרסום היוצא בדפוס, ובשנים האחרונות נוצר צורך בעדכון שיחייב הפקדה של פרסומים שאינם דברי דפוס, כמו דיסקים, סרטי קלטות ודיסקטים. בלי חוק כזה אין הספרייה יכולה לרכז את מגוון החומרים שאינם מודפסים על נייר, ועליה גם לשלם בעד הטיפה בזמן שהיא מצליחה לרכוש. ליקוי זה הוזכר בדו"ח מבקר המדינה משנת '90 על המוסדות להשכלה גבוהה. בדו"ח צוין כי הספרייה, מצדה, העלתה הצעות לתיקון החוק. לדברי יואל, הכנת חוק זה מתעכבת במשרד החינוך כבר כ-14 שנים.

מלשכתו של שר החינוך נמסר כי אריה בריק, היועץ המשפטי של המשרד המטפל בנושא, נמצא בחופשה, וכי בלשכה למדו בראשונה על קיומה של הבעיה בעקבות פניית "הארץ". היועצת לשר, ערנה הראל, אמרה לאחר בדיקת הדברים כי "בזמנו נעשה ניסיון לנסח מחדש את פקודת העיתונות. בעקבות בעיות, הוחלט להצטמצם לניסוח מחודש רק בנושא הספרים, ונכתבה הצעת חוק ממשלתית. ההצעה הגיעה לשלב של תזכיר חוק הספר, אבל מטעמים לא ידועים הופסק הטיפול בה. אנחנו בודקים כעת מדוע הוא הופסק ואם ראוי להמשיך לטפל בהצעה זו".

בשל המצוקה התקציבית גם נגרם פיגור בעבודה השוטפת, כמו ברישום ספרים וכתבי יד המגיעים לספרייה, העברת ספרים ישנים לקטלוג הממוחשב, כריכת ספרים ושימורם. שטחי האחסנה לספרים אינם גדלים כנדרש וגם תחזוקת הבניין בגבעת רם לוקה בחסר. "לא ניתן לרכוש ציוד, המסופים ישנים, חסרים מדפסות ומחשבים אישיים, ועבודות תיקונים, צביעה וריהוט מחכות", אומר יואל.

אחת הטענות המועלות נגד הנהלת הספרייה היא שלא נעשו די יחסי ציבור ולא הושקעו די מאמצים בגיוס תרומות. "היו אמנם מאמצים לגייס כספים", אומרת העובדת הבכירה, "אבל ייתכן שהיה אפשר לעשות יותר. יש בארץ אנשים שלא שמעו על הספרייה. אפשר להתאמץ יותר בארגון תערוכות, פרסומים ואירועים תרבותיים, שיביאו את המוסד לידיעת הציבור".

התרומות הכלליות לספרייה מתבססות על ריבית קבועה שמניבות קרנות שנתרמו לה. כל ההכנסות מהריבית מיועדות לרכישה, אלא אם כן ביקש התורם אחרת. בשנים האחרונות ירדה הריבית בבנקים בעולם ולכן הצטמצם הרווח בכמה אחוזים, המתבטאים בעשרות אלפי דולרים לשנה. על כך אין לספרייה שליטה, אבל היא גם לא הצליחה לגייס תרומות חדשות. במחצית השנייה של שנות ה-80, אומרים בהנהלה, היה גיוס נאה של קרנות חדשות בהיקף של מיליוני דולרים. אך בשלוש השנים האחרונות לא גויסו קרנות נוספות. מדוע? "על שאלה זו צריך לענות מ"מ מנהל הספרייה, פרופ' ראובן בונפיל, שנמצא כרגע בחו"ל, או מנהל הספרייה, פרופ' ישראל שצמן, שיחזור בעוד כחודש משבתון", אומר יואל.

אשר לפרסומים, אין הוא רואה קשר בין פרסום לציבור הישראלי לבין גיוס תרומות מתורמים יהודים עשירים בחו"ל. "בשנת היובל – לפני שנתיים – אירגנו תערוכה, הוצאנו בול, מטבע, קטלוג מפואר. מישהו רץ אחרי כן עם צ'קים?" יואל מוסיף כי הספרייה מיועדת למלומדים יותר מאשר לציבור הרחב. "כתוב לשם קריאה יש ספריות ציבוריות, ולא היינו רוצים שמישהו יגיע לכאן בשביל ספר של עמוס עוז, למשל. אנחנו מעודדים שימוש בחומר שאין למצוא במקום אחר".

הקיצוצים נגזרים מגירעונות כספיים של האוניברסיטה העברית, שהספרייה הלאומית מסונפת אליה, אשר יושמו בכל מחלקות האוניברסיטה. הספרייה סבלה איפוא קיצוצים שנבעו מגירעון שאינו באחריותה הישירה. יואל מעריך כי לולא הקיצוץ, היה בית הספרים יכול לסיים את השנה בתקציב מאוזן. הוא מודה כי "לספרייה הלאומית יש אמנם צרכים שאינם אקדמיים. כך, למשל, הספרייה רוכשת דברים שאוניברסיטה לא צריכה, כמו כתבי יד עתיקים, בעוד שאוניברסיטה היתה מסתפקת רק בצילומים. אבל יהיה זה בזבוז וכפילות להחזיק שתי ספריות גדולות בנפרד בעיר אחת".

בהנהלת הספרייה ובהנהלת האוניברסיטה אין מעוניינים איפוא בהפרדה של שני המוסדות, אולם סבורים שיש לתקצב את הספרייה בנפרד. "הספרייה הלאומית היא מפעל תרבותי מרכזי של העם היהודי בארץ ומשמר את כל אוצרות התרבות של העם", אומר נשיא האוניברסיטה העברית, פרופ' חנוך גוטפרוינד. "יש בספרייה פונקציות רבות הקשורות בעצם היותה ספרייה לאומית. עלות הפונקציות הלאומיות, כולל שירות לקהל, גבוהה בהרבה מן התקציב המיועד לכך, ולכן יש צורך לקבל מימון מיוחד. אין ספרייה לאומית, בכל מדינה שהיא, המתוממנת מן התקציב השוטף של אוניברסיטה".

בעקבות צמצום שעות הפתיחה הגיעו מכתבי מחאה רבים אל הנהלות הספרייה והאוניברסיטה ואל שר החינוך אמנון רובינשטיין. הנושא החל להתגלגל בין משרד החינוך להנהלת האוניברסיטה העברית ולוועדה לתכנון ותקציב (ות"ת), המתקצבת את המוסדות להשכלה גבוהה. לדברי גוטפרוינד, האוניברסיטה ות"ת הסכימו לבדוק את העלויות הקשורות בייעוד הלאומי של הספרייה, והוא מקווה שיוקצה תקציב מיוחד לצורכיה הלאומיים של הספרייה. לעומתו, מנכ"ל ות"ת, גורי זילכה, איתן בדעתו שיש למצוא פתרון מתוך תקציב האוניברסיטה. "המצוקה של הספרייה היא חלק ממצוקה תקציבית של האוניברסיטה, בשל צמצום ההכנסות מתורמים. הפתרון ימצא כחלק מתוכנית צמצומים והתייעלות שהאוניברסיטה צריכה לעבור בשנים הקרובות, כולל פיטורי כוח אדם. תקציב נפרד יתאפשר רק אם הספרייה תיפרד מהאוניברסיטה".

שר החינוך אמנון רובינשטיין תומך בעמדת האוניברסיטה, שעל פיה על ות"ת לתקצב באופן ישיר ונפרד את הספרייה הלאומית – כחלק מתקציב ההשכלה הגבוהה, ולא מתקציב האוניברסיטה. אבל "אם לא תינתן הקצבה מיוחדת מות"ת, ניאלץ לפנות ישירות למשרד האוצר, כי למשרד החינוך אין סמכות לתקצב מוסדות שות"ת מתקצבת", הוא אומר. השר אמר עוד כי בכוונתו ליזום הצעת חוק שתעגן את מעמדו המיוחד של בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי, ובקרוב יבקר בספרייה וילמד את בעיותיה. אולי מוטב שבביקורו לא יקדים להגיע, כדי שלא ימצא ספרייה נעולה.

בת חסות בת מאה ושתיים

מקום משכנה העיקרי של הספרייה הלאומית מאז 1960 הוא בבניין של שש קומות, מוקף עצי אורן ומדשאות, בקריית האוניברסיטה העברית בגבעת רם. בבניין אולמות קריאה, אולמות שירות לקוראים, מחסנים, ארכיונים אישיים, מפעלי מחקר ופרסום (כמו המכון לתצלומי כתבי יד עבריים) ועוד. חלק מהאוספים מאוחסנים באוניברסיטה שעל הר הצופים ובמחסן בגבעת שאול.

הספרייה, שחגגה את יובל המאה שלה לפני שנתיים, מרכזת כל פרסום שיוצא לאור בישראל, פרסומים בנושאי ארץ ישראל והמזרח התיכון, וכן משתדלת לאסוף כל חומר הרואה אור בנושאי יהדות או בשפות יהודיות. נוסף על כך היא משמשת ספרייה אוניברסיטאית, המסונפת לאוניברסיטה העברית מאז פתיחתה ב-1925 (קודם לכן היתה הספרייה מסונפת לסוכנות היהודית).

בין 2.5 מיליוני הספרים שבספרייה אוסף נדיר של 11,000 כתבי יד, רובם בעברית, אוסף מפות והקלטות של מוסיקה יהודית. יש בה 25 אלף ספרים נדירים ו-180 דפוסי ערש (אינקונבולות). חלק נכבד מהכתבים ניתנו כתרומות מאוספים פרטיים. בין אלה – אוסף דפוסי ערש עבריים של זלמן שוקן, אוסף קבלה ומיסטיקה של גרשום שלום, אוסף ספרי כימיה ואלכימיה של סידני אדלשטיין ואוסף כתובות נישואין של מרדכי חמיצר. בשנתיים האחרונות התקבלו שתי תרומות חשובות: 1.2 מיליון דולר לצילום כתבי יד יהודיים ועבריים ולשימורם בספריות בפטרבורג ו-150 אלף דולר לצילום עיתונות יהודית בספריות במוסקווה.

היישר לתוך המים הקרים של וייטווטר

במצבו הפוליטי הקשה זקוק ביל קלינטון ליועץ משפטי שייתן לו את העצה הטובה ביותר, ולאו דווקא זו שתערב לאוזניו. סביר שאבנר מיקווה, שנבחר לתפקיד, יעשה זאת

מאת שלמה שמיר

אולי יותר מהכישלון הצורב שנחל ביל קלינטון בשבוע שעבר, כאשר הצעת החוק שלו למלחמה בפשע נדחתה בבית הנבחרים, מתבטא מצבו הקשה של הנשיא בזירת הפנים בביקורי הבזק החדשים לצוות הבית הלבן. בעוד שמומחים ליחסי ציבור מייעצים לנבחרים הדמוקרטים לשמור על מרחק מהנשיא קלינטון, כאמצעי העשוי להגביר את סיכוייהם להיבחר בנובמבר, חיפש ליאון פנטה, ראש סגל הבית הלבן, מוחות חדשים לשיקום מעמדו המעורער של הנשיא.

בחירת השופט אבנר מיקווה לתפקיד יועצו האישי של קלינטון, תפקיד שיתחיל לכהן בו בראשית אוקטובר, מצביעה על התכונות שפנטה מבקש באנשי הסגל החדשים. המעלות הכישוריות שמייחסים למיקווה חסרו את התכונות שהביאו עמם לבית הלבן אנשי הסגל הוותיקים, שרובם באו מחוג ידידיו הקרובים של קלינטון. לחובתם זוקפים את הסתבכות הנשיא בפרשת וייטווטר ואת העלבונות שספג באחרונה בשני בתי הקונגרס, שהאחרון בהם היה הצבעתם של 58 חברי קונגרס דמוקרטים נגד העלאתה להצבעה של הצעת החוק למלחמה בפשע. "אבנר מיקווה", כתב "ניו יורק טיימס", "יביא עמו שנים של ניסיון פוליטי ומשפטי לסגל הבית הלבן, החסר תכונות אלה".

איש אינו מטיל ספק בכישוריו של הפרקליט לויד קטלר, שאת מקומו ימלא מיקווה. קטלר זכה לשבחים על הופעותיו בשימועים על פרשת וייטווטר בסנאט ובבית הנבחרים. הפרקליט המבוגר בן ה-76 הסכים בינואר לקבל את תפקיד פרקליט הנשיא לתקופה של שישה חודשים. אולם קטלר, ובמיוחד מיקווה, הם ניגוד מוחלט לברנרד נוסבאום, שזכה בתפקיד פרקליטו של קלינטון לא במעט בזכות יחסי הידידות שקשרו בינו לנשיא. לאחר שנחשפה פרשת וייטווטר נאלץ נוסבאום לפרוש בגין הטענות שהיה מעורב במגעים עם בכירים במשרד האוצר הפדרלי בקשר לחקירת הפרשה.

להערכת פרשנים בוואשינגטון, בקרוב יודיע על פרישתו ידיד אחר של הנשיא, תת שר האוצר רוג'ר אלטמן, לאחר שבשימוע בסנאט העלה את חמת הסנאטורים חברי הוועדה שחקרה את פרשת וייטווטר. גם הסנאטורים הדמוקרטים בוועדה היו שותפים להרגשה כי אלטמן מתחמק בשאלותיהם ומנסה להעלים עובדות. בחירתו של מיקווה, איש בית הנבחרים לשעבר, נועדה לענות גם על חוסר הניסיון של בכירים בסגל הבית הלבן בקשירת קשרים עם חברי הקונגרס ובהתמודדות עם נפתולי גבעת הקפיטול.

אבנר מיקווה נבחר בראשונה לבית הנבחרים בשנת '68 וכיהן עשר שנים כחבר קונגרס. הוא הפסיד את מקומו ליריב רפובליקאי בעקבות הניצחון המוחץ של ריצ'רד ניקסון בבחירות לנשיאות בשנת '72, אך נבחר שוב ב-'74. כחבר קונגרס נחשב לבן טיפוחם של הליברלים בארצות הברית, בזכות התנגדותו הנחרצת להמשך המלחמה בווייטנאם והמאבקים שניהל בקונגרס למען זכויות האדם.

מיקווה הקדים הרבה מעמיתיו בגבעת הקפיטול ביוזמות למען הפלות מלאכותיות וזכויות להומוסקסואלים בתקופה שיוזמות בתחומים אלה נחשבו חריגות. הוא היה מן הראשונים שתבעו חקיקה להגבלות ברכישה ובהחזקה של כלי נשק חם. יוזמותיו בתחום זה עוררו נגדו את התאחדות כלי הנשק, המפעילה שדולה חזקה בגבעת הקפיטול. ראשי ההתאחדות השקיעו מיליון דולר במסע פרסום לסיכול בחירתו מחדש לקונגרס, אך נכשלו.

מיקווה בן ה-68 היה שנים רבות תושב רובע הייד־פארק בשיקגו, שבמרכזו אוניברסיטת העיר ואוכלוסייתו מורכבת מאינטלקטואלים ומבני המעמד הבינוני. בימי מלחמת העולם השנייה שירת כנווט בחיל האוויר האמריקאי. הוא למד משפטים באוניברסיטת ויסקונסין ואת תואר עורך הדין קיבל ב-'51 מבית הספר למשפטים שבאוניברסיטת שיקגו. כעורך דין צעיר כיהן מיקווה כעוזרו של שופט בית המשפט העליון שרמן מינטון ותקופת מה נמנה עם צוות עורכי הדין במשרדו של ארתור גולדברג בשיקגו.

לדברי מיודעיו בשיקגו, היה אבנר מיקווה מעורה בחיים היהודיים בעיר ושנים רבות היה חבר בבית כנסת רפורמי בהייד־פארק. אחת מבנותיו, רחל, כיהנה כעוזרת לרב בבית כנסת ברובע ולפני חודשים אחדים מונתה רבנית בבית כנסת בפרבר של שיקגו. בשנת '79 מינה אותו הנשיא לשעבר, ג'ימי קרטר, לכס בית המשפט הפדרלי לערעורים בוואשינגטון, הנחשב לערכאה המשפטית השנייה בחשיבותה בארצות הברית, לאחר בית המשפט העליון. מיקווה ורעייתו זורייטה וייס עברו להתגורר בוואשינגטון, ובמהרה הוא קנה לו בבירה שם כפרקליט מעולה ומקובל בקרב הפוליטיקאים. "בגישתו, בטמפרמנט שלו, בנושאים שעניינו אותו ובחברים שהתוודע עמם נשאר מיקווה פוליטיקאי, כשם שהוא משפטן", כתב עליו השבוע "ניו יורק טיימס".

מיקווה נמנה עם חוג המשפטנים בארצות הברית, ששמם הוזכר מפעם לפעם כמועמדים לכהונה בבית המשפט העליון. אך הוא נאלץ להסתפק בצד כאשר שלושה מעמיתיו בבית המשפט הפדרלי לערעורים אכן זכו במינוי – אנטונין סקאליה, קלרנס תומס, וזה לא כבר רות גינזבורג. באמצע שנות ה-80 זכה לביקורת ארצית כאשר ניהל מערכה לריסום מבקשים כחברים באגודה לקידום זכויות האדם שהוקמה במסגרת התאחדות עורכי הדין. מיקווה עצמו הגדיר את יוזמתו "הקרב על נשמתה של אמריקה".

בתפקידו החדש כפרקליטו האישי של הנשיא קלינטון יזדקק אבנר מיקווה לכל כישוריו כמשפטן ופוליטיקאי. אף כי שני שימועים ממושכים ומייגעים בפרשת וייטווטר, שהתנהלו בשני הבתים, לא העלו שום הוכחות למעשים בלתי חוקיים מצד הנשיא ואשתו, או עוזריו הקרובים, חקירת הפרשה טרם הסתיימה. בוואשינגטון מעריכים כי היא תוסיף להציק לנשיא זמן רב. באחרונה מונה תובע חדש לפרשה, קנת סטאר. סטאר ימלא את מקומו של רוברט פיסק, שצוות של שלושה שופטים פדרליים הסיק כי אי־תלותו עומדת בספק. התובע החדש, רפובליקאי שכיהן בעבר כתובע בכיר בממשל הנשיא בוש, שוקל עתה אם להתחיל לחקור את פרשת וייטווטר מראשיתה, או להסתמך על החומר שהצטבר בחקירתו של פיסק ולהתמקד בחקירה של השתלשלות הדברים בארקנסו.

סנאטורים דמוקרטים מנסים עתה לערער את בחירתו של קנת סטאר בטענה כי שלושת השופטים שבחרו בו ידועים כרפובליקאים מובהקים, ובטרם מינו את סטאר נועד אחד מהם עם רפובליקאים בכירים בגבעת הקפיטול. קלינטון, הלהוט לסיים את הפרשה בפרשת וייטווטר, הצהיר כי ישתף פעולה עם סטאר. עם זאת, דמוקרטים בכירים בגבעת הקפיטול חוששים כי בכוונת הרפובליקאים לגרום סחבת בחקירה, כדי למשוך עד לתחילת מערכת הבחירות לנשיאות ותהיה אחד הנושאים במערכה.

רבים בוואשינגטון יעקבו מעתה אחר אבנר מיקווה. השאלה אם יצליח לחלץ את קלינטון ממצוקותיו מעוררת ציפייה דרוכה.

אבנר מיקווה. בעל כישורים וניסיון החסרים בסגל הבית הלבן
תצלום: אי־פי

הליברל התקיף אמר את דברו לפני אולם גועש

מאת זאב סגל

אם ביקש לעצמו הנשיא קלינטון יועץ משפטי עצמאי, הרגיל לעמוד על שלו בלא מורא, הרי אבנר מיקווה הוא בחירה מצוינת. בשנים האחרונות כיהן מיקווה כנשיא בית המשפט הפדרלי לערעורים במחוז קולומביה, שמושבו בוואשינגטון, ובתפקידו השיפוטי נודע בפסקי דין שחלקם אינם שוחים עם הזרם.

הזדמן לי להכיר את מיקווה, ולעמוד על אמונותיו המשפטיות, בכינוס של הארגון הבינלאומי של עורכי דין ומשפטנים יהודים שהתקיים בירושלים ב-1989. במרכז הקונגרס עמד משפט ציבורי שעסק באירוע דמיוני ובמוקדו בקשתם של ארגונים יהודיים במדינת פרוטוניה למנוע את שידורן של תוכניות טלוויזיה בעלות אופי אנטישמי מובהק.

על פי מהלך האירוע, פנתה הקהילה היהודית בבקשה לבטל את הרישיון של תחנת הטלוויזיה הפרטית, בטיעון שחופש הדיבור אינו כולל חופש להפצת גזענות ולהסתה גזענית.

בדיון ישבו חמישה משפטנים יהודים נודעים: משה לנדוי, לשעבר נשיא בית המשפט העליון; מרים בן־פורת, מבקרת המדינה; סר הארי וולף, אז שופט בבית המשפט לערעורים באנגליה וכיום שופט בבית הלורדים; פייר דריי, נשיא בית המשפט העליון לערעורים בצרפת; ואבנר מיקווה.

דעת הרוב במשפט, של ארבעה שופטים, הצהירה ש"חופש הדיבור והביטוי אינו כולל שום זכות לקדם הסתה גזענית ודתית". כך היו נכונים השופטים לנדוי, בן־פורת, וולף ודריי להיענות לבקשת העותרים, גם בהעדר חוקה או חוק שיגבילו במדינת פרוטוניה את הזכות להשמיע ביטויים גזעניים. פסיקת הרוב, שתאמה הכרעה בקונגרס של משפטנים יהודים, לא שיכנעה את מיקווה, שחלק על חבריו.

בפסק דין המיעוט שלו הבהיר מיקווה, שבהעדר חוק המגביל את הביטוי למניעת גזענות, אין בית המשפט יכול לעשות כן, ואל להם לשופטים לשים עצמם "צנזורים או אפוטרופסים על דיבור האומה". הגבלות על חופש הדיבור, הסביר מיקווה, יכולות להיות רק פרי חקיקה של "מעצבי מדיניות, אשר עמדו לבחירה ומסוגלים לחשב את מחיר ההגבלה כנגד הזכות העומדת להגנה". רק מיקווה השמיע את נימוקיו בפומבי; יתר השופטים לא עשו זאת, ונימוקיהם התפרסמו אחר כך בכתב.

לפני אולם מלא וגועש לא היסס מיקווה לומר: "האם יכול בית משפט לאסור על מישהו להגיד 'אני שונא את הערבים'? האם מותר לעיתון לכנות נשיא של מדינה בשם 'בוגד'?" מיקווה הבהיר שאל לו לבית המשפט להגביל בלי חוק מפורש הפצת תעמולה מזיקה וכוזבת, אפילו זו "מחייבת אותנו לחזות מחדש את הזוועות של גרמניה הנאצית".

לאחר מתן פסק הדין הזדמנתי עם מיקווה לשיחה בירושלים. הוא התגלה כאדם ליברלי, הסולד מכל גילוי של גזענות ומצדד בשוויון מלא בין לבנים לשחורים. עם זאת, הבהיר את אמונתו בדבר חופש הביטוי, הכולל גם את הזכות להשמיע דעות חריגות וגזעניות, שרק הוראה מפורשת של המחוקק יכולה להגבילה. במשך השנים שב מיקווה והתייחס לא אחת לאותו משפט בירושלים: הוא קיווה תמיד שאמונת היסוד שלו אכן הובנה כהלכה, שהרי אין הוא מקל ראש בתופעת האנטישמיות.

בפרשת וייטווטר, ולנוכח אי אישורו של החוק ללוחמה בפשע, הנשיא קלינטון זקוק ליועץ משפטי שייתן לו את העצה הטובה ביותר, ולאו זו שתערב דווקא לאוזניו. אפשר להבין שמיקווה יהיה יועץ כזה.

ראיתי שמעתי / אמנון ברזילי

אמינות של מי שחוזר בו

לרגש האשם של יצחק רבין היה חלק מרכזי למדי בהחלטה על מיסוי הבורסה. ביום שני, אחרי ששוחח עם שר האוצר בייגה שוחט, עשה ראש הממשלה את חשבון הנפש הפרטי שלו. רבין לא שיתף בלבטיו יועצים כלכליים חיצוניים. הוא גם לא ביקש תחזיות לבדיקת מדד הפופולריות. לא היה אפשר להסתכן בהרחבת מעגל השותפים לסוד.

על כפות המאזניים היתה מוטלת האמינות האישית של רבין מול הנתונים החדשים שהציגו לפניו אנשי האוצר. רק חודשיים חלפו מאז הופיע בקיסריה לפני ראשי האוצר והמשק והשמיע שתי הצהרות נגד מיסוי הבורסה. האחת, פחות מחייבת, לפני באי הכנס; השנייה, תקיפה יותר, באוזני העיתונאים. אז אמר כי "כל עוד אני ראש ממשלה זה לא יקרה".

אך כאשר הפתיע רבין בהצהרתו הנחרצת בקיסריה, לא היו לפניו שני הנתונים הקשורים בתכנון תקציב המדינה ל־95'. ביוני 94' עדיין היה רבין מאמין נלהב בבורסה וביכולתה לגייס הון. על הפרק עמדו הפרטות נרחבות של חברות ממשלתיות, שהיו אמורות להיות מקור הכנסה נכבד לממשלה. החודש, למרות הבטחתו של רבין, כבר היה ברור שהבורסה מדשדשת במקום ותוכניות ההפרטה יישארו לפי שעה במגירה.

שר האוצר שוחט ואנשיו הציגו לרבין עוד נתון מדאיג. תוספת השכר במגזר הציבורי, הבאות מתקציב המדינה, היו גבוהות בהרבה מן המתוכנן. התקציב המתוח, הבהירו ראשי האוצר, בחלקו בגלל תוספת שכר ואי מימוש תוכניות ההפרטה, מונע מן הממשלה לעמוד בהתחייבויותיה להורדת המסים הישירים ומסי הקנייה.

אחרי שנתן את הסכמתו למהלך של שוחט שמע רבין ביומיים האחרונים הערכות שקרוב לוודאי כי נסכו בו אופטימיות. מראש הממשלה מצפים שיאמין במה שהוא אומר, אבל הציבור אינו רוצה שילך עם הראש בקיר; הציבור רוצה שראש ממשלתו יהיה אמיץ דיו להודות ששגה, ושטובת המדינה קודמת להיצמדות לעמדה שדבק בה.

השוט של משרד החוץ

"אם זו הצגת הדברים הנכונה, אז יש כאן הלנת שכר וסחיטה של ההנהלה", אמר סמנכ"ל משרד החוץ וראש אגף השלום, יואב בירן, באסיפת עובדים סוערת שהתקיימה בתחילת השבוע בירושלים. בירן, לשעבר שגריר ישראל באנגליה, דיפלומט מיומן ומנוסה, לא נדד במלותיו. במבט לאחור נראה שהוא ראה את עצמו ראש חץ במאבק המתנהל זה כמה שבועות נגד המנכ"ל אורי סביר ושר החוץ שמעון פרס.

תחילתו של המאבק המתמנה עם פיטוריו של יו"ר הוועד, רפי שוק, בעקבות התנגדותו של שרן להצבתה של פרופ' עליזה שנהר כמועמדת חיצונית לשגרירות ישראל ברוסיה. בתחילת השבוע התברר כי לתמיסה במשרד החוץ רבים נוספים. לעובדים נודע כי הנהלת המשרד, בראשותו של סביר, הרכיבה "רשימה סודית" של 18 איש, שיצורפו למשרד החוץ בחוזי עבודה אישיים. לשם כך התכנסה אסיפת העובדים ביום ראשון.

"תוספת עובדים מבחוץ", אמר הסמנכ"ל בירן, "אינה לטובת עובדי משרד החוץ". באסיפה הופתעו העובדים ללמוד שגם היו"ר החדש של הוועד, דוד דדון, התפטר מתפקידו. דדון, מנהל מחלקת ארצות ערב באגף השלום, אפילו לא טרח להופיע לאסיפה. העובדים טוענים כי דדון הבטיח למכור שרשימת 18 העובדים תתקבל בשקט. כשהתבררה עוצמת ההתנגדות לה, לא יכול להמשיך בתפקידו. במקומו הופיע באסיפה מיכאל ארבל, מנהל מחלקת מחקר ופיתוח באגף הכלכלי.

כמה פרסים שחשף ארבל לפני העובדים עוררו תחילה קריאות של שביעות רצון. ארבל סיפר כי בעקבות משא ומתן עם ההנהלה על השכר יקבלו עובדי משרד החוץ שורה של הטבות. בין אלה – תוספת שכר של 12%, שתתפרס על שלוש השנים הקרובות. לבד מכך הסכימה ההנהלה להגדיל את רשימת התקנים.

העוקץ, כפי שהסביר ארבל, היה בתנאים שהציגה ההנהלה. לדבריו, "אורי סביר משהה את חתימת ההסכם כדי להפעיל לחץ על העובדים לאשר את רשימת ה־18". בירן: "מעולם לא היה מקרה שהנהלת משרד ממשלתי איימה באופן מעשי בהלנת שכר כשוט להשגת מטרות אחרות. יש לדחות זאת על הסף".

שוט נוסף בידי ההנהלה הוא הרחבת הדירוג במשרד החוץ. על פי הסכם השכר החדש, תוענק דרגת שגריר – הדרגה הגבוהה בסולם של שש דרגות – לארבעה עובדים בכירים. מדובר לא רק בכבוד, אלא בתוספת של כאלף שקלים למשכורת. מי שיועלה לדרגת ציר יזכה בתוספת של כ־500 שקלים למשכורת. כדי לקבל את התוספת לא די להצטיין בתפקיד. גם ההתנהגות מובאת בחשבון. במשרד לא אוהבים ביקורת על ההנהלה.

צופר מי שצופר אחרון

במוצאי השבת שעברה חלף יריב לוין במכוניתו ליד רחבת ההפגנות בירושלים, סמוך לדירת השרד של יצחק רבין. במקום הפגינו אנשי הימין נגד מדיניות הממשלה. לוין, עוזרו הפרלמנטרי של ח"כ יעקב שמאי מהליכוד, האט את מהירות הנסיעה וצפר. כעבור כמה מטרים נאלץ לעצור את מכוניתו בגלל תור המכוניות שנעצר בצומת שליד מלון המלכים. אז גם הגיע אליו במרוצה השוטר.

בתשובה לשאלתו של השוטר מדוע צפר, אמר לוין כי עשה זאת לאות הזדהות עם המפגינים. הוא התבקש לסור הצדה והשוטר רשם לו דו"ח בסך 165 שקלים בעוון צפירה. לוין שאל את השוטר, מה היה קורה אילו היה בפיו (של לוין) הסבר אחר לצפירה; למשל, שצפר משום שמישהו רץ לו בין הגלגלים. התשובה שקיבל – "קיבלתי הוראה לתת דו"ח רק למי שצופרים לאות הזדהות".

בעקבות האירוע הגיש שלשום ח"כ שמאי שאילתה לשר המשטרה משה שחל. "ב־13 באוגוסט", נאמר בה, "צפר עוזרי הפרלמנטרי צפירה קצרה כהבעת הזדהות עם מפגינים ליד ביתו של ראש הממשלה". שמאי תוהה אם אין ברישום הדו"ח משום פגיעה בלתי סבירה בחופש הביטוי ושואל את השר מה ברצונו לעשות בנדון. מכל מקום, לוין, סטודנט שנה שלישית למשפטים, כבר החליט מה לעשות. הוא לא ישלם את הקנס ויעדיף לעמוד למשפט. לטענתו, הפירוש הלא סביר שנתן השוטר לא יעמוד במבחן בית משפט.

מזרח תיכון / גיא בכור

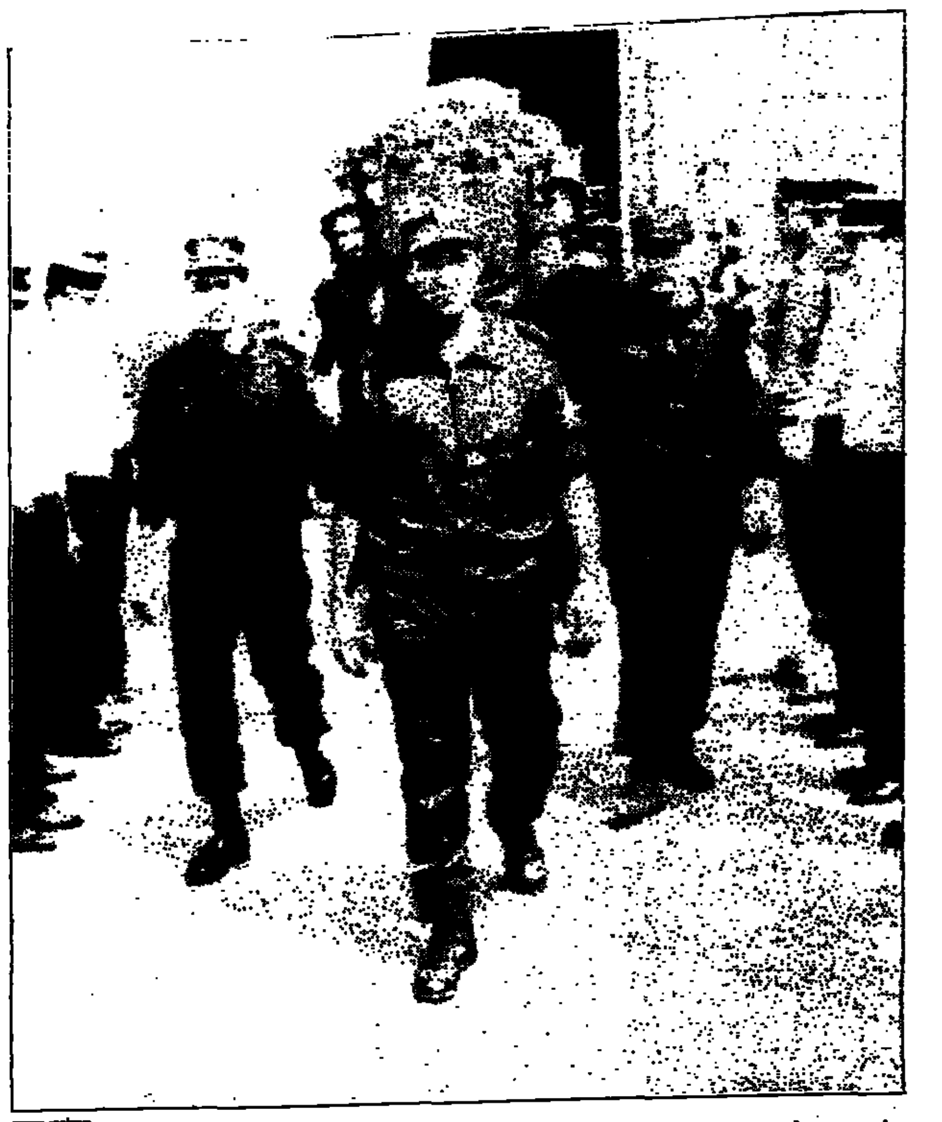

תצלום: איי־פי
הלווייתו של אחד מחמשת הצרפתים שנרצחו החודש באלג'יריה. רוב מדינות העולם הורו לאזרחיהן שלא לבקר באלג'יריה, ולנמצאים בה – לעזוב

החזית נקראת להצלה

נוכח הפיגועים האחרונים של הקיצוניים באלג'יריה, לא זו בלבד שהשלטון מוכן להחזיר את חזית ההצלה האיסלאמית, המתונה יחסית, אל החיים הפוליטיים, אלא אף לשתף אותה בממשלה

"זהו ברבריות, אין מלה אחרת להגדיר זאת", הצהיר שר החוץ הצרפתי, אלן ז'ופה, בהתייחסו לרצח שלושה שוטרים ושני אנשי קונסוליה צרפתים, שראשיהם נערפו בראשית החודש באלג'יריה. הוא ושר ההגנה הצרפתי יצאו לאלג'יר כדי לחלוק כבוד לנרצחים.

בעקבות מעשי הרצח של דיפלומטים הורו רוב מדינות העולם לאזרחיהן שלא לבקר באלג'יריה, ולאלה הנמצאים בה – לעזוב אותה אם הדבר אפשרי. זהו ניצחון חשוב של הארגונים האיסלאמיים המתנחרים, המנסים לבודד את אלג'יריה ולהרוס עוד יותר את כלכלתה. כך, הם מקווים, יצליחו לתפוס את השלטון בעתיד ויבססו את נאמנות האזרחים, המיואשים מן ההידרדרות.

ההסלמה במאבק בין הגורמים האיסלאמיים הקיצוניים לבין הממשלה באה לידי ביטוי גם ברציחות של שוטרים ואנשי כוחות ביטחון. ב־17 ביולי, למשל, נרצחו חמישה שוטרים אלג'יראים. במטרה להשתיק כל קול ליברלי המותח ביקורת על צעדיהם, פעלו הגופים האיסלאמיים המיליטנטיים גם נגד עיתונאים. ביום שני השבוע נחטף העיתונאי האלג'יראי איברהים תאושישאת, עורך כתב העת הדו־שבועי בצרפתית "אבראג'", היוצא לאור באלג'יריה. נראה שתאושישאת לא נרצח מיד עם חטיפתו, והחוטפים ניסו להפעיל לחץ על אגודת העיתונאים האלג'ירית וכן לדלות ממנו מידע.

וכך, רציחות, חטיפות ואיומים הפכו לתופעה יום־יומית באלג'יריה. ההידרדרות בביטחון הפנים הביאה את ממשלתו של הנשיא, אלאמין זרואל, לתפנית מפתיעה. לאחר שחזית ההצלה האיסלאמית, המפלגה האיסלאמית הפרגמטית, הוצאה אל מחוץ לחוק, ובכיריה הוכנסו לכלא, מוכנה עכשיו הממשלה לא רק להחזיר את המפלגה אל מרכז החיים הפוליטיים, אלא אף לשתף אותה בממשלה עצמה. השלטונות, כך הודלף, הציעו לאנשי החזית האיסלאמית את תיקי הבריאות, החינוך והעניינים הדתיים בממשלה. אלא שהחזית, שזכתה בבחירות בתחילת 92' ברוב גדול, ולאחר מכן פורקה, דוחה את ההצעה.

ממשלת אלג'יריה אף מתכוונת לערוך בקרוב ועידה שנייה לאחדות לאומית, לאחר הוועידה הראשונה שנערכה בינואר השנה. הפעם הוזמנו לוועידה גם נציגי חזית ההצלה האיסלאמית ושש מפלגות אופוזיציה חשובות, שהחרימו אז את הדיונים. לפי שעה מסרבים אנשי החזית להשתתף גם בוועידה זו.

בבסיס החלטת הממשלה להפוך את חזית ההצלה האיסלאמית לבעלת ברית מונחת הכרה פוליטית מאוחרת, כי מוטב לשתף פעולה עם החזית, שיש לה מיליוני חסידים במדינה, ולבודד בדרך זו את הארגונים האיסלאמיים הקיצוניים והאלימים, כמו "הצבא האיסלאמי להצלה באלג'יריה" ו"הג'יהאד", מאשר להפוך את אנשי החזית לבעלי ברית בכוח של ארגונים אלה, רק בשל העובדה שכולם נמצאים מחוץ לחוק.

מאחורי סירוב הנהגת החזית לשיתוף פעולה עם הממשלה עומדת ההערכה כי בשל מצוקת השלטון אפשר להוציא ממנו ויתורים פוליטיים נוספים רבים, בתחומי החוקה, הכלכלה, החינוך ועוד. אלא שבדיאלוג בין החזית לבין הממשלה שורר זה זמן קיפאון. הקיפאון הזה הביא דווקא את ממשלת צרפת לנסות לתווך בין הצדדים. העיתון האלג'ירי "ליברטה" גילה השבוע, כי שר הפנים של צרפת, שארל פסקווא, שיגר שליח אישי לגרמניה, לפגישה עם נציג של חזית ההצלה האיסלאמית, ראבח כביר, בניסיון לארגן מפגשים משותפים ולעודד את הדיאלוג בין הממשל לתנועה האיסלאמית הגדולה.

באופן פרדוקסלי, דווקא בשל המצב הביטחוני המעורער במדינה, היא זוכה עכשיו בהקלה בנטל חובות החוץ שלה. הקלות אלה מוסברות בחשש של מדינות במערב מנפילת השלטון החילוני באלג'יריה לידי התנועות האיסלאמיות – דבר שייצור בעיות גם במדינות המערב – גלי פליטים על מפתנן של צרפת וגרמניה, ואולי אף אובדן מוחלט של הכספים שהלוו לאלג'יריה.

•

מאז אוגוסט 93', עת מונה רידא מאלכ לתפקיד ראש הממשלה, הגבירה אלג'יריה את מגעיה עם קרן המטבע הבינלאומית, בשל משבר מטבע החוץ שנקלעה אליו ונוכח ירידת מחירי הנפט בשווקים. חובות החוץ של אלג'יריה הגיעו בשנת 93' ליותר מ־26 מיליארדי דולרים, ושירותי החוב השנתיים בגינם הסתכמו ב־9 מיליארד דולר. בגלל השפל בשוק הנפט לא כיסו ההכנסות של אלג'יריה מיצוא נפט, המהוות כ־95% מכלל הכנסות המדינה במטבע חוץ, את שירותי החוב החיצוני ויבוא הסחורות למשק. יבוא הסחורות כשלעצמו מסתכם בכ־8 מיליארדי דולר בממוצע, שמתוכם 2.5 מיליארדים מיועדים ליבוא מוצרי מזון.

ברור שמדינה אינה יכולה להמשיך במאזן תשלומים שלילי זה לאורך זמן. הממשל ערך איפוא שינוי במדיניותו וקיבל על עצמו, בלית ברירה, תוכנית רפורמה כלכלית בהנחיית קרן המטבע הבינלאומית, במסגרת הסדר חובות. עם בחירתו לנשיא המדינה בינואר השנה הבהיר אלאמין זרואל, כי הוא מציג מדיניות חדשה זו כאחד מהיסודות לפתרון המשבר הפנימי.

באפריל השנה, לאחר משא ומתן אינטנסיווי עם כלכלני קרן המטבע הבינלאומית, אישרה ממשלת אלג'יריה מכתב כוונות באשר לעיקרי תוכנית הרפורמה לשנה הקרובה, ובסוף חודש מאי אושרר הסכם זמני על ידי מועצת המנהלים של הקרן. התפטרות ממשלת רידא מאלכ באמצע אפריל לא שינתה את מדיניות המשטר, הנובעת כאמור מחוסר ברירה ומהכרה כי אין פתרון כלכלי אחר שיגאל את המדינה מחובותיה המעיקים וממצבה הפנימי המידרדר.

על פי ההסכם, תעניק קרן המטבע הבינלאומית לאלג'יריה בשנה הקרובה סיוע של כמיליארד דולר, כ־390 מיליון דולר מתוכם סיוע למאזן התשלומים, שנועד לפצות את אלג'יריה על ירידת הכנסותיה במט"ח בשל ירידת מחירי הנפט ועליית מחירי הדגנים המיובאים. בתמורה נדרשת אלג'יריה לשורה של צעדים, והם צמצום מעורבותה במשק, מיתון הגירעון התקציבי, ייעול מפעלים ממשלתיים וביטול סובסידיות.

בחודשים האחרונים כבר הוחל בביצוע חלק מהצעדים האלה. במארס וביוני הועלו בעשרות אחוזים מחיריהם של מוצרים בסיסיים, כמו דלק ומוצרי מזון. באפריל פוחת הדינר האלג'ירי בכ־40%, והפיחות הביא עוד עליית מחירים. כמו כן ביצעה הממשלה כמה צעדים לליברליזציה בסחר חוץ ובשוק המט"ח, ובמרכזם פיזור הוועדה המרכזת את מימון היבוא, שהוקמה באוגוסט 92'.

בחודש מאי אישרה הממשלה חוק כספים משלים לשנת התקציב 94', המתאים את תקציב המדינה לשינויים שמכתיבה תוכנית הרפורמה. צעדים אלה התקבלו בחיוב בקרן המטבע הבינלאומית. בשלב זה, מיד לאחר הוכחת רצינותה, וכשהיא מצוידת בגושפנקא מהקרן, פנתה אלג'יריה ל"מועדון פאריס" – מועדון מדינות המערב הנושות של מדינות העולם השלישי, בבקשה לפרוס את חובות החוץ שלה, בהיקף של 13–16 מיליארד דולר. מדובר בחובות לממשלות המדינות החברות במועדון, או בערבותן. בחודש יוני פורסמה החלטת חברות "מועדון פאריס" לאפשר לאלג'יריה פריסת תשלומים, אך הפריסה תתחלק לשני שלבים: החזר של כחמישה מיליארד דולר, שהיה אמור להתבצע עד 31 במאי 95' יידחה עד שנת 98' ויפרס על פני 11 שנה, עד שנת 2,009. ובעוד שנה, כאשר תסתיים תקופת ההסכם ה"זמני" עם קרן המטבע הבינלאומית, ייקבע הסדר לפריסת יתרת החוב, כלומר המשך הפריסה תלוי בתגובת קרן המטבע. חברות "מועדון פאריס" היו מוכנות ללכת לקראת המשטר האלג'ירי בנדיבות יחסית, בשל החשש מנפילת המשטר הקיים בידי גורמים איסלאמיים רדיקליים, והערכתן כי בדרך זו יוכלו להציל מקצת החובות של המדינה. גם קרבתה הגיאוגרפית של אלג'יריה לאירופה, וחשש של מדינות כמו צרפת וגרמניה מגלי פליטים לאחר נפילת המשטר, תרמו להסדרים הכלליים.

הסיוע הבינלאומי שבו תזכה אלג'יריה בעקבות החתימה על הסכם הקרן צפוי להגיע, לפחות בשנה הקרובה, הלוואות נוחות בסכום כולל של 1–2 מיליארד דולר. מלבד זאת, הסכמים אלה יקלו על אלג'יריה במאמציה להסדיר את החזר החובות לבנקים מערביים, המסתכמים בכ־7–8 מיליארד דולר. הקלה זו במשבר מאזן התשלומים צפויה לסייע לאלג'יריה במאבק בקשיים הכלכליים הפנימיים שיצר משבר זה, לרבות האטה בתעשייה עקב קשיים במימון חומרי גלם, פיחות מואץ ואינפלציה גבוהה, ולעתים גם מחסור במוצרי יסוד בשווקים.

המשטר מנסה להסביר את הידוק החגורה שהוא דורש מאזרחים בקשיים הכלכליים העצומים של המדינה, ונראה שמסר זה נקלט. עד כה לא דווח על גילויים פומביים של מורת רוח ציבורית. מעבר לכך, מסביר עכשיו המשטר כי הגזירות הכלכליות הנדרשות עשויות לבלום את המצב הביטחוני הפנימי הקשה, וגם מסר זה מתקבל בציבור בהבנה.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מלחמת הלשונות חוזרת

מאת נתן אפרתי

בשנה זו מלאו 80 שנה למלחמת הלשונות על בכורתה של הלשון העברית לעומת הלשון הגרמנית. שנה מאוחר יותר, ב-1915, כתב אליעזר בן-יהודה בעיתון "האור" על ניצחונה של מערכת חינוך העברית כדברים האלה: "בדברי הימים של המלחמות הרוחניות תתפוס מלחמה זו, בכל קטנה הכמותי, מקום יפה מאוד מאוד" (תרע"ה, גל' נ"א).

אחד השיאים של תהליך תחיית הדיבור העברי, שראשיתו בשלהי המאה ה-19, היה עם הכרזת ממשלת ישראל על שנת התש"ן – "שנת הלשון העברית". המטרה הראשונה היתה לחזק ולטפח את מעמד הלשון העברית בארץ ובתפוצות כערך מרכזי ביסודות התחייה היהודית בארץ ישראל ולחשל את אחדות העם היהודי. בפתחה של השנה קבע יצחק נבון, שר החינוך והתרבות אז, כי אין לראותה נושא מרכזי לשנה אחת בלבד אלא "פתח להעמקה שיטתית של יסודות החינוך שלנו ולטיפוח זהותנו המשותפת" (חוזר המנהל הכללי, חוזר מיוחד, ס' התשמ"ט).

והנה עלתה הצעה במשרד החינוך שגרסה כי "העברית חזקה דיה" כדי להקים 12 בתי ספר יסודיים וחטיבות ביניים ברחבי הארץ שבהם ילמדו תחילה באנגלית במקצועות כמוסיקה, אמנות, מלאכה, התעמלות ותנועה. בעתיד ייתוספו מקצועות נוספים ("ידיעות אחרונות", 27.7). לאחר דיונים עם האקדמיה ללשון העברית התבשרנו שהוקפאה התוכנית המהורה הזאת, אבל כדאי להזהר בה עוד קצת.

בשני העשורים האחרונים הוגשו לכנסת הצעות חוק אחדות על אודות עיגון מעמדה של הלשון העברית. ההסבר המקובל

בימה

גילויי התפשטות הלעז בחוצות עירינו ומעמדה הבכיר בקרב האוניברסיטאות מעידים כי העברית נדחקת לקרן זווית

לכאורה היה שיש לשים מחסום בפני השתלטות הלעז באמצעות חקיקה מתאימה שתסייע לחיזוקה ולביסוסה של הלשון העברית בכל יסודות חיינו. בכל ההצעות התפקד שר החינוך והתרבות על ביצוע חוק זה. צחוק הגורל הוא איפוא שיוזמת כינון בתי הספר ששפת הוראתם תהיה אנגלית, במוקדם או במאוחר, באה דווקא מצד משרד החינוך והתרבות.

ניסו להרגיע אותנו ולרכך את חומרת המעשה בנימוק שהמקצועות שילמדו בהם באנגלית יהיו מוסיקה, אמנות וכיו"ב. הלא בעטיה של תפיסה דומה קמה ונהיתה מלחמת השפות. מצדדי הלשון הגרמנית לא יצאו חוצץ נגד לימוד הלשון העברית בכלל, ולא שללו לימוד מקצועות בעברית. טענתם העיקרית היתה שהמקצועות המדויקים חסרים מונחים וספרי לימוד בעברית והוראתם תיפגם ולא תעמוד על הרמה הנאותה המקובלת במוסדות גבוהים בעולם. 80 שנה לאחר מלחמת הלשונות זוכה עמדה זו של מצדדי הלעז להכרה בדיעבד.

יהושע ברזילי, מפעילי חובבי ציון, הגדיר את המצב בעקבות מלחמת הלשונות בדברים אלה: "...ניצחנו במקצת אולי את עדה, אבל לא ניצחנו אותו השעבוד ללשון הנוכרית שעדיין הוא שורר בתוכנו" (י' ברזילי, מארץ ישראל, השילוח ל"א, תמוז תרע"ד – כסלו תרע"ה, עמ' 171–180).

זאת ועוד, בין המונחים הראשונים שוועד הלשון עסק בהם בשנת תרע"ג (1913) היו מונחי ההתעמלות, המלבושים, הייסות וכיו"ב. ביפו נוסד באותה עת בית ספר למוסיקה "שולמית", שעסק לא רק במתן הכשרה מוסיקלית מקצועית, אלא אף בחינוך עברי לאומי, שהביא פעמים את התלמידים הקנאים לעברית לידי התנגשות עם המוסיקאים שלימדו בו. בפרוטוקול ישיבת ועד ביה"ס לנגינה מיום ג' בתמוז תרע"ה, מצדיק ד"ר מטמון את בנו, שהדביק מודעות שבהן כינה את המורה "בוגד" על שימושו בשפה זרה (אצ"מ S2/785).

אם פנינו אל עבר העולם הגדול, נתבונן ונתהה, האם יש את הרע ליוזמה כזאת בגדולות ובמתוקנות שבאומות שאנו מבקשים להידמות עמהן? איזו מדינה, מאלו שאנו מבקשים להידמות אליה, איננה מכבדת את לשונה הלאומית ושומרת עליה מכל משמר?

לא בכדי אפוא העמידה האקדמיה בשנה האחרונה ועדה למעמד הלשון העברית. גילויי התפשטות הלעז בחוצות הרחובות בעריה הראשיות של הארץ ומעמדה הבכיר בקרב האוניברסיטאות מעידים על תופעה חמורה מאוד. העברית נדחקת לקרן זווית והופכת למעמד של שפחה, לעומת האנגלית שתופסת את מקום הגבירה.

האם 80 שנה לאחר ניצחון "עצמאותנו התרבותית", מאיימת עליה סכנה?

ד"ר אפרתי הוא המנהל הכללי של האקדמיה ללשון העברית

כמה אנשים הלועסים מסטיק תומכים בנסיגה מהגולן?

"אף שהדבר מנוגד לאינטרס שלי, הייתי מבטל את פרסום סקרי הבחירות", אומר רפי גיל ממכון "פורי". לטענתו, נעשה בסקרים כאלה שימוש מניפולטיווי, ואולם בשאר התחומים הסקר הוא בעצם מדע מדויק

מאת לילי גלילי

חיים רמון מעניין עתה עד מאוד את הממשל האמריקאי. בגינוש מדיניות שאינה נגזרת רק מהיום למחר, אלא מנסה לצפות תהליכים עתידיים, רמון הוא דמות שכדאי לעקוב אחריה. האמריקאים מבקשים לדעת מה מידת הפופולריות שלו, ובעיקר מהם סיכוייו לעלות בעתיד לשלטון בישראל.

לממשל האמריקאי יש כמה אפיקים זמינים לאמוד סוגיות אלה. במקרים רבים אפשר פשוט לקרוא עיתונים. במקרים אחרים הם פונים לרפי גיל ממכון "פורי" לחקר דעת קהל ומזמינים סקר הבודק בשבילם את כל השאלות הנוגעות להערכת מעמדו ולחיזוי עתידו של רמון.

שירותים דומים בתחום הסקרים מספק גיל לממשלת ארה"ב כבר 25 שנים בנושאים שונים הקשורים בישראל. בראשם – מעקב צמוד אחר הלכי הרוח של הישראלים ועמדותיהם בכל הנוגע לתהליך השלום לפרטיו. כשיצחק רבין יוצא לארה"ב, מונחים הניירות המסכמים את הנתונים האלה על שולחנו של ביל קלינטון.

רק באחרונה נתקל גיל בבעיה ייחודית לימים אלה: בקצב האירועים העכשווי מאבדות כמה מן השאלות מתוקפן עוד בטרם הושלם הסקר. מנקודת האות של ניסיון מצטבר בן 30 שנה בעריכת סקרים יודע גיל להצביע על צריכה גוברת של מצרך בעייתי זה.

לא רק יצחק רבין ומשרדו, אלא גם משרדי ממשלה אחרים הפכו את הסקר לכלי עבודה בסיסי. על שולחן משרדו של גיל בתל אביב מונחות חוברות המסכמות סקרים על עמדות הציבור – אפילו כלפי חבישת קסדה לרוכבי אופניים. בעקבות ממצאיו של סקר זה יצא משרד התחבורה במבצע "קסדה בראש טוב", שהפכה את הקסדה לא רק למוצר בטיחותי, אלא גם לאביזר שהוא "איך" בעיני הילדים.

אחד הסקרים המעניינים יותר שערך מכון "פורי" עסק בסוגיית הסקרים עצמם. הנסקרים בסקר זה נשאלו אם לדעתם הסקרים משפיעים על עיצוב מדיניות. ממצאי הסקר מלמדים כי רוב הציבור תומך בקיום סקרים ומעריך כי דעותיו אכן משפיעות על עיצוב המדיניות. עם כל הציניות המתמצה בצירוף המזלזל "סקרים – שקרים", מתברר כי הציבור רואה בהם ערוץ חשוב להבעת דעה במדינה דמוקרטית.

על דרך השלילה אפשר לומר, שרק במדינות לא דמוקרטיות אין עורכים סקרים הבודקים את עמדות הציבור. שני מכוני מחקר – אחד בקפריסין ואחד בדובאי – עוסקים בעריכת סקרים במדינות ערב. אלה, ברובם המכריע, אינם פוליטיים. בכנסים בינלאומיים שחוקרים ישראלים נפגשים בהם עם עמיתיהם ממדינות ערב פוגש גיל בעיקר מומחים העורכים סקרים בנושאים מסחריים. לדעת הקהל אולי אין משקל רב שם.

גם בישראל לא ברור עד כמה הסקרים משפיעים. 27 שנים ברציפות בודק גיל את עמדות הישראלים כלפי השטחים והשלום, והממצאים ההשוואתיים מצטרפים לתמונה מאלפת. בשנת 67', מיד אחרי מלחמת ששת הימים, השיבו 56% מן הישראלים בחיוב על השאלה "האם צריך להחזיר שטחים". ב-77' ירד שיעורם ל-44%, וב-87' ירד מספר התומכים בהחזרת שטחים לכ-40%. עמדה זו תואמת באורח מובהק את יחס הציבור כלפי השלום. ב-67' העריכו 60% מן המשתתפים בסקר כי "יכול להיות שלום עם מדינות ערב"; ב-74' ירד מספרם של המחזיקים בדעה זו ל-28%. רק משנת 80' מסתמנת בסקרים עליה אטית בהערכת הסיכוי לכינון שלום עם מדינות ערב.

היסטוריונים, סוציולוגים ופרשנים מדיניים ודאי עוד יכתבו תלי־תלים של מלים על מה שקרה למדינת ישראל ב-27 השנים האחרונות. המספרים, במקרה הזה, מדברים בעד עצמם, ומעלים הרהורים בדבר מה שהיה יכול להיות, אילו עיינו קובעי המדיניות ב-67' לא רק באלבומי הניצחון, אלא גם בסקרים של דעת הקהל.

אחרי 30 שנה במקצוע גיל עצמו עדיין מעיין במספרים האלה בהתרגשות גלויה. "בכל פעם אני נדהם מן הדיוק", הוא מצהיר בהתלהבות, "אין לי שום רגשי נחיתות מול מדענים מדיסציפלינות אחרות. הסקר מדויק מהרבה דברים במדעי הטבע". קביעה אחרונה זו מעוררת ספקות בסוגיות, נוכח הכישלונות המהדהדים של הסקרים בבחירות בישראל ובאנגליה, למשל.

גיל מודה, כי סקרי בחירות בארץ הם הנושא הבעייתי ביותר, בגלל שני נתונים קבועים: השיעור הגבוה של הלא־מצביעים (כ-20%) ושל הקולות הצפים עד לרגע האחרון. שני נתונים שקשה להתגבר עליהם, בעיקר כיוון שמי שאינם מצביעים ידווחו בדרך כלל לסוקר כי בכוונתם ללכת לקלפי, משום שהצבעה נחשבת לביטוי של אזרחות טובה. על אלה נוסף השימוש המניפולטיווי שעושות מפלגות בפרסום הסקרים קודם לבחירות.

באופן חד משמעי קובע גיל: "אף על פי שהדבר נוגד את האינטרס שלי, הייתי מבטל כליל את סקרי הבחירות ומשאיר את הסקרים כעניין פנימי לתכנון מדיניות של המפלגות".

בעבר כבר נקט גיל גישה דומה. ב-64', עם הקמת רפ"י, התלבטו במפא"י בשאלת ההתייחסות לדוד בן גוריון בתעמולת הבחירות. הסוגיה "לתקוף או לתקוף" היתה לא רק רגשית, אלא גם פוליטית.

מסקר שערך גיל בשביל מפא"י עלה, שרפ"י לא תקבל בבחירות יותר מ-10%. פנחס ספיר ותיקי מפא"י עטו על הממצאים ותבעו לפרסם אותם. גיל התנגד, מחשש שהפרסום וההתקפה הישירה על בן גוריון יהפכו אותו ל"אנדר דוג" באופן שישנה את העמדות. הוא הציע להתעלם כליל מבן גוריון ולמקד את תעמולת הבחירות במבחם בגין. דעתו התקבלה.

גם היום גיל קורא להטיל הגבלות על פרסום הסקרים לפני בחירות, כמקובל בכמה מן המדינות באירופה. בגרמניה ובאיטליה ההגבלות מעוגנות בחוק; על פי גיל, די במגבלות שיטילו על עצמם עורכי הסקרים והמפלגות בהסכמה. "יש זילות של סקרי דעת הקהל בשל הפרסומים העודפים והלא אחראיים", הוא מבכה את גורלו של המקצוע.

דווקא בתחומים האחרים יש לסקרים עדנה טכנולוגית. בעוד שבישראל מתחבטים בסוגיית אומדן הרייטינג, גם הוא סוג של סקר, בשני ערוצי הטלוויזיה הנותרים, העולם צועד קדימה אל עבר טכנולוגיה עתידנית מצמררת. כיום מקובל בארה"ב לאמוד את הצפייה בלחיצה על כפתורים המותקנים בבית, ולכל אחד מבני המשפחה כפתור אישי ממוספר. אלא שטכנולוגיה זו, התלויה ברצונו הטוב של הצופה, עומדת לעבור מן העולם. עכשיו מגיע תורו של ה"פאסיב מיטר", עין אלקטרונית המותקנת במכשיר הטלוויזיה ומזהה את הצופה כל הזמן בקשר "עין" עם מתקן המותקן על שעונו או על משקפיו.

השיטה הזאת, הנתקלת בהתנגדות מצד מי שחוששים מפיקוח צמוד של "האח הגדול", מעוררת הגיגים מרדניים במוחו של גיל: "אם הייתי יכול לשלוח מראיינים שקוראים מחשבות, הייתי במצב מצוין. אנשים לא היו יכולים להשיב 'אני לא יודע', או להגיד שהם תומכים בשמעון פרס מפני שהוא נתפס כאינטליגנטי ויוקרתי יותר, כשבעצם הם מתכוונים להצביע לרבין. אבל בינתיים אני נאלץ להסתפק במה שאנשים אומרים בניסיון להגיע אל האמת במכלול של שאלות עקיפות".

המכלול הזה מורכב לפעמים ממבחר שאלות שאינן קשורות זו לזו. על קיר משרדו של גיל תלוי תצלום ישן של אומניבוס בריטי. שיטת ה"אומניבוס", שהסוקר משרת בה כמה לקוחות מקריים בסקר אחד, מקבלת לשם הוזלת מחירים ללקוח ולהגברת העניין אצל המרואיין, שאינו מתייגע בנושא אחד. כך יכול חוקר חרוץ, המחבר את הממצאים השונים, להגיע למסקנה המרתקת שיותר אנשים הלועסים מסטיק תומכים בנסיגה מהגולן.

גיל צוחק, אבל מודה שכאשר עולה לעתים מן הסקר התנהגות לא הגיונית, יש צורך לבדוק מחדש את המושגים שהשתמש בהם כדי לבחון את עולמם הכולל של המרואיינים.

דווקא נתון אחד מפתיע השולים מעגל בין השנים 67'־94'. ב-67', בסקר שבדק את מידת ההתאמה לתפקיד ראש הממשלה, קיבל רבין תמיכה של אחוז אחד, ופרס – של שני אחוזים. בסקרים שנערכו בין התקופות הלכה וגדלה הפופולריות של רבין וזו של פרס הלכה וקטנה. בסקר שנעשה לפני חודש הביעו 19% מן הנשאלים שביעות רצון מתפקודו של רבין, ו-20% דיווחו על שביעות רצון מתפקודו של פרס. אחרי 27 שנה, שוב עולה מן הסקר כי הפופולריות של פרס עולה על זו של רבין באחוז אחד. שתי התקופות מייצגות כמעט אותה כתונת, אך עולם שלם פעור ביניהן. עוד פרק מאלף לא רק בתורת הסקרים, אלא גם בפרסומם.

תצלום: רב פיינר

רפי גיל. "אילו רק יכולתי לשלוח מראיינים הקוראים מחשבות"

למה לא ג'אמפתם?

מאת שולמית הראבן

בראיון עם ד"ר אילנה שוהמי ("הארץ", 16.8) אומרת החוקרת: היום אין לעם היהודי שפה משותפת, ליגווה פראנקה. פעם, יהודי מדרום אפריקה היה פוגש יהודי בארה"ב, מאירופה או מישראל, והם יכלו לשוחח ביידיש".

דומה שאין דוגמה טובה מזו להאיר את המרחק שבין ד"ר שוהמי לבין העברית ובעיותיה בזמן הזה. היידיש מעולם לא היתה לשון דיבור בכל הקהילות. לא כל יהודי באירופה דיבר יידיש. יהודים רבים דיברו לאדינו, ערבית וכן הלאה. ייתכן מאוד שדוברי היידיש לא היו בעולם רוב בקרב היהודים בעולם.

לעומת זאת, הלינגווה פראנקה המשמשת את כל עדות ישראל היתה כל השנים עברית. זו הלשון שבה נכתבו שאלות ותשובות של רבנים, זו הלשון שבה דיבר במאה שעברה יעקב ספיר, האברך היהודי מצפת, כשמצאו פולני, עם אחיו התימנים בצנעא, זו לשונם של מסורי תקופת בר־דר (שלא ידעו יידיש), וזו הלשון שבה, בעת מצוקה, פנה עובר אורח אל הילד מוכל בדרכי החוץ שנתפס לרשות. עד לפני כלונה דורות, בעצם כל גבר (ולא בהכרח אשה) בכל עדה יהודית בעולם היה מסוגל לקרוא ולהבין כתב עברי.

החילון בדורות האחרונים גרם – אולי בפעם הראשונה בהיסטוריה – לנתק מן המקורות, ובמקום שבו ידעו רבים מאוד בתורה קודמים להשתמש בניב עברי, נוצר חלל המתמלא היום על ידי תרגומים מאנגלית. כך יש לנו היום בת מנהג ש"לוקחת אחרי אביה", ממשלה ש"עושה הוולכה", אנצית ש"איבדה את הצעה שלה", "אתה לוקה אותי בתור מובן", "הוא קיבל דת", "אתה מביא פתח לניקאסל", וכן הלאה, וזו אחת היא לשונה של מרבית התקשורת בישראל. אין כל רע, מוסרי או אחר, באמירה "הוא קיבל רגליים קרות" במקום "פיק ברכיים"; הרע הוא רק בזה שמי שאמר אומטל "רגליים קרות", היום כבר אינו יודע מהו פיק, וחושב שזה משהו מהקלפים.

תגובה

בארץ הגירה כשלנו, הקולטת לשונות בקצב מדהים, העברית היא שטעונה היום חיזוק, וחיזוק דחוף, ולא האנגלית

קורה איפוא משהו בתחום העברית שד"ר שוהמי פשוט אינה ערה לו. הוא – אובדן הרבדתי של תרבות שלמה. נכון שכל לשון שבעולם היא מערכת נורמטיבית, ונכון שכל לשון שבעולם היא כלי של תרבות. אבל מי שמלמדת שפות צריכה היתה לדעת שכלים אינם משמשים אך ורק לתקשורת בסיסית, אלא שכל מלה, בהקשר התרבותי שלה, היא קודה סמנטי שלם; והעברית, הקיימת כמה אלפי שנים, יש לה קודים סמנטיים גדולים מכל שפה אחרת (להוציא אולי סינית ויפאנית, שלכותבת זו אין מושג בהן). המלה "תותף" איננה רק "דינגר" או "איוור"; היא קשורה בסבורה לכלים המבטאות קושי, כגון הקים, להרף, תרפה, וכן הלאה. המלה "אפלולית מרוחמת" סומנת בתוכה את הרחוב; המלה "קל" בתוכה בקללה, נקלה, וכך הלאה. תרגום אחת־לאחת מאבד את כל המרחב התרבותי הזה, שאיננו מדע כלל במילונים, אלא הוא חלק בהעמקה בתוך הלשון והמשמעויות שלה.

לעומת המחקרים שמביאה ד"ר שוהמי, אפשר היה להביא גם מחקרים מפולין, למשל, שם נמצאו קשיים רבים מאוד בקרב ילדים שעם התיישבות משפחותיהם באזור אודר־נייסה, נחשפו לדו לשוניות. הקשיים לא התבטאו בדיבור בלבד; כל ילד יכול ללמוד עוד שפה ועוד שפה, לפחות עד כדי דיבור בסיסי. הם הופיעו בתחומי התנהגות. הדבר אינו מפתיע, כי לשון היא תרבות, ותרבות היא מרכיב מרכזי של זהות.

האנגלית הולכת היום ומשתלטת על מרבית העולם, ואפשר להבין שיש לבני נוער עניין מובהק ללמוד אותה, אם לצורך עסקים, או פרסום מדעי, או עצם התקשורת בכל מקום בעולם כמעט. אין מה לדאוג לה. לעומת זאת, יש ויש מקום לדאוג למתרחש היום בעברית, ולגמרי לא מובן מאליו, במערכת החינוך הקיימת, ש"ממילא יידעו אותה". בארץ הגירה כשלנו, שקלטה וקולטת לשונות בקצב ששום ארץ ולשון אינה מסכימה לקבל (באוסטרליה מסכימים לקלוט הגירה אך ורק בקצב של עד שני אחוזים בשנה) – העברית היא הטעונה היום חיזוק, וחיזוק דחוף, ולא האנגלית. אפשר כמובן להחליט שנוותר כליל על העברית ועל כל התרבות העמוקה והרחבה הכרוכה בה, ונעבור כולנו לאנגלית; ייתכן שזה מה שיקרה בסופו של דבר. אבל אי אפשר להחליט החלטה כזאת בהתעלמות קלילה וחסרת דאגה מן המתרחש בשטח; ואם אבן נלמד "מקצועות לא־עיוניים", כגון התעמלות, באנגלית – בסופו של דבר נשמע ברחוב לא אנגלית ולא עברית, אלא משהו כמו: "ילדים, אי טולד יו סו ג'אמפ, למה לא ג'אמפתם?"

הכותבת היא סופרת ומסאית

ד"ר פרנקנשטיין והגולם מבוסניה

סטיוון קינזר

ניו יורק טיימס

בלגרד

כאשר נשיא סרביה, סלובודן מילושביץ', הודיע לא כבר שהוא מפסיק את כל הסיוע הפוליטי והכלכלי לבעלי בריתו הסרבים בבוסניה־הרצגובינה, הוא ניתק למעשה את הקשרים עם מנהיג הלאומנים הסרבים בבוסניה, רדובאן קרדז'יץ'. העימות הזה בין שני המנהיגים הבולטים של הארכי־לאומנים הסרבים עשוי לגרום, כך נראה, לתבוסה פוליטית של אחד מהם.

מילושביץ' דורש מקרדז'יץ' לקבל את תוכנית השלום הבינלאומית האחרונה, שכן הוא יודע כי דיפלומטים של האו"ם נוקטים הליכים להטלת עיצומים נוקשים יותר, והשפעתם של אלה על הכלכלה הסרבית, המשותקת ממילא, עלולה להיות הרסנית.

הדרך היחידה למנוע עיצומים כאלה, אומרים דיפלומטים, היא שכנועם של הסרבים בבוסניה, ביוזמתה של בלגרד, להסכים לתוכנית.

"מילושביץ' חייב להניע את הנהגת הסרבים בבוסניה לתמוך על התוכנית, ואם היא לא תעשה זאת, הוא חייב להחליף אותה", אומר דיפלומט אירופי. "משהו דרמטי חייב לקרות, ולנוכח העובדה שעיצומים של האו"ם יוטלו השבוע או בשבוע הבא, הדבר חייב להתרחש במהירות".

לא הכל מאמינים שעימות בין מילושביץ' לקרדז'יץ' קרוב כל כך, אבל מעטים מפקפקים בכך שהוא אכן יתרחש. "לא יכולים להיות שני ברנשים בצמרת", אומר פרדראג סימיץ', מנהל המכון לפוליטיקה ולכלכלה בינלאומית, גוף מחקר בלתי תלוי. "אחד מהם צריך ללכת".

מילושביץ', מניפולטור ממולח מאחורי הקלעים, מחזיק בקלף חזק. בשליטתו נמצאים לא רק הצבא, המשטרה ורשות השידור הסרבים, אלא גם רשת רחבה של נאמנים בבוסניה.

"מילושביץ' אינו האיש שייכנס לקרב כזה בלי לחשוב על כל עד הסוף, ובלי לשכנע את עצמו שהוא יכול לנצח", אמר תושב זר בבלגרד.

אבל קרדז'יץ' אינו חסר הגנה. הוא מקיים קשרים עם פוליטיקאים סרבים לאומנים עוד יותר ממילושביץ', ובשבוע שעבר נפגש עם הפטריארך פאוולה, העומד בראש הכנסייה האורתודוקסית הסרבית.

דמות מפתח בסכסוך הוא מפקד הכוחות הסרבים בבוסניה, הגנרל ראטקו מלאדיץ', שהוא אולי האדם היחיד בבוסניה החזק דיו להפיל את קרדז'יץ'. מלאדיץ' לא הגיב באופן פומבי על החלטתו של מילושביץ' להפסיק את כל האספקה לצבאו, והשאלה מה הוא חושב ומתכנן היא נושא לספקולציות רבות. מלאדיץ' ידוע כלאומן סרבי בעל קו נוקשה, והוא גילה נאמנות בלא מצרים לקרדז'יץ' במשך יותר משנתיים של מלחמה בבוסניה. אולם קשריו עם מילושביץ' הדוקים בהרבה.

את היחסים בין מילושביץ' לקרדז'יץ' משווים לעתים קרובות ליחסים בין ד"ר פרנקנשטיין לדמות הגולם שיצר. מילושביץ' קטף את קרדז'יץ' מאלמוניותו לפני שנים מספר וסייע בארגון עלייתו לשלטון, אבל כעת הוא מגלה שאינו יכול להשתלט על הכלי שבבנייתו עזר.

לאחר שמילושביץ' הודיע על החלטתו להפסיק את הסיוע הגיב קרדז'יץ' כאדם הבטוח במעמדו. "נראה לנו שאנו צריכים לגדול, להיפרד מאמנו, להיות מבוגרים יותר ובוגרים", אמר קרדז'יץ' ממטהו בפאלה שבבוסניה־הרצגובינה. "עכשיו אנחנו לבד לגמרי. רק אלוהים אתנו".

מי באמת מבין את המלחמה

לאחר ששמו נודע כגיבור במלחמה נגד הסרבים, החליט הקולונל הבוסני נאזוואט דאריץ' שאין ברירה אלא להתפשר עמם ונלחם היום בחבריו לשעבר

מאת רוג'ר כהן

ניו יורק טיימס

פציגראד

נאזוואט דאריץ' נחשב לגיבור במלחמה נגד הסרבים, אולם לאחר שבחר בפשרה עמם הפך הקולונל לשעבר בצבא הבוסני לבוגד בעיני רבים מבני עמו. התפנית שעשה דאריץ', בעצמו פליט, משקפת את הברירה הכאובה העומדת בפני ממשלת בוסניה: שלום פגום הכרוך בוויתור על שטחים בוסניים שכבשו הסרבים – או המשך המלחמה.

הקולונל דאריץ', בן 30, מפקד כיום על חטיבה בעיר הנוכבת במערב בוסניה, על קו החזית. פגזי מרגמה נוחתים דרך קבע בשדות הירוקים ומסגרים עננים שחורים לאורך הקיץ החם. את הפגזים יורים חבריו לשעבר בגייס החמישי בצבא בוסניה. הם מכוונים נגד הקולונל דאריץ', שערק כדי להצטרף לפיקרט אבדיץ', איש עסקים מוסלמי המצדד בפשרה עם הסרבים. בספטמבר שעבר הכריז אבדיץ' על אוטונומיה בביהץ' שבצפון מערב בוסניה, וכך הצית מלחמה פנימית בין 190 אלף התושבים המוסלמים.

"אינני יכול להאמין בהצבת הכוחות של ממשלת בוסניה נגד בני עמה", אמר דאריץ', שעל פניו היגעות נסוך חיוך רפה. "הכל כל כך חסר תועלת. אי אפשר לפתור דבר באמצעות המלחמה". הוא הדליק עוד סיגריה בשרשרת הסיגריות האינסופית שהוא מעשן ושאל: "האם עלי להתעקש להמשיך להילחם, רק כדי שמספרם של המוסלמים בבוסניה ימשיך להצטמצם?"

בעיני פקידים בוסנים שאלה זו היא רק ביטוי לאינטרס האישי של אדם שבגד בבני עמו. "נאזוואט דאריץ' מכר את עצמו והוא נלחם כעת רק בעבור כסף", אמר מירסאד ולדיץ', שר בממשלת בוסניה. "איזה אינטרס עליון יכול היה להניע אותו לפנות נגד עמו? זה כדאגי שקורבן הטיהור האתני הסרבי ימצא את עצמו במקום שבו הוא עומד". פרהאט קארוליץ', קצין משטרה בכיר בביהץ' ולשעבר ידיד של דאריץ', הוסיף: "הוא היה לוחם גיבור נגד הסרבים, בעל התמצאות רבה בלוחמת גרילה. אבל הכסף של אבדיץ' סובב את ראשו".

משני ראיונות עם הקולונל דאריץ' ומשיחות עם אנשים שעקבו אחר דרכו עולה השתלשלות האירועים הבאה: כאשר פרצה המלחמה בין קרואטיה לסרבים ב-1991 חשש דאריץ', קצין בצבא יוגוסלוויה לשעבר, לעתידה של בוסניה. אם הסרבים אכזריים כל כך בהגנה על אנשיהם בקרואטיה, כך טען, כיצד יגיב המיעוט הסרבי הגדול בבוסניה על עצמאות בוסניה?

כיועץ צבאי למפלגת הפעולה הדמוקרטית של אליה איזטבגוביץ' בבאניה־לוקה ובעיר מולדתו קליוץ' – אומר דאריץ' – הוא חזר וקרא למפלגה ב-1991 לחמש בוסנים ולארגן את עריקתם מצבא יוגוסלוויה. אבל איזטבגוביץ' דחה את הרעיון. "כינו אותי קיצוני על שאמרתי שאנו חייבים להצטייד בנשק", אמר דאריץ'. "אבל העובדה היא שהסרבים בבוסניה נלחמו למען האינטרסים הלאומיים שלהם ב-1991, והם בזמן התכוננו למלחמה. אנחנו המוסלמים נלחמנו למען האינטרסים הלאומיים שלנו, ולא התכוננו למלחמה. זה היה אווילי".

המלחמה פרצה באכזריות באפריל 92', ברגע שבוסניה הפכה לעצמאית. סרבים חמושים היטב בתמיכת סרביה יצאו לטבוח וביצעו מעצרים וגירושים אכזריים של אזרחים מוסלמים לא חמושים, בניסיונם להשליט "טוהר אתני" סרבי. בין היעדים שלהם היתה קליוץ', מדרום לבאניה־לוקה, עיר שרוב תושביה מוסלמים, אולם כיום לא נותרו בה עוד מוסלמים. דאריץ' ברח לביהץ'. אשתו ובתו ברחו לסלובניה. בביהץ', שהיתה שרויה בתוהו ובוהו בשעה שהבוסנים ניסו לארגן כוח להדיפת הסרבים והמשתוללים, הפך הקולונל דאריץ' למפקד חטיבה 504 בגייס החמישי הנודע לתהילה על אומץ לבו.

"נאזוואט דאריץ' היה לוחם יוצא מן הכלל", אומר עטיף דודקוביץ', מפקד הגייס החמישי. "אבל לרוע המזל הוא לא הבין בסופו של חשבון את המלחמה הזו, ועלה על דרך הבגידה".

דאריץ' מצדו אומר כי הבין את המלחמה טוב מדי. מיוני 92' ועד יוני 93' היה אחוז נחישות להדוף את הסרבים. כל לילה לחם בהרים, הצליח לכבוש מעט שטח, החזיק את קו החזית, תיכנן פריצה לבאניה־לוקה. אבל לפני שנה לקה ב"התמוטטות נפשית וגופנית מוחלטת מתשישות", כדבריו. חבר לנשק לשעבר אומר כי חלה בשפעת.

הוא היה מאושפז בביהץ' במשך חודשיים. "שכבתי שם", אמר, "והתחלתי לחשוב. כמה דברים התבררו לי. קודם כל, שלעולם לא אוכל להגיע לקליוץ' או לבאניה־לוקה בלוחמה, ושפשרה פוליטית עם הסרבים היא הדרך היחידה. ונוסף על כך – שאם הפצרותי לפרוץ קדימה נדחו לעתים כה קרובות, היה זה משום שקצינים רבים בגייס החמישי פשוט רצו לשמור על המעמד הנוח שלהם, על כספם ועל מכוניות המרצדס שלהם".

כאשר הכריז אבדיץ' על אוטונומיה ב-27 בספטמבר 93', הלך אחריו דאריץ'. זאת, אמר, משום ש"אפילו הסרבים אינם יכולים לגרום נזק רב כל כך כמו הנשיא איזטבגוביץ', הדוחף אותנו לקרב נגד צבא חמוש היטב". המניע שלו, אמר, היה שאיפה "לחזור למוסלמים באזור האוטונומי הזה לחיים נורמליים, ללכת לבית הספר, להרוויח כסף".

עכשיו הוא עייף. פגזי הצבא הבוסני מעירים אותו השכם בכל בוקר. המטה המאולתר שלו בבית קפה בפציגראד מכותר למעשה. הוא נלחם במלחמה שהוא שונא, מלחמה שבה מוסלמים הורגים מוסלמים. "במקום ליהנות ממזג האוויר החמים והיפה הזה", אמר, "אנחנו צריכים לרדוף זה אחר זה בגבעות. במקום להאזין למוסיקה אני צריך להאזין לסיפורים האלה על ניצחונות ותבוסות חסרות משמעות. אבל לכל דבר יש שני צדדים – צד זוהר וצד אפל – ואולי אנחנו לא יכולים לקבל צד אחד, בלי האחר".

75 שנות הארץ / 18–19 באוגוסט

1936

דמי אחמדיצי – אחוות לחולים בבאביב – צינקיים: הקץ לתנופת המלהה הרישית

בביה"ח ביפו נרצחו האחיות מרתה פינק ונחמה צדק ז"ל

מעשה רצח מתועב מן המארב בוצע אמש, בשעה 6 וחצי ביפו, בבית החולים הממשלתי. שתי האחיות היהודיות מרתה פינק ונחמה צדק באו לבית החולים לעבודה. כשיצאו מן האוטו ונכנסו לחצר ניגש אליהן ערבי אחד וירה בהן מתוך אקדח. אחר כך נמלט. מרתה פינק (בת 20, ברחוב ביאליק 17) נהרגה במקום, האחות נחמה צדק (בת 20, מרמת גן, ילידת הארץ) נפצעה פצעים אנושים ומתה כעבור 3 שעות. ...בשבועות האחרונים לא חדלה ההתקפה מצד עתונים ועסקנים ערבים ידועים נגד הכנסת של אחיות רחמניות יהודיות בבית החולים העירוני ביפו, העובד ביפו, המחלקה הממשלתית לבריאות. ביותר נתחדשו הקבלנות וההסתה נגד אחיות אלו לאחר שהן עברו לבית החולים אחרים מבני הנוער הערבי הקיצוני ממחנה ההסגר בצריפין.

1974

הפסקת אש הוכרזה ע"י הטורקים בקפריסין

ניקוסיה, 17 (אי. פי., י. פי. עי"ד וע"צ). הפסקת האש בקפריסין נשמרת היום בדרך כלל, פרט לשתי הפרות: חילופי אש שאירעו הבוקר ליד נמל התעופה בניקוסיה וכיבוש הכפר פירוי על ידי טנקים טורקיים. עם כיבוש הכפר ניתקו הטורקים את הכביש הראשי בין ניקוסיה ללארנאקה. ...הכוחות הטורקים השלימו בשבת השתלטותם בחלק הצפוני של קפריסין לאורך "קו אטילה", המשתרע מפאמאגוסטה למורפו לאורך 95 ק"מ. הם הודיעו כי במערכות נהרגו 250 חיילים טורקים ו-550 נפצעו. ...יותר מ-100 אלף יוונים תושבי קפריסין נאלצו לנטוש את בתיהם במהלך הקרבות בימים האחרונים. דובר הצלב האדום ציין, כי פליטים אלה הם חסרי־כל. הצבא הטורקי אינו מאפשר ליוונים שברחו מפמגוסטה לחזור אליה.

הארכיבישוף קפוצ'י נחשד בסיוע לפתח

מאת יהודה ליטני
סופר "הארץ"

ראש העדה היוונית־קתולית בירושלים ובגדה המערבית, הארכיבישוף הילריון קפוצ'י, נעצר אתמול בבוקר ע"י זרועות הביטחון כחשוד בסיוע למחבלים מארגון פתח. הארכיבישוף קפוצ'י, המתגורר בבית חנינה שליד מזרח ירושלים, חשוד בכך ששימש כשליח מיפקדת פתח בלבנון והעביר כלי־נשק ותחמושת מלבנון למחבלים בגדה המערבית.

אתמול בצהרים הובא הבישוף קפוצ'י בפני שופט בית משפט השלום בירושלים, ישראל וינר, שהוציא נגדו פקודת מעצר למשך 15 יום.

כל הציטוטים נלקחו מגיליונות "הארץ" בתאריך המצוין ומובאים כלשונם כולל שגיאות הדפוס

עורכת: יעל אורנר

הבימה התיאטרון הלאומי | הקאמרי | חיפה | תיאטרון באר שבע | בית ליסין | האופרה הישראלית-ת"א | תיאטרון הגשר

גלריה

התעמלות בוקר

1. מי נולד כוויליאם ג'פרסון בליית' השלישי?
2. איפה מודפסת האנציקלופדיה בריטניקה?

(התשובות בעמ' ב7)

מתמרקים לכבוד האורחים מחו"ל

מאת סמדר שפי

כמאתיים תערוכות יוצגו בעוד כחודש וחצי במסגרת אירועי ארטפוקוס – פרויקט שמטרתו לחשוף אמנות ישראלית לפני אוצרים מחו"ל. לאמנים יש ציפיות גבוהות. יונה פישר, היועץ האמנותי, מודה שיש באירוע מידה של פרובינציאליות

יונה פישר. לא התערב

טירנית ברזילי. ההזדמנות לפרוץ

משה קופפרמן. מוכר בחו"ל

מנשה קדישמן. מוכר בחו"ל

כחודש וחצי לפני פתיחתו, פרויקט ארטפוקוס הוא הנושא המדובר ביותר בעולם האמנות הפלסטית המקומית. הפרויקט, שנועד לחשוף את האמנות הישראלית בפני אוצרים אורחים מחו"ל, הוא גלגולו הסופי של רעיון שהועלה לפני כשלוש שנים, וההכנות לו נמשכות כבר כשנה. זה האירוע הגדול ביותר שהיה בישראל בתחום האמנות הפלסטית ואולי בתרבות בכלל: כמאה חללי תצוגה ציבוריים, בהם כל המוזיאונים לאמנות, גלריות עירוניות וקיבוציות ובתי תרבות, יציגו תערוכות, ומספר דומה של תערוכות ייערכו בגלריות מסחריות ובמקומות תצוגה שאורגנו במיוחד, מקצתם מעבר לקו הירוק. נוסף לתערוכות יהיו הרצאות, סימפוזיונים ומפגשים.

מארגני האירוע בפועל הם ד"ר נעמה אבירם ויונה פישר; אבירם היא מנהלת הפרויקט ופישר עוסק בתיאום וייעוץ אמנותי. הם חברים בוועדה האמנותית של הפרויקט יחד עם יו"ר הוועדה איילה זקס־אברמוב, מיוזמות ארטפוקוס. בוועד הציבורי של הפרויקט חברים נציגי גופים שונים, כמו אורי ברנר ממשרד החוץ, רות חשין ותמר גולדשמידט מקרן ירושלים ונירה פרץ מהחברה הממשלתית לתיירות, וכן האספנים יוסי חכמי ודורון סבג.

בחודשים האחרונים נסעו פישר ואבירם כמעט לכל מקום תצוגה בארץ, להסביר ולייעץ. הם ביקרו אמנים רבים, ולעתים סייעו באופן לא רשמי במציאת מקום תצוגה לעבודתם. המפה שהם יבקשו לשרטט בארטפוקוס כוללת אמנים יהודים וערבים, לרבות אמנות פריפריאלית.

תקציב האירוע, לדברי אבירם ופישר, הוא 200 אלף דולר בלבד (כולל הוצאות אירוח ופרסומים), סכום הדומה לתקציבי ביתנים ישראלים בביאנלות בינלאומיות או לתקציב שביקש גדעון עפרת לאירועי תל חי, שימשכו חמישה ימים. מקורות אחרים טוענים שהתקציב גבוה בהרבה, בין 400 אלף דולר לחצי מיליון דולר.

מפתיע עד כמה פרטי האירוע עדיין אינם ודאיים – תוכניות הסימפוזיונים השונים נקבעות בימים אלה וחלק מהתערוכות הן עדיין רק שמות ללא תכנים. מבדיקת המצב בשטח נראה שאחד הדברים שארטפוקוס יחשוף הוא חוסר מקצועיות, ותפיסה שלפיה הבריקות יכולות לבוא במקום הבנה יסודית. גם רשימת האוצרים שיבואו עדיין פתוחה. בין אלה שכבר אישרו את בואם נמצאים אוצר ממוזיאון אדינבורו, קתרין דוד מהמוזיאון לאמנות מודרנית בפאריס ואוצרת הדוקומנטה הבאה בקאסל, וכל מרדה, אוצרת הביאנלה באיסטנבול.

הזמנת אוצרים ואנשי אמנות מחו"ל היא פעילות שגרתית של כמה גורמים הקשורים לאמנות, כמו המועצה לתרבות ואמנות ומחלקת קשרי תרבות ומדע במשרד החוץ. בשנים האחרונות עוררה הדרך שבה נעשתה תרעומת. הביקורים התאפיינו במסלולים ופגישות עם אמנים כמעט קבועים, כמו מנשה קדישמן, מיכה אולמן ומשה קופפרמן, כך שחשיפת ההתרחשות המקומית היתה חלקית. מקומן של תופעות שוליים נגרע.

בארטפוקוס, טוענים אבירם ופישר, ישתנו דפוסי הביקור. לאוצרים, שכל אחד מהם מוזמן לשבוע, יינתן כל המידע על ההתרחשויות השונות, ואחרי שיבהיר מה תחום עניינו המיוחד תוצע לו תוכנית אישית ויוצמד לו מלווה (המלווים טרם נקבעו). אבירם נזהרת מליצור ציפיות גבוהות: "לא סביר שאוצרים יוותרו על תל אביב וירושלים, אבל יש מי שעניינו בעיירות ובמיעוטים או בפעילות פריפריאלית. בכל זאת, אנחנו לא יכולים להתחייב שלכל המקומות המציגים יגיעו אורחים". סביר שגם המלווים יכוונו לאמנות הקרובה ללבם, ובכל זאת נראה שהכמות והגיוון שיוצגו מבטיחים לפחות חריגה מסוימת מהמסלול השגרתי. פישר ואבירם מנסים ליצור את התחושה שהפעילות הפריפריאלית תזכה לתשומת לב חסרת תקדים.

למי מיועד ארטפוקוס? האם רשת העשייה הנרחבת נפרשה רק לכבוד ביקור של שלושים אוצרים מחו"ל? "הצוות הראשוני היה חשיפת אמנות ישראלית לחו"ל", אומרת אבירם, "אבל החשיפה מתחילה מבפנים. 750 אמנים משתתפים, מרבית האוצרים וכל המוזיאונים, ויהיה שיח ביניהם. הם כולם מגיעים למודעות בעקבות ההכנה לארטפוקוס. זו תהיה הזדמנות להשוות, למשל, סטודנטים מבתי ספר שונים זה לעומת זה. לדוגמה, בצלאל לעומת המדרשה ברמת השרון".

מדוע צריך להוציא 200 אלף דולר על בדיקה של מצב האמנות הישראלית בשביל הישראלים? השוואה בין האקדמיות אפשר לערוך גם בזמן תערוכות סוף השנה.

פישר: "התקציב מאוד צנוע. כל משרד ממשלתי נתן סכומים קטנים ויש תקציבים פרטיים שהיו ניתנים רק לזה. סותביס תרמו 5,000 דולר, והם מארגנים בלונדון תערוכה לכבוד העניין באולם של סותביס".

תת־הכותרת של ארטפוקוס היא "הצגת אמנות ישראלית מעשר השנים האחרונות". המצב המסתמן הוא שרוב המציגים (בעיקר באתרים מרכזיים) יהיו אמנים צעירים שנהנים מתשומת לב רבה בשנים האחרונות (טירנית ברזילי, איה וגל, יהודית גואטה ואחרים), שלגביהם זאת תהיה הזדמנות לפרוץ לחו"ל, ולעומתם אמנים מוכרים היטב שכבר עלו על מפת התערוכות הבינלאומית מזמן, כמו מיכה אולמן ומנשה קדישמן. אמנים שאינם נמנים עם הקבוצות המבוקשות התקשו לעתים למצוא מסגרת לתצוגה. חלקם הפעילו לחצים להיכלל בתערוכות קבוצתיות ואחרים שכרו בכספם מקומות תצוגה.

אבירם ופישר לא התערבו בבחירת האמנים ולא עשו כל מאמץ לווסת את מספר התערוכות שבהן יופיע אותו אמן. היוזמות היחידות מצדם היו תערוכת אמנים עולים ותערוכה בתחנה המרכזית החדשה בתל אביב, שלדברי פישר נועדה לתת לשרית שפירא, אוצרת שתערוכה שתיכננה נדחתה, הזדמנות להשתתף באירוע. גם תערוכה זו תורכב בעיקר מאמנים צעירים מוכרים מאוד, וכן כמה אמנים ממערב אירופה.

גם גלריה בוגרשוב בתל אביב בחרה להציג כחלק מהתערוכה שלה עבודות של אמן צרפתי שהציג בה לפני כשנה. פישר אמנם אומר שזאת הזדמנות "שהחשיפה הבינלאומית המשותפת של אמנים ישראלים וזרים תתרחש דווקא בארץ", ובכל זאת נדמה שיש המצה בכך שבאירוע שנועד לקדם אמנות ישראלית, בתערוכה היוזמה הכמעט יחידה, ישתתפו אמנים שהאוצרים יכולים לראות בחו"ל. הבאת האמנים הזרים תיעשה אמנם על חשבון מכונים ושגרירויות זרות, אבל השאלה העקרונית, אם יש צורך בהבאתם, נשארת ללא מענה. אין גם חידוש אמיתי בהצגת אמנים זרים, לרבות צעירים, במסגרות ישראליות. בשנה האחרונה היו יותר ויותר הזדמנויות לכך. למשל, תערוכה של אמנות אמריקאית בארטיפקט או תערוכה של אמנות גרמנית בגלריה שרה ארמן בתל אביב.

הציפיות של אמנים ואוצרים מקומיים מרקיעות שחקים, ולא בגלל החשיפה המקומית. כולם מחכים לסיפור סינדרלה אמנותית בינלאומי. מקומות תצוגה רבים משופצים לכבוד ארטפוקוס (כולם מקפידים לומר שאלה תוכניות ישנות) ולהתמרקות לקראת האורחים מחו"ל מתלווה יותר משמץ ריח פרובינציאליות.

"הנתונים שלנו הם נתונים פרובינציאליים", אומר פישר. "פעם חשבתי שזו מגבלה, אבל אלה פשוט נתונים שצריך לעבוד אתם. כל המציגים יעשו את מה שהם חושבים לטוב ביותר. האורחים יראו במקרים רבים דברים פרובינציאליים או רגיונליים". כבר בעצם ההכנות המיוחדות יש משהו פרובינציאלי.

פישר: "גם כשאוצר בסדר גודל של פומפידו יודע שיגיע אליו אורח מהמוזיאון לאמנות מודרנית בניו יורק הוא מחליף עניבה באותו יום. זה לא פרובינציאלי. החשוב הוא שיכנסו את העבודה השוטפת שלא במושגים ותיקים. האירוע כבר שינה מושגים. הוא נותן הזדמנות לעשות דברים באופן מקצועי ומכניס אנרגיה לתחום. זה דבר מאוד חיובי". פישר יודע, כמובן, שההכנות שנעשות בימים אלה לארטפוקוס הן הרבה יותר מהחלפת עניבה. "אנחנו לא מעודדים את התכונה המוגזמת", הוא אומר, "זה כנראה צורך של המקומות".

אחד הדברים שעשויים להתחזק בעקבות ארטפוקוס הוא שינוי שכבר החל בתפיסה הישראלית את החוץ. כפי שבפסטיבל ישראל האחרון היה המופע הפותח ממרוקו ובפסטיבל הקולנוע בחיפה הקודם נערך דיון מקיף על הסרט הערבי, כך גם בארטפוקוס יהיה דגש על יצירת קשרים עם אוצרים ממדינות אגן הים התיכון. "אנחנו חלק ממערכת רגיונלית", אומר פישר, "אנחנו רוצים שיגיעו מוזמנים מאיסטנבול, מרקש וליסבון".

המוזמנים אמורים לייצג לא רק מקומות השואפים להתחזק כעת במפת האמנות הבינלאומית, אלא דור חדש של אוצרים. "ניסינו לא להזמין אוצרים מפורסמים עם הצלחות מוכחות מעשרים השנים האחרונות", אומר פישר. "אין טעם להזמין את הרלד זימן, למשל, כי הוא שייך לעבר. הזמנו אנשים ששייכים לסצינה של זמננו, שמסוגלים לעשות משהו עם מה שיראו.

"מבלגיה העדפתי להזמין את בר ראבר על פני יאן הוט. מוזמן האוצר של מוזיאון ולנסיה, אחד המוזיאונים החשובים שקמו ב־15 השנים האחרונות לאמנות בת זמננו, המוזמן האחראי על התערוכות במכון העולם הערבי בפאריס. היתה עדיפות לאנשים שידענו שיש להם תוכניות לעשות משהו עם אמנות ישראלית. קתרין דוד חשובה במיוחד בגלל הדוקומנטה. את אוצר הביאנלה הקודמת בוונציה, ז'אן קלייר, לא הזמנו כי אין לו שום עניין באמנות מהעשורים האחרונים".

מספר המוזמנים שבואם אושר סופית עדיין קטן, ובכל זאת פישר מציין שהתגובה רבה. "אנחנו מקבלים פקסים מאנשים שרוצים להגיע למרות שלא הוזמנו, למשל ממנהל מרכז לאמנות בת זמננו במוסקווה. הפטרונים של הטייט גלרי בלונדון נוסעים כל שנה למרכז אמנות בעולם, והשנה קבעו ביקורים בתערוכות הנערכות במסגרת ארטפוקוס".

אבירם מכחישה את התחושה שמדובר באירוע נגוע בחשיבה צבאית – מין "מבצע" שייתן תשובה חד משמעית חד פעמית לבעיה. מתברר שעוד לפני פתיחתו יש כבר כוונות למסד את האירוע ולקיימו אחת לשנתיים, ואולי גם לקיים ביאנלה של אמנים צעירים במתכונת דומה. דווקא שאלות המשכיות, הכוונת התוצאות של האירוע הקרוב, עדיין לא נדונו. לא ברור כיצד יישמר קשר ארוך טווח עם האוצרים שיבואו – האם יהיה גוף מרכזי שידאג לכך או שהדבר יתבסס רק על קשרים אישיים שיירקמו בזמן האירוע.

גם אמות המידה להצלחת האירוע מעורפלות. פישר סבור שהדים שהאירוע כבר עורר, כמו ביקורם של פטרוני הטייט גלרי, הם הצלחה. ובכל זאת, הוא מסייג את הציפיות: "אי אפשר לצפות לשום דבר דרמטי. הישג יהיה אם תהיה תחושה של רנסנס קטן".

סוף השבוע בטלוויזיה / טל ניב

ריחה המוכר של ההתחסדות

ולרי ברינטלי ב"קפה אמריקאי". אסרטיוויות קפיטליסטית

"קפה אמריקאי", ערוץ 3 בכבלים, שישי, 17:40

קומדיית המצבים "קפה אמריקאי" מצליחה לעורר את אחת הקביעות הרומנטיות והמרגשות ביותר בתולדות התרבות האמריקאית: "תמיד תהיה לנו פאריס". בסדרה הזאת כמעט הכל מוחמץ – תפאורת אולפן חסרת השראה, מבחר הדמויות מעורר רחמים, השחקנית הראשית מזיעה ממאמץ להצחיק ומכל סצינה נודף ריחה המוכר של ההתחסדות.

הלי אלדריג' היא גרושה צעירה שפותחת דף חדש בפאריס. כבר במטוס היא פוגשת שתי דמויות שילוו אותה בעיר האורות: דוגמנית איטלקייה, שהצופים אמורים להאמין שהיא אחת מעשר דוגמניות־העל העולמיות, וסוכן משקאות צרפתי, צעיר חביב ואנמי שאמור לשאת על כתפיו הצרות את תפקיד המחזר הנצחי.

הלי, בגילומה של ולרי ברינטלי שחלקה עם העולם את כישרונה הדרמטי המוגבל במיני־סדרה "אני אכבוש את מנהטן", מתאכסנת בחדרון עלוב, מתעמתת עם בעלת הבית הכעורה שאינה יודעת מלה אחת באנגלית, מגלה שמי ששכר את שירותיה כמתרגמת (לא מצרפתית לאנגלית, אלא מאנגלית תקנית לסלנג אמריקאי) חפץ למעשה בחסדיה ומגיעה, בעקבות המלצת ידידיה מהמטוס, למקום העבודה העתידי שלה – "קפה אמריקאי".

תרומתם של יוצרי הסדרה להשכלה הכללית של הצופים האמריקאים היא בהשוואת הקפה הפיקטיווי הזה למוסדות שאירחו בימי הזוהר בין שתי המלחמות, וגם בשנים שבאו אחר כך, את האמנים האמריקאים שישבו בעיר. כדי שהמסר יהיה ברור מפטירה מרגרט, בעלת בית הקפה האמריקאית, שהיא לא נעדרה מהעבודה ולו יום אחד מאז שסארטר (לא פחות) רצה לראות את "מצחיקנית". נו טוב, סארטר אכן הודה שהוא מתפעל מברברה סטרייסנד.

אבל הבעיה של קומדיית המצבים הזאת היא לא מיקומה בממלכת הפנטסיות הרומנטיות של האמריקאים, אלא האופן שבו היא מנצלת את מיקומה הרחוק מהבית כדי להתנער מחובת הציות לכללי הפוליטיקלי קורקט החלים על מוצרים לכל המשפחה. הגברים הצרפתים הם חבורה של חרמנים, הנשים בבית הקפה הן קריקטורות (לא שנונות במיוחד) של מכלול התכונות הרעות: צעקניות, אטומות ורודפות בצע. בולט במיוחד הניסיון הכושל ליצור פרודיה על אימלדה מרקוס בדמות אלמנתו של שליט עריץ שיושבת עם חבורת גנרלים בקפה ומתכננת הפיכה ברפובליקת הבננות שממנה סולקה.

כמו בכל קומדיית מצבים גם למוצר הזה יש מוסר השכל. אף שהלי האמריקאית לא מפסיקה לצחוק בעצבנות, להיתקל ללא הרף באנשים ולשפוך עליהם מים, היא מגלה אסרטיוויות קפיטליסטית בריאה בפרק הראשון ופותרת בשביל בעלת בית הקפה את בעיית אספקת המשקאות הקלים: הסוכן החביב יספק לה משקאות תמורת פרסומת. עסקת בארטר, זה כל הסיפור. לא מצחיק, אפילו לרגע.

עקרון החלוקה

"החטא ועונשו", ערוץ 3 בכבלים, שבת, 23:20

קשה לחשוב על שם גס יותר לסדרה דרמה משטרתית מאשר "החטא ועונשו". אבל דיק וולף ומייקל דוגן, שיצרו והפיקו את "חוק וסדר" האלגנטית, מכים בקהל בעודו חם, ושם הסדרה שלהם מכוון את הצופים לקרבה משפחתית בין שתי הסדרות.

שמם של וולף ודוגן הוא ערובה לאיכות והם שייכים לקבוצה אקסקלוסיווית של מפיקים־יוצרים שמעצבים היום את פני הטלוויזיה האמריקאית. בליגה הראשונה התחרותית נמצא סטיוון בוצ'קו, גאון טלוויזיה בעל פואטיקה מובחנת שיצר את "בלוז לכחולי המדים" ו"פרקליטי אל־איי", ואף התעלה על הישגיו אלה עם "NYPD". צוות אחר, שיש לו טעם המוני משל בוצ'קו, הוא הדרן סטאר וארון ספלינג. השניים המציאו שרשרת של סדרות דומות במהותן ויעילות להפליא: "בוורלי הילס 90210", "מלרוז פלייס" ו"דוגמניות בע"מ", הסדרה הפופולרית ביותר בארצות הברית היום. וולף ודוגן, אם כן, מתחרים במכונות משומנות ופוריות לא פחות מהם.

אבל גם התחרות עם הישגיהם הקודמים לא קלה. "החטא ועונשו" לא מצליחה להשיג את הצלילות של "חוק וסדר". כמוה היא מבוססת על עקרון החלוקה לשתי נקודות מבט, במקרה זה של הפושעים ושל אנשי המשטרה. שלא כאחותה, "החטא ועונשו" אינה מחולקת לשתי חטיבות עלילתיות נפרדות, אלא משלבת ראיונות עם גיבורי הפרק, שפזורים לכל אורך הפרק וקוטעים את העלילה השוטפת. כלומר, וולף ודוגן בחרו לא "להראות את" אלא "לספר על", והתרגיל הסגנוני הופך את הסדרה שלהם למוצר שנלחם על הקוהרנטיות שלו, במקום להשתעשע בה.

הסדרה מתארת את המקרים שחוקרים צמד בלשים במחלק הרצח של משטרת לוס אנג'לס: אנג'ה דיי (רייצ'ל טיקוטין, "זיכרון גורלי") וקן אולרנול (ג'ון סבי, "אשם על פי חשד"). היא מנסה לשלב בין עבודת המשטרה התובענית וגידול בתה המתבגרת. הוא, האסף שבחר בקריירה משטרתית למורת רוחם של הוריו וחבריו. כמו כל צוות בלשים גבר־אשה בסדרות טלוויזיה אמריקאיות, דיי ואולרנול הם הפכים משלימים: הם שונים זה מזה באופיים ובמראם (הנוסחה: לאחד מבני הזוג שיער בהיר ולשני שיער כהה) וליחסיהם יש פוטנציאל רומנטי לא ממומש. עם זאת, בניגוד לעקרונות הנוסחה המוכרים, המשחק המאופק בסדרה הזאת מאפשר להאמין שהם אכן רוחשים חיבה ואמון זה לזה.

בפרק הראשון דיי ואולרנול מפענחים מקרה חטיפה של מנהל בכיר בחברת השקעות. את החטיפה יוזמת העוזרת האדמיניסטרטיווית של המנהל, בלונדינית קרת רוח שמשתפת את מאהבה וקרוב משפחתה רפה השכל במזימה שתכליתה לגנוב כספים מהחברה באמצעות מידע שייסחט מהחטוף. המבצע מסתבך, המנהל מגלה תושייה ומקשה על חוטפיו, וכשהמשטרה עולה על עקבותיהם, נקטע הרצף העלילתי לטובת "ראיון" עם החוטף רפה השכל.

על רקע שחור, כשפניו מוארים ומופנים לצופה, עונה המרואיין לשאלות שמפנה אליו קול סמכותי, ובדבריו טמון העומק האירוני של הפרק כולו. אבל כמתחייב משם הסדרה, מחזה המוסר אינו נחתם בכך: צמד הבלשים מאפשר לבלונדינית הבוגדנית להבין שמישהו משותפיה העיד עליה, והיא, מסיבות רגשיות, מחליטה שלא להסגיר אותו. כדאי לראות, אם אין לכם תקוות גדולות.

משה איבגי ישתתף בסרט חדש "תסמונת סיזיפוס"

באמצע נובמבר צפויים להתחיל צילומי הסרט "תסמונת סיזיפוס". זוהי קומדיית אבסורד העוסקת בתהליך השלום, ומורכבת מארבע עלילות: "אבן גבול" עוקבת אחר חיילים המתכוננים לקראת מבצע הצבת אבן גבול חדשה, ונוטשים את משמרתם ברגע שהם רואים משאית ריז הדוהרת ללא מעצורים במורד; "רוקדים בריו", על המשאית והחיילים התקועים בה; "בדרך לבאר", שבה אסיר ביטחוני נמלט מחפש בליל ירח מלא את הדרך אל הגבול, ו"פחלצים", שבה נהרג הכלב הרודף אחר האסיר הנמלט ומפוחלץ בידי הכלבן שאינו משלים עם מותו. אבי בוחבוט, יוצר סדרה שתצולם בקרוב לכבלים על נהג מונית בלילה, בכיכובו של משה איבגי, יביים.

הסרט מופק בהשקעת הקרן לעידוד קולנוע ישראלי איכותי, שתלה בו את התקוות לשיפור תדמיתה. בימים אלה נערך משא ומתן עם רשתות טלוויזיה על תמיכה בסרט.

רוני פרצ'ק

"ג'וני והסיכויים" הוגש בשלישית לאישור הקרן לעידוד קולנוע

שאול דישי הגיש בפעם השלישית את התסריט ל"ג'וני והסיכויים" לקרן לעידוד קולנוע ישראלי איכותי. התסריט של דישי ופנחס (ג'וני) עמר, על נער המתבגר במוסד לעבריינים, זכה לאישור הקרן להשקעה לפני כשמונה שנים. אבל כיוון שעבר זמן רב עד לתחילת ההפקה חזרה בה הקרן מהסכמתה להשקיע בסרט והפעילה, בפעם הראשונה בתולדותיה, את הסעיף בתקנון הקובע שתוקף האישור הוא שנתיים מיום האישור. אחרי סערה תקשורתית, הגיש דישי שכתוב של התסריט, שזכה אמנם במענק פיתוח אבל לא באישור הקרן להשקעה.

מאז עברו 14 חודשים, ודישי מגיש עכשיו גרסה נוספת, שכתב עם חיים מרין. אם תזכה גרסה זו ב־300 אלף דולר שאותם משקיעה הקרן בסרטי עלילה, מוכן משרד ההפקות "סינמה פרדס" להתחיל מיד בהפקה. הצילומים מתוכננים לאוקטובר.

רוני פרצ'ק

25 הפקות ישתתפו בפסטיבל עכו לתיאטרון, כולן במסגרת התחרות

25 הפקות, מתוכן 19 מקוריות, ישתתפו בפסטיבל עכו לתיאטרון שיתקיים בין התאריכים 23–20 בספטמבר. המסגרות השונות בוטלו וכל ההפקות נכנסות למסגרת התחרות.

הרפרטואר כולל עיבודים תיאטרוניים ליצירות ספרותיות, מיצגים ועבודות הנפגשות עם המצב הפוליטי החדש באזור. בין ההפקות המסקרנות "השיעור", על פי מחזה של אז'ן יונסקו בבימוי יאקי מחרוז; "כנרות כנרות" של נתן אלתרמן בבימוי ערנה שביט; "עגני שומרון" מאת ובבימוי דוד שטיינברג; "לידתו של אפולו" תיאטרון פיסולי בבימויה של דינה בליך; "ילדי הלב" על פי "עיין ערך: אהבה" של דויד גרוסמן ובבימויו של גיא אורן; "יהודי בת זונה" מאת ובבימויה של איילת רוזן; "זה מסתובב" מאת יוסף מונדי בבימויו של זכריה בוכי (ההצגה תועלה גם בניו יורק בעוד כחודש, לזכרו של המחזאי); "מי בא – מה בא" של קבוצת יוצרים צעירים שכבר הופיעו בשנה שעברה בעכו ובהם דניאל מטילפתקס, רועי לוי, מאור גילדמן ויונתן גודפינקל.

"השנה מתגברת המגמה להתאים את ההצגות לחללים של עכו", אומר יעקב אגמון, מנכ"ל הפסטיבל. "עד כה חלק גדול מההפקות הועלו מתוך מחשבה להמשיך להציג בתל אביב".

הפסטיבל השנה יהיה גדול במיוחד, וישתתפו בו 150 שחקנים, 70 יוצרים ו־21 במאים. ההנהלה האמנותית כוללת את מיקי גורביץ', רמי דנון, אלדד זיו, דוד מעיין, יעקב פוסר ויעקב אגמון. תקציב הפסטיבל הוא 3 מיליון שקלים, בדומה לשנה שעברה, אבל בהתחשב בעליית המדד, זהו תקציב נמוך יותר.

ציפי שוחט

סרטים חדשים / רוני פרצ'ק

שקרים אמיתיים

ג'ימי לי קרטיס (מימין), ארט מאליק וארנולד שוורצנגר

ברגע די נדיר של גילוי לב שואלת איב מארי סיינט, האשה ב"מזימות בינלאומיות" של אלפרד היצ'קוק, את קארי גראנט שלצדה, מדוע התגרש משתי נשותיו הקודמות. "הן חשבו שחיי משעממים מדי", הוא עונה לה. אפשר היה להצדיק את השתיים לולא היו גראנט וסיינט תלויים באותו הרגע ממש בקצות אצבעותיהם על צוק מצוקי ראשמור, סמוך לאנדרטאות המפורסמות של נשיאי ארצות הברית. רחוקים כל כך מחיי השגרה וקרובים כל כך לשיאו הספקטקולרי של הסרט, שבו ניצלה אמריקה, השניים נישאו, וחזרו לחיי השגרה הרוגעים.

"שקרים אמיתיים", הסרט היקר ביותר בתולדות הקולנוע (120 מיליון דולר), הוא היפוך והקצנה מסוימים של סצינה זו, וממחיש עד כמה מזהה הוליווד את חיי הנישואים עם שלום אמריקה (שהוא שלום העולם) ועם הפעולה הקולנועית, הנבכים זה בזה עד לאפוקליפסה הבלתי נמנעת.

הסרט מבוסס על תסריט צרפתי בשם La Totale, שעסק בהתמוטטותם הספקטקולרית של נישואי זוג בעקבות שקר ששיקר הבעל לאשתו. הבעל, ארנולד שוורצנגר, סוכן ריגול עתיר כישורים המתמחה בלוחמה בטרור, אינו חושף בפני אשתו (ג'ימי לי קרטיס) את עיסוקו האמיתי, והיא בטוחה כי היא נשואה לסוכן מכירות של חברת מחשבים. שיממון חיי הנישואים מטיל אותה לזרועותיו של ביל פקסטון ("הנוסע השמיני", "שליחות קטלנית"), המושך אותה בשל עיסוקו הלא שגרתי, ושוורצנגר נקרא להציל את העולם ממעשי טרור, ובאותה הנשימה גם להציל את נישואיו.

ביים ג'יימס קמרון ("שליחות קטלנית", "הנוסע השמיני"). עם ארנולד, ארט מליק ("עיר של אושר") וטיה קארדה ("שמש עולה") בתפקידי משנה.

גשם של אבנים

סרטו החדש של קן לואץ' ("תיק חסוי", "ריף־ראף"), שזכה בפרס הביקורת בפסטיבל קאן לפני שנה, חוזר אל האווירה החביבה על במאי הקולנוע הבריטי הצעיר, שצמח ופרח בשנות השמונים, בעת שלטונה של מרגרט תאצ'ר: פרוורי העיר הגדולה, שם חיים בדוחק בני מעמד הפועלים.

כמו במאים נוספים בני דורו, בהם מייק לי (שהקצין את תפישתו הקולנועית ב"עירום"), סטיוון פרירס וחניף קוריישי (שכתב את התסריט ל"מכבסה יפהפייה שלי" של פרירס והחל לביים אחרי שתאצ'ר הודחה) – פועל לואץ' בסיועו של ערוץ 4, האלטרנטיווה לבי־בי־סי הממלכתי השמרני, ומציג תפישה ריאליסטית וכמו־תיעודית בבימוי ובבחירת השחקנים; מודעות חברתית מתונה; הומור מר־מתוק וסימפטיה של ממש לשולי החברה. מדובר במשפחה קשת יום הנערכת לקראת טקס הקונפירמציה של הבת הקטנה, ומסתבכת בחובות המביאים לביתה את המלווה בריבית, שמאיים להפוך את חייה לגיהנום.

עם ברוס ג'ונס, כבאי, חלבן ומניח צינורות נפט, שזה תפקידו הראשי הראשון בקולנוע; ג'ולי בראון, זמרת במועדוני לילה שזו הופעתה הראשונה על הבד; ריקי טומלינסון, בנאי לשעבר שהופיע גם ב"ריף־ראף"; וג'מה פניקס בת התשע, השחקנית המנוסה בצוות שזה חמש שנים מופיעה בסדרת התיאטרון האזורי של אולדהאם.

אשה מסוכנת

התפיסה הרומנטית שלפיה טוב הלב, היופי, היושר והאמת גלומים בשיגעון, חוזרת אל המסך. כמה חודשים אחרי "בני וג'ון", שם התאהבה מרי סטיוארט מסטרסון בג'וני דפ התמהוני במעט כמוה, [illegible], תברכת אחרי גבריאל בירן ("אקסקליבר") שהוא [illegible].

אבל סיפור ליל האהבה אינו מוקד הסרט, כי אם ניסיונה העיקש של וינגר, תמהונית העובדת במכבסה, להוכיח שלא היא גנבה כספים מקופת המכבסה. לצורך זה היא תהפוך לרוצחת, מצד אחד, ולאם, מצד שני. ביים סטיבן גילנה.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

גלריה

החיילים הופכים לנערות

בית הספר הפלשתיני לתיאט־רון "אשתר" – "ארנב, ארנב, האם קולטו?". מאת קולין סרו; תרגום לערבית: פמיה חיגאזי; בימוי: פיטר בראשלה; עיצוב: ג'קי לוביק

תיאטרון
מיכאל הנדלזלץ

במשך כמה שנים התרכזו ניס־יונות התיאטרון הפלשתיני בתי־אטרון אל חכוואתי, שפעל בבניין שנושא עתה שם זה (קודם לכן קולנוע "נוזהה") במזרח ירושלים. הצגות אל חכוואתי זכו לעניין והערכה מצד אנשי תיאטרון בא־רץ ובעולם, על דרכן התיאטרו־נית המגוונת, שמעולם לא היתה פלקטית אבל גם לא נרתעה מלטפל במציאות היום־יומית של הכיבוש.

ככל שהתארכו ימי האינתיפא־דה הלך ונאלם קולו של התיאט־רון הזה, וגם עתה, כשנשמעים פעמי שלום מהססים, הוא עדיין לא נשמע במלוא קולו. אולי יש משהו בסברה שתיאטרון מסוגל לחוש זרמים הרוחשים מתחת לפ־ני המציאות ולהביע אותם, אבל כשהם פורצים החוצה, אין זה הכ־לי הנכון להתמודד אתם.

אבל באותה מידה אפשר לט־עון שפעילות אל חכוואתי נעצרה לא בגלל פוליטיקה פלשתינית אלא יותר בגלל עניינים אישיים. הבמאי פרנסואה אבו־סאלם מב־יים עתה הצגה חדשה משלו באל חכוואתי, ואילו שחקניו הוותיקים יצאו לדרך חינוכית: אדוארד מועלם, אימאן אעון וג'קי לוביק מנהלים את "אשתר", בית ספר לתיאטרון הפועל בירושלים ובג־דה המערבית, ובעיקר ברמאללה.

ניהול בית ספר לתיאטרון שו־נה מניהול להקת תיאטרון. כאן צריך לשכנע הורים שירשו לילד־יהם לבזבז את זמנם על דברים בטלים כמו תיאטרון בשעות לא מקובלות. צריך גם אחריות בבחי־רת החומרים, שיתאימו הן לקהל השחקנים הצעיר והן לקהל הצו־פים, שעל אופיין צריך להחליט: האם זו הצגה של נוער למבוגרים (בעיקר הורים שיתפעלו מצאצ־איהם), או שמא מדובר בתיאטרון פוליטי במובן הרחב, שנועד לעו־רר מודעות גם לאמנות התיאט־רון וגם למורכבות המציאות.

אנשי "אשתר" החליטו לעשות את שניהם. הצגת סוף השנה הרא־שונה, לפני שנה, היתה "היפה והח־יה". היא הועלתה באל חכוואתי, כשהשחקנים הצעירים וחלקים נכבדים של הקהל הובאו באוטו־בוסים מרמאללה, והצגת נדחו לא פעם משום שהקהל או השחק־נים עוכבו בנקודות מעבר.

השנה הם מציגים ברמאללה, ומתכוננים להעלות את הצגתם החדשה "ארנב, ארנב, האם קו־לטו" גם בעזה. לא מדובר במחזה שנוצר בעבודה משותפת של השחקנים בעת החזרות, כמו שהיה בימי אל חכוואתי, אלא במחזה שתורגם מצרפתית, וכבר זכה להצלחה בצרפת ובגרמניה.

המחברת היא קולין סרו, וה־מחזה עוסק במשפחה שלה חמי־שה ילדים. בגרסה הערבית מובן שמדובר במשפחה ערבית. מרכז ההצגה הוא ארנב, צעיר הילדים והמבריק שבהם, אבל כבר בהתחלה נאמר שהוא לא ממש שייך למשפחה. הוא מין אלף כזה, המ־קיים קשר עם כוחות בעולמות אחרים, אולי בחלל החיצון.

אבו־ארנב הוא שכיר יום הדו־אג לפרנסתו, אם־ארנב היא מר־כז הבית, השולטת בו ביד רמה. אבאס, הבן הגדול, לומד רפואה, סלמה חוזרת הביתה מפני שהחל־יטה להתגרש, ואינאס, הבת הצ־עירה, מחליטה ברגע האחרון שהיא לא רוצה להתחתן. וסעיד? הוא מגיע הביתה בריצה כי המשטרה רודפת אחריו, ומבקש שהמשפחה תעזור לו להסתיר מז־וודה המכילה חומרי נפץ בכמות שיכולה להעיף את הבית באוויר.

חינו של המחזה הוא בלחץ המשפחתי שבכל זאת חזק יותר מן הנסיבות הפוליטיות. על פי העלילה, בארץ שבה מתרחש המחזה מתרחשת הפיכה, השליט מופיע בטלוויזיה ומסביר לכולם שהכל בסדר. אבל השוטרים בכל זאת מחפשים טרוריסטים, וה־משטרה תופסת את הבן הבכור ומענה אותו. בסופו של דבר נחל־צת המשפחה להציל את הבן, ואז מגלה השכנה שאחד החיילים הוא הבן שלה, וארנב, במין צעד פל־אי, הופך את החיילים לנערות, וכולם רוקדים והסוף הוא שלום ושלווה ושמחה משפחתית.

המגרעת של המחזה היא המו־נולגים הכמו ברכטיאניים שבין התמונות. למשל, כאשר מופיע אבאס ומדבר על כך שהוא לא נולד כדי ללמוד רפואה, אלא כדי "לעשות את הדבר הנכון" (לקהל שאינו דובר ערבית סופק תרגום לאנגלית), ואז שולף מנרתיק של כלי נגינה רובה סער. כשהדבר קרה על הבמה, הקהל הצעיר ברמאללה מחא כפיים בהתלה־בות. כשאום־ארנב נושאת מונו־לוג על סבלה, ומבקשת שהקהל יבכה אתה כמה שניות מתוך הש־תתפות בצערה, השמיע הקהל הצעיר קולות של בוז.

נדמה שהבמאי והמעבד לא החליטו מה הם עושים עם החומר הזה. איפה העלילה מתרחשת? אם מדובר בגיבורים בעלי שמות ער־ביים הדוברים ערבית, והחיילים פורצים אליהם הביתה, הרי ברור שהחיילים הם ישראלים. אולם אחר כך מתברר שאחד החיילים הוא בנה של השכנה. איך זה פתאום? דומה שלבמאי לא היה אכפת כל כך, וגם לקהל לא. הם הגיבו בהתלהבות לכל ניסיון למ־רוד בכוחות מדכאים (בעת ההצ־גה היו אנשים שעזבו את האולם, והסבירו לי שהם צריכים לחזור הביתה באור יום) ובשעשוע ובה־תאות כפיים כשהכל נגמר בכי טוב.

על הבמה היה הרבה כישרון: אדוארד מועלם (המנהיג) ואימאן אעון (אום־ארנב), ובעיקר לינה יאסין בתפקיד הארנב. אולי כאן יקום דור השחקנים הפלשתי־אים. אגב, בשיחה שלפני ההצגה אמרו לי אנשי "אשתר" שחלק מאכזבתם מההצגה "רומיאו ויו־ליה" הישראלית־פלשתינית קשורה בעובדה שהיא נסמכת בעיקר על שחקנים ערבים־ישרא־לים.

חוץ מזה, "ארנב, ארנב, האם קולטו" היא הצגה צבעונית, כמי־טב המסורת של אל חכוואתי. בניית התפאורה, התאורה והאי־פור נעשו בידי תלמידי התיאט־רון, בהדרכת מורים מאירופה, ומבחינה זו לא נפלה ההצגה מהצגות של בתי ספר ישראלים לתיאטרון. והרי בהצגות אלה, כמו באולימפיאדה, העיקר הוא לא ההצלחה אלא ההשתתפות.

לינה יאסין כ"ארנב". אולי כאן יקום דור השחקנים הפלשתינאים

מסגרת / יואלה פטרון

מפיות שעם

מעצבים רבים גילו בשנים האחרונות את השעם, חומר חדשני וקל לעיצוב. את מפיות השעם, המעוטרות בסרט שחור מסביב, מניחים מתחת לצלחות ההגשה. יחד עם המפית בא כיס קטן מעוטר גם הוא בסרט שחור שלתוכו אפשר להכניס מפית או סכו"ם. עיצוב: מיכל רבס.

הפרטיטה הגדולה של הנשפנים

דיסקים קלאסיים
נתן דונביץ

הסרנדה ל־13 כלי נשיפה ק.361 של מוצרט, הידועה כ"גראן פרטיטה", היא תצוגה מרהיבה של נגנים באבובים, קלרניתות, קרנות באסט וקרנות יער, בסונים ואפילו קונטרבס אחד, שהוא אמנם כלי קשת, אבל משתתף בכלי נשיפה המוסיף צלילים נמוכים.

לאחר שעזב את זלצבורג, עבר מוצרט למינכן כדי לנצח בבית האופרה של החצר הבווארית. בתז־מורת האופרה ניגנו אז המוסיקאים הטובים באירו־פה, ובהם גם נשפנים, שכונו "תזמורת של גנרלים". יכולתם הגבוהה דירבנה את מוצרט לכתוב את הס־רנדה בסי במול, בשבעה פרקים, שמעמידה בפני הנגנים משוכות גבוהות ביותר. את הלחנתה השלים מוצרט רק לאחר שעבר לווינה, שם נוגנה לראשונה. השם "גראן פרטיטה" רשום בראש היצירה, אבל לא בכתב ידו של מוצרט. ליצירה ניתנו שמות נוספים, אבל רק "גראן פרטיטה" שרד.

סולנים של תזמורות קאמריות וסימפוניות חברו לא אחת כדי לנגן את הסרנדה הגדולה, הנמשכת כ־50 דקות. קיימות הקלטות משובחות של היצירה. אהובה עלי במיוחד ההקלטה של סר נוויל מרינר, המנצח על נגני האקדמיה סנט מרטין מלונדון. ניצו־חו קליל, ונגינת הנשפנים קולחת וססגונית (פילי־פס, DDD, במחיר מלא, 412726).

בימים אלה הופיע דיסק חדש של ה"גראן פרטי־טה", בניצוחו של סר צ'ארלס מאקראס, עם תזמורת סנט לוקס האמריקאית. בתזמורת חברים כמה מטובי הנגנים של תזמורות ניו יורק. נגינתה פסטיבלית מאוד, ובכלל, מאקראס מצטיין במוסיקה של מוצ־רט. הקלטות מכלול הסימפוניות של מוצרט בניצו־חו נמנות עם הביצועים היפים ביותר. לדיסק הזה מעלה נוספת: ההקלטה משובחת ביותר גם מבחינת צבעי הצליל, ייחודו וטבעיותו. מומלץ מאוד למי שאין לו ביצוע אחר של ה"גראן פרטיטה" (טלארק, יבוא אר־אם־סי, DDD, במחיר מלא, CD־80359).

הצליל הטבעי של הקלרנית

דיסק מקסים של קונצ'רטי לקלרנית ותזמורת, בליווי תזמורתי נפלא, הכולל את הקונצ'רטו לקלר־נית ותזמורת ק.622 של מוצרט בעיבוד לקלרנית באסט; הקונצ'רטו השני לקלרנית ותזמורת של וב־ר במי במול מז'ור, והקונצ'רטו הראשון לקלרנית ותז־מורת בדו מינור, מאת לואי שפוהר. מנגן ארנסט אוטנזאמר, עם התזמורת הפילהרמונית הווינאית, בניצוחו של סר קולין דייוויס (דיסק פיליפס, DDD, במחיר מלא, 438868).

אוטנזאמר הוא הקלרניתן הראשון של הפילהר־מונית הווינאית, והוא מנגן כסולן בתזמורות ברחבי העולם. צלילו קטיפתי־זוהר, עשיר, בלא שמץ של צרימה. אוטנזאמר רגיש לכל הסגנונות, עד כי נד־מה שבכל יצירה ויצירה מנגן סולן־קלרניתן אחר. אגב, הנשפנים הראשונים בפילהרמונית הווינאית מחזיקים בבמה כלי נגינה המותאמים לצליל האופ־ייני של כל מלחין. הליווי של התזמורת הווינאית מוסיף תפימות רבה. איכות ההקלטה משובחת, והיא מעבירה למאזין את צלילה הטבעי של הקלרנית.

לארץ הגיע גם דיסק של קונצ'רטי לבסון (פאג־וט) ותזמורת מאת ויוואלדי. מנגן פרנטישק הרמן, עם התזמורת הקאמרית הסלובקית בניצוחו של בוה־דן וארשל. הדיסק הופק בצ'כיה, וצורף אליו עלון הסברים דל, שלא מוסר דבר על הסולן והמנצח. רמת הנגינה גבוהה, אם כי לא וירטואוזית, וליווי התזמורת קורקטי. ההקלטה צלולה, אבל מתכתית במידת מה. לנוכח היצע הדל של הקלטות הקונצ'רטי לבסון מאת ויוואלדי, תרומה זו היא חשובה. בדיסק חמישה מן הקונצ'רטי לבסון, ביניהם רים וקנטינגה (דיסק סופראפון מצ'כיה, יבוא אק־אדסי, DDD, במחיר ביניים, 110109).

אחיו הצעיר של היידן

באחרונה יצא דיסק מיצירותיו של מיכאל היידן, שחי בצל אחיו הגדול, יוזף היידן, ובצלו של מוצרט, למרות שהיה מלחין נודע בזכות עצמו. הדיסק כולל שלוש חמישיות מיתרים. אמנם נוטים לחשוב שמוצרט הוא שהלחין לראשונה חמישיית מיתרים, אבל חוקרים מצאו שקדמו לו כמה מלחינים פחות ידועים, ובהם מיכאל היידן. היצירות מקסימות, ללא יומרות מוסיקליות גדולות, ויש ביניהן מלודיות יפות.

מיכאל היידן נודע בעיקר ביצירות הקודש שלו, ולכן החמישיות הן תגלית מעניינת. הן מנוגנות בכלי התקופה בידי חברי האנסמבל לארצ'יבה־לי, בראשות הצלן והמוסיקאי אנר בילסמה. האנסמבל כבר הקליט בעבר כמה דיסקים נפלאים, וגם בדיסק החדש מפליאים חבריו בנגינתם. ההקלטה מצוינת (דיסק סוני, בסידרת ויוארטה, DDD, במחיר מלא, SK 53987).

צעצועים

חוות החיות הזעירות

המדף של חנות הצעצועים "המליס" בלונדון, שהיה עמוס בשנים האחרונות במשחקי מחשב ווידאו, התמלא באחרונה בצעצועים קונוונציונליים. החיסרון של צעצועים המבוס־סים על גיבורים טלוויזיוניים, כפי שגילו היצרנים, הוא שה־ביקוש להם יורד כשסדרה חדשה הופכת לפופולרית; לעו־מת זאת, בעלי חיים, פיות ונסי־כות נמכרים לאורך זמן.

לפני כשלוש שנים נכנסו לשוק האירופי סדרות של צע־צועים זעירים, ומאז הם זוכים להצלחה גדולה. חברת בלו בי־רד מייצרת את "פולי־פוקט" לבנות – עולם ממוזער שכולל בובות קטנטנות ודירה מצוידת היטב – ואת "מקס הגדול" לב־נים. חברת הסברו הוציאה לש־וק את "הפצפצוניות", סדרה של בעלי חיים זעירים – חיות מד־בר, בעלי חיים בגן החיות וגם בעלי חיים מוגנים הנמצאים בסכנת הכחדה.

בעלי החיים הזעירים מצוי־דים במנגנונים מכניים פשוטים לתנועה: לחיצה על גב הסוס גורמת לו לרקוע ברגל, ליטוף בטן הכלבלב גורם לו לכשכש בזנב וכן הלאה. כל משפחת חי־ות נמכרת באריזה הכוללת אביזרים נלווים. המחירים נעים בין 9.90 שקלים לחיה בודדת ל־45 שקל למשפחה שלמה.

יעל אפרתי

גלריה

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה
09.00 תוכניות הבוקר של קול המוסיקה. אלבינוני: "קלינגמה" – פרגמנה
10.05 מוצרט: סרנדה ברה מז'ור, ק. 250, "הפנר"
11.05 שוברט: סונטה בדו מז'ור לכינור ולפסנתר. צ'ייקובסקי: "אגם הברבורים", מבחר
12.05 ברהמס: קונצ'רטו מס' 1 ברה מינור לפסנתר ולתזמ'
13.00 שאיה: "הזמים הקשים", רונדו לירית (ג. דה לוס אנגלס, סולנים, מק. ותז. הלאומית הספרדית/ ר. פריבק דה בורגוס)
13.57 בימת שיר. "בולע הארנפרונציה" עם אמירה הס
14.06 הרוק. צלילים וקולות בעקבות הזמן. הפעם בריב: "פרפר", קטע לידי אוס. 43 במבחר ביצועים שונים
16.00 אנטנה. סדרת קונצרטים מקולות של קונצרט שהיה ב-14.11.93. המחורת אולם קמרנה. סולה: יואל קלס – כינור. מנצחת: דליה אטלס. תוכנית: מנדלסון: סימפוניית בשירים מס' 9 בדו מז'ור ("השווייצרית"). קונצ'רטו בדו מינור לכינור ולתז. בלי קשת. שמונה מבחר במיז'ור, אופ. 20 (קיימה: דליה אטלס)
18.00 מבחר התקליטיה
19.05 צלילים בין קרביים. עם המסעדן ולריסיר אשכולי
20.00 – בימת שיר. אשר רייך – "עקבות בחיפה"
20.05 ענבים, תגיות, מירנות. זמירה לנצקי ושלמה ישראלי מארחים יצירות ויוצרים
23.00 צלילים לסיום של יום. הייזק: פריו במול מז'ור

להליל, לכינור ולצ'לו, אופ. 4/38 (ר.ב. וו קווקה), שוברט: "זהו לי בוקר", תמונות ערב (אלי אמלינג – סופרן/ ר. בולדווין – פסנתר). מוצרט: אבדנטה וריאציות למנתור בארבע ידיים, ק. 501 (פ. פרנקל/ א. אשרי). רכניאוף: רביעיית כלי קשת במהרמור, אופ. 96, "האמריקאית" (רביעיית בוארנרי). ויולדי: "מבנדיקט" – הלליה (מרי ונגבי קרידון/ א. מקקולסק, מצרטפון)

רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 חוגה. בני הבגל
09.05 פתוח. זכיות צרכנים. רם הרמדי
10.05 סלולריה. משה טימור
11.05 אברהם מרון. אמבע על הדופק
12.05 צלול. מבוץ לאיכות הסביבה
13.00 תוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 מי ישן. מבשה וקונבל (שו"ת)
15.05 ארץ ועם. מבוץ פולקלור
16.05 מילים שמגבות לגעת. הפעם: מילים שכרוזוי בשירה הגפורה, מן הקלאסי אל המודרני – עם המבקר יורם ברונובסקי
17.05 קול האמצרית. מוסיקה משל הלב. אהוד בנאי
18.05 מבחר ערב. אקטואליה ומרגשה
19.05 בין הסביבה. קבי כומא
19.45 שיעור בתחושה והורות
20.00 מבט לחרשות
20.50 פרקי היום בתנ"ך
21.00 מלם המוזרות. מבוץ

המוכנים המסורתיים
23.05 סיפורי סבתא. סיפורי מקור קצרים וקטעי מוסיקה קלאסית

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
10.05 הכל דיבורים. גרשון לוי
12.05 בוקר היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 צבע הבכף. עגת ידה דוד
17.05 שירים עבריים
18.05 היום הזה
19.05 שירים עבריים
21.05 כותרות מבט היום הזה
21.15 אתה ומשיבה. דברים שלא הגיעו אל הכותרות
23.05 שניים ביחד וכל אחד לחוד. יובב כץ
01.05 לילה זה מאוד. רגשר ופוצר

רשת ג'

06.06 ברכותת שלגב
07.05 אקטון ג'יסל
09.05 עקיץ את התקליטיה
10.05 קול סיאם וקול כלה
11.05 עשרים כליש. דידי הררי
13.05 להבה. שוש עטרי
14.05 אופנה עצמית. גיל קומר
15.05 קופסת הלהיטים
17.05 בדרך אל הים
18.05 קולם. מנחם פרי
20.05 רוק בישראל
21.05 אמצע הדרך
23.05 קצה. עם נתיב רובינגתן

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אנתרפולוגיה משודרת. פסיכותרפיה אבליסית.

המסורת התרבותיים של הטיפול הנפשי. מרצה: ד"ר אורי הדר
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 בוקר חדש. אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 קשה בבוקר. ארז טל
10.05 נכון לקריק. זהר ריגב
12.50 בילדי היום
13.15 הגום כוטל. טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר. גדעון לב ארי
16.00 שעה לפני. דוד ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל. ברקאי ולבראו
18.05 שעה קלה על כלכלה. האב חפטי
18.30 הדשא של השכן. סקירת מקומונים
18.45 חמש עשרה קטנות. צבא וביטחון
19.05 סוף היום. פייר ופרידמן
20.00 מבט לחדשות
20.30 דרך הרגליים. מגזין ארץ-ישראל
21.05 פרנויה. עם נדיה עינב
22.05 ויסמנים. מוסיקה. רני קרמל
23.05 24 – היום שהיה
24.10 ציפורי לילה נודדות. הגיגית רוק לרגל מלאת חמש שנים למועדון הקסן בתל-אביב
02.00 לא רוצים לישון

גלגל"צ

07.05 מריגה כרוך
09.05 גלגל הצלה
11.05 שמש. אלי ישראלי
13.05 מיזוג אוויר. ארי שמאי
14.05 דרע קיץ. קרן חורין
15.05 שבוע הוב. רוני לנץ
16.05 תכס בבביש. רון לוינטל
18.05 גלגלאה. לאה עין
20.05 דרייב אין. ברב רביד
22.05 לילה טוב. יעל קרזון

קולנוע

תל אביב

גורדון המתחדש – האשה שלא תיאמן. 18.30, 22.00. אסון הררי. 20.00
גן העיר קיקה. 19.30, 21.45. תל-אביב לוס-אנג'לס. 17.00
גת – המסיכה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
דיזנגוף 1 – הבריחה. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
דיזנגוף 2 – ברונה – עולם מושלם. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50. יהיה טוב סלומונוק. 18.00
דיזנגוף 3 – חוד ומבים בסין. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 21.50. שלושת הצבעים – לבן. 19.40
דקל – סיפור פרובע ברונקס. 19.30, 21.50
הוד 1 – מרגר חשבון עם אבא. 11.30, 13.45, 17.30, 19.45, 22.00
הוד 2 – הפלינסטונס. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
הוד 3 – לשחרר את ווילי. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30. מבריק. 19.30, 22.00
הוד 4 – בשם האב. 19.30, 22.00. אבבעקויות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. הקולנוע – ברוזה קפן. 19.15, 21.45. להנמר. 17.00
חן 1 – ספיד. 19.25, 21.55. מלך האריות. (עבריות) 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – מלך האריות. (אנגלית) 19.30, 21.50. ספיד. 17.00. ניגנה קיר מבים שנית. 11.00, 13.00, 15.00
חן 3 – איים ותמורה – בלש בבנוק. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
חן 4 – צ'ק פתוח. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
חן 5 – רוברטים 3. 13.00, 17.00, 19.30, 21.50. גבוהה על הקוף. 11.00, 15.00
מילת 2 – ביטלגיוס. 17.00, 19.30, 22.00
מילת 3 – ישר מתוך קליוקי. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 – הדרים בהוסטה. 11.15, 13.15, 15.15, 17.20, 19.45, 22.00
לב 2 – הקפיצה הגדולה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
לב 3 – קליפורניה. 11.05, 15.20, 17.30, 22.00. עיוות. 13.00, 19.40
לב 4 – בר מיש. 11.10, 13.10, 15.00, 17.30, 19.50, 22.00
מודיאון – ההומן של בני מרסי. 17.00, 19.45, 22.00. האשה שיימיה שמן שומשום. 17.00, 19.45, 22.00
מקסים – שמיכה השמלית ושמה משה. 17.00, 19.30, 21.40
סינמטק – אורלנדו. 17.30, 19.45, 21.45. סיפור משפחתי בלויה של גוש. 17.00, 19.30, 21.30
צפון – שלושת הצבעים – אדום. 17.00, 19.30, 21.50. הרשלה. 14.00
רב-אור 1 – אבא מהרחוב. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב-אור 2 – המסיכה. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב-אור 3 – תמונות קצרות. 14.00, 17.30, 21.00
רב-אור 4 – סיפור פרובע ברונקס. 14.50, 17.00, 19.25, 21.55
רב-אור 5 – באמן ביום. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
שחף 1 – השומר מבוהוליו הילם 3. 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2 – רשימת שינדלר. 17.00
תל-אביב 1 – השומר מבוהוליו הילם 3. 11.00, 13.00, 17.00, 19.45, 22.00
תל-אביב 2 – הפלינסטונס. 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
תל-אביב 3 – מבריק. 19.30, 22.00. קדרואים לי במוחבן 2. 11.00, 13.00, 16.00, 17.30

צפון 3 – הבריחה. 19.00, 21.20. משמת בממבר. 16.30
צפון 4 – מבריק. 16.20, 18.50, 21.20
צפון 5 – השומר מבוהוליו הילם 3. 16.30, 19.00, 21.20
פורדה 1 – הפליצמצוס. 11.00, 13.00, 16.30, 19.00, 21.30
פורדה 2 – לשחרר את ווילי. 11.00, 13.00, 16.30, 19.00
פורדה 3 – שלושת הצבעים – אדום. 21.30. אבבעקויות. 11.00, 16.30. קדרואים לי במוחבן 2. 13.00, 19.00
רב אור 1 – סיפור פרובע ברונקס. 21.20. מלך האריות. (אנגלית) 19.00. (עברית) 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב אור 2 – מלך האריות. (אנגלית) 21.30. סיפור פרובע ברונקס. 19.00. איים ותמורה – בלש בבנוק. 11.00, 13.00, 17.00
רב אור 3 – אבא מהרחוב. 21.20. צ'ק פתוח. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00
רב גת 1 – המסיכה. 11.00, 16.45, 19.00, 21.20
רב גת 2 – ספיד. 19.00, 21.20. ניגנה קיר מבים שנית. 11.00, 17.00
רב מור 1 – מלך האריות. (אנגלית) 19.00, 21.30. ניגנה מבים שנית. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 2 – צ'ק פתוח. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 3 – רובוקופ 3. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 4 – המסיכה. 19.00, 21.30. מלך האריות. (עברית) 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 5 – ספיד. 19.00, 21.30. המסיכה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 6 – איים ותמורה – בלש בבנוק. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 7 – סיפור פרובע ברונקס. 19.00, 21.30. גבוהה על הקוף. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00

אשקלון

חן 1 – ספיד. 19.30, 21.50. מלך האריות. 11.00, 17.00
חן 2 – מלך האריות. (אנגלית) 19.30, 21.50. ניגנה קיר מבים שנית. 11.00, 17.00
חן 3 – המסיכה. 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – סיפור פרובע ברונקס. 21.50. צ'ק פתוח. 11.00, 17.00, 19.30
חן 5 – רובוקופ 3. 11.00, 17.00, 19.30, 21.50

באר-שבע

רב נגב 1 – המסיכה. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב – איים ותמורה – בלש בבנוק. 21.50. צ'ק פתוח. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30
רב נגב 3 – מלך האריות. (אנגלית) 19.30. 21.50. גבוהה על הקוף. 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 4 – ספיד. 19.30, 21.50. מלך האריות. (עברית) 11.00, 13.00, 17.00

בת-ים

חן 1 – סיפור פרובע ברונקס. 21.50. רובוקופ 3. 11.00, 17.00, 19.30
חן 2 – המסיכה. 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – צ'ק פתוח. 11.00, 17.00, 19.30. השומר מבוהוליו הילם 3. 21.50
חן 4 – ספיד. 19.30, 21.55. מלך האריות. (עברית) 11.00, 17.00
חן 5 – מרגר חשבון עם אבא. 19.30, 21.50. ניגנה מבים שנית. 11.00, 17.00
חן 6 – מלך האריות. (אנגלית) 19.30, 21.50. לשחרר את ווילי. 11.00, 17.00
חן 7 – הפלינסטונס. 11.00, 17.00, 19.30, 21.50

הוד-השרון

סופ"ח – מבריק. 21.30. התכרה שלי 2. 19.15. קוני לסל בפריז. 17.00

הרצליה

אודיטוריום דניאל – אדום. 19.15, 21.40
מודרין 1 – פילדלפיה. 19.30, 22.00
מודרין 2 – בשם האב. 19.30, 22.00
סמאר 1 – ספיד. 20.00, 22.10. הפלינסטונס. 11.00, 13.00, 15.00, 16.45, 18.30
סמאר 2 – אבבעקויות. 13.00, 15.00, 18.15. השומר מבוהוליו הילם 3. 22.00. רובוקופ 3. 11.00, 16.45, 20.00
סמאר 3 – הפלינסטונס. 20.00, 21.45. אבבעקויות. 11.00. מלך האריות. (עברית) 15.00, 16.30. (אנגלית) 18.30. המסיבה. 13.00

חדרה

לב 1 – המסיכה. 10.50, 12.30, 14.30, 16.20, 20.00, 22.00
לב 2 – פלינסטונס. 10.50, 12.30, 14.30, 16.45, 18.15, 20.00, 22.00
לב 3 – הדרים בהוסטה. 10.30, 12.30, 16.45, 18.30. ספיד. 19.50, 22.00
לב 4 – השומר מבוהוליו הילם 3. 18.05, 20.00, 22.00. מלך האריות (עברית) 10.50, 12.30, 14.30, 16.20, 18.05

חולון

גל 1 – מלך האריות. (אנגלית) 20.00, 22.00. (עברית) 11.30, 14.00, 16.00, 18.00
גל 2 – השומר מבוהוליו הילם 3. 11.30, 13.45, 17.00, 19.45, 22.00
גל 3 – מרגר חשבון עם אבא. 11.30, 13.45, 17.30, 19.45, 22.00
גל 4 – צ'ק פתוח. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גל 5 – לשחרר את ווילי. 11.30, 14.00, 17.00, 19.30. מבריק. 22.00

כפר-סבא

גיל 1 – המסיכה. 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גיל 2 – מלך האריות. (עברית) 11.30, 14.00, 16.00, 18.00. ספיד. 19.45, 22.10
גיל 3 – מרגר חשבון עם אבא. 11.30

ירושלים

אור – האשה שיימיה שמן שומשום. 19.30, 21.30
גיל 1 – השומר מבוהוליו הילם 3. 11.00, 13.50, 17.00, 20.00, 22.15
גיל 2 – מרגר חשבון עם אבא. 11.00, 13.15, 15.45, 18.00, 20.15, 22.30
גיל 3 – הדרים בהוסטה. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גיל 4 – לשחרר את ווילי. 11.00, 13.30, 16.30, 19.30. בשם האב. 21.45
גיל 5 – אבבעקויות. 11.00, 13.30, 17.00. מבריק. 19.15, 22.00
גיל 6 – קדרואים לי במוחבן 2. 11.30, 13.30, 17.00, 19.00. רשימת שינדלר. 21.00
גיל 7 – הפלינסטונס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 8 – הפלינסטונס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00
חן 1 – מלך האריות. 19.30, 21.50. המסיבה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – המסיבה. 19.30, 21.55. מלך האריות. (עברית) 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3 – סיפור פרובע ברונקס. 19.25, 21.55. גבוהה על הקוף. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4 – ספיד. 19.30, 21.50. ניגנה מבים שנית. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5 – רובוקופ 3. 19.30, 21.50. צ'ק פתוח. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 6 – צ'ק פתוח. 19.30, 21.50. רובוקופ 3. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 7 – אבא מהרחוב. 21.50. איים ותמורה – בלש בבנוק. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30
תיאטרון ים – יומנו של בני מרסי. 19.00, 21.30
שלושת הצבעים – אדום. 17.00, 19.00, 21.30

חיפה

אורלי – הקפיצה הגדולה. 19.00, 21.15
סינמה קפה מוריה – הדרים בהוסטה. 17.30, 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי – רשימת שינדלר. 18.15, 21.00. קיקה. 19.00, 21.30
עצמון 1 – האקרה מת מבהיק 88 ושליש. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2 – מרגר חשבון עם אבא. 16.30, 19.00, 21.20

נ"ל 4 – הפלינסטונס. 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
נ"ל 5 – צ'ק פתוח. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
נ"ל 6 – אבבעקויות. 11.30, 14.00. השומר מבוהוליו הילם 3. 17.00, 19.30, 22.00
נ"ל 7 – לשחרר את ווילי. 11.00, 13.30, 17.00. מלך האריות. (אנגלית) 20.00, 22.00

מגדל העמק

רב חן 1 – מלך האריות. 17.00, 19.00, 21.30
רב חן 2 – צ'ק פתוח. 17.00, 19.00, 21.30
רב חן 3 – מבריק. 19.00, 21.30. קדרואים לי במוחבן 2. 17.00

נס-ציונה

גיל 1 – לשחרר את ווילי. 11.30, 14.00, 17.00. השומר מבוהוליו הילם 3. 19.45, 22.00
גיל 2 – אבבעקויות. 11.30, 13.20, 15.50. רובוקופ 3. 17.30, 19.45, 22.00
גיל 3 – מרגר חשבון עם אבא. 11.30, 13.45, 17.30, 19.45, 22.00
גיל 4 – הפלינסטונס. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00

פתח-תקוה

היכל 1 – הפלינסטונס. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
היכל 2 – מלך האריות (עברית). 11.30, 14.00, 16.00, 18.00. השומר מבוהוליו הילם. 19.45, 22.10
היכל 3 – אבבעקויות. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00. ספיד. 19.45, 22.00
רם 1 – מלך האריות. 17.00, 20.00, 22.00. רם 2 – הדרים בהוסטה. 17.00, 20.00, 22.00
רם 3 – לשחרר את ווילי. 17.00, 19.30

קריות

קריון 1 – השומר מבוהוליו הילם 3. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2 – איים ותמורה. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3 – מבריק. 19.00, 21.30. ניגנה קיר מבים שנית. 11.00, 16.45
קריון 4 – הפלינסטונס. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5 – מרגר חשבון עם אבא. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30. קריון 6 – רובוקופ 3. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30. קריון 7 – הדרים בהוסטה. 19.00, 21.30. קריון 8 – אבבעקויות. 11.00, 16.45. קריון 9 – לשחרר את ווילי. 11.00, 16.45

ראשון-לציון

הזהב 1 – לשחרר את ווילי. 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30, 22.00
הזהב 2 – אבבעקויות. 11.30, 13.30, 15.30. המסיבה. 17.30, 19.30, 22.00
הזהב 3 – הפלינסטונס. 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30, 22.00
חן 1 – המסיבה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – איים ותמורה. 21.50. צ'ק פתוח. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30
חן 3 – ספיד. 19.25, 21.55. מלך האריות. (עברית) 11.00, 13.00, 17.00
חן 4 – מלך האריות. (אנגלית) 19.30, 21.50. ניגנה מבים שנית. 11.00, 13.00, 17.00
נווין – הדרים בהוסטה. 19.30, 21.45. בלה לחפש הגזיל. 17.00
סמאר 1 – ספיד. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
סמאר 2 – הקפיצה הגדולה. 22.00. איים ותמורה. 11.30, 17.00, 19.30
סמאר 3 – ניגנה מבים שנית. 11.30, 17.00. קיקה. 19.30. פרש מבוזן. 22.00
סמאר 4 – רובוקופ 3. 11.3, 17.00, 19.30, 22.00
ראשון – הקפיצה הגדולה. 19.30, 21.45. סיפורי תל-אביב. 17.00
רון 1 – רשימת שינדלר. 20.30
רון 2 – צפור בלתי מנוצחת. 19.30, 21.30

רחובות

חן 1 – המסיכה. 11.00, 17.30, 19.15, 21.45
חן 2 – מלך האריות. (עברית) 11.00, 17.30. (אנגלית) 19.30, 21.45
חן 3 – ספיד. 19.30, 22.00. צפור בלתי מנוצחת. 11.00, 17.15
חן 4 – הפלינסטונס. 11.00, 17.30, 20.00, 22.00

ר"ג-גבעתיים

אואזיס 1 – ספיד. 19.30, 21.55. קדרואים לי במוחבן 2. 11.00, 17.00
אואזיס 2 – המסיבה. 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
אואזיס 3 – השומר מבוהוליו הילם 3. 19.30, 21.50. ניגנה קיר מבים שנית. 11.00, 17.00
רב-גן 1 – המסיבה. 21.50. מלך האריות. (אנגלית) 19.30. (עברית) 11.00, 13.05, 15.10, 17.15. רב-גן 2 – מלך האריות. (אנגלית) 21.50. הפלינסטונס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. צ'ק פתוח. 19.30
רב-גן 3 – הפלינסטונס. 19.30, 21.50. גבוהה על הקוף. 13.00, 15.00. צ'ק פתוח. 11.00, 17.00. רב-גן 4 – סיפור פרובע ברונקס. 21.50. המסיבה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30

רעננה

פארק 1 – מלך האריות. (אנגלית) 19.30, 21.45. (עברית) 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
פארק 2 – ספיד. 19.30, 22.00. המסיבה. 10.45, 12.55, 15.05, 17.15
פארק 3 – השומר מבוהוליו הילם 3. 11.00, 13.00, 15.00, 22.00. ניגנה מבים שנית. 17.00, 19.30. רובוקופ 3. 10.45, 12.55, 15.10, 17.15, 22.00. פארק 4 – המסיבה. 19.30
פארק 5 – הפלינסטונס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.45

"החברים של נטשה". לאנשי תעשיית הרוק "רדיו בלה בלה" נשמע כמו התאבדות

דיבור עקיף

מאת מיכל פלטי

במקום הימור בטוח על אלבום נוסף בנוסח "שינויים בהרגלי הצריחה" מוציאים "החברים של נטשה" את "רדיו בלה בלה", פרויקט יומרני שבו ארבע דמויות מדברות על נושאים שבדרך כלל לא מקבלים אצלם ביטוי

"זה תקליט שעוסק בתקשורת של אנשים שלא מתקשרים", כך מגדיר אריקי דוכין את האלבום החדש של "החברים של נטשה", "רדיו בלה בלה", שיוצא לחנויות בתחילת השבוע הבא. מיכה שטרית, כותב הטקסטים של הלהקה, אומר: "קשה לי לומר על האלבום משהו נחרץ. אני מרגיש שאוכל לומר עליו משהו רק בעוד חודשיים, ואז, כמובן, כבר יהיה מאוחר לתקן טעויות".

"רדיו בלה בלה" הוא אלבום כפול, יצירה יומרנית, מקיפה ויוצאת דופן ברוק הישראלי. זו מעין אופרת רוק ובה מככבות ארבע דמויות שאפיונן מבוזק וקיצוני: פרדי הוא שדרן רדיו דיכאוני וספקן, המאופיין בבלדות מחושבות בסגנון שנות השבעים; האפי הוא השדרן הציני, שאותו מייצג הדאבּ; שץ הוא האנרכיסט, המאופיין בפאנק ולייזה היא שדרנית אופטימית ומאוהבת, המיוצגת במוסיקה קלאסית. את השירים בכל הסגנונות כתבו דוכין ושטרית, ובאלבום משתתפים שדרני רדיו (אלי ישראלי, דידי הררי, מנחם גרינית, רבקה מיכאלי, אודלי יניב וזאב קוטנר) וחברים (מאיר בנאי, רינת גבאי, אלון אולארצ'יק, עדן צור, דוד ד'אור, הצ'לנית קרני פוסטל ועוד). את חלקו של האפי, חלק הדאב, הפיק יהור אשרות. את השאר הפיקו חברי הלהקה – דוכין, שטרית, ז'אן פול זימברים, מיקי הררי ושלמה אמקיס (קוזו) – בעצמם.

העבודה על התקליט נמשכה שלוש שנים. בזמן העבודה על אלבומם הקודם, "שינויים בהרגלי הצריחה", שיצא ב-92', החלה להתגבש אצל אריקי דוכין דמותו של פרדי. "אני מרגיש שאנשים רוצים לומר דברים ויכולים לומר אותם רק כשהם מוסתרים, בדרך עקיפה, כמו דיבור למיקרופון של רדיו. כך הגענו לרעיון של השדרנים, שמדברים ולא יודעים בדיוק למי הם פונים. זאת גם דרך שלנו לטפל בנושאים שבדרך כלל לא נכנסים לתקליטים שלנו, כאילו לא אנחנו אומרים אותם, אלא הדמויות. מלים כמו פוליטיקאים, מסים, עסקים, לא היו יכולות להיכנס לתקליט שלנו בדרך ישירה".

זהו האלבום השלישי של "החברים של נטשה". "שינויים בהרגלי הצריחה" מכר יותר מ-40 אלף עותקים, וכמוהו גם האלבום הראשון של הלהקה. "הפעם רצינו לעשות צעד שונה, גם אם הוא נראה לאנשים בתעשיית הרוק כמעט כמו התאבדות", אומר מיכה שטרית. "אני רוצה שתהיה לי הזכות לטעות, ולא להרגיש שאני עושה אלבומים רק לפי דרישת הקהל. הרי אם היינו עושים עכשיו את 'שינויים בהרגלי הצריחה 2', הוא היה השקעה בטוחה. לא רצינו שזה יהיה ככה".

באלבום הזה הם כאילו מכריזים ש"החברים של נטשה" מתנתקת בכוונה מכל מה שקורה עכשיו ברוק הישראלי – "מופע הארנבות של ד"ר קספר", "זקני צפת", "איפה הילד". "במוסיקה של הלהקות האלה עוברת יותר 'רוח הנעורים' מהמלה הכתובה", אומר שטרית. "גם אנחנו הצגנו אלבום רוח נעורים כזה, האלבום הראשון, למרות שרוח הנעורים שבו היתה מאוד שונה מזו של הלהקות שציינת. אז לא יכולנו לעשות את הדברים אחרת, וגם היום לא".

התקשורת מעסיקה את דוכין ושטרית כבר כמה שנים. "הביקורות דווקא קיבלו אותנו בסדר, אבל היה לנו מאוד קשה עם הצד הרכילותי", אומר דוכין. "נסעו, למשל, אל ההורים שלי בחיפה ועשו עליהם כתבה בלי לשאול אותי בכלל. הכותרת היתה 'אמא לא חולה ואבא לא חסר אונים'. זה היה מאוד קשה, וזה צד שקיים בתקשורת. אי אפשר רק לאכול מכף היד בלי לשלם מחיר, אבל זה תמיד מעצבן".

שטרית: "גם מבקרי רוק צריכים להתחשב בעובדה שאלבום נוצר בסביבה מסוימת. לא מספיק להתחבר לאמ-טי-וי כדי לדרוש סטנדרטים לועזיים מאלבום ישראלי".

את עלות ההפקה הגבוהה יחסית של האלבום, 110 אלף דולר, מימנו הנטשות בעצמם. "זו לא היתה שאלה אידיאולוגית של תמיכה של חברת תקליטים באלבום", אומר שטרית. "הד ארצי רצו להפיק את האלבום, אבל הבנו שכשחברת תקליטים מפיקה אלבום לאמן הוא לא מרוויח ממנו בכלל, גם אם האלבום מאוד מצליח, וזה בדיוק מה שקרה לנו. אז החלטנו להשקיע מכספנו ומכספי ממון פרטי (חברת מרלבורו), כדי שההפסד או הרווח יהיו רק שלנו.

"זה עוד שלב שהלהקה עברה בדרך לתקליט השלישי", מוסיף שטרית. "אלה החלטות חשובות שמעידות שכנראה התגבשנו. אנחנו מרגישים את זה בעבודה באולפן: לא צריך כבר לנהל דיונים ארוכים כדי להחליט איך יש מע שיר מסוים, החזרות מתנהלות באופן הרבה יותר שוטף".

עוד לפני שיצא "רדיו בלה בלה" לחנויות נרשמו לו כעשרת אלפים הזמנות ברחבי הארץ. בדרך כלל זה מדד אופטימי, אבל גם הפעם צריך לחכות לתגובת הקהל לאלבום השלם, ולא רק לתקליטי השדרים.

ההקלטות האינטנסיביות לאלבום נמשכו שנה ("שלושה חודשים לכל דמות", אומר דוכין). במקום מנוחה מוזלות שהם כל כך רוצים עכשיו, הם מתחילים בקיץ בחזרות בתיאטרון באר שבע לאופרת רוק שתלווה את יציאת האלבום. שטרית כותב את הטקסט, תיאטרון באר שבע יפיק, וחברי הלהקה ינגנו וגם ימלאו תפקידים באופרה.

בינתיים יצאו חברי הלהקה לכמה הופעות "סטנדרטיות" שיכילו גם שירים מאלבומים קודמים. "אחרי שגומרים פרויקט כזה, במקום להסתגר ולחכות לביקורות, אתה פשוט מרגיש ריקנות גדולה", אומר שטרית. "ואז מתחילים לכתוב עוד פעם, כי אי אפשר בלי זה".

תשובות
1. ביל קלינטון, שמחר ימלאו לו 48 שנים.
2. בשיקגו, ארה"ב, ולא בבריטניה, שם נוסדה ב-1768.

שיעור בהתחדשות לסטונס

"ישן עם מלאכים". ניל יאנג (שירה, גיטרה, פסנתר, אקורדיון, חליל, מפוחית) עם "קרייזי הורס" (פרנק "פונצ'ו" סמפדרו: בס מרימבה, גיטרה, קלידים; בילי טלבוט: בס; רלף מולינה: תופים). הד ארצי

אלבום

אורי לוטן

המאפיין העיקרי של האנרגיה הבלתי נלאית המריצה את ניל יאנג הוא חוסר התחשבות בכל הנורמות האפשריות, גם אלה שמשום מה נקראות "נבונות". זה מה שעוזר לו להישמע כל כך משכנע כשהוא שר את "צעיר לנצח" של בוב דילן, וזה כפי הנראה מה שגרם לחברת התקליטים גפן, שעמם עבד בשנות השמונים, לגרור אותו למאבק משפטי מגוחך שבו האשם בעשיית תקליטים שאינם "ייצוגיים" מספיק, ובמלים אחרות, מוסיקה שאינה נשמעת ניל-יאנגית מספיק.

אבל מה שהאנשים החביבים בתקליטי גפן לא השכילו להבין הוא, שניל יאנג מגדיר את עצמו על פי המרחק שהוא תופס מהנורמה, גם אם זו נורמה מוסיקלית שהוא עצמו קבע. יאנג המציא, באחד מרגעיו הגדולים ביותר, את האסכולה הפרימיטיביסטית ברוק הקליפורני, בתקופה שבה כמה מידידיו הטובים ביותר הלוו להישמע כמו פרנק סינטרה על אסיד. הוא עדיין פרימיטיביסט, אף כי אחרי 25 שנה בקליפורניה (מתוכן חמש כמהגר בלתי חוקי) הוא עושה את הרוק האמריקאי ביותר שיש, או כפי ש"רולינג סטון" הגדיר אותו פעם: "יאנג הוא וודסטוק פוגש את לולה פלוזה". כנראה שבשביל זה היה צריך לייבא אותו מקנדה.

בשנים האחרונות נראה שניל יאנג אינו שוקט על שמריו לרגע. בחמש השנים האחרונות היו לו שישה אלבומים מעולים, שכל אחד מהם קבע סטנדרט נוסף של מצוינות. הוא הופיע עם "פרל ג'אם" ו"בוקר טי אנד דה אם ג'יז" (שתי הלהקות האמריקאיות הנוסרות ביותר בוודסטוק הממוחזר, על פי משאל שנערך בקרב באי הפסטיבל); ערך שני סיבובים עולמיים; ולאחרונה הופיע בוטלג מעולה שלו עם "בוקר טי והאם ג'יז", הלהקה שליוותה את ערב ההצדעה לבוב דילן, שגולת הכותרת שלו היה "לאורך מגדל השמירה", בביצוע מי אם לא ניל יאנג.

"קרייזי הורס", הלהקה הפחות או יותר קבועה שלו, מלווה אותו גם באלבום החדש, "ישן עם מלאכים". אפשר לקרוא ל"קרייזי הורס" להקת המוסך הטובה ביותר בעולם. חבורת היפים מזוקנים שמצליחים להישמע כמו חבורה של מתבגרים במוסך של ההורים ביום ראשון בבוקר, כשכל השכונה מנסה לישון. רועשים, מלוכלכים, לא סימפטיים במיוחד אבל מדליקים. אבל כשצריך, כמו באלבום הנוכחי, הם מסוגלים להבריק כאנסמבל רוק מיושב בדעתו ומקצועי עד העצם.

"ישן עם מלאכים" יכול לשמש לרולינג סטונס או לפינק פלויד שיעור בהתחדשות. בעוד שהסטונס והפלויד לועסים באלבומיהם החדשים את אותו תפריט מוכר ובטוח בלי טיפת השראה, מצליחים ניל יאנג וסוסיו המטורפים לפרוץ ביצירת הנופת האחרונה שלהם סיור מודרך בארץ ההפתעות. הדבר המפתיע ביותר הוא שאין באלבום הזה שום אלמנט חדש, ובכל זאת הוא מפתיע, מרגש, מקורי, וכמעט כל סופרלטיב אחר שאפשר להעלות על הדעת.

כשם שתרם בעבר המואר מוסיקלי ל"סקס פיסטולס", מקדיש יאנג את האלבום החדש לגיבור טראגי נוסף של הרוק הצעיר, קורט קוביין, סולן "נירוונה" שהתאבד באחרונה. וזה לא העצב היחיד באלבום. כמעט כולו שרוי באווירה מפוכחת, מבוגרת ונוגה, של מי שראה וניסה הכל, אבל איכשהו עוד לא מספיק לו.

על השאלה אם רוקנרול הוא מדיום של אנשים צעירים, השיב ניל יאנג (בראיון ל"רולינג סטון" לפני שנה): "אין ספק שזה מדיום של אנשים צעירים, אבל השאלה הנכונה היא אם זה גם יכול להיות מדיום של אנשים מבוגרים." התשובה האמיתית היא שניל יאנג הוא לא צעיר ולא מבוגר. הוא פשוט גדול.

ניל יאנג. סיור מודרך בארץ ההפתעות

חסרונו של הכפר העולמי

מסעדה

דניאל רוגוב

כמה דקות אחרי שנכנסתי ל"טמיס" התחלתי לחוש אי-שקט, וכל ניסיונותי לא הועילו בזיהוי הגורם לו. בת לווייתי היא שזיהתה את הבעיה, כשהבחינה שמסעדת הדגים ופירות הים הזאת כל כך "בינלאומית" במגמתה עד שיכולנו באותה מידה להיות על הטיילת בכל עיר חוף בעולם. למפות ההדורות, בסורקין ואפרסק, למראות המסוגננות, לדלתות הזכוכית הגדולות שנפתחות בערבים נעימים ולמנורות ההלוגן שמסנוורות את העיניים אין שום הקשר תרבותי. אפילו נוף הטיילת בשקיעה, הים והדקלים זהים בסידני, בברייטון ובניס.

לדאבוננו, האוכל היה בינלאומי בדיוק כמו העיצוב. על השולחן הופיעה סלסה לא מספיק חריפה שלא היתה מקסיקנית יותר מתימנית או הודית: הפלפלים והגודים במשרה קל היו חסרי זהות לאומית ואף חסרי טעם מזוהה כלשהו; וגם הבגט הפרוס והלא לגמרי טרי שהוגש לנו היה נטול ייחודיות.

באנו לארוחת ערב קלה ומוקדמת, ולכן הזמנו רק סלט ומרק. הבויאבז שקיבלתי היה חיקוי עלוב של הדבר האמיתי ולא היה לו הרבה מהמשותף עם מרק הדגים ופירות הים הסמיך של פרובאנס. בניגוד למנה הרגילה היא, המכילה שישה סוגי דגים ויותר ושלושה-ארבעה סוגים של רכיכות, היו במרק שקיבלתי שני נתחים קטנים של דגים לא מזוהים, גמבה אחת ויחידה של קלמרי ושני מולים. למרק האדום הכהה היה טעם מופרז מאוד של רסק עגבניות, ולא נראה בו זכר לצלופח, סרטנים, זעפרן, כרישות, שומר או קליפת תפוז, שכולם נחשבים חיוניים לבויאבז אמיתי. המרק גם לא הוגש עם איולי, רוטב המיונז העשיר בשום המתלווה למנה תמיד.

בת לווייתי ניסתה את סלט השף, שהיה גם הוא מאכזב. העין יכלה לטעות ולחשוב שהירקות המסוגננים קלות ואטריות האורז הם בסגנון תאילנדי, אבל החיך קבע שזוהי אשליה. בניגוד למנות התאילנדיות, שהן מתובלות ומלאות טעם טבעי כאחד, הצטיינו הירקות כאן בטעם ניטרלי ואטריות האורז הלא מושכות הזכירו לי את מה שמוצאים בדרך כלל ארוז בשקיות ניילון. על הסלט היתה מנה נדיבה של סלמון מאודה, אבל אפילו ממנו נגזל איכשהו טעמו.

זהו חלק ממכלול שבו גם בית קפה ובית קפה-מסעדה שם אפשר לקבל ארוחת בוקר או ארוחה קלה, מקום ומזון מהסוג שיימצאו חן בעיני תיירים החוששים לבדוק טעמים אחרים או לאומיים אמיתיים ומעדיפים את האחידות הקולינרית התפלה שאפשר למצוא בכל מקום בעולם. עצוב לחשוב שככל שהעולם הולך ונהיה "כפר גלובלי", זהו סוג המזון שנפגוש לעתים תכופות יותר ויותר. הדבר הנעים היחיד שמצאתי כאן היה המלצר, שהיה חביב מאוד. במיוחד מצא חן בעיני שבשעה שהמתנו לשירות הוא הציע לנו כוס יין על חשבון הבית.

הארוחה הקלה שלנו עלתה 71 שקל, כולל כוס בירה קטנה אחת ובקבוק קטן של מים מינרליים. המנות העיקריות כאן עולות 40-50 שקל המנה.

"טמיס", רחוב גורדון על הטיילת, תל אביב. פתוח יומיים 12:00-24:00. טל' 5247949

מסעדה ישראלית עם סגנון
כפות תמרים
רח' אחד העם 60
תל אביב
טלפון להזמנות:
03 202166
שעות הפתיחה:
ימים ב'-שבת
מ-20:00 עד 23:00

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

שלום בלבבות, לא רק במסמכים

בתגובה על "מרתום לשלום הקר" מאת עמנואל סיון ("הארץ", 8.8)

מי שמכיר, לפחות חלקית, את מערכת החינוך והתרבות במדינות ערב לא הופתע מתוכן מאמרו של סיון ומהמסקנות העולות מגישות עמדותיהן העוינות את ישראל של משכילים מצרים בעלי תואר ראשון, הלומדים לימודי תעודה בפקולטה לחינוך ופסיכולוגיה באוניברסיטת עין שמס.

אחת העמדות המרכזיות השולטות עדיין בעולם הערבי רואה בישראל חלק מהאימפריאליזם המערבי-האמריקאי, הניצב נגד העולם הערבי המוסלמי, ומדינה "צלבנית" מודרנית, שבאחד הימים יקום צלאח אדין חדש וישמידה. כל עוד לא ישתנו העמדות הקיצוניות במדינות ערב, השלום יישאר קר ושברירי. כדי שיעבור להילוך גבוה של התחממות, ביסוס ופיתוח, נחוץ לו גורם החינוך, במטרה לחזק את שורשיו ולבסס את ערכיו בכל השכבות בישראל ובעולם הערבי, וכדי שישכון בלבבות ובתודעה של תושבי האזור, ולא רק במסמכים ובמגירות של משרדי החוץ והממשלות.

אני מציע הכנת תוכנית לימודים מקבלת ומשותפת לישראל ולמדינות ערב שעמן נחתם הסכם שלום, שיעדה חינוך לשלום כפי ששני הצדדים רואים אותו. יהיה אפשר להנהיגה בבתי ספר ממלכתיים האחרים בישראל ובמדינות ערב. רעיון זה, ואחרים, אפשר להציג ולפתח בשיחות השלום.

ג'בר אבו רומן
שפרעם

המציבה האחידה שלושארבע מלים שיציינו את דעתו או יבטאו את כאב האובדן; רק מלים אלה ידברו אל לבנו בבואנו לפקוד את קברו.

מנחם שריד
הרצליה

לאוזניים תל אביביות בלבד

כל שנה אנו חובבי המוסיקה הקלאסית מתלהבים מחדש מהתוכנית המשותפת על ידי התזמורת הפילהרמונית הישראלית, עד שמתפרסמת התוכנית בירושלים ואז מתברר שהחלק המושך ביותר לא מגיע לירושלים ונתקע במקקים של תל אביב. לפיכך נמבעתי כבר שנים מלחתום על מנוי לפילהרמונית בירושלים.

השנה הבטיחו שסוף סוף יתוקן העוול, אך שוב מבין תשעת המופעים רק שניים הם לטעמנו, ושני האירועים המרכזיים – המתאוס פסיון של באך והסימפוניה הרביעית של מאהלר – יגיעו רק לאוזניים תל אביביות. שוב לא נחתום – מחוסר עניין ולאות מחאה.

יגאל שמר
מבשרת ציון

צוואת חיים – גם בחוק

בתגובה על "הגב לפני היסודות" מאת עמוס שפירא ("הארץ", 9.8)

במאמרו כתב פרופ' עמוס שפירא, ראש הקתדרה לרפואה ומשפט באוניברסיטת תל אביב, על התיקון האחרון לחוק העונשין שלפיו לא תוטל אחריות פלילית על מי שעשה מעשה באדם בהסכמתו ולטובתו תוך כדי פעולה רפואית. הכותב טוען כי התיקון לחוק מתיר למעשה "הכתת הסוי, ושוב צפוי לנו דיון חובבני". דומה שהוא צודק. אך מצב זה אפשר לתקן באמצעות תקנות בחוק בריאות העם.

תקנות אלה מחייבות את "ההסכמה המודעת" של המטופל וחתימתו לביצוע פעילות פולשנית. גם במצב שהמטופל אינו מסוגל להביע את הסכמתו, כגון כאשר הגיע מחוסר הכרה, יש להחתים שלושה רופאים על כך שנשקפת סכנה לחייו בלא הטיפול.

האגודה למען הזכות למות בכבוד איננה לעצמה נוסח של "צוואת חיים". זהו מסמך שהמטופל, או זה שעתיד להיות מטופל, מביע בו את רצונו בכתב לבל יוארכו חייו באופן מלאכותי. מסמך כזה זכה לתוקף משפטי בארצות הברית באמצעות חקיקה מתאימה, וגם לגושפנקה מקצועית בבתי המשפט במדינת ישראל, בעתירות שהוגשו בשנים האחרונות (למשל, בפרשיית צדוק וקס ז"ל).

מן הראוי שמשרד הבריאות יאמץ בתקנות נוסח כזה של "צוואת חיים" שיהא מחויב לרוח החוק החדש אשר ייכנס לתוקף לקראת סוף 1995. שינוי כזה בתקנות ייצוק תוכן בפעלי לחוק.

יצחק חשן
תל אביב

לבדנו באבלנו ועם מלותינו

קיבלתי בצער את הידיעה על החלטת הוועדה להנצחת חללי צה"ל מ-7.8 בדבר אי שינוי במדיניות הכיתוב על מציבות חללי צה"ל. הטענה כי המשפחות השכולות מתנגדות לתוספת שורה על המציבה מטעם המשפחה והיגלות באחידות הכיתוב – לא נבדקה מעולם.

אחי, דב סנדלר, נפל בקרב עם הלגיון הירדני בסביבות ירושלים בשנת 1951, בהיותו בשירות מילואים. זה 43 שנים עולה המשפחה לבית הקברות הצבאי, ואני מעיד על כך שבאו טקס הקבורה לא פקד את הקבר, או את המשפחה, שום נציג של צה"ל, והמשפחה מתייחדת עם זכר יקירה לבדה. כך ביום השנה הפרטי, וכך ביום הזיכרון הכללי, ההורים מעולם לא הוזמנו לטקס התייחדות ביחידתו. בביקור מקרי בבית יד-לבנים בירושלים מצאתי תיק ריק על שמו. איש לא יזם פנייה למשפחה כדי לתת תוכן ומשמעות לתיק הזה בבקר כל שנות קיומו של המוסד.

אחי נבנה עם חללי צה"ל, אך לאחר קבורתו הוא התגיר חלל לכלנו בלבד. אין לנו תלונות על איש, ובעצם נראה אי אפשר שיהיה אחרת. אך אם כך הדבר, מה זכות לצה"ל, או למכוד הביטחון, או לוועדה כלשהי, למנוע מן המשפחה לחרות על

החופר והחושף הראשון

בתגובה על "מפעל מים, הגדול בתקופת ממלכת יהודה, נחשף בתל באר שבע" מאת אמנון יוסף ועת"ים ("הארץ", 4.8)

מן הכתבה מתקבל הרושם, שכל העיר הקדומה של באר שבע נחפרה בידי ד"ר זאב הרצוג. אך למעשה ד"ר הרצוג התמנה על ידי רשות הגנים הלאומיים לעסוק בשימור האתר – ותוך כדי עבודתו נאלץ להרחיב את מפעל המים בתל, העמיק, ותגלה מה שהתגלה.

מן הראוי להעמיד הדברים על דיוקם. אתר באר שבע המקראית נחפר ונחשף בידי פרופ' יוחנן אהרוני. החפירות התנהלו בשנים 1976-1970. מפעל המים היה ידוע ומוכר לאהרוני כפי שהוא נחשף בחלקו העליון, לרבות המדרגות שנחשפו. אך אהרוני לא המשיך לחפור את מפעל המים.

הוא חשף את כל העיר המקראית וניסה תוך כדי חפירה לשמר ולשחזר את האתר. האתר של העיר המקראית של באר שבע הוא אתר יחיד במינו. בראשונה נחשפה העיר על כל מתאריה העירוני, על כל מבניה ומוסדותיה.

מרים אהרוני
רמת השרון

רגלי המיעוטים הנוצריים נדחקות

בתגובה על "מצפים לישועה משמים" מאת יוסף אלגזי ("הארץ", 12.8)

יש לברך את הכותב, החושף תהליך מדאיג המתקיים בחשאי – נישול הנוצרים שבין הפלשתינאים מאדמותיהם על ידי עמיתיהם המוסלמים, וההתנכלות למקומות מקודשים לנצרות. מדובר בתופעה הנמשכת זה שנים, שהשבועון "טיים" כבר יחד לה כתבת תחקיר ארוכה (באפריל 90'). כדוגמה הביא העיתון את ולדול האוכלוסייה בבית לחם, מעוז הנצרות, שפחתה מרוב לשליש מכלל התושבים.

תהליך זה של דחיקת רגלי המיעוטים הנוצריים אינו מתרחש רק בישראל. אותה סכנה מרחפת מעל ראשי המרוניטים בלבנון והקופטים במצרים. בשל חששות מובנים, שומרים ראשי הכמורה הנוצרית על קשר שתיקה. אך הקיצוניים מבין הפונדמנטליסטים המוסלמיים נותנים ביטוי למטרתם הסופית בסיסמה: First the Saturday People, then – the Sunday people.

אליהו מל
תל אביב

גם לתועלת צה"ל

הצעת החוק המבורכת של חבר כנסת רענן כהן ממפלגת העבודה אינה ראויה להתנגדות שנתקלה בה. מדובר בהצעת חוק שלפיה יוגבל הגיל המרבי לשירות מילואים ל-35 באופן הדרגתי בתוך שלוש שנים. לא רק שידוע כי עלות החזקתם במילואים של חיילים מבוגרים בשנות ה-40 לחייהם יקרה בהרבה מהחזקתם של צעירים יותר, אלא גם כי חייל מבוגר הוא בלתי יעיל בהרבה.

הגידול בשנתוני הגיוס בשנים האחרונות הפריך מזמן את הדעה הרווחת כי "צה"ל זקוק לכל אדם ואדם". מתוך כך אפשר להסיק כי רק שמרנות וחוסר אכפתיות כלפי חיילי המילואים המבוגרים מניע את רבין בהתנגדותו להצעת החוק הפרטית.

אורי בריטמן
נשר

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית
06.31 מהדורת חדשות בערבית
06.45 האצטגנינים מהמאדים
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 הכוכבים, הכשפה
08.25 גברת פלפלת, האם צופי נטיה אמיתית.
08.35 המעופפים הנודעים. שריפה ביער
09.00 בבית של פיסטוק. פיסטוק עובר דירה
09.30 דיוס בעקבות התגליות הגדולות.
09.55 מכונת הדפוס
09.55 טלטקסט
10.00 מבצע שמש עין. פרק 6
10.30 עשרת בני לאבוק. ערב קסמי
11.00 יצפה קיץ. פרק בדיוני
12.30 הרפתקים הנעדרים. רוחות ושדים
13.30 למען המברה. לברוח, לברוח
14.00 סיפורי פוש. רקס הגאון. החיים לפני המים
14.20 זה ביננה. בינה השמנה
14.30 בית. פרק 19
15.00 אופנוע. נושאים מעולמם של ילדים בני 5-8. פחד
15.30 האצטגנינים מהמאדים
16.00 חדשות
16.05 קבעתי בארבע ו-1/4. הפיפים קבעים מה רואים
16.30 פינג פונג
17.00 ערב חדש. רון פרג'לית
17.30 מי מפחד מהמשקי המעשה בחוה הנהדרה
17.55 מי משר. הגורות הפעם הגיגת בכוונון. מנחה בני כהנר
18.10 הגיע זמן לשון
18.15 חדשות באנגלית
18.30 מגמש. תוכנית ריון
19.00 חדשות בערבית
19.30 גשר ברוקלין. בנים ובנות להנר
20.00 מבט. שבשבת
21.00 שעת הסיף. פרק 4. כיבוי אורותה. אדוני טבח סייגאנמן
21.55 ההגרה לבית מקרעור. פרק 3
22.55 הגיע זמן לשון. אבשלום קור
23.00 חדשות
23.10 העולם בעיני עצמו. דוד ויצמן
23.55 כמו בסרטים. סיפור מהסרטים. חלק ב'
24.20 אגדה של מקום

ערוץ 2 (22)

11.00 אגודות ברזוזים. פרק 12 (ש.ח)
11.25 כנפי הרעם
11.50 סי בייבוע. מודה מתליף
12.15 סינבאד. איסוף
12.40 פוסאי הקלה
13.00 זמן ריינה, השכונה של מפי. פרק 24. כוח רצון; שלם מחדר. פרק 24.
פסטיבל הדירדות (ש.ח)
14.00 פלספוס
14.05 גבבדים. נשאי צריכות לנסיע
14.30 פגנ הלבן. מטיך לטוח
15.00 יוסף המספר. תוכנית סיפורית. יוסף סלע
15.30 התוס כיוון. אמנון פישר
16.00 השים האמציצים
17.00 קן להרשתה
17.30 עניין של זמן. הנסיך על הסוס – א'
18.00 סודת הרעם. פרק 12
19.00 קרוב רחוק. פרק 782
19.30 אולה גבר. בועה יחון
20.00 חדשות
20.30 משרכה מבוק. סודה תיעודית. אופני כתבת של הטלוויזיה האמריקאית. לא רק בולול. כתבה על איסור ועל ביבות הצבים ומחודות
21.00 אקספרס. מגוון בידור ופנאי. תנמי יואל
21.30 לילה נוב. לקט
22.00 רוח מרחות. יעל אבקסיס
22.45 בשבילי הזמן. ציפור שיר יפהפיה
23.30 חדשות
23.35 בשבילי הזמן. המשך
23.40 קצר להגות. סרטי קלטע קצרים. TAKE AWAY סרטה של דפנה לוין. "לכל דבר מחיר". סרטה של דפנה לוין

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקמי / הגבירה הצעירה
09.00 לחיות את החיים. פרק 49 (ש.ח)
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1125 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון
11.00 לוסי אהובתי
11.30 אנטולה. פרק 126 (ש.ח)
12.20 מפשי בראון
12.40 פלקון קרסט. פרק 80 (ש.ח)
13.30 הסאמן
14.10 בשים מסוכנות
15.00 שפה. פרק 53
15.50 נוסט לבירינג
16.40 שלושה בדירה אחת
17.05 ספינת האהבה
18.00 לחיות את החיים. פרק 50
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1126
19.30 שידור מקמי / בן אנסיפי
20.05 אנטולה. פרק 127
21.00 פלקון קרסט. פרק 81
22.10 חוק וסדר
23.05 איש משטרה
23.58 רדיו סימבטוני התוש
24.15 קבני וליינט
01.00 קודאק
01.50 המטוחה
02.40 רצח במשכנת קלמוס
03.30 המינגואן טסל
04.20 הכלש המיליונר

סרטים (04)

10.30 "מוטב מאוחר מאשר אף פעם"
12.05 "לב הענייך". סרט קצר
12.30 "סודות הצלה". ארה"ב 44'. אגית נוטעים מוקבעת על ידי מודפדד ששוגר מבוללה בתפניות, במלחמת העולם השניה. בכאי: אלפרד היצ'קוק
14.05 "פסטיבל במונטגרי". ארה"ב 69'
15.25 "עסק משפחתי". ארה"ב 89'
17.20 "הלידה". סרט הדרי. 107 ד'
19.10 "אבודון ובודיקום". ארה"ב 87'. עורך דין שהולים לפרוש, מסכים לשוב אל בית המשפט כדי להגן על בעלה של המאהבת שלו, הנאשם ברצח שותפו. עם אר הציניס וזקנן הארים
21.00 "אין מכוכב אחר". ארה"ב 84'. עבד שחור נמלט מכוכב אחר ומגיע להארלם, שם הוא חוזה הלם תרבות שאינו מבין למקומיים. עם ג'ו מורטון, דאריל ארחדרס והיידיד סתראטרן. בבמוי: ג'ון סיילס. 107 ד'
22.50 "שחת אורות 3". ארה"ב. המשך עלילות האב השורג הרצוני
24.40 "שלום לך עמנואל". אנגליה
02.15 "חנינה במאי". צרפת 89'
04.00 "ליבו של השקר". ארה"ב 91'
05.30 "לה רולצ'ה ויסה". איטליה 60'

הצגה שניה (06)

22.00 "דגל". ארה"ב 91'. אלגוריה שמתאסקרת במבחר הפוליטי של החוויה ההוטסקסואלית. עם ארית מיקס, לאדי מקסוול וסקוט רונד. בבמאי: פוד היינס
23.30 "שער הגיהנום". ארה"ב 48'. דר' ראובק, פליט שברח מאימת הנאצים, חוזר לפאריס כדי לגלות את הקצין הנאצי שעינה אותו. עם אינגריד ברגמן ושארל בואייה. בבמאי: לואי מיילסטון. 127 ד'

ספורט (05)

08.30 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
13.30 חצי גמר סל. הפועל ת"א – הפועל ירושלים. המשחק השני
14.30 אליפות המכללות. שחיה (ש.ח)
16.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.30 סקס אאוט. מקבץ קליפים
17.00 משחקים אמריקאים (ש.ח)
18.30 ישרוס
19.00 אליפות המכללות. היאבקות
20.00 כדורגל אנגלי: גביע הבדיקה מבכסטר יונייטד נגד בלאקבורן
21.00 היאבקות מה-WWF
22.00 חצי גמר סל. הפועל ת"א – הפועל ירושלים. המשחק השני
23.00 משחקים אמריקאים
24.30 אליפות המכללות. היאבקות

ילדים (06)

06.30 ארוחת בוקר
08.30 המתכן של כאילו
09.05 אורסון האליבית. פרק 5
09.30 היה היה אדם. פרק 7
10.05 סאמוביה. פרק 20
10.30 שושה. פרק 36
11.00 שעת חרבר – לוני טונס
11.30 הטבובות. פרק 7
12.00 אבא חורג – אבא חורגת. פרק 27
12.30 שכונת הקסם. פרק 105
13.00 הפלצלול הגואל. פרק 1
13.30 אחי הגדול ג'ייק. פרק 46
14.00 שידור חוזר של תוכניות הבוקר
19.30 שכנים, שכנים
19.55 בשראים פלוס
20.20 משפחת סימפסון
20.45 הכל נשאר במשפחה
21.10 האסטר

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אנציקלופדיה פתוחה. מדע וטבע
11.00 בעלי חיים ביבשת הצפונית
11.30 דרום פראי. המפרץ הדרומי (ש.ח)
12.00 קיסר אמריקאי. עוד אשוב (ש.ח)
13.00 ציפורי אוסטרליה
14.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.00 בעלי חיים ביבשת הצפונית
16.30 דרום פראי. המפרץ הדרומי (ש.ח)
17.00 קיסר אמריקאי. עוד אשוב (ש.ח)
18.00 הבחירה הטבעית. דינוזאורים בעלמים
18.30 גוף האדם. תאונה
18.55 5 דקות על מה אחיד
19.00 משרכת השמש. כוכב חמה (מרקורי)
19.30 אקואנטרטיקה. במאריקה והים
20.00 דיסקברי. אקספרה. ילדים
21.00 בראות. כך עושות כולן. האופרה של מוצרט בביצוע האופרה של רוטנינגהולם
23.30 בראות. מיתת החכמה
24.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (42)

ביחות אישה. 07.00, 17.45
עשיר באהבה. 09.45
בהדיקן. 11.45, 13.45, 20.30
אישה לשכירות. 15.45, 22.30
למען חיי בני. 24.30
לחיות. 02.30

הום סינמה (43)

הצעה מגונה. 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00, 01.00, 03.00

הום סינמה (44)

דני שובבני. 09.30, 15.30, 21.30
אהבה בדרכים. 11.30
עין ציבורית. 13.30, 23.30
שומר חצי. 17.30, 19.30, 01.30
רוצח במשרה חלקית. 03.30

הארץ ממליץ

◆ שמיכה חשמלית ושמה משה. סרטו החדש של אסי דיין נוטל שלוש מהדמויות שהופיעו ב"החיים על פי אגפא" וגואל אותן מתמונת של הסרט ההוא לטובת שקיעה תל אביבית רומנטית. התוצאה חותרת נגד הסרט הקודם והפכת לבבואתו הנסה יותר אך החייכנית. יש בסרט מידה של גרדש ורישול, אבל כאשר הוא מתמלא לפתע ברגש מצליחים הוא ויוצרו לגעת ללב. מקסים החודש, תל אביב

ירושלים
עיריית ירושלים
ראש העירייה

הקרן לירושלים
THE JERUSALEM FOUNDATION

התזמורת הסימפונית ירושלים - רשות השידור
מנהל אמנותי: דוד שלון מארחת את

פלאסידו דומינגו

מופע חגיגי לסיום ארועי התרבות בירושלים, לשנת תשנ"ד
במעמד ה"כ אהוד אולמרט, ראש העיר ירושלים

4000 כרטיסים בלבד!!
במחיר החל מ-124 ש"ח.
הישיבה במקומות מסומנים

קונצרט יחיד בישראל

בניצוח ג'ון דימיין
בתכנית:
קטעים נבחרים מאופרות מפורסמות, מחזות זמר ומוסיקה קלה

בריכת השולטן, אמפיתיאטרון ע"ש מריל האסנפלד, יום ד', 31.8.94 בשעה 20.15

VISA
יותר מעניין לקרוא

MAREK LIBERBERG | OSSY HOPPE | SASCHA KAHANA | טלית הפקות

בחסות
קפה נמס
טעם של מנצח

בתי חולים

תל אביב – רבה-איכילוב, טל' 6974504
ילדים: איכילוב, טל' 6974444
ובמיות בהדמינט
ירושלים – שערי צדק, טל' 555111
(כירורגיה, אורתופדיה, נוירולוגיה, עיניים), טל' 427427 (ילדים, נוירולוגיה, עיניים), 701111 (פנימית, א.א.ג)
באר שבע – הטיפול הראשוני בהדסה, טל' 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535 עד 03:00 בבוקר
רמת-אביב, 40, רמת-אביב, 6413730
נרקיס, 22:00 בלילה, 5284791
ירושלים – רינה ספרא, זהר ילין 31, 585788
חיפה – קפ"ח מרכז, ילג 6, 351262
באר שבע – השפי, בית 422274
רמת גן – הילוה, ס. 63, 6721965
חולון – אבנר, הסתדרות 52, 889153
בת ים – גני בת ים, הבראשית 3, 5515671
5515671 קפ"ח, קוזמי 20, 598881
ראשון לציון – סטייליטה, הרצל 34, 9666777, קפ"ח נוויה, 9669472
נתניה – קניון הבוון, הרצל, 617766
פתח תקווה – בלינסון, 9321067
רחובות – כנפי, הרצל 155, 473660
הוד השרון – שפיר, אהבת 28, 981066

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים ונכים ביתיים על ידי המוקד לשירותי בית בית איכילוב ת"א. טל' 6974628, 6974627

מוקד לב במד"א שירות לחולי לב 177-0226699

עזרה ראשונה

כרך – עזרה ראשונה ומפתת (24 שעות ביממה). ירושלים 618383 תל אביב 5461111 ילדים הנשר 6961113 חיפה 672222/3 בניה 09-625110 באר שבע 281128 בורשאל 988410 כפר סבא 974555 חדרה 333453
קו חירום לנוער במצוקה 09-505720
ויצו 24 שעות קו אדום לנשים מוכות, טל' 03-5461133, 08-550506, 02-514111, 07-376510
אוזן קשבת לילדים ובני נוער מטעם ארגון הורים הארצי. טל' 03-621515
אנוש – העמותה הישראלית לבריאות הנפש מרכז ייעוץ למשפחות נפגעי הנפש. לפגעי מקבוע ולקהל הרחב טל' 03-5400672, 03-5494899, 04-326727 בימים א'-ה' 09.00-13.00 ובימים ב' 15.00-18.00
יד שרה השאלת ציוד רפואי תל אביב 813501 ירושלים 244242 חיפה 381704 בימים א'-ה' מ-09.00-14.00 וביום ו' מ-09.00-11.00
קו אל"י – האגודה להגנת הילד עזרה במקרי אלימות, טל' 03-6961070
בינוי ביתי 03-6956763 א'-ה' 08.00-22.00
אנקולופוסון ארצי לילדים ולנוער תלונות על פגיעות בזכויות ילדים, טל' 02-256099
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה) תל אביב, טל' 5234819, קו בלשון מיוחד לסיוע לנערים ולנערות נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191
בימים א', ג' ו-ה' בשעות 18.00-22.00 ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, באר שבע 1991
קו פתוח לנפגעות אונס ויורה, משפחת מציע לרווקים ולנשים מגמ. טל' 07-74907, בימים א'-ה' מ-08.30-12.00, בימים א'-ה' מ-16.00-19.00
ויצו מיון מנופים ייעוץ משפחתי משפטה, ימים א'-ה', 09.00-14.00, 03-5421791
מרכז סיוע למצבי לחץ מטעם "מעגלים" א'-ה' 11.00-13.00, ב' ו-ד' 16.00-18.00 טל' 03-5220831 רח' מאנה 13 תל אביב
הקו הלבן ייעוץ, עזרה ותמיכה ללסביות והומוסקסואלים. א'-ה' 19.30-23.30, טל. 03-292797
מרים – מחנכות ופמני סמים. מתן סיוע ומידע, בימים א'-ה' מ-9.00-14.00, שד' ירושלים 11, יפו, טל' 03-5170789/0
האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות 724128
האגף למלחמה באיידס המברה וסיוע לחולים ובני משפחותיהם, בימים ב' ו-ה' מ-19.30-22.30 טל' 03-5660380, 03-5604576 ת.ד. 33602, ת"א
האגודה למניעת האיידס בישראל תל אביב ביאליק 12, טל' 5254162/3; ירושלים טל' 243984/5; חיפה טל' 348217; באר שבע טל' 239094. בימים א'-ה' מ-09.00-14.00

שיניים

תל אביב: איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6. בימים א'-ה' מ-19.00-24.00. בימי שישי מ-15.00 עד 24.00. בשבת מ-08.00-24.00; ירושלים: הדסה עין כרם מ-22.00-16.00

24 שעות

דוכן הכשרל ירושלים: 513188; תל אביב: 5653777; חיפה: 647647
מדריך אגד 03-5375555, 03-3045555, 04-5495555
מדריך דן 03-6394444
מוסכים בתורנות עכו: 03-9731111, אבגליה 03-9731122
רבנות: מעיינים ודמי נסיעה, טלמנה: 03-5652200, 04-303133
תחזית מזג האוויר 03-9668855